DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

DUNE

TANRI İMPARATORU

FRANK HERBERT

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantev.org

FRANK HERBERT

DUNE TANRI-İMPARATORU

KABALCI YAYINEVİ: 333
Bilimkurgu-Fantastik Kurgu Dizisi: 22

Frank Herbert (8 Ekim 1920 – 11 Şubat 1986)

Okumayı, özellikle de H. G. Wells, Jules Verne ve E. R. Burroughs'u çok seven küçük Frank, sekiz yaşındayken ailesine yazar olmak istediğini söylemişti. 1938'de liseyi bitirmesinin ardından, muhabirlik ve fotoğrafçılık yapmaya başladı. 1941'de Flora Parkinson ile evlendi, kızı Penny doğdu ve 1945 yılında ayrıldılar.

Savaşın ardından University of Washington'a girdi ve orada, yaratıcı yazarlık sınıfında Beverly Ann Stuart ile tanıştı; 1946 yazında evlendiler ve evlilikleri Beverly'nin 1984'de kanserden ölümüne kadar sürdü. İki oğulları oldu: Brian Patrick Herbert (1947) ve Bruce Calvin Herbert (1951). Brian babası gibi yazarlığı seçerken bir eşcinsel hakları eylemcisi olan Bruce 1993'de AIDS'ten öldü.

Üniversite eğitimini yarım bırakan Frank yeniden gazeteciliğe döndü; çeşitli dergilerde yazarlık ve editörlük yaptı. 21. yüzyıldaki denizaltılar üstüne yazdığı *The Dragon In the Sea*'nin (1956) yayımlanmasıyla romancılık kariyeri başlıyordu. Uzun araştırmalar sonucunda tamamladığı *Dune* (1965) adlı eserinde ilk kez tamamen bütünlüklü bir gezegen çevrebilimi yaratan yazar; bilimkurgu dünyasının en saygın ödülleri olan Nebula ve Hugo ödüllerini kazandı. Zaman içinde yayımlanan beş kitapla yüzyılımızın en çok beğenilen bilimkurgu serilerinden biri haline gelen "klasik Dune serisi" Frank Herbert'ın çağdaş bilimkurgu ustalarından biri olarak tanınmasını sağladı. Diğer yapıtları kazandıkları eleştirel desteğe rağmen, bilimkurgunun en iyi örneklerinden sayılan Dune serisinin inanılmaz başarısının gölgesinden ne yazık ki kurtulamayacaklardı.

Karısının ölümünün ardından 1985'te Theresa Shackleford ile evlendi ve bir yıl sonra pankreas kanserinden öldüğünde yarım kalan efsanevi *Dune 7* üstünde çalışmaktaydı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Frank Herbert
Dune Tanrı-İmparatoru © 1981
(Kesim Ajans aracılığıyla alınmıştır)

God Emperor of Dune © Kabalcı Yayınevi, 2003, 2006

Birinci Basım: Kasım 2009

Kapak Düzeni: Gökçen Yanlı
Teknik Hazırlık: Zeliha Güler
Son Okuma: Ahmet K. Aslan / Altuğ Güzey
Yayıma Hazırlayan: Çetin Şan

KABALCI YAYINEVİ
Ankara Caddesi No: 47 Cağaloğlu 34112 İSTANBUL
Tel: (0212) 526 85 86 Faks: (0212) 513 63 05
yayinevi@kabalci.com.tr www. kabalciyayinevi.com
internetten satış: www. kabalci.com.tr

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Cataloging-in-Publication Data (CIP)
Herbert, Frank
Dune Tanrı-İmparatoru
ISBN 975-997-143-7
ISBN 975-997-116-X (takım olarak)

Baskı: Yaylacık Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti. (0212 5678003)
Litros Yolu Fatih San. Sitesi No: 12/197-203 Topkapı-İSTANBUL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

FRANK HERBERT

DUNE
TANRI-İMPARATORU

Çeviren: Dost Körpe

KABALCI YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

PEGGY ROWNTREE *'ye*

sevgi, hayranlık ve derin bir takdir duygusuyla

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

GİRİŞ

Hadi Benotto'nun Rakis gezegenindeki Dar'üs-Balat'ta gerçekleştirilen keşiflere dair konuşmasından alıntı:

Sizlere bu sabah, bu muhteşem depoda yaptığımız keşfi, diğer şeylerin yanı sıra, sadece ridulyan kristal kâğıdına yazılmış muazzam bir el yazması koleksiyonunu, Tanrı-İmparator II. Leto'nun özgün günlüklerini keşfettiğimizi bildirmekten kıvanç ve onur duyuyorum; ki bu günlüklerin gerçek olduğuna inanmamızın sebeplerini de açıklayacağım.

İlk olarak, hepimizin bildiği gibi, tarihsel bir hazine konumunda olan *Çalınmış Günlükleri*, eski zamanlara ait bu ciltlerin aradan geçen onca yüzyıl boyunca atalarımızı anlamamızda ne kadar işe yaradığını hatırlatmak istiyorum. Hepinizin bildiği gibi *Çalınmış Günlükler* Uzay Loncası tarafından çözülmüş ve Lonca Anahtarı denilen yöntem yeni keşfedilen bu ciltlerin tercüme edilmesinde de kullanılmıştır. Lonca Anahtarı'nın eskiliğini kimse inkâr edemez, ki bu ciltler de onunla *ve yalnızca onunla* tercüme edilmiştir.

İkinci olarak da şunu belirteyim ki, bu ciltler gerçekten kadim bir yöntem olan Ix yapımı bir diktatel ile kâğıda dökülmüştür. *Çalınmış Günlükler*'den öğrendiğimiz kadarıyla, tarihsel gözlemlerini kaydederken II. Leto'nun bu yöntemi kullandığına dair hiçbir şüphe yoktur.

Bahsedeceğim üçüncü husus da bu deponun varlığı, ki bizce en az günlüklerin keşfi kadar önemlidir. *Günlüklerin* saklandığı ve hiç kuşkusuz Ix yapımı olan bu depo öylesine ilkel, ama yine de muazzam bir yapı ki, "Dağılış" adıyla bilinen tarihsel dönemi değerlendirmemize yepyeni bir ışık tutacağı kesin. Beklenileceği gibi depo elbette görünmez bir yapı. Efsanelere ve Sözlü Tarih'e bakarak düşünebileceğimizden çok daha derinlere gömülmüş durumda. Radyasyon yayıp radyasyon emerek çevresindeki doğal ortamı

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

taklit etmesi bulunmasını güçleştiren bir faktördü ve bu mekanik gizleme de böyle bir şey için aslında hiç şaşırtıcı değildir. Mühendislerimizi asıl şaşırtan şey, bu işin en basit ve gerçekten ilkel mekanik yöntemlerle gerçekleştirilmiş olmasıydı.

Bazılarınızın da bizim kadar heyecanlandığını görüyorum. Evet, şu anda bize görünmez mekânlar, yani yok-odalar sağlayan bu tür aygıtların tümünün geliştiği ilk Ix Küresi'ne baktığımıza inanıyoruz. İlk olmasa bile en azından ilklerden *biri* olduğuna ve ilkiyle aynı ilkelerle yapıldığına inanıyoruz.

Sabırsızlandığınızı görüyorum ve bu yüzden de biraz sonra size depoyu kısacık bile olsa gezdireceğimizi söyleyerek hemen içinizi rahatlatayım. Depodayken tek istediğimiz sessiz olmanızdır, çünkü mühendislerimiz ve diğer uzmanlarımız içeride deponun gizemlerini çözmekle uğraşıyorlar.

Gizem demişken, söyleyeceğim dördüncü şey belki de keşiflerimizin en büyüğü olabilir. Burada bulduğumuz öyle bir şey daha var ki, ondan bahsederken tarifsiz hisler uyanıyor içimde – II. Leto'nun yaptığı ve babası Paul-Müeddib'in sesinin kayıtlarını bulduk. Bene Gesserit Arşivleri'nde Tanrı-İmparator'un doğruluğu kanıtlanmış ses kayıtları bulunduğu için elimizdeki kayıtların kopyalarını Rahibeler Birliği'ne gönderip bir karşılaştırma yapmaları yönünde resmi talepte bulunduk. Bu kayıtların hepsi de kadim bir mikrokabarcık sistemiyle yapılmıştır ve gerçek olduklarının kanıtlanacağına dair bir kuşkumuz yok.

Şimdi lütfen girişte size dağıtılan çeviri alıntılarına bakınız. Sırası gelmişken bunların ağırlıkları için özür dilerim. Bazılarınızın bu konuda şakalar yaptığını duydum. Pratik bir sebeple, yani maliyet yüzünden sıradan kâğıt kullandık. Özgün günlükler öylesine küçük karakterlerle yazılmış ki okunabilmeleri için epeyce büyütülmeleri gerekiyordu. Ridulyan kristallerinden bir tanesinin içine sığdırılmış orijinal yazılar, şu anda elinizde tuttuğunuz ciltlerden kırktan fazlasını dolduracak yoğunlukta.

Projektörü çalıştırabilirsek – evet. Şimdi solunuzdaki ekranda orijinal bir sayfanın bir kısmını görüyorsunuz. İlk cildin ilk sayfası bu. Bizim tercümemiz ise sağdaki ekranlarda. Sözcüklerin an-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lamlarının yanı sıra, içerikten çıkarılacak delillere, şairane ve mağrurca bir üslupla yazılmış olmalarına dikkatinizi çekerim. Bu üslup saptanabilen ve tutarlı bir kişiliği ifade ediyor. Biz bunların yalnızca, atalarının anılarını doğrudan yaşayabilmiş ve daha önceki hayatların yaşadığı sıra dışı deneyimleri kendisi kadar yetenekli olmayan kişilerle paylaşmaya çalışan birisi tarafından yazılabileceğine inanıyoruz.

Şimdi de içeriğin asıl anlamına bakalım. Göndermelerin tümü de, böylesi bir metni yazabilecek tek kişi olduğuna inandığımız kişiye dair tarihin bize anlattığı şeylere uyuyor.

Şimdi size bir sürprizimiz daha var. Ünlü şair Rebeth Vreeb'i bu sabah bizlere ilk sayfanın çevirisinden kısa bir bölümü okuması için davet etme fırsatım oldu. Bu sözlerin çevirilerinin bile yüksek sesle okunduğunda farklı bir niteliğe büründüğünü fark ettik ve bu günlüklerdeki keşfettiğimiz bu son derece sıra dışı niteliği sizlerle de paylaşmak istiyoruz.

Bayanlar baylar, karşınızda Rebeth Vreeb.

Rebeth Vreeb'in yaptığı okumadan alıntı:

Şuna inanın ki, ben kader kitabıyım.

Sorular düşmanımdır. Çünkü benim sorularım patlayıcıdır! Yanıtlar korkmuş bir kuş sürüsü gibi havalanıp uçuşur ve kaçamadığım anılarımın göğünü karartırlar. Yanıtların hiçbiri yeterli değildir.

Geçmişimin ürkünç diyarına girdiğimde ne prizmalar ışıldayıp çakar. Bir kutuya konulmuş kırık bir çakmaktaşı parçasıyım ben. Kutu sarmallar çizerek dönüyor ve sarsılıyor. Bir sırlar fırtınasının içinde savruluyorum ve kutu açıldığında şimdiki zamana geri dönüyorum, tıpkı ilkel bir diyardaki bir yabancı gibi.

Yavaşça (yavaşça) adımı yeniden öğreniyorum.

Ama bu kendimi tanıdığım anlamına gelmiyor!

Benim adımı taşıyan bu kişinin, Leto şekilde çağrılan bu ikinci kişinin zihninde başka sesler, başka isimler ve başka

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

yerler var. Ama size söz veriyorum ki (daha önce de söz verdiğim gibi) tek bir isme karşılık vereceğim. Eğer siz "Leto" diye seslenirseniz sizi yanıtlayacağım. Sabırla gerçekleşecektir bu, sabretmeyle ve bir şeyle daha:

İpler benim elimde!

Onların hepsine sahibim. İstediğiniz herhangi bir konuyu hayal edelim –diyelim ki ... *kılıçla öldürülmüş insanlar*– Bütün o kanlarla, her el sürülmemiş görüntü, her inilti ve o çarpılmış yüzlerin hepsiyle birlikte sahibim onlara.

Analığın hazları, diye düşünüyorum ve bütün doğum döşekleri de benimdir. Sıra sıra bebek gülümsemeleri ve yeni nesillerin tatlı sesleri. Çocukların emeklemeye başlayıp ilk adım atışlarını ve gençlerin kazandığı ilk zaferlerini paylaşırım. Ve bunlar daima birbirlerinin üstüne yığılıp dururlar, ta ki gördüklerim hep birbirinin aynısı ve tekrarı oluncaya kadar.

"Bunların tümünü el sürülüp bozulmamış bir halde sakla," diye uyarıyorum kendimi.

Böyle deneyimlerin, her an bizzat gördüğüm şeyler yoluyla öğrenmenin değerini kim yadsıyabilir?

Ahhh, ama hepsi sadece geçmiş.

Anlamıyor musunuz?

Sadece geçmiş!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bu sabah artık var olmayan bir gezegene ait bir diyarda, atların yayıldığı bir ovanın kenarındaki bir yurtta doğdum. Yarın başka bir yerde ve başka biri olarak doğacağım. Henüz seçimimi yapmadım. Ama bu sabah – ahhh, bu hayat! Gözlerimi odaklamayı öğrendiğimde ezilmiş çimenlere vuran gün ışığına baktım ve hayatlarının tatlı uğraşlarıyla meşgul olan gayretli insanlar gördüm. Ne oldu … ah, o eskinin bütün o gayretkeşliğine ne oldu?

— Çalınmış Günlükler

Ay ışığı altında, Yasak Orman'ın gölgelerinde kuzeye doğru koşan üç kişi, neredeyse yarım kilometrelik bir hat oluşturuyordu. Hattın sonundaki koşucunun yüz metre kadar gerisinde de onu izleyen D-kurtları vardı. Hayvanlar avlarını gözlerine kestirdiklerinde her zaman yaptıkları gibi, hevesle uluyup soluyarak koşuyordu.

Gökyüzünde neredeyse tam tepelerinde duran İlk Ay yüzünden orman fazlasıyla aydınlık ve Arrakis'in yüksek enlemlerinde olmalarına karşın, mevsim yaz olduğu için hava ılıktı. Gezegendeki Son Çöl Sareer'den gelen akşam esintileri reçine kokularını, yerdeki çürük yaprakların ve dalların kokusunu taşıyordu. Bazen de Sareer'in ardındaki Kynes Denizi'nden yükselip sürüklenen bir meltem koşucuların burunlarına tuz ve balık kokularını getiriyordu.

Kaderin tuhaf bir cilvesiyle, sondaki koşucunun adı Fremen dilinde *sevgili sendeleyen* anlamındaki Ulot'tu. Ulot kısa boylu ve tombulluğa meyilliydi, işte bu yüzden de bu maceraya hazırlanma

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

çalışmaları sırasında ayrıca rejim yapmak zorunda kalmıştı. Yaptıkları bu umutsuz koşu için zayıflayıp incelmiş olsa bile yüzü hâlâ tombulluğunu koruyor ve kocaman kahverengi gözleri hâlâ şişman olduğu hissini engelleyemiyordu.

Ulot artık daha fazla koşamayacağının farkındaydı. Soluk soluğa kalmıştı, hırıldayarak soluyor ve bazen tökezliyordu. Ama arkadaşlarına seslenmeye çalışmadı, çünkü ona yardım edemeyeceklerini biliyordu. Hepsi de aynı yemini etmişti. Modası geçmiş erdemlere ve Fremen sadakatine sığınmaktan başka çareleri olmadığının da farkındaydılar. Oysa Fremenlere ait her şey artık müzelik olmuş haldeydi – Müze Fremenlerinden öğrenilip ezbere yapılan davranışlar.

Öleceğini kesinlikle anladığı halde Ulot'un bağırıp yardım istememesinin sebebi Fremen sadakatiydi. Kadim erdemleri öyle iyi benimsemişti ki, koşucuların taklit ettikleri bütün bu şeyleri sadece kitaplardan ve Sözlü Tarih efsanelerinden öğrenmiş olması aslında çok acıydı.

D-kurtları artık Ulot'un çok yakınına kadar gelmişlerdi. Omuzlarının yüksekliği neredeyse insan boyunda olan gri renkli bu devasa yaratıklar sıçrayarak koşarlarken hevesle hırlıyorlardı. Ay ışığında kolayca görülen ve yaklaştıkları kurbanlarına başlarını kaldırıp uzatarak bakıyorlardı.

Ulot sol ayağı bir köke takılınca az kalsın düşüyordu; atlattığı bu tehlike gayretini tazeledi ve koşusunu hızlandırdı. Takipçileriyle arasındaki uzaklığı bir kurt boyu kadar açtı. Kollarını sallıyor ve açık ağzından gürültüyle nefes alıp veriyordu.

D-kurtları hızlarını değiştirmeye bile kalkmadılar. Onlar ormanlarının koyu yeşil kokularını izleyerek hızla akan gümüşi gölgelerdi ve yarışı kazandıklarını biliyorlardı. Bu durum onlar için çok tanıdık bir histi.

Ulot tekrar tökezledi. Küçük bir fidanın bozduğu dengesini yeniden bularak, soluk soluğa koşmayı sürdürdü. Bacakları titriyor ve koşma arzusuna karşı isyan ediyordu. Artık hızını tekrar arttıracak enerjisi falan kalmamıştı.

D-kurtlarından biri, iri bir dişi, Ulot'un solundan koşup yakla-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

şıp önüne geçti ve birden yoluna sıçradı. İri dişleriyle Ulot'un omzunu parçaladı ve Ulot sendelese de düşmedi. Şimdi ormanın kokularına keskin bir kan kokusu da eklenmişti. Daha küçük bir erkek kurt sağ kalçasını ısırdığında, Ulot sonunda haykırarak yere yuvarlandı ve sürünün üstüne çullandığı adamın çığlıkları aniden kesiliverdi.

D-kurtları durup beslenmek yerine diğerlerini kovalamayı sürdürdüler. Yeri ve havayı kokluyor, diğer iki koşan insanın bıraktığı ılık izleri saptıyorlardı.

Sıradaki diğer koşucunun ismi Kwuteg'di. Arrakis'te Dune çağından kalma eski ve saygın bir isimdi bu. Kwuteg'in atalarından biri Tabr Siyeci'nde Ölüdamıtımı Şefliği yapmıştı. Ama aradan üç bin yıldan fazla geçmişti ve o geçmişe artık pek inanan kalmamıştı. Kwuteg uzun ve ince bedeniyle mükemmel koşuyordu. Sert yüzünün arkasında uzun siyah saçı dalgalanıyordu. Arkadaşları gibi o da siyah ve dar bir yün eşofman giymişti. Eşofman altı, kalça hareketlerini ve zayıf butlarını belli ediyordu. Derin ve düzenli soluklar alıyordu. Sareer'deki Tanrı-İmparator Kalesi'nin insan yapımı uçurumundan inerken sağ dizini incittiğini gösteren tek belirti, normalden yavaş koşmasıydı.

Kwuteg, Ulot'un çığlıklarını ve kısa bir sessizlikten sonra tekrar takibe başlayan D-kurtlarının ulumalarını duyunca, bir dostunun daha Leto'nun canavar muhafızları tarafından öldürülüşünü hayalinde canlandırmamaya çalıştı, ama başarılı olamadı. Kwuteg tiranlığa içinden küfretti, ama bunu sesli olarak haykırarak tekrarlamak için nefesini harcamayacaktı. Idaho Nehri'ne ulaşıp kurtulma şansına hâlâ sahipti. Kwuteg arkadaşlarının, hatta Siona'nın bile kendisi hakkında neler düşündüğünü biliyordu. Hayatı boyunca tutumlu biri olarak tanınmıştı. Çocukken bile enerjisini idareli harcar ve acil bir durumda kullanmak üzere cimrice biriktirirdi.

Yaralı dizine karşın hızını arttırdı. Nehre az kaldığını biliyordu. Yarası artık acı vermenin ötesine geçmiş ve tüm bacağını, hatta bedeninin sağ tarafını kavuran güçlü bir alev halini almıştı sanki. Dayanma gücünün sınırlarını ve Siona'nın da nehre neredeyse var-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

dığını biliyordu. Aralarındaki en hızlı koşucu oydu ve Sareer Kalesi'nden çaldıkları şeylerin bulunduğu mühürlü paketi taşıyordu. Kwuteg koşmayı sürdürürken bir yandan da düşüncelerini o pakete odakladı.

Kurtar o paketi Siona ve Leto'yu yok etmek için kullan!

D-kurtlarının hevesli hırıltılarını duydu. Fazla yaklaşmışlardı. İşte o zaman kurtulamayacağını anladı.

Ama Siona kurtulmalı!

Dönüp ardına bakma riskini göze alınca, kurtlardan birinin yan taraftan yolunu kesmeye çalıştığını gördü ve saldırı planları zihninde aydınlanıverdi. Yandan ilerleyen kurt sıçrarken, Kwuteg de sıçradı. Kendini bir ağacın arkasına atarak durdu; sonra hızla eğilip daldı ve yandan sıçrayarak yaklaşan kurdun arka bacaklarından birini iki eliyle yakalayıp hiç duraksamadan bir topuz gibi savurarak diğerlerinin üzerine saldırıya geçti. Sürü çil yavrusu gibi dağıldı. Hayvan sandığından da hafifti ve artık kaçmak yerine saldırıya geçmesi neredeyse onu keyiflendirmişti. Canlı bir sopa niyetine kullandığı kurdu bir semazen gibi döne döne savurarak sürünün içine doğru ilerlemeye başladı ve kafatası kırılan iki kurdun yere yığıldığını gördü. Ama aynı anda her tarafını birden kollayamazdı. Çevik bir erkek kurt sırtına atlayıp onu ağaca doğru sendeletirken canlı sopasını düşürdü.

"Kaç!" diye haykırdı.

Sürü üstüne çullandığında Kwuteg çevik erkek kurdun boğazını var gücüyle ısırdı ve yüzüne fışkıran kurt kanından etrafını göremez oldu. Nereye gittiğinin farkında bile olmadan yuvarlanarak uzaklaşmayı denedi ve çarptığı bir kurtla boğuşmaya başladı. Sürünün bir kısmı inleyerek kaçışırken bazıları da yaralı hemcinslerine saldırdı. Ama çoğu avlarından vazgeçmemişti ve iki taraftan birden saldıran kurt dişleri sonunda Kwuteg'in boğazını parçalıyordu.

Ulot'un çığlığını, ardından oluşan ve neyi gösterdiği kesinlikle anlaşılan sessizliği, sonrasında takibe devam eden kurt sürüsünün uluyuşlarını Siona da duymuştu. İçinde öyle bir öfke kabarmıştı ki, bir an patlayacağını sanmıştı. Ulot bu maceraya

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

çözümleme yeteneği sayesinde dahil edilmişti; sadece birkaç parçaya bakarak bütünü görebilen biriydi. Kale'nin planlarıyla birlikte buldukları iki tuhaf cildi her zaman yanında gezdirdiği büyütecini çantasından çıkarıp inceleyen Ulot olmuştu.

"Şifreli yazıya benziyor," demişti.

Ve Radi, zavallı Radi, ekiplerinden ölen ilk kişi oydu ... "Fazladan ağırlık taşıyamayız. At onları," demişti.

"Önemli olmasalar bu kadar iyi saklanmazlardı," diye karşı çıkmıştı Ulot.

Kwuteg de Radi'yi desteklemişti. "Buraya Kale'nin planlarını almaya geldik ve aldık. Bu şeyler fazla ağır."

Ama Siona, Ulot'la aynı düşünceleri paylaşıyordu. "Ben taşırım."

Böylece tartışma bitmişti.

Zavallı Ulot.

Ekibin en kötü koşucusu olduğunu hepsi biliyordu. Ulot birçok konuda ağırkanlı olsa da, zihninin çok berrak çalıştığı inkâr edilemezdi.

Güvenilir biriydi.

Hayattayken güvenilir *biriydi.*

Siona öfkesini kontrol altına alıp enerjisini daha da hızlanmakta kullandı. Ay ışığı altında ağaçların arasından hızla koşuyordu. Koşucuların zamansızlık boyutuna girmişti. Artık sadece kendi hareketlerinin bilincindeydi ve bedeni de koşullandırıldığı şeyleri yapıyordu.

Koştuğunda erkekler tarafından güzel bulunurdu ve Siona bunu bilirdi. Koyu renkli uzun saçlarını rüzgârda dalgalanıp dikkatini dağıtmasın diye sıkıca bağlamış ve Kwuteg'i aynı şeyi yapmadığı için aptallıkla suçlamıştı.

Kwuteg nerede?

Siona'nın saçı Kwuteg'inki gibi değildi. Onunki gibi bazen siyah sanılsa da aslında koyu kahverengiydi.

Yüz hatları, genlerin zaman zaman gerçekleştirdiği şekilde, çok eskilerde yaşamış bir atasına fazlasıyla benziyordu: Zarif bir ovalli-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ğe, geniş bir ağza ve küçücük bir burnun üstündeki dikkatli gözlere sahipti. Yıllardır koştuğu için vücudu incelip sırım gibi olsa da, hâlâ çevresindeki erkeklere güçlü cinsel sinyaller gönderiyordu.

Kwuteg nerede?

Kurt sürüsünün sesi kesilmişti ve bu da onu kaygılandırıyordu. Radi'yi öldürmeden hemen önce de susmuşlardı. Sonra Setuse'yi yakaladıklarında da aynı şey olmuştu.

Sessizliğin başka anlamları da olabilir diyerek kendini ikna etmeye çalıştı. Kwuteg de sessizdi ... ve güçlüydü. Dizindeki yara onu pek de etkilememiş gibiydi.

Göğsü ağrımaya başlamıştı ve yaptığı uzun koşu egzersizleri sayesinde, yakında soluğunun tıkanmaya başlayacağını biliyordu. Dar ve siyah koşu giysisinin altındaki vücudu terden sırılsıklam olmuştu. Değerli ganimetlerinin bulunduğu ve ilerideki nehri geçerken bir sorun olmaması için mühürlenmiş kutuyu sırtına takmıştı. Kutuda katlı duran Kale haritalarını düşündü.

Leto baharat stokunu nerede saklıyor?

Kale'nin içinde bir yerlerde olmalıydı. Mutlaka. Haritaları inceleyerek bu konuda bir ipucu bulabilirlerdi. Bene Gesseritlerin, Lonca'nın ve tüm diğerlerinin arzuladığı baharatı, melanjı ... riske atılmaya değer bir ödüldü.

Bir de o iki şifreli cilt vardı elbette. Kwuteg bir konuda haklıydı. Ridulyan kristal kâğıdı gerçekten ağırdı. Ama Siona, Ulot'un heyecanını paylaşıyordu. O şifreli yazılarda önemli bir şeyler gizliydi.

Arkasındaki ormandan kurtların hevesli takip ulumaları tekrar gelmeye başladı.

Koş Kwuteg! Koş!

Derken biraz ilerisinde, ağaçların arasından Idaho Nehri'nin kıyısı beliriverdi. Suyun üzerinde ay ışığının yarattığı yakamozları gördü.

Koş Kwuteg!

Kwuteg'ten bir ses duyabilseydi; herhangi bir ses. Koşuya başlamış olan on bir kişiden geriye sadece ikisi kalmıştı. Dokuzu bu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

maceranın bedelini canlarıyla ödemişti: *Radi, Aline, Ulot, Setuse, İnineg, Onemao, Hutye, Memar ve Oala.*

Siona isimlerini düşünürken, her biri adına içinden dua etti; tiran Leto'ya değil, elbette kadim tanrılara, özellikle de Şeyh Hulud'a dua etti.

Çölde yaşayan Şeyh Hulud'a yakarıyorum.

Birden ormandan çıktı ve nehir kıyısındaki çimenli araziye daldı. Az ileride, daracık bir kumsal hattının ardındaki nehir onu çağırıyordu. Kumsal nehrin yağımsı dalgalanmalarının önünde gümüş rengiydi.

Arkasındaki ormandan yükselen güçlü bir haykırış neredeyse tökezlemesine yol açıyordu. Yabanıl kurt seslerinin arasında duyduğu Kwuteg'in sesini tanımıştı. Kwuteg adını söylemese de ona seslenmiş, anlamı karıştırılmayacak ve sayısız cümleye bedel tek bir sözcük haykırmış – bir ölüm kalım mesajı göndermişti.

"Kaç!"

Kurt sürüsünün çıldırmış gibi uluyuşları dehşet verici bir kargaşa halini almıştı, ama Kwuteg'den başka ses gelmedi. İşte o zaman, Kwuteg'in son enerjisini de nasıl kullandığını anladı.

Beni kurtarmak için kurtları oyalıyor.

Kwuteg'in haykırışına uyarak nehrin kıyısına koştu ve suların içine balıklama daldı. Koşarken ısınıp ter içinde kalmış olan bedeni buz gibi nehre dalınca bir şok yaşadı. Siona bir an sersemledikten sonra su yüzüne çıkıp yüzmeye ve nefesini yeniden toplamaya çalıştı. Değerli kutusu suda yüzüyor ve dalgaların etkisiyle başının arkasına çarpıp duruyordu.

Idaho Nehri'nin bu kısmı dardı, en fazla elli metreydi. Nehrin bu kısmı Leto'nun mühendislerinin tasarladıklarının aksine dümdüz uzanmıyordu, aksine hafif bir kıvrıma sahipti; kıyıları ağaç kökleri, gür kamışlar ve yeşil çimenlerle kaplanmış kumlu bir koy oluşturmuştu. D-kurtlarının nehre varınca durmaya koşullandıklarını bilmek Siona'ya güven veriyordu. Bölgelerinin sınırları belliydi: Bu tarafta nehir, diğer tarafta çöl yamacı. Yine de son birkaç metreyi suyun altında yüzdü ve sonrasında kıyının gölgeleri arasında su yüzüne çıkarak dönüp arkasına baktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kurt sürüsü nehrin kıyısına dizilmiş duruyordu ve sadece bir tanesi nehre iyice yaklaşmıştı. İleri doğru uzanmıştı ve ön ayakları neredeyse suya girecekti. Hırladığını duydu.

Siona kurdun kendisini gördüğünü biliyordu. Bu kesindi. D-kurtlarının gözleri çok keskin olurdu. Leto'nun bu orman bekçilerinin ataları Keskin Gözlü Tazılardı ve o bu yaratıkları gözlerinin keskinlikleri yüzünden ürettirmişti. Ama kurtlar bu kez koşullanmayı kırabilir miydi acaba, diye merak etti? Bunlar dünyayı genellikle gözleriyle algılayan avcılardı. Eğer nehir kıyısındaki kurt suya girerse, sürünün geri kalanı da peşinden gelebilirdi. Siona nefesini tuttu. İyice bitkin düştüğünü hissediyordu. Neredeyse otuz kilometre kat etmişlerdi, hem de on beşinde D-kurtlarını enselerinde hissederek.

Nehir kıyısındaki kurt son bir kez hırladıktan sonra sıçrayarak arkadaşlarının yanına döndü ve sanki sessiz bir sinyale uymuşlar gibi koşarak ormana daldılar.

Siona kurtların nereye gittiğini biliyordu. D-kurtları Yasak Orman'da öldürdükleri her şeyi yeme hakkına sahipti. Bunu herkes bilirdi. Sareer'in muhafızları olarak ormanda dolaşmalarının sebebi buydu.

"Bunun hesabını vereceksin Leto," diye fısıldadı. Sesi hemen arkasındaki sazların hışırtısı kadar hafif çıkmıştı. "Ulot'un, Kwuteg'in ve diğerlerinin hesabını vereceksin. Vereceksin."

Kendini yavaşça akıntıya bırakarak yüzmeye başladı ve sonunda dar bir kumsal görüp oraya doğru yöneldi. Bitkin halde olduğundan zorlanarak kıyıya çıktı ve kutunun içindekilerin ıslanıp ıslanmadığını kontrol etti. Mühür bozulmamıştı. Ay ışığında bir an kutuya baktıktan sonra gözlerini nehrin karşı kıyısındaki ormana çevirdi.

Ne büyük bir bedel ödedik. On dostum öldü.

Gözlerinde yaşlar parlıyordu, ama kadim Fremenler gibi davrandığı için fazla gözyaşı dökmedi. Yaşadığı macera, nehri geçişi, kuzey sınırlarında kurtların devriye gezdiği ormana girişi, ardından Son Çöl Sareer'i aşışı ve Kale'nin surlarına tırmanışı – bütün bunlar ona şimdiden rüyaymış gibi gelmeye başlamıştı ... hatta

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

kurtlardan kaçışı bile, ki bunu bekliyordu çünkü bu koruyucu kurt sürüsünün peşlerine düşmek için davetsiz misafirleri beklediği kesindi ... Bunların hepsi rüyaydı ve artık geçmişte kalmıştı.

Kurtuldum.

Mühürlü paketi kutuya düzgünce yerleştirdi ve sonra tekrar sırtına astı.

Savunma hatlarını kırıp geçtim Leto.

Siona o gizemli ciltleri düşündü. O şifreli yazılarda, intikamını almasını sağlayacak bir şeylerin gizli olduğunu hissediyordu.

Seni mahvedeceğim Leto!

Seni mahvedeceğiz! diye düşünmemişti. Aslında Siona'nın tarzı bu değildi, ama bu işi tek başına yapacaktı.

Dönüp nehir kıyısındaki çimenliğin ardındaki meyve ağaçlarına doğru uzun adımlarla yürümeye başladı. Yürürken bir yemini yüksek sesle durmadan tekrarlıyordu, eski Fremen âdetleri uyarınca kendi ismini de uzun uzun söyleyerek ekliyordu:

"Siona İbn Fuad el-Seyefa Atreides seni lanetliyor, Leto. Yaptıklarının tümünün hesabını vereceksin!"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Aşağıdaki cümleler Dar'üs-Balat'ta keşfedilen ciltlerden Hadi Benotto'nun yaptığı çevirilerden alınmıştır.

Ben II. Leto Atreides, bu sözcüklerin yazılması sebebiyle hesaplıyorum da, doğumumdan bu yana üç bin standart yıldan daha uzun bir zaman geçti. Babam Paul-Müeddib'di. Annem onun Fremen eşi Chani'ydi. Anneannem Faroula, Fremenler arasında tanınmış bir şifacıydı, bitkilerle şifa dağıtırdı.[Φ] Babaannem Jessica, Rahibeler Birliği'nin Rahibe Analarının güçlerini taşıyan bir erkek arayışı içindeki Bene Gesseritlerin dölleme planlarının bir parçasıydı. Annemin babası Liet-Kynes, Arrakis'in çevrebilimsel dönüşümünü düzenleyen gezegenbilimciydi. Babamın babası *Leto* Atreides, Atreus Hanedanı'ndan gelmeydi ve ataları Yunan'dı.

Soyumdan yeterince bahsettim!

Dedem Leto bir Yunan'a yakışır şekilde, can düşmanı Baron Vladimir Harkonnen'i öldürmeye çalışırken öldü. Her ikisi de artık içimdeki atalarımdan kalan belleklerin arasında huzursuz bir şekilde yaşıyor. Babam bile huzurlu değil. Yapmaya korktuğu şeyi ben yaptım ve şimdi onun gölgesi de bu durumun sonuçlarına katlanmak zorunda kalıyor.

Çünkü Altın Yol bunu gerektiriyor. Altın Yol da nesi, diye so-

---

[Φ] Binlerce yıl geride kalmış bir öyküyü, Liet-Kynes'in, Kızıl Duvar siyeci naibinin kızı Faroula'yla evlenişini hatırlamak isteyenler, bkz. *Dune: Harkonnen Hanedanı*, s. 387-95, 410-28, 523-32, 552-59 ve 616-21. –ed.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

racaksınız. Altın Yol, insanoğlunun hayatta kalabilmesinden başka bir şey değildir. Bu yol her zaman için insanoğlunun geleceğini ve oradaki tuzakları görebilen biz kâhinlerin sorumluluğunda olmuştur.

Hayatta kalabilmek.

Sizlerin bu konuya dair fikirleriniz –basit keder ve sevinçleriniz, hatta ıstırap ve vecdleriniz– bizleri pek ilgilendirmez. Babam kehanet gücüne sahipti. Ben ondan da güçlüyüm. Bizler arada sırada zamanın perdesini aralayıp bakabiliyoruz.

Çok galaksili imparatorluğumu Arrakis gezegeninden yönetiyorum ve bu gezegen Dune olarak bilindiği o eski günlerden çok farklı artık. O zamanlar bütün gezegen çöldü. Şimdi geride küçük bir parçanın, Sareer'im dışında çölden eser kalmadı. Melanj baharatını üreten dev kumsolucanları artık ortalıkta özgürce gezinmiyor. Baharat! Dune'un asıl önemi baharatın kaynağı olmasıydı. *Tek kaynağıydı*. Baharat nasıl da olağanüstü bir maddedir. Laboratuvarda üretilme çabaları daima başarısız olmuştur. İnsanoğlunun keşfettiği en değerli maddedir.

Lonca Yönbulucularının doğrusal önsezilerini ateşleyen melanj olmazsa, insanlar uzayın parsekleri[Φ] arasında yalnızca bir salyangoz hızıyla ilerlenebilir. Melanj olmasa Bene Gesseritler, gerçeğisöyletenler ve Rahibe Analar üretemezler. Melanjın yaşlanmayı geciktirici etkisi olmasa, insanlar en fazla yüz yıl kadar yaşayabilirler, tıpkı çok kadim dönemlerde olduğu gibi. Şu anda melanj sadece Lonca ve Bene Gesserit ambarlarında, az bir miktarı Büyük Hanedanlardan geriye kalanlarda ve benim devasa ambarlarımda var. Hepsi de benim melanjımı istiyor. Beni yağmalamaya can atıyorlar! Ama cesaret edemiyorlar; çünkü melanjımı onlara vermektense yok edeceğimi biliyorlar.

Hayır. Ellerinde şapkaları karşıma geçip benden melanj rica edebilirler yalnızca. Ve ben de melanjı yeri gelince cezalandırmak, yeri gelince de ödüllendirmekte kullanıyorum. Bundan nasıl da

---

Φ *Parsek*: Astronomi terimi. Yıldız astronomisinde kullanılan ve yıllık ıraklık açısı 1" olan bir yıldızın uzaklığına karşılık gelen –yani yaklaşık olarak 3.26 ışık yılı– bir uzunluk ölçüsü. – ed.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

nefret ediyorlar.

Onlara bu benim gücüm diyorum. Bu benim sizlere ihsanım.

Melanj sayesinde insanoğluna barış getirdim. Üç bin yıldan fazladır Leto'nun getirdiği barış ortamında yaşıyorlar. Tahta çıkmamdan önce insanoğlunun ancak çok kısa sürelerle tattığı zorlama bir barıştı bu. Leto'nun getirdiği barışı unuttuysanız, buradan, günlüklerimden okuyarak bir kez daha inceleyebilirsiniz.

Günlüğüme hükümdarlığımın ilk yılında başladım. O sıralar henüz dönüşümümün ilk acılı safhasında olduğum için hâlâ insana benziyordum, en azından dış görünüş itibarıyla bile. Kabul ettiğim kumalabalığı teni sayesinde (ki babam reddetmişti) hem fiziksel gücüm fazlasıyla artmış, hem de konvansiyonel saldırılara ve yaşlanmaya karşı bağışıklık kazanmıştım – o ten hâlâ insan görünümündeki bir bedeni kaplamıştı: İki bacağım, iki kolum ve kıvrılmış kumalabalığı katmanlarının çevrelediği bir insan yüzüm vardı.

Ahhh, o yüz! Ona hâlâ sahibim – evrene sergilediğim tek insan teni bu. Bedenimin geri kalanıysa günün birinde dev kumsolucanlarına dönüşebilecek olan kumların derinliklerinin minik taşıyıcılarının birbirine eklenmiş bedenleriyle kaplanmıştı.

Ki dönüşecekler ... günün birinde.

Dönüşümümün son safhasını sık sık düşünürüm, *ölümü* düşünür gibi düşünürüm. Eninde sonunda olacağını biliyorum, ama ne zaman ve hangi koşullarda olacağını bilmiyorum. Bilemediğim tek şey bu. Yalnızca Altın Yol'un bitip bitmeyeceğini biliyorum. Ama bu sözcükleri yazarken Altın Yol hâlâ devam ediyor, en azından buna seviniyorum.

Kumalabalıklarının bedenimi araştıran silialarını,[Φ] vücut suyumu plasental engelleriyle çevreleyip hapsedişlerini artık hissetmiyorum. Şimdi neredeyse tek bir beden haline geldik, onlar benim tenim ve ben de bütünü hareket ettiren iradeyim ... genellikle.

[Φ] *Silia*: Zoolojide tekhücreli hayvanlarda görülen ve hareketi sağlayan kısa tüyler; botanikte küçük kılımsı uzuvlara verilen isim. –ed.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bunları yazarken, *bütünümün* epey iğrenç göründüğünü söyleyebilirim. Henüz solucana dönüşmemiş bir yaratığım, bir ön-solucanım denebilir. Bedenim yedi metre uzunluğunda ve çapım iki metreden fazla. Vücudumun büyük bölümü bölütlü ve bir ucunda insan boyu yüksekliğinde Atreides yüzüm duruyor, hemen altındaysa kollarım ve ellerim var (hâlâ insan kolları ve elleri gibiler). Bacaklarım ve ayaklarım mı? Onlar körelip yüzgeç benzeri bir şeye dönüştüler ve gövdemin diğer ucunda kaldılar. Bedenimin ağırlığı yaklaşık olarak beş eski ton. Bunları söylüyorum çünkü tarihçilerin ilgileneceğini biliyorum.

Bu ağırlıkla nasıl mı hareket edebiliyorum? Genellikle Ix yapımı İmparator Arabası'nın üstünde. Şaşırdınız mı? İnsanlar benden nefret edip korksalar da, Ixlilerden her zaman için daha da fazla nefret edip korkmuşlardır. Ne de olsa insan en azından tanıyıp bildiği bir şeytanı yeğler. Oysa Ixlilerin neler icat edebileceklerini veya üreteceklerini kim bilebilir?

Ben bilmiyorum. En azından hepsini.

Ama Ixlilere karşı belirli bir sempati besliyorum. Teknolojilerine, bilimlerine, makinelerine olan inançları öylesine sağlam ki. Ixliler ve ben birbirimizi anlıyoruz, çünkü bizler inanan kişileriz (neye inandığımız önemli değil). Bana bir sürü alet yapıyor ve böylece de gözüme girdiklerini sanıyorlar. Mesela okuduğunuz bu sözcükler diktatel denen bir Ix aletiyle yazıldı. Düşünceleri aklımdan belirli bir modda geçirdiğimde hemen diktatel çalışmaya başlıyor. Yaptığım tek şey o modda düşünmek ve diktatel de bunları benim için yalnızca bir molekül kalınlığındaki ridulyan kristal kâğıtlarına geçiriyor. Bazen bunların o kadar kalıcı olmayan materyaller üstüne basılmalarını emrediyorum. Siona bunlardan ikisini çaldı.

Siona'm büyüleyici, değil mi? Onun benim için önemini anladığınız zaman, ormanda gerçekten de ölmesine göz yummayacağımı bile düşünebilirsiniz. Ama bu konuda hiç şüpheniz olmasın. Ölüm son derece kişisel bir şeydir ve ben genellikle ona müdahale etmem. Hele Siona gibi sınanması gereken biri söz konusuysa asla karışmam. Onun herhangi bir aşamada ölmesine göz yumabilirim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ne de olsa kendi zaman ölçüme göre çok kısa bir sürede yerine yeni bir aday bulabilirim.

Ama Siona yine de beni büyülüyor. Onu orada, ormanda izledim. Ix yapımı cihazlarım sayesinde onu izledim, böyle bir maceraya atılacaklarını neden tahmin edemediğime şaşırarak izledim. Ama sonuçta Siona ... Siona'dır. İşte bu yüzden de kurtlarımı durdurmadım. Bunu yapmam hata olurdu. D-kurtları yalnızca benim gayemin bir uzantısı ve gayem de gelmiş geçmiş en görkemli yırtıcı olmak.

— II. Leto'nun Günlükleri

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Aşağıdaki kısa diyalog "Welbeck Fragmanı" denilen bir el yazması kaynaktan alınmıştır ve el yazmasının yazarının Siona Atreides olduğu söyleniyor. Diyalog Siona ile babası Moneo arasında geçer. Moneo (bütün tarihçelerde yazdığına göre) II. Leto'nun başyaveri ve vekilharcıydı. Diyalog Siona'nın genç kızlığında, şimdi Rakis adıyla bilinen gezegenin ortasındaki büyük bir yerleşim merkezi olan Onn Festival Şehri'ndeki Balıkla-konuşanlar Okulu'ndaki odasında babası tarafından ziyaret edildiği sırada geçmektedir. El yazması inceleme belgelerine göre, Moneo kızına canının tehlikede olduğunu haber vermek için gizlice gelmişti.

SİONA: Onun yanında bu kadar uzun süre yaşamayı nasıl başardın baba? Çevresindeki herkesi öldürür o. Bunu herkes biliyor.

MONEO: Hayır! Yanlış biliyorsun. O kimseyi öldürmez.

SİONA: Onun hakkında yalan söylemene gerek yok.

MONEO: Ciddiyim. O kimseyi öldürmez.

SİONA: Ama bir sürü kişiyi öldürdüğü biliniyor?

MONEO: Onları solucan öldürdü. Tanrı olan solucan. Leto, Tanrı'nın koynunda yaşıyor, ama o kimseyi öldürmedi.

SİONA: Peki sen sağ kalmayı nasıl başardın?

MONEO: Solucanı görünce tanıyorum. Onun geldiğini Leto'nun yüzünden ve hareketlerinden anlıyorum. Şeyh Hulud'un yaklaştığını anlıyorum.

SİONA: O Şeyh Hulud değil!

MONEO: Eskiden Fremenler solucanlara Şeyh Hulud derlerdi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

SİONA: Bunu okumuştum. Ama o çöl tanrısı değil.

MONEO: Sus salak kız! Bu konularda hiçbir şey bildiğin yok.

SİONA: Korkağın teki olduğunu biliyorum.

MONEO: Hiçbir şey bilmiyorsun. Orada, benim yaptığım gibi onun karşısında durup gözlerine ve ellerinin hareketine hiç bakmadın ki.

SİONA: Solucan yaklaşınca ne yapıyorsun?

MONEO: Oradan ayrılıyorum.

SİONA: Akıllılık ediyorsun. Leto emin olduğumuz kadarıyla en az dokuz Duncan Idaho'yu öldürdü.

MONEO: Söyledim ya, o kimseyi öldürmüyor!

SİONA: Ne farkı var? Ha Leto, ha solucan. Artık ikisi aynı bedendeler.

MONEO: Ama onlar iki farklı varlık – biri İmparator Leto, diğeriyse Tanrı Solucan.

SİONA: Delisin sen!

MONEO: Olabilir. Ama Tanrı'ya hizmet ediyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İnsanları benim kadar arzuyla izleyen biri daha görülmemiştir. Onları hem içimden hem dışımdan izliyorum. Geçmiş ve gelecek, içimdeki tuhaf yüklere karışıyor. Bedenimin dönüşümü sürerken, duyularıma harika şeyler oluyor. Sanki her şeyi çok yakından algılıyormuşum gibi giderek keskinleşiyorlar. Görme, işitme ve koku alma duyularımın keskinliği muazzam bir kapasiteye ulaştı. Milyonda üç oranındaki feromonları bile saptayıp tanımlayabiliyorum. Bunu biliyorum, çünkü bu durumu sınadım. Duyularımdan pek bir şey gizleyemezsiniz. Sanırım, sadece koku duyumla bile neleri algıladığımı bilseydiniz dehşete kapılırsınız. Ne yaptığınızı veya ne yapmaya hazırlandığınızı feromonlarınızdan anlayabilirim. Duruşunuzdan ve hareketlerinizden de! Bir keresinde Arrakeen'de bir bankta oturan yaşlı bir adama yarım gün boyunca bakmıştım. Naib Stilgar'ın beşinci göbekten torunu olduğunun farkında bile değildi. Boynunun açısını, çenesinin altındaki sarkmış gerdanını, çatlamış dudaklarını ve burun deliklerinin etrafındaki nemi, kulaklarının arkasındaki gözenekleri, antika damıtıcı-giysisinin başlığının altından çıkan kırlaşmış saç tutamlarını inceledim. İzlendiğini bir an bile fark etmedi. Pöh! Oysa Stilgar olsa bir iki saniyede anlardı. Ama bu yaşlı adam yalnızca hiç gelmeyecek birini bekliyordu. Sonunda ayağa kalkıp sendeleyerek uzaklaştı; uzun süre oturmaktan dolayı vücudu tutulmuştu Onu hayattayken bir daha asla görmeyeceğimi biliyordum. Ölüme çok yakındı ve suyunun harcanacağı kesindi. Ama artık bunun önemi yoktu.

— Çalınmış Günlükler

Leto son Duncan Idaho'sunu beklediği yerin evrendeki en ilginç yer olduğunu düşünüyordu. Kalesinin altına özenle yerleştirilmiş mezarlıklar dizisinin merkeziydi burası ve insan ölçütlerine göre devasa bir mekândı. Otuz metre yüksekliğinde ve yirmi metre genişlikte odalar, içinde beklemekte olduğu bu merkezden teker-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lek çubukları gibi çıkarak radyal bir şekilde uzanıyordu. Arabası merkezin ortasında yer alan, dört yüz metre çapında ve yüz metre yükseklikteki kubbeli ve yuvarlak bir odanın tam ortasında duruyordu.

Buranın boyutlarını güven verici buluyordu.

Öğleden sonranın ilk saatleriydi, ama mekânı sadece kısılıp turuncu bir ışığa ayarlanmış ve havada salınarak gezinen birkaç süspansörlü korküre aydınlatıyordu. Korküreler tekerlek çubukları gibi uzanan odaları pek aydınlatmasa da, Leto'nun belleği oradaki her şeyin yerini zaten biliyordu – su, kemikler, Dune çağından beri bu gezegende yaşayıp ölmüş tüm Atreideslerin ve atalarının tozlarının yerini. Ayrıca burada birkaç melanj konteyneri de vardı, acil bir durumda tüm stokunun burada olduğu izlenimini yaratmak için.

Leto, Duncan'ın neden geldiğini biliyordu. Idaho, Tleilaxuların bir Duncan daha, Tanrı-İmparator'un istediği özelliklere uygun bir gulâm daha yapmakta olduklarını öğrenmişti. Ona neredeyse altmış yıldır hizmet etmiş olan bu Duncan, yerine diğerinin geçmesinden korkuyordu. Duncanların yoldan çıkmaya başlaması hep böyle bir sebepten olurdu. Bir Lonca elçisi Leto'yu Ixlilerin bu Duncan'a bir lazer silahı verdiği yolunda uyarmıştı.

Leto kıkırdadı. Lonca kendilerine zar zor yeteceğini düşündükleri baharat kaynaklarına zarar verebilecek her şeye fazlasıyla duyarlıydı. Bir zamanlar melanj stoklarını üretmiş kumsolucanlarıyla aralarındaki son bağın Leto olması yüzünden ödleri patlıyordu.

Eğer sudan uzakta ölürsem, bir daha baharat olmayacak – ebediyen.

Lonca bundan korkuyordu işte. Tarihçi-muhasebecileri onlara evrendeki en büyük melanj stokuna Leto'nun sahip olduğunu söylüyordu ve bunu bildikleri için de Lonca güvenilir bir müttefikti.

Leto beklerken Bene Gesseritlerin el ve parmak egzersizlerini yapıyordu. Elleriyle gurur duyuyordu. Gri kumalabalığı zarıyla kaplanmış uzun parmaklarını normal insan parmakları gibi kullanabiliyordu. Bir zamanlar bacakları ve ayakları olup şimdi neredeyse hiçbir işe yaramayan yüzgeçleriyse onu utandırmıyor, ama ra-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

hatsız ediyordu. şaşılacak kadar hızlı hareket edebilen vücuduyla kıvrıla kıvrıla ilerliyor, yuvarlanıp ileri atılabiliyordu, ama bazen yüzgeçlerinin üstüne düştüğünde canı acıyordu.

Duncan neden gecikmişti acaba?

Leto adamın Sareer'in dalgalanan ufkuna bakarak bir pencerenin önünde kararsız bir şekilde oyalandığını hayal etti. Bugün hava sıcaktı. Leto mezarlığa inmeden önce güneybatıda bir serap görmüştü. Aşırı sıcağın kumların üzerinde oluşturduğu dalgalanan görüntü sanki turistleri bilgilendirmek için Siyeç Gösterisi yapan bir Müze Fremenleri grubunun yürüyüşünü canlandırıyordu.

Mezarlık serindi; daima serin ve loş olurdu zaten. Merkezden radyal bir şekilde çevreye yayılan ve İmparator Arabası'nın ilerleyişini kolaylaştırmak için hafifçe eğimli bir şekilde yukarıya ve aşağıya doğru giden tüneller karanlık delikler halindeydi. Bazı tüneller sahte duvarların ardında kilometrelerce uzanıyordu. Leto bu geçitleri Ix yapımı aletler kullandırarak kendisi için açtırmıştı – yan tüneller ve gizli yollar.

Az sonra yapacağı görüşmeyi düşündükçe kaygılanmaya başladı. İlginç ve aslında hoşuna giden bir histi bu. Leto şimdiki Duncan'dan iyice hoşlanmaya başladığının farkındaydı ve adamın az sonra yapacakları görüşmeden sağ çıkmasını umuyordu. Bazen kurtuldukları olurdu. Duncan'ın onu öldürebilmesiyse küçük bir olasılıktı, ama yine de mümkündü ve gerçekleşmesi şansa bırakılmalıydı. Leto eski Duncanlardan birine bunu açıklamaya çalışmıştı ... bu odada ve tam burada.

"Sahip olduğum tüm güçlere karşın şans ve rastlantıdan bahsetmemi tuhaf bulabilirsin," demişti Leto.

Duncan sinirlenmişti. "Siz hiçbir şeyi rastlantıya bırakmazsınız ki! Sizi tanırım!"

"Ne kadar da safsın. Rastlantı evrenimizin doğasında var."

"Hayır! Rastlantı değil, kötülük var. Kötülüğün sebebi de sizsiniz!"

"İyi dedin Duncan! Kötülük muazzam bir haz kaynağıdır. Kötülükle başa çıkmak yaratıcılığımızı güçlendirir."

"Artık insan bile değilsiniz!" O Duncan amma da kızgındı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Leto bu suçlamayı sinir bozucu bulmuştu, gözüne kaçan bir kum tanesi gibi sinir bozucu. Bir zamanlar sahip olduğu insanlığının kalıntılarına var gücüyle tutunuyordu. Gerçi öfkelenme yeteneğini yitirmişti. Bir şeyleri en fazla sinir bozucu bulabiliyordu.

"Hayatın bir klişeye dönüşüyor," diye suçlamıştı Leto.

Bunun üzerine Duncan cüppesinin cebinden küçük bir patlayıcı çıkarmıştı. Ne büyük sürpriz!

Leto sürprizlere bayılırdı, kötü sürprizlere bile.

Bunun gerçekleşebileceğini görememiştim! Karşısında tuhaf bir kararsızlıkla duran ve artık kesin bir karar vermesi gereken Duncan'a da söylemişti bunu.

"Bu sizi öldürebilir," demişti Duncan.

"Üzgünüm Duncan. Ama birazcık yaralar o kadar."

"Ama bunun gerçekleşeceğini göremediğinizi söylediniz!" diye haykırmıştı Duncan.

"Duncan, Duncan, geleceği tamamen bilmek benim için ölüm gibidir. Ölümse öyle sıkıcıdır ki."

Duncan son anda patlayıcıyı uzağa fırlatmaya çalışmıştı, ama bomba erken patlamıştı. Duncan ölmüştü. Neyse ki Tleilaxuların akslotl tanklarında daima yedek bir Duncan bulunurdu.

Leto'nun tepesinde salınan korkürelerden biri titreşmeye başladı. Leto heyecanlandığını hissetti. Moneo sinyal veriyordu! Sadık Moneo, Tanrı-İmparatoruna Duncan'ın mezara inmekte olduğunu haber veriyordu.

Kuzeybatıdaki iki geçidin arasına inen asansörün kapısı açıldı. Asansörden Duncan çıktı. Uzaktan bakılınca küçücük görünüyordu, ama Leto onu en ufak ayrıntısına dek görüyordu – mesela üniformasının dirsek kısmındaki bir kırışıklık adamın dirseğiyle bir yere dayandığını gösteriyordu. Evet, çenesinde de hâlâ dayadığı avucunun izleri vardı. Duncan'ın kokusu kendisinden önce geldi: Adamın bedeni adrenalin yüklüydü.

Leto sessizce bekledi ve yaklaşan Duncan'ı tüm ayrıntılarıyla incelemeyi sürdürdü. Duncan yıllardır Leto'ya hizmet etmesine karşın hâlâ bir delikanlı gibi yürüyordu. Bunu çok küçük dozlarla da olsa aldığı melanja borçluydu. Üstünde eski Atreides ünifor-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ması vardı. Siyah üniformanın sol göğsünde altın bir atmaca armaması bulunuyordu. Duncan "Ben *eski* Atreideslerin hizmetindeyim!" demek istiyordu. İlginç! Saçı hâlâ bir *karakul* başlığı gibi gür ve simsiyahtı, siyah, yüz hatları sert ve keskin, elmacık kemikleri çıkıktı.

Tleilaxular gulâmlarını yapmakta gerçekten ustalar, diye düşündü Leto.

Duncan koyu kahverengi liflerden dokunmuş ince bir çanta taşıyordu. Yıllardır kullandığı bir çantaydı bu. İçinde genellikle raporlarını destekleyen kanıtlar olurdu. Ama bugün daha ağır bir şey yüzünden hafifçe şişkin görünüyordu.

Ix yapımı lazer silahı.

Idaho yürürken dikkatini hep Leto'nun yüzünde yoğunlaştırdı. Leto'nun yüzünün hâlâ Atreideslere benzemesi rahatsız ediciydi. O ince hatlı yüzdeki masmavi gözler insanın içine işliyordu sanki. Yüzünü çevreleyen kalın kumalabalığı tabakaları, koruması gereken bir anda içgüdüsel olarak yüzünü kaplayabilirdi – göz kırpma hareketine benzeyen bir yüz kırpması gibi. O gri çerçevenin içindeki ten rengi pembeydi. Leto'nun yüzünün yabancı bir varlığın içinde kısılıp kalmış bir insan kalıntısı olduğunu düşünmek rahatsızlık vericiydi.

İmparator Arabası'na sadece altı adım kala duran Idaho, öfkeli kararlılığını gizlemeye çalışmadı. Leto'nun lazer silahını bilip bilmediğini de düşünmedi. Bu imparatorluk eski Atreides etiğinden fazlasıyla uzaklaşmış, yoluna çıkan masumları ezip geçen ve kişiliği olmayan yok edici bir silindire dönüşmüştü. Durdurulmalıydı!

"Siona ve başka meseleler hakkında konuşmaya geldim," dedi Idaho. Çantayı içindeki lazer silahını kolayca çekebileceği bir konuma getirdi.

"Tamam," dedi Leto, son derece bezgin bir sesle.

"Sadece Siona kurtuldu. Ama başka asi arkadaşları var."

"Bunu bilmiyor muyum sanıyorsun?"

"Asilere çok tehlikeli bir sempati beslediğinizi biliyorum! Bilmediğim şey, Siona'nın çaldığı pakette ne olduğu."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Şey, Kale'nin bütün mimari planları."

Idaho bir anlığına Leto'nun Muhafız Komutanı'na dönüştü; Kale güvenliğinin böylesine tehlikeye atılması karşısında afallamıştı.

"Planları alıp kaçmasına göz mü yumdunuz?"

"Ben değil, sen göz yumdun."

Idaho bu suçlama karşısında yüzünü ekşitti. İçindeki suikastçı tekrar kontrolü ele geçirdi.

"Başka bir şey çaldı mı?" diye sordu.

"Haritaların yanı sıra günlüğümün iki cildinin kopyasını da çaldı."

Idaho, Leto'nun ifadesiz yüzünü inceledi. "Günlüklerinizde ne var? Onlara bazen günlük, bazen tarihçe diyorsunuz."

"Aslında her ikisinden de biraz var. Hatta ders kitabı bile diyebilirsin."

"Günlüklerinizi çalması canınızı sıktı mı?"

Leto hafifçe gülümsedi ve Idaho bunu hayır olarak yorumladı. Elini ince çantaya soktuğunda Leto'nun bedeni bir an için kasıldı. Silahı mı çıkaracaktı, raporları mı? Bedeninin özü ısıya fazlasıyla dayanıklıydı, ama bazı kısımları, özellikle de yüzü lazer silahından zarar görebilirdi.

Idaho çantasından bir rapor çıkarıp okumaya başladı. Leto, Idaho'nun bilgi vermekten çok kendisine yanıtlar aradığını açıkça anlamıştı. Idaho zaten seçtiği yolun doğruluğunu kanıtlamak istiyordu o kadar.

"Giedi Prime'da bir Alia Mezhebi keşfettik," dedi Idaho.

Idaho ayrıntıları anlatırken Leto sessizce dinledi. *Ne kadar sıkıcı*. Leto başka şeyler düşünmeye başladı. Babasının çok eskiden ölmüş kız kardeşine tapanlar, bugünlerde onu arada birazcık olsun eğlendirmeye yarıyordu o kadar. Duncanlar ise bu tür etkinlikleri bir tür gizli tehdit olarak görüyorlardı elbette.

Idaho okumayı bitirdi. Ajanlarının iyi çalıştığı su götürmezdi. Çalışkanlıkları sıkıcıydı.

"Bu durum yalnızca İsis'i yeniden canlandırma çalışmaları, da-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ha fazlası değil," dedi Leto. "Bu mezhebi ve müritlerini bastırmak rahiplerimi ve rahibelerimi eğlendirecektir"

Idaho başını hayır anlamında salladı; sanki kendi aklından geçen bir düşünceye karşı yapmıştı bunu.

"Bene Gesseritler bu mezhebi biliyor," dedi.

İşte *bu* Leto'nun ilgisini çekmişti.

"Rahibeler Birliği dölleme programlarını onlardan devralmamı asla bağışlamadı," dedi.

"Bu işin döllemeyle filan bir ilgisi yok ki."

Leto hafiften de olsa eğlendiğini gizledi. Duncanlar dölleme konusunda daima çok hassas olurlardı, arada sırada istisnalar çıksa da.

"Anlıyorum," dedi Leto. "Neyse, Bene Gesseritler zırdeli. Ama deliler her zaman için şaşırtıcı işler yapmışlardır. Bazı sürprizler değerli olabilir."

"Bunun bize ne gibi bir faydası olabilir ki?"

"Bu mezhebi Rahibeler Birliği mi destekliyor sence?" diye sordu Leto.

"Evet."

"Açıkla."

"Bir mabetleri vardı. Ona Billurbıçak Mabedi diyorlar."

"Sahi mi?"

"Başrahibelerine de Jessica'nın Işığının Koruyucusu diyorlar. Bu size bir şey ifade ediyor mu?"

"Harika!" Leto eğlendiğini gizlemeye çalışmadı.

"Nesi harika?"

"Babaannem ile halamı birleştirip tek bir tanrıçaya dönüştürmüşler."

Idaho başını yavaşça iki yana salladı, anlamamıştı.

Leto bir anlığına, göz kırpmasından bile kısacık bir anlığına duraksadı. İçindeki babaannesi Giedi Prime'daki bu mezhebiyle pek ilgilenmiyordu. Babaannesinin anıları ve kimliği şu anda işine yaramazdı.

"Bu mezhebin gayesi ne sence?" diye sordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Çok açık. Otoritenizi sarsmak için kurulmuş rekabetçi bir din."

"Bu kadar basit olamaz. Bene Gesseritler her şeye rağmen asla salak değildir."

Idaho bir açıklama bekledi.

"Daha fazla baharat istiyorlar!" dedi Leto. "Rahibe Anaların sayısını arttırmak istiyorlar."

"Yani sizden rüşvetlerini alana kadar canınızı sıkacaklar, öyle mi?"

"Beni hayal kırıklığına uğratıyorsun Duncan."

Idaho bir şey demeden Leto'ya baktı. Leto iç geçirdi; sahip olduğu yeni biçiminin doğasında var olmayan karmaşık bir hareketti bu aslında. Duncanlar genellikle daha zeki olurdu, ama bu seferkinin aklı kurduğu plandaydı herhalde.

"Kendilerine yurt olarak Giedi Prime'ı seçmişler," dedi Leto. "Bunun anlamı ne olabilir sence?"

"Orası eskiden bir Harkonnen merkeziydi, ama bu epeyce geçmişte kaldı."

"Kız kardeşin orada ölmüştü; Harkonnenlerin bir kurbanıydı. Bu yüzden de Harkonnenler ile Giedi Prime'ı düşüncelerinde özdeşleştirmen normal. Bu konudan neden daha önce bahsetmedin peki?"

"Önemli olduğunu düşünmemiştim."

Leto'nun ağzı gerilip incecik bir çizgi haline geldi. Kız kardeşinden bahsetmesi Duncan'ı germişti. Karşısındaki bu adam, Duncan Idaho'nun orijinal hücrelerinden türetilip Tleilaxu akslotl tanklarında geliştirilmiş pek çok kopyadan sadece biri olduğunu, o upuzun bedensel canlandırmalar zincirinin en son ürünü olduğunu biliyordu, en azından *zihinsel* olarak. Duncanlar içlerindeki özgün anıların yeniden canlandırılmasından kaçamazdı. Atreideslerin onu Harkonnenlerin kölesi olmaktan kurtardığını biliyordu.

Ve ben ne olursam olayım, diye düşündü Leto, *hâlâ bir Atreides'im*.

"Ne söylemeye çalışıyorsunuz?" diye ısrar etti Idaho.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Leto bu noktada bağırmasının gerekli olduğuna karar verdi ve yüksek sesle haykırdı: "Harkonnenler baharat stoklardı!"

Idaho bir adım geri sıçradı.

"Giedi Prime'da keşfedilmemiş bir melanj stoku var," diye sesini alçaltarak devam etti Leto. "Rahibeler Birliği din oyunlarıyla dikkat dağıtarak, o stoku bulmaya çalışıyor."

Idaho utandı. Duyduğu anda bunun gerçek olduğu öyle bariz ortadaydı ki.

Nasıl da düşünemedim? diye sordu kendine.

Leto'nun haykırışı onu sarsıp Kraliyet Muhafızları Komutanı rolüne geri döndürmüştü. Idaho imparatorluğun ekonomisinin temel prensiplerini biliyordu: Faiz yasaktı; ödemeler peşin yapılırdı. İmparatorluktaki tek para biriminin üstünde Tanrı-İmparator Leto'nun başlıklı yüzünün resmi vardı. Ama paraya değerini veren baharattı. Hâlâ muazzam bir miktarda olduğu halde baharatın değeri giderek artıyordu. Bir el çantası dolusu baharatla koca bir gezegen satın alınabilirdi.

"Para basımını ve mahkemeleri kontrol edin; gerisini ayaktakımına bırakın," diye düşündü Leto. Bunu yaşlı Jacob Broom söylemişti. Leto o ihtiyarın içinde kıkırdadığını duyabiliyordu. *"İşler pek değişmedi Jacob."*

Idaho derin bir nefes aldı. "İman Bürosu hemen haberdar edilmeli."

Leto suskunluğunu koruyup bu cümleyi yanıtlamadı.

Idaho bunu konuşmaya devam etmesi için bir sinyal olarak algılayıp, rapor vermeyi sürdürdü. Ama Leto onu tüm dikkatini vermeden dinliyor; arada sırada odaklanıp içsel yorumlarda bulunarak Idaho'nun sözlerini ve hareketlerini kaydeden bir tür gözetleme aygıtı gibi davranıyordu:

İşte *şimdi de* Tleilaxulardan bahsetmek istiyor.

Bu senin için tehlikeli bir konu Duncan.

Ama bunu düşünmek Leto'nun zihnini yepyeni bir fikirler zincirine yönelterek konudan uzaklaştırdı.

Hilekâr Tleilaxular Duncanlarımı hâlâ orijinal hücrelerden üretiyorlar. Dinen yasak bir şey yapıyorlar ve hepimiz de bunu biliyoruz. İnsan

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

genetiğine dair yapay manipülasyonlara izin vermiyorum. Ama Tleilaxular da Duncanları muhafızlarımın komutanı yapmayı ne kadar önemsediğimi öğrendiler. Ama bu durumun beni aynı zamanda ne kadar da eğlendirdiğini fark ettiklerini sanmıyorum. Eskiden koca bir dağın olduğu yerde şimdi Idaho'nun adını taşıyan bir nehir var ve bu hoşuma gidiyor. O dağı Sareer Çölü'mü çevreleyen yamaç için materyal olarak kullanmıştık.

Tleilaxular bazen Duncanları dölleme programımda kullandığımı da biliyor elbette. Duncanlarda melez gücü var ... ve daha bir sürü şey. Her ateşin bir söndürücüsü olmalı.

Bu Duncan'ı Siona'yla çiftleştirmeyi düşünüyordum, ama artık mümkün olmayabilir.

Pöh! Tleilaxuları "sıkıştırmamı" istiyor. Neden açıkça sormuyor? "Beni değiştirmeyi mi düşünüyorsun?" dese ya.

Bu soruyu sorması için onu kışkırtsam mı acaba?

Idaho'nun eli bir kez daha çantasına gitti. Leto, adamın en ufacık hareketini bile gözden kaçırmıyordu.

Lazer silahını mı çıkaracak, yoksa yeni raporlar mı? Yeni raporlarmış.

Duncan hâlâ çekiniyor. Sadece niyetini bilmediğimden emin olmak değil, aynı zamanda sadakatine layık olmadığıma dair daha fazla "kanıt" da istiyor. Bu yüzden de tereddüt ediyor, her zamanki gibi. Ona bu kadim biçimimden çıkış anımı görmek için kehanet gücümü kullanmayacağımı defalarca söylemiştim. Ama inanmıyor. O zaten daima bir şüpheciydi.

Bu mağaramsı büyük oda onun sesini yutup yok ediyor. Eğer algılarım yeterince keskin olmasaydı, buranın nemli havasında onun şu anda yaşadığı korkunun kimyasal belirtilerini algılayamazdım. Onun sesini anlık farkındalık sınırlarından çıkacak kadar kıstım. Bu Duncan artık çok sıkıcı biri oldu. Şimdi tarihten bahsediyor, Siona'nın isyanının tarihinden. Birazdan da Siona'nın bir kez daha paçayı sıyırmasına dair kişisel düşüncelerini aktaracaktır şüphesiz.

"Sıradan bir isyan değil bu," diyor.

Budala. Bütün isyanlar sıradandır ve son derece sıkıcıdır. Daima aynı yolu izleyip aynı şekilde gelişirler ve hepsi birbirine benzer. İsyanların ardındaki itici güç adrenalin bağımlılığı ve kişisel güç kazanmaya duyu-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

lan arzudur. Tüm asiler aynı zamanda gizliden aristokrattırlar, ki işte bu yüzden onları kendi tarafıma kolayca çekebiliyorum.

Duncanlara bunu kaç kez açıkladım. Neden beni dinlemiyorlar? Bu Duncan'la da tartıştık bu konuyu. Hatta tam burada, yeraltı mezarlığında yaptığımız ilk tartışmalardan biriydi.

"Hükmetme sanatı, önceliği asla radikal öğelere teslim etmemeyi gerektirir," demişti.

Nasıl da bilgiçlik taslamaktı bu. Her nesilde radikaller türer ve bunun engellemeye çalışılmaması gerekir. "İnisiyatifi teslim etmemekten" kastettiği de bu. Onları ezmek, bastırmak, kontrol altına alıp engellemek istiyor. Polislerle askerlerin zihniyetinin aslında birbirine ne kadar benzediğinin canlı kanıtı.

"Radikaller ancak onları bastırmaya kalkışırsan tehlikelidir. Önerilerini en iyi bir şekilde değerlendirebileceğini göstermelisin onlara," demiştim ona.

"Onlar tehlikelidir. Onlar tehlikelidir!" diye ısrar etmişti. Sözlerini yeterince tekrarlarsa söylediklerinin gerçeğe dönüşebileceğini sanıyor gibiydi.

Ona bu konudaki yöntemimi yavaş yavaş, adım adım anlatmayı denemiştim ve beni dinler gibi yapıyordu.

"İşte bu onların zayıf yönü Duncan. Radikaller her şeyi daima fazla basite indirgeyip düşünürler – siyah ve beyaz, iyi ve kötü, onlar ve bizler gibi. Karmaşık meseleleri böylesine basitleştirerek, kaosun yolunu açarlar. Senin söylediğin şekilde bir hükmetme sanatıysa kaosun efendisi olmaktır."

"Hiç kimse her sürprizle başa çıkamaz."

"Sürpriz mi? Sürprizden bahseden kim? Kaos sürpriz değildir. Kaosun öngörülebilir nitelikleri vardır. Örneğin düzeni ortadan kaldırır ve güçleri aşırı boyutlarda arttırır."

"Radikallerin istediği de bu değil mi zaten? Kontrolü ele geçirmek için ortalığı karıştırmaya çalışmıyorlar mı?"

"Öyle yaptıklarını sanıyorlar. Oysa yaptıkları şey yalnızca yeni aşırıcılar, yeni radikaller yaratmak ve eski süreci aynen devam ettirmek."

"Peki ya bir radikal karmaşık meseleleri fark edip de sana öyle saldırırsa ne olacak?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"O zaman radikal olmaktan çıkar. Rakip bir lider adayına dönüşür."

"O zaman ne yaparsın?"

"Ya onunla uzlaşır ya da öldürürüm. Liderlik mücadelesi hep böyle süregelmiştir."

"Peki ya mesihler?"

"Babam gibi mi?"

Duncan bu sorudan pek hoşlanmamıştı. Benim aslında çok özel bir şekilde kendi babam olduğumu, babamın sesiyle ve kişiliğiyle konuşabildiğimi, onun anılarına eksiksiz ve değiştirilmemiş şekilde sahip olduğumu biliyordu.

"Şey ...evet, mesela," demişti gönülsüzce.

"Duncan, ben aslında o mesihlerin hepsiyim ve biliyorum. Gerçekten bencil olmayan tek bir asi bile yoktur, onlar istisnasız bir şekilde sadece ikiyüzlüdürler – bazıları bilinçli olarak ikiyüzlüdür, bazıları bilinçsizce, ama bu sonucu değiştirmez."

Söylediğim bu sözler o anda içimdeki atalarıma ait bellekler arasında küçük bir kargaşaya yol açmıştı. Onların bazıları insanoğlunun tüm dertlerine derman olacak kişinin sadece ve sadece kendileri olduğuna inanmaktan asla vazgeçmemişlerdi. Evet, bu açıdan bana benziyorlar. Bu konuda yanılıp başarısız olduklarını söylesem bile, bir yandan da onlara sempati duyuyordum.

Ama onların bu tartışmasını dinlemeyi sürdürmemiştim. Onlarla bu konuda tartışmamın hiçbir anlamı yoktu. Onlar artık benim için yalnızca can sıkıcı nesneler haline gelmişlerdi ... tıpkı elinde lazer silahıyla karşımda duran şu Duncan gibi ...

Yeryüzü tanrıları adına! Dalgınlığımı fırsat bilip lazer silahını çekmiş, yüzüme doğru tutuyordu.

"Sen de mi Duncan? Sen de mi ihanet ettin bana?"

Et tu, Brute?

Leto'nun farkındalığı tamamen tehlikeye yoğunlaşıp dikkat kesildi. Bedeninde seğirmeler hissediyordu. Solucan bedeninin kendine ait bir iradesi vardı.

"Söylesene Leto: Sadakatin bedelini kaç kez ödemeliyim?" diye alaycı bir sesle sordu Idaho.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Leto aslında ne sorduğunu anlamıştı: "*Benden kaç tane yaptırdın şimdiye kadar?*" Duncanlar hep bunu bilmek isterdi. Her Duncan'ın istisnasız sorduğu bir soruydu bu ve yanıtlardan asla tatmin olmazlardı. Daima şüphe ederlerdi.

Leto en hüzünlü Müeddib sesiyle konuşarak sordu: "Seni takdir etmemden gurur duymuyor musun Duncan? Yüzyıllardır daima yanımda olmanı isteyişimin sebebini hiç merak etmedin mi?"

"Benden salağını bulamayacağını biliyorsun da ondan!"

"Duncan!"

Müeddib'in öfkeli sesi Idahoları her zaman etkileyip sarsmıştı. Idaho, Leto'nun Ses konusundaki ustalığı gelmiş geçmiş tüm Bene Gesseritlerden daha iyi kullanabildiğini bilse de, yine de sarsılacağı kesindi. Elindeki lazer silahının titremesi bunun kanıtıydı.

Bu kadarı yeterliydi. Leto bir anda fırlayıp arabadan çıktı. Idaho onun arabadan böyle indiğini hiç görmediği gibi, bunu yapabileceğini bile düşünmemişti. Oysa Leto'nun bunu yapmak için sadece iki koşula ihtiyacı vardı – solucan bedeninin algılayabileceği ciddi bir tehdide ve bedenini serbest bırakmasına. Gerisi kendiliğinden gerçekleşiyor ve bedeninin böyle zamanlardaki hızı Leto'yu bile şaşırtıyordu.

Şu an için en büyük kaygısı lazer silahıydı. Onu kötü yaralayabilirdi, ama bedeninin ateşe dayanma kapasitesini anlayabilen pek az kişi vardı.

Leto yuvarlanırken Idaho'ya çarptı, lazer silahı adamın elinden fırlarken ateş aldı. Bir zamanlar bacaklarından biri olan işe yaramaz yüzgeçlerden birini yaktı ve Leto sadece bir an için acı hissetti. Solucan bedeni kendi başına harekete geçmişti ve Leto kırılan kemiklerin sesini işitti. Lazer silahıysa odanın diğer ucuna fırlamıştı.

Yuvarlanarak Idaho'nun üstünden çekilen Leto, yeni bir saldırıya hazırlanıyordu ki, buna gerek kalmadığını gördü. Yaralı yüzgeci hâlâ acı sinyalleri gönderiyordu ve ucunun kavrulup yok olduğunu hissediyordu. Kumalabalığı derisi çoktan yarayı kaplamıştı ve acısı da giderek diniyor, şiddetli bir zonklamaya dönüşüyordu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Idaho kımıldandı. Ölmek üzere olduğu kesindi. Göğsünün ezildiği görünüyordu ve solumaya çalışırken çok acı çektiği belliydi, ama gözlerini açıp Leto'ya baktı.

Şu insanlar amma dayanıklı oluyor! diye düşündü Leto.

"Siona," diye inledi Idaho.

Ve Leto hemen sonra yaşamın adamı terk ettiğini gördü.

İlginç, diye düşündü Leto. *Yoksa bu Duncan ile Siona arasında bir şeyler ... Hayır! Bu Duncan, Siona'nın budalalığıyla daima alay etmiş ve bunu açıkça da belirtmişti.*

Leto tekrar İmparator Arabasının üstüne tırmandı. Bu kez çok yaklaşmışlardı. Duncan'ın *beynine* nişan aldığı kesindi. Leto ellerinin ve ayaklarının yaralanabilir olduğunun her zaman farkındaydı, ama beyninin artık kafasında olmadığını hiç kimseye söylememişti. Hatta onun artık insan beyni boyutlarında olduğu söylenemezdi; boğumlar halinde tüm vücuduna yayılmıştı. Bundan kimseye bahsetmemiş, sadece günlüğüne yazmıştı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Ah, gördüğüm o diyarlar! Ve insanlar! Fremenlerin gittiği o uzak yerler ve bu yolculukların geri kalanı. Hatta o mitlerle örülmüş Terra'ya dek geriye doğru gidebiliriz. Ah, astronomi ve kumpaslardan, göçlerden, darmadağın eden kaçışlardan, geçici olarak sahip çıkıp savunduğumuz bütün o kozmik zerreciklerin üzerinde geceler boyunca yaptığımız bacakları ve ciğerleri ağrıtan koşulardan çıkarılacak dersler. Bizler mucizeyiz diyorum size ve anılarım bunun kanıtıdır.

— Çalınmış Günlükler

Duvara dayalı küçük bir masada çalışan kadının tünediği sandalye ona dar geliyordu. Dışarıda vakit sabahın ilerlemiş saatleriydi, ama Onn şehrinin epeyce altındaki bu penceresiz odayı sadece tavanın bir köşesinde duran tek bir korküre aydınlatıyordu. Korküre yumuşak bir sarıya ayarlanmıştı, ama ışığı bu küçük odanın griliğini dağıtmaya yetmiyordu. Duvarlar ve tavan birbirinin tamamen benzeri olan donuk bir griliğe sahip dörtgen metal panellerle kaplıydı.

Odada masa ve sandalyenin dışında bir mobilya daha vardı: daracık bir portatif yatak ve üstünde gri renkli sıradan bir battaniyeyle örtülü incecik bir şilte. Odadaki eşyalardan hiçbirinin şu anda orada kalan kişiye göre seçilip tasarlanmadığı açıkça ortadaydı.

Kadının üstünde koyu mavi renkli, pijama benzeri tek parça bir giysi vardı ve masaya eğildiği için geniş omuzları giysinin kumaşını sımsıkı geriyordu. Korküre kadının kısa kesilmiş sarı saçla-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

rını ve yüzünün sağ tarafını aydınlatarak, geniş ve köşeli çenesini sergiliyordu. Kadın kalın parmaklarıyla masadaki ince bir klavyeye dikkatle basarken, bir yandan da içinden konuştuğundan çenesi hafif hafif oynuyordu. Makineye ilk baktığında önce huşu, sonra korku ve heyecan hissetmişti; şimdiyse hürmetle bakıyordu. Makineyi uzun süredir kullanıp alışkın olması bile içindeki duyguları yok edememişti.

Yazdığı sözcükler duvara gizlenmiş ve masanın indirilip açılmış olması sayesinde açığa çıkmış bir ekranda beliriyordu.

> Siona Sizin Kutsal Varlığınıza karşı suikast eylemlerine dair planlar kurmayı sürdürüyor. Siona yeminini tutmakta kararlı. Bugün bana çaldığı defterlerin kopyalarını Size sadık oluşları güven vermeyen gruplara dağıtacağını söyledi. Bunları Bene Gesseritler, Lonca ve Ix-lilere dağıtacakmış. Defterlerde Sizin şifreli yazılarınızın yer aldığını söylüyor ve kopyaları bu şekilde armağan ederek Sizin Kutsal Sözlerinizi tercüme ettirebilmeyi umuyor.
>
> Lordum, o sayfalarda ne yüce sırlar gizlidir bilmiyorum, ama bu durum Sizin Kutsal Varlığınızı tehlikeye sokacaksa yalvarırım beni Siona'ya sadık kalacağıma dair ettirdiğiniz yeminimden muaf tutun. Beni bu yemini etmeye neden zorladığınızı anlayamıyorum, ama korkuyorum.
>
> Her zaman sadık kulunuz, Nayla.

Nayla yazdıkları üstüne düşünmek üzere arkasına yaslanırken sandalye gıcırdadı. Ardından da odaya derin bir sessizlik çöktü, artık sadece Nayla'nın hafifçe nefes alıp verişleri ve makinenin havadan çok zeminde hissedilen belli belirsiz çalışma titreşimleri duyuluyordu.

Nayla ekrandaki mesajına baktı. Sadece Tanrı-İmparator'un okuması için yazıldığından sözcüklerde kutsal bir içtenlikten daha fazlası gerekiyordu. Sözcüklerin seçiminde derin bir dürüstlük de gerekiyordu ki bu durum Nayla'yı yorgunluktan tüketmiş gibiydi. Bir süre sonra başını sallayarak yazdıklarını onayladı ve mesajı şifreleyip gönderilmeye hazırlayacak tuşa bastı. Masayı kaldırıp duvardaki konumuna yerleştirmeden önce başını eğip bir süre içinden dua etti. Bunları yaptığı sırada mesajı gönderdiğini biliyordu. Tanrı, Nayla'nın kafasının içine minik bir cihazı bizzat yerleştir-

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

miş; ona bu konuda gizlilik yemini ettirmiş ve zamanı gelince kafasının içindeki o cihaz aracılığıyla kendisiyle konuşacağını söylemişti. Bunu henüz yapmamıştı. Nayla cihazın Ix yapımı olduğundan şüpheleniyordu. Onların yaptığı şeylere *benziyordu*. Ama onu bizzat Tanrı yapmıştı ve bu yüzden içinde bir *bilgisayar*, yani Büyük Sözleşme tarafından yasaklanmış bir alet bulunduğundan şüphelenmesi gereksizdi.

"İnsan aklına benzeyen makine yapmayacaksın!"

Nayla ürperdi. Ayağa kalkıp sandalyesini her zamanki yerine, yatağın yanına çekti. Üstündeki mavi renkli ince giysi, yapılı ve kaslı vücuduna dar geliyordu. Sabırlı ve ihtiyatlı bir görünüşü vardı; tavırlarında ve eylemlerinde fiziksel gücüne güvenen birine benziyordu. Yatağına doğru dönüp biraz önce masanın durduğu yere baktı. Şimdi orada sadece diğerleri gibi gri renkli dörtgen bir panel vardı o kadar. Araya hiçbir şey sıkışmamıştı, ne bir ip parçası, ne de bir saç teli, panelin sırrını ele verebilecek hiçbir şey yoktu.

Derin ve toparlayıcı bir soluk aldıktan sonra odanın tek kapısından çıkarak uzun aralarla yerleştirilmiş beyaz korkürelerle loş bir şekilde aydınlatılan gri koridora girdi. Makine sesleri burada daha yüksekti. Sola dönüp yürümeye devam etti ve birkaç dakika sonra daha geniş bir odada Siona'yla birlikteydi. Tam ortadaki masaya Kale'den çalınan şeyler dizilmişti ve odayı gümüşi renkli iki korküre aydınlatıyordu. Siona masada oturuyor, yanında Topri adlı bir yardımcısı ayakta duruyordu.

Nayla, Siona'dan hoşlanmasa da onu takdir ederdi, ama bu Topri denen adam sadece nefret edilecek biriydi. Sinirli ve şişman biri olan Topri'nin pörtlek yeşil gözleri, ucu kalkık basık bir burnu, gamzeli çenesinin üstünde incecik dudakları vardı. Üstelik cırlak bir sesle konuşurdu.

"Gelip bir baksana Nayla! Siona bu iki defterin sayfalarının arasında bir şey buldu."

Nayla odanın tek kapısını kapatıp kilitledi.

"Çok konuşuyorsun Topri," diye çıkıştı Nayla. "Gevezesin. Koridorda yanımda başka biri olmadığını nereden biliyorsun?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Topri'nin benzi attı ve öfkeyle kaşlarını çattı.

"Korkarım haklı," dedi Siona. "Ayrıca keşfimi Nayla'yla paylaşmak istediğimi de nereden çıkardın?"

"Ama her konuda ona güveniyorsun!"

Siona, Nayla'ya baktı. "Sana neden güveniyorum biliyor musun Nayla?" Duygusallıktan uzak ve düz bir ses tonuyla sormuştu bunu.

Nayla birden korkuya kapıldı. Yoksa Siona sırrını anlamış mıydı?

Lordumun yüzünü kara mı çıkardım?

"Soruma vereceğin bir yanıtın yok mu?" diye sordu Siona.

"Bana güvenmemeni sağlayacak bir şey mi yaptım?" diye sordu Nayla.

"Bu birine güvenmek için yeterli bir neden sayılmaz," dedi Siona. "Kusursuzluk diye bir şey yoktur – ne insanlarda, ne makinelerde."

"Öyleyse bana *neden* güveniyorsun peki?"

"Sözlerin ve eylemlerin her zaman tutarlı ve uyumlu. Harika bir özellik bu. Örneğin Topri'yi sevmiyorsun ve bunu gizlemeye hiçbir zaman da çalışmıyorsun."

Nayla, Topri'ye baktığında adamın yutkunduğunu gördü.

"Ona güvenmiyorum," dedi Nayla.

Bunu düşünmeden söylemişti ve Topri'yi aslında neden sevmediğini de ancak konuştuktan sonra fark etti: Çünkü Topri kendi çıkarı uğruna herkesi satabilecek biriydi.

Topri sırrımı öğrenmiş olabilir mi?

"Burada durup da saçma hakaretlerini dinleyecek değilim," dedi Topri, kaşları hâlâ çatılmış durumdaydı. Odadan çıkmaya davrandı, ama Siona elini kaldırıp durmasını emretti ve Topri durakladı.

"Kadim Fremen diliyle konuşup birbirimize sadakat yeminleri etsek de, bizleri bir arada tutan şey bu değil," dedi Siona. "Her şey performansa dayanır. Yani ben herkesi performansına göre değerlendiririm. Bunu anladınız mı, her ikiniz de?"

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Topri otomatik olarak başını sallayarak onayladı, ama Nayla başını iki yana sallamayı seçmişti.

Siona Nayla'ya gülümsedi. "Verdiğim bütün kararları onaylamıyorsun, değil mi Nayla?"

"Evet." Bunu zoraki söylemişti.

"Ve kararlarıma katılmadığında bunu benden gizlemeye asla çalışmadın, ama yine de emirlerime daima uydun. Neden?"

"Çünkü sana itaat etmeye yemin ettim."

"Ama bu yetmez demiştim."

Nayla terlediğinin farkındaydı. Terlemekle kendini ele verdiğini biliyor, ama buna engel olamıyordu. *Ne yapmalıyım? Tanrı'ya Siona'ya itaat edeceğime dair yemin ettim, ama bunu ona söyleyemem ki.*

"Sorumu yanıtlamalısın," dedi Siona. "Emrediyorum."

Nayla nefesini tuttu. En korktuğu ikilemle karşı karşıya kalmıştı. Kaçış yolu yoktu. İçinden dua ettikten sonra neredeyse fısıldayarak konuştu.

"Tanrı'ya sana itaat edeceğime yemin ettim."

Siona neşeyle el çırpıp kahkahayı bastı.

"Biliyordum!"

Topri kıkırdadı.

"Kapa çeneni Topri," dedi Siona. "*Sana* bir ders vermeye çalışıyorum. Hiçbir şeye inancın yok senin, hatta kendine bile."

"Ama ben..."

"Sus dedim! Nayla inanıyor. Ben de inanıyorum. Bizi bir arada tutan şey bu işte. İnanç."

Topri şaşırmıştı. "İnanç mı? Sen ..."

"Elbette Tanrı-İmparator'a inanmıyoruz salak! Çok daha yüce bir gücün bizi o solucan tirandan kurtaracağına inanıyoruz. O daha yüce güç de biziz."

Nayla derin bir soluk aldı.

"Merak etme Nayla," dedi Siona. "Gücünü nereden aldığın umurumda değil; yeter ki inanmayı sürdür."

Nayla önce gülümsedi, sonra da sırıttı. Lordunun bilgeliğinden

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

hiç bu kadar etkilenmemişti. *Gerçeği söyleyebiliyorum ve Tanrım bana zarar gelmesini engelliyor!*

"Gel de sana bu defterlerde ne bulduğumu göstereyim," dedi Siona. Masaya serdiği sıradan kâğıttan yapılmış sayfaları gösterdi. "Sayfaların arasına sıkıştırılmış haldeydi."

Nayla masaya doğru yaklaştı ve eğilip baktı.

"İşte, önce şuna bir bak." Siona, Nayla'ya fark edemediği bir şeyi tutup gösterdi. Bir şeyin şerit halindeki bir parçasına benziyordu ... ve görünüşü de sanki bir ...

"Çiçek mi?" diye sordu Nayla.

"İki sayfanın arasında bulduk ve kâğıtta şu yazılıydı."

Siona masaya eğilip okudu: "Ganimet'in saç teli ve bana verdiği bir yıldızçiçeği goncası."

Başını kaldırıp Nayla'ya baktı. "Tanrı-İmparator'umuz ne kadar da duygusalmış meğer. Ondan böyle bir zayıflık beklemezdim."

"Ganimet?" diye sordu Nayla.

"Kız kardeşi! Sözlü Tarih'i hatırlasana."

"Ha ... tabii ya. Ganimet Duası."

"Şimdi de şunu dinle." Siona eline yeni bir sayfa alıp okumaya başladı.

> Gri renkli kumsal uzanmış, ölü bir yanak gibi,
> Bulutların oynaşmasını yansıtıyor yeşil dalgalar;
> Suyun karanlık ve ıslak kıyısında duruyorum.
> Soğuk köpükler yalıyor ayaklarımı.
> Havada denizde salınan yanık tahtaların kokusu.

Siona bir kez daha başını kaldırıp Nayla'ya baktı. "Gani'nin öldüğünü duyunca yazdıklarım' diye yazılmış yanına. Ne düşünüyorsun bu konuda?"

"O ... kız kardeşini seviyormuş."

"Evet! Demek ki *sevebiliyor*. Evet! İşte şimdi avucumuza düştü."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Bazen başka hiçbir varlığın çıkamayacağı safarilere çıkarım. Belleklerimin ekseni boyunca derinliklere dalarım. Tıpkı ödevi bir tatil gezisini anlatmak olan bir öğrenci gibi, ilgilendiğim konuyu çeşitli açılardan incelerim. Diyelim ki ... entelektüel kadınlar! Atalarımın okyanusunun derinliklerine doğru iner ve orada, kanatlı kocaman bir balık haline gelerek yüzerim. Farkındalığımın ağzı açılır ve onları yutar! Bazen ... bazen tarihçelerimizde adı geçen belirli kişileri avlamaya çıkarım. Böyle birinin hayatını yeniden yaşamak ve bir yandan da bütün o biyografilerde yazılı akademik saçmalıklarla alay etmek ne kadar da hoştur.

— Çalınmış Günlükler

Moneo yeraltı mezarlığına hüzünlü bir teslimiyetle iniyordu. Artık kendisinden beklenen vazifelerden kaçamazdı. Tanrı-İmparatora son Duncan'ının ölümünün yasını tutması için gereken kısacık süre verilmişti ... ama sonra hayat devam ediyordu ... ve daima etmişti...

Ix yapımı güvenilirliğe sahip kusursuz asansör, sessizce aşağı indi. Tanrı-İmparator bir keresinde, sadece bir keresinde başyaverine şöyle demişti: "Moneo! Bazen *senin* de Ix yapımı olduğunu düşünüyorum!"

Moneo asansörün durduğunu hissetti. Kapı açıldı ve Moneo dışarıya, loş mezarlığın ortasında duran dev İmparator Arabası'na baktı. Leto, Moneo'nun geldiğini fark ettiğini gösteren bir hareket yapmamıştı. Moneo iç geçirerek yürümeye başladı; adımları kasvetli mezarlıkta yankılanıyordu. Yerde, arabanın yanında bir ceset vardı. *Déja vu* yaşamaya gerek yoktu. Çok tanıdık bir sahneydi.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Moneo'nun Leto'nun yanında yeni çalışmaya başladığı sıralarda, Leto bir keresinde ona şöyle demişti: "Burayı sevmediğin belli Moneo."

"Haklısınız Lordum."

Moneo hafızasını biraz eşeleyince, o naif geçmişteki kendi sesini duyabiliyordu ve Tanrı-İmparator'un kendisine karşılık veren sesini:

"Sen bir mozoleyi pek rahatlatıcı bir yer olarak düşünmüyorsun Moneo. Oysa ben onu sonsuz bir güç kaynağı olarak görüyorum."

Moneo bu konuyu kapatmak istediğini anımsadı. "Evet Lordum."

Ama Leto ısrarla devam etmişti: "Burada sadece atalarımın birkaçı var. Müeddib'in suyu burada. Gani ile Hârikü'l-âde de burada elbette, ama onlar *benim* atalarım sayılmaz. Hayır, *benim* atalarımın bulunduğu gerçek bir mezarlık varsa eğer, o mezarlık benim. Burada daha çok Duncanlar ve dölleme programımın ürünleri yatıyor. Bir gün sen de burada yatacaksın."

Tüm bunları anımsarken adımlarının yavaşladığını fark eden Moneo, iç geçirip birazcık hızlandı. Leto zaman zaman korkutucu bir sabırsızlığa sahip olabiliyordu, ama bu kez hâlâ onu fark etmemiş gibi davranıyordu. Yine de bu onu fark etmediği anlamına gelmezdi.

Leto gözlerini kapamış bir şekilde duruyor, Moneo'nun mezarlıkta yürümesini diğer duyularıyla takip ediyor ve bir yandan da Siona'yı düşünüyordu.

Siona benim ateşli bir düşmanım, diye düşündü. *Nayla'nın bunu söylemesine gerek yok. Siona bir eylem kadını. Beni keyifli fantezilerle dolduran müthiş enerjilerin yüzeyinde yaşıyor. Bu canlı enerjileri ne zaman düşünsem bir haz duygusuna kapılıyorum. Var oluş sebebim, tüm yaptıklarımı mazur gösteren tek şey onlar ... hatta şimdi karşımda yatan şu salak Duncan'ın cesedini bile.*

Leto'nun kulakları ona henüz Moneo'nun İmparator Arabası'na giden yolun yarısını bile kat etmediğini söylüyordu. Adam giderek yavaşlıyordu, sonra birden hızlandı.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Moneo aslında bana kızıyla ne büyük bir armağan verdi, diye düşündü. *Siona genç ve değerli. Siona* yeni; *bense bir soyu tükenmişler koleksiyonuyum, lanetliler, kaybolmuşlar ve yolunu şaşırmışlar yadigârıyım. Tarihin tüm geçmişlerimizden yitip kaybolmuş parçalarıyım. Bu kadar önemsiz şeylerin böylesine muazzam bir şekilde bir araya geldiği tarihte görülmemiştir.*

Leto içindeki bütün o geçmişi bir tür resmigeçit halinde düzenledi ve ardından bu mezarlıkta olup bitenleri yeniden izlemeye başladı.

Bütün bu küçücük hayatlar benim!

Ama Siona ... Siona üzerine henüz hiçbir şey kazınmamış temiz bir mermer yüzey gibiydi.

Bu yüzeyi sonsuz bir dikkatle korumalıyım. Onu temizlemeli ve hazırlamalıyım.

Duncan son nefesinde neden onun adını söyledi acaba?

Moneo arabaya çekinerek ve büyük bir ihtiyatla yaklaşıyordu. Leto'nun uyumadığına emindi.

Moneo cesedin yanına gelip durduğunda Leto gözlerini açtı. Tam o anda, başyaverine bakmak çok hoşuna gitti. Moneo'nun üstündeki beyaz Atreides üniformasında hiçbir rütbe işaretinin bulunmayışı ince bir mesajdı. Neredeyse Leto'nunki kadar meşhur olan yüzü bir rütbe işaretiydi zaten. Sabırla bekleyen Moneo'nun basık ve sakin yüzü neredeyse ifadesizdi. Gür ve sarımtırak kızıl saçlarını tam ortasından ayırmıştı. Gri gözlerinin derinliklerinde, çok güçlü olduğunu bilen bir adamın bakışları vardı ve bu bakışı sadece Tanrı-İmparator'un huzurundayken gizlerdi. Hatta bazen o zaman bile gizlemediği olurdu. Yerde yatan cesede bir kez olsun bakmamıştı.

Leto susmayı sürdürdüğünde Moneo boğazını temizledi ve "Çok üzüldüm Lordum," dedi.

Harika! diye düşündü Leto. *Duncanların ölümüne cidden üzüldüğümü biliyor. Moneo onların kayıtlarını gördü. Birçoğunun cesedini de gördü. Sadece on dokuz Duncan'ın doğal sebeplerden öldüğünü biliyor.*

"Ix yapımı bir lazer silahı vardı," dedi Leto.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Moneo hemen yerde, solunda duran silaha baktı. Böylece silahı zaten gördüğünü belirtmiş oluyordu. Sonra dikkatini Leto'ya yoğunlaştırarak devasa gövdeyi inceledi.

"Yaralandınız mı Lordum?"

"Önemsiz bir yara."

"Ama yine de yaralısınız."

"Yüzgeçlerim işime yaramıyordu zaten. İki yüz yıl sonra tamamen kaybolup gidecekler."

"Duncan'ın cesediyle bizzat ben ilgileneceğim, Lordum," dedi Moneo. "Yapabileceğim bir şey..."

"Onun yaktığı parçam, yüzgecimin ucu tamamen kül oldu. Bırakalım etrafa saçılsın. Burası küllere uygun bir yer."

"Nasıl isterseniz Lordum."

"Cesedi ortadan kaldırmadan önce, lazer silahını boz ve sakla; onu Ix sefirine göstermek istiyorum. Bizi uyaran Lonca görevlisineyse *bizzat* on gram baharat ver. Ha, bu arada – Giedi Prime'daki rahiplerimize de söyle, orada eski Harkonnen kaçakçılarına ait gizli bir baharat deposu olabilir."

"Bulununca ne yapılsın Lordum?"

"Küçük bir kısmını yeni gulâmın ödemesi olarak Tleilaxulara verin. Geri kalanıysa buraya, mezarlıktaki depolarımıza getirilsin."

"Lordum." Moneo emirleri anladığını başını öne doğru hafifçe sallayarak gösterdi ve ardından da bakışları Leto'nun gözleriyle karşılaştı.

Leto gülümsedi. *Moneo'nun bizi en çok ilgilendiren meseleden bahsetmeden gitmeyeceğini ikimiz de biliyoruz*, diye düşündü.

"Siona hakkındaki raporu okudum," dedi Moneo.

Leto'nun gülümseyişi genişledi. Moneo böyle anlarda öyle tatlı oluyordu ki. Kullandığı sözcüklerle aralarında açıkça konuşup tartışmalarına gerek olmayan şeyleri ima ederek söylerdi. Sözleri ve hareketleri kusursuz bir uyum içindeydi; etrafında olup biten her şeyi gözlediğini ikisi de biliyorlardı. Şimdi kızının hayatından endişeliydi, ama Tanrı-İmparator'unu her şeyden üstün tuttuğunun bilinmesini de istiyordu. Moneo yaşadığı bunca deneyimin

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

ardından, Siona'nın şu anki durumunun ne kadar hassas olduğunun farkındaydı.

"Siona'yı ben yaratmadım mı Moneo?" diye sordu Leto. "Atalarını ve yetiştirilme koşullarını ben hazırlayıp kontrol etmedim mi?"

"O benim tek kızım, benim biricik evladım Lordum."

"Onu Hârikü'l-âde'ye benzetiyorum," dedi Leto. "Gani'ye ise pek çekmemiş gibi görünüyor, ama çekmiş olmalı. Belki daha da eskiden yaşayan, Rahibeler Birliği'nin dölleme programındaki atalarımıza çekmiştir."

"Neden böyle diyorsunuz Lordum?"

Leto düşündü. Moneo'nun kızıyla ilgili bu ilginç gerçeği bilmesine gerek var mıydı? Siona bazen gelecek hayallerinden siliniyordu. Altın Yol kalsa da, Siona siliniyordu. Oysa ... Siona bir kâhin değildi, eşsiz bir fenomendi ... ve bu kız sağ kalmayı başarırsa ... Leto, gereksiz bilgiler verip Moneo'nun aklını bulandırmamaya karar verdi.

"Kendi geçmişini anımsa," dedi Leto.

"Haklısınız Lordum! Onda öyle büyük bir potansiyel var ki, bendekinden çok daha fazlasına sahip. Ama bu durum onu tehlikeli de kılıyor."

"Sözünü de dinlemiyor," dedi Leto.

"Dinlemiyor Lordum, ama onun asiler örgütüne bir casus yerleştirdim."

Topri olmalı, diye düşündü Leto.

Moneo'nun örgüte bir casus yerleştireceğini bilmek için kâhin olmaya gerek yoktu. Siona'nın annesinin ölümünden beri, Leto Moneo'nun ne yapacağını giderek daha iyi kestirir olmuştu. Nayla Topri'den şüpheleniyordu. Şimdi ise Moneo kızının biraz daha sağ kalması karşılığında kendi korkularını ve eylemlerini ele veriyordu.

Moneo'nun o anneden sadece tek bir çocuk yapmış olması ne talihsizlik.

"Benzer durumlarda sana nasıl davrandığımı hatırla," dedi Leto. "Altın Yol'un koşullarını sen de benim kadar biliyorsun."

"Ama o zamanlar genç ve aptaldım Lordum."

"Genç ve atılgandın, ama kesinlikle aptal değildin."

Moneo bu iltifat karşısında hafifçe gülümsemeyi başardı. Leto'nun niyetlerini giderek daha iyi kavramaya başladığına inanıyordu. *Ama çok tehlikeli!*

"Sürprizlere bayılırım bilirsin," dedi Leto, adamın bu inancını güçlendirmek için.

Doğru söylüyorum, diye düşündü. *Moneo da bunu biliyor. Ama Siona beni şaşırtsa da, en çok korktuğum şeyi anımsatıyor bana – Altın Yol'un sonunu getirebilecek olan tekdüzeliği ve sıkıntıyı. Sıkıntı yüzünden bir süre Duncan'ın oyuncağı oldum! Siona benim zıttım ve onun sayesinde en derin korkularımla yüzleşiyorum. Moneo benim için kaygılanmakta haklı.*

"Casusum Siona'nın yeni arkadaşlarını gözlemeyi sürdürecek Lordum," dedi Moneo. "Onlardan hoşlanmıyorum."

"Arkadaşları mı? Çok eskiden benim de öyle arkadaşlarım vardı."

"Asiler mi Lordum? Siz mi?" Moneo gerçekten şaşırmış görünüyordu.

"İsyan taraftarı olduğumu sizlere kanıtlamadım mı?"

"Ama Lordum ..."

"Geçmişimizdeki hatalar senin sandığından çok daha fazla olabilir!"

"Evet, Lordum." Moneo utanmıştı, ama hâlâ merak ediyordu. Bazen bir Duncan'ın ölümünün ardından Tanrı-İmparator'un çenesinin düştüğünü bilirdi. "Pek çok isyan görmüş olmalısınız Lordum."

Leto'nun düşünceleri bu sözcüklerin tetiklemesi yüzünden anıların derinliklerine daldı.

"Ahhh, Moneo," diye mırıldandı. "Atalarımdan kalma geçmişin labirentlerinde yaptığım geziler sırasında öyle çok yer gördüm ve tekrarlanmasını asla istemeyeceğim öyle çok olaya şahit oldum ki."

"İç dünyanızda yaptığınız gezileri hayal edebiliyorum Lordum."

"Hayır, edemezsin. Öyle çok insan ve gezegen gördüm ki, hayal bile edemezsin. Ahhh, öyle diyarlardan geçtim ki. Hafızama uzayın o tuhaf ve yabancı haritaları kazındı. Aşınmış kanyonları, kayalıkları ve galaksileri gördükçe, sadece bir toz zerresi olduğumu anladım."

"Hayır, Lordum. Elbette değilsiniz."

"Aslında toz zerresi bile değilim! Öyle çok insan ve insanların oluşturduğu verimsiz toplum gördüm ki. Hepsi de birbirine benziyor ve bütün o saçmalıkları içimi sıkıyor. Duyuyor musun?"

"Lordumu kızdırmak istememiştim," dedi Moneo çok yumuşak bir sesle.

"Beni kızdırmıyorsun. Bazen sinirimi bozuyorsun o kadar. Neler gördüğümü hayal bile edemezsin – halifeler ve mecîdler, rakalar, racalar ve başarlar, krallar ve imparatorlar, primitolar ve başkanlar, feodal şefler – hepsini gördüm. Ve her biri de önemsiz birer firavuncuktu."

"Akılsızca konuştum Lordum, bağışlayın."

"Kahrolsun Romalılar!" diye haykırdı Leto.

Sonra da içindeki atalarına seslendi: "*Kahrolsun Romalılar!*"

Ve onların kahkahalarını duyunca yeniden dışarıdaki dünyaya kaçtı.

"Söylediğiniz şeyi anlayamadım, Lordum?" deme cesaretini gösterdi Moneo.

"Bu doğru. Anlamıyorsun. Romalılar firavunluk hastalığını gelecek hasatın tohumlarını tarlaya serpen çiftçiler gibi saçmışlardır – bütün o sezarlar, kayzerler, çarlar, imparatorlar, caseriler ... palatoslar ... kahrolası firavunlar!"

"Saydığınız bu unvanların bazıları benim bilgimin ötesinde Lordum."

"Ben bunların sonuncusu olabilirim Moneo. Dua et de öyle olayım."

"Lordum nasıl emrederse."

Leto başyaverine baktı. "Sen ve ben mit katiliyiz Moneo. Bizim ortak düşümüz bu. Olympos'un tepesine kurulmuş bir tanrı olarak sana şunu söyleyebilirim ki, hükümet bir mit paylaşılmasıdır. Mit

öldüğünde hükümet de ölür."

"Bana öğrettiğiniz gibi Lordum."

"Şimdiki düşümüzü ordu denilen ve insanlardan oluşan bir makine yarattı dostum."

Moneo boğazını temizledi.

Leto başyaverinin sabırsızlanmaya başladığını ufacık belirtilerden anladı.

Moneo ordu meselesini anlıyor. Orduların iktidarın temel aracı olarak kullanılabilmesini ancak salakların düşleyebileceğini biliyor.

Leto susmayı sürdürünce, Moneo lazer silahına yürüyüp onu mezarlığın soğuk döşemesinden aldı ve etkisiz hale getirmeye başladı.

Leto onu izlerken, bu kısacık sahnenin ordu efsanesinin özünü aslında nasıl da yansıttığını düşündü. Ordu teknolojiyi desteklerdi, çünkü dar görüşlüler için makinelerin gücü fazlasıyla anlaşılabilir bir şeydi.

Şu lazer silahı sadece bir makine, o kadar. Ama tüm makineler eninde sonunda ya bozulur ya da daha iyisi yaratılır. Yine de ordular böylesi şeylere tapar – onlara hem hayranlık, hem de korku duyar. İnsanların Ixlilerden nasıl korktuğuna baksana! Ordu aslında bir büyücü çırağı olduğunu biliyor. Teknolojiyi bir kez serbest bıraktın mı, cini bir daha şişeye geri sokamazsın.

Bense onlara başka çeşit bir büyü öğretiyorum.

Leto içindeki kalabalığa seslendi:

"*Gördünüz mü? Moneo o ölümcül silahı hemen etkisiz hale getirebildi. Hem de yalnızca bir bağlantıyı koparark ya da bir kapsüllü ezip kırarak.*"

Burnunu çekti. Moneo'nun terindeki koruyucu bir yağ esterinin kokusunu alıyordu.

Yine içindekilere seslendi: "*Ama cin ölmedi. Teknoloji anarşi doğurur. Teknolojik araçlar ortalığa rastgele bir şekilde dağılır ve bu araçlarla birlikte kışkırtmalar da artıp şiddeti doğurur. Öldürücü silahlar geliştirip kullanma kapasitesi giderek daha küçük gruplara dek yayılır ve sonunda buna bireyler de sahip olur.*"

Moneo sağ elinde etkisiz hale getirilmiş lazer silahını tutarak

Leto'nun karşısına geçip eski yerinde durdu. "Parella'da ve Dan gezegenlerinde böyle aletlere karşı yeni bir cihat açmaktan söz ediliyor."

Elindeki lazer silahını kaldırarak gülümseyen Moneo böyle boş hayaller kurmanın beyhudeliğini bildiğini gösteriyordu.

Leto gözlerini kapattı. İçindeki kalabalık tartışmak istiyordu, ama onları susturdu ve düşündü: *Cihatlar ordular yaratır. Butleryan Cihadı evrenimizi insan zihninin suretlerine sahip makinelerden temizlemeye çalışmıştı. Ama savaşın ardından Butleryanların orduları varlığını sürdürdü ve Ixliler hâlâ yasallığı şüpheli cihazlar yapıyor ... buna çok memnunum. Aforoz nedir ki? Yakıp yıkma dürtüsüdür, hangi araçlarla yapılırsa yapılsın.*

"Yapıldı da," diye mırıldandı.

"Lordum?"

Leto gözlerini açtı. "Kuleme gideceğim," dedi. "Bir süre daha Duncan'ımın yasını tutmalıyım."

"Yenisi çoktan buraya doğru yola çıktı," dedi Moneo.

En az dört bin yıldır günlüğümü ilk gören kişi sensin. Dikkat et. Benim Ix yapımı depomda bulduklarını okumaktaki bu önceliğin sakın seni gururlandırıp başını döndürmesin. Burada çok acı şeyler de okuyacaksın. Ben bu dört bin yılın ötesindeki zaman dilimlerine bakmayı pek sevmemişimdir, çok nadiren baktığımdaysa amacım sadece Altın Yol'un devam ettiğine emin olmaktı. Bu yüzden günlüklerimdeki olaylar senin çağında nasıl yorumlanır bilmiyorum. Tek bildiğim günlüklerimin unutulduğu ve anlattığım olayların üstünden yüzyıllar geçtikçe de tarihsel olarak mutlaka çarpıtılmış olduğudur. İnan bana, geleceğimizi görebilme yeteneği can sıkıcı bir hal alabiliyor. Tanrı sayılmak bile (ki ben kesinlikle öyle sayılıyordum) en sonunda insanı inanılmaz derecede sıkabilir. Bu kutsal sıkıntıya kapılıp da böylesi doğru ve yeterli nedenlerle özgür iradeler yaratmak isteği benim başıma defalarca gelmiştir.

— Dar'üs-Balat'taki deponun duvarına kazınmış yazı

Ben Duncan Idaho'yum.

Onun kesinlikle emin olmak istediği tek şey buydu. Tleilaxuların açıklamalarını, onların anlattığı *hikâyeleri* hiç sevmemişti. Ama Tleilaxular her zaman için korku ve güvensizlik uyandırmıştır zaten.

Onu küçük bir Lonca mekiğiyle bu gezegene indirmişlerdi. Alana indiklerinde ufuk boyunca gölgelerin arasında bir toz hattı uzanıyor ve akşamın çöküşüyle birlikte güneşin son yeşil ışıkları hafifçe titreşiyordu. Uzaylimanı hiç de hatırladığı gibi değildi. Daha büyüktü ve halka şeklinde dizilmiş tuhaf binalarla çevrelenmişti.

"Burasının Dune olduğuna emin misiniz?" diye sormuştu.

"Arrakis," diye düzeltmişti yanındaki Tleilaxu eşlikçisi.

Onu hemen korumalı bir yer-aracına bindirip Onn dedikleri ("n" harfini genizden telaffuz ediyorlardı) bir şehirdeki bu binaya getirmişlerdi. Onu bıraktıkları oda üç metrekareydi, aslında bir küptü. İçeride herhangi bir korküre göremese de, oda yumuşak bir sarı ışıkla aydınlanıyordu.

Ben bir gulâmım, diye düşündü.

Bunu öğrenince bir şok yaşamıştı, ama inanmazlık edemezdi. Çünkü öldüğünü biliyordu, oysa şimdi sağdı ve bu da durumu için yeterli bir kanıttı. Tleilaxular cesedinden hücreler alarak akslotl tanklarının birinin içinde kopyasını yapmışlardı. Bu kopyalama işlemini düşündüğünde kendisini şu anda içinde bulunduğu bedenine karşı yabancı hissediyordu.

Bedenine baktı. Üstünde tenini kaşındıran kaba dokunmuş koyu kahverengi bir pantolon ve ceket vardı. Ayaklarında sandaletler vardı. Vücudunu saymazsa, ona tüm verilenler bu kadardı ve bu cimrilik Tleilaxuların gerçek karakterlerini çok iyi sergiliyordu.

Bulunduğu odada herhangi bir mobilya yoktu. Görebildiği tek kapının bu tarafı da kolsuzdu. Başını kaldırıp tavana, duvarlara, kapıya baktı. Odanın bu bomboş ve dümdüz yapısına rağmen gözetlendiğini hissediyordu.

"İmparatorluğun Kadın Muhafızları seni almaya gelecek," demişler ve ardından da birbirlerine sinsice sırıtarak çıkıp gitmişlerdi.

İmparatorluğun Kadın Muhafızları?

Tleilaxu eşlikçileri sahip oldukları biçim değiştirme yeteneklerini sergilemekten sadistçe bir haz almışlardı. Şekilden şekle girip durmuşlardı ve bedenlerinin bir dakika içinde plastikmiş gibi akarak değişip nasıl bir biçim alacağı bile belli değildi.

Kahrolası yüz dansçıları!

Eşlikçileri elbette ki onu çok iyi tanıyorlardı ve Biçim Değiştiricilerden hiç haz etmediğini de kesinlikle biliyorlardı.

Yüz dansçılarından gelecek neye güvenebilirdi ki? Çok az şeye. Onların söylediği herhangi bir şeye inanılabilir miydi?

Adım. Adımı biliyorum.

Ve anılarına da sahipti. Şok yöntemiyle ona benliğini zorla geri vermişlerdi. Eskiden gulâmlara orijinal kimliklerinin geri verilemeyeceği düşünülürdü, ama Tleilaxular bunu başarmıştı. Bunu başardıklarına inanmak zorunda kalmıştı, çünkü nasıl yaptıklarını anlamıştı.

Bildiği kadarıyla önce gulâmın bedeni yaratılıyordu, isimsiz ve hafızasız tam bir yetişkin bedeni halinde – Tleilaxuların üstüne istedikleri her şeyi yazabilecekleri boş bir sayfa.

"Sen bir gulâmsın," demişlerdi ve uzun süre boyunca tek ismi bu olmuştu. Ona uysal bir çocukmuş gibi davranmışlar ve sonunda belirli bir adamı öldürmeye şartlayıp zorlamışlardı – bu adam eskiden taparcasına sevip hizmet ettiği Paul-Müeddib'e öyle çok benziyordu ki, Idaho şimdi belki de bir başka gulâmın varlığından şüpheleniyordu. Ama bu doğruysa bile Müeddib'in orijinal hücrelerini nereden bulmuş olabilirlerdi?

Idaho'nun hücrelerindeki bir şey, bir Atreides'i öldürmeye isyan etmişti. Eli kolu bağlanmış olan sahte Paul'ün korkulu ve öfkeli bakışları karşısında Duncan elinde bıçakla öylece kalakalmıştı.

Bilincine ani bir sel halinde anılar dolmuş; gulâm olduğunu, Duncan Idaho olduğunu bir anda hatırlamıştı.

Ben Duncan Idaho'yum, Atreideslerin kılıçustası.

Sarı odada ayakta öylece dururken bu anıya tutundu.

Dune kumlarının altındaki bir mağara siyecinde, Paul ile annesini savunmaya çalışırken öldüm. Şimdi o gezegene geri getirildim. Ama artık Dune yok. Sadece Arrakis var.

Tleilaxuların verdiği kısaltılmış tarihi okumuş, ama inanmamıştı. *Üç bin beş yüz yıldan fazla mı olmuş?* Vücudunun bu kadar zaman boyunca var olabileceğine kim inanabilirdi? Ama ... Tleilaxuların yapamayacağı şey yoktu. Sonuçta kendi duyularına inanmak zorundaydı.

"Geçmişte bir sürü kopyanı yaptık," demişti eğitmenleri.

"Kaç tane?"

"Sana bu tür bilgilendirmeleri Lord Leto söyleyecektir."

Lord Leto?

Tleilaxuların verdiği tarihçeye göre Lord Leto, Idaho'nun fanatikçe bir sadakatle hizmet ettiği Leto'nun torunu olan II. Leto'ydu. Ama tarihçede yazılana göre bu ikinci Leto öyle ... öyle tuhaf bir şeye dönüşmüştü ki, Idaho bu dönüşümü anlamaya çalışmaktan vazgeçmişti.

Bir insan nasıl olur da zamanla ve yavaşça bir kumsolucanına dönüşebilirdi? Düşünen bir yaratık nasıl olur da üç bin yıldan fazla yaşayabilirdi? Yaşlanmayı geciktirici baharat hakkındaki en çılgınca yaklaşımlarda bile bir insanın ömrünün bu kadar uzatılabileceği düşünülemezdi.

Tanrı-İmparator II. Leto?

Tleilaxuların tarihçesine inanması mümkün değildi!

Idaho bu tarihçede okuduklarından tuhaf bir çocuğu – daha doğrusu ikizleri hatırladı: Leto ve Ganimet. Paul'ün çocuklarıydılar ve Chani onları doğururken ölmüştü. Tleilaxu tarihçesine göre Ganimet normal bir insan ömrünü yaşadıktan sonra ölmüştü, ama Tanrı-İmparator Leto yaşadıkça yaşıyordu...

"O bir tiran," demişti Idaho'nun eğitmenleri. "Akslotl tanklarında senin bir kopyanı üretip onun hizmetine göndermemizi emretti. Senden öncekine ne olduğunu bilmiyoruz."

Ve işte şimdi buradayım.

Idaho boş duvarları ve tavanı bir kez daha inceledi.

Derken belli belirsiz insan sesleri duydu. Kapıya doğru baktı. Sesler fazlasıyla kısık duyuluyordu, ama konuşanlardan en az biri kadındı galiba.

İmparatorluğun Kadın Muhafızları?

Kapı içe doğru sessizce açıldı ve odaya iki kadın girdi. Duncan'ın dikkatini ilk çeken şey, kadınlardan birinin maske, ışığı emen, siyah bir cibus başlığı taktığıydı. Kadının onu çok iyi gördüğünü biliyordu, ama diğerleri en ince ve hassas aygıtlarla bile kadının yüz hatlarını kesinlikle seçemezlerdi. Bu başlık Ixlilerin ya da onların soyundan gelenlerin hâlâ imparatorlukta faaliyet gösterdiğini belirtiyordu. İki kadının da üstünde tek parça parlak mavi üniformalar ve sol göğüslerine işlenmiş kırmızı Atreides at-

macası arması vardı.

Idaho kapıyı kapatıp kendisine doğru gelerek tam karşısında duran kadınları incelemeyi sürdürdü.

Maskeli kadın iri yarı ve güçlü biriydi. Profesyonel bir vücut geliştiricinin aldatıcı hantallığıyla hareket ediyordu. Diğer kadınsa ince ve zarif görünüyordu. Keskin yüz hatları, çıkık elmacık kemikleri, keskin bakışlar yönelten badem gözleri vardı. Idaho'nun onları bir yerden gözü ısırıyordu, ama çıkaramıyordu. Her iki kadın da bellerindeki kınlarda iğne bıçakları taşıyor ve hareketleri Idaho'ya bu tür silahları çok iyi kullanabileceklerini gösteriyordu.

Önce ince yapılı olanı konuştu.

"Benim adım Luli. Size komutanım diye hitap edecek ilk kişi olmak istiyorum. Arkadaşımın ismini söyleyemem. Lordumuz Leto böyle emretti. Ama ona Dost diye seslenebilirsin."

"Komutan mı?" diye sordu Idaho.

"Lord Leto sizden saray muhafızlarının komutanı olmanızı istiyor," dedi Luli.

"Sahi mi? O zaman haydi gidelim ve onunla bu konuyu konuşalım."

"Hayır!" Luli'nin büyük bir şaşkınlık yaşadığı belliydi. "Lord Leto vakti gelince sizi çağıracaktı. Şimdilik bizden seni rahat ve mutlu etmemizi istiyor."

"Buna itaat etmek zorunda mıyım?"

Luli şaşkınlık içinde yalnızca başını sallamayı başarabildi.

"Bir köle miyim?" diye sordu Idaho.

Luli gevşedi ve gülümsedi. "Kesinlikle hayır. Lord Leto şu aralar fazlasıyla meşgul. Ama size mutlaka zaman ayıracaktır. Bu yüzden bizi gönderdi; çünkü Duncan Idaho'suna değer veriyor. Epey bir süre boyunca o pis Tleilaxuların yanında kaldın."

Pis Tleilaxular, diye düşündü Idaho.

En azından bu değişmemişti.

Ama Luli'nin söylediği bir şeye kaygılanmıştı.

"Duncan Idaho'*su* mu dedin?"

"Sen bir Atreides savaşçısı değil misin?" diye sordu Luli.

Haklıydı. Bunu verecek cevabı yoktu ve başını hafifçe sallayarak kadını onayladı. Sonra da başını hafifçe çevirip o maskeli ve gizemli kadına baktı.

"Neden maskelisin?"

"Lord Leto'nun hizmetinde olduğum bilinmemeli," dedi kadın. Sesi hoş bir kontraltoydu, ama Idaho maske yüzünden öyle çıktığından şüphelendi.

"Öyleyse burada ne işin var?"

"Lord Leto bana güvendi ve pis Tleilaxuların seni tehlikeli bir şeylere koşullandırıp koşullandırmadıklarını kontrol etmemi istedi."

Idaho yutkunmaya çalıştı, birden boğazı kurumuştu. Lonca nakliye gemisindeyken bu konuyu birkaç kez düşünmüştü. Tleilaxular bir gulâmı en sevdiği dostlarını öldürmeye koşullandırabiliyorsa, tanklarında yeniden büyütülen bir bedenin ruhuna bir sürü şey daha ekleyebilirlerdi?

"Bu mesele senin de aklına gelmiş anlaşılan," dedi maskeli kadın.

"Mentat mısın?" diye sordu Idaho.

"Yo, hayır!" diye araya girdi Luli. "Lord Leto mentat eğitimine izin vermiyor."

Idaho, Luli'ye baktıktan sonra dikkatini yeniden maskeli kadına çevirdi. *Demek artık mentatlar yok.* Tleilaxuların verdiği tarihçede bu ilginç gerçekten bahsedilmiyordu. Leto neden mentatlığı yasaklasın ki? Oysa kusursuz hesaplamalar yapmak üzere zihinleri eğitilmiş insanlar çok faydalıydı. Tleilaxular ona Büyük Sözleşme'nin hâlâ yürürlükte olduğunu ve mekanik bilgisayarların hâlâ yasak olduğunu söylemişlerdi. Bu kadınlar Atreideslerin de bir zamanlar kendileri için mentatlar kullandığını kesinlikle biliyor olmalıydı.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu maskeli kadın. "Pis Tleilaxular senin ruhunla oynayıp kirletmiş olabilir mi?"

"Şey ... sanmıyorum."

"Ama emin değilsin?"

"Değilim."

"Korkma, Komutan Idaho," dedi kadın. "Bunu kesinlikle anlamanın yollarına, üstelik öyle bir şey yapmışlarsa bile bu tür sorunları halledebilmenin yöntemlerine sahibiz. Pis Tleilaxular bunu daha önce sadece bir kez denediler ve hatalarının bedelini de çok ağır ödediler."

"İçimi rahatlattınız. Söylesene, Lord Leto bana bir mesaj gönderdi mi?"

Luli konuştu: "Seni hâlâ sevdiğini, Atreideslerin daima sevdiği gibi sevdiğini söylememizi istedi." Kadının bu sözlerden fazlasıyla etkilendiği açıkça görülüyordu.

Idaho biraz rahatladı. Atreideslerden mükemmel bir eğitim almış eski bir hizmetkâr olarak, bu konuşmadan çok şey öğrenmişti. Bu iki kadın çok sert bir şekilde fanatikçe bir bağlılığa koşullandırılmıştı. Eğer bir cibus maskesi bu kadının kimliğini gizleyebiliyorsa, demek ki onun bedeninin çok benzerine sahip bir sürü kadın vardı. Demek ki Leto hâlâ tehlikelerle boğuştuğunu ve bunun için de eski günlerdeki gibi casuslar ve çeşitli yöntemler kullanmak zorunda olduğunu gösteriyordu.

Luli diğer kadına baktı. "Ne dersin Dost?"

"Bence Kale'ye götürebiliriz," dedi kadın. "Burası iyi bir yer değil. Tleilaxular geldi buraya."

"Sıcak bir duş ve yeni giysiler de çok iyi olurdu," diye belirtti Idaho.

Luli ise Dost'a bakmaya devam ediyordu. "Emin misin?"

"Lordumuzun bilgeliği sorgulanamaz," diye yanıtladı maskeli kadın.

Idaho bu *Dost*'un fanatikliğinden pek hoşlanmamıştı, ama Atreides dürüstlüğü içinde kendini güvende hissetti. Dışarıdan bakanlara ve düşmanlarına zalim ve alaycı gibi görünebilirlerdi, ama kendi adamlarına karşı daima adil ve sadık olurlardı. En önemlisi de, Atreidesler kendilerinden olanlara karşı sadıktılar.

Ben de onlardanım, diye düşündü Idaho. *Ama şu anda yerini aldığım diğer bene ne oldu acaba?* O iki kadının bu soruyu yanıtlamayacağını seziyordu.

Ama Leto yanıtlar.

"Gidelim mi?" diye sordu. "Bir an önce yıkanıp pis Tleilaxuların kokusundan kurtulmak istiyorum."

Luli ona sırıttı.

"Gel. Seni ellerimle yıkayacağım."

Düşmanlar insanı güçlendirir.
Müttefiklerse zayıflatır.
Bunu size söylüyorum, çünkü bunun imparatorluğumda sadece beni yok etmek amacıyla toplanan büyük güçlerin varlığından tamamen haberdar biri olarak yaptıklarımın nedenlerini anlamanıza yardımcı olacağı umuyorum. Siz, bu sözleri okuyanlar, aslında neler olduğunu biliyor olabilirsiniz, ama olanları anladığınızdan şüpheliyim.

— Çalınmış Günlükler

Asilerin her toplantılarının başında yaptıkları "Gösteri" seremonisi bu kez Siona'ya bitmeyecekmiş gibi uzun geldi. Ön sırada oturuyor ve sadece birkaç adım ötesinde seremoniyi idare eden Topri dışında her yere bakıyordu. Onn'un altındaki servis tünellerinde bulunan bu odayı ilk kez kullanıyorlardı, ama sanki standart bir model oluşturulmuş gibi diğer toplantı yerlerine öyle çok benziyordu ki.

Asi Toplantı Odası – B Sınıfı, diye düşündü.

Burası resmi kayıtlarda bir depo olarak tasarlanıp gösterilmişti. Hareketsiz korkürelerin ışıkları beyaza sabitlenmişti ve başka bir tona ayarlanamazdı. Oda yaklaşık otuz adım uzunluğunda ve birazcık daha az genişlikteydi. Buraya ulaşmak için labirent gibi dizilmiş bir sürü benzer odadan geçmek gerekiyordu ve bunlardan birinde servis personelinin küçük yatakhaneleri için alınmış katlanır sert sandalyelerden bir sürüsü vardı. Asi arkadaşlarından on dokuzu şimdi Siona'nın etrafında bu sandalyelerde oturuyordu ve

toplantıya gecikmiş, ama hâlâ gelebilecek üyelere ayrılmış durumdaki birkaç sandalye boştu.

Servis tünellerinde fazladan insan akışını maskeleyip dikkat çekmemek için toplantının gece yarısı ve sabah vardiyaları arasında yapılması kararlaştırılmıştı. Asilerin büyük bölümü enerji işçisi kılığına girmişti – üstlerinde tek kullanımlık gri renkli, ince ceket ve pantolonlar vardı. Bazıları da, Siona gibi, makine teftişçilerinin yeşil kıyafetini giymişlerdi.

Topri sabit monotonlukta bir sesle konuşup duruyordu. Seremoni sırasında sesi şu ana dek hiç cırlak çıkmamıştı. Siona, Topri'nin bu işi iyi becerdiğini kabullenmek zorundaydı; özellikle de yeni üyeleri etkilemekte başarılıydı. Ama Nayla'nın bu adama güvenmediğini açıkça söylemesinden beri, Siona da ona farklı bir gözle bakar olmuştu. Nayla sözünü sakınıp maskelemeden konuşurdu. Ayrıca o konuşmadan sonra Siona, Topri hakkında yeni şeyler öğrenmişti.

Siona sonunda dönüp adama baktı. Donuk gümüşi ışık Topri'nin tenini iyice solgun gösteriyordu. Topri seremonide Müze Fremenlerinden satın alınmış kaçak ve taklit bir billurbıçak kullanıyordu. Topri'nin ellerindeki bıçağa bakan Siona o alışveriş anını yeniden hatırladı. Topri'nin fikriydi bu ve o zamanlar Siona'nın da aklı yatmıştı. O gece Topri'yle birlikte Onn şehrinden alacakaranlıkta çıkıp şehrin kenar mahallelerindeki döküntü bir kulübeye gidip beklemeye başlamışlardı. Orada gecenin ilerleyen saatlerine, karanlığın çöküp de Müze Fremeninin gelişini maskelemesine kadar beklemişlerdi. Fremenlerin Tanrı-İmparator'dan özel izin almaksızın siyeç bölgelerinden ayrılamayacakları düşünülürdü.

Siona tam Fremenin geleceğinden ümidi kesmişken, adam karanlığın içinden çıkıvermiş ve yanındaki adamı kapının dışında nöbetçi olarak bırakıp içeri girmişti. Topri ve Siona, adamı bomboş kulübede, basit bir bankta oturup sırtlarını nemli duvara dayayarak beklemişlerdi. Kulübenin içindeki tek ışık, neredeyse çökmüş balçık duvara saplanmış bir sopaya asılı soluk sarı bir fenerden geliyordu.

Fremenin ağzından çıkan ilk sözcükler Siona'nın içini şüpheyle doldurmuştu.

"Parayı getirdiniz mi?"

Fremenin içeri girişiyle birlikte hem Topri hem de Siona ayağa kalkmışlardı. Ama Topri bu sorudan pek rahatsız olmuşa benzemiyordu ve cüppesinin altındaki keseye hafifçe vurarak şıngırdatmıştı.

"Paran burada."

Fremen artık iyice yaşlanıp iki büklüm olmuş, huysuz biriydi; üstünde eski Fremen cüppelerinin bir taklidi ve onun da altında parlak bir giysi vardı, herhalde bir damıtıcı-giysi benzeriydi. Cüppesinin başlığını iyice öne doğru çektiği için yüz hatları pek seçilmiyor ve fenerin dalgalanan ışığı altında yüzünde gölgeler dans ediyordu.

Fremen önce Topri'ye sonra da Siona'ya bakmış, ardından cüppesinin altından kumaşa sarılı bir şey çıkarmıştı.

"Aslına sadık bir kopya, ama plastikten yapılmıştır," demişti. "Donmuş yağı bile kesmez."

Sonra da kumaşın içinden bıçağı çıkarmış ve birazcık kaldırarak göstermişti.

Billurbıçakları sadece müzelerde ve ailesinin arşivindeki birkaç eski görüntülü kayıtta görmüş olan Siona, bulundukları ortamla da birleşince aniden tuhaf bir heyecana kapılmıştı. Elinde plastik bir billurbıçak tutan o zavallı Müze Fremeninin eski çağlara ait gerçek bir Fremen olduğunu hayal etmiş; elinde tuttuğu şey birden sarı gölgelerin arasında parıldayan gümüş saplı bir billurbıçağa dönüşmüştü.

"Kopyaladığımız bıçağın otantik olduğunu size garanti ederim," demişti Fremen. Fısıldar gibi kısık bir sesle konuşuyordu ve sesinin heyecandan yoksun oluşu nedense ürkütücü gelmişti.

Siona birden adamın sesinde aslında nefret ve zehir gizlendiğini fark edip rahatsız olmuştu.

"İhanet etmeye kalkarsan seni bulup böcek gibi gebertiriz," demişti Fremene.

Topri irkilerek Siona'ya bakmıştı.

Müze Fremeni sinmiş görünüyordu ve kendini biraz geri çekti. Elindeki bıçak hafifçe titredi, ama kabzasını tutan kısa ve biçimsiz parmakları, sanki bir boğaza yapışmış gibi bırakmıyordu.

"Hiç ihanet eder miyim Leydim? O nasıl söz? Ama şunu da söylemeliyim ki bu bıçağın birazcık ucuza gittiğini düşünüyoruz. Tamam, kötü bir kopya olabilir, ama onu yapıp satarak da canımızı tehlikeye atıyoruz."

Siona ona öfkeyle bakarken, Sözlü Tarih'te geçen bir Fremen sözünü düşünmüştü: "*Ruhu pazaryerine dönmüş biri için hayat sûk demektir.*"

"Ne kadar istiyorsunuz?" diye sormuştu Fremene.

Fremen ilk anlaştıkları fiyatın iki mislini söylemişti.

Topri bir hayret nidası atmıştı.

Siona, Topri'ye bakmıştı: "Yanında o kadar var mı?"

"Hayır, ama anlaşmamız..."

"Yanında ne kadar varsa ver, hepsini," demişti Siona.

"Hepsini mi?"

"Dediğimi duymadın mı? Kesede ne varsa." Sonra dönüp Müze Fremenine bakmıştı. "Bu parayı kabul edeceksin." Bu bir soru değil emirdi, ihtiyarın boyun eğdiği bir emir. Bıçağı kumaşa sarıp Siona'ya vermişti.

Topri de kendi kendine bir şeyler mırıldanarak para kesesini ihtiyara vermişti.

"Adını biliyoruz," demişti Siona, tüm dikkatini yönelttiği Müze Fremenine. "Tuono'lu Garun'un yaveri Teishar'sın. Sende *sûk* zihniyeti var ve sana bakıp da Fremenlerin ne hale geldiğini gördükçe tiksiniyorum."

"Leydim, hepimiz yaşamak zorundayız," diye itiraz etmişti ihtiyar.

"Sen yaşamıyorsun ki," demişti Siona. "Defol!"

Teishar dönüp koşarak gitmişti. Para kesesini göğsüne bastırıyordu.

Siona asiler seremonisinde sahte billurbıçağını sallayan Topri'yi izlerken o geceyi hatırlamaktan rahatsız olmuştu. *Aslında Teis-*

har'dan farkımız yok, diye düşündü. *Bir şeyin sahtesi olacağına hiç olmaması daha iyidir.* Seremoninin sonuna doğru Topri o salakça bıçağı başının üstüne kaldırıp salladı.

Siona gözlerini adamdan uzaklaştırıp solunda oturan Nayla'ya baktı. Nayla da sağa sola bakıp duruyor; özellikle de en arkada oturan yeni katılmış üyeleri inceliyordu. Nayla hiç kimseye kolay kolay güvenmezdi. Siona havadaki makine yağlayıcılarının kokusu aldığında burnunu kırıştırdı. Onn'un yeraltı bölmelerinde hep tehlikeli *makine* kokuları vardı! Burnunu çekti. Ayrıca bu odada toplanmalarından da hiç hoşlanmamıştı! Burada kolayca tuzağa düşebilirlerdi. Muhafızlar dış koridorların kapılarını tutup içeriye silahlı adamlar gönderebilirdi. Böylece isyanları da kolayca sona ererdi. Bu odayı Topri'nin seçmiş olması Siona'nın şüphelerini daha da arttırıyordu.

Ulot'un nadiren yaptığı hatadan biri de o, diye düşündü. Zavallı Ulot ölmeden önce Topri'nin aralarına katılması isteğini onaylamıştı.

"Şehir hizmetlerinde çalışan önemsiz bir memur," demişti Ulot. "Ama bize toplanabileceğimiz ve silahlarımızı saklayabileceğimiz bir sürü yer ayarlayabilir."

Topri seremonisini bitirmek üzereydi. Bıçağı süslü bir kutuya koyup yere, hemen yanına bıraktı.

"Yüzüm sadakat yeminimdir," dedi ve sonra yüzünün iki tarafını da çevirerek odadakilerin iyice görmesini sağladı. "Sizlere gösterdiğim yüzümü iyi belleyin ki, beni başka bir yerde gördüğünüzde tanıyın ve sizden biri olduğumu anlayın."

Ne salakça bir seremoni, diye düşündü Siona.

Ama yine de seremoniyi bozmaya cesaret edemiyordu. Sonrasında Topri cebinden tül inceliğinde siyah bir maske çıkarıp başına geçirdiğinde, odadaki diğer herkesle birlikte aynı şeyi Siona da yaptı. Şimdi içeride mırıltılar duyulmaya başlamıştı. İçerdekilerin çoğu Topri'nin özel bir konuk getirdiğini bildiği için tedirgindi. Siona maskesinin bağını ensesinde sıkılaştırarak sağlamlaştırdı. Yeni konuğu görmek için çok istekliydi.

Topri odanın tek kapısına doğru yürüdü. O sırada herkes ayağa

kalkıp sandalyelerini gürültüyle katlayarak kapının karşısındaki duvara dayama telaşı içindeydi. Topri, Siona'dan aldığı bir işaret üzerine kapıya üç kez vurdu, biraz bekledi, sonra dört kez daha vurdu.

Kapı açıldı ve içeriye koyu kahverengi resmi giysili, uzun boylu bir adam girdi. Maske takmadığı için yüzünü herkes görebiliyordu – yüzü ince ve sert görünümlüydü, daracık bir ağzı, bıçak gibi incecik bir burnu, kalın kaşların altına gömülmüş koyu kahverengi gözleri vardı. Odadakilerin çoğunun tanıdığı bir yüzdü bu.

"Dostlarım," dedi Topri. "Sizi Ix sefiri İyo Kobat ile tanıştırıyorum."

"Eski sefir," diye düzeltti Kobat. Sesi kalın ve çok kontrollüydü. Odadaki maskeli insanlara bakarken sırtını duvara verip konumunu almıştı. "Bugün Tanrı-İmparatorumuz benim Arrakis'ten utanç içinde ayrılmamı emretti."

"Neden?"

Siona bu boruyu formalitelere uymadan ve teklifsizce soruvermişti.

Kobat başını hızla çevirip Siona'nın maskeli yüzüne baktı. "İmparator'u öldürmeye yönelik bir suikast düzenlenmiş. Silahı benim temin ettiğimi düşünüyor."

Diğerleri Siona'yla eski sefirin yanından hafifçe uzaklaşarak konuşmayı Siona'nın sürdüreceğini gösterdiler.

"Öyleyse seni neden öldürmedi peki?"

"Sanırım böylece bana öldürülmeye değer olmadığımı söylemek istedi. Ayrıca benim şimdi Ix'e bir mesaj götürmemi de istiyor."

"Ne mesajı?" Siona, Kobat'ın iki adım önüne gelip durdu. Kobat'ın vücudunu şehvetle süzdüğünü gördü.

"Sen Moneo'nun kızısın," dedi adam.

Kimse ses çıkarmasa da, odanın havası bir anda gerginleşti. Kobat, Siona'yı tanıdığını neden söylemişti? Ayrıca başka kimleri tanımıştı? Kobat hiç de salak birine benzemiyordu; öyleyse bunu neden söylemiş olabilirdi?

"Vücudun, sesin ve tavırların burada, Onn'da çok iyi tanınıyor," diye açıkladı Kobat. "O salakça maskeyle kimseyi kandıramazsın."

Siona maskesini çıkararak adama gülümsedi. "Haklısın. Şimdi sorumu yanıtla."

Siona, Nayla'nın solundan yaklaştığını işitti ve yine Nayla'nın seçtiği iki yardımcısı da yanına gelmişti.

Kobat'ın durumu hemen anladığını gördü – onun sorularına tatminkâr yanıtlar vermezse ölecekti. Kobat hâlâ kontrollü bir sesle, ama daha yavaşça ve kelimelerini daha dikkatli bir şekilde seçerek konuşmaya başladı.

"Tanrı-İmparator bana Ix ile Lonca'nın bir anlaşma yaptıklarını bildiğini söyledi. Bizler ... Lonca Yönbulucularının şu anda baharata bağımlı olan yeteneklerini arttıracak mekanik bir güçlendirici yapmaya çalışıyoruz."

"Bu odada bizler ona Solucan deriz," dedi Siona. "Ix yapımı bu makineniz nasıl bir şey olacak?"

"Lonca Yönbulucularının uzay yolculuğu sırasında hangi rotanın güvenli olduğunu *görebilmeleri* için baharata ihtiyaç duyduğunu biliyorsundur."

"Yönbulucuların yerini bir makine mi alacak yani?"

"Olabilir."

"Peki bu makineyle ilgili halkına götüreceğin mesaj nedir?"

"Proje üstünde çalışmaya devam edebilecekler, ama ancak İmparator'a sürecin işlemesine dair günlük raporlar göndermeleri kaydıyla."

Siona başını hayır anlamında salladı. "Onun böyle raporlara ihtiyacı yok ki! Saçma bir mesaj bu."

Kobat yutkundu; artık gerginliğini gizlemiyordu.

"Projemiz Lonca ile Rahibeler Birliği'ni heyecanlandırdı," dedi. "Bizimle işbirliği yapıyorlar."

Siona başını sallayarak onayladı. "İşbirliklerinin karşılığı baharatlarını Ix ile paylaşmak olacaktır değil mi?"

Kobat ona öfkeyle baktı. "Pahalı bir proje bu. Ayrıca Lonca

Yönbulucuları üstünde karşılaştırmalı deneyler yapmak için baharata ihtiyacımız var."

"Bu bir yalan ve kandırmaca," dedi Siona. "Böyle bir makineyi asla yapamazsınız ve Solucan da bunu biliyor."

"Bizi böyle suçlamaya nasıl cüret..."

"Kapa çeneni! Sana asıl mesajı söyledim. Solucan siz Ixlilere Lonca'yı ve Bene Gesseritleri kandırmayı sürdürmenizi söylüyor. Çünkü bu onun hoşuna gidiyor."

"Yapabiliriz!" diye ısrar etti Kobat.

Siona gülümsemekle yetindi. "Solucan'ı öldürmeye çalışan kimmiş?"

"Duncan Idaho."

Nayla şaşkınlıkla soludu. Odadaki diğerleri de kaşların kaldırılması ve solukların tutulması gibi küçük şaşkınlık belirtileri göstermişti.

"Idaho öldü mü?" diye sordu Siona.

"Sanırım, ama ... eee, Solucan bunu doğrulamayı reddediyor."

"Öyleyse neden öldüğünü düşünüyorsun?"

"Tleilaxular yeni bir Idaho gulâmı gönderdi."

"Anladım."

Siona dönüp Nayla'ya bir işaret yaptı ve Nayla odanın diğer ucuna gidip pembe sûk kâğıdına, tezgâhtarların satılan küçük malları sarmakta kullandığı türden bir kâğıda sarılı ince bir paketle geri döndü. Paketi Siona'ya verdi.

"Suskunluğumuzun bedeli bu," dedi Siona, paketi Kobat'a uzatarak. "Topri'nin bu gece seni buraya getirmesine bunun için izin verdik."

Kobat paketi alırken, gözlerini Siona'nın yüzünden bir an bile ayırmadı.

"Suskunluğunuzun mu?" diye sordu.

"Lonca ve Rahibeler Birliği'ne onları kandırdığınızı söylemeyeceğiz."

"Ama biz kimseyi kandırmı ..."

"Salaklaşma!"

Kobat yutkunmaya çalıştı, ama boğazı kupkuru olmuştu. Siona'nın ne demek istediğini anlamıştı: Bunun doğru olup olmaması önemli değildi, ama asiler böyle bir söylentiyi yayarlarsa herkes inanırdı. Topri'nin de sık sık söylediği gibi "sağduyulu olmak" gerekiyordu.

Siona, Kobat'ın hemen arkasında duran Topri'ye baktı. Kimse bu isyana "sağduyulu olduğu için" katılmazdı. Topri "sağduyusunun" ihanetine uğrayabileceğinin farkında değil miydi? Dikkatini yeniden Kobat'a çevirdi.

"Pakette ne var?" diye sordu Kobat.

Siona adamın sesinden, bu sorunun yanıtını zaten bildiğini anlamıştı.

"Ix'e göndermek istediğim bir şey. Oraya benim için sen götüreceksin. Bunlar Solucan'ın kalesinden aldığımız iki cildin kopyaları."

Kobat elinde tuttuğu pakete bakakaldı. Onu hemen elinden atıp kurtulmak istediği belliydi. Asilerin yanına gelerek girdiği bu macera onu beklediğinden çok daha tehlikeli bir işe bulaştırmıştı. Bir an için "*Beni neden uyarmadın?*" dercesine Topri'ye kaşlarını çatarak baktı.

"Bu..." dedi ve tekrar Siona'ya bakarak boğazını temizledi. "Bu ciltlerde ... ne var?"

"Bunu bize senin halkın anlatacak. Bunların Solucan'ın kendi sözleri olduğunu sanıyoruz, ama şifreli yazıldıkları için okuyamıyoruz."

"Şifreyi çözebileceğimizi nereden çıkar..."

"Siz Ixliler böyle işlerde çok ustasınızdır."

"Ya çözemezsek?"

Siona omuzlarını silkti. "Çözemezseniz sizi suçlamayız. Ama bu ciltleri başka bir amaç için kullanır veya şifreyi çözüp de bize eksiksiz bir şekilde bildirmezseniz..."

"Ama bundan nasıl emin olabilir..."

"Kopyaları yalnızca size değil, başkalarına da göndereceğiz. Rahibeler Birliği veya Lonca'nın da bu şifreleri çözeceğini sanıyorum."

Kobat paketi yavaşça koltuğunun altına sokup gövdesine bastırdı.

"Peki ya ... Solucan niyetinizi ... hatta burada toplandığınızı biliyorsa?"

"Bence çok şey bildiği kesin. Hatta bu ciltleri kimin çaldığını bile biliyor olabilir. Babamın söylediğine göre, gerçekten de kâhinmiş."

"Baban Sözlü Tarih'e bile inanıyor!"

"Sözlü Tarih'e buradaki herkes inanır. Sözlü Tarih ile Resmi Tarih önemli konularda kesişirler."

"Solucan neden size bir şey yapmıyor peki?"

Siona, Kobat'ın koltuk altındaki paketi gösterdi. "Belki cevabı orada yazılıdır."

"Veya belki ne sizi ne de bu şifreli yazıları ciddiye alıyordur!" Kobat öfkesini gizlemiyordu. Karar vermeye zorlanmaktan hiç hoşlanmazdı.

"Olabilir. Ama söylesene, neden şimdi Sözlü Tarih'ten bahsettin?"

Kobat yine Siona'nın sesinde bir tehdit sezdi.

"Sözlü Tarih'te Solucan'ın insani hisler duyamayacağı söylenir."

"Sebebi bu değildi," dedi Siona. "Sana gerçeği söylemen için bir şans daha veriyorum."

Nayla, Kobat'a iki adım daha yaklaştı.

"Bana ... buraya gelmeden önce Sözlü Tarih'i incelemem söylendi ... sizlerin ..."

"Sözlü Tarih'ten parçaları dua niyetine okuduğumuz mu söylendi?"

"Evet."

"Bunu kim söyledi?"

Kobat yutkundu. Bir an için korkuyla Topri'ye ve sonra tekrar Siona'ya baktı.

"Topri mi?" diye sordu Siona.

"Bizi anlamasına yardımcı olur diye düşünmüştüm," diye araya

girdi Topri.

"Ve ona liderinin ismini de söylemişsin," dedi Siona.

"Zaten biliyordu!" dedi Topri cırlak bir sesle.

"Sözlü Tarih'in hangi bölümlerine özellikle bakman söylendi?" diye sordu Siona.

"Şey ... eee, Atreides hanedanı."

"Ve şimdi insanların isyanıma neden katıldığını bildiğini düşünüyorsun."

"Sözlü Tarih'de onun Atreides soyundan gelen herkese nasıl davrandığı açıkça anlatılıyor!" dedi Kobat.

"Yani o bize bir parça ip verir ve sonra da onunla yakalayıp bizi içeri mi çeker?" diye sordu Siona, sesinde aldatıcı bir sakinlik vardı.

"Babanıza da aynı şeyi yapmıştı," dedi Kobat.

"Yani şimdi de bu asilik oyununu *benim* oynamama izin mi veriyor?"

"Ben sadece ulağım," dedi Kobat. "Beni öldürürseniz, mesajınızı kim taşıyacak?"

"Veya Solucan'ın mesajını," dedi Siona.

Kobat bir şey söylemedi.

"Sözlü Tarih'i anladığını sanmıyorum," dedi Siona. "Aynı zamanda ne Solucan'ı ve ne de onun mesajlarını anladığını da sanmıyorum."

Kobat'ın yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi. "Diğer tüm Atreidesler gibi olmaktan nasıl kurtulacağını sanıyorsun? Uysal bir..." Kobat sustu. Kapıldığı öfke yüzünden ağzından istemediği sözcükler kaçırdığını fark etmişti.

"Yani Solucan'ın yakın çevresinden biri olacağımı mı düşünüyorsun?" diye sordu Siona. "Tıpkı Duncan Idaholar gibi mi olacağım?"

Siona dönüp Nayla'ya baktı. Yanındaki iki yardımcısı, Anouk ve Taw birden pür dikkat kesildiler, ama Nayla hâlâ sakin görünüyordu.

Siona, Nayla'ya bakıp başını salladı.

Önceden kararlaştırılan şekilde Anouk ve Taw kapıya gidip önünde dikilirlerken Nayla da Topri'nin hemen yanına kadar yaklaştı.

"Ne ... neler oluyor?" diye sordu Topri.

"Eski sefirin bilip de bizimle paylaşacağı önemli her şeyi öğrenmeyi istiyoruz," dedi Siona. "Mesajın tamamını duymak istiyoruz."

Topri titremeye başladı. Kobat'ın alnında ter damlacıkları belirdi. Topri'ye bir an baktıktan sonra dikkatini Siona'ya yoğunlaştırdı, ama Siona o ikisinin arasındaki ilişkiyi bu bakış sayesinde kavramıştı.

Gülümsedi. Bu olay yalnızca zaten bildiği bir şeyin doğrulanmasıydı.

Kobat hiç kımıldamıyordu.

"Başlayabilirsin," dedi Siona.

"Ben ... ne öğrenmek..."

"Solucan, efendilerine iletmen için sana özel bir mesaj verdi. Bunu duymak istiyorum."

"Şey ... arabasına bir eklenti yapılmasını istiyor."

"Demek daha da uzayacağını düşünüyor. Başka?"

"Bol miktarda ridulyan kristal kâğıdı istiyor."

"Neden?"

"Siparişlerini neden istediğini asla açıklamaz."

"Başkalarına yasakladığı bir şeyi yapacak galiba."

"O kendine hiçbir şeyi yasaklamaz!" dedi Kobat acı acı.

"Ona yasak oyuncaklar yaptınız mı?"

"Bilmiyorum."

Yalan söylüyor, diye düşündü Siona, ama bu konuda ısrar etmemeyi seçti. Solucan'ın zırhında bir yarık daha keşfetmiş olmak şu anda yeterliydi.

"Senin yerine kim geçecek?" diye sordu.

"Malky'nin yeğeni olan bir kızı gönderecekler," dedi Kobat. "Malky'yi hatırlıyor olabilirsin..."

"Hatırlıyoruz," diye araya girdi Siona. "Malky'nin yeğeni

neden yeni sefir olacak?"

"Bilmiyorum. Ama İmpa ... Solucan beni kovmadan önce emredilmişti bu."

"Kızın adı ne?"

"Hwi Noree."

"Hwi Noree ile yakınlaşacağız," dedi Siona. "Sen yakınlaşmaya değmiyordun. Ama bu Hwi Noree denen kız farklı olabilir. Ix'e ne zaman dönüyorsun?"

"Festival'den hemen sonra. İlk Lonca gemisiyle."

"Efendilerine ne diyeceksin?"

"Ne hakkında?"

"Mesajım hakkında!"

"Dediğini yapacaklar."

"Biliyorum. Artık gidebilirsin eski sefir Kobat."

Kobat odadan koşarcasına çıkarken az daha kapıdaki muhafızlara çarpıyordu. Topri de adamın peşinden gitmeye davrandı, ama Nayla onu kolundan tutup durdurdu. Topri korkulu gözlerle önce Nayla'nın kaslı bedenine, ardından da Siona'ya baktı. Siona konuşmaya başlamadan önce kapının Kobat'ın arkasından kapanmasını bekliyordu.

"Solucan sadece Ixlilere değil, bize de mesaj gönderdi," dedi. "Solucan bize meydan okuyor ve savaşın kurallarını bildiriyor."

Topri kolunu Nayla'nın elinden kurtarmaya çalıştı. "Ne yapıyor..."

"Topri!" dedi Siona. "Ben de mesaj gönderebilirim. Babama söyle, Solucan'a kabul ettiğimizi bildirsin."

Nayla, Topri'nin kolunu bıraktı ve adam da acıyan kolunu ovuşturdu. "Herhalde benden şüphe..."

"Henüz yapabilecek durumdayken git ve bir daha dönme," dedi Siona.

"Yapma, şüphelenme konusunda ciddi olamaz..."

"Sana gitmeni söyledim! Beceriksizsin Topri. Hayatımın çoğu balıkla-konuşanlar okullarında geçti. Orada bana beceriksizleri tanımayı öğrettiler."

"Kobat zaten gidiyor. Ona söylememin ne zararı..."

"O yalnızca adımı değil, Kale'den ne çaldığımı da biliyordu! Ama Ix'e götürmesi için ona bir paket vereceğimi bilmiyordu. Senin davranışlarından da şunu anladım ki, Solucan o ciltleri Ix'e göndermemi istiyor!"

Topri kapıya doğru geriledi. Anouk ve Taw yana çekilip kapıyı ardına dek açtılar. Siona arkasından seslendi.

"Kobat'ın adımı ve vereceğim paketi Solucan'dan öğrendiğini söylemeye kalkma! Solucan salakça mesajlar göndermez. Bunu söylediğimi duysun!"

Bazıları benim vicdanımın olmadığını söylüyor. Ama onlar hem başkalarını hem de kendilerini kandırıyorlar. Şu ana dek var olmuş tek vicdan benim. Nasıl ki şarap, fıçısında kokusunu bırakırsa; ben de en kadim yaratılış günlerimin özüne sahibim, ki bu benim vicdanımın tohumunu oluşturur. Beni kutsal yapan şey de bu. Ben Tanrıyım, çünkü ben kalıtımını gerçekten bilen tek kişiyim!

— Çalınmış Günlükler

Lord Leto'nun saraymа gönderilecek sefirin seçiminin yapıldığı Grand Palais'de, Ix Engizisyon sorgulayıcıları ile sefir adayı arasında soru cevap şeklinde gerçekleşen görüşmenin kaydı:

SORGULAYICI: Bizimle Lord Leto'yu harekete geçiren güdüler hakkında konuşmak istediğini belirtmişsin. Konuşun.

HWİ NOREE: Sizin Resmi Çözümlemeleriniz soracağım soruları yeterince yanıtlayamıyor.

SORGULAYICI: Hangi soruları?

HWİ NOREE: Kendime Lord Leto'ya o korkunç dönüşümü, insanlığını yitirip o solucan bedenine dönüşmeyi kabul ettiren güdülerin ne olabileceğimi soruyorum? Ama siz çözümlemelerinizde bunu yalnızca güç kazanma ve uzun yaşam uğruna yaptığını öne sürüyorsunuz.

SORGULAYICI: Bu sebepler yeterli değil mi?

HWİ NOREE: Kendinizi onun yerine koyun. İnsan böyle değersiz

bir karşılığa ulaşmak uğruna bu kadar büyük bir bedel öder mi, diye bir sorun kendinize?

SORGULAYICI: Öyleyse, o sonsuz bilgeliğini kullanarak, bizlere Lord Leto'nun bir solucan haline gelmeyi neden seçtiğini sen söyle.

HWİ NOREE: Burada, aramızda Lord Leto'nun geleceğe dair kehanetlerde bulunma yeteneğine sahip olduğundan şüphe duyan var mı?

SORGULAYICI: İşte bu! Onun geçirdiği dönüşümün karşılığında kâhin olması yeterli değil mi?

HWİ NOREE: Ama o zaten bu yeteneğe sahipti, tıpkı daha önce babasının da sahip olduğu gibi. Hayır! Bana göre, geleceğimize dair öylesine umutsuzluk verici bir şey gördü ki, bunu ancak kendini kurban edip solucana dönüşerek engelleyebileceğine inandı.

SORGULAYICI: Bizim geleceğimize dair ve yalnızca onun görebildiği bu tuhaf şey ne olabilir?

HWİ NOREE: Bilmiyorum, ama bence bunun ne olduğunu keşfetmeliyiz.

SORGULAYICI: O tiranı halkı uğruna kendini feda eden bir hizmetkâr gibi gösteriyorsun!

HWİ NOREE: Bu, Atreides ailesinin en bilinen özelliklerinden biri değil miydi?

SORGULAYICI: Evet, resmi tarihçeler buna inanmamızı istiyor.

HWİ NOREE: Sözlü Tarih de böyle söylüyor.

SORGULAYICI: O tiran Solucan'ın bize anlatacağın başka iyi özellikleri de var mı?

HWİ NOREE: *İyi* özellikler mi, efendim?

SORGULAYICI: Pekâla, o zaman sorumu özelliklerini anlat diye değiştiriyorum?

HWİ NOREE: Amcam Malky'nin defalarca söylediğine göre, Lord Leto arkadaşlarından bazılarına karşı son derece hoşgörülü davranırmış.

SORGULAYICI: Bazılarını da tam tersine görünür hiçbir neden olmaksızın öldürtür.

HWI NOREE: Bence hepsinin sebepleri vardı ve amcam Malky bu sebeplerden bazılarının mantığını anlamıştı.

SORGULAYICI: Bize onun anladığı bu mantıklı sebeplerden birini söyleyin?

HWİ NOREE: Ona yöneltilmiş beceriksiz tehditler.

SORGULAYICI: *Beceriksiz* tehditler!

HWİ NOREE: Ayrıca onun haksız iddialara ve gösterişçiliğe karşı hiçbir toleransı yok. Bazı tarihçilerin öldürülmesini ve onların eserlerinin yok edilişini hatırlayın.

SORGULAYICI: Bunu gerçeğin bilinmesini istemediği için yapmıştı!

HWİ NOREE: O, amcam Malky'ye öldürttüğü tarihçilerin geçmişi çarpıttığını söylemiş. Ve hatırlayın! Geçmişi ondan daha iyi kim bilebilir? Atalarının onun içinde yaşadığı meselesini hepimiz biliyoruz.

SORGULAYICI: Tüm atalarının onun içinde yaşadığına dair elimizde herhangi bir kanıt var mı?

HWI NOREE: Bu gereksiz tartışmaya girmeyeceğim. Yalnızca şu kadarını söyleyeyim: Amcam Malky'nin buna inanışına ve onu buna inandıran sebeplere dayanarak ben de bunun varlığına inanıyorum.

SORGULAYICI: Bizler de amcanın raporlarını okuduk ve onları başka şekilde yorumladık. Bizce Malky, Solucan'a gereğinden çok fazla düşkündü.

HWİ NOREE: Amcam onun imparatorluğun en usta ve kusursuz diplomatı, bir belagat ustası ve aklınıza gelebilecek her konuda uzman olduğunu söylerdi.

SORGULAYICI: Amcanız, Solucan'ın zalimliğinden hiç bahsetmez miydi?

HWİ NOREE: Amcam onun olabilecek en üst derecede medeni olduğunu düşünüyor.

SORGULAYICI: Zalimliği hakkında diye sormuştum.

HWİ NOREE: Zalim olabiliyor, evet.

SORGULAYICI: Amcanız ondan korkardı.

HWİ NOREE: Amcamın dediğine göre, Lord Leto tüm saflığını ve deneyimsizliğini kesinlikle yitirmiş. Ama saf ve deneyimsizmiş numarası yapmaya başladığında ondan korkmak gerekiyormuş. Sadece o zaman.

SORGULAYICI: Evet, bunlar onun sözleri.

HWİ NOREE: Şunu da demişti: "Lord Leto insanoğlunun şaşırtıcı dehasından ve insanların türlü türlü oluşundan hoşlanır. O benim en sevdiğim dostumdur."

SORGULAYICI: Yüce bilgeliğinizi bizim için de kullanarak, amcanızın bu sözlerini nasıl yorumluyorsun?

HWİ NOREE: Benimle alay etmeyin!

SORGULAYICI: Alay etmiyoruz. Yalnızca aydınlanmak istiyoruz.

HWİ NOREE: Malky'nin bu sözlerinden ve bana yazdığı mektuplarında belirttiği diğer pek çok şeyden çıkardığım kadarıyla; Lord Leto sürekli olarak yeniliğin ve orijinalliğin peşinde koşuyor, ama bir yandan da böyle şeylerin sahip olduğu yıkıcı potansiyelden de ürküyor. Amcamın inandığı şey buydu.

SORGULAYICI: Amcanla paylaştığın bu görüşlere eklemek istediğin bir şey var mı?

HWİ NOREE: Söylediklerime ekleyecek bir şeyler daha olduğunu düşünmüyorum. Engizisyon'un zamanını harcadığım için özür dilerim.

SORGULAYICI: Zamanımızı harcamadın. Bilinen evrenin Tanrı-İmparatoru Lord Leto'nun sarayına sefir olarak gönderilmeniz onaylanmıştır.

İçimde gelmiş geçmiş tüm uzmanlık dallarıma dair bilgiler bulunduğunu unutmayın. Sizlere savaşın zihniyetinden bahsederken işte bu zengin kaynaktan destek alıyorum. Yaralıların, can çekişenlerin çığlıklarını ve inlemelerini duymadan savaşı anlayamazsınız. Ben o çığlıkları öyle çok kez duydum ki, artık aklımdan çıkmıyorlar. Savaşlardan sonra ben de çığlıklar attım. Her çağda yaralar aldım – yumruklar, sopalar ve kayalarla yaralandım, kemikler ve bronz kılıçlarla, gürzler ve toplarla, oklar ve lazer silahlarıyla, atomiklerin sessiz ve boğucu tozlarıyla, dili yakıp karartan ve ciğerleri boğup çökerten biyolojik saldırılarla, alevlerin hızla fışkırışı ve etkisini zamanla gösteren zehirlerle ... ve sayılamayacak kadar fazla bir sürü başka silahla yaralandım! Onların hepsini görüp hepsini yaşadım. Neden böyle davrandığımı sormaya cüret edenlere sözüm şu: İçimdeki bu bellekler varken, başka türlü davranamam. Ben bir korkak değilim ve bir zamanlar ben de insandım.

— Çalınmış Günlükler

Hava kontrol uydularının sadece büyük denizler boyunca esen rüzgârları kontrol etmeye uğraşabildiği sıcak mevsimde, Sareer'in sınırlarında akşamları sık sık yağmur yağardı. Kale'nin etrafında yaptığı periyodik teftişlerinin birinden dönmekte olan Moneo ani bir yağmura yakalandı ve sığınabileceği bir yere ulaşamadan da karanlık çöktü. Kale'nin güney kapısındaki bir balıkla-konuşan muhafız ıslak pelerinini çıkarmasına yardım etti. Yüzü köşeli ve iri kıyım bir kadındı. Leto muhafızlarını böyle tiplerden seçerdi.

"Şu kahrolası hava kontrol uyduları hiçbir işe yaramıyor," dedi kadın, ıslak pelerinini ona verirken.

Moneo başını hafifçe sallayarak kadının söylediklerini onayladıktan sonra evine gitmek üzere merdivenleri çıkmaya başladı. Tanrı-İmparator'un sudan hiç hoşlanmadığını bütün balıkla-konuşan muhafızlar bilirdi, ama bu konudaki gerçeği sadece Moneo anlamıştı.

Sudan nefret eden aslında Solucan, diye düşündü Moneo. *Şeyh Hulud Dune'u özlüyor.*

Moneo yeraltı mezarlığına inmeden önce evine gidip kurulanmayı ve ıslak giysilerini değiştirmeyi seçti. Solucan'ı gereksiz yere rahatsız edip kızdırmanın hiçbir anlamı yoktu. Leto'yla uzun uzun ve açık açık konuşmalıydı, çünkü Festival Şehri Onn'a yapılacak yolculuk iyice yakınlaşmıştı.

Asansör inerken sırtını yaslayıp gözlerini kapadı. Birden kendini çok bitkin hissetti. Günlerdir çok az uyuyordu ve önünde de bir dinlenme zamanı görünmüyordu. Leto'nun uykuya gerek duymamasını kıskanıyordu. Tanrı-İmparator'a ayda birkaç saat şekerleme yapmak yetiyordu.

Mezarlığın kokusu ve asansörün durması Moneo'yu kendine getirdi. Gözlerini açtı ve büyük salonun tam ortasındaki arabasının üstünde duran Tanrı-İmparator'a baktı. Kendisine çeki düzen verip o korkunç varlığın huzuruna çıkmak için gerçekleştirdiği o bilindik uzun mesafeyi geniş adımlarla yürümeye başladı. Leto beklediği gibi dikkatli görünüyordu ve en azından bu iyi bir işaretti.

Leto asansörün indiğini duymuş ve Moneo'nun uyandığını görmüştü. Adam yorgun görünüyordu ve bu da fazlasıyla anlaşılabilir bir durumdu. Onn'a yapılacak yolculuk iyice yaklaşmıştı; ayrıca gezegen dışından gelen ziyaretçilere dair bütün o bezdirici işler, balıkla-konuşanların ritüelleri, yeni elçiler, Saray Muhafızlarının değiştirilmesi, emekliye ayırmaların ve atamaların gerçekleştirilmesinin yanında, üstüne üstlük şimdi bir de yeni Duncan Idaho gulâmının imparatorluk aygıtının kusursuz işlemesine uygun hale getirilmesi gerekiyordu. Moneo dağ gibi yığılmış ayrıntılarla uğraşmalıydı ve artık onda yaşlılık belirtileri de görülmeye başlamıştı.

Şöyle bir hesaplarsak, diye düşündü Leto, *Onn'dan dönüşümüzün bir hafta sonrasında Moneo yüz on sekiz yaşına basacak.*

Adam baharat kullansaydı bundan çok daha uzun bir süre daha yaşayabilirdi, ama kullanmayı reddediyordu. Leto aslında bunun sebebini bildiğine emindi. Moneo, insanların artık ölmeyi istedikleri o tuhaf ruh haline girmişti. Artık hayatını sürdürmesindeki tek amacı Siona'nın saray hizmetine alındığını ve İmparatorluk Balıkla-konuşanlar Topluluğu'nun yeni başkanı olduğunu görmekti.

Hurilerim, derdi Malky onlara.

Moneo ayrıca Leto'nun Siona'yı bir Duncan ile çiftleştirmek istediğini biliyordu. Artık bunun vakti gelmişti.

Arabaya iki adım kala durdu ve başını kaldırarak Leto'ya baktı. Gözlerindeki ifade Leto'ya Terra zamanlarında yaşamış bir pagan rahibini, her zamanki tapınağına gidip tanrısına yalvaran kurnaz bir rahibi hatırlattı.

"Lordum, yeni Duncan'ı uzun saatler boyunca incelediniz," dedi Moneo. "Sizce Tleilaxular onun hücreleri ya da ruhuyla oynamışlar mı?"

"Hayır, ona dokunmamışlar."

Moneo derin bir nefes aldı, ama pek de sevinmiş gibi görünmüyordu.

"Damızlık olarak kullanılmasına itirazın mı var?" diye sordu Leto.

"Onu hem atalarımdan biri hem de torunlarımın babası olarak düşünmek bana tuhaf geliyor."

"Ama onun sayesinde geçmişin insan formlarına sahip bir kuşak ile dölleme programının şimdiki ürünlerini çiftleştirebilme imkânına ulaşıyorum. Siona böyle bir çaprazlamanın tam yirmi bir nesil uzağında."

"Ama sebebini anlamıyorum. Duncanlar muhafızlarınızın hepsinden daha yavaş ve dikkatsiz."

"Diğerlerinden ayrılmış, daha üstün bir soy yaratma peşinde değilim Moneo. Dölleme programımı belirleyen yasaların getirdiği geometrik gelişimlerin farkında değil miyim sanıyorsun?"

"Stok defterinize bakmıştım, Lordum."

"Öyleyse baskın olmayan, çekinik özellikleri saptayıp ayıkladığımı da biliyorsundur. Benim için önemli olanlar baskın genetik özelliklerdir."

"Peki ya mutasyonlar Lordum?" Adamın sesinde saptadığı kurnaz bir ton, Leto'nun Moneo'yu dikkatle, baştan aşağı süzmesine yol açtı.

"Bu meseleyi konuşmayalım Moneo."

Leto, Moneo'nun ihtiyatlı bir tavırla kabuğuna çekilmesini izledi.

Benim ruh hallerime nasıl da aşırı derecede duyarlı, diye düşündü. *hiç farkında olmasa da, bazı yeteneklerime sahip galiba. Bu soruyu sorduğuna göre, Siona'da neyi başardığımızı anlamış ya da şüphelenmiş olabilir.*

"Dölleme programımla ulaşmaya çalıştığım şeyin ne olduğunu henüz tam olarak anlayamadığın açıkça belli," dedi Leto bunu sınamak için.

Moneo canlanıverdi. "Dölleme programınızın kurallarını derinlemesine anlamaya çalışıyorum Lordum, bunu biliyorsunuz," dedi.

"Kurallar uzun vadeli işlerde genellikle geçici olur Moneo. Yaratıcılık gerektiren işler hiçbir zaman kuralların hükümlerine bağlı değildir."

"Ama Lordum, dölleme programınızı belirleyen kurallar olduğundan bizzat siz bahsetmiştiniz."

"Sana biraz önce söylediğimi duymadın mı Moneo? Yaratıcılık için kurallar bulmaya çalışmak, zihni bedenden ayırmaya çalışmak gibidir."

"Ama evrimleşen bir şeyler var Lordum. Kendimden biliyorum bunu!"

Kendinden biliyorsun ha! Sevgili Moneo. Çözmeye öylesine yaklaştın ki.

"Neden her zaman için söylenen her sözden birtakım kesin türevler çıkarmaya çalışıyorsun Moneo?"

"Sizin *dönüşümsel evrimden* bahsedişinizi duymuştum Lordum.

Stok defterinizin kapağında da bu sözcükler yazıyor. Ama asıl sürpriz şu ki..."

"Moneo! Her sürprizle birlikte kurallar değişir."

"Lordum, aklınızda insan soyunu geliştirmek yok mu?"

Leto ona sertçe baktı. *Şu anda anahtar sözcüğü söylesem anlar mı? Belki...*

"Ben bir yırtıcıyım Moneo."

"Yırtı..." Moneo birden susup başını sağa sola salladı. Bu sözcüğün anlamını biliyordu, ama yine de duyduğunda afallamıştı. Tanrı-İmparator şaka mı yapıyordu?

"Yırtıcı mı Lordum?"

"Soyunu geliştirmek isteyen bir yırtıcı."

"Ama nasıl olur Lordum? Bizden nefret etmiyorsunuz ki?"

"Beni hayal kırıklığına uğratıyorsun Moneo. Yırtıcı avından nefret etmez."

"Yırtıcılar öldürür Lordum."

"Ben de öldürüyorum, ama nefret etmeden. Av açlığı dindirir. Av iyidir."

Moneo, gri katmanların arasındaki Leto'nun yüzünü dikkatle inceledi.

Yoksa Solucan mı geliyor? Bunun işaretlerini fark edemedim mi? diye düşündü.

Moneo korkuyla belirtileri aradı. Ama Leto'nun dev gövdesi titremiyor, gözleri parlamıyor ve işe yaramaz yüzgeçleri sallanmıyordu.

"Açlık duyduğunuz şey nedir Lordum?" diye sormaya cesaret etti.

"Gerçekten uzun vadeli kararlar alabilecek bir insan soyuna. Bu yeteneğin püf noktası nedir biliyor musun Moneo?"

"Fikrini değiştirebilme yeteneği. Bunu defalarca söylemiştiniz Lordum."

"Değiştirebilme, evet. Peki, uzun vadeden ne kastettiğimi biliyor musun?"

"Sizin için binlerce yıl olsa gerek Lordum."

"Moneo, sonsuzluğun karşısında binlerce yıl bile bir bip sesi kadar kısacık kalır."

"Yine de sizin perspektifiniz benimkinden farklı olsa gerek Lordum."

"Sonsuzluk açısından bakıldığında, uzun vadeli diye tanımlanan her şey aslında kısa vadelidir."

"Yani hiçbir kural yok mudur Lordum?" Moneo'nun sesinde hafif bir isteri vardı.

Leto gerilmiş adamı sakinleştirmek için gülümsedi. "Belki bir kural vardır. Kısa vadeli kararlar uzun vadede genellikle başarısız olur."

Moneo sıkıntıyla başını iki yana salladı. "Ama Lordum, sizin perspektifiniz ..."

"Her ölümlü gözlemcinin çalışma zamanı sınırlıdır. Kapalı sistem diye bir şey yoktur. Ben bile sınırlı bir dilim boyunca çalışabilirim."

Moneo dikkatini Leto'nun yüzünden ayırdı ve uzayıp giden mezarlık koridorlarına baktı. *Bir gün beni de buraya getirecekler. Altın Yol devam edebilir, ama ben öleceğim.* Bu elbette önemsizdi. Kesintisiz bir sürekliliğe sahip olarak sadece Altın Yol'u algılayabiliyordu ve sadece *bu* önemliydi. Dikkatini yeniden Leto'ya çevirdi, ama o masmavi gözlerine bakmadı. O iğrenç vücutta gerçekten bir yırtıcı mı gizliydi?

"Bir yırtıcının fonksiyonu nedir bilmiyorsun," dedi Leto.

Moneo afalladı; yoksa düşüncelerini mi okumuştu? Başını kaldırıp Leto'nun gözlerine baktı.

"Günün birinde ben bile öleceğim," dedi Leto. "Bunu *zihnin* biliyor; ama inanmıyorsun."

"Asla göremeyeceğim bir şeye nasıl inanabilirim?"

Moneo kendini hiç bu kadar yalnız ve korkmuş hissetmemişti. Tanrı-İmparator ne yapıyordu? *Buraya yolculukla ilgili sorunları konuşmaya ... ve Siona'yla ilgili planlarını öğrenmeye gelmiştim. Benimle oyun mu oynuyor?*

"Siona'dan bahsedelim," dedi Leto.

Yine aklımı okuyor!

"Onu ne zaman sınayacaksınız Lordum?" Bu soruyu sormak için can atıp sürekli bunu düşünmüştü. Ama şimdi sorduktan sonra da yanıtından korkmaya başlamıştı.

"Yakında."

"Cüretimi bağışlayın Lordum, ama tek evladım için ne kadar kaygılandığımı eminim ki biliyorsunuz."

"Sınavı geçenler oldu Moneo. Mesela sen geçmiştin."

Moneo yutkundu. Altın Yol'un kendisine nasıl benimsetildiğini hatırlamıştı.

"Beni annem hazırlamıştı. Siona'nın annesi yok."

"Balıkla-konuşanları var. Sen varsın."

"Bir kaza olabilir Lordum."

Moneo'nun gözleri yaşardı.

Leto başını yana çevirdi. *Bana olan sadakatiyle Siona'ya olan sevgisi arasında kaldı*, diye düşündü. *Evladı için böylesine kaygılanışı ne kadar da dokunaklı. İyi, ama tüm insanlığın benim tek evladım olduğunu görmüyor mu?*

Dikkatini yeniden Moneo'ya çevirdi. "Haklısın," dedi. "Benim evrenimde bile kazalar olabiliyor. Ama sonuçta bundan ne çıkarıyorsun?"

"Lordum, sadece bu seferlik..."

"Moneo! Eminim ki benden zayıf bir idareciye yetkiler vermemi istemiyorsundur?"

Moneo bir adım geriledi. "Hayır Lordum. Elbette istemiyorum."

"Öyleyse Siona'nın gücüne güven."

Moneo omuzlarını dikleştirip kaldırdı. "Yapmam gerekeni yapacağım."

"Siona bir Atreides olarak görevleri olduğu konusunda uyandırılmalı."

"Evet, elbette Lordum."

"Bizim kesin kararımız böyle değil miydi Moneo?"

"Bunu inkâr etmiyorum Lordum. Onu yeni Duncan ile ne zaman tanıştıracaksınız?"

"Hele bir sınavdan geçsin."

Moneo mezarlığın soğuk döşemesine baktı.

Sık sık yere bakıyor, diye düşündü Leto. *Orada ne görüyor acaba? Arabamın asırlar boyu bıraktığı izleri mi? Hayır – derinlere bakıyor; yakında girmeyi planladığı hazineler ve gizemler diyarına bakıyor.*

Moneo bir kez daha başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı. "Umarım Siona, Duncan'dan hoşlanır Lordum."

"Bu konuda hiç şüphen olmasın. Tleilaxular onu bana hiç bozulmamış bir halde göndermişler."

"Bu çok iyi, Lordum."

"Duncan'ın eskiden beri kadınlara çok çekici geldiğini fark ettiğine hiç şüphem yok."

"Fark ettim Lordum."

"O nazik, ama dikkatle inceleyen bakışlarında, güçlü yüz hatlarında, keçi postu gibi gür ve siyah saçlarında kadınların ruhunu çok olumlu etkileyip eriten bir şey var."

"Evet, Lordum."

"Duncan şu anda balıkla-konuşanların yanında; biliyorsun değil mi?"

"Bu konuda bilgilendirildim, Lordum."

Leto gülümsedi. Elbette bilgilendirilmişti. "Onu yakında bana getirecekler ve Tanrı-İmparator'la ilk görüşmesini yapacak."

"Görüşme odasını bizzat ben teftiş ettim Lordum. Her şey hazır."

"Bazen beni zayıflatmak istediğini düşünüyorum Moneo. Bırak da bazı ayrıntılarla ben ilgileneyim."

Moneo korkusunu gizlemeye çalıştı. Eğilip selam verdi ve birkaç adım geriledi. "Evet Lordum. İzninizle, yapmam gereken bazı şeyler var."

Dönüp koşarcasına uzaklaştı. Moneo, Leto'nun gitmesine izin vermediğini ancak asansörle yukarı çıkarken fark etti.

Ne kadar yorgun olduğumu biliyor. Beni mazur görecektir.

Lordun senin kalbinden geçenleri kesinlikle bilir. Bugün ruhun senden hesap soracak. Benim bir tanığa ihtiyacım yok. Sen ruhunun sesine değil, öfkene ve hiddetine kulak veriyorsun.

— Lord Leto'nun bir tövbekâra söyledikleri
Sözlü Tarih'ten alınmıştır

Lord Leto'nun hükümdarlığı döneminde, 3508 yılında İmparatorluğun durumuna dair yapılan aşağıdaki değerlendirme, Welbeck Özeti'nden alınmıştır. Metnin orijinali Bene Gesserit Tarikatı Rahibeler Meclisi Arşivleri'nde bulunmaktadır. Orijinali ve özeti arasında yapılan bir karşılaştırma, çıkarılan kısımların anlatılanların bütününden önemli bir şey eksiltmediğini ortaya koymuştur.

Kutsal Tarikatımız ve onun bozulmamış Rahibeliği adına, burada anlatılanlar değerlendirilmiş ve Rahibeler Meclisi Tarihçeleri arasında yer almaya layık ve güvenilir bulunmuştur.

Arrakis'ten sağ salim dönen Chenoeh ve Tawsuoko adlı rahibeler Lord Leto'nun hükümdarlığının 2116. yılında, onun Kale'sinde ortadan kaybolan dokuz tarihçinin, uzun süredir şüphelenildiği gibi, idam edildiklerini doğrulayan bir rapor verdiler. Rahibelerin söylediğine göre, dokuz tarihçi bayıltıldıktan sonra yazdıkları kitaplarla birlikte yakılmış. Bu bilgiler o sıralarda imparatorluğa yayılan söylentilere de tamamen uymaktadır. Raporu verenler bu söylentileri bizzat Lord Leto'nun yaydırdığına inanı-

yorlar.

Chenoeh ve Tawsuoko adlı rahibeler bir görgü tanığına ait bir elyazmasının kopyasını getirdiler. Bu elyazmasına göre, Lord Leto kendisinden arkadaşlarının akıbetini öğrenmek isteyen diğer tarihçilere şöyle demiş:

"Onlar hem gösterişçilik taslayıp hem de yalan söyledikleri için öldürüldüler. Ama masumca hatalarınız yüzünden gazabıma uğramaktan korkmayın. Ben şehitler yaratmaktan pek hoşlanmam. Şehitler tarihin akışını dramatik bir şekilde değiştirebilirler. Oysa benim avladığım şeylerden biri de dramdır. Benden ancak tarihi yalanlar üzerine kurar ve yalanlarınızla övünürseniz korkun. Şimdi gidin ve bundan kimseye bahsetmeyin."

Bu belgede yapılan incelemeler sonucunda elyazısının Lord Leto'nun 2116 yılındaki başyaveri Ikonicre'ye olduğuna dair işaretlere ulaşılmıştır.

Lord Leto'nun *avlama* sözcüğünü kullanması dikkat çekicidir ve bu durum Rahibe Ana Syaksa'nın, Tanrı-İmparator'un kendini *doğal anlamda* bir yırtıcı olarak gördüğü yolundaki teorisiyle örtüşmektedir.

Rahibe Chenoeh, Lord Leto'nun nadiren çıktığı yolculuklardan birine katılarak, balıkla-konuşanlarla birlikte seyahat etmeye davet edilmiş. O yolculukta bir an gelmiş ve kendisine İmparator Arabası'nın yanında yürüyüp Lord Leto ile bizzat konuşabileceği söylenmiş. Rahibe aralarındaki diyalogun şu şekilde geçtiğini yazıyor:

Lord Leto: "Burada, İmparatorluk Yolu'nda, bazen kendimi saldırganlara karşı korumak için surların üzerinde duruyormuş gibi hissediyorum."

Rahibe Chenoeh: "Ama burada size hiç kimse saldıramaz, Lordum."

Lord Leto: "Siz Bene Gesseritler bana her yerden saldırıyorsunuz. Hatta şu anda bile balıkla-konuşanlarımı ayartmanın peşindesiniz."

Rahibe Chenoeh o anda kendisini ölmeye hazırladığını, ama Tanrı-İmparator'un yalnızca arabasını durdurup çevresindeki mai-

yetine bakmakla yetindiğini ve diğer herkesin de saygılı bir mesafede durup öğrenilmiş bir sessizlikle beklemeye başladığını belirtip devam ediyor.

Lord Leto: "İşte, bunlar benim küçük kalabalığım ve beni her şeyden haberdar ediyorlar. Yaptığım suçlamayı inkâr etmeye sakın kalkışma."

Rahibe Chenoeh: "İnkâr etmiyorum ki."

Lord Leto bunun üzerine bana baktı ve şöyle dedi: "Hayatın için korkmana gerek yok. Sözlerimi Rahibeler Meclisi kayıtlarına geçirmeni istiyorum."

Rahibe Chenoeh o anda Lord Leto'nun görevi ve kendisi hakkındaki her şeyi, onun aslında bir söz kaydedici olarak eğitildiğini dahi bildiğini anlamış. "Bir Rahibe Ana gibiydi, ondan hiçbir şeyi gizleyemiyordum," diye yazıyor.

Lord Leto: "Festival şehrime doğru bak ve bana ne gördüğünü söyle."

Rahibe Chenoeh: "Uzaktaki Onn şehrini görüyorum. Sabahın bu ışığında çok güzel görünüyor. Sağ tarafında sizin ormanınız uzanıyor. Öylesine çok yeşil tonlarına sahip ki orayı bütün gün tasvir edebilirim. Solda ve şehrin çevresindeyse hizmetçilerinizin evleri ve bahçeleri var. Bazıları zengin, bazıları fakir evleri gibi görünüyor."

Lord Leto: "Bu araziyi öbekler halinde donattık! Ağaçlar öbekler halinde. Evler, bahçeler ... Öylesine düzenli ki, burada yeni gizemler bulup sevinemezsiniz."

Lord Leto'nun verdiği güvencelerden cesaretlenen Rahibe Chenoeh: "Lordum gerçekten gizem mi istiyor?"

Lord Leto: "Böyle bir yerde, dışarıya doğru uzanan bir ruhsal özgürlük yok. Bunu baktığında görmüyor musun? Burada paylaşılacak açık araziler yok. Burada her şey kapalı – kapılar, sürgüler, kilitler!"

Rahibe Chenoeh: "İnsanoğlunun artık mahremiyete ve korunmaya ihtiyacı yok mu?"

Lord Leto: "Geri döndüğünde senin o rahibelere söyle, burayı eski haline getireceğim. Bu manzara insanı iç dünyasına dönmeye,

özgürlüğü içte aramaya teşvik ediyor. Oysa insanların çoğu özgürlüğü içte arayacak kadar güçlü değildir."

Rahibe Chenoeh: "Sözlerinizi harfiyen aktaracağım, Lordum."

Lord Leto: "Öyle yapacağın belli. Senin o rahibelere şunu da söyle: Belirli bir niteliğin, tanımlanmış bir genetik hedefin arayışına yoğunlaşmış bir dölleme programı oluşturmak çok tehlikelidir ve Bene Gesseritlerin bunu diğer herkesten çok daha iyi bilmesi gerekir."

Rahibe Chenoeh'e göre bu, Lord Leto'nun babası Paul Atreides'e yapılan açık bir göndermeydi. Şunu belirtelim ki, dölleme programımızda *kuisatz haderah*'a bir nesil erken ulaşıldı ve Paul Atreides kontrolümüzden kaçıp Fremenlerin lideri Müeddib haline geldi. Onun bir Rahibe Ana'nın güçlerine ve insanoğluna hâlâ çok ağır bedeller ödeten başka güçlere sahip bir erkek olduğuna kuşku yoktur. Tıpkı Lord Leto'nun dediği gibi:

"Elinizde ummadığınız bir şey var. Ben varım, jokeriniz. Ve ben de Siona'yı ürettim."

Lord Leto başyaveri Moneo'nun kızından neden bahsettiğini açıklamayı reddetmiş. Bu konu araştırılıyor.

Rahibeler Meclisi'ni ilgilendiren diğer konularda, araştırmacılarımız şu bilgileri topladılar:

BALIKLA-KONUŞANLAR

Lord Leto'nun kadınlardan oluşan bu lejyonlarının Arrakis'te her on yılda bir düzenlenen festivale gönderecekleri temsilciler seçildi. Her gezegen garnizonundan üçer temsilci katılacak. (*Seçilenlerin listesi ekte yer almaktadır.*) Alışıldığı üzere, yanlarına bu kez de yetişkin erkek alamayacaklar, hatta balıkla-konuşan subaylarının eşleri bile gelmeyecek. Bu raporlama döneminde eşlerin listesinde çok az değişiklik olmuştur. Yeni isimler, haklarında sahip olduğumuz şecere kayıtlarına dair bilgilerle birlikte eklenmiştir. Bunların sadece ikisi Duncan Idaho gulâmlarının soyundan gelmektedir ve yanlarına yıldız işareti konularak belirtilmiştir. Lord Leto'nun dölleme programında gulâmların kullanımına dair tahmini düşüncelerimiz konusunda sahip olduğumuz bilgilere ek-

leyebileceğimiz yeni bir şey yok.

Bu süre boyunca balıkla-konuşanlar ile Bene Gesseritler arasında ittifak kurma çabalarımızın tümü başarısızlıkla sonuçlandı. Lord Leto belirli bazı garnizonlarını büyütmeye devam ediyor. Ayrıca halkın dikkatini balıkla-konuşanların askeri görevlerinin üzerinden kaydırarak diğer görevlerinin önemini vurgulamayı da sürdürüyor. Bu sayede o gezegenlerdeki halkın balıkla-konuşan garnizonlarının varlığından duyduğu memnuniyetin ve *minnettarlığın* artmasını sağlıyor.

(*Büyütülen garnizonların listesi ekte yer almaktadır. Editörün notu: Sadece Bene Gesseritlerin, Ixlilerin ve Tleilaxuların anayurtları olan gezegenlerdeki garnizonlar büyütüldü. Uzay Loncası'nı denetleyen garnizonlar büyütülmedi.*)

RAHİPLİK

Doğal nedenlerle gerçekleşen (ve eklerde belirtilen) birkaç ölüm ve onların yerlerine yapılan atamalar dışında önemli değişiklikler olmadı. Ritüel görevleri yapmaları için atanan memurların ve eşlerinin sayısı hâlâ düşük. Herhangi önemli bir meselede Arrakis'e danışmak zorunda oluşları kuralı yüzünden güçleri kısıtlanmış durumda. Rahibe Ana Syaksa ve diğer bazı Rahibe Anaların fikrine göre, balıkla-konuşanların dinsel kimliği giderek önemini yitiriyor.

DÖLLEME PROGRAMI

Lord Leto'nun beklenmedik bir şekilde Siona'dan ve babası üstünde uğradığımız başarısızlıktan bahsetmesi dışında, onun sürekli gözetim altında tuttuğumuz dölleme programı hakkında bildiklerimize eklenecek yeni bir bilgi elimizde yok. Planında belirli bir rastlantısallık faktörünün yer aldığına dair kanıtlar var, ki Lord Leto'nun *genetik hedefler* hakkında söyledikleri bunu doğruluyor. Ama Rahibe Chenoeh'e doğruyu söylediğine pek emin olamıyoruz. Lord Leto'nun geçmişte pek çok kez yalan söylediğine ya da planlarını birdenbire ve haber vermeksizin değiştirdiğine dikkatinizi çekeriz.

Lord Leto bizi hâlâ dölleme programının dışında tutuyor. Ba-

lıkla-konuşan garnizonlarındaki denetçileri, yaptırdığımız çiftleşmelerin ürünleri arasında onaylamadıkları olursa bunları "ayıklamayı" sürdürüyor. Bu rapor döneminde Rahibe Analarımızın sayısının azalmamasını ancak büyük çaba harcayarak başarabildik. İtirazlarımıza kulak tıkıyor. Rahibe Chenoeh'in doğrudan bu konuda sorduğu bir soruya Lord Leto şu yanıtı vermiş:

"Elinizdekine şükredin."

Bu uyarıyı buraya not alıyoruz. Lord Leto'ya minnettarlığımızı belirten bir mektup gönderdik.

EKONOMİ

Rahibeler Meclisi hâlâ borçsuz, ama bu durumu korumakta zorlanıyoruz. Aslında bir sonraki rapor dönemine kadar bazı yeni tedbirler de alınacaktır. Bunların arasında ayinlerde melanj kullanımının azaltılması ve hizmetlerimizin fiyatlarının arttırılması da var. Önümüzdeki dört rapor dönemi içinde, Büyük Hanedanlara ait kadınların eğitiminden elde ettiğimiz geliri iki misline çıkarmayı umuyoruz. Sizler şu andan itibaren buna uygun gerekçeler bulmaya başlayın.

Lord Leto melanj payımızı arttırması yolundaki ricamıza olumsuz yanıt verdi. Sebebini söylemedi.

CHOAM ile kurduğumuz ilişkiler hâlâ oldukça iyi. CHOAM bundan önceki dönemde Yıldız Mücevherlerinde bölgesel bir kartel kurmayı başardı; ki bu projede sunduğumuz danışmanlık ve pazarlık hizmetlerimiz sayesinde fazlasıyla iyi bir kazanç elde ettik. Bu anlaşmadan elde edeceğimiz gelir sayesinde, Giedi Prime'daki kaybımızı fazlasıyla çıkarabileceğiz. Giedi Prime yatırımımız iptal edildi.

BÜYÜK HANEDANLAR

Bu rapor dönemi içinde, otuz bir eski Büyük Hanedan ekonomik çöküş yaşadı. Bunlardan sadece altısı Küçük Hanedan statüsünü koruyabildi. (*Ekteki listeye bakınız.*) Büyük Hanedanların son bin yıldır süren gerileyip eriyiş durumları devam ediyor. Kesin bir çöküşten kurtulan bu altı hanedanın da çok sayıda CHOAM hissesine sahip olması ve bunlardan beşinin Yıldız Mücevheri projesi-

ne ciddi şekilde katılması dikkat çekicidir. Geriye kalan tek istisnanın elindeyse Caladan'dan antika balina kürkü ticaretine dair oldukça önemli bir yatırım gibi başka gelir kaynakları vardı.

(*Bu dönemde ponji pirinci stokumuz neredeyse iki misline çıkarken, balina kürkü stokumuz azaldı. Bu kararın sebepleri bir sonraki dönemimizde ele almacaktır.*)

AİLE HAYATI

Gözlemcilerimizin bildirdiğine göre, aile hayatı son iki bin yıldır olduğu gibi homojenleştirilmeye devam ediyor. İstisnaları tahmin edebilirsiniz: Lonca, balıkla-konuşanlar, Saray maiyeti, Tleilaxuların şekil değiştirebilen yüz dansçıları (bu durumu değiştirmek için gösterilen tüm çabalara rağmen hâlâ katır gibi inatçılar) ve elbette ki bizler.

Ayrım yapılmaksızın tüm gezegenlerdeki aile hayatı giderek tamamen birbirine benzer hale geldiği ve bu durumun rastlantısal bir şey olmadığı belirtilmeli. Biz bunu Lord Leto'nun büyük planının bir parçasının ortaya çıkışı olarak değerlendiriyoruz. Evet, en yoksul aileler bile iyi besleniyor, ama gündelik hayatın şartları da giderek durağanlaşıyor.

Sizlere Lord Leto'nun neredeyse sekiz kuşak önce söylediği bir sözü hatırlatırız:

"İmparatorlukta benden başka ilginç hiçbir şey kalmadı."

Rahibe Ana Syaksa bu konuda kuramsal bir açıklama geliştirdi ve aramızda bu kuramı benimseyenlerin sayısı giderek artıyor. R. A. Syaksa, Lord Leto'nun hidrolik despotizm kavramından temellenen bir güdüyle hareket ettiğini düşünüyor. Bildiğiniz gibi hidrolik despotizmin temel koşulu, herkesin ihtiyaç duyduğu bir maddenin veya koşulun yalnızca ve yalnızca göreceli olarak küçük olsa bile merkezileştirilmiş gücün elinde bulunmasıdır. Hidrolik despotizm kavramı, sulama kanallarındaki suların akışına dair talebin yerel insan popülasyonları için kesinlikle zaruri hale gelmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu su kesildiğinde çok sayıda insan ölüyordu.

Bu fenomen insanlık tarihinde sık sık tekrarlanmıştır; üstelik

sadece su ve tarım ürünleriyle değil, borularla ve diğer dağıtım şebekeleriyle kontrol edilen petrol ve kömür gibi hidrokarbonik yakıtlarla da. Bir zamanlar elektrik (dağıtımı yalnızca tüm bölgeye yayılan karmaşık bir tel ağıyla gerçekleştirildiği dönemde) gibi bir enerji kaynağı bile bir hidrolik despotizm nesnesine dönüşmüştür.

R. A. Syaksa, Lord Leto'nun imparatorluktaki melanj bağımlılığını daha da arttırmaya çalıştığına inanıyor. Burada şunu belirtmemiz gerekiyor ki, yaşlanma süreci bir tür hastalık gibi görülebilir ve melanj da bu hastalığı iyileştiremese de oldukça gerileten bir ilaçtır. R. A. Syaksa, Lord Leto'nun ancak melanjla tedavi edilebilecek yeni bir hastalık türünü döllemeye kalkacak kadar ileri gidebileceğini de düşünüyor. Bu biraz abartılı gelebilir, ama hemen reddedilmemelidir. Bundan daha tuhaf şeyler de görülmüştür. Ayrıca insanlık tarihinin başlarında frenginin oynadığı rolü göz ardı etmemeliyiz.

NAKLİYAT/LONCA

Bir zamanlar Arrakis'e özgü olan üç şekilli nakliyat sistemi (süspansörlü platformlara konulmuş ağır yüklerle ve yaya yapılan nakliyat, ornitopterle havadan yapılan nakliyat ve Lonca tarafından gezegen dışına yapılan nakliyat) imparatorluğun diğer gezegenlerine giderek daha fazla yayılıp egemen hale geliyor. Bu durumun en önemli istisnası Ix'dir.

Bunu kısmen gezegenlerdeki hayat tarzlarının sakin ve durağan bir hale gelmesine bağlıyoruz. Kısmen de Arrakis'i taklit etme çabası olduğunu düşünüyoruz. Ix yapımı nesnelere karşı beslenen genel antipati de büyük bir etken. Ayrıca balıkla-konuşanların düzeni koruma görevlerini kolaylaştırmak için bu sistemi destekledikleri de bir gerçektir.

Lonca'nın bu eğilimdeki rolünü onların yönbulucularının melanja karşı kesin bağımlı olması belirlemektedir. Bu durum da Lonca'yı Ix ile birlikte ortak bir projeye girişerek yönbulucuların kehanet yeteneklerinin yerine geçebilecek mekanik bir sistem yaratmak konusunda çalışmaya itti; ki biz de bu projeyi dikkatle izliyoruz. Büklümgemilerinin rotası melanj sayesinde veya başka bir

şekilde belirlenmezse, ışık hızının ötesinde yapılan tüm Lonca yolculukları felaketle sonuçlanma riski taşımaya başlar. Bu Lonca-Ix projesinden pek umudumuz olmasa da, her zaman için başarma ihtimali vardır ve bu konuda raporlar vermeye devam edeceğiz.

TANRI-İMPARATOR

Lord Leto'nun bedensel özellikleri hakkında, biraz daha büyümesi dışında küçük küçük birtakım değişiklikler olduğunu burada belirtmeliyiz. Sudan nefret ettiği söyleniyor, ama bu henüz kanıtlanmadı. Ama kayıtlarımıza göre suyun Dune'un orijinal kumsolucanlarına karşı bir engel olarak kullanıldığını ve Fremenlerin orjilerinde kullandıkları baharat-özünü elde etmek için küçük bir solucanı *suda-ölüm* aracılığıyla öldürdüklerini belirtmekte yarar var.

Lord Leto'nun muhtemelen Lonca-Ix projesi yüzünden Ix'i daha da dikkatle gözlemeye başladığına dair önemli kanıtlara ulaşıldı. Bu projenin başarıya ulaşması onun imparatorluktaki egemenliğini elbette ki sarsacaktır.

Ix ile iş yapmaya devam ediyor; İmparator Arabası için parçalar satın alıyor.

Tleilaxular Lord Leto'ya yeni bir Duncan Idaho gulâmı gönderdi. Bu bir önceki gulâmın öldüğünü kanıtlıyor, ama nasıl öldüğünü bilmiyoruz. Lord Leto'nun bazı gulâmlarını bizzat öldürdüğüne dikkatinizi çekeriz.

Lord Leto'nun bilgisayarlar kullandığına dair kanıtlar giderek artıyor. Eğer kendi koyduğu yasakları ve Butleryan Cihadı'nın sınırlamalarını çiğniyorsa ve bunun kanıtını bulabilirsek, Lord Leto üstündeki nüfuzumuzu arttırabilir; hatta belki uzun süredir arzuladığımız bazı ortak projeleri bile kabul ettirebiliriz. Bizim döllleme programımızı Lord Leto'nun devralmış olması hâlâ çok büyük bir sorun. Araştırmalarımıza aşağıda belirttiğimiz *uyarıları* izleyerek devam edeceğiz:

Bundan önceki tüm raporlarda belirtildiği gibi, Lord Leto'nun kâhinliğine seslenmeliyiz. Tüm atalarından daha güçlü bir kehanet yeteneğine sahip olduğu ve imparatorluğu bu yeteneği sayesin-

de yönettiği kesindir.

Bunu inkâr etmiyoruz!

Lord Leto'nun yapacağımız her önemli hareketi çok önceden bildiğine inanıyoruz. Bu yüzden kendimize koyduğumuz kural, ne onu ne de anlayabildiğimiz kadarıyla yüce planını tehdit edebilecek hiçbir davranışta bulunmamaktır. Ona şöyle demeyi sürdüreceğiz:

"Eğer sizi tehdit edecek bir hatamız olacaksa, söyleyin ki yapmayalım."

Ve:

"Bize yüce planınızı anlatın ki yardım edelim."

Bu rapor döneminde iki sorumuzun hiçbirine de yeni bir yanıt vermedi.

IXLİLER

Lonca-Ix projesi dışında onlara dair rapor edilebilecek küçük bir şey daha var: Ix, Lord Leto'nun sarayına yeni bir sefir gönderiyor; eskiden Tanrı-İmparator'un yakın dostu olduğu söylenen Malky'nin yeğeni Hwi Noree'yi. Eski sefirin değiştirilme sebebi bilinmiyor, fakat Hwi Noree'nin muhtemelen sarayda Ix temsilciliği yapmak üzere özel bir şekilde üretilip eğitildiğine dair bazı küçük kanıtlar var. Malky'nin de genetik açıdan bu göreve uygun şekilde tasarlandığına inanmamız için geçerli nedenlerimiz var.

Araştırmalarımızı sürdüreceğiz.

MÜZE FREMENLERİ

Bir zamanların gururlu savaşçılarının bu dejenere olmuş kalıntıları Arrakis'te olup bitenler hakkındaki başlıca bilgi kaynağımız olmayı sürdürüyor. Bir sonraki rapor döneminde bütçemizi epey zorlayacaklar, çünkü istedikleri ücretler artıyor ve onları kendimize düşman etmeye ürküyoruz.

Hayat tarzları atalarınınkine pek fazla benzemese de, eski Fremen ayinlerini hâlâ kusursuzca uygulamalarını ve gerektiğinde de tam eski âdetlere göre davranabilmelerini ilginç buluyor; bu durumu da Fremenlerin eğitimindeki balıkla-konuşanların etkisine

bağlıyoruz.

TLEİLAXULAR

Yeni Duncan Idaho gulâmından hiçbir sürpriz beklemiyoruz. Tleilaxular orijinalin hücresel doğası ve ruhuyla oynamayı sadece bir kez denemişti ve Lord Leto'nun tepkisinden sonra bundan hâlâ ürküyorlar.

Tleilaxular geçenlerde yeni bir elçi heyeti göndererek bizimle ortak bir projeye girmek istediklerini tekrarladılar. Projenin hedefinin erkeğe ihtiyaç duymayan ve sadece kadınlardan oluşma bir toplum yaratmak olduğunu söylüyorlar. Tleilaxulara zerre kadar güvenmeyişimiz gibi açıkça belli olan sebeplerden dolayı onları her zamanki gibi kibarca reddettik. Lord Leto'nun on yılda bir düzenlenen festivaline göndereceğimiz elçi kendisine bu teklifi tüm ayrıntılarıyla anlatacaktır.

Saygılarımızla bildiririz.

Rahibe Analar
Syaksa, Yitob, Mamulut, Eknekosk ve Akeli.

Size tuhaf gelebilir, ama günlüklerimde okuduğunuz türden büyük mücadelelere girişenler bazen giriştikleri mücadelenin farkına bile varmazlar. İnsanların yüreklerinde gizledikleri hayaller çok şeyi değiştirir. Ben her zaman eylemleri biçimlendirmenin yanı sıra hayalleri biçimlendirmek için de uğraşırım. Günlüklerimin satır aralarında insanoğlunun kendini görüş tarzıyla yansıtılan bir mücadele vardır – kan ter içinde yapılan bu mücadelede en karanlık geçmişimize ait dürtüler bilinçdışımızda birikip taşar ve sadece yaşamakla kalmayıp mücadele etmek zorunda olduğumuz olaylara dönüşebilir. Size hep göremediğiniz yerlerden saldıran ve başı kesildikçe çoğalan bir canavardır bu. Bu yüzden Altın Yol'un bana ait olan kısmını geçtiğinizde, duyamadığı müziklerle dans eden masum çocuklar olmaktan çıkacağınızı umuyor ve bunun için dua ediyorum.

— Çalınmış Günlükler

Nayla, Kale'nin güney kulesinin tepesinde bulunan Tanrı-İmparator'un görüşme odasına dönerek yükselen merdivende ağır adımlarla ve sabit bir hızla ilerliyordu. Kulenin güneybatı kemerinden her geçişinde, yoluna dar yarıklar halindeki pencerelerden giren tozlu gün ışığının altın renkli huzmeleri çıkıyordu. Yanındaki merkezi duvarın içinde Lordunun devasa bedenini yukarıdaki odaya çıkarmakta kullanılan ve Ixlilerin yaptığı bir asansör olduğunu biliyordu. Bu asansör Lorduna göre küçücük olan bedeniyle onu da taşıyabilecek genişlikte olduğunu da kesinlikle emindi, ama merdivenleri kullanmak zorunda bırakılmasına asla içerlemiyordu.

Açık pencerelerden esen rüzgâr burnuna çölden gelen yanık çakmaktaşı kokusunu getiriyordu. Ufukta alçalan güneş, iç surun

incecik kırmızı mineral katmanlarının üzerine düşüyor ve sanki orada yakutlar alevleniyordu. Bazen başını çevirerek bir pencereden dışarıya doğru, uzanan kumullara şöyle bir göz atıyordu, ama o muhteşem manzarayı hayranlıkla izlemek için bile bir kez olsun durmamıştı.

"Sen de kahramanlara özgün bir sabır var Nayla," demişti ona bir keresinde Lord Leto.

Bu sözcükleri hatırlayınca içi yeniden ısındı.

Kulenin içindeki Leto, Nayla'nın Ix yapımı tüpün etrafında dolanarak yükselen upuzun merdiveni çıkışını seyrediyordu. Ix yapımı başka bir cihaz, Nayla'nın dörtte bir oranına küçültülmüş görüntüsünü tam gözlerinin karşısında üç boyutlu olarak gösteriyordu.

Hareket ederken kendinden ne kadar emin görünüyor, diye düşündü Leto.

Nayla'daki bu özgüvenin, kadının sahip olduğu tutkulu saflıktan kaynaklandığını biliyordu.

Nayla'nın üstünde balıkla-konuşanlar mavisi renginde ve göğsünde atmaca arması bulunmayan kukuletalı bir cüppe vardı. Kulenin dibindeki muhafızların yanından geçtikten sonra, Lord Leto'nun bu özel ziyaretleri sırasında takmasını istediği cibus maskesini çıkarıp geriye atmıştı. İri yapılı ve kaslı bedeniyle Leto'nun diğer birçok muhafızlarına benzese de, yüzü Leto'nun hatırladığı hiçbir yüze benzemiyordu – yüzü neredeyse kare gibiydi; ağzı öylesine genişti ki, sanki yanaklarının etrafından dolanıyordu ve kenarlarındaki derin gamzeler bu yanılsamayı daha da güçlendiriyordu. Gözleri açık yeşildi ve kısacık kesilmiş saçları sararmış fildişi rengiydi. Dümdüz alnı yüzünün dörtgen görüntüsünü vurguluyor ve dikkat çekici gözleri yüzünden, solgun kaşları pek fark edilmiyordu. Düz burnu ince dudaklı ağzının hemen üstünde son buluyordu.

Nayla konuşurken dev çenesi ilkel çağlardan kalma bir hayvanınki gibi açılıp kapanırdı. Balıkla-konuşan askerlerinin dışında gücünü bilen pek olmasa da, onların arasında bir efsaneydi. Leto bir keresinde onun yüz kiloluk bir adamı tek eliyle kaldırdığını

görmüştü. Nayla'nın Arrakis'e gelişini Moneo'ya söylememişti; ama başyaveri, Leto'nun balıkla-konuşanlarını casus olarak kullandığını da biliyordu.

Leto gözlerini kadının yürüyüşünden ayırıp yanındaki büyük pencereden dışarıya, güneye doğru uzanan çöle baktı. Uzaklardaki kayalıkların renkleri zihninde dans ediyordu sanki – kahverengi, altın sarısı, koyu kehribar renkler. Uzaklardaki bir kayalıkta pembe renkli bir hat, bir balıkçılın tüylerine tıpatıp benzeyen bir çizgi uzanıyordu. Gerçi balıkçılların soyu tükenmişti, ama Leto'nun hafızasında hâlâ canlıydılar ve pastel renkli o kaya şeridine içsel gözlerinden biriyle baktığında o kuşun önünden uçarak geçişini görebiliyordu.

Nayla bile artık merdiven çıkmaktan yorulmaya başlamış olmalıydı. Sahiden de merdivenin dörtte üçünün geride kaldığını gösteren işaretin iki basamak üstünde durup soluklandı ve her seferinde kesinlikle tam orada soluklanırdı. Nayla'yı çok uzaklardaki Seprek garnizonundan buraya getirtmesinin sebeplerinden biri de bu tutarlılığıydı.

Leto'nun yanındaki pencerenin önünden bir Dune atmacası süzüldü. Kule duvarından sadece birkaç metre ötedeydi ve Kale'nin dibindeki gölgeleri dikkatle araştırıyordu. Leto orada bazen küçük hayvanların gezindiğini biliyordu. Atmacanın arkasında uzanan loş ufukta toplanan bulutlar vardı.

Bu durum, içindeki eski Fremenler için ne kadar da tuhaf bir şeydi: Arrakis'te bulutlar, yağmur ve açıktaki su birikintileri.

Leto içindeki seslere şunu hatırlattı: *Hükümdarlığımın ilk günlerinden beri, Dune'un yemyeşil Arrakis haline dönüştürülmesi projesi kesintisiz bir şekilde devam ediyor. Artık geride yalnızca bu çöl kaldı: Benim Sareer'im.*

İnsanlar coğrafyanın tarih üzerindeki etkisine pek dikkat etmez, diye düşündü Leto. *Daha çok tarihin coğrafya üstündeki etkisiyle ilgilenirler.*

Bu nehrin, bu yemyeşil vadinin, bu yarımadanın, bu gezegenin sahibi kim?

Hiçbirimiz değiliz.

Nayla tekrar merdiveni çıkmaya başlamış ve gözlerini yukarıya, çıkacağı basamaklara sabitlemişti. Leto'nun düşünceleri onun üstünde odaklandı.

Nayla pek çok açıdan şimdiye kadar sahip olduğum en iyi yardımcı. Ben onun Tanrısıyım. Bana sorgusuz sualsiz tapıyor. Bazen şakalaşmak için imanıma saldırdığımda bile, bunu yalnızca bir sınav olarak görüyor. Her sınavdan geçebileceğini de biliyor.

Onu asilerin arasına gönderdiğinde ve Siona'nın her dediğini yapmasını söylediğinde bile Nayla bunu sorgusuz sualsiz kabul etmişti. Nayla şüpheye düşse, hatta bunu dile getirse bile, imanı sayesinde kendi kendisini ikna etmeyi eninde sonunda başarırdı ... ya da şimdiye kadar başarmıştı. Bununla birlikte son zamanlarda gönderdiği mesajlardan kadının imanının sarsıldığı ve Kutsal Varlığın huzuruna çıkarak iç gücünü yenilemeye ihtiyaç duyduğu anlaşılıyordu.

Leto, Nayla'yla yaptığı ilk konuşmayı hatırladı. Kadın onu memnun etme arzusuyla tir tir titriyordu.

"Siona seni beni öldürmeye gönderse bile ona itaat etmelisin. Bana hizmet ettiğini kesinlikle ve asla öğrenmemeli."

"Sizi kimse öldüremez Lordum."

"Ama sen yine de Siona'ya itaat etmelisin."

"Elbette, Lordum. Emrettiğiniz gibi olacak."

"Her konuda ona itaat etmelisin."

"Edeceğim, Lordum."

Yeni bir sınav daha. Nayla sınamalarımı asla sorgulamaz. Bunlar onun için pire ısırığından farksızlar. Lordu emrettiği zaman Nayla itaat eder. Bu ilişkiyi hiçbir şeyin değiştirmesine izin vermemeliyim.

Eğer eski günlerde yaşasaydı mükemmel bir shadout olurdu, diye düşündü Leto. Nayla'ya bir billurbıçak, Tabr Siyeci'nden kalma gerçek bir billurbıçak vermesinin sebebi de buydu. Stilgar'ın karılarından birinin bıçağıydı eskiden. Nayla bıçağını cüppesinin altına gizlenmiş bir kında ve silahtan çok bir tür tılsım niyetine taşıyordu. Leto bıçağı ona eski ritüele uygun bir şekilde vermişti ve o tören sırada bir daha asla hissedemeyeceğini sandığı duygulara kapıldığında gerçekten şaşırmıştı.

"Bu Şeyh Hulud'un dişidir."

Gümüşi derili elleriyle bıçağı kadına uzatmıştı.

"Bunu al. Bu bıçak seni hem geçmişin hem de geleceğin bir parçası haline getirecektir. Eğer onu kirletirsen, geçmiş sana asla bir gelecek vermez."

Nayla önce bıçağı, sonra kını almıştı.

"Bir parmağından kan akıt," demişti Leto.

Nayla itaat etmişti.

"Şimdi bıçağı kınına sok. Her çıkarışında mutlaka kan akıtmalısın."

Nayla buna da itaat etmişti.

Yaklaşan Nayla'nın üç boyutlu görüntüsünü izlerken o eski töreni hatırlayan Leto'nun içini hafif bir hüzün kapladı. O bıçak eski Fremen yöntemleriyle sabitlenmezse zamanla kırılganlaşıp işe yaramaz hale gelirdi. Bu billurbıçak şeklini Nayla'nın ömrü boyunca koruyacak ve ölümünden kısa süre sonra da kullanılmaz hale gelecekti.

Geçmişin minicik bir parçasını çıkarıp attım.

Geçmişin shadoutlarının günümüzün balıkla-konuşanlarına dönüşmesi nasıl da keder vericiydi. Ve gerçek bir billurbıçağın bir hizmetkârı efendisine daha sıkı bağlamak için kullanılışı. Leto bazılarının balıkla-konuşanları aslında rahibeler – onun Bene Gesseritlere karşı yarattığı rakipler olarak gördüğünü biliyordu.

"O yeni bir din yaratıyor," diyordu Bene Gesseritler.

Saçmalık! Din filan yaratmadım. Din benim *zaten!*

Nayla kuledeki mabede girdi ve Leto'nun arabasına üç adım kala durdu; başını uygun bir itaatkârlık gösterisiyle önüne eğmiş bir şekilde bekledi.

"Yüzüme bak kadın!" dedi Leto, hâlâ anılarını düşünüyordu.

Nayla itaat etti.

"Ben kutsal bir rezillik yarattım!" dedi Leto. "Varlığımın etrafında kurulan bu dinden tiksiniyorum!"

"Evet, Lordum."

Nayla ışıldayan yastıklara benzeyen yanaklarının üstündeki ye-

şil gözlerini kaldırmış Leto'ya sorgulamadan, anlamadan, aslında ikisine de hiç ihtiyaç duymadan bakıyordu.

Ona git yıldızları topla diyerek yollasam, gidip toplamaya çalışır. Onu yine sınadığımı düşünüyor. Aslında bu tavırlarıyla beni kızdırabilir.

"Bu kahrolası din benimle birlikte sona erip yok olmalı!" diye bağırdı Leto. "Neden halkımın başına din gibi bir belayı açmak isteyeyim ki? Dinler içten içe çürürler – tıpkı imparatorluklar ve bireyler gibi! Onların hepsi aynıdır!"

"Evet, Lordum."

"Dinler senin gibi radikal ve fanatik insanlar yaratır!"

"Teşekkürler, Lordum."

Leto öfkeli numarası yapmaktan hemen vazgeçti, çünkü Nayla'nın iman zırhını hiçbir şey delemezdi.

"Topri, Moneo aracılığıyla bana bir rapor gönderdi," dedi Leto. "Bana şu Topri'den bahset biraz."

"Topri bir solucandır."

"Asilerle birlikteyken *bana* da solucan demiyor musunuz?"

"Lordumun emirlerine uyarım, her zaman."

Sözü tam yerinde söyledi!

"Topri kazanılmaya değmeyecek biri mi yani?"

"Siona onun nasıl biri olduğunu anladı. Topri beceriksizin biri. Çoğunluğun hoşuna gidip tekrarlayacağı sözler söylüyor ve böylece de o konuda kendisini açık ediyor. Kobat konuşmaya başladıktan birkaç saniye sonra Siona, Topri'nin bir casus olduğunu kesinlikle anladı."

Herkes, hatta Moneo bile bu konuda hemfikir, diye düşündü Leto. *Topri iyi bir casus değil.*

Herkesin bu konuda hemfikir olması Leto'yu eğlendirmişti. Ufak tefek numaralar onun kesinlikle berrak gördüğü suları başkalarına göre neredeyse bulanık bir hale getiriyordu. Ama yine de herkes Leto'nun amaçlarına uygun şekilde davranmayı sürdürmüştü.

"Siona senden şüphelenmiyor mu peki?" diye sordu Leto.

"Ben beceriksiz biri değilim."

"Seni neden çağırdım biliyor musun?"

"İmanımı sınamak için."

Ahh Nayla. Sınavlardan hiçbir şey anlamıyorsun.

"Siona hakkındaki fikirlerini öğrenmek istiyorum. Ona dair olan değerlendirmelerini yüzünden, hareketlerinden ve sesinden anlamak istiyorum," dedi Leto. "Siona hazır mı?"

"Balıkla-konuşanların ona ihtiyacı var Lordum. Neden onu kaybetme riskine giriyorsunuz?"

"Asıl onu zorlarsam, onda en değer verdiğim şeyi kesinlikle kaybederim," dedi Leto. "Siona bana gücü bozulup lekelenmeden gelmeli."

Nayla başını önüne eğdi. "Lordum nasıl buyururlarsa."

Leto bu yanıtın anlamını biliyordu. Nayla eğer bir şeyi anlayamamışsa hep bu yanıtı verirdi.

"Sınavdan sağ çıkabilecek mi Nayla?"

"Lordum, sınav konusunda bana söylediklerinizden anladığım kadarıyla ..." Başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı ve omuzlarını silkti. "Bilemiyorum Lordum. Ama güçlü biri olduğu kesin. Kurtlardan sağ kurtulabilen tek kişi oydu. Ama ona nefreti hükmediyor."

"Doğal olarak. Söylesene Nayla, Siona benden çaldığı şeyleri ne yapacak?"

"Topri, Sizin Kutsal Sözlerinizi içerdiği söylenen defterlerden bahsetmedi mi?"

Yalnızca sesini kullanarak sözcükleri büyük harfle başlatıp vurgulayabilmeyi başarması ne kadar da tuhaf, diye düşündü Leto.

"Evet, evet. Ixlilere bir kopya verilmiş. Yakında Lonca'nın ve Rahibeler Birliği'nin de eline geçecekmiş."

"O defterlerde ne var Lordum?"

"Halkıma söylediğim sözler. Onların okunmalarını istiyorum. Asıl merak ettiğim şey, Siona'nın çaldığı Kale haritaları hakkında bir şey söyleyip söylemediği."

"Kale'nizin altında büyük bir melanj stoku olduğunu ve yeri-

nin bu haritalardan bulunabileceğini söylüyor."

"Haritalardan bulamaz. Hem tünel mi kazacakmış?"

"Ixlilerden tünel kazmak için aletler alacakmış."

"Ixliler vermez."

"Sahiden böyle bir baharat stoku var mı Lordum?"

"Evet."

"Sizin melanj stokunuzun nasıl korunduğuna dair bir söylenti var, Lordum. Eğer birileri Sizin melanjını çalmaya kalkışırsa Arrakis'in kendi kendini yok edeceği söyleniyor Lordum. Bu doğru mu?"

"Evet. Ve bu da imparatorluğun sonu olur. Geride hiçbir şey sağ kalmaz – ne Lonca ya da Rahibeler Birliği, ne de Ix veya Tleilaxu. Hatta balıkla-konuşanlar bile kalmaz."

Nayla ürperdi ve ardından "Siona'nın Sizin baharatınızı çalmaya çalışmasına izin vermeyeceğim," dedi.

"Nayla! Sana Siona'nın her dediğine itaat etmeni emretmiştim. Bana böyle mi hizmet ediyorsun?"

"Lordum?" Nayla, Leto'nun öfkesi karşısında korkuya kapılmıştı ve Leto'nun gördüğü kadarıyla imanını yitirmeye ilk kez bu kadar yaklaşıyordu. Leto'nun yarattığı bir krizdi bu ve nasıl bitmesi gerektiğini de biliyordu. Nayla giderek gevşedi. Leto Nayla'nın yüzüne bakarak, zihninden geçen tüm düşüncelerini, sanki kadın onları ışıldayan sözcükler halinde yazıyormuş gibi okuyabiliyordu.

En büyük sınav!

"Siona'nın yanına dönecek ve onu canın pahasına koruyacaksın," dedi Leto. "Sana verdiğim ve senin de kabul ettiğin görev bu. Seni bu iş için seçtim. Stilgar'ın ailesine ait bir bıçağı bu yüzden taşıyorsun."

Nayla'nın sağ eli cüppesinin altında gizlenmiş billurbıçağa gitti.

Silahlar insanları nasıl da öngörülebilir davranış kalıplarına sokuyor, diye düşündü Leto.

Nayla'nın kaskatı kesilmiş bedenine hayranlıkla baktı. Kadı-

nın gözlerinde kendini adama dışında hiçbir şey yoktu.

Mutlak retorik despotizm ... ve bundan nefret ediyorum!

"Git şimdi!" diye haykırdı Leto.

Nayla döndü ve Kutsal Varlığın huzurundan kaçarcasına ayrıldı.

Buna değer mi? diye merak etti Leto.

Ama Nayla ona ihtiyaç duyduğu bilgiyi vermişti. Nayla'nın imanı pekişmiş, ayrıca Leto'ya Siona'nın giderek solan imgesinde göremediği bir gerçeği söylemişti. Nayla'nın içgüdüleri güvenilirdi.

Siona beklediğim patlama noktasına gelmiş.

Savaş güçleri olarak kadınları seçmem Duncanlara hep tuhaf gelmiştir, oysa benim balıkla-konuşanlarım her anlamda geçici bir ordudur. Kadınlar vahşi ve saldırgan olabilseler de, savaşa yaklaşımları erkeklerinkinden çok farklıdır. Yaratılışın beşiği olmaları yüzünden onlar en nihai noktada öldürmekten çok yaşamı korumaya meyillidirler. Altın Yol'un en iyi muhafızlarının kadınlar olduğunu bana kanıtladılar ve onların eğitimlerinde de bu amaca ağırlık veriyorum. Onları bir süreliğine gündelik rutinlerinden kurtardım. Ayrıca hayatlarının geri kalanı boyunca keyifle anımsayacakları nice ortak anılar kazanıyorlar. Kız kardeşlerinin arasında yetişerek, daha derin olaylara hazırlanıyorlar. Böyle bir dostluk ortamını paylaşmak insanı her zaman için daha yüce şeylere hazırlar. Kız kardeşleriyle birlikte yaşadıkları o günler nostalji perdesinin ardından bakıldığında olduğundan daha farklı görünür. Şimdiki zaman geçmişi işte böyle değiştirir. Birbirleriyle çağdaş olan kişiler aslında farklı farklı zamanlarda yaşar. Geçmiş hiç durmaksızın değişir, ama bunu çok az kişi fark edebilir.

— Çalınmış Günlükler

Leto, balıkla-konuşanlara haber salmasının ardından akşamın ilerleyen saatlerinde yeraltı mezarlığına indi. Yeni bir Duncan Idaho'yla ilk görüşmeyi karanlık bir odada yapması gerektiğini öğrenmişti. Böylece gulâm Leto'nun tam dönüşmemiş solucan gövdesini açıkça görmeden önce kendi halini betimleyen sesini duyacaktı. Mezarlığın kubbeli merkez salonunun hemen yanında bu işe çok uygun, siyah taş duvara oyulmuş küçük bir oda vardı. Oda Leto'yla arabasının sığabileceği kadar genişti, ama tavanı basıktı. Odanın aydınlatılması Leto'nun kumanda ettiği gizli korküreler tarafından sağlanıyordu. Odanın sahip olduğu tek kapı iki bölme-

liydi – bölümlerden biri İmparator Arabası'nın geçebileceği kadar genişçe açılırken, diğeriyse insan boyutlarına uygun küçük bir girişti.

Leto, İmparator Arabası'nı odaya sokmasının ardından büyük kapı bölmesini kilitledi ve küçük olanı açtı. Sonra kendini zorlu görüşmeye hazırladı.

Can sıkıntısı giderek daha büyük bir sorun halini almıştı. Tleilaxu gulâmları giderek birbirine benzeyen, sıkıcı tavırlar sergiler olmuştu. Leto bir keresinde haber göndererek Tleilaxuları uyarmış ve kendisine daha fazla Duncan Idaho göndermeyi kesmelerini söylemişti, ama Tleilaxular en azından bu konuda onun emirlerine karşı gelebileceklerini elbette ki biliyorlardı.

Bazen bu işi sırf bana karşı itaatsizlik etme duygusunu sürdürmek için yaptıklarını düşünüyorum!

Tleilaxular diğer konularda kendilerine büyük bir güvence sağlayan çok önemli bir gerçeğin farkındaydılar.

Bir Duncan'ın varlığı içimdeki Paul Atreides'in hoşuna gidiyor.

Leto bir keresinde, Kale'de başyaver olarak geçirdiği ilk günlerde Moneo'ya şöyle demişti:

"Duncanlar bana Tleilaxulardan öğrendiklerinden daha fazla bilgiyle donatılarak gelmeli. Hurilerimin Duncanları yumuşatışlarını ve sorularının *bir kısmını* yanıtlayışlarını görüp anlayacaksın."

"Hangi sorularını yanıtlayacaklar Lordum?"

"Onlar bilirler."

Moneo yıllar geçtikçe bütün bu prosedürü elbette ki iyice öğrenmişti.

Leto karanlık odanın dışından önce Moneo'nun sesini, sonra da eşlik görevini üstlenmiş balıkla-konuşan muhafızların ve yeni gulâmın diğerlerinden ayırt edilecek denli tereddütle attığı adım seslerini duydu.

"Şu kapıdan geçeceksin," dedi Moneo. "İçerisi karanlık olacak ve biz de kapıyı arkandan kapayacağız. İçeri girdiğinde dur ve Lord Leto'nun konuşmasını bekle."

"İçerisi neden karanlık?" diye soran Duncan'ın sesi saldırgan bir şüpheyle doluydu.

"Lord Leto açıklayacaktır."

Idaho odaya sokuldu ve kapı arkasından kapandı.

Leto gulâmın ne gördüğünü biliyordu – sadece iç içe geçmiş gölgeler ve seslerin nereden geldiğini bile ele vermeyen koyu bir karanlık. Leto her zamanki gibi Paul-Müeddib'in sesini kullanarak oyuna başladı.

"Seni tekrar görmek ne güzel, Duncan."

"Ama ben sizi göremiyorum!"

Idaho savaşçıydı ve savaşçılar saldırırdı. Böylece Leto bu yeni gulâmın aslının bire bir kopyası olduğuna emin oldu. Tleilaxuların bir gulâmın ölüm öncesi anılarını uyandırmakta kullandığı ahlak oyunu, gulâmların akıllarında daima birtakım belirsizlikler bırakırdı. Bazı Duncanlar gerçekten de Paul-Müeddib'i tehdit ettiklerine inanırdı. Bu seferki de benzer yanılsamalar içindeydi.

"Paul'ün sesini duyuyorum, ama kendisini göremiyorum," dedi Duncan. Yaşadığı öfke ve sabırsızlık duygusunun sesindeki yansımasını gizlemeye çalışmıyordu.

Bir Atreides bu salakça oyunu neden oynuyordu ki? Paul çoktan ölmüştü ve karşısındaki kişi Paul'ün dirilmiş belleğine sahip olan Leto'ydu. Tleilaxuların söyledikleri doğruysa – sadece Paul'ün değil, daha bir sürü kişinin belleğine sahipti.

"Sana yalnızca uzun bir kopyalananlar zincirinin en son halkası olduğun söylenmiş olmalı," dedi Leto.

"Onların yaşadıklarının hiçbirini hatırlamıyorum."

Leto, Duncan'ın gerçek bir savaşçı gibi cesur görünmeye çalışsa da aslında isteriye kapılmak üzere olduğunu anlamıştı. Kahrolası Tleilaxuların tank sonrası restorasyon taktikleri her zamanki gibi zihinsel bir kaosa yol açmıştı. Bu Duncan neredeyse şoka girmek üzereydi ve büyük olasılıkla delirmiş olabileceğini düşünüyordu. Leto bu zavallı adamı yatıştırmak için bu noktadan itibaren çok kurnazca ve dikkatli davranması gerektiğinin farkındaydı. Bu olay yazık ki her ikisini de duygusal açıdan fazlasıyla yorup tüketecekti.

"Pek çok şey değişti Duncan," dedi Leto. "Ama değişmeyen bir şey var: Ben hâlâ bir Atreides'im."

"Bana söylediklerine göre, bedeniniz ..."

"Evet, bedenim değişti."

"Kahrolası Tleilaxular! Bana birini öldürtmeye çalıştılar ... size çok benzeyen birini. Orada birden kim olduğumu hatırladım ... O adam ... bir Müeddib gulâmı mıydı?"

"Taklitçi bir yüz dansçısı olmalı, bu konuda seni temin ederim."

"Görünüşü ve konuşmasıyla o kadar benziyordu ki ... Emin misiniz?"

"Sadece bir aktördü. Kurtuldu mu bari?"

"Kurtuldu tabii! İşte belleğimi bu şekilde canlandırdılar. Bütün o kahrolası süreci açıkladılar bana. Doğru mu?"

"Doğru Duncan. Yaptıkları şeylerden hiç hoşlanmasam da, seni yanımda görmek uğruna göz yumuyorum."

Potansiyel kurbanlar hep kurtulur, diye düşündü Leto. *En azından gördüğüm Duncanların kurbanları. Bazı başarısızlıklar da olmuş, sahte Pauller öldürülmüş ve o Duncanlar ziyan olup gitmiş. Ama ellerinde her zaman için çok dikkatli bir şekilde sakladıkları bir sürü orijinal hücre daha vardır.*

"Peki ya vücudunuz hakkında söyledikleri?" diye ısrar etti Idaho.

Artık Müeddib geri çekilebilirdi. Leto kendi sesiyle konuşmaya devam etti: "Kendi tenimin yerine kumalabalıklarının geçmesine izin verdim. O zamandan beri de beni değiştiriyorlar."

"Neden?"

"Zamanı gelince açıklayacağım."

"Tleilaxular sizin bir kumsolucanı gibi göründüğünüzü söylediler."

"Balıkla-konuşanlarım ne dedi peki?"

"Sizin Tanrı olduğunuzu söylediler. Neden onlara balıkla-konuşanlar diyorsunuz?"

"Eski bir hikâye. İlk rahibeler rüyalarında balıkla konuşurlardı. Böylece bir sürü önemli şey öğrendiler."

"Bunu nasıl biliyorsunuz?"

"Çünkü *ben* o rahibelerim ... onlardan önce ve sonra gelen her şeyim."

Leto, Idaho'nun kurumuş boğazıyla yutkunduğunu işitti.

"Karanlığın sebebini anladım," dedi Idaho. "Bana alışmam için zaman tanıyorsunuz."

"Hep zeki biri oldun Duncan."

Aptal olduğun zamanlar dışında elbette.

"Ne kadar zamandır değişiyorsunuz?"

"Üçbin beşyüz yıldan fazladır."

"Öyleyse Tleilaxuların söyledikleri doğru."

"Artık yalan söylemeye pek cesaret edemiyorlar."

"Uzun bir süreymiş."

"Çok uzun bir süre."

"Tleilaxular beni ... çok kopyaladı mı?"

"Evet."

Kaç tane diye sormanın vaktidir Duncan.

"Benden kaç tane ürettiler?"

"Kayıtları gösteririm ve kendin bakarsın."

İşte başlıyor, diye düşündü Leto.

Bu konuşma her zaman için Duncanları genellikle yatıştırır gibi görünse de aslında bu sorunun kaynağından kurtulmanın hiçbir şansı yoktu:

"Benden kaç tane ürettiler?"

Gulâmlar hafızalarını birbirlerine aktarıp paylaşamadıkları halde Duncanlar kendi aralarında vücut ayrımı yapmazdı.

"Ölümümü hatırlıyorum," dedi Idaho. "Bir sürü Harkonnen bıçağı size ve Jessica'ya ulaşıp öldürmeye çalışıyordu."

Leto anlık bir oyun olsun diye Müeddib'in sesine geri döndü: "Evet Duncan, oradaydım."

"Ben diğerinin yerine geçen bir kopyayım, öyle mi?" diye sordu Idaho.

"Öyle," dedi Leto.

"Peki benden önceki ben ... yani ... o nasıl öldü?"

"Her beden er geç ölür Duncan. Kayıtlardan öğrenirsin."

Leto sabırla bekledi, o sulandırılmış tarihin bu Duncan'ı tatmin edişinin ne kadar süreceğini merak ediyordu.

"Görünüşünüz gerçekten neye benziyor?" diye sordu Idaho. "Tleilaxuların tarif ettiği bu kumsolucanı vücudu nasıl bir şey?"

"Günü geldiğinde bir çeşit kumsolucanları üretecek. Dönüşüm süreci epeyce ilerledi bile."

"Ne demek bir *çeşit*?"

"Daha fazla gangliona[Φ] sahip olacak. Farkındalığa sahip olacak."

"Işığı biraz açalım mı? Sizi görmek istiyorum."

Leto projektörleri açtı ve oda bir anda ışıl ışıl aydınlandı. Siyah duvarlar ve aydınlatma sistemi, ışığı Leto'ya odaklayacak ve gövdesini en ince ayrıntısına kadar gösterecek şekilde düzenlenmişti.

Idaho, Leto'nun gümüşi gri gövdesini dikkatle inceledi; belirmeye başlayan kumsolucanının kaburgalı bölütlerini ve yılankavi esnekliği ... bir zamanlar bacaklar ve ayaklar olan küçük çıkıntıları gördü, biri diğerinden birazcık daha kısaydı. Sonra dikkatini gelişkin kollara ve ellere, ardından da o devasa gövdenin tepesinde neredeyse kaybolmuş gibi, hatta komik bir uzantıymış gibi görünen ve başlık şeklinde deri katmanlarıyla çevrelenmiş pembe derili yüze yöneltti.

"Evet, Duncan," dedi Leto. "Seni uyarmışlardı."

Ağzından tek bir ses çıkaramayan Idaho, Leto'nun gelişmemiş solucan gövdesini gösterdi.

"Neden mi?" diye sordu Leto.

Idaho başını sallayarak onayladı.

"Ben hâlâ Atreides'im Duncan ve Atreides adının taşıdığı bütün şerefin üstüne yemin ederim ki, çok geçerli sebeplerim vardı."

"Ama ne olabi..."

"Zamanla öğreneceksin."

Idaho yalnızca başını olumsuz bir tavırla iki yana sallayarak yanıtladı.

[Φ] *Ganglion*: Çoğulu ganglia. sinir düğümü, lenfa bezi. –ed.

"Bu konuyu şu anda açıklarsam, hiç de hoş olmayan şeyler öğreneceksin," dedi Leto. "Bundan önce öğrenmen gereken başka şeyler var. Bir Atreides'in sözüne güven."

Yüzyıllar geçtikçe Leto şunu öğrenmişti ki, Atreideslere olan güçlü sadakatine hitap etmek Idaho'nun içinde o anda patlayan merak dalgasını oldukça yatıştırıyordu ve bu formül bir kez daha işe yaradı.

"Demek yeniden Atreideslere hizmet edeceğim," dedi Idaho. "Bu sözü kim bilir kaç kez duymuşsunuzdur, değil mi?"

"Evet eski dostum."

"Senin için öyle olabilir, ama ben ilk defa söylüyorum. Size nasıl hizmet edeceğim?"

"Balıkla-konuşanlarım söylemedi mi?"

"Aralarından seçilmiş muhafızların oluşturduğu bir gücün komutanı olacağımı söylediler. Benim anlamadığım ise şu. Bir *kadınlar* ordusu mu kurdunuz?"

"Muhafızlarıma komutanlık yapacak, güvenilir bir dostuma ihtiyacım var. Red mi ediyorsun?"

"Neden kadınlar?"

"Cinsiyetler arasındaki bazı davranış farklılıkları, kadınları bu role son derece uygun kılıyor."

"Sorumu yanıtlamadınız."

"Kadınları aciz mi görüyorsun?"

"Bazıları epey güçlü görünüyordu ama ..."

"Diğerleri sana, eee, *yumuşak* mı davrandı?"

Idaho kızardı.

Leto bu tepkiden çok hoşlanırdı. Artık Duncanlar dışında bu tepkiyi gösterebilen çok az insan kalmıştı. Bunun sebebi Duncanların çocuk yaşta aldıkları eğitim ve kişisel onur anlayışlarıydı. Şövalye ruhuna sahiptiler.

"Sizi korumaları için neden kadınlara güvendiğinizi anlamıyorum," dedi Idaho. Yanaklarındaki kan yavaşça çekildi ve Leto'ya öfkeyle bakmaya başladı.

"Ama hayatım söz konusu olduğunda kadınlara hep güvenmi-

şimdir," dedi Leto. "Tıpkı sana güvendiğim gibi."

"Sizi neye karşı koruyacağız peki?"

"Moneo'yla balıkla-konuşanlarım sana şimdiye dek olup bitenleri anlatacaktır."

Idaho vücut ağırlığını bir ayağından diğerine geçirdi. Küçük odaya dalgın gözlerle bakındı. Sonra ani bir karara varmış gibi dikkatini aniden Leto'ya yoğunlaştırdı.

"Size nasıl hitap edeceğim?"

Leto'nun beklediği kabullenme sinyaliydi bu. "Lord Leto nasıl?"

"Peki ... Lordum," dedi Idaho, Leto'nun Fremen mavisi gözlerinin içine bakarak. "Balıkla-konuşanlarınızın söylediği doğru mu – siz sahipmişsiniz ... şeylerin belleklerine ..."

"Hepimiz buradayız Duncan," dedi Leto, büyükbabasının sesiyle konuşarak.

"Kadınlar bile burada Duncan," diye büyükannesi Jessica'nın sesiyle ekledi, ardından da.

"Onları iyi tanıyorsun," diye kendi sesiyle devam etti Leto. "Onlar da seni tanıyor."

Idaho titreyerek derin bir nefes aldı. "Buna alışmam birazcık zaman alacak."

"Benim alışmam da zaman almıştı," dedi Leto.

Idaho bedenini sarsan bir kahkaha patlattı. Leto şakasının o kadar da komik olmadığını düşündü, ama bir şey demedi.

Biraz sonra Idaho konuştu: "Balıkla-konuşanlarınızın görevi beni *neşelendirmekti*, değil mi?"

"Başardılar mı?"

Idaho, Leto'nun yüzünü inceledi; o yüzde Atreides hatları belirgindi.

"Siz Atreidesler her zaman için benim içimi dışımı bilirsiniz," dedi.

"Bu çok güzel," dedi Leto. "Benim sadece bir Atreides olmadığımı, onların hepsi olduğumu kabullenmeye başlıyorsun."

"Paul de öyle demişti."

"Elbette demiştim!" Tonlaması ve aksanının aktardığı bütün o karakteristik özellikleriyle birlikte Müeddib'in sesinin kusursuz bir tekrarıydı bu.

Idaho yutkundu ve odanın kapısına baktı.

"Bizden bir şeyler götürmüşsünüz," dedi. "Hissedebiliyorum. O kadınlardan ... Moneo'dan ..."

Size karşı biz, diye düşündü Leto. *Duncanlar daima insani yönü seçer.*

Idaho dikkatini yeniden Leto'nun yüzüne çevirdi. "Peki, bunun karşılığında bize ne verdiniz?"

"İmparatorlukta Leto'nun Barışı hâkim!"

"Gördüğüm kadarıyla da herkesin keyfi yerinde! İşte bu yüzden de özel bir muhafıza ihtiyacınız var."

Leto gülümsedi. "Benim barışım denilen şey zoraki bir dinginlik aslında. İnsanoğlu uzayıp giden tarihleri boyunca dinginliğe daima tepki göstermiştir."

"Bu yüzden bize balıkla-konuşanları verdiniz."

"Ayrıca hiç yanılmadan kendinizle özdeşleştirebileceğiniz bir hiyerarşi."

"Bir kadınlar ordusu," diye mırıldandı Idaho.

"Erkekleri baştan çıkarabilecek en güçlü silah," dedi Leto. "Seks daima agresif erkekleri dizginlemenin yollarından biri olagelmiştir."

"Yaptıkları bu mu?"

"Kaba kuvvetten kaynaklanan çok daha büyük acılara yol açabilecek aşırılıkları engelliyor ya da ıslah ediyorlar."

"Ama Tanrı olduğunuza inanmalarına izin veriyorsunuz. Bu hiç hoşuma gitmedi."

"Bu kahrolası kutsallık durumundan ben de senin gibi hiç hoşlanmıyorum!"

Idaho kaşlarını çattı. Beklediği karşılık değildi bu.

"Nasıl bir oyun oynuyorsunuz *Lord* Leto?"

"Çok eski bir oyunu, ama yeni kurallarla oynuyorum."

"*Sizin* kurallarınızla!"

"Dizginleri tekrar CHOAM, Konsey ve Büyük Hanedanların eline mi vereyim?"

"Tleilaxular artık Konsey diye bir sistemin var olmadığını söylediler. Hiçbir şeyin kendi kendini yönetmesine izin vermiyormuşsunuz."

"Peki, istersen dizginleri Bene Gesseritlere devredeyim? Veya Ixlilere ya da Tleilaxulara? İmparatorluktaki gücün başına yeni bir Baron Harkonnen bulup geçirmemi ister misin? İstiyorsan söyle Duncan, inan bunu yaparım!"

Bu anlam çığının altında ezilen Idaho, başını tekrar sağa sola sallamaktan başka bir şey yapamadı.

"Yekpare hale getirilmiş merkezi güç yanlış kişilerin eline geçerse çok tehlikeli ve değişken bir araç olacaktır," diye devam etti Leto.

"Siz doğru kişi misiniz peki?"

"Bunu bilmiyorum Duncan, ama benden öncekilerin doğru kişiler olmadığına eminim. Onları *tanıyorum*."

Idaho, Leto'ya sırtını döndü.

Ne hayret verici bir insan hareketi, diye düşündü Leto. *Zayıflığını kabullenişin ve reddedişin bileşimi.*

Leto, Idaho'nun sırtına bakarak konuştu.

"İnsanları tamamen bilgilendirmeden ve onaylarını almadan kullanmamı, pek kabullenemiyorsun haklı olarak."

Idaho, Leto'ya doğru hafifçe döndü. Sonra başını kaldırıp deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzüne, masmavi gözlerinin derinliklerine baktı.

Beni inceliyor, diye düşündü Leto. *Ama sadece yüzümden bir şeyler okuyabilir.*

Atreidesler adamlarına insanların yüz ve vücut dillerinde gizlenmiş anlamları okumayı öğretirdi; Idaho da bu konuda çok iyiydi, ama şu anda kavradığı kadarıyla Leto ondan çok daha iyiydi.

Idaho boğazını temizledi. "Benden yapmamı isteyeceğiniz en kötü şey ne olabilir?"

Tam bir Duncan gibi konuştun! diye düşündü Leto. Bu da klasik

bir soruydu aslında. Idaho yeminine bağlı kalarak Leto'ya hizmet edeceğini, ama kendi ahlâk anlayışının dışına çıkmayacağını söylüyordu.

"Beni ne pahasına olursa olsun koruyacak ve sırrımı saklayacaksın."

"Ne sırrı?"

"Ben de yaralanıp öldürülebilirim."

"Tanrı değil misiniz yani?"

"Pek sayılmaz."

"Balıkla-konuşanlarınız asilerden bahsetti."

"Evet, varlar."

"Neden?"

"Henüz gençler ve henüz onları benim yolumun daha iyi olduğuna dair ikna etmedim. Gençleri bir şeylere ikna etmek çok zordur. Doğuştan bilgi küpüdürler ne de olsa."

"Bir Atreides'in gençleri bu şekilde hor gördüğüne ilk kez tanık oluyorum."

"Belki iyice yaşlandığım içindir – çok, ama çok yaşlıyım. Her yeni nesilde üstlendiğim görev de giderek zorlaşıyor."

"Göreviniz ne?"

"Zamanla anlayacaksın."

"Ya sizi hayal kırıklığına uğratırsam? Beni kadınlarınıza mı öldürteceksiniz?"

"Balıkla-konuşanlarıma suçluluk hissi yüklememeye çalışırım."

"Ama benim üzerime yükleyeceksiniz?"

"Sen de kabul edersen."

"Harkonnenlerden beter olduğunuza karar verirsem düşmanınız olurum."

Tam bir Duncan gibi konuştu. Onlar tüm kötülükleri Harkonnenlere göre ölçerler. Oysa gerçek kötülük nedir bilmiyorlar.

"Baron koca koca gezegenleri sömürmüştü Duncan," dedi Leto. "Bundan kötü ne olabilir ki?"

"İmparatorluğu sömürmek."

"Ben imparatorluğuma gebeyim. Onu doğururken öleceğim."

"Buna bir inanabilsem ..."

"Muhafız komutanım olacak mısın?"

"Neden ben?"

"Senden iyisi yok."

"Zihnimde canlandırdığım kadarıyla tehlikeli bir iş olmalı. Benden öncekiler böyle mi öldü? Tehlikeli işlerinizi yaparken mi?"

"Bazıları."

"Keşke onların hafızalarına da sahip olsam!"

"O zaman orijinal Duncan gibi olmaktan çıkardın."

"Ama yine de onlar hakkına bilgilenmek istiyorum."

"Bilgileneceksin."

"Yani Atreideslerin hâlâ keskin bir bıçağa ihtiyacı var?"

"Bizim yalnızca bir Duncan Idaho'nun başarabileceği işlerimiz var."

"Biz ... dediniz..." Idaho yutkundu; önce kapıya, sonra Leto'nun yüzüne baktı.

Leto kendi sesiyle, ama tam da Müeddib'in söyleyebileceği sözlerle konuştu:

"Son görüşmemizde, birlikte Tabr Siyeci'ne çıktığımızda birbirimize sadıktık. Bu konuda asla hiçbir şey değişmedi."

"O babanızdı."

"O bendim!" Leto'nun gövdesinden Paul-Müeddib'in gürleyen sesinin çıkması gulâmları hep afallatırdı.

"Hepiniz ... o bedende ..." diye fısıldadı Idaho ve ardından sustu.

Leto da susuyordu. Karar anıydı bu.

Sonunda Idaho kaygısızca sırıttı. Bu sırıtışıyla meşhurdu. "Pekâlâ, o zaman ilk önce Leto'ya, sonra Paul'e, beni en iyi tanıyan insanlara söylüyorum. Beni iyi kullanın, çünkü sizleri sahiden sevmiştim."

Leto gözlerini kapadı. Böyle sözler onu daima rahatsız ederdi. Çünkü en zayıf yönünün sevgi olduğunu biliyordu.

Dışarıdan dinlemekte olan Moneo hemen yardımına koştu. İçeri girip "Lordum," dedi, "Duncan Idaho'yu kumanda edeceği muhafızlara götüreyim mi?"

"Evet." Leto bu tek sözcüğü bile güçlükle söyleyebilmişti.

Moneo, Idaho'yu kolundan tutup götürdü.

Sevgili Moneo, diye düşündü Leto. *Ne iyi biri. Beni çok iyi tanıyor, ama anlamasından umudu kestim artık.*

Atalarının yaptığı kötülükleri biliyorum, çünkü ben onlarım. Son derece hassas bir denge var. Yazdıklarımı okuyan sizlerden pek azının ataları hakkında bu şekilde düşündüğünü de biliyorum. Atalarınızın da sağ kalmaya çalıştığı, bunun için de bazen vahşice kararlar vermek zorunda kaldıkları, uygarlaşmış insanoğlunun bastırmak için çok uğraştığı o vahşeti yaşadığı aklınıza pek gelmemiştir. Peki siz bunu bastırmak için nasıl bir bedel ödeyeceksiniz? Soyunuzun tükenmesine razı olur musunuz?

— Çalınmış Günlükler

Idaho, balıkla-konuşanların komutanı olduğu ilk günün sabahında giyinirken, gece gördüğü bir kâbusun etkisinden sıyrılmaya çalışıyordu. O kâbus yüzünden iki kez uyanmış ve her seferinde balkona çıkıp yıldızlı göğe bakarak hâlâ etkisinde olduğu kâbusta gördüklerini düşünmüştü.

Kadınlar ... siyah zırhlara bürünmüş silahsız kadınlar ... bir güruh gibi anlamsız ve boğuk haykırışlarla ona doğru koşan kadınlar ... kızıl kanlar içindeki ellerini sallıyorlardı ... ve sürü gibi üstüne saldırıyorlar, ağızlarını açtıklarında sipsivri ve korkunç dişleri görünüyordu!

Tam o anda uyanmıştı.

Odaya dolan sabah ışığı da kâbusun etkisinden kurtulmasına yetmemişti.

Ona kuzey kulesinde bir oda vermişlerdi. Balkon manzarası çok uzaklarda bir kayalığa ve kayalığın eteklerine kurulmuş çamur kulübelerin oluşturduğu köye kadar uzanan kumullardan oluşuyordu.

Idaho üniformasının ceketinin düğmelerini iliklerken bir yandan da manzarayı seyrediyordu.

Leto neden ordusunu yalnızca kadınlardan kurmuş?

Birkaç güzel ve sevimli balıkla-konuşan, geceyi yeni komutanlarıyla geçirmeyi teklif etmiş, ama Idaho hepsini reddetmişti.

Cinselliği ikna aracı olarak kullanmak hiç Atreideslerin tarzı değildi!

Başını eğip giysilerine baktı: Sol göğsünde kızıl bir atmaca bulunan, altın şeritli siyah bir üniforma. En azından bu tanıdıktı. Hiçbir rütbe işareti taşımıyordu.

"Yüzünü biliyorlar nasılsa," demişti Moneo.

Moneo ... o ufak tefek adam çok tuhaf biriydi.

Ama sonra Moneo'nun aslında pek de ufak tefek olmadığını düşündü. *Boyu benden kısa değil, ama, evet, davranışları çok kontrollü.* Moneo içine kapanık birine benziyordu.

Idaho odasına bakındı; tam bir haz düşkününe göre döşenmişti – yumuşak minderler, kahverengi cilalı ahşap panellerin ardına gizlenmiş aygıtlar. Aynı anda en az altı kişinin yıkanabileceği bir küvet ve duş kombinasyonuna sahip olan, son derece süslemeli ve gösterişli olan banyo pastel mavi renkli fayanslarla döşeliydi. Burası insanı tamamen keyfini düşünmeye sevk ediyordu. Böylesi mekânlarda insan kendini hazzın kollarına bırakma düşkünlüğünden başka bir şey hissedemezdi.

"Zekice," diye fısıldadı Idaho.

Kapıya hafif hafif vuruldu ve ardından bir kadın sesi "Komutanım? Moneo geldi," dedi.

Idaho gözlerini uzaktaki kayalıkta yansıyan günyanığı renklere dikmişti.

"Komutanım?" Ses biraz daha yükselmişti.

"Girin," diye seslendi Idaho.

Moneo içeri girip kapıyı ardından kapattı. Üstündeki bembeyaz ceket ve pantolon, bakışları yüzüne yoğunlaşmaya zorluyordu. Moneo etrafına bakındı.

"Demek sizi buraya yerleştirdiler. Kahrolası karılar! Herhalde

iyilik yaptıklarını sandılar, ama kafalarını daha iyi kullanmaları gerekirdi."

"Zevkimi nereden biliyorsun ki?" diye sordu Idaho, ama sorar sormaz da bunun aslında ne kadar salakça bir soru olduğunu fark etti.

Ben Moneo'nun gördüğü ilk Duncan Idaho değilim ki.

Moneo sadece gülümseyip omuzlarını silkti.

"Niyetim seni gücendirmek değildi, Komutan. Burada mı kalmak istiyorsunuz?"

"Manzarasından hoşlandım."

"Ama dekorasyondan değil," diye kendinden emin bir edayla ekledi Moneo.

"Dekorasyonu değiştirilebilir," dedi Idaho.

"Bu işle bizzat ilgileneceğim."

"Bana görevlerimi anlatmaya geldin herhalde."

"Elimden geldiğince evet. Şimdi sana her şeyin çok tuhaf geldiğini biliyorum. Şu anki uygarlık senin bildiğin uygarlıktan kesinlikle çok farklı."

"Bunu görebiliyorum. Benden önceki ... nasıl öldü?"

Moneo omuzlarını silkti. Bu onun sık sık yaptığı standart bir harekete benziyordu, ama pek de kendini geri plana çeken bir davranış sayılmazdı.

"Verdiği bir kararın sonuçlarından kaçabilecek kadar hızlı değildi," dedi Moneo.

"Daha açık konuş."

Moneo iç geçirdi. Duncanlar her zaman böyle – fazlasıyla ısrarcı olurlardı.

"İsyan yüzünden öldü. Ayrıntıları bilmek ister misin?"

"Bu bilgi işime yarar mı?"

"Hayır."

"Bugün şu isyan hakkında ayrıntılı ve eksiksiz bir şekilde bilgilendirilmek istiyorum. Ama önce şunu söyle: Leto'nun ordusunda neden hiç erkek yok?"

"Sen varsın ya."

"Ne demek istediğimi anladın."

"Ordular hakkında çok ilginç bir teorisi var. Bunu onunla her fırsatta defalarca tartıştık. İstersen bunları kahvaltıdan sonra anlatayım?"

"Kahvaltıda anlatsan olmaz mı?"

"Şimdi!" diye aniden kapıya doğru dönerek seslendi Moneo.

Seslenilen bu tek sözcüğün yanıtı çok hızlı ve Idaho'yu şaşırtan bir şekilde geldi. Bir grup genç balıkla-konuşan odaya doluşuvermişti. İçlerinden ikisi bir panelin arkasından katlanır bir masayla sandalyeler çıkarıp balkona götürüp yerleştirirken diğerleri de iki kişilik bir kahvaltı masası hazırlamaya girişmişti. Odaya daha fazla yiyecek getirildi – taze meyve, sıcak ekmek, buharı hafifçe tüten baharat ve kafein kokusu yayan bir içecek. Bu işlem öyle çabuk ve sessizce tamamlanmıştı ki, uzun zamandır yapmanın getirdiği bir alışkanlığı sergilediği belliydi. Ardından da geldikleri gibi sessizce çıkıp gittiler.

Bu tuhaf gösterinin başlamasından bir dakika sonra Idaho kendini masada, Moneo'nun karşısında otururken buldu.

"Her sabah böyle mi olacak?" diye sordu Idaho.

"İstersen evet."

Idaho içeceğin tadına baktı: Melanjlı kahve. Sonra da meyveyi tanıdı, *paradan* denen yumuşak bir Caladan kavunuydu.

En sevdiğim meyve.

"Beni oldukça iyi tanıyorsunuz," dedi.

Moneo gülümsedi. "Epey pratiğimiz oldu. Şimdi, sorduğun soruya gelelim."

"Ve Leto'nun tuhaf teorisine."

"Evet. Leto sadece erkeklerden meydana gelen bir ordunun, bu orduya destek oluşturan en siviller için çok tehlikeli olduğunu düşünüyor."

"Tam bir çılgınlık! Eğer ordu olmasa ..."

"Söyleyeceklerini biliyorum. Ama Leto erkeklerin oluşturduğu ordunun, tarih öncesi yırtıcı sürülerinde görülen, üreyemeyen erkeklerin perdeleme işlevi görmesi geleneğinin bir

kalıntısı olduğunu söylüyor. Tarih boyunca hep yaşlı erkeklerin genç erkekleri savaşa gönderdiğini söylüyor."

"*Perdeleme işlevi* ne anlama geliyor?"

"Bu işlevi üstlenenler, üreyen erkekler, dişiler ve çocukların oluşturduğu çekirdeği korumak için yaratılan tehlike önleme sınırını korumakla görevlendirilmişlerdir daima. Avcılarla ilk yüzleşen onlar olurdu."

"İyi ama bunun ... sivillere ne zararı olabilir ki?"

Idaho kavundan bir lokma aldı. Tadı mükemmeldi ve en olgun zamanında koparılmıştı.

"Lord Leto'nun söylediğine göre sadece erkeklerden oluşan ordular, eğer önlerinde savaşacak dış bir düşman yoksa mutlaka kendi halkına saldırıyordu. Mutlaka."

"Dişileri elde etmek için mi?"

"Olabilir. Ama Leto işin *o kadar* basit olduğuna inanmıyor."

"Bence çok da tuhaf bir teori değil bu."

"Daha tamamını duymadın."

"Dahası da mı var?"

"Elbette. Lord Leto'nun söylediğine göre yalnızca erkeklerden oluşan ordularda homoseksüelliğe yönelik güçlü bir eğilim oluşuyormuş."

Idaho, Moneo'ya öfkeyle baktı. "Ben hayatımda..."

"Elbette ki hayır. Lord Leto'nun kastettiği şey bilinçaltı düşüncelerinin yüceltilmesi, sapkınlaştırılmış enerjiler ve geri kalan her şey."

"Geri kalanlar neymiş?" Erkekliğine saldırıldığını düşünen Idaho kızmıştı.

"Ergence tavırlar, delikanlıların sadece birbirleriyle bir arada oluşu, sırf can acıtmaya yönelik şakalar, sadece asker arkadaşlarına sadakat beslemeleri ... bunun gibi olayın doğasında yer alan şeyler."

"Senin fikrin ne?" diye sordu Idaho soğuk bir sesle.

"Lord Leto'nun söylediği bir şeyi hatırlıyorum–" Moneo başını çevirdi ve konuşmasını manzaraya bakarak sürdürdü. "– ve bunun

doğru olduğuna eminim. O insanlık tarihinde gelmiş geçmiş tüm askerleri içinde barındırıyor. Bana birkaç örnek göstermeyi teklif etti ... ergenlik çağında kalmış ünlü askerler hakkında. Teklifini geri çevirdim. Atalarımın tarihini kendi başıma özenle okuyup araştırdım ve ardından da bu tür eğilimin bende de olduğunu keşfettim."

Moneo başını yavaşça çevirdi ve Idaho'nun gözlerinin tam içine baktı.

"Bunu bir düşün, Komutan."

Idaho her zaman için kendine karşı dürüst oluşuyla gurur duymuştu ve şimdi duyduğu bu sözler yüzünden sarsıldığını hissediyordu. Gençlik ve ergenlik kültleri orduda saklanıp korunuyor olabilir miydi? Kendi deneyimleri arasında bu tür örnekler olduğunu biliyordu ...

Moneo başını sallayarak kendi sözlerini onayladı. "Sadece psikolojik diye adlandırılan sebepler yüzünden bile olsa, gizli ya da açık homoseksüellik durumunu sürdüren bir kişi, acı verici davranışlarda bulunmaya meyillidir. Bu davranışlara hem maruz kalmak hem de başkalarına o şekilde davranmak ister. Lord Leto bunun kökeninde tarih öncesine ait yırtıcı sürülerindeki sınama davranışlarının yattığını söylüyor."

"Ona inanıyor musun?"

"İnanıyorum."

Idaho kavundan bir ısırık aldı. Artık tatlı gelmiyordu ona. Yutkundu ve kaşığını bıraktı.

"Bunu düşünmeliyim," dedi.

"Tabii."

"Yemiyorsun," dedi Idaho.

"Şafak sökmeden kalktım ve kahvaltımı da o zaman yaptım." dedi Moneo, tabağını göstererek. "Kadınlar beni sürekli baştan çıkarmaya çalışıyor."

"Başardıkları oluyor mu?"

"Bazen."

"Haklısın. Lord Leto'nun teorisi tuhaf gerçekten. Dahası var mı?"

"Şey, tamamen erkeklerden oluşan orduların, ergenlik-homoseksüellik dürtüleri dizginsiz kaldığında, tecavüzcü ordulara dönüştüklerini söylüyor. Tecavüz genellikle cinayetle sonuçlanır ve bu işin hayatta kalmayı sürdürmek kavramıyla da hiçbir ilgisi yoktur."

Idaho kaşlarını çattı.

Moneo'nun dudaklarında incecik bir gülümseme belirip kayboldu. "Lord Leto sizin zamanınızda görülen bazı korkunç taşkınlıkların ancak Atreides disiplini ve ahlaki kısıtlamaları sayesinde engellenebildiğini söylüyor."

Idaho derin bir nefes aldı.

Moneo sırtına yaslandı ve Tanrı-İmparator'un bir keresinde söylediği bir sözü düşündü: "*Gerçeği ne kadar arzularsak arzulayalım, insanın kendisi hakkındaki gerçekleri görmesi çoğunlukla tatsız bir şeydir. İşte bu yüzden de gerçeğisöyletenleri pek sevmeyiz.*"

"Kahrolası Atreidesler!" dedi Idaho.

"Ben bir Atreides'im," dedi Moneo.

"Ne?" Idaho afallamıştı.

"Lord Leto'nun dölleme programı," dedi Moneo. "Tleilaxuların sana bundan bahsettiğine eminim. Ben doğrudan doğruya onun kız kardeşi ile Hârikü'l-âde'nin birleşmesinden üretilen torunlarından biriyim."

Idaho ona doğru eğildi. "O zaman bana söylesene Atreides, kadınlar erkeklerden nasıl daha iyi asker oluyor?"

"Daha çabuk olgunlaşıyorlar."

Idaho hayretle başını sağa sola salladı.

"Kendilerini fiziksel olarak ergenlikten olgunluğa hızla geçişe zorlayan bir doğaya sahipler," diye açıkladı Moneo. "Lord Leto'nun dediği gibi: İçinde dokuz ay boyunca bir bebeği taşımak insanı değiştirir."

Idaho sandalyesinde arkasına yaslandı. "Bu konuda o ne biliyor ki?"

Moneo konuşmadan yalnızca ona baktı ve sonunda Idaho, Leto'nun içinde erkeklerin yanı sıra kadınların bulunduğunu da anımsadı. Moneo karşısındakinin bunu anladığını fark ettiğinde

Tanrı-İmparator'un bir sözünü hatırladı: "*Sözlerinle kişiye istediğin çehreyi verebilirsin.*"

Sessizliğin uzaması üzerine Moneo boğazını temizledi ve ardından da şöyle dedi: "Lord Leto'nun sahip olduğu muazzam hafızayı düşündüğümde bazen benim de dilim tutuluyor," dedi.

"Bize karşı dürüst mü acaba?" diye sordu Idaho.

"Ona inanıyorum."

"Ama yaptığı bir sürü ... demek istediğim, mesela şu dölleme programını ele alalım. Ne zamandır sürüyor?"

"En başından beri. Bene Gesseritlerden devraldığı günden beri sürüyor."

"Amacı ne?"

"Keşke bilebilsem."

"Ama sen bir ..."

"Atreides'im ve onun başyaveriyim, evet."

"Yine de kadınlar ordusunun daha iyi olduğuna beni ikna edemedin."

"Türümüzü onlar sürdürüyor."

Idaho sonunda öfkesini ve hayal kırıklığını boşaltma fırsatı yakalamıştı. "Onlarla o ilk gece yaptığım şey – yalnızca üremek miydi?"

"Muhtemelen. Balıkla-konuşanlar herhangi bir gebelik önlemi almaz."

"Kahrolası Leto! Beni onun istediği gibi ağıldan ağıla koşturacağı bir ... bir ..."

"Damızlık aygır değilim mi demek istiyorsun?"

"Evet!"

"Ama Lord Leto, Tleilaxular gibi genetik cerrahi ve yapay döllenme gibi yöntemlere başvurulmasına karşı çıkıyor."

"Tleilaxuların bununla ne ilgisi..."

"Onlar ders çıkarmak için izlenecek bir örnektir aslında. Bunu ben bile anladım. Onların şu yüz dansçıları katırlara benziyorlar, insandan çok koloni halinde yaşayan organizmalara daha yakınlar."

"Benden ... öncekiler ... arasında da damızlık aygır niyetine kullandıkları var mı?"

"Bazılarını. Torunlarınız bile var."

"Kimler?"

"Mesela ben."

Idaho, Moneo'nun gözlerine bakakaldı. Bunca karmaşık akrabalık ilişkileri arasında kafası tamamen karmakarışık olmuş gibiydi. Moneo kendisinden çok daha yaşlı görünüyordu ... *Ama ben* ... Aslında hangisi daha yaşlıydı acaba? Hangisi ata ve hangisi torundu?

"Bazen bu konuda benim de kafam karışıyor," dedi Moneo. "Ama belki şunu belirtmemin faydası olacaktır. Lord Leto bir seferinde senin benim soyumdan gelmediğini söylemişti bana. Bununla birlikte torunlarımdan bazılarının babası olabilirsin."

Idaho başını sağa sola salladı.

"Bazen böyle şeyleri sadece Tanrı-İmparator anlayabilir gibime geliyor," dedi Moneo.

"İşte bak bu da başka bir mesele!" dedi Idaho. "Şu tanrılık olayı!"

"Lord Leto kutsal bir müstehcenlik yarattığını söylüyor."

Idaho'nun beklediği karşılık değildi bu. *Ne bekliyordum ki? Lord Leto'yu kötülemesini mi?*

"Kutsal bir müstehcenlik," diye tekrarladı Moneo. Sözcükler dudaklarının arasından bundan aldığı tuhaf bir keyifle dökülüvermişti.

Idaho yoğunlaşarak Moneo'yu süzdü. *Aslında Tanrı-İmparator'undan nefret ediyor! Hayır ... ondan korkuyor. Ama korktuğumuz şeyden her zaman nefret etmez miyiz?*

"Neden ona inanıyorsun?" diye sordu Idaho.

"Popüler dini benimseyip benimsemediğimi mi soruyorsun?"

"Hayır! O benimsiyor mu ki?"

"Sanırım evet."

"Neden? Böyle düşündüğünü nereden çıkarıyorsun?"

"Çünkü artık daha fazla yüz dansçısı üretmek istemediğini söy-

lüyor. Kendisinin insan stokunun, eğer eşler haline getirilirlerse, her zaman olduğu gibi çiftleşerek üreyebileceklerini söylüyor ısrarla."

"İyi de bunun konuyla ne ilgisi var?"

"Lord Leto'nun neye inandığını sormuştun ya. Sanırım rastlantıya inanıyor. Bence onun tanrısı bu."

"Batıl inanç!"

"İmparatorluğun durumunu göz önüne alınca, epey cesaret gerektiren bir batıl inanç."

Idaho öfkeyle Moneo'ya baktı. "Siz kahrolası Atreidesler her şeye cüret edersiniz!" dedi.

Moneo, Idaho'nun sesinde hoşnutsuzlukla karışık bir hayranlık sezmişti.

Duncanlar ilk başta hep böyledir.

Aramızdaki, sizinle benim aramdaki en derin fark nedir? Bunu zaten biliyorsunuz. Sahip olduğum bellekler, atalarımın bellekleri. Ben onların tamamen farkındayım. Ama sizler değilsiniz. Bazılarımız bunlara içgüdü ya da kader diyor. Bu bellekler hepimizi etkiler – düşüncelerimizi ve yaptıklarımızı. Sizler böylesi etkilere karşı bağışıklığınız olduğunu mu sanıyorsunuz? Ben Galile'yim ve burada durup size şöyle diyorum: "Ama yine de dönüyor." Döndükçe de şimdiye kadar hiçbir ölümlü gücün durdurmaya cesaret edemediği şeyler yapıyor. Ben buna cesaret etmek için buradayım işte.

— Çalınmış Günlükler

"Küçük bir kızken beni seyrederdi, hatırlıyor musun? Onu fark etmediğimi sandığı zamanlarda, Siona avının sığınağının üzerinde daireler çizerek uçan bir çöl atmacası gibi izlerdi beni. Sen de söylemiştin bunu."

Leto konuşurken bir yandan da arabasının üstündeki vücudunu yuvarlayarak doksan derece döndürdü ve böylece deri kıvrımlarıyla çevrelenmiş yüzünü arabanın yanında hızlı hızlı yürüyen Moneo'nunkine yaklaştırdı.

Sareer'deki Kale'den çıkıp yapay ve yüksek bir sırt boyunca Festival Şehri'ne dek uzanan çöl yolunda şafak yeni söküyordu. Bu yol Çölde bir lazer ışını gibi dümdüz uzandıktan sonra bulundukları noktadan itibaren geniş bir kıvrım oluşturarak teraslar halinde alçalan kanyonlara iniyor ve Idaho Nehri'ni geçiyordu. Uzakta gürleyen nehirden yükselen nem yüzünden hava kalın bir pus tabakasıyla kaplanmıştı, ama yine de Leto arabasının ön kısmını örten kabarcık şeklindeki kapağı açmıştı. Havadaki nem so-

lucan bedenini hafiften rahatsız etse bile, çöl bitkilerinin tatlı kokularını da taşıyor ve hâlâ insan burnuna sahip olan Leto, bu kokulardan çok hoşlanıyordu. Kortejin durmasını emretti.

"Neden duruyoruz Lordum?" diye sordu Moneo.

Leto yanıtlamadı. Gövdesini bir yay çizerek yeterince yükseltirken arabası gıcırdıyordu ve başını kaldırıp sağ tarafına, Yasak Orman'ın ardında, çok uzaklarda uzanan Kynes Denizi'nin ışıltılı griliğine baktı. Sonra sola döndü; orada Kalkan Yamacı'nın kalıntıları sabah güneşinin altında alçak ve yılankavi bir gölge oluşturmuştu. Üzerinde bulundukları sırt burada Sareer'i çevreleyip havadaki nem geçişini engelleyip sınırlayacak şekilde neredeyse iki bin metreye yükseltilmişti. Leto şu anda bulunduğu konumdan yararlanarak çok uzaktaki bir çentiği, Festival Şehri Onn'u kurdurduğu yeri görebiliyordu.

"Yalnızca canım öyle istedi ve durduk," dedi Leto.

"Köprüyü geçtikten sonra dinlensek olmaz mı?" diye sordu Moneo.

"Dinlenmiyorum."

Leto ileriye baktı. Yol buradan bakıldığında yalnızca kıvrılan bir gölge gibi görünen bir dizi dönemecin ardından güzel bir köprüyle nehri kesiyor, tampon oluşturan bir sırta tırmanıyor ve sonrasında da şu anda bulundukları mesafeden ışıldayan kuleler halinde görünen şehre doğru iniyordu.

"Duncan artık itaat etmiş görünüyor," dedi Leto. "Onunla şu uzun sohbetini yaptın galiba?"

"Tam istediğiniz şekilde, Lordum."

"Bakalım, daha yalnızca dört gün geçti," dedi Leto. "Onların kendilerini toplamaları genellikle daha uzun sürer."

"Muhafızlarınızla meşgul oluyor Lordum. Dün gece de yine geç saatlere kadar dışarıdaydılar."

"Duncanlar açık havada dolaşmayı pek sevmezler. Böylesi şeylerin kendilerine saldırı amaçlı fırsatlar olarak kullanılabileceğini düşünürler."

"Biliyorum Lordum."

Leto dönüp Moneo'ya baktı. Başyaverin üstünde beyaz bir üni-

forma ve yeşil bir pelerin vardı. Kabarcık şeklindeki açık kapağın yanında ve bu tür yolculuklardaki görevlerinin gereği olarak tam durması gereken yerde duruyordu.

"Görevine çok bağlısın Moneo," dedi Leto.

"Teşekkür ederim, Lordum."

Muhafızlar ve saray maiyeti arabanın arkasında, arada saygılı bir mesafe bırakarak bekliyorlardı. İçlerinden çoğu Leto ve Moneo arasındaki konuşmayı dinliyormuş gibi bir görüntü oluşturmaktan çekiniyordu, ama Idaho öyle değildi. Balıkla-konuşan muhafızların bir kısmını İmparatorluk Yolu'nun her iki yanına da dizip konumlarını aldırmakla uğraştıktan sonra, şimdi gelmiş arabanın yanında duruyordu. Idaho'nun üstünde beyaz şeritlerle süslenmiş siyah bir üniforma vardı ve Moneo bunun balıkla-konuşanların bir armağanı olduğunu söylemişti.

"Bu seferkini çok sevdiler. İşini iyi yapıyor."

"Yaptığı iş nedir ki, Moneo?"

"Sizi korumak Lordum."

Kadın muhafızların hepsi sol göğüslerine birer kırmızı Atreides atmacası arması işlenmiş ve bedenlerini saran yeşil üniformalar giymişti.

"Gözlerini ondan ayırmıyorlar," dedi Leto.

"Evet. Onlara el işaretlerini öğretiyor. Atreideslerin böyle haberleştiğini söylüyor."

"Kesinlikle haklı. Bundan öncekinin neden aynı şeyi yapmadığını merak ediyorum?"

"Eğer siz bilmiyorsanız, Lordum..."

"Şaka yapıyorum Moneo. Bundan önceki Duncan iş işten geçene dek kendisini tehlikede hissetmemişti. Bu seferki söylediklerimize ikna oldu mu peki?"

"Söylediğim gibi Lordum. Hizmetinizde çalışmaya çok iyi başladı."

"Neden yalnızca belindeki o bıçağı taşıyor?"

"Kadınlar onu ancak aralarından özel eğitim almış kişilerin lazer silahı taşıması gerektiğine ikna etti."

"Tedbiri abartmayın Moneo. Kadınlara söyle, bu seferkinden korkmamız için henüz erken."

"Emredersiniz Lordum."

Leto, yeni Muhafız Komutanının saray maiyetinin etraftaki varlığından hoşlanmadığını açıkça görebiliyordu. Onlardan epey uzakta duruyordu. Maiyettekilerin çoğunun sivil görevliler olduğunu öğrenmişti. Bugün için en parlak ve güzel giysilerini kuşanmışlardı ve kendilerini Tanrı-İmparator'un huzurunda en ihtişamlı halleriyle göstermek istiyorlardı. Oysa Idaho'nun gözüne nasıl da salak göründüklerinin farkındaydı. Ama Leto onların çok daha salakça bir şıklığa büründüklerini hatırlıyordu ve bugün o kadar fena değiller diye düşündü.

"Onu Siona'yla tanıştırdın mı?" diye sordu Leto.

Siona'nın adını duyduğu anda Moneo'nun kaşları birden çatılıverdi.

"Sakin ol," dedi Leto. "Bana karşı casusluk yaptığı zaman bile üstüne titredim onun."

"Siona'nın tehlikede olduğunu seziyorum Lordum. Bazen sanki benim en gizli düşüncelerimi dahi okuyabiliyormuş gibi hissediyorum."

"Akıllı bir çocuk babasını tanır."

"Şaka yapmıyorum Lordum."

"Evet, biliyorum. Duncan'ın sabırsızlanmaya başladığını fark ettin mi?"

"Yolu neredeyse köprüye kadar denetlediler," dedi Moneo.

"Ne buldular peki?"

"Benim bulduğumu – birkaç Müze Fremeni."

"Yine ne dileniyorlarmış?"

"Kızmayın Lordum."

Leto gözlerini yeniden ileriye dikerek baktı. Açık havaya çıkmak zorunda kalıp balıkla-konuşanları tatmin etmek için yapılan bütün bu ritüellerle dolu uzun ve görkemli yolculuk Leto'nun canını zaten yeterince sıkıyordu. Şimdi bir de başına bu ricacılar çıkmıştı!

Idaho uzun adımlarla yürüdü ve gelip Moneo'nun hemen arkasında durdu.

Idaho'nun hareketlerinde tehditkâr bir hava vardı. *Hayır, bu kadar çabuk olamaz,* diye düşündü Leto.

"Neden durduk Lordum?" diye sordu Idaho.

"Genellikle burada dururum," dedi Leto.

Doğruydu bu. Döndü ve o güzelim köprünün ardına baktı. Yol kıvrımlar oluşturarak kanyon kayalıkları boyunca inip Yasak Orman'ı ve nehir kıyısında uzanan tarlaları geçiyordu. Leto şafağı izlemek için burada sık sık dururdu. Ama bu sabahta bir farklılık vardı, güneş her zamanki gibi o bildik manzarayı aydınlatsa da ... bir şeyler eski anıları canlandırıyordu.

Ormanın ardında imparatorluk Plantasyonlarının tarlaları uzanıyor ve arazinin o uzaktaki kıvrımının üstünde yükselen güneş, tarlalarda dalgalanan buğdaylar boyunca parıldayan altın renkli ışığını yayıyordu. Buğday tarlaları Leto'ya bir zamanlar burada uzanan çölü, her tarafa yayılan kumulları anımsatmıştı.

Ve bir gün yeniden her tarafı kaplayacaklar.

Buğday tarlaları, hatırladığı çöl gibi parlak kehribar renginde değillerdi. Leto dönüp geriye, kayalıklarla çevrelenmiş uzaktaki Sareer'ine, geçmişin mabedine baktı. Renkler tamamen farklıydı. Yeniden Festival Şehri'ne doğru baktığında da renklerin aynı şekilde farklı olduğunu gördü ve sevdiği her şeyin kendisine giderek tamamen yabancı gelen bir şeylere doğru yavaşça geçirdiği bu dönüşüm yüzünden içine bir hüznün acısı düştü.

Neden bu sabah yitirdiğim insanlığımı düşünüyorum ki? diye merak etti.

Leto, buğday tarlalarının ve ormanın oluşturduğu o tanıdık görüntüyü izleyen bütün o İmparatorluk maiyetinin arasında, bu yemyeşil manzarayı hâlâ *bahr bilâ mâ,* yani susuz okyanus olarak düşünen tek kişinin sadece kendisi olduğunu biliyordu.

"Duncan," dedi Leto. "Şu tarafa, şehre doğru baksana. Orası Tanzerouft'tu."

"Dehşet Diyarı mı?" Idaho'nun bir an Onn'a baktıktan sonra gözlerini hayretle Leto'ya dikmesi yaşadığı şaşkınlığı gösteriyordu.

"*Bahr bilâ mâ*," dedi Leto. "Üç bin yıldan uzun süredir yeşilliklerin altında gizleniyor. Bütün Arrakis'te buranın eski çöl halinde nasıl göründüğünü bilen yalnızca ikimiz kaldık."

Idaho yeniden Onn'a doğru baktı ve "Kalkan Yamacı nerede?" diye sordu.

"Tam şurası Müeddib Yarığı; şehri kurduğumuz yer!"

"O zaman Kalkan Yamacı'ndan geriye şu küçük tepeler mi kaldı yani? Kalkan Yamacı'na ne oldu?"

"Kalkan Yamacı'nın tam üstünde duruyorsun."

Idaho önce başını kaldırarak Leto'ya, sonra yola ve etrafa bakındı.

"Lordum, devam edelim mi?" diye sordu Moneo.

Moneo göğsünde çalışan saatiyle her zaman görevinin peşindedir, diye düşündü Leto. Görüşülmesi gereken önemli konuklar ve yapılması gereken diğer hayati önemde işler vardı. Moneo zamanın azalışını hissediyordu; ayrıca da Tanrı-İmparator'unun Duncanlarla geçmişten bahsetmesinden pek hoşlanmazdı.

Leto birden burada ilk kez bu kadar uzun durduğunu fark etti. Maiyeti ve muhafızları sabah havasında yaptıkları koşunun ardından üşüyorlardı. Üstelik bazıları da giysileri korunma değil gösteriş amaçlı seçmişti.

Ama belki gösteriş de bir tür korunma aracıdır, diye düşündü Leto.

"Eskiden orada kumullar vardı," dedi Idaho.

"Ve binlerce kilometre boyunca uzanırlardı," diye onayladı Leto.

Moneo'nun aklı karışmıştı. Tanrı-İmparator'un bazen düşünceli bir hal almasına alışıktı, ama bugün sanki kederli gibiydi. Belki Duncan'ını yeni yitirmiş olmasındandı. Leto kederli olduğunda bazen ağzından önemli bilgiler kaçırırdı. Tanrı-İmparator'un büründüğü ruh halleri ya da kaprisleri asla sorgulanamazdı, ama zaman zaman kullanılabilirdi.

Siona'yı uyarmalıyım, diye düşündü Moneo. *Eğer o salak kız sözümü dinlerse!*

Siona, Moneo'nun gençliğine göre daha asiydi. Çok daha asiydi. Leto, Moneo'sunu ehlileştirmiş, onu Altın Yol'a ve gerçekleş-

tirmek için yaratıldığı haklı görevlerine karşı eğitip hassaslaştırmıştı. Ama Moneo'nun üzerinde uyguladığı yöntemler Siona'da işe yaramazdı. Moneo bunu fark ettiğinde kendi eğitimine dair ve aslında daha önce hiç şüphelenmediği bir sürü şeyi çok daha iyi kavramıştı.

"Buraların eski halinden en küçük bir eser bile kalmamış," dedi Idaho.

"Tam şuraya doğru baksana," dedi Leto parmağıyla göstererek. "Ormanın bittiği yere. İşte orası eskiden Kopmuş Kaya'ya giden yoldu."

Moneo onların seslerini duymamaya çalıştı. *Beni dize getiren şey, Tanrı-İmparator'a karşı duyduğum büyük hayranlık olmuştu.* Leto onu şaşırtıp kendisine hayran bırakmaktan hiç vazgeçmemişti. Ne yapacağını kestirebilmek asla mümkün değildi. Moneo, Tanrı-İmparator'un profiline baktı. *Neye dönüştü böyle?*

Moneo başyaverliğinin ilk yıllarında Kale'nin özel arşivlerine girip araştırarak Leto'nun dönüşümüne ilişkin tarihsel belgeleri incelemişti. Ama kumalabalıklarıyla nasıl sembiyoza girdiği hâlâ bir gizemdi ve Leto'nun kendi açıklamaları bile bunu anlatmaya yetmiyordu. O devasa, bölütlü bedeni lazer silahlarına bile dayanabilirdi!

Önce kumalabalıkları, sonra solucanlar – melanjı üreten o muazzam döngünün halkalarıydılar. O döngü şimdi Tanrı-İmparator'un içindeydi ... vakit kolluyordu.

"Devam edelim," dedi Leto.

Moneo aniden bir şeyleri kaçırdığını fark etti. Düşüncelerinin dalgınlığından sıyrılıp baktığında Duncan Idaho'nun gülümsediğini gördü.

"Eskiden buna dalıp gitmek derdik," dedi Leto.

"Özür dilerim, Lordum," dedi Moneo. "Ben ..."

"Dalıp gitmiştin, ama sorun değil."

Keyfi yerine gelmiş, diye düşündü Moneo. *Sanırım bunun için Duncan'a teşekkür etmeliyim.*

Leto arabasındaki konumunu toparladı ve kabarcık şekilli kapağın bir kısmını kapattı, şimdi sadece başı açıktaydı. Arabayı ça-

lıştırmasının ardından araç yoldaki küçük çakılları ezerek hareke-te geçti.

Idaho da Moneo'nun yanına geldi ve birlikte yürümeye başla-dılar.

"Arabasının altında uçurucu küreler var, ama tekerlekle gitme-yi yeğliyor," dedi Idaho. "Neden?"

"Lord Leto tekerleklerle gitmeyi yerçekimini kaldıran aletler kullanmaktan daha çok seviyor."

"Arabayı nasıl yürütüyor? Nasıl kullanıp yönlendiriyor?"

"Bunu kendisine sordun mu?"

"Fırsatım olmadı."

"İmparator Arabası Ix yapımıdır."

"Yani?"

"Lord Leto'nun arabasını düşünce gücüyle çalıştırıp kullandığı söyleniyor."

"Buna emin değil misin?"

"Böyle sorulardan hoşlanmaz."

Tanrı-İmparator en yakınları için bile bir muamma, diye düşündü Moneo.

"Moneo!" diye seslendi Leto.

"Muhafızlarının yanına dönsen iyi olacak," dedi Moneo, Ida-ho'ya geride kalmasını işaret ederek.

"Bence onları da alıp önden yürüsem daha iyi olacak," dedi Idaho.

"Hayır! Lord Leto bunu istemiyor. Şimdi geri dön."

Moneo hızlanarak Leto'nun yüzünün hemen yanına kadar yak-laştı ve dönüp baktığında Idaho'nun maiyetin gerisinden, en arka-yı koruyarak gelen muhafızların arasına girene dek yavaşladığını gördü.

Leto başını hafifçe eğerek Moneo'ya baktı. "Durumu iyi idare ettiğini düşünüyorum, Moneo."

"Teşekkür ederim, Lordum."

"Duncanlar neden hep ileride, önde olmak isterler, biliyor mu-sun?"

"Elbette biliyorum Lordum, çünkü sizi korumak için muhafızlarınızın yeri orasıdır."

"Ve bu seferki tehlike kokusu alıyor."

"Sizi hiç anlamıyorum Lordum. Neden böyle şeyler yapıyorsunuz anlamıyorum."

"Evet Moneo, anlamıyorsun."

Kadınların paylaşma dürtüsünün kökeninde ailesel paylaşma vardır – çocukların bakımı, yiyeceklerin toplanıp hazırlanışı, sevinçlerin, kederlerin ve sevginin paylaşımı. Ağıt yakma geleneği de kadınlardan gelir. Din başlangıçta kadınların tekelindeydi, ama toplumsal gücü artıp egemen hale gelince, kadınların elinden zorla alınmıştır. İlk tıp araştırmacıları ve şifacılar da kadınlardır. Cinsiyetler arasında asla belirgin bir denge kurulamamıştır, çünkü güç her zaman bilginin yanı sıra birtakım rollerin de peşinden gitmiştir.

— Çalınmış Günlükler

Rahibe Ana Tertius Eileen Anteac berbat bir sabah geçirmekteydi. Arrakis'e gerçeğisöyleten arkadaşı Marcus Claire Luyseyal ile birlikte gelmişti ve yörüngesinde sabit duran Lonca büklümgemisinin ilk mekiğine binip resmi gruplarıyla birlikte gezegene inneli henüz üç saat bile geçmemişti. Onlara Festival Şehri'ndeki Elçiler Semti'nin en kenarında ücra bir yerde, daracık ve pis odalar vermişlerdi.

"Utanmasalar varoşlarda oturtacaklarmış bizi," demişti Luyseyal.

Üstelik bu da yetmezmiş gibi, her türlü iletişim olanaklarından da mahrum bırakılmışlardı. Düğmelere ne kadar basılsa, avuç kadranları ne kadar çevrilse de odalardaki ekranların hiçbiri çalışmıyordu.

Anteac kendilerine eşlik eden balıkla-konuşan muhafızların başındaki subaya çıkışmıştı. Muhafız subayı çatık kaşlı, ırgat gibi kaslı ve iri kıyım bir kadındı.

"Komutanınıza şikâyette bulunmak istiyorum!"

"Festival zamanı şikâyette bulunmak yasaktır," demişti amazon, kalın bir sesle.

Anteac subaya öfkeyle bakmıştı. Anteac'ın o yaşlanıp buruşmuş suratında öfke ifadesi belirdiğinde diğer Rahibe Anaların bile ürktüğü bilinirdi.

Amazon ise sadece gülümsemiş ve "Size söylemem gereken bir mesaj var," demişti. "Tanrı-İmparator'un huzuruna en son siz çıkacaksınız."

Bene Gesserit kafilesindeki herkes bunu duymuştu ve anlamını henüz en alt konumdaki Rahibe Ana adayları bile kavramıştı. Kendilerine sıra gelene dek baharat taksimatları yapılacak, onlara bir şey kalmayacaktı. *Tanrılar yardımcımız olsun!*

"Ama üçüncü olacaktık," demişti Anteac, sakinliğini korumayı başararak.

"Tanrı-İmparator böyle emretti!"

Anteac bir balıkla-konuşanın bu ses tonunu kullanmasının anlamını bilirdi. İtirazı sürdürmek kaba kuvvete davetiye çıkarmak demekti.

Sabahtan beri felaketlerin ardı arkası kesilmedi ve şimdi bir de bu çıktı başımıza!

Anteac kaldıkları berbat binanın orta kısmına yakın ufacık ve neredeyse tamamen boş odanın bir duvarına sırtını vermiş, alçak bir taburede oturuyordu. Yanında ancak en düşük dereceli yardımcılara verilecek türden alçak bir portatif yatak vardı! Duvarlar soluk ve kötü bir yeşildi. Odanın tek korküresi öylesine eskiydi ki, sarıdan başka hiçbir tona ayarlanamıyordu. Odanın eskiden depo olarak kullanıldığı açıkça belliydi. Küf kokuyordu. Zeminin siyah renkli plastik döşemenin üstünde de oyuklar ve çizikler vardı.

Ayaklarını örten siyah aba cübbesinin eteklerini düzelten Anteac, tam karşısına diz çöküp başını öne eğmiş bir halde bekleyen haberciye doğru eğildi. Haberci henüz genç bir rahibe adayı olan ceylan gözlü bir sarışındı. Kızın korkusu ve heyecanı yüzündeki ve boynundaki terden anlaşılıyordu. Üstündeki açık kahverengi

cüppenin eteğine sokakların çamuru bulaşmıştı.

"Emin misin, kesinlikle emin misin?" diye sordu Anteac. Taşıdığı mesajın ağırlığı altında ezilmiş bir halde tir tir titreyen zavallı kızcağızı sakinleştirmek için oldukça yumuşak bir sesle konuşuyordu.

"Evet Rahibe Ana." Kız hâlâ başını kaldırmadan yere bakıyordu.

"O zaman bir daha anlat bakalım," dedi Anteac ve *aslında zaman kazanmaya çalışıyorum*, diye düşündü. *Ne söylediğini pekâlâ duydum.*

Haberci başını kaldırıp Anteac'ın masmavi gözlerine baktı. Bütün alt düzey görevlilere ve rahibe adaylarına böyle yapmaları öğretilirdi.

"Aldığım emirlere uyarak, Ixlilerle elçiliklerinde buluştum ve onlara selamınızı söyledim. Sonra iletmemi istedikleri bir mesaj olup olmadığını sordum."

"Tamam kızım, bunları biliyorum! Sadede gel."

Haberci kız yutkundu. "Benimle konuşan kişi kendisini, elçiliğin geçici yöneticisi ve eski sefirin asistanı Othwi Yake olarak tanıttı."

"Onun yerine geçmiş bir yüz dansçısı olmadığına kesinlikle emin misin?"

"Buna dair hiçbir belirti göremedim, Rahibe Ana."

"Pekâlâ. Yake'nin kim olduğunu biliyoruz. Şimdi devam edebilirsin."

"Yake yeni sefirin gelişini beklediklerini söyledi."

"Yani Hwi Noree'nin. Evet, bugün geliyor."

Haberci dudaklarını yaladı.

Anteac bu zavallı yaratığı daha alt bir temel eğitim sınıfına geri göndermeyi unutmaması gerektiğine karar verdi. Haberciler kendilerini çok daha kusursuz bir şekilde kontrol edebilmeliydi; gerçi kızcağız gerilmekte de pek haksız değildi. Taşıdığı mesaj çok önemliydi.

"Sonra beklememi söyledi," dedi ulak. "Odadan ayrıldı ve bi-

raz sonra yanında bir Tleilaxuyla döndü. Tleilaxunun yüz dansçısı olduğuna eminim, çünkü buna dair kesin belirtilerin bazılarını taşı ..."

"Tamam kızım, öyle diyorsan öyledir," diye araya girdi Anteac. "Şimdi sadede ..." Luyseyal'ın odaya girmesiyle sözü yarıda kesildi.

"Ixliler ve Tleilaxulardan mesajlar geldiğine dair duyduklarım doğru mu?" diye sordu Luyseyal.

"Evet, kız şimdi anlatıyor," dedi Anteac.

"Neden ben de çağrılmadım?" Anteac başını kaldırıp gerçeğisöyleten arkadaşına bakarken, bu Luyseyal'in *sanatının* doruğuna çıkmış biri olmasına karşın rütbelerin getirdiği kibirden hâlâ kurtulamadığını düşündü. Ama Luyseyal daha gençti. Ayrıca oval ve şehvetli yüz hatları Jessica'nınkine benziyordu ve o genler dikkafalılığa yol açardı.

"Yardımcın meditasyon yaptığını söylemişti," diye yumuşak bir sesle açıkladı.

Luyseyal başıyla bunu onaylayıp yatağa oturduktan sonra haberciye döndü. "Devam et."

"Yüz dansçısı, Rahibe Analara gönderilecek bir mesajı olduğunu söyledi. Bunu söylerken de çoğul şahıs eki kullandı," dedi haberci.

"Yani bu kez iki kişi geleceğimizden haberi vardı," dedi Anteac.

"Herkesin haberi vardı," dedi Luyseyal.

Anteac dönüp tüm dikkatini haberciye yoğunlaştırdı. "Şimdi kızım, bellek-transına geç ve o yüz dansçısının sözlerini bize harfiyen tekrarla."

Haberci başını sallayarak onayladı. Bağdaş kurup ellerini kucağında kavuşturdu. Üç derin nefes aldı, gözlerini kapattı ve omuzlarını gevşetti. Konuşmaya başladığında sesi tiz ve genizden geliyordu.

"Rahibe Analara söyle, imparatorluk bu gece Tanrı-İmparator'dan kurtulacak. Ona bugün, Onn yolunda saldıracağız. Başarısız olmamız imkânsız."

Haberci derin bir nefes alıp titredi. Gözlerini açıp Anteac'a baktı.

"O Ixli, Yake bu mesajı hemen size iletmemi söyledi. Sonra da sol elimin tersine o özel şekilde dokundu. Böylece bizden olduğunu ..."

"Yake bizdendir," dedi Anteac. "Luyseyal'a parmak mesajını da söyle."

Haberci Luyseyal'a baktı. "Yüz dansçılarına esir düştük ve kımıldayamıyoruz."

"Kapılarımızın korunması için gerekli tedbirleri aldım," dedi Anteac, Luyseyal ayağa fırlamaya davrandığında. Sonra da habercive baktı. "Artık gidebilirsin kızım. Görevini yeterince yerine getirdin."

"Peki Rahibe Ana." Haberci çevik ve zarif bir hareketle ayağa kalktı; ama Anteac'ın ne demek istediğini anladığı hareketlerinden açıkça belliydi. Görevini *yeterince* yerine getirdin demek, *aferin* demek değildi.

"Bu kız bir bahaneyle elçiliği inceleyip Ixlilerin kaçının yerine yüz dansçılarının geçtiğini öğrenmeliydi," dedi Luyseyal, haberci gittikten sonra.

"Ben öyle düşünmüyorum," diye itiraz etti Anteac. "O konuda doğrusunu yaptı. Ama bir yolunu bulup Yake'den daha ayrıntılı rapor alabilse çok daha iyi olurdu. Korkarım Yake'yi kaybettik."

"Tleilaxuların bize neden bu mesajı gönderdiği elbette açıkça belli," dedi Luyseyal.

"Ona gerçekten saldıracaklar," dedi Anteac.

"Elbette; salak oldukları için bu salaklığı yapacaklar. Benim söylemek istediğim bize mesaj gönderme nedenlerinin açıkça ortada olduğu."

Anteac başıyla onayladı. "Artık onlara katılmaktan başka çaremizin olmadığını düşünüyorlar."

"Üstelik Lord Leto'yu uyarmaya kalkıştığımız da da Tleilaxular habercilerimizin ve bağlantılarının kimliklerini öğrenecekler."

"Ya Tleilaxular gerçekten başarırlarsa ne olacak?" diye sordu

Anteac.

"Sanmam."

"Asıl planlarının ne olduğunu bilmiyoruz. Sadece ne zaman saldıracaklarını biliyoruz o kadar."

"Peki ya Siona denen o kız da bu işin içindeyse?" diye sordu Luyseyal.

"Kendime de aynı soruyu sordum. Lonca'dan gelen ayrıntılı raporu duydun mu?"

"Sadece özetini duydum. Yeterli değil mi?"

"Yüksek olasılıkla evet."

"*Yüksek olasılıkla* terimini kullanırken dikkatli olmalısın," dedi Luyseyal. "Milletin mentat olduğunu düşünmeye başlamasını istemeyiz."

"Senin beni ele vereceğini sanmıyorum," dedi Anteac soğuk bir sesle.

"Lonca'nın şu Siona konusunda haklı olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu Luyseyal.

"Elimde onun hakkında yeterli bilgi yok. Eğer haklılarsa, hakikaten sıra dışı biri demektir."

"Lord Leto'nun babası gibi mi?"

"Lonca Yönbulucuları, kendilerini Lord Leto'nun babasının kâhin gözünden gizleyebiliyorlardı."

"Ama Lord Leto'dan gizlenemiyorlar."

"Lonca raporunun tamamını dikkatle okudum. Siona kendini ve yaptıklarını pek de gizlemiyor aslında..."

"*Gözümüzden kayboluyor*, diyorlar. Onların görüş alanından *silinip gidiyormuş*."

"Yalnızca Siona."

"Peki, Lord Leto'nun *görüş alanından* da saklanabiliyor muymuş?"

"Bilmiyorlar."

"Peki, Siona ile temas kurmaya cesaret edecek miyiz?"

"Kurmamaya cesaret edebilir miyiz?" diye sordu Anteac.

"Tleilaxular başarılı olursa bütün bunlar anlamsızlaşır ... An-

teac, en azından Lord Leto'yu uyarmayı denemeliyiz."

"Haberleşme cihazlarımız yok ve kapıda balıkla-konuşanlar nöbet tutuyor. İçeri girmemize izin veriyorlar, ama çıkmamıza değil."

"Onlardan biriyle konuşsak?"

"Bunu da düşündüm. Ama konuşmasak da, sonrasında onların yüz dansçıları olduklarından çekindiğimizi söyleyebiliriz."

"Kapıdaki muhafızlar," diye mırıldandı Luyseyal. "Lord Leto kumpastan haberdar olabilir mi?"

"Her şey mümkün."

"Lord Leto söz konusu olduğunda, senin söyleyebileceğin tek kesin şey de bu," dedi Luyseyal.

Anteac hafifçe iç geçirip tabureden kalktı. "Eski güzel günleri, bize daima yetecek kadar baharatımızın olduğu günleri nasıl da özlüyorum."

"*Daima* ha? Bu da sadece başka bir yanılsama," dedi Luyseyal. "Umarım dersimizi almışızdır. Bugün Tleilaxular başarsa da başaramasa da, önemli olan bu."

"Sonucu ne olursa olsun, yüzlerine gözlerine bulaştıracaklar," diye homurdandı Anteac. "Tanrılar adına! Şimdiki suikastçılarda hiç iş yok."

"Ama gulâm Idahoları daima varlar," dedi Luyseyal.

"Ne dedin?" Anteac arkadaşına şaşkın gözlerle baktı.

"Gulâm ..."

"Evet!"

"Gulâmların vücutları çok yavaştır," dedi Luyseyal.

"Ama kafaları hızlı çalışır."

"Ne düşünüyorsun?"

"Yoksa Tleilaxular ... Ama hayır, olamaz ... Onlar bile böyle bir şeyi yapmaya ..."

"Yani yüz dansçısı bir Idaho yaratmayı mı?" diye fısıldadı Luyseyal.

Anteac konuşmadan başını sallayarak onayladı.

"Böyle bir şeyi aklından çıkar," dedi Luyseyal. "O kadar da ap-

tal olamazlar."

"Tleilaxular hakkında varılabilecek çok tehlikeli türden bir yargı bu," dedi Anteac. "Kendimizi en kötü olasılığa karşı hazırlamalıyız. Çabuk şu balıkla-konuşan muhafızlarından birini getir buraya!"

Bitmeyecekmiş gibi uzun süren savaşlar kendilerine özgü sosyal koşullar doğurmuş ve bu koşullar da tüm çağlarda birbirine benzemiştir. İnsanlar o dönemlerde saldırıları savuşturmak için sürekli bir dikkat kesilme halinde yaşar. Otokratların mutlak hâkimiyetleri başlar. Her türlü yenilik – yeni gezegenler, faydalanılabilecek yeni ekonomik sahalar, yeni fikirler veya aletler, ziyaretçiler ve her şey kuşkuyla karşılanır. Feodalizm iyice kök salar; bazen politbüro veya benzeri bir yapılanmanın kisvesine bürünse de mutlaka vardır. Hükümdarlığın aktarımı güç sahiplerinin yolunu, egemenlik kuran güçlülerin soyunu, izler. Zenginliğin paylaştırılmasını Tanrının yeryüzündeki temsilcisi olan kralların ya da buna denk sıfatlar taşıyan kişiler üstlenir. Onlar miras bırakacakları şeyi kontrol altında tutmak gerektiğini, yoksa güçlerinin yavaşça eriyip gideceğini bilirler. Şimdi Leto'nun Barışı'nı anladınız mı?

— Çalınmış Günlükler

"Huzura çıkıştaki değişiklik Bene Gesseritlere bildirildi mi?" diye sordu Leto.

Idaho Nehri'ndeki köprüye gelmeden önceki dönemeçlerin başındaki ilk inişe girmişlerdi. Sabahın ilerlemesiyle birlikte güneş de yükseldikçe birkaç saray mensubu pelerinlerini çıkarmıştı. Idaho, küçük bir balıkla-konuşan muhafız grubuyla birlikte sol tarafta yürüyordu; üniformasında artık toz ve ter lekeleri seçilmeye başlamıştı. İmparator Arabası'nın hızına ayak uydurmak gerçekten zor bir işti.

Moneo tökezledi ve neredeyse düşecekken yeniden kendini toparladı. "Bildirildi Lordum." Huzura çıkış programında değişikler yapmak kolay olmamıştı, ama Moneo festival vaktinde son anda

değişiklikler yapılabildiğini bildiği için hazırlıklı olmayı öğrenmişti.

"Hâlâ Arrakis'te kalıcı bir büyükelçilik açmak istiyorlar mı?" diye sordu Leto.

"Evet, Lordum ve onlara her zamanki yanıtımızı verdim."

"Basitçe *hayır* demek yeter," dedi Leto. "O sahte dinsel sofuluklarından ne kadar tiksindiğimin artık onlara daha fazla hatırlatılmasına gerek yok."

"Evet Lordum." Moneo, Leto'nun arabasının yanında, uygun mesafede yürümeyi sürdürmek için biraz yavaşladı. Solucan varlığını bu sabah epeyce ortaya çıkarmıştı – Moneo, Leto'nun gövdesindeki belirtileri kolayca seçebiliyordu. Bu durum da hiç şüphesiz havadaki nem yüzündendi. Nem her zaman Solucan'ı dışarı çıkarırdı.

"Din her zaman için belagat despotluğuna yol açmıştır," dedi Leto. "Bene Gesseritlerin öncesinde, bu konuda en iyi olanlar Cizvitlerdi."

"Cizvitler mi Lordum?"

"Eminim ki senin şu tarih kitaplarında onların adlarına rastlamışsındır."

"Hatırlamıyorum, Lordum. Ne zaman yaşamışlardı?"

"Boş ver. Belagat despotluğunu öğrenmek istiyorsan Bene Gesseritleri incelemen yeterli. Ama kendi yalanlarına kendileri kanmıyor elbette."

Rahibe Anaların işi zor, diye düşündü Moneo. *Onlara nutuk çekmeye hazırlanıyor. Bundan nefret edecekler. Bu iş ciddi sorunlara yol açabilir.*

"Tepkileri ne olmuş?" diye sordu Leto.

"Duyduğuma göre hayal kırıklığına uğramışlar, ama itiraz etmemişler."

Onları daha fazla hayal kırıklığına hazırlasam iyi olacak, diye düşündü Moneo. *Ayrıca Ix ve Tleilaxu delegelerinden uzak tutulmaları gerekiyor.*

Moneo başını olumsuz bir tavırla salladı. Bu durum bazı berbat kumpasların kurulmasına yol açabilirdi. Duncan'ı uyarmalıydı.

"Bu da uydurma kehanetlerin gerçekleşmesine ve her türlü rezilliğin haklı gösterilmesine yol açar," dedi Leto.

"Bu ... belagat despotluğu dediğiniz şey mi Lordum?"

"Evet! Kötülüğü bağnazca bir haklılık perdesinin ardına gizler. İyiliği savunduklarını iddia etseler bile aslında kötülük yapıyorlardır."

Leto'nun gövdesine dikkatle bakmayı sürdüren Moneo'nun gözleri, sanki rastlantısal bir hareketmiş gibi ellerinin kıvrılıp büküldüğünü ve devasa bölütlerinin titreştiğini fark etti. *Ya Solucan şimdi burada ortaya çıkıverirse, ben ne yaparım?* Alnından ter boşandı.

"Hasımlarına gözden düşürüp kara çalmak için gerçekleri ustaca çarpıtırlar," dedi Leto.

"Hepsi mi Lordum?"

"Cizvitler buna güç merkezini korumak, derdi. Bu durum da tamamen ikiyüzlülüğe yol açar ve bu ikiyüzlülük de eylemleriyle açıklamaları arasındaki tutarsızlıktan her zaman anlaşılır. Eylemleriyle açıklamaları asla bağdaşmaz."

"O zaman bu konuyu daha dikkatli incelemeliyim, Lordum."

"En sonunda da hâkimiyet insanlara suçluluk hissettirilerek sağlanır hale gelir. Çünkü bu ikiyüzlülük cadı avlarına ve günah keçileri aramaya yol açar."

"Korkunç bir şeymiş, Lordum."

Kortej bir köşeyi döndü. Uzaktaki köprü görünsün diye buradaki kayalarda bir yarık açılmıştı.

"Moneo, dikkatin bende mi?"

"Evet, Lordum. Dinliyorum."

"Dinsel güç merkezinin bir aracını tarif ediyorum."

"Farkındayım Lordum."

"Öyleyse neden bu kadar korktun?"

"Dinsel güç hakkında konuşmak beni daima korkutmuştur, Lordum."

"Çünkü sen ve balıkla-konuşanlar dinsel güce benim adıma sahip olduğunuz için mi?"

"Elbette öyle, Lordum."

"Güç merkezleri çok tehlikelidir, çünkü gerçekten delirmiş olan kişileri, güce sırf güç adına sahip olmak isteyen kişileri mıknatıs gibi çeker. Anlıyor musun?"

"Evet, Lordum. Hükümetinizde görev almak isteyenlerin ricalarını da genellikle bu yüzden reddediyorsunuz."

"Harikasın Moneo!"

"Teşekkür ederim, Lordum."

"Her dinin gölgesinde bir Torquemada[Φ] gizlenir," dedi Leto. "Bu ismi ilk kez duyuyorsun. Biliyorum, çünkü tüm kayıtlardan sildirmiştim."

"Bunu neden yaptınız Lordum?"

"O adam iğrenç biriydi. Kendi fikirlerine uymayanları diri diri yaktırırdı."

"Sizi kızdıran tarihçiler gibi mi yanarlardı Lordum?" diye sesini ayarlayarak fısıldadı Moneo.

"Yoksa eylemlerimi sorguluyor musun Moneo?"

"Hayır Lordum!"

"Güzel. O tarihçiler acı çekmeden öldüler. Hiçbiri alevleri hissetmedi. Oysa Torquemada yanan kurbanlarının acı içindeki çığlıklarını tanrısı duysun isterdi."

"Çok korkunç, Lordum."

Kortej bir köşeyi daha döndü; buradan da köprüyü görebiliyorlardı, ama hiç yaklaşmamışlardı sanki.

Moneo Tanrı-İmparator'unu bir kez daha inceledi. Solucan pek fazla yaklaşmamış gibiydi. Yine de hâlâ fazla yakındı. Moneo o sağı solu belli olmaz varlığın yaydığı tehdidi hissedebiliyordu; o Kutsal Varlık bir anda öldürmeye başlayabilirdi.

Moneo ürperdi.

Φ *Tomas de Torquemada*: (İS 1420-1498) İspanyol engizisyoncusu. 1483 yılında İberik Yarımadası genel engizisyonculuğuna getirilmesinin bir yıl sonrasında yayımladığı bir "Talimat" ile Yahudilere karşı korkunç bir mücadeleye girişip sınırdışı edilmelerine neden oldu. Sergilediği hoşgörüsüzlük yaklaşık 8.000 insanın ölümüne yol açmıştır. –ed.

Ayrıca bu tuhaf ... vaazın anlamı neydi? Moneo Tanrı-İmparator'un çok az kişiyle böyle konuştuğunu biliyordu, ama bu hem bir ayrıcalık hem de bir yüktü. Leto'nun Barışı uğruna ödenen bedellerden biriydi. Bu barışı sürdürmek uğruna insanlar nesiller boyunca kendilerine emredilen şekilde yaşamak zorunda kalmıştı. Bu barışta nadiren görülen kopmalarıysa sadece Kale'deki en yetkili kişiler tamamen biliyordu ... şiddetin patlak vereceğine dair bir sezgiyle balıkla-konuşanların gönderildiği bütün o önemsiz *olayları.*

Sezgiyle!

Moneo artık konuşmadan duran Leto'ya bir göz attı. Tanrı-İmparator'un gözleri kapalıydı ve yüzünde düşüncelere dalmış birinin ifadesi vardı. Solucan'ın diğer belirtilerinden biri de buydu – oldukça kötü bir belirtiydi. Moneo titredi.

Leto kapıldığı o vahşileşip kan dökme anlarını önceden sezebiliyor muydu? İmparatorluğun her yanında korku ve huşuyla anılmasına yol açan şey, şiddetin nerede ve ne zaman patlak vereceğini sezme yeteneğiydi. Leto geçici ayaklanmaları bastırmak için birliklerini nerelere göndermesi gerektiğini daima bilirdi. Daha ayaklanma başlamadan biliyordu.

Böyle meseleleri düşünmek bile Moneo'nun ağzının kupkuru kesilmesine yetmişti. Bazen Tanrı-İmparator'un herkesin aklını okuyabildiğine inandığı anlar oluyordu. Leto elbette casuslar da kullanıyordu. Bazen cüppelere sarınmış kişiler balıkla-konuşanların yanından hızla geçip Leto'nun kulesindeki kartal yuvasına çıkıyor ya da aşağıya mezarlığa iniyordu. Bunların casus olduklarına hiç şüphe yoktu, Moneo'nun şüphelendiği tek şey Leto'nun onları sadece zaten bildiği şeyleri doğrulatmak için kullanıyor olmasıydı.

"Benim yöntemlerimi anlamaya çalışma Moneo," dedi Leto, sanki Moneo'nun zihnindeki kaygıları doğrulamak istercesine. "Bekle ve o anlayış kendiliğinden gelsin."

"Deneyeceğim, Lordum."

"Hayır, *deneme*, yap. Bu arada, dağıtılacak baharat taksiminde hiçbir değişiklik olmayacağını ilan ettin mi?"

"Henüz hayır Lordum."

"Güzel, bunu ilan etmeyi ertele. Fikrimi değiştireceğim galiba. Yeni rüşvet teklifleri alacağını da biliyorsun elbette."

Moneo iç geçirdi. Kendisine önerilen rüşvetler artık inanılmaz meblağlara ulaşmıştı. Fakat bu durumu Leto'yu eğlendiriyor gibiydi.

"Bırak rüşvet teklif etsinler," demişti, "Bakalım ne kadara dek çıkabilecekler. Uygun fiyata gelindiğinde sonunda aklın çelinebilirmiş izlenimi uyandır."

"Corrino Hanedanı da rüşvet teklif etti mi?" diye sordu Leto; yine köprü manzaralı bir başka köşeyi daha dönüyorlardı.

"Evet, Lordum."

"Günün birinde Corrino Hanedanı'nın kadim gücüne kavuşacağı efsanesini biliyor musun?"

"Duymuştum Lordum."

"Corrino'yu öldürt. Tam Duncan'a göre bir iş. Böylece onu sınamış oluruz."

"Bu kadar erken mi sınayalım Lordum?"

"Melanjın insan ömrünü uzatabildiği bilinir; ama artık kısaltabildiği de öğrenilsin."

"Emredersiniz Lordum."

Moneo aslında itiraz etmek isteyip de edemediği zamanlarda böyle derdi. Bunun farkındaydı. Leto'nun da farkında olduğunu ve bunu eğlenceli bulduğunu biliyordu. Ama bu durum hiç hoşuna gitmiyordu.

"Yanımdayken sabrına hâkim olmaya çalışmalısın Moneo," dedi Leto.

Moneo öfkesini bastırmaya çalıştı. Keskin sirke küpüne zarardı. Asiler öfkelenirdi. Duncanlar da ölmeden önce giderek öfkelenirdi.

"Zamanı sizden farklı algılıyorum Lordum," dedi Moneo. "Keşke sizin gibi algılayabilseydim."

"İstesen yaparsın, ama istemiyorsun."

Moneo, Leto'nun sitem ettiğini sezmişti ve susup aklını me-

lanjla ilgili sorunlara verdi. Lord Leto melanjdan pek bahsetmezdi. Bahsettiğinde de genellikle taksimatın azaltılması veya artırılması, armağan olarak gönderilmesi ya da yeni keşfedilmiş bir depoya el koymak üzere balıkla-konuşanların gönderilmesiyle ilgili olurdu bu. İmparatorluktaki var olan en büyük baharat deposunun yerini yalnızca Tanrı-İmparator biliyordu. Moneo saray hizmetinde çalışmaya başladığı ilk günlerde Lord Leto bir keresinde onu gözleri bağlı halde kıvrılan koridorlardan bizzat geçirerek o gizli yere götürmüştü ve Moneo'nun hissettiği tek şey yeraltında olduklarıydı.

Gözlerimi açtığımda yeraltındaydık.

Mekân Moneo'yu huşuyla doldurmuştu. Kayaların içine oyulmuş ve üstleri metal süslemeli kadim zamanlardan kalma korkürelerle aydınlanan o devasa deponun her yerinde kocaman baharat yığınları vardı. Gümüşi renkli soluk ışıkta baharat yığınları mavi mavi parlıyordu. Havada da kesinlikle acı bir tarçın kokusu vardı. Yakında bir yerlerden de su şıpırtıları geliyordu. Sesleri deponun taş duvarlarında yankılanıyordu.

"Bir gün gelecek ve bütün bunların hepsi bitecek," demişti Lord Leto.

"O zaman Lonca ve Bene Gesseritler ne yapacak?" diye sormuştu, şaşkınlık içinde etrafına bakınan Moneo.

"Şimdi ne yapıyorlarsa onu yapacaklar, ama şiddetin dozunu arttıracaklar."

Moneo içi inanılmaz miktarda melanjla dolu o devasa depoya bakarken, aklından yalnızca o anda imparatorlukta olup bitenler geçiyordu – kanlı suikastlar, korsan akınları, casusluklar ve kumpaslar. Tanrı-İmparator daha da kötüleşmesini önlüyordu, ama şimdi gerçekleşenler bile yeterince kötüydü.

"Fazlasıyla baştan çıkarıcı," diye fısıldadı Moneo.

"Haklısın, öyle."

"Peki melanj bittiğinde, bir daha hiç olmayacak mı Lordum?"

"Bir gün çöle geri dönecek ve o zaman baharat kaynağı ben olacağım."

"Siz mi Lordum?"

"Ve onun kadar muhteşem bir şey daha üreteceğim – melez ve çok daha hızlı üreyebilen bir kumalabalığı türü."

Bu açıklamanın karşısında titremeye başlayan Moneo, böylesine tuhaf şeyler söyleyen ve gölgelerin arasında duran Tanrı-İmparator'a bakakalmıştı.

"Kumalabalıkları," demişti Lord Leto, "birbirleriyle bağlanıp kocaman canlı balonlar oluşturacaklar ve gezegenin suyunu yeraltının derinliklerine hapsedecekler. Tıpkı eskiden, Dune devrinde olduğu gibi."

"Tüm suları mı Lordum?"

"Neredeyse. Ve üç yüzyıl içinde de kumsolucanları yeniden gezegenin hâkimi olacak. Ama sana söz veriyorum ki yeni bir tür kumsolucanı olacak bu."

"Nasıl yani Lordum?"

"Hayvan farkındalığına ve yepyeni bir kurnazlığa sahip olacak. Artık baharat toplamak, hele de elde tutmak çok daha tehlikeli olacak."

Moneo mağaranın kaya tavanına bakarak, yeryüzünün ne kadar yukarıda olduğunu hayal etmeye çalışmıştı.

"Her yer yeniden çöl mü olacak Lordum?"

"Su kanalları kumla dolacak. Ekinler kumlarda boğulup ölecek. Ağaçlar hareket eden devasa kumulların altında kalacak. Ölüm saçan kumlar yayılmayı sürdürecek, ta ki çorak topraklarda hafif bir sinyal duyulana dek."

"Ne sinyali Lordum?"

"Bir sonraki döngünün, Yaradan'ın gelişinin, Şeyh Hulud'un gelişinin sinyali."

"Bu siz mi olacaksınız Lordum?"

"Evet! Dune'un dev kumsolucanı bir kez daha derinlerden yükselip çıkacak. Bu gezegen yeniden baharatın ve solucanın diyarı olacak."

"Peki, ama gezegendeki insanlar Lordum? Bütün bu insanlara ne olacak?"

"Çoğu ölecek. Toprak çoraklaşıp kavruldukça yenilebilir bit-

kiler ve besin üretimi azalacak. Çiftlik hayvanları da açlıktan ölüp gidecek."

"Herkes aç mı kalacak Lordum?"

"Besin yetersizliği ve nükseden eski hastalıklar halkı kırıp geçirecek, sadece en güçlüler hayatta kalmayı başarabilecek ... en güçlüler ve en zalimler."

"Böyle olması şart mı Lordum?"

"Alternatifler daha da kötü."

"Bana alternatifleri de anlatır mısınız Lordum."

"Zamanla onları da öğreneceksin."

Moneo bu sabah ışığında Tanrı-İmparator'un yanında Onn'a doğru yürürken, bu alternatif kötülükleri gerçekten de öğrendiğini kendine itiraf etmek zorunda kalıyordu.

İmparator'un uysal halkının büyük bölümü, Moneo'nun zihninde tuttuğu bu değişmez kesinlikteki bilgiyi, yalnızca Sözlü Tarih'in satır aralarından veya arada sırada gezegenin tekinde ortaya çıkıp parladıktan sonra kısa sürede yıldızı sönüp giden deli peygamberlerin anlattığı efsanelerden ve tuhaf öykülerden öğrenebilirdi.

Oysa ben balıkla-konuşanların neler yaptıklarını çok iyi biliyorum.

Ayrıca, bir taraftan sofraya kurulup birbirinden lezzetli yemeklerini tıka basa yerken bir yandan da zavallı insanlara yapılan işkenceleri izleyen kötü adamların var olduğunu da biliyordu.

Ta ki balıkla-konuşanların gelip ortalıktaki kanı temizlemesine dek.

"Kızının beni seyretmesi hoşuma giderdi," dedi Leto. "Bunu bildiğimin farkında bile değildi."

"Lordum, kızım için korkuyorum! O benim kanımdan ve canımdan ..."

"Benim de öyle Moneo. Atreides değil miyim? Asıl kendin için korksan daha iyi olur."

Moneo, Tanrı-İmparator'un gövdesine yan gözle ve korkuyla baktı. Solucan'ın yakınlarda olduğuna dair alametler hâlâ belirgindi. Dönüp peşlerindeki korteje ve ardından da karşılarında

uzanan yola baktı. Şimdi sarp bir yokuşu iniyorlardı. İki yanında Sareer'in etrafını çevreleyen insan yapımı yalçın kayalıklar yükselen yol, kısa kıvrımlarla uzanıyordu.

"Siona benim canımı sıkmıyor Moneo."

"Ama o ..."

"Moneo! Dinle, hayatın en büyük sırlarından biri gizemlerin arasında korunuyor! Bu yeni bir şey görüp *şaşırmaktır*, ki bu da benim en çok arzuladığım şey."

"Lordum, ben ..."

"Yeni! Nasıl da *harika* ve ışıl ışıl bir sözcük değil mi?"

"Öyle diyorsanız öyledir Lordum."

Unutmamalıyım ki Moneo benim yaratığım. Onu ben yarattım, diye düşündü Leto.

"Evladın benim için de çok değerli Moneo. Onun arkadaşlarından hoşlanmıyor olabilirsin, ama kızın onlardan birini sevebilir."

Moneo gayri ihtiyari dönüp muhafızların arasında yürüyen Duncan Idaho'ya baktı. Idaho gözlerini ileri dikmiş, önlerinde uzanan yolun kıvrımlarını tüm kıvrımlarını inceliyormuş gibi dikkatle bakıyordu. Her yandan gelebilecek saldırıya uygun bir şekilde yükselen dik yamaçların içinden geçen bu yolu hiç sevmemişti. Idaho daha geceden yukarıya gözcüler göndermişti ve Moneo bunlardan bazılarının hâlâ tepelerde gizlendiklerini biliyordu. Ama yürüyüşçülerin önünde hâlâ nehre ulaşmadan önce aşmak zorunda oldukları daracık yarıklar vardı ve ellerinde her yere gözcü dikecek kadar muhafız yoktu.

"Fremenlere güveneceğiz," demişti Idaho'ya, onu rahatlatmak için.

"Fremenlere mi?" diye şaşırmıştı Idaho, çünkü Müze Fremenleri hakkında duyduklarından pek hoşlanmamıştı.

"En azından yabancıları görürlerse alarm verebilirler," demişti Moneo.

"Yani, onlarla konuşup bunu yapmalarını mı söyledin?"

"Elbette söyledim."

Moneo, Idaho'ya Siona'dan bahsetmeye cesaret edememişti. Önünde yeterince zaman vardı ve bu konuyu daha sonra düşünebilirdi, ama Tanrı-İmparator az önce huzursuz edici bir şey söylemişti. Planlarında bir değişiklik mi olmuştu?

Moneo dikkatini yeniden Tanrı-İmparator'a yoğunlaştırıp sesini ayarladı.

"Arkadaşlarından birini sevebilir mi dediniz Lordum? Ama demiştiniz ki Duncan ..."

"*Sevebilir* dedim, *onunla çiftleşir* demedim!"

Moneo ürperdi. Kendi çiftleşmesinin nasıl ayarlandığını hatırlamıştı, o koparılıp ...

Hayır! En iyisi bu anıları hiç düşünmemek!

O kadını sonradan sevmişti, cidden sevmişti ... ama başlangıçta ...

"Yine daldın gittin, Moneo."

"Bağışlayın Lordum, ama siz sevgiden bahsedince..."

"Ben sevemez miyim sanıyorsun?"

"Öyle demek istemedim Lordum, ama..."

"Sevgiye ve çiftleşmeye dair anılarım yok mu sanıyorsun?" Araba Moneo'ya doğru döndü ve onu korkuyla yana çekilip Lord Leto'nun öfkeli yüzüne bakmaya zorladı.

"Lordum, bağışlayın ..."

"Bu *beden* böylesi duyguları hiç yaşamamış olabilir, ama *bütün* anılara sahibim!"

Moneo, Tanrı-İmparator'un vücudundaki Solucan alametlerinin giderek çoğalıp baskın hale geçtiğini görüyordu, ayrıca bu ruh hali de tanıdıktı.

Hayatım tehlikede. Hepimiz tehlikedeyiz.

Moneo tüm seslerin farkına varmaya başladı: İmparator Arabası'nın gıcırtılarının, kortejdekilerin öksürüklerinin ve fısıldaşmalarının, yola sürtünen ayak seslerinin. Tanrı-İmparator'dan tarçın kokusu geliyordu. Bu kayalık yamacın arasındaki dar geçidin havası hâlâ sabahın soğuğunu taşıyordu ve nehre yakın olduğu için nemliydi.

Solucan'ı ortaya çıkaran nem miydi?

"Dinle beni Moneo, sanki hayatın beni dinlemeye bağlıymış gibi dinle."

"Peki Lordum," diye fısıldadı Moneo. Hayatının o anda pamuk ipliğine bağlı olduğunu biliyordu ve sadece dinlemesi yetmezdi, gözünü de dört açmalıydı.

"İçimin derinliklerinde yaşayan bir parçam var. Düşünmüyor, sadece tepki veriyor. Bilip bilmemeye hiç aldırmıyor ve mantık da umurunda değil."

Moneo başını sallayarak onaylarken gözlerini de Tanrı-İmparator'un yüzünden ayırmıyordu. Tanrı-İmparator'un gözleri parlamak üzere miydi?

"Tepki verdiği zaman, kenara çekilip izlemekten başka şey gelmiyor elimden," dedi Leto. "Böyle bir tepki senin ölmene yol açabilir ve ben bunu önleyemem, bu benim seçimim değil. Duyuyor musun?"

"Duyuyorum Lordum," diye fısıldadı Moneo.

"Böyle bir olay gerçekleştiğinde *seçme* şansım falan yok! Kabullenmekten başka hiçbir seçeneğim yok. Onu ne anlayabilir, ne tanıyabilirim. Buna ne diyorsun?"

"Bilinmeyenden korkarım Lordum."

"Ama ben korkmam. Bana bunun nedenini söyle!"

Moneo böyle bir krizi beklemekteydi ve artık kriz gerçekleştiğinde de kendini bir şekilde rahatlamış hissetti. Hayatının vereceği yanıta bağlı olduğunu biliyordu. Tanrı-İmparator'unun yüzüne bakmayı sürdürürken bir yandan da aklından hızla düşünceler geçiyordu.

"İçinizdeki bütün o bellekler yüzünden Lordum."

"Evet?"

Eksik bir cevaptı demek. Moneo düşünüp sözcükleri yakalamaya çalıştı. "Çünkü bizim şu anda bildiğimiz her şeyin ... bir zamanlar bilinmeyen olduğunu kavrayabiliyorsunuz! Sizi şaşırtacak bir şey ... ancak şimdiye dek görülmemiş ve yeni bir şey olabilir, değil mi?" Moneo cümlesini soruyla bitirmesinin hata olduğunu düşündü. Daha kesin konuşmalıydı. Ama Tanrı-İmparator gülüm-

sedi.

"Bu bilgeliğinle bir ödülü hak ettin Moneo. Dile benden ne dilersen."

Moneo birden rahatladı, ama rahatlamasıyla birlikte bu kez diğer korkuları yüzeye çıktı. "Siona'yı Kale'ye geri getirebilir miyim?"

"Getirirsen onu daha erken sınarım."

"O arkadaşlarından bir şekilde koparılmalı, Lordum."

"Pekâlâ."

"Çok iyisiniz Lordum."

"Yalnızca bencilim."

Tanrı-İmparator başını çevirip sustu.

Moneo o bölütlü gövdeye baktığında, Solucan alametlerinin biraz olsun azaldığını gördü. Neyse ki bir şey olmamıştı. Ama sonra Fremenlerin ricaya geleceklerini düşününce içine yine bir korku düştü.

Bu bir hata. Onu yalnızca yine kızdıracaklar. Neden ricada bulunmalarına izin verdim ki?

Fremenler biraz ileride, nehrin bu tarafında bekliyor olmalıydılar, ellerinde salakça belgelerini sallayarak.

Moneo sessizce yürürken, her adımda giderek daha da kaygılanıyordu.

Burada kumlar savruluyor; orada kumlar savruluyor.
Orada zengin bir adam bekliyor; bense burada bekliyorum.

— Şeyh Hulud'un Sesi
Sözlü Tarih'ten alınmıştır

Rahibe Chenoeh'in ölümünün ardından,
belgeleri arasında bulunan bir yazısı:

Bu yazdıklarımı raporumun dışında tutup ölümümden sonra bulunacak şekilde gizleyerek hem bir Bene Gesserit olarak kendi ilkelerime hem de Tanrı-İmparator'un emirlerine uyuyorum. Çünkü Lord Leto bana "Üstlerine mesajımı ilet, ama şimdi söyleyeceklerimi gizli tut. Eğer çeneni tutamazsan senin o Rahibeler gazabıma uğrayacaktır," dedi.

Ayrıca yola çıkmamdan önce Rahibe Ana Syaksa beni uyarıp şöyle demişti: "Sakın Lord Leto'nun gazabını üstümüze çekecek bir şey yapma."

Bahsettiğim o kısa yolculuk esnasında Lord Leto'nun yanında koşarken, ona Rahibe Analarla arasındaki benzerlik konusunu sormaya karar verdim ve dedim ki:

"Lordum, bizler bir Rahibe Ananın atalarının ve diğerlerinin belleklerine nasıl sahip olduğunu biliyoruz. Ama siz nasıl sahip oldunuz?"

"Bunu yaratan şey bizim genetik geçmişimiz ve baharatın etkisi oldu. İkiz kız kardeşim Ganimet ile ben daha doğmadan önce rahimde uyandığımız zaman atalarımızın belleklerine de sahip olmuştuk."

"Lordum ... Rahibeler Birliğimizde bu duruma Hilkat Garibeliği denir."

"Öyle demekte haklısınız," dedi Lord Leto. "Ataların sayısı bazen çok fazla olabilir. Böyle bir orduyu kimin yöneteceği belli mi olur? İyi biri de olabilir, kötü biri de."

"Siz içinizdeki diğerlerini nasıl yendiniz Lordum?"

"Ben onları yenmedim," dedi Lord Leto. "Firavun modelinin ısrarcılığı sayesinde Gani de, ben de kurtulduk. Bu modeli bilir misin Rahibe Chenoeh?"

"Biz Rahibeler tarih konularında çok iyi yetiştiririz, Lordum."

"Evet, ama bu konuda farklı düşünüyoruz," dedi Lord Leto. "Ben Yunanların kapıldığı ve ardından Romalılara yaydıkları bir idari hastalıktan bahsediyorum. Romalılar da bunu öyle uzaklara dek yaydılar ki, hâlâ devam ediyor."

"Lordum, bilmece gibi konuşuyorsunuz."

"Hayır, bilmece falan yok. Ben bu modelden nefret ediyorum, ama ikimizi de kurtardı. Gani ve ben firavun modelini benimsemiş atalarımızla güçlü iç ittifaklar oluşturduk. Onlar da bize uzun süredir uykuda olan o güruhun içinde karmaşık bir kimlik yaratmamıza yardım ettiler."

"Bundan hiç hoşlanmadım Lordum."

"Hoşlanmamakta haklısın."

"Bunları şimdi neden bana anlatıyorsunuz, Lordum? Bildiğim kadarıyla daha önce hiçbirimizle bu konuda konuşmamıştınız."

"Çünkü sen iyi bir dinleyicisin, Rahibe Chenoeh. Çünkü sözümü dinleyeceksin ve seni bir daha hiç görmeyeceğim."

Lord Leto bu tuhaf sözleri söylemesinin ardından bana şöyle sordu:

"Senin Rahibeliğinin benim *deli tiranlığım* diye adlandırdığı şey hakkında neden daha önce bir araştırma yapmadın?"

Lord Leto'nun tavrının beni cesaretlendirmesi sayesinde şöyle demeye cüret ettim: "Lordum, gerçekleştirdiğiniz kanlı idamların bir kısmını biliyor ve bu yüzden kaygılanıyoruz."

O zaman tuhaf bir şey yaptı. Gözlerini kapayıp konuşmaya devam etti:

"Duyduğun her sözü harfiyen ezberlemek üzere eğitildiğini bildiğim için şimdi seninle günlüğüme yazıyormuş gibi konuşacağım Rahibe Chenoeh. Lütfen sözlerimi çok iyi koru, çünkü kaybolmalarını istemiyorum."

Rahibeliği temin ederim ki, şimdi buraya Lord Leto'nun sözlerini ağzından çıktığı gibi harfiyen aktarıyorum:

"Şunu kesinlikle biliyorum ki, burada aranızdaki varlığımı bilinçli bir şekilde sürdüremediğimde ve sadece korkulan bir çöl yaratığı haline dönüştüğümde insanların çoğu bir tiran olduğumu düşünecek.

Buna hiçbir itirazım yok. Sonuçta gerçekten de tiranlık yaptım.

Bir tiranım ben – ne tamamen insan ne de deliyim, sadece tiranım. Ama en sıradan tiranların bile genellikle tarihçilerin onlara yüklediklerinden çok daha farklı güdüleri ve hisleri vardır; üstelik onlar beni *büyük* bir tiran olarak görecekler. Bu yüzden de benim miras olarak bırakacağım hislerim ve güdülerim tarih tarafından fazlasıyla saptırılabilir, ama bunu istemiyorum. Tarih insanların bazı yönlerini çok fazla vurgularken, diğerlerine hiç değinmeme yöntemini kullanır.

İnsanlar beni anlamaya ve kendi sözcüklerinin çerçevesi içinde açıklamaya çalışacaklar. Gerçeği arayacaklar. Ama gerçek her zaman onu tanımlamakta kullanılan sözlerin nasıl yorumlandığına bağlıdır.

Sizler beni anlayamayacaksınız. Buna ne kadar uğraşırsanız, o kadar başarısız olacaksınız ve ben de sizden giderek uzaklaşacağım, ta ki en sonunda ölümsüz bir efsanenin izinde eriyip yok olana dek – nihayetinde yaşayan bir tanrı olacağım!

İşte hepsi bu. Ben bir lider ya da yol gösterici değilim. Bir tanrıyım. Bunu unutmayın. Tanrılar yaratıları dışında hiçbir şeyin sorumluluğunu üstlenmek zorunda değildir. Tanrılar her şeyi kabul ederler ve böylece de hiçbir şeyi kabul etmemiş olurlar. Tanrılar hem tanınmalı, hem de bilinmez kalmalıdır. Tanrıların ruhlar dünyasına ihtiyacı yoktur. Bana ait olan ruhlar içimde yaşıyor ve onlarla ne zaman istersem konuşup yanıt alabiliyorum. Bunu seninle paylaşıyorum, çünkü onlar hakkında konuşup onlardan öğrendiklerimi paylaşmak hoşuma gidiyor. Onlar *benim* hakikatim.

Hakikate karşı dikkatli davranmalısın, sevgili Rahibe. Hakikati arayanların sayısı çok fazladır, ama onu bulmak tehlikeli olabilir. Efsaneleri ve iç rahatlatıcı yalanları bulmak ve kabullenmek ise çok daha kolaydır. Bir hakikate ulaştığında, geçici bir hakikat bile olsa, seni hayatında acı verici değişiklikler yapmaya zorlayabilir. Hakikatlerini sözcüklerin arasına gizlemelisin. İşte o zaman doğal belirsizlik seni koruyacaktır. Ardına sığınamazsın. Sözcükleri hazmetmek, belirsiz geleceğe dair sözsüz kehanetlerin keskin hançer darbelerini hazmetmekten daha kolaydır. Sözcükleri kullanarak bir koronun içinde herkesle birlikte haykırabilirsin:

'Neden kimse beni uyarmadı?'

Oysa ben sizi uyarmıştım. Bunu sözcüklerle değil, örneklerle yapmıştım.

Kaçınılmaz bir şekilde, gereğinden çok daha fazla söz var. Şu anda bile, onları o muhteşem hafızana kaydediyorsun. Ve günün birinde de günlüklerim keşfedilecek – onlar da sözlerle dolu. Ama sizi uyarıyorum: Sözlerimi okumanın sorumluluğu yalnızca size aittir. Onların hemen altında korkunç olayların sözsüz hareketleri kıpır kıpır oynaşmaktadır. Sağırlaşın! Duymanıza ya da duysanız bile hatırlamanıza gerek yok. Unutmak nasıl da rahatlatıcı ve nasıl da tehlikelidir!

Benimkilere benzeyen türden sözcüklerin gizemli güçler taşıdığı uzun süredir bilinir. Sözlerimdeki gizli bilgiler, unutmaya meyilli insanlara hükmetmek için kullanılabilir. Benim hakikatlerim efsaneler ve yalanlar türetilecek öze sahiptir, ki bunlar da bencilce amaçları için kitleleri kullanıp yönlendirmek isteyen tiranların her zaman hesap ettiği şeylerdir.

Görüyorsun ya? Bütün bunları, gelmiş geçmiş en büyük sırrı bile, hayatımı biçimlendirmekte kullandığım sırrı bile seninle paylaşıyorum. İşte onu da söylüyorum:

Kalıcı olan tek geçmiş, içinizde sessizce yatandır."

Bunları söyledikten sonra Tanrı-İmparator sessizliğe büründü ve işte o zaman "Lordumun saklamamı istediği sözlerin tümü bu kadar mı?" diye sormaya cesaret ettim.

"Evet bu kadar," dedi Tanrı-İmparator ve onun hayal kırıklığına uğramış, yorulmuş biri gibi konuştuğunu düşündüm. Son vasiyetini bildiren biriymiş gibiydi. Beni bir daha asla görmeyeceğini söylediğini anımsadığımda içime korku düştü, ama hocalarımdan öğrendiklerim sayesinde korkumu sesimde göstermemeyi başardım.

"Lord Leto," diye sordum, "bahsettiğiniz şu günlükleri kimler için yazdınız?"

"Binlerce yıl sonra yaşayacak insanlara. O çok uzaklardaki okurlarımı hayal edebiliyorum, Rahibe Chenoeh. Onları tuhaf ve uzak akrabalarım olarak görüyorum. Onlar sadece benim anlatabileceğim bütün bu dramları öğrenmek istiyorlar. Bunlarla kendi hayatları arasında kişisel bağlar kurmak istiyorlar. Anlamları, *hakikati* öğrenmek istiyorlar!"

"Ama bizi hakikatlere karşı uyarmıştınız Lordum," dedim.

"Evet! Tarihin tamamını ellerimle biçimlendirip istediğim şekle dönüştürebilirim. Ahh, tüm bu geçmişleri toplayıp biriktirdim ve bütün *gerçeklere* sahibim – bu gerçekler benimdir ve onları istediğim gibi kullanır, hatta onları içtenlikle kullandığım zaman bile değiştirebilirim. Şu anda sana söylediğim şeyler aslında nedir ki? Günlük dediğin, günce dediğin şey nedir ki? Sözcükler."

Lord Leto bir kez daha sessizliğe gömüldü. Söylediklerinin geleceğe dair önemini düşündüm, bunları Rahibe Ana Syaksa'nın uyarısı ve Tanrı-İmparator'dan daha önce duyduğum sözlerin ışığı altında değerlendirip tarttım. Benim kendisinin ulağı olduğumu söylemişti ve bu yüzden de onun himayesinde olduğumu, diğer herkesten ileri gidebileceğimi hissediyordum. Bu sonuca ulaşmanın cesaretiyle şöyle sordum:

"Lord Leto! Beni bir daha görmeyeceğinizi söylediniz. Yani yakında ölecek misiniz?"

Şu anda olayları raporuma aktarırken size yemin ederim ki bu sorum Lord Leto'yu kahkahalarla güldürdü! Ardından da şöyle dedi:

"Hayır sevgili Rahibe, ölecek olan kişi sensin. Bir Rahibe Ana olacak kadar yaşayamayacaksın. Ama bunun için sakın üzülüp kederlenme, çünkü bugün burada yanımda olduğun için, mesajımı Rahibeler Birliği'ne iletip, ayrıca da gizli mesajımı koruyup saklayacağın için çok daha büyük bir mertebeye ulaşacaksın. Şu anda efsanemin bir parçası haline geliyorsun. Bütün o uzak akrabalarımız, benimle onlar arasındaki aracılık rolünü üstlendiğin için sana dua edecekler!"

Lord Leto bir kez daha kahkahalarla güldü. Ama daha hafif bir gülüştü bu ve ardından bana içtenlikle gülümsedi. Hislerimi ve bana anlattığı şeyleri buraya eksiksiz bir şekilde kaydetmekte zorlanıyorum, ama Lord Leto bana o korkunç sözleri söylediği anda onunla aramda derin bir dostluk bağının kurulduğunu hissettim. Sanki aramızda sözcüklere sığmayan, fiziksel bir bağ kurulmuştu. *Sözsüz hakikat* derken kastettiği şeyi ancak o zaman anladım. Bu ruh halini yaşadım, ama yine de yeterince tasvir edemiyorum.

Arşivcinin notu:

Aradan geçen zaman boyunca gerçekleşen olaylar yüzünden, bu özel kaydın keşfedilişi tarihsel açıdan artık yalnızca bir dipnot önemi taşımaktadır. Çünkü Tanrı-İmparator'un gizli günlüklerinden bahseden ilk kaynaklardan biri olması dışında ilgi çekici bir özelliği kalmamıştır.

Bu anlatı hakkında daha fazla bilgilenmek isteyenler, Arşiv Kayıtlarındaki şu altbaşlıklar arasında arama yapabilirler: *Chenoeh, Kutsal Rahibe Quintinius Violet; Chenoeh'in Raporu; Melanj Alerjisinin Tıbbi Yönleri.*

(Dipnot: Rahibe Quintinius Violet Chenoeh, Rahibeliğinin elli üçüncü yılında, Rahibe Ana mertebesine ulaşmaya çalışırken baharat zehirlenmesi sebebiyle öldü.)

Zalimlerin en zalimi olarak bilinen atamız Asur-nasirpal öz babasını öldürerek tahta çıkmış ve kılıcıyla hüküm sürmeye başlamıştır. Fethettiği yerler arasında kendisine Kommagene ve Habur'u da ele geçirmesini sağlayan Urumiyye Gölü bölgesi de vardı. Onun oğluysa Shuitlerden, Sûr, Sayda ve Gebel'den, hatta Omri'nin oğlu Yehu'dan bile haraç aldı, ki Yehu'nun adını duymak bile binlerce insanı korkudan tir tir titretirdi.[Φ] *Asur-nasirpal ile başlayan fetihlerin kolları önce Media, sonra İsrail, Şam, Edom, Arpad, Babil ve Umlias'a dek uzandı. Bu isimleri ve yerleri artık hatırlayan var mı? Size yeterince ipucu verdim: Şimdi bu gezegenin adını bulun bakalım.*

— Çalınmış Günlükler

İmparatorluk Yolu'nun Idaho Nehri üstünden geçen köprüye doğru uzanan düz kısmına kıvrılarak inen yokuşun dibine gelindikçe hava ağırlaşmıştı. İnsan yapımı kocaman kayalıkların içine oyulmuş olan yol ileride sağa sapıyordu. İmparator Arabası'nın yanında yürüyen Moneo, döşenmiş taşlarla çizilmiş ve dar bir sırtın zirvesi boyunca yaklaşık bir kilometre ötedeki plaşçelik köprüye doğru uzanan yol şeridini gördü.

Hâlâ derin bir kanyonun içinde ilerleyen nehir sağda onlara doğru kıvrıldıktan sonra, dümdüz uzanarak ilerideki basamaklı çağlayanlardan geçip Yasak Orman'ın diğer ucuna akıyordu; ki o-

---

[Φ] *Asur-nasirpal*, II.: İÖ 883-859 arasında hüküm sürüp ülkeler ele geçirmiş zalim Asur kralı. Oğluysa III. Salmanassar adıyla tahta çıkıp İÖ 858-824 arasında hüküm sürmüştür.

Yehu: İÖ 842-815 arasında hüküm süren İsrail kralı. –ed.

rada nehrin iki yanındaki yamaçlar neredeyse su seviyesine dek alçalıyordu. Orası, şehri besleyen meyvelikler ve bahçelerin olduğu Onn'un varoşlarıydı.

Yürümeyi sürdürürken görüş alanına girdiği kadarıyla uzaktaki nehri inceleyen Moneo, kanyonun tepesinin ışıkla yıkanmasına karşın suyun hâlâ gölgelerin içinde aktığını gördü; sadece çağlayanların donuk gümüşi renkli pırıltıları vardı.

Karşısında köprüye doğru uzanan yol da günışığıyla pırıl pırıl aydınlanmıştı. Yolun iki yanında, erozyonla oluşmuş yarıkların gölgeleri izlenecek yolu gösteren oklara benziyordu. Yükselen güneş yolu şimdiden ısıtmıştı. Yolun üstünde titreşen hava, günün sıcak geçeceğinin göstergesiydi aslında.

Neyse, hava iyice ısınmadan şehre sağ salim varacağız, diye düşündü Moneo.

Yolun tam bu noktasına geldiğinde sabretmenin bezdiriciliği yüzünden yürümesi her zaman hızlanırdı. Bakışlarını ileriye dikmiş bir halde yürürken, ricacı Müze Fremenlerini artık her an görmeyi bekliyordu. Erozyon yarıklarından birinden çıkacaklarını biliyordu. Köprünün bu tarafında bir yerden çıkacaklardı. Onlarla öyle anlaşmıştı. Artık onları durduramazdı. Ve Tanrı-İmparator da hâlâ Solucan alametleri sergiliyordu.

Leto, Fremenlerin varlığını maiyetindeki herkesten önce duyup fark etti.

"Dinleyin!" dedi.

Moneo pür dikkat kesildi.

Leto arabadaki bedeni yuvarlayarak hareket etti ve baloncuk şeklindeki ön kapağı kaldırıp dışarıya yükselerek dikkatle ileriye baktı.

Moneo bu durumu çok iyi tanıyordu. Tanrı-İmparator etrafındaki herkesten çok daha keskin olan, olağanüstü duyuları sayesinde ilerideki karışıklığı hemen saptayıvermişti. Fremenler yola çıkıp yürümeye başlamış olmalıydılar. Moneo adımlarını yavaşlatıp biraz geride kalarak görev konumunu aldı. Sonra sesleri o da duydu.

Düşen çakıl seslerini.

İlk Fremenler belirdi. İmparatorluk maiyetinin en fazla yüz metre ilerisinde, erozyon yarıklardan gelerek her iki yandan da yola çıkıyorlardı.

Duncan Idaho hızla Moneo'nun yanına geldi ve onun ritmine uyarak yürümeye başladı.

"Fremenler mi?" diye sordu.

"Evet." Moneo dikkatini kocaman gövdesini yeniden alçaltarak arabanın içine çeken Tanrı-İmparator'dan ayırmadan yanıtlamıştı.

Müze Fremenleri yolun ortasında toplanıp üstlerindeki dış cüppeleri sıyırıp yere attıklarında içlerine kırmızılı morlu cüppeler giydikleri anlaşıldı. Moneo'dan bir şaşkınlık soluması duyuldu. Hacılar gibi giyinmiş olan Fremenlerin rengârenk cüppelerinin altında birtakım siyah giysiler vardı. Fremen grubu hep birlikte ilahiler söyleyip dans ederek imparatorluk maiyetine doğru yürümeye başladığında en öndekiler de ellerindeki kâğıtları sallıyorlardı.

"Bir ricamız var Lordum," diye haykırıyordu liderleri. "Ricamıza kulak verin!"

"Duncan!" diye haykırdı Leto. "Yolu onlardan temizle!"

Lordlarının haykırmasıyla birlikte balıkla-konuşanlar hemen saray maiyetinin arasından fırlayıp öne atılmışlardı. Idaho eliyle peşinden gelmelerini işaret edip yaklaşan güruha doğru koşmaya başladı. Balıkla-konuşanlar hemen falanj dizilişine geçtiler ve falanjın önünde de Idaho vardı.

Leto arabasının kabarcık kapağını sertçe kapattı, aracın hızını arttırdı ve bir güçlendiriciyle kükreyen sesiyle haykırdı: "Temizleyin! Temizleyin!"

Leto'nun haykırışıyla birlikte muhafızların koşarak öne fırladığını ve arabanın hızlandığını gören Müze Fremenleri yolun ortasını onlar için açıyormuş gibi yaptılar. Arabanın hızına yetişmek adına daha hızlı koşmaya başlayan Moneo'nun dikkati arkasından koşan saray maiyetinin ayak sesleri yüzünden bir anlığına dağılsa bile Fremenlerin programındaki ilk beklenmedik değişikliği görmüştü.

İlahiler söyleyen kalabalık, sanki tek bir kişiymiş gibi aynı anda üstlerindeki hacı pelerinlerini çıkarıp attılar ve pelerinlerin altından Idaho'nun giydiğinin tamamen aynısı olan siyah üniformalar çıktı.

Ne yapıyor bunlar? diye merak etti Moneo.

Daha kendine bu soruyu sorarken, adamların yüz hatlarının hep birden değişip eriyerek yüz dansçılarının taklit yeteneğiyle Duncan Idaho'nun yüzüne dönüşüverdiğini gördü.

"Yüz dansçıları!" diye bağırdı biri.

Olayların karmaşası, yolda koşturan bir sürü ayağın gürültüsü, balıkla-konuşanların falanj düzenine geçişi sırasında verilen kısa ve sert emirler Leto'nun da dikkatini dağıtmıştı. Arabasını daha da hızlandırıp aralarındaki mesafeyi kapatarak muhafızlarına yetişmiş, bir alarm çanını ve arabanın distorsiyon klaksonunu çalmaya başlamıştı. Klaksondan yayılan rahatsız edici yüksek ses, ondan etkilenmemek üzere koşullandırılmış balıkla-konuşanların bazılarını bile sersemletmişti.

İşte tam o anda ricacılar kalabalığı üstlerindeki hacı pelerinlerini aniden atıp yüz değiştirme manevrasına girişmiş, yüzlerini hep birden ve büyük bir hızla Duncan Idaho'nunkine benzetmişlerdi. Leto birinin haykırdığını duydu: "Yüz dansçıları!" Sesi tanıdı, İmparatorluk Muhasebesinde çalışan bir kâtibin eşi bağırmıştı.

Leto'nun ilk tepkisi sanki eğleniyormuş gibiydi.

Muhafızlarla yüz dansçıları birbirlerine girdiler. Ricacıların ilahisinin yerini çığlıklar ve naralar almıştı. Leto, Tleilaxuların savaş komutlarını duydu. Siyah üniformalı Duncan'ının etrafı balıkla-konuşanlar tarafından sıkı sıkıya çevrildi. Muhafızlara gulâm komutanlarını korumaları için Leto'nun defalarca söyleyip tekrarladığı emre itaat ediyorlardı.

Ama onu diğerlerinden nasıl ayıracaklardı?

Leto arabasını neredeyse duracakmış kadar yavaşlatmıştı. Sol tarafında balıkla-konuşanlarının sersemletici coplarını hızla savurduklarını görüyor, bıçaklar günışığında parlıyordu. Sonra lazer silahlarının vızıltıları başladı; Leto'nun büyükannesi bir keresinde bu ses için "evrenimizdeki en korkunç ses" tanımlamasında bu-

lunmuştu. Ön saflardaki muhafızların bağrışmaları ve haykırışları arttı.

Leto lazer silahlarının sesini duyar duymaz tepki vermişti. İmparator Arabasını sağa kırıp yoldan çıktı, tekerleklerden süspansöre geçti ve geriye doğru giderek uçan aracını koçbaşı gibi kullanıp kavgaya girerek o taraftan yaklaşmaya çalışan bir yüz dansçısı grubunun arasına daldı. Sonra arabayı bir dar açı çizerek sertçe çevirip diğer tarafa sürüp daha fazla yüz dansçısı ezdi. Plasçelik arabanın vücutlara çarptığını hissediyor, kıpkızıl fışkıran kanları görüyordu ve ardından da aracı yoldan çıkarıp bir erozyon yarığına sürdü. Yarığın testere dişine benzeyen kahverengi girinti çıkıntılarının yanından hızla geçerek, yukarıya doğru yükseldi ve nehir kanyonunun üstünden uçarak diğer ucundan fırlayıp İmparatorluk Yolu'nun yanında, geniş bir görüş açısına sahip yüksek bir kayalığın tepesine süzüldü. Orada durup arabayı döndürdü; artık elde taşınan lazer silahlarının menzilinin epeyce dışındaydı.

Ne sürpriz!

Devasa gövdesini titreterek boğuk kahkahalar atıyordu. Kahkahaları giderek dindi.

Durduğu yerden köprüyü ve saldırı bölgesini görebiliyordu. Tüm alana ve kenarlardaki erozyon çukurlarına karmakarışık bir halde cesetler yığılmıştı. Saray maiyetinin şık kıyafetlerini, balıkla-konuşanların üniformalarını ve yüz dansçısı saldırganların kana bulanmış siyah giysilerini seçebiliyordu. Saray maiyetinin hayatta kalan mensupları geride korkuyla birbirlerine sarılmış beklerken balıkla-konuşanlar tüm saldırganların öldüğüne emin olmak için yerde yatan her bedeni hızlı bıçak darbeleriyle yokluyorlardı.

Leto'nun gözleri alan boyunca hızla gezinerek Duncan'ının siyah üniformasını aradı. Ama ayaktakilerin hiçbirinin üniforması siyah değildi. Bir tekinin bile! Leto içinde beliren hayal kırıklığı dalgasını bastırdı ve ardından saray mensuplarının arasında bir grup balıkla-konuşan muhafızın durduğunu fark etti ve ... ve orada çıplak biri vardı.

Çıplak!

Duncan'ıydı bu! *Çıplaktı! Tabii ya!* O *üniformasız* Duncan Idaho, bir yüz dansçısı değildi.

Tekrar kahkahayı bastı. Her iki taraf da sürprizler yapmıştı. Saldırganlar bu sürpriz karşısında afallamış olmalıydı. Böyle bir hamleyi hesaba katmadıkları açıkça belliydi.

Leto arabasını yola doğru yöneltti ve yere indiğinde tekerleklerini çıkarıp köprüye doğru sürdü. Köprüden geçerken bir *déjà vu* hissi yaşadı; sahip olduğu belleklerdeki sayısız köprüyü ve bunların savaş sonrasında sayısız kez geçilişini anımsadı. Köprüden çıktığında Idaho da muhafızların arasından sıyrılıp cesetlerin arasından geçerek ona doğru koşmaya başladı. Leto arabasını durdurup o çıplak koşucuya baktı. Duncan savaşın sonucunu komutanına bildirmeye gelen bir Yunan savaşçı ulağa benziyordu. Tarihe dair böylesi bir yoğunlaşma Leto'nun anılarını sersemletmişti.

Idaho arabanın yanına gelince durdu. Leto kabarcık şeklindeki kapağı açtı.

"Hepsi de kahrolası yüz dansçıları!" dedi Idaho soluk soluğa.

Leto keyifli şaşkınlığını gizlemeye çalışmadan sordu: "Üniformanı çıkarmak kimin fikriydi?"

"Benim! Ama dövüşmeme izin vermediler!"

Moneo bir grup muhafızla birlikte koşarak yanlarına geldi. Balıkla-konuşanlardan biri Idaho'ya mavi bir muhafız pelerini atıp "Cesetlerden düzgün bir üniforma toparlamaya çalışıyoruz," diye seslendi.

"Benimkini yırtmıştım da," diye açıkladı Idaho.

"Yüz dansçılarından kaçmayı başarabilen oldu mu?" diye sordu Moneo.

"Hayır," dedi Idaho. "Bakın, kadınlarınızın iyi savaşçılar olduğunu kabul ediyorum, ama benim dövüşmeme neden izin vermediler? ..."

"Çünkü seni korumak için emir almışlardı," dedi Leto. "Onlar daima en değerli şeyi korurlar ..."

"Beni kurtarmak için dördü öldü!" dedi Idaho.

"Toplam otuzdan fazla adamımızı kaybettik, Lordum," dedi Moneo. "Saymayı sürdürüyoruz."

"Yüz dansçılarının sayısı?" diye sordu Leto.

"Elliden fazla gibi görünüyor Lordum," diye fısıldadı Moneo. Yüzünde perişan bir ifade vardı.

Leto kıkırdamaya başladı.

"Neden gülüyorsunuz?" diye bastırdı Idaho. "Adamlarımızdan otuzdan fazlası ..."

"Ama Tleilaxular o kadar beceriksizdi ki," dedi Leto. "Yalnızca beş yüz sene önce çok daha becerikli ve tehlikeli olduklarını düşünemiyorsunuz. Giriştikleri bu salakça gösteri de neydi öyle! Hele senin aklına öyle dâhiyane bir fikir geleceğini düşünmemişlerdi bile!"

"Lazer silahları vardı," dedi Idaho.

Leto kocaman gövdesini kıvırıp arabanın gölgeliğinde, neredeyse tam ortasındaki yanık bir deliği gösterdi. Eriyip kaynamış durumdaki delik yıldız şeklindeydi.

"Alt tarafta da bir sürü yerden vurdular," dedi Leto. "Neyse ki hiçbiri süspansörlere veya tekerleklere zarar vermedi."

Gölgelikteki yanık deliğe bakan Idaho, onun Leto'nun gövdesiyle aynı hizada olduğunu fark etti.

"Sizi vurmadılar mı?" diye sordu.

"Vurdular," dedi Leto.

"Yaralı mısınız?"

"Lazer silahları beni yaralamaz," diye yalan söyledi Leto. "Bir ara zamanı geldiğinde sana gösteririm."

"Ama beni yaralar," dedi Idaho. "Ve muhafızlarınızı da. Hepimizin birer kalkan kemeri olmalı."

"İmparatorluğun her yanında kalkan kullanımı yasaklanmıştır," diye karşı çıktı Leto. "Kalkan bulundurmak çok ciddi bir suçtur."

"Kalkan meselesi..." diye söze başladı Moneo.

"Kalkan kemerleri bir güç alanı yaratır," dedi Idaho, Moneo'nun kalkanlar konusunda bir açıklama istediğini düşünerek. "Ve bu alan da tehlikeli bir hızla girmeye çalışacak her türlü cismi engeller. Ama büyük bir dezavantajları var. Bir lazer silahının ışı-

nı bir kalkan alanıyla temas ederse, çok büyük bir füzyon bombasının patlamasına eşdeğer bir patlama oluşacaktır. Saldırgan ve saldırılan kişi de ölürler."

Moneo, başını sallayarak kendi kendisini onaylayan Idaho'ya konuşmadan öylece bakıyordu.

"Yasaklanmalarını anlıyorum," diye devam etti Idaho. "Büyük Sözleşme atomiklerin kullanımına karşı hâlâ gücünü koruyor sanırım?"

"Evet," dedi Leto. "Tüm Hanedan atomiklerine el koyup onları güvenli bir yere götürdük. Ama şimdi bunları konuşup tartışacak vaktimiz yok."

"Ama konuşup tartışabileceğimiz bir konu var," dedi Idaho. "Burada böylesine açıkta yürümek çok tehlikeli. En iyisi ..."

"Bu bir gelenek ve geleneğe uyacağız," dedi Leto.

Moneo, Idaho'nun kulağına eğildi. "Lord Leto'nun canını sıkıyorsun," dedi.

"Ama ..."

"*Yürüyen* bir topluluğun kontrol edilmesi çok daha kolaydır; bu hiç aklına gelmedi mi?" diye sordu Moneo.

Idaho birden dönüp Moneo'nun gözlerine baktı; ne demek istediğini anlamıştı.

Leto oluşan bir anlık sessizliği fırsat bilerek emirler yağdırmaya başladı. "Moneo, saldırının buradaki tüm izlerini ortadan kaldırın. Bir damla kan veya yırtık bir giysi bile görmek istemiyorum – geride hiç iz kalmasın."

"Emredersiniz Lordum."

Idaho etraflarında toplanıp yakınlaşmaya başlayan insanların çıkardığı sesler yüzünden dönüp çevresine baktı. Sağ kalmayı başaran herkes, hatta acil müdahale sargıları içindeki yaralılar bile onları dinlemeye gelmişti.

"Hepinize söylüyorum," dedi Leto arabanın etrafını sarmış kalabalığa. "Ağzınızdan bu olay hakkında tek kelime çıkmasın. Bırakalım da Tleilaxular kaygılansın." Idaho'ya baktı.

"Duncan, o yüz dansçıları sadece Müze Fremenlerimin serbestçe gezinebildiği bir bölgeye nasıl girmiş olabilirler sence?"

Idaho elinde olmadan Moneo'ya baktı.

"Lordum, bu benim suçum," dedi Moneo. "Fremenlerin ricalarını burada sunmaları işini ayarlayan bendim. Hatta Duncan Idaho'nun bu konudaki kaygılarını bile yatıştırdım."

"Bu rica işinden bahsettiğini hatırlıyorum," dedi Leto.

"Sizi eğlendirebilirler diye düşünmüştüm Lordum."

"Ricacılar beni eğlendirmez, canımı sıkar. Özellikle de planımdaki tek fonksiyonları kadim yaşam biçimlerini korumak olan insanların yaptığı ricalar canımı hepten sıkar."

"Lordum, bu yolculukların ne kadar sıkıcı geçtiğinden hep bahsederdiniz ..."

"Ben burada başkalarının sıkılmalarını hafifletmek için bulunmuyorum!"

"Lordum?"

"Müze Fremenleri eski âdetleri hiç anlamıyor. Yalnızca onları biçimsel olarak taklitte iyiler. Bu yüzden doğal olarak canları sıkılıyor ve yaptıkları ricalarda da daima değişiklik istiyorlar. İşte *bu* canımı sıkıyor. Bu yüzden de değişime izin veremem. Şimdi söyle bakalım, bana güya ricada bulunacaklarını nereden öğrendin?"

"Fremenlerin kendilerinden," dedi Moneo. "Bir delege ..." Birden susup kaşlarını çattı.

"Delegasyonda tanıdığın birileri var mıydı?"

"Tabii ki vardı Lordum. Yoksa dünyada izin ..."

"Hepsi öldü," dedi Idaho.

Moneo ona şaşkınlıkla baktı, anlamamıştı.

"Tanıdığın kişilerin hepsi ölmüş ve yüz dansçıları onların kılıklarına girmiş," dedi Idaho.

"Sanırım biraz tedbirsiz davranmışım," dedi Leto. "Yüz dansçılarının nasıl tanınacağını hepinize öğretmeliydim. Ama madem böyle salakça bir cesarete kapıldılar, artık bu hatamı düzeltme vaktim geldi."

"Neden böyle cüretkârlaştılar?" diye sordu Idaho.

"Belki de dikkatimizi başka bir şeyin üstünden çekip dağıtmak için," dedi Moneo.

Leto, Moneo'ya gülümsedi. Başyaverinin zihni canı tehlikeye girince cin gibi kurnazlaşırdı. Yüz dansçılarını tanıdığı Fremenler sanmakla Lorduna karşı başarısız olmuştu ve bu yüzden işini kaybetmek istemiyorsa Tanrı-İmparator'un onu ilk başta seçmesini sağlayan yeteneklerini artık tamamen sergilemesi gerektiğini düşünüyordu.

"Ama artık kendimizi bu duruma hazırlayacak vaktimiz var," dedi Leto.

"Dikkatimizi neyin üstünden çekip dağıtmak istesinler ki?" diye sordu Idaho.

"Belki bir kumpas daha kurmuşlardır," dedi Leto. "Bu saldırı için onları ağır şekilde cezalandıracağımı düşünüyorlar, ama onları yok etmeyeceğimi de biliyorlar, çünkü sen varsın Duncan."

"Niyetleri burada başarısız olmak değildi," dedi Idaho.

"Ama bu olasılığa karşı da hazırlıklıydılar," dedi Moneo.

"Duncan Idaho'mun orijinal hücrelerini ellerinde bulundurdukları için onları tamamen yok edemeyeceğime inanıyorlar," dedi Leto. "Anlıyor musun Duncan?"

"Haklılar mı?" diye sordu Idaho.

"Yaklaşım biçimleri yanlış," dedi Leto. Dikkatini Moneo'ya yoğunlaştırdı. "Başımıza böyle bir olayın geldiğini Onn'da hiç kimse anlamamalı. Üniformalar değiştirilsin, ölü ve yaralı muhafızların yerine yenileri gelsin ... her şey eskisi gibi olsun."

"Maiyetiniz arasında da ölüler var Lordum," dedi Moneo.

"Onların da yerine yenileri gelsin!"

"Emredersiniz Lordum," dedi eğilerek Moneo.

"Ayrıca arabama yeni bir gölgelik getirilsin!"

"Nasıl emrederseniz Lordum."

Leto arabasını birkaç adım geriye sürdükten sonra döndürüp köprüye yöneltirken Idaho'ya seslendi: "Duncan, benimle gel."

Idaho, Moneo'yla diğerlerinin yanından ilk başta ağır ve gönülsüz adımlarla ayrıldı. Sonra hızlanarak arabanın açık duran kabarcık kapağının hizasına ulaştı ve Leto'ya bakarak yanında yürümeye başladı.

"Canını sıkan şey ne Duncan?" diye sordu Leto.

"Beni gerçekten *sizin* Duncan'ınız olarak mı görüyorsunuz?"

"Elbette, tıpkı beni *senin* Leto'n olarak gördüğün gibi."

"Bu saldırıyı neden gerçekleşmeden *göremediniz*?"

"Şu övülen kâhinliğimle mi?"

"Evet!"

"Yüz dansçıları uzun bir süredir dikkatimi çekmiyordu," dedi Leto.

"Artık dikkatinizi çekerler herhalde?"

"Fazla değil."

"Neden?"

"Çünkü Moneo haklıydı. Dikkatimi dağıtmalarına izin veremem."

"Sizi orada gerçekten öldürebilirler miydi?"

"Çok uzak bir ihtimaldi. Biliyor musun Duncan, benim ölümümün ne kadar büyük bir felaket olacağını anlayabilen çok az kişi var."

"Tleilaxuların planı ne?"

"Bence bir tuzak kurdular. Hoş bir tuzak. Bana bir sinyal gönderdiler Duncan."

"Ne sinyali?"

"Bazı kullarımı umutsuzca harekete geçiren dürtülerde yeni bir yükseliş var anlaşılan."

Köprüyü geçip az önce Leto'nun çarpışmayı izlediği noktaya doğru çıkmaya başladılar. Idaho gergin bir şekilde konuşmadan yürüyordu.

Tepeye vardıklarında Leto bakışlarını uzaktaki kayalıkların ardında uzanan kıraç Sareer üzerinde gezdirdi.

Köprünün diğer tarafındaki saldırı alanında, maiyetindekilerin ölen sevdiklerinin ardından ağlayışları sürüyordu. Leto sahip olduğu keskin işitme duyusu sayesinde yas tutanları çok uzatmamaları için uyaran Moneo'nun sesini ayırt edebiliyordu. Kale'de başka sevdikleri vardı. Ayrıca Tanrı-İmparator'un gazabına uğramak istemezlerdi.

Onn'a vardığımızda yüzlerinde gözyaşlarının yerini sahte gülümsemeler alacak, diye düşündü Leto. *Onlara acımasız davrandığımı düşünüyorlar! Ama aslında ne önemi var ki? Kısa ömürlülerin ve dar görüşlülerin hayatındaki önemsiz ve sinir bozucu olaylardan birini yaşadık o kadar.*

Çöl manzarası ona huzur veriyordu. Buradan kanyonun içindeki nehri görebilmek için yüz seksen derece dönüp Festival Şehri'ne doğru bakması gerekiyordu. Arabanın yanında duran Duncan neyse ki hiç konuşmuyordu. Bakışlarını biraz sola kaydıran Leto Yasak Orman'ın ucunu gördü. O verimli araziyi gördüğü anda hafızasında gezegenin her yanına yayılan uçsuz bucaksız çöl hali canlandı; herkesi, hatta içinde yaşayan yabani Fremenleri bile korkutan o görkemli çöllerden geriye bir tek minicik Sareer'i kalmıştı.

Nehir, diye düşündü Leto. *Eğer arkama dönersem eserimi göreceğim.*

Idaho Nehri'nin içinden aktığı insan yapımı kanyon, Paul-Müeddib'in solucanlara binmiş lejyonları geçsin diye karşılarında kule gibi yükselen Kalkan Yamacı'nda açtığı gediğin bir uzantısıydı sadece. Şimdi su akan yerden bir zamanlar Müeddib Fremenlerini bir coriolis fırtınasının tozlarıyla birlikte geçirerek tarih yazmış ... *ve bütün bunlara yol açmıştı.*

Leto, Moneo'nun tanıdık ayak seslerini duydu; başyaveri bulundukları bu çevreye hâkim noktaya tırmanıyordu. Moneo, Idaho'nun yanına ulaştığında bir an durup dinlenerek soluk alıp verişini düzenledi.

"Ne zaman yola devam edebiliriz?" diye sordu Idaho.

Moneo elini sallayıp onu susturmasının ardından Leto'ya döndü. "Lordum, Onn'dan bir mesaj aldık. Bene Gesseritler siz köprüye varmadan önce Tleilaxuların saldıracaklarına dair bir haber göndermişler."

"Biraz geç kalmadılar mı?" dedi alayla Idaho.

"Onların suçu değil," dedi Moneo. "Balıkla-konuşan muhafızların subayı onlara inanmamış."

Leto'nun maiyetinden başka insanlar da bulundukları yere tırmanmaya başlamıştı. Bazıları hâlâ şoktaydı ve sersemlemiş gibi

yürüyorlardı. Balıkla-konuşanlar aralarında hızlı adımlarla gezinip insanların morallerini yükseltmeye çalışıyordu.

"Bene Gesserit Elçiliği'ndeki muhafızları kaldır," dedi Leto. "Onlara bir de mesaj gönder. De ki, onlar yine de huzura en son çıkacaklar, ama artık bundan korkmalarına gerek yok. Onlara sonuncunun birinci olacağını söyle. Ne demek istediğimi anlayacaklardır."

"Peki ya Tleilaxular?" diye sordu Idaho.

"Evet, Tleilaxular," dedi Leto, dikkatini hâlâ Moneo'nun üstünde tutmayı sürdürerek. "Onlara da bir işaret göndereceğiz elbette."

"Evet Lordum?"

"Emrettiğim zaman, Tleilaxu sefirini herkesin ortasında kırbaçlatıp sonra da kovacaksın."

"Lordum!"

"İtirazın mı var?"

"Eğer bu olayı gizli tutacaksak–" Moneo başını omuzlarının üzerinden çevirip arkasına baktı, "–sefirin kırbaçlanmasını nasıl açıklayacaksınız?"

"Açıklama yapmayacağız."

"Hiçbir sebep söylemeyecek miyiz?"

"Söylemeyeceğiz."

"Ama Lordum, o zaman söylentiler ve dedikodular ..."

"Tepkimi görsünler Moneo! İçimdeki o bilgelik kavramını kullanmayan karanlık varlığın nasıl hiç düşünmeden tepki verdiğini görsünler."

"Bunu yaparsak herkesi çok korkuturuz Lordum."

Idaho kendini tutamayıp kahkahayı bastı ve ardından birkaç adım atarak Moneo ile arabanın arasına girdi. "Aslında sefire iyilik yapıyor! Başka bir hükümdar olsaydı o salağı ateşte yavaş yavaş kızartırdı."

Moneo Idaho'nun omuzlarının üstünden Leto'yla konuşmaya uğraştı. "Ama Lordum, bunu yaparsanız Tleilaxuların size saldırdığını kabullenmiş olacaksınız."

"Onlar bunu zaten biliyorlar," dedi Leto. "Ama hiç kimseye bahsetmeyecekler."

"Üstelik saldırganların hiçbiri geri dönmediğinde de ..." dedi Idaho.

"Anlıyor musun Moneo?" diye sordu Leto. "Onn'a görünürde hiçbir şey olmamış gibi girdiğimizde, Tleilaxular tamamen başarısız olduklarına inanacak."

Moneo dönüp etraflarında toplanıp konuşmayı dikkatle dinleyen balıkla-konuşanlara ve saray mensuplarına baktı. Tanrı-İmparator ile en yakın yardımcıları arasında geçen böyle önemli bir diyaloga tanık olma fırsatı insanın eline nadiren geçerdi.

"Sefirin kırbaçlanması işaretini ne zaman vereceksiniz Lordum?" diye sordu Moneo.

"Görüşme sırasında."

Leto yaklaşan topterlerin seslerini duydu. Kanatlarının ve pervanelerinin güneşte parıldayışlarını gördü. Dikkatle baktığında birinin altında arabası için getirilen yeni gölgeliğin olduğunu fark etti.

"Bu hasar görmüş gölgelik Kale'ye götürülüp onarılsın," dedi Leto, gözlerini yaklaşan topterlerden ayırmadan. "Ustalar ne olduğuna dair soru sorarsa rüzgârda savrulan kumların gölgeliği zedelediğini söylersiniz."

Moneo iç geçirdi. "Emredersiniz Lordum. Söylediğiniz gibi yapılacaktır."

"Haydi ama Moneo, neşelen biraz," dedi Leto. "Haydi gel, yola devam ederken yanımda yürü." Idaho'ya döndü. "Yanına birkaç muhafız alıp ileriyi kontrol et."

"Bir saldırı daha olur diye mi düşünüyorsunuz?" dedi Idaho.

"Hayır, ama en azından muhafızlara yapılacak bir iş çıkar. Ayrıca kendine yeni bir üniforma bul. O iğrenç Tleilaxuların kirlettiği giysileri giymeni istemiyorum."

Idaho itaatkârca uzaklaştı.

Leto, Moneo'ya iyice yaklaşmasını işaret etti. Moneo arabanın üstüne doğru eğilip yüzüyle Leto'nunki arasında bir metreden az mesafe kaldığında Leto fısıldayarak şöyle dedi:

"Senin bu olaydan çıkarman gereken özel bir ders var, Moneo."

"Lordum, biliyorum onların yüz dansçısı olduklarından şüphelen..."

"Yüz dansçılarından bahsetmiyorum! Kızın hakkında bir dersten bahsediyorum."

"Siona mı? Onun ne ilgi ..."

"Ona şunu söyle: O içimde bilinçsizce hareket eden zarif bir güç gibi. Çünkü onun sayesinde insanlığımı ve ... sevmeyi hatırlıyorum."

Moneo, Leto'ya şaşkınlıkla bakakalmıştı.

"Mesajımı ilet yeter," dedi Leto. "Anlamana gerek yok. Sadece ona sözlerimi ilet."

Moneo geri çekildi. "Lordum nasıl emrederse."

Leto arabasının kabarcık şeklindeki kapağını kapattı. Böylece yaklaşan topterlerdeki ekipler arabanın üst kısmını tek bir parça halinde değiştirebilecekti.

Moneo dönüp çevresine ve biraz ötedeki düz alanda bekleyen insanlara baktı. Birden insanların bir kısmının henüz üstlerini başlarını tam olarak düzeltmediği için, daha önce fark etmediği bir şeyi gördü. Saray mensuplarından bazılarının hassas dinleme cihazları vardı ve konuşmalarını dinlemişlerdi. Böylesi cihazlar ancak Ix yapımı olabilirdi.

Duncan'ı ve muhafızları uyarmalıyım, diye düşündü.

Bu keşif ona bir yozlaşma belirtisi gibi gelmişti. Saray mensuplarının ve balıkla-konuşanların çoğu Tanrı-İmparator'un Ixlilerden yasaklanmış makineler aldığını biliyor veya tahmin ediyorken böyle şeyleri onlara nasıl yasaklayabilirlerdi ki?

Sudan nefret etmeye başladım. Dönüşümü sağlayan kumalabalığı derisi, solucan hassasiyetleri sergilemeye başladı. Sudan nefret ettiğimi Moneo ve muhafızlarımın çoğu biliyor. Ama gerçeği sadece Moneo tahmin ediyor. Bu durum çok önemli bir şeyi gösteriyor, artık sona yaklaştığımı hissediyorum. Moneo'nun sahip olduğu zaman ölçülerine göre önümde epey bir süre olsa da, benim ölçülerime göre çok kısa bir zaman içinde bu işkenceden kurtulacağım. Dune günlerinde kumalabalıkları suya ulaşmak için çıldırırlardı ve sembiyozumuzun ilk evrelerinde bir sorundu bu. O zamanlar onları irade gücümle dizginliyordum ve sonunda bir dengeye ulaştık. Şimdiyse sudan uzak durmalıyım, çünkü tenimdeki yarı-uyur yaratıklardan başka kumalabalığı kalmadı. Kumalabalığı olmazsa bu gezegen tekrar çöle dönüşmez ve Şeyh Ḥulud yeniden doğmaz. Bu gezegen susuzluktan kavrulmadıkça da kumsolucanları evrimleşemez. Onların tek umudu benim.

—Çalınmış Günlükler

İmparatorluk maiyeti Festival Şehri'ne uzanan son yokuşu da indiğinde ikindi vaktine ulaşılmıştı. Halk onları karşılamak için toplanıp caddelerin kenarlarına sıralanmıştı ve Atreideslerin yeşil üniformalarını giymiş iri yarı balıkla-konuşan muhafızlar ellerinde sersemletici sopalarla kalabalığı dizginleyerek bir düzen içinde tutmaya uğraşıyorlardı.

İmparatorluk maiyeti yaklaştıkça uğultuyla dalgalanan kalabalığın bağrışmaları da giderek artıyordu. Sonrasında balıkla-konuşan muhafızlar hep bir ağızdan ilahi söyler gibi haykırmaya başladılar:

"Siaynoq! Siaynoq! Siaynoq!"

Bir ilahi gibi haykırılan bu sözcüğün yüksek binalar arasında yankılanarak duyulmasının, anlamını tam bilmeseler de kalabalık üstünde tuhaf bir etkisi oldu. Kalabalık caddeler boyunca bir sessizlik dalgası geçerken artık yalnızca bu sözcüğü haykıran muhafızların sesi duyuluyordu. İnsanlar İmparatorluk maiyetinin geçeceği yolları sersemletici sopalarla koruyan bu kadınlara, gözlerini önlerinden geçen Lordlarından ayırmaksızın o sözcüğü durmadan tekrarlayan kadınlara huşuyla bakıyordu.

İmparator Arabası'nın arkasında balıkla-konuşan muhafızlarla birlikte yürüyen Idaho'nun ense tüyleri ezgiyle tekrarlanan o sözcüğü duyar duymaz diken diken oldu.

Arabanın yanında sağa sola bakmadan yürüyen Moneo, bir keresinde Leto'ya o sözcüğün anlamını sormuştu.

"Balıkla-konuşanlara bir tek ritüel verdim," demişti Leto. O sırada Onn'un ana meydanının altındaki Tanrı-İmparator'un görüşme salonundaydılar ve bütün günü on yılda bir düzenlenen bu festivale katılmak için şehre akın eden önemli şahsiyetlerle uğraşmakla geçiren Moneo fazlasıyla yorgundu.

"Bunun o sözcüğün ilahi gibi söylenmesiyle ne ilgisi var Lordum?"

"Bahsettiğim ritüelin adı Siaynoq – Leto'nun Ziyafeti. Benim huzurumda bana tapınmalarını göstermeleri."

"Kadim bir ritüel mi Lordum?"

"Fremenlerin Fremen olmadan önce yaptıkları bir ritüeldi. Ama festivalin sırları da yaşlıların ölüp gitmesinin ardından artık unutuldu. Benden başka hatırlayan kalmadı. Festivali istediğim şekilde ve amaçlarıma uygun olarak düzenleyerek yeniden yarattım."

"Öyleyse Müze Fremenleri artık bu ritüeli uygulamıyorlar?"

"Hayır. Bu ritüel sadece ve sadece bana ait. Onun üzerinde sonsuza dek hak iddia ediyorum, çünkü *ben* o ritüelim."

"Tuhaf bir sözcük Lordum. Ona benzeyen bir sözü bile hiç duymamıştım."

"Pek çok anlamı vardır Moneo. Onları sana söylesem bir sır olarak tutar mısın?"

"Lordum nasıl emrederse!"

"Sana şimdi söyleyeceğim şeyleri bir başkasına, hatta balıkla-konuşanlara bile asla söylemeyeceksin."

"Söylemeyeceğime yemin ederim Lordum."

"Pekâlâ. Siaynoq içtenlikle konuşan bir kişiyi onurlandırmak anlamına gelir. İçtenlikle söylenmiş şeylerin anımsanışını ifade eder."

"Ama Lordum, içtenlik aslında konuşan kişinin kendi sözlerine ... *inandığı* anlamına gelmez mi?"

"Evet, ama Siaynoq ayrıca gerçekliği aydınlatma aracı olarak ışık düşüncesini de taşır. Kişi gördüğü şeyleri aydınlatmayı sürdürür."

"Gerçeklik ... fazlasıyla belirsizlik barındıran bir sözcüktür, Lordum."

"Doğru! Ama Siaynoq aynı zamanda coşkuya kapılma anlamına da gelir, çünkü gerçeklik –ya da gerçeğe duyulan inanç, ki ikisi de aynı şeydir– evrene daima bir coşku getirir."

"Tek bir sözcük bütün bunları mı ifade ediyor Lordum?"

"Daha fazlası da var! Siaynoq aynı zamanda duaya çağrı ve yeni ölmüşleri sorguya çeken Kayıt Meleği Sihaya'nın adı anlamına da gelir."

"Tek bir sözcüğe çok fazla anlam yüklenmiş Lordum."

"Sözcüklere istediğimiz kadar anlam yükleyebiliriz. Bunun için gereken tek şey karşılıklı anlaşma ve bunun inşa edilişine temel alınacak bir gelenektir."

"Bunları balıkla-konuşanlara söylememi neden istemiyorsunuz Lordum?"

"Çünkü bu sözcük onlara ayrıldı. Onu bir erkekle paylaşmamdan hoşlanmayabilirler."

İmparator Arabası'nın yanında yürüyerek Festival Şehri'ne giren Moneo, bunları hatırladığında dudaklarını sıkıca birbirine bastırdı. Lord Leto'nun yaptığı o açıklamadan sonra, balıkla-konuşanların Tanrı-İmparator'a o sözcükle seslenmelerine defalarca tanık olan Moneo, bu tuhaf sözcüğe kendi düşündüğü anlamları da yüklemişti.

Gizem ve prestij anlamına geliyor. Güç anlamına geliyor. Tanrı adına hareket etme yetkisi anlamına geliyor.

"Siaynoq! Siaynoq! Siaynoq!"

Bu sözcüğü duymak Moneo'nun kulaklarında tatsız bir his yaratıyordu.

Artık şehre iyice girmiş, neredeyse ana meydana kadar ilerlemişlerdi. Arkalarında kalan İmparatorluk Yolu tarafından gelen ikindi ışığı yollarını aydınlatıyor, şehir sakinlerinin rengârenk giysilerine bir pırıltı veriyor, yolun iki yanına sıralanmış bir şekilde duran balıkla-konuşanların yukarıya çevrilmiş yüzlerinde ışıldıyordu.

Muhafızlarla birlikte arabanın yanında yürüyen Idaho, sürüp giden ilahi şeklindeki haykırışı duyduğu ilk anda kapıldığı gerginliğini artık yatıştırmıştı ve yanındaki balıkla-konuşanlardan birine o sözcüğün anlamını sordu.

"Erkeklerin bilmesi gereken bir sözcük değil," dedi muhafız. "Ama bazen Lordumuz Siaynoq'un anlamını bir Duncan'a anlatır."

Bir *Duncan*! Leto'ya daha önce bu konuda sorular sormuş, ama sadece kaçamak yanıtlar alınca canı sıkılmıştı.

"Çok yakında öğrenirsin."

İlahi gibi tekrarlanan sözcüğü zihninin gerilerine atan Idaho bir turistin merakıyla etrafa bakınmaya başladı. Muhafız Komutanlığı görevine hazırlanırken Onn'un tarihini araştırmıştı. Şehrin yanından akan nehrin adının Idaho Nehri olması, tıpkı Leto gibi onun da hoşuna gitmişti.

O sırada Kale'nin geniş odalarından birindeydiler. Sabah ışığıyla aydınlanan havadar bir yerdi. Kocaman masaların üstünde balıkla-konuşan arşivcilerinin yaydığı Sareer ve Onn haritaları vardı. Leto arabasını haritaları görebileceği bir rampanın üstüne getirmişti. Idaho ise Leto'nun karşısında, haritalarla kaplı bir masanın diğer tarafında durmuş, Festival Şehri'nin haritasını inceliyordu.

"Tuhaf bir şehir tasarımı," diye düşünceli bir sesle mırıldanmıştı Idaho.

"Tek bir amaçla tasarlandı – Tanrı-İmparator'un halk içine çıkması için," demişti Leto.

Idaho başını kaldırarak arabasının üstündeki bölütlü gövdeye bakmış ve ardından da gözlerini Leto'nun deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzüne çevirmişti. O tuhaf yaratığa bakarken duyduğu huzursuzluğu zamanla içinden atıp atamayacağını gerçekten merak ediyordu.

"Ama halkın içine ancak on yılda bir çıkıyorsunuz," demişti Idaho.

"Büyük Paylaşım gününde, evet."

"Diğer zamanlarda şehri kapıyor musunuz peki?"

"Orada elçilikler var, ticaret odaları, balıkla-konuşan okulları, ayrıca hizmet ve onarım ekipleri, müzeler ve kütüphaneler bile var."

"İyi ama bunlar," dedi Idaho parmak eklemleriyle haritaya vurarak. "Şehrin en fazla onda birini kaplar?"

"Daha da azını kaplıyorlar."

Idaho haritayı düşünceli bir edayla incelemişti.

"Bu tasarımın başka bir sebebi var mı Lordum?"

"Temel amacı halkın beni rahatça görmesini sağlamak."

"Orada kâtipler, hükümet görevlileri, hatta sıradan işçiler de olmalı, bu kişiler nerede yaşıyor?"

"Çoğu banliyölerde kalıyor."

Idaho haritayı göstermişti. "Şu sıra sıra dizili olanlar apartmanlar mı?"

"Balkonlara dikkat et Duncan."

"Hepsi de çevrelediği meydana bakıyor." Eğilip haritayı daha yakından incelemişti. "Bu meydan neredeyse iki kilometre boyunca uzanıyor!"

"Balkonların basamaklar halinde gerileyip yükselerek bir kuleler çemberi oluşturuşuna dikkat et. Elit tabaka işte o kulelerde kalıyor."

"Ve hepsi de aşağıya meydana baktığında sizi görebiliyorlar yani?"

"Bu hoşuna gitmedi mi?"

"Ama orada sizi koruyacak bir enerji kalkanı bile yok!"

"Nasıl da çekici bir hedef oluşturuyorum, değil mi?"

"Bunu neden yapıyorsunuz?"

"Onn'un tasarımına dair çok eğlenceli bir efsane vardır. Bu efsaneyi destekleyip yayılmasını sağladım. Denir ki bir zamanlar orada yaşamış bir halkın hükümdarının, senede bir kez tamamen karanlıkta, silahsız ve zırhsız bir şekilde halk arasında dolaşması gerekirmiş. Efsanedeki hükümdar karanlıktaki kullarının arasında gezinip yürüyüşünü gerçekleştirirken üzerinde ışıldayan bir giysi olurmuş. Kullarıysa o gün için siyahlara bürünürmüş ve üstlerinde asla bir silah araması yapılmazmış."

"Bunun Onn'la ... ve sizinle ne ilgisi var?"

"Hükümdar o yürüyüşten sağ çıkabilirse, iyi bir hükümdar olduğu anlaşılırmış."

"Halkın üstünü aratmıyor musunuz yani?"

"Açıkça aratmıyorum."

"Halkın sizi efsanedeki o hükümdar gibi gördüğünü düşünüyorsunuz." Bu aslında bir soru değildi.

"Çoğu böyle düşünüyor."

Idaho, deri katmanlarıyla çevrili Leto'nun yüzüne bakakalmıştı. Kendisine bakan o masmavi gözler ifadesizdi.

Melanj gözleri, diye düşünmüştü Idaho. Ama Leto artık baharat kullanmadığını, vücudunun bağımlılığının gerektirdiği miktardaki baharatı zaten ürettiğini söylüyordu.

"Benim kutsal rezilliğimden, zoraki huzurumdan hoşlanmıyorsun," dedi Leto.

"Tanrı rolü oynamanızdan hoşlanmıyorum!"

"Ama bir tanrı, imparatorluğu tıpkı bir senfoni orkestrasının şefi gibi hareketleriyle yönetebilmeli. Performansımı kısıtlayabilecek tek şey, Arrakis'ten ayrılamaz oluşum. Senfoniyi buradan yönetmeliyim."

Idaho başını olumsuz bir tavırla sallamış ve şehir haritasına tekrar bakmıştı. "Kulelerin arkasındaki şu apartmanlar ne peki?"

"Konuklarımıza ayrılmış, daha az lüks evler."

"Onlar meydana bakmıyor."

"Ama evlerde Ix yapımı yansıtıcılar var ve onlar sayesinde beni görebilirler."

"İçteki halkaysa doğrudan meydana bakıyor. Oraya girdiğinizde ne yapıyorsunuz?"

"Meydanın ortasında bir platform var. Üstüne çıkınca beni halkıma göstermek için yükseliyor."

"Sizi gördüklerinde tezahürat yapıyorlar mı?" Idaho, Leto'nun gözlerinin içine bakmıştı.

"Tezahürat yapmalarına izin var."

"Siz Atreidesler kendinizi hep tarihin bir parçası olarak görürsünüz."

"Çok zekice, bakıyorum da alkışlanmanın anlamını hemen kavrayıverdin."

Idaho tekrar şehir haritasına bakmıştı. "Balıkla-konuşan okulları burada mı?"

"Sol elinin altında, evet. Orası Siona'nın okuduğu akademi. Oraya gönderildiğinde on yaşındaydı."

"Siona ... onun hakkında daha çok şey öğrenmeliyim," diye mırıldanmıştı Idaho.

"Seni temin ederim ki isteğin gerçekleşecek; bunu hiçbir şey engelleyemez."

İmparatorluk maiyetiyle birlikte yürüyüşünü sürdüren Idaho, balıkla-konuşanların o sözü haykıran seslerinin azaldığını fark edince daldığı düşüncelerden sıyrıldı. Biraz ilerisindeki İmparator Arabası uzun bir rampadan geçerek meydanın altındaki odalara doğru inmeye başlamıştı. Hâlâ gün ışığında olan Idaho başını kaldırıp ışıldayan kulelere baktı – haritalarda göründüğü gibi değillerdi. Plazanın etrafında halka oluşturmuş kocaman evlerin balkonları tıka basa insanlarla doluydu ve sessizce aşağıdaki geçiti izliyorlardı.

İmtiyazlılar tezahürat yapmıyor, diye düşündü Idaho. Balkonlardaki insanların sessizliği canını sıkmıştı.

Rampa tünelini inmeye başladıklarında meydan gözden kayboldu. Yerin altına girildikçe, balıkla-konuşanların seslerini duymaz olmuş, etrafındakilerin ayak sesleriyse tam tersine iyice güçlenmişti.

İçindeki sıkıntının yerini merak aldı. Etrafına bakındı. İçinde bulunduğu düz tabanlı tüp iyi aydınlatılmış ve genişti, çok genişti. Orada yetmiş kişi yan yana yürüyebilirdi. Burada tezahürat yapan güruhlar yoktu. Sadece iki yanda geniş aralıklarla dizili duran balıkla-konuşanlar vardı ki onlar da susuyor ve Tanrılarının geçişini izlemekle yetiniyorlardı.

Idaho haritalardan hatırladığı kadarıyla meydanın altındaki bu devasa yapıyı – şehrin içine yerleştirilmiş özel şehri düşündü. Burada sadece Tanrı-İmparator, beraberinde getirdiği saray mensupları ve balıkla-konuşanlar yanlarında eşlikçi muhafızlar olmaksızın gezebilirdi. Ama haritalarda bu kalın sütunlar, bu engin sahalar, sadece ayak sesleri ve Leto'nun arabasının gıcırtıları tarafından bozulan bu tuhaf sessizlik yoktu.

Idaho birden iki yanda dizili duran balıkla-konuşanlara baktığında ağızlarının hep birden kımıldadığını ve tek bir sözcüğü sessizce tekrarladıklarını fark etti. Sözcüğü hemen anladı:

"Siaynoq."

"Yine mi festival?" diye sordu Lord Leto.
"On yıl geçti," dedi başyaveri.
Bu konuşmadan Lord Leto'nun zamanın geçişinin farkına varmadığı anlamı çıkarılabilir mi sizce?

—Sözlü Tarih

Festival'den önce yapılan özel görüşmeler sırasında, Lord Leto'nun Hwi Noree adlı genç bir kadın olan yeni Ix sefirine, tahsis edilen uygun süreden daha fazla zaman ayırması pek çok kişinin dikkatini çekti.

Hwi Noree sabahleyin ilk günün heyecanına kapılmış iki balıkla-konuşan muhafız tarafından getirildi. Meydanın altındaki özel görüşme salonu çok aydınlıktı. Elli metre boyunda ve otuz beş metre enindeki salonun her yanı ışıl ışıldı. Duvarlar parlak desenli, antika Fremen halılarıyla süslenmişti. Üstlerine mücevherler ve değerli metaller işlenmiş olan halılar paha biçilmez baharat lifleriyle dokunmuştu. Halılarda hâkim renk eski Fremenlerin bayıldığı donuk kırmızıydı. Odanın üstüne egzotik balık desenleri çizilmiş olan kristal zemini saydam ve parlaktı. Döşemenin altından berrak mavi bir su akıyordu ve görüşme salonuna hiç nem girmiyor olsa da suya bu kadar yakın bulunmak odanın kapının karşısındaki ucundaki yumuşak bir platformda dinlenen Leto'yu heyecanlandırıyordu.

Hwi Noree'yi ilk görüşte amcası Malky'ye çok benzetti, ama genç kadın ağırbaşlı tavrı ve sakin adımlarıyla amcasından ayrılı-

yordu. Malky gibi onun da teni esmerdi ve biçimli hatları olan oval bir yüze sahipti. Sakin ve kahverengi gözleriyle Leto'ya bakıyordu. Malky'nin kırlaşmış saçlarına karşılık onunki parlak bir kahverengiydi.

Hwi Noree çevresine yoğun bir içsel huzur yayıyordu ve kadın yaklaştıkça Leto bunu daha da kuvvetli hissediyordu. Hwi Noree on adım kala durdu; hareketleri son derece kontrollü ve dengeliydi.

Giderek heyecanlanan Leto bu yeni sefirin de Ixlilerin girişti̇ği bir entrika olduğunu fark ediyordu. Onlar belirli işlevler için belirli insan tiplerini seçip üretmek konusunda uzmanlaşmışlardı. Hwi Noree'nin işlevinin ne olduğuysa can sıkıcı bir şekilde apaçık ortadaydı: Tanrı-İmparator'u etkileyip zırhında bir gedik bulmak.

Yine de onunla konuşmaya başlayınca, Hwi Noree'den gerçekten hoşlandığını fark etti. Hwi Noree bu yeraltı salonuna Ix yapımı prizmalar sistemi tarafından sokulan bir gün ışığı demetinin içinde duruyordu. Merkezi sefirin tam üzerinde olan altın rengi ışık dalgaları salonun Leto'nun bulunduğu diğer ucuna kadar yayılıyordu, ama Tanrı-İmparator'un birazcık arkasında duran balıkla-konuşan muhafızlarsa karanlıktaydı. Bu on iki kadın sağır ve dilsiz oldukları için seçilmişti.

Hwi Noree'nin üstünde sadece mor renkli sade bir giysi, boynundaysa IX sembolü taşıyan gümüş bir kolye vardı. Giysisinin eteğinin altından, aynı renkteki yumuşak sandaletlerinin uçları çıkıyordu.

"Atalarından birini öldürdüğümü biliyor musun?" diye sordu Leto.

Hwi Noree hafifçe gülümsedi. "Amcam Malky bunu bana eğitimimin ilk aşamalarında söylemişti Lordum."

Hwi Nowee konuşurken, Leto karşısındaki bu genç kadının Bene Gesseritlerden de eğitim almış olduğunu fark etti. Tıpkı onlar gibi tepkilerini kontrol edip imalara dikkat ediyordu; ama onlardan yalnızca yüzeysel bir eğitim almış, böylece tatlı doğası sevimsizleşmemişti.

"Sana bu konuyu açacağım söylenmiş," dedi.

"Evet, Lordum. Bahsettiğiniz akrabamın buraya silahla girip size saldırma cüretini gösterdiğini de biliyorum."

"Senden önceki sefir de aynı şeyi yapmaya çalıştı. Bunu biliyor musun peki?"

"Buraya geldiğimde öğrendim Lordum. Salaklar! Benden önceki sefirin canını neden bağışladınız?"

"Oysa akrabanın canını bağışlamamıştım, değil mi?"

"Evet, Lordum."

"Senden önceki sefiri, yani Kobat'ı ulak olarak kullanmak istemiştim."

"Demek bana doğruyu söylemişler," dedi. Tekrar gülümsedi. "İnsan meslektaşlarından ve üstlerinden her zaman gerçekleri duyamıyor."

Bu öylesine içten verilen bir yanıttı ki, Leto elinde olmaksızın kıkırdadı ve kıkırdarken de karşısındaki genç kadının hâlâ İlk Uyanış Zihni'ne, doğum-farkındalığının ilk şoku sırasında oluşan temel akıla sahip olduğunu fark etti. Bu kadın gerçekten yaşıyordu!

"Akrabanı öldürdüm diye bana kin gütmüyorsun yani?"

"Sizi öldürmeye kalkışan oydu! Bana onu gövdenizle ezdiğiniz söylendi, Lordum."

"Doğru."

"Sonra da onun silahını kendi kutsal gövdenize yönelterek, Kutsal Varlığınıza bu silahla zarar veremeyeceğini göstermek için ateşlemişsiniz ... ve o biz Ixlilerin yapabildiği en iyi lazer silahıydı."

"Tanıklar olayı doğru anlatmış," dedi Leto.

Ama sizin yaptığınız gibi tanıklara fazla güvenmeye gelmez! diye düşündü. Eğer tarihsel bir titizlik gösterilecek olursa, aslında lazer silahını ateşlerken bölütlü gövdesine nişan almıştı. Yüzüne, ellerine ya da yüzgeçlerine değil. Dönüşmemiş solucan gövdesi muazzam miktarda ısıyı emebiliyor ve içindeki kimya fabrikası ısıyı oksijene dönüştürüyordu.

"Söylenenlerden zaten hiç şüphe duymamıştım," dedi Hwi Noree.

"Ixliler bu salakça girişimi neden tekrarladılar?" diye sordu Leto.

"Bilmiyorum Lordum, bana söylemediler. Belki de Kobat bu işe kendi başına kalkışmıştır."

"Sanmam. Bence aslında senin halkın yalnızca seçtikleri suikastçının ölmesini istiyordu."

"Kobat'ın ölmesini mi?"

"Hayır, silahı kullanmak için seçtikleri kişinin ölmesini."

"Kimdi o Lordum? Bana bu konuda hiçbir şey anlatılmadı."

"Önemli değil. Akrabanın o salakça şeye kalkışmasından sonra ne dediğimi hatırlıyor musun?"

"Böyle bir şeyi bir daha aklımızdan bile geçirirsek başımıza çok kötü şeyler geleceğini söyleyerek tehdit etmiştiniz." Başını eğdi, ama Leto daha önce gözlerinde derin bir kararlılık ışıltısı görmüştü. Leto'nun gazabını hafifletmek için tüm yeteneklerini kullanmaya kararlıydı.

"Hiçbirinizin gazabımdan kaçamayacağınıza yemin etmiştim," dedi Leto.

Hwi Noree birden başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı. "Evet, Lordum." Şimdi kadının tavırları kapıldığı korkuyu ele veriyordu.

"Hiç kimse benden kaçamaz, hatta geçenlerde boş yere kurduğunuz o kolonidekiler bile..." Ve Leto, Ixlilerin imparatorluğun fark edemeyeceği kadar uzaklara ve gizlice kurduklarını düşündükleri yeni koloninin standart harita koordinatlarını söylemeye başladı.

Kadın şaşırdıysa bile belli etmedi. "Lordum, benim buraya atanacak sefir olarak seçilmemin nedeninin, sizin böyle bir şeyi hemen anlayacağınız konusunda onları uyarmam olduğunu düşünüyorum."

Leto kadını daha dikkatli bir şekilde süzdü. *Bu da ne böyle?* diye merak etti. Kadının derin ve kurnaz bir gözlem gücü olduğu belliydi. Leto, Ixlilerin uzaklığının ve inanılmaz büyüklükteki u-

laşım masrafları yüzünden yeni kolonilerinin çevreden yalıtılmış bir şekilde güvende olacağını düşündüklerini biliyordu. Hwi Noree bunun tersini düşünmüş ve böyle düşündüğünü de onlara söylemişti. Ama yine de efendilerinin kendisini bunun için sefirliğe atadığına inanıyordu – Ixlilerin tedbirli insanlar olduklarına dair bir örnek daha. Burada, sarayda bir dosta sahip olmayı ve bu kişinin de Leto'nun dostu olarak da görülmesini istemişlerdi. Leto birden durumu anlayınca başını sallayarak aklından geçirdiklerini onayladı. Tahta yeni çıktığı günlerde, Ixlilere yönettikleri teknolojik federasyonun merkezinin, tamamen gizli olduğunu düşündükleri ve Ix Özü dedikleri yerin kesin konumunu aniden söyleyivermişti. Ixliler Uzay Loncası'na devasa miktarda rüşvet verdikleri için bu sırlarının güvende olduğunu sanıyorlardı. Oysa Leto kehanet gücü, tümevarım yöntemi ve aralarında birkaç Ixlinin de bulunduğu içindeki belleklere danışarak oranın konumunu saptamıştı.

Leto o zaman Ixlileri uyarmış ve eğer kendisine zarar vermeye çalışırlarsa onları cezalandıracağını söylemişti. Ixliler hayretten donup kalmış ve sonra da Lonca'yı kendilerini ele vermekle suçlamaya başlamıştı. Leto kendini tutamayıp birden kahkahayı basınca da iyice şaşırmışlardı. Leto soğuk ve suçlayıcı bir sesle konuşarak onlara casuslar, hainler ve devletin diğer sıradan tuzaklarına ihtiyacı olmadığını söylemişti.

Tanrı olduğuna inanmıyorlar mıydı yoksa?

Ondan sonra Ixliler bir süre taleplerine boyun eğmişti. Leto da makul davranıp taleplerinde aşırıya kaçmamıştı – şunun için bir makine, bunun için bir aygıt. Kendisine gereken şeyi bildiriyor ve Ixliler de her seferinde istediği teknolojik oyuncağı hemen getiriyorlardı. Sadece bir keresinde, makinelerinden birinin içine ölümcül bir silah yerleştirmişlerdi. Ama Leto, Ix delege heyetini daha makinenin ambalajını açmalarına fırsat bile vermeden öldürmüştü. Hepsini.

Leto tüm bunları düşünürken Hwi Noree sabırla bekliyor, en ufak bir sabırsızlık belirtisi bile göstermiyordu.

Harika, diye düşündü Leto.

Bunca zamandır Ixlilerle sürüp giden ilişkileri açısından baktığında, karşılaştığı bu yeni durum, Leto'nun bedenine bir heyecan dalgasının yayılmasına yol açmıştı. Genellikle pek heyecan duymazdı. Kendisini etkileyecek tutkuların, feryatların ve gerekliliklerin ateşinin çoktan sönüp gittiğini düşünürdü. Ayrıca sık sık çok fazla şey yaşadığını hissederdi. Ama işte Hwi Noree'nin karşısında duran varlığı ona hâlâ bunlara ihtiyaç duyduğunu söylüyordu. Bu da hoşuna gitmişti. Ixlilerin Lonca Yönbulucularının doğrusal öngörülerini güçlendirecek makinelerini yapmak konusunda kısmi bir başarı kazanmalarının ihtimal dahilinde olabileceğini hissetti. Kudretli olayların akışında küçücük bir *bip* sinyalini gözünden kaçırmış olabilirdi. Gerçekten de böyle bir makine yapabilirler miydi? Ne muhteşem bir şey olurdu bu! Aslında bu olasılığa dair küçücük bir araştırma yapmak için bile güçlerini kullanmak hiç içinden gelmiyordu.

Şaşırmak istiyorum!

Leto, Hwi'ye müşfikçe gülümsedi. "Beni memnun etmen için nasıl hazırladılar seni?"

Hwi Noree gözünü bile kırpmadan yanıtladı: "Belirli durumlarda vermem için bir dizi ezberletilmiş tepkiyle şartlandırıldım," dedi. "Gerekli olduğu için onları öğrendim, ama aslında onları kullanmaya hiç niyetlenmedim."

Zaten onların da istediği tam olarak böyle davranman, diye düşündü Leto.

"Efendilerine söyle," dedi, "sen kesinlikle önüme atılacak en kusursuz yemsin."

Noree başını eğdi. "Bu Lordumu memnun edecekse."

"Evet, bunu yapmanı istiyorum."

Sonra Leto, Hwi'nin yakın geleceğine dair zamanın perdeleri arasında küçük bir araştırma yapmaya yoğunlaştı ve bunun için de kadının geçmişinin iplerini izledi. Hwi akışkan bir geleceğin, hareketleri birçok sapmaya karşı hassaslaşmış bir akıntının içinde görünüyordu. Bu kadın Siona'yı hiç de yakından tanımayacaktı, ama eğer ... sorular Leto'nun zihninden sel gibi aktı. Ixlilere danışmanlık eden bir Lonca dümencisi vardı ve bu adam Siona'nın cis-

mani bir dokunun içinde yarattığı dalgalanmaları açıkça saptamış olmalıydı. Lonca dümencisi, Tanrı-İmparator'un bunu fark etmesine karşılık güvenli bir alan yaratabileceğine sahiden de inanmış mıydı?

Yaptığı araştırma dakikalar sürdü, ama Hwi hiç kımıldamadı bile. Leto onu dikkatle inceledi. Kadın zamandan kurtulmuş gibiydi – öylesine derin bir huzurun içine gömülmüştü ki zamanın *dışına* çıkmıştı. Sıradan bir ölümlünün kendisinin karşısında hiçbir kaygı belirtisi göstermeden böyle sabırla bekleyebilmesine ilk kez tanık oluyordu.

"Nerede doğdun Hwi?" diye sordu.

"Ix'te doğdum Lordum."

"Benim demek istediğim – doğduğun bina, yeri, ailen, çevrendeki insanlar, dostların ve akrabaların, gittiğin okullar – hepsini anlat."

"Annemi ve babamı hiç tanımadım Lordum. Ben çocukken ölmüşler."

"Buna inandın mı peki?"

"İlk başta ... inandım tabii. Sonra hayaller kurmaya başladım. Hatta bir ara Malky'nin babam olduğunu bile hayal ettim ... ama ..." Başını olumsuz bir tavırla salladı.

"Malky amcanı sevmez miydin?"

"Sevmezdim. Ama onu takdir ederdim."

"Kesinlikle ben de," dedi Leto. "Peki ya dostların ve okul eğitimin?"

"Öğretmenlerim uzmanlardı. Hatta bana duygu kontrolü ve gözlem alanlarında eğitilmem için Bene Gesseritler bile getirtildi. Malky çok önemli şeylere hazırlandığımı söyledi."

"Ya dostların?"

"Hiç gerçek bir dostum olmadığını düşünüyorum – sadece eğitim sırasında belirli sebeplerden dolayı tanıştırıldığım insanlar oldu o kadar."

"Peki eğitiminin amacı olan bu çok önemli şeylerin ne olduğunu sana hiç kimse söylemedi mi?"

"Malky sizi etkilemek üzere eğitildiğimi söylemişti Lordum."

"Kaç yaşındasın Hwi?"

"Kesin olarak bilmiyorum Lordum. Yirmi altı yaşında olduğumu tahmin ediyorum. Doğum günümü hiç kutlamadım. Hatta doğum günü diye bir şey olduğunu da tesadüfen öğrendim; bir keresinde öğretmenlerimden biri doğum günü olduğu için o gün gelemeyeceği mazeretini bildirmişti. O öğretmenimi bir daha hiç görmedim."

Bu yanıt Leto'nun çok ilgisini çekmişti. Yaptığı gözlemler sayesinde, Tleilaxuların Hwi Noree'nin Ixli bedeninde hiçbir gizli değişiklik yapmadığını anlamıştı. O bir Tleilaxu akslotl tankından çıkıp gelmemişti. Öyleyse bu ketumluğa ne gerek vardı?

"Amcan Malky yaşını biliyor mu peki?"

"Olabilir. Ama onu uzun yıllardır görmedim."

"Kaç yaşında olduğunu *kimse* söylemedi mi sana?"

"Hayır."

"Neden acaba?"

"Belki de bununla ilgilenseydim soracağımı düşündükleri içindir."

"Merak etmiyor muydun?"

"Ediyordum."

"Öyleyse neden sormadın?"

"Başlangıçta belki bir yerlere kaydedilmiştir diye düşündüm. Sonra aradım, ama bulamadım ve o zaman da sorsam bile söylemeyeceklerine karar verdim."

"Bu cevabın *çok* hoşuma gitti Hwi. Ben de geçmişini bilmiyorum, ama doğum yerini tahmin edebilirim."

Kadının meraklı gözleri Leto'nun yüzüne yoğunlaşmıştı ve numara yapmadığı da açıkça belli oluyordu.

"Efendilerinin Lonca için kusursuzlaştırmaya uğraştığı şu makinenin içinde doğdun," dedi Leto. "Hatta orada döllendin. Malky sahiden baban olabilir, ama bu önemli değil. Bu makineyi biliyor musun Hwi?"

"Aslında bilmemem gerekiyor Lordum, ama..."

"Öğretmenlerinden biri mi ağzından kaçırdı?"

"Hayır, amcam."

Leto kahkahayı patlattı. "Vay serseri!" dedi. "Vay kurnaz tilki vay!"

"Lordum?"

"Bu şekilde efendilerinizden intikam almış. Sarayımdan geri çağırmalarına bozulmuştu. Yerine geçen adamın salağın teki olduğunu söylemişti bana."

Hwi omuzlarını silkti. "Amcam karmaşık bir adamdır."

"Beni dikkatle dinle Hwi. Burada, Arrakis'te temas kuracağın kişilerden bazıları senin için tehlikeli olabilir. Seni elimden geldiğince koruyacağım. Anlıyor musun?"

"Sanırım evet, Lordum."

"Şimdi, efendilerine bir mesajım var. Bir Lonca dümencisine danıştıklarını ve Tleilaxularla çok tehlikeli tarzda bir ittifak kurdukları biliyorum. Onlara söyle karıştırdıkları haltların hepsinin farkındayım."

"Lordum, bunlardan hiç haberim ..."

"Seni nasıl kullandıklarını da biliyorum Hwi. Bu yüzden efendilerine söyle, hayatının sonuna dek sarayımda sefirlik yapacaksın. Başka bir Ixliyi senin yerine getirmelerini hoş karşılamayacağım. Ve efendilerin uyarılarımı dikkate almazlar, yeni oyunlar oynamaya kalkışırlarsa onları pire gibi ezeceğim."

Hwi'nin gözlerinde beliren yaşlar yanaklarından aşağı süzülmeye başlamıştı. Leto kadının en azından diz çökmek gibi gereksiz şeyler yapmadığına memnundu.

"Onları zaten uyarmıştım," dedi Hwi. "Gerçekten uyarmıştım. Sözünüzden çıkmayıp size itaat etmeleri gerektiğini onlara söylemiştim."

Leto kadının doğru söylediğini anladı.

Bu Hwi Noree ne harika bir yaratık, diye düşündü. Bir iyilik timsaliydi sanki. Ama elbette ki Tanrı-İmparator'un hoşuna gitsin diye Ixli efendileri tarafından tüm ayrıntılar dikkatle hesaplanarak büyütülüp eğitilmişti.

Leto içindeki atalarının kalabalık bellekleri aracılığıyla baktığında, Hwi'nin ideal bir rahibe şeklinde yetiştirildiğini görebiliyordu; iyi kalpli, fedakâr ve tamamen dürüsttü. Doğasının temeli böyleydi, böyle yaşıyordu. Dürüst ve açıksözlü olmak ona en kolayı gibi geliyordu, başkalarına acı vermemek için yalan söylediği zamanlar dışında. Bene Gesseritlerin onda yaratabildiği en derin etki bu olsa gerekti. Hwi doğası gereği de cana yakın, duyarlı ve tatlı biriydi. Karşısındakini yönetmeye çalışan içten pazarlıklı biri değildi pek. Son derece temiz ve hassastı. Ayrıca iyi bir dinleyiciydi (bir başka Bene Gesserit özelliği). Açıkça baştan çıkarıcı olmasa da, aslında bu özelliği bile onu Leto için son derece çekici kılıyordu.

Benzer bir durumda eski Duncanlardan birine şöyle demişti: "Şu yönümü anlamalısın, ki bu bazıların sezdiği bir yönümdür – zaman zaman hayali duygular algılıyor, sanki bu dönüşmüş bedenimde yetişkin bir erkeğin bedeni varmış gibi hissediyor ve o bedenin gereksindiği ihtiyaçlarının hepsini duyuyormuş gibi oluyorum."

"*Hepsini mi* Lordum?"

"Hepsini! Kaybolmuş uzuvlarımı hissediyorum. Bacaklarımı hissediyorum mesela; bana onların varlığı kesinlikle gerçekmiş gibi geliyor. Bazıları uzun süredir var olmayan salgı bezlerimin çalıştığını bile hissediyorum; hatta yüzyıllar önce yok olmuş cinsel organlarımı bile..."

"Ama eminim ki gerçeği biliyor olmalısınız ..."

"Gerçeği bilmem bu tür şeyler hissetmemi değiştirmiyor. Kaybolan organlarım hâlâ kişisel anılarımda ve atalarımın tümünün çoklu kimliklerinde varlıklarını koruyorlar."

Leto, tam önünde duran Hwi'ye bakarken, artık kafatasının olmadığına ve oradaki beyninin artık gelişmemiş solucan bedenine yayılmış bir boğumlar ağına dönüştüğüne inanmakta zorlanıyordu. Gerçeği bilmesi fayda etmiyordu. *Beyninin* eskiden bulunduğu yerde ağrıdığını hissediyordu. *Kafatasının* zonkladığını hissediyordu.

Hwi sadece karşısında durmakla bile ona yitirdiği insanlığını

hatırlatıyordu. Bu onun için bile ne dayanılamaz bir şeydi ve umutsuzlukla inledi.

"Neden efendilerin bana işkence ediyor?" diye inledi.

"Lordum?"

"Seni göndermeleri bir işkence!"

"Sizi asla incitmem Lordum."

"Varlığın beni incitiyor!"

"Bunu bilmiyordum." Hwi'nin gözlerinden yaşlar boşandı. "Aslında ne yaptıklarını bana hiç söylemediler."

Leto kendini sakinleştirip usulca konuştu: "Git artık Hwi. Git ve işlerinle ilgilen. Ama seni çağırdığımda zaman da hemen geleceksin."

Hwi usulca çıkıp gitti; ama Leto onun da incinip acı çektiğini görmüştü. Leto'nun feda ettiği insanlığına dair derin bir keder hissettiğine hiç şüphe yoktu. Leto'nun bildiği şeyin o da farkındaydı: Leto insanlığını yitirmeseydi iki cins arasında yaşanabilecek o en üst paylaşım içinde dost, sevgili ve âşık olabilirlerdi. Efendileri kadının bunu bilmesini istemişti.

Ixliler zalim! diye düşündü Leto. *İkimizin de nasıl acı çekeceğini biliyorlardı.*

Hwi ayrılışı Leto'nun zihninde kadının amcası Malky'ye dair anıları canlandırdı. Malky de zalimdi, ama Leto yine adamın arkadaşlığından hoşlanmıştı. Malky halkının tüm çalışkanlık erdemlerine ve kendini insan yapmaya yetecek kadar da kusurlarına sahipti. Malky, Leto'nun balıkla-konuşanlarıyla birlikte olmaktan çok hoşlanırdı. "*Hurilerin*," demişti onlara ve Leto da sonra ne zaman balıkla-konuşanlar hakkında düşünse hep Malky'nin taktığı bu isim gelirdi aklına.

Malky şimdi nereden geldi aklıma? Sadece Hwi yüzünden olamaz. Hwi'ye efendilerinin onu bana gönderirken verdiği görevin ne olduğunu sormalıyım.

Leto onu geri çağıracakken duraksadı.

Sorarsam söyleyecek.

Ixli sefirlere her zaman Tanrı-İmparator'un Ix'in varlığına neden katlandığını öğrenip anlamaları emredilirdi. Ondan asla sak-

lanamayacaklarını biliyorlardı. Eğer öyleyse görüş alanının ötesinde yeni bir koloni kurmaya kalkışma saçmalığı da neydi? Yoksa sabrının sınırını mı ölçüyorlardı? Ixliler Leto'nun aslında onların endüstrisine hiçbir zaman ihtiyaç duymadığından şüpheleniyorlardı.

Haklarında ne düşündüğümü hiç gizlemedim. Malky'ye şöyle demiştim:

"Teknoloji icatçıları mı? Hayır! Siz imparatorluğumdaki bilim suçlularısınız!"

Malky gülmüştü.

Bu tepkiye siniri bozulan Leto da iyice yüklenmişti: "Neden gizli laboratuvarlarınızı ve fabrikalarınızı imparatorluğun en ücra köşelerine saklamaya çalışıyorsunuz? Benden asla kaçıp saklanamazsınız."

"Haklısınız Lordum," demişti Malky, yine gülerek.

"Niyetinizi biliyorum: İmparatorluğuma azar azar nifak tohumları atmak istiyorsunuz! Etrafa şüpheler ve kuşku işaretleri yaymak!"

"Lordum, en iyi müşterilerimizden biri sizsiniz!"

"Bunu kastetmediğimi biliyorsun pis herif!"

"Pis bir herif olmam hoşunuza gidiyor. Size o ücra köşelerde neler yaptığımızı anlatıyorum."

"Anlatmana gerek yok ki! Zaten biliyorum."

"Ama her duyduğunuz hikâyeye inanamazsınız, değil mi Lordum? Ben size hangilerinin doğru olduğunu söylüyorum."

"Hangilerinin doğru olduğunu zaten biliyorum!"

Malky yine kahkahayı basmıştı.

Onları hoşgörmeyi sürdürmeliyim, diye düşündü Leto. Ixliler Butleryan Cihadı tarafından yasaklanan o keşifler dünyasında çalışıyordu. İnsan zihninin sureti olan cihazlar yapıyorlardı – oysa Cihat'ın yıkımı ve katliamları tam da bu yüzden başlamıştı. Ixliler yasayı çiğniyordu ve Leto onlara göz yummaktan başka bir şey yapamazdı.

Ve ben onlardan yaptıkları aletleri satın alıyorum! Söylenmemiş dü-

şüncelerimi kaydeden diktatelleri olmasaydı günlüklerimi bile tutamazdım! Ixliler olmasaydı ne günlüklerimi ne de kopyalarını saklayabilirim.

Ama yine de ne kadar tehlikeli işlerle uğraştıklarını hatırlatmak da gerekiyor!

Lonca'nın da bunu unutmasına izin verilmemeliydi. Aslında bu daha kolaydı. Lonca görevlileri her ne kadar Ixlilerle yakın ilişki içinde olsalar bile, onlara hiçbir zaman tamamen güvenmezlerdi.

Eğer bu yeni Ix makinesi çalışırsa, Lonca uzay yolculuğundaki tekelini yitirecek demektir!

İstediğim zaman bakabildiğim anılar bulamacında şekiller beliriyor. Başka bir dilde yazılmış yazılar gibiler, ama onları okuyabiliyorum. Toplumları savunma ve saldırı moduna geçiren sosyal alarm sinyallerini haykıran sözcükler halinde açıkça görebiliyorum. Sizin, bir halk olarak tepki verdiğiniz şeyler masumlara ve savunmasız çocuklara yönelik tehditlerdir. Anlam veremediğiniz sesler, görüntüler ve kokular içinizde olan, ama unuttuğunuz savaş ruhunu uyandırır. Alarm durumuna geçtiğinizdeyse ana dilinize sarılırsınız, çünkü diğer tüm diller size tuhaf gelir. Sıradan ve kabul görmüş giysilere bürünürsünüz, çünkü tuhaf giysiler giymek tehditkârlık olarak gelir. Bu en ilkel seviyede bir sistem geribeslemesidir. Hücreleriniz hatırlar.

— Çalınmış Günlükler

Leto'nun görüşme odasının kapısında görevli balıkla-konuşan çömezleri Tleilaxu Sefiri Duro Nunepi'yi içeri soktular. Nunepi belirlenmiş görüşme vaktinden önce içeri çağrılmıştı, ama oldukça sakin görünüyordu. Başına gelecekleri kabullendiğini çok az belli ediyordu.

Leto odanın diğer ucunda yükseltilmiş bir platformda duran arabasına uzanmış olarak sessizce bekliyordu. Nunepi'nin yaklaşmasını izlerken, hafızasında benzer bir görüntü belirdi: Bir periskobun su yüzeyinde neredeyse görünmeksizin, yavaşça hareket eden yüzer-kobrası. Bu görüntüyü düşünmek Leto'nın hafifçe gülümsemesini sağladı. Nunepi, Tleilaxu yöneticilerinin safları arasından yükselerek gelen gururlu ve sert yüzlü bir adamdı. Yüz dansçısı değildi; onları kullandığı uşaklar olarak görürdü; kendisi bir periskop, onlarsa aralarından geçip gittiği *suydu*. Nunepi izini

örtmeyi gerçekten iyi bilirdi; ama İmparatorluk Yolu'nda yapılan saldırıda parmağı olduğu ortadaydı.

Henüz erken bir saat olmasına karşın, Nunepi resmi sefir kostümünü eksiksiz bir biçimde kuşanmıştı: Bol bir siyah pantolon, altın işlemeli siyah sandaletler, altın ve mücevherlerle süslenmiş Tleilaxu armasının ardındaki kıllı göğsünü gösterecek şekilde önü açık bir gül kırmızısı ceket.

Nunepi, Leto'ya on adım kala durup Leto'nun arkasında ve etrafında bir yay çizerek dizilmiş silahlı balıkla-konuşan muhafızlara baktı. Bakışlarını İmparator'una yoğunlaştırıp hafifçe eğilerek selam verirken gri gözleri gizlediği tuhaf bir 'eğlenme hissiyle parladı.

Odaya Duncan Idaho girdi; belinde bir lazer silahı asılıydı. Tanrı-İmparator'un deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzünün yanına gidip konumunu aldı.

Idaho'nun varlığı Nunepi'nin onu dikkatle incelemesini sağladı; bu durumdan hiç hoşlanmamıştı.

"Biçim Değiştiricileri özellikle iğrenç bulmuşumdur," dedi Leto.

"Ben bir Biçim Değiştirici değilim Lordum," dedi Nunepi. Kısık ve eğitimli sesinde çok hafif de olsa bir tereddüt izi sezilebiliyordu.

"Ama onları temsil ediyorsun ve bu yüzden de sinirimi bozuyorsun."

Nunepi açık bir düşmanlık ifadesi beklemişti, ama Leto diplomatik bir tavırla konuşmamıştı ve bu yüzden afallayan sefir, Tleilaxuların gücünün kaynağı olduğuna inandığı şeyi vurgulamaya çalıştı.

"Lordum, orijinal Duncan Idaho'nun vücudunu muhafaza ettiğimiz, kişilik ve görünüm olarak size onun tıpkısı gulâmlar yaptığımız için..."

"Duncan!" Leto yan gözle Idaho'ya baktı. "Eğer sana emredersem Tleilaxuları yok etmeye yönelik bir sefere liderlik eder misin?"

"Seve seve Lordum."

"Bu tüm *orijinal hücrelerini* ve akslotl tanklarını yitirmek anlamına gelse de mi?"

"Zaten o tanklara dair pek keyifli anılarım yok, Lordum ve o hücreler de ben değilim."

"Lordum, sizi kızdıracak ne kusur işledik ki?" diye sordu Nunepi.

Leto kaşlarını çattı. Bu salak herif cidden Tanrı-İmparator'un yüz dansçılarının yaptığı son saldırıdan açıkça bahsetmesini mi bekliyordu?

"Duyduğuma göre," dedi Leto, "sen ve halkın çevreye benim 'iğrenç cinsel alışkanlıklarım' olduğunu söylüyor ve bu konuda yalanlar yayıyormuşsunuz."

Nunepi alık alık baktı. Tamamen yalan olan bu suçlamayı hiç beklemediği belliydi. Ama Nunepi inkâr etse de ona kimsenin inanmayacağını da hemen kavradı. Sonuçta söyleyen Tanrı-İmparator'du. Boyutları saptanamayacak bir saldırıydı bu. Nunepi, Idaho'ya bakarak konuşmaya çalıştı.

"Lordum, eğer biz..."

"Bana bak!" diye emretti Leto.

Nunepi hemen toparlanıp Leto'nun yüzüne baktı.

"Size bunu sadece bir kez söyleyeceğim," dedi Leto. "Benim cinsel alışkanlıklarım filan yok. Hiç yok."

Nunepi'nin yüzünden ter boşandı. Leto'ya yüzüne kapana kısılmış bir hayvan gibi sabitlenmiş olarak bakıyordu. Sonunda konuşabilmeyi başardığında ağzından bir diplomatın kısık ve kontrollü sesi değil, titrek ve korku dolu bir ses çıktı.

"Lordum, ben ... bir yanlışlık olmalı..."

"Kapa çeneni, seni sinsi Tleilaxu!" diye gürledi Leto. "Ben kutsal kumsolucanının, Şeyh Hulud'un dönüşüm geçirmiş haliyim. Ben sizin tanrınızım!"

"Bağışlayın bizi Lordum," diye fısıldadı Nunepi.

"Bağışlamak mı?" dedi Leto tatlı bir sesle. "Sizi elbette bağışlıyorum. Tanrınızın işlevi bağışlamaktır zaten. Suçunuzu bağışlıyorum. Ama aptallığınızı cezalandırmalıyım."

"Lordum, lütfen..."

"Kapa çeneni! Tleilaxular önümüzdeki on yıl boyunca benden baharat alamayacaklar. Size hiçbir şey vermeyeceğim. Sana gelince, balıkla-konuşanlarım şimdi seni meydana götürecekler."

İki iri yarı muhafız kadın hızla yaklaşıp Nunepi'yi kollarından sıkıca tuttular ve başlarını kaldırarak Leto'ya bakıp talimat beklediler.

"Meydanda," dedi Leto, "onu soyun ve herkesin ortasında elli kırbaç atın."

Nunepi muhafızların elinden kurtulmaya çabaladı; yüzünde öfkeyle karışık bir dehşet ifadesi belirmişti.

"Lordum, bir sefir olduğumu size hatırlatı..."

"Sen sıradan bir suçlusun ve tıpkı onlar gibi cezalandırılacaksın." Leto muhafızlara başıyla işaret verince Nunepi'yi sürükleyerek götürmeye başladılar.

"Keşke seni öldürselerdi!" diye öfkeyle haykırdı Nunepi. "Keşke..."

"Kim?" diye seslendi Leto. "Kim öldürseydi beni? Beni hiç kimse öldüremez, bilmiyor musun?"

Nunepi muhafızlar tarafından dışarı çıkarılırken hâlâ bağırıyordu: "Ben masumum! Ben masumum!" Sesi giderek uzaklaşıp duyulmaz oldu.

Idaho, Leto'ya doğru eğildi.

"Evet Duncan?" diye sordu Leto.

"Lordum, yaptığınız bu şey bütün elçileri korkutacak."

"Evet. Bu sorumluluklarını öğrenecekleri bir ders olacak onlara."

"Lordum?"

"Bir kumpasa ortak olan insanlar, tıpkı bir ordudaki askerler gibi, kendilerini kişisel olarak sorumlu hissetmezler."

"Ama başımıza dert açılacak Lordum. Muhafızları arttırsam iyi olacak."

"Hayır, arttırma!"

"Ama belaya davetiye çıkarı..."

"Ufak tefek anlamsız çatışmalara davetiye çıkarıyorum o kadar."

"İşte bu yüzden..."

"Duncan, ben bir öğretmenim. Bunu unutma. Dersimi sürekli tekrarlayarak öğretirim."

"Ne dersi?"

"Askeri saçmalıkların intiharla eşdeğer bir doğaya sahip olduğu dersini."

"Lordum, ne demek ist..."

"Duncan, o salak Nunepi'yi düşün. Dersimi anlarsın."

"Kalın kafalılığımı bağışlayın Lordum. Ama bu askeri harekât ile ne demek istediğinizi ..."

"Seçtikleri her türlü düşmana saldırmanın bedelini, ölümü göze almakla ödediklerini sanıyorlar. İşgalci zihniyetine sahipler. Nunepi *yabancılara* karşı yapılan hiçbir eylemden kendini sorumlu tutmuyor."

Idaho muhafızların Nunepi'yi dışarı çıkardıkları kapıya baktı. "Denedi ve kaybetti Lordum."

"Ama geçmişin sorumluluğunu üstlenmeyi reddediyor ve yaptığının bedelini de ödemek istemiyor."

"Halkı onu bir vatansever olarak görecektir."

"Peki ya o kendini nasıl görüyor Duncan? Tarihe geçecek biri olarak."

Idaho, Leto'ya iyice yaklaştı ve sesini iyice alçaltarak fısıldadı.

"Siz ondan farklı mısınız Lordum?"

Leto kıkırdadı. "Ahh Duncan, senin şu zekânı nasıl da seviyorum. Benim mutlak yabancı olduğumu hemen anladın. Peki, ama bir kaybeden olabileceğimi de düşünmüyor musun?"

"Aklımdan geçmedi değil."

"Kaybedenler bile geçmişleriyle gurur duyabilirler, eski dostum."

"Nunepi'yle ortak yanınız bu mu?"

"Savaşçı misyoner dinler bu 'gurur duyulacak geçmiş' yanılsamasını paylaşırlar. Ama insanlığa yönelik en büyük tehditin ne

olduğunu kavrayan pek azdır – bu tehdit de insanların aslında kendi eylemlerinin sorumluluğunu taşımadıkları ve özgür oldukları yanılsamasıdır."

"Tuhaf şeyler söylüyorsunuz Lordum. Bunları nasıl yorumlamalıyım?"

"Bunları nasıl anlıyorsan öyle yorumla. Dinlemeyi bilirsin değil mi?"

"Kulaklarım var Lordum!"

"Hâlâ var mı? Göremiyorum."

"İşte Lordum. Bakın buradalar!" Idaho kulaklarını gösterdi.

"Ama duymuyorlar. Bu yüzden kulakların yok."

"Şaka mı yapıyorsunuz Lordum?"

"Duymak duymaktır. Var olan bir şey kendine dönüştürülemez, çünkü o zaten vardır. Var olmak var olmaktır."

"Sizin bu tuhaf sözleriniz..."

"Ama sadece sözler. Onları söyledim ve sonra yok olup gittiler. Onları kimse duymadı ve bu yüzden de artık kimse için yoklar. Ama eğer yoklarsa, belki onları tekrar yaratabilirim ve bu sefer birileri duyabilir."

"Neden benimle alay ediyorsunuz Lordum?"

"Seninle değil, sözcüklerle alay ediyorum. Seni gücendirme kaygısı olmaksızın rahatça konuşuyorum, çünkü kulaklarının olmadığını anladım."

"Sizi anlamıyorum Lordum."

"İşte bu, bilginin başlangıcıdır – anlamadığımız bir şeyi keşfetmek."

Idaho karşılık veremeden, Leto yakındaki bir muhafıza işaret etti ve kadın elini Tanrı-İmparator'un üstünde bulunduğu platformun arkasındaki duvarda bulunan kristal bir kontrol panelinin üstünden geçirdi. Odanın ortasında Nunepi'nin cezalandırılışının üç boyutlu görüntüsü belirdi.

Idaho aşağı inip sahneye yakından baktı. Meydan biraz yukarıdan gösteriliyordu. Etrafta toplanmaya başlamış kalabalığın heyecanlı sesleri duyuluyordu.

Bir üçayağa yerleştirilen Nunepi'nin ayakları iyice açılmış ve kolları da üçayağın tepe noktasına yakın bir yerden bağlanmıştı. Üstünden yırtılarak çıkarılmış giysileri paçavra gibi etrafına saçılmıştı. Yanında duran iri kıyım ve maskeli bir balıkla-konuşanın elinde elakka halatından yapılma, ucu tel tel ayrılmış doğaçlama bir kırbaç vardı. Idaho o maskeli kadının buraya geldiğinde tanıştığı *Dost* olduğunu düşündü.

Bir muhafız subayının işaretiyle birlikte, maskeli balıkla-konuşan öne çıkıp elakka kırbacını Nunepi'nin çıplak sırtına var gücüyle indirdi.

Idaho irkildi. Kalabalıktan hayret nidaları yükseldi.

Kırbacın vurduğu yerlerde izler kalmıştı, ama Nunepi ses çıkarmıyordu.

Kırbaç yine indi. Bu kez adamın sırtından kan çıkarmıştı.

Sonra tekrar indi ve daha fazla kan çıktı.

Leto hafif bir üzüntü duydu. *Nayla fazla hevesli*, diye düşündü. *Onu öldürecek ve bu da başımıza iş açacak.*

"Duncan!" diye seslendi Leto.

Önündeki sahneyi hayretle izlemekte olan Duncan Leto'ya dönerken, meydandaki kalabalık çok kanlı bir kırbaç darbesine tepki olarak haykırdı.

"Oraya birini gönder. Yirmi kırbaç yeter," dedi Leto. "Tanrı-İmparator'un Nunepi'ye acıdığı için cezasını azalttığı ilan edilsin."

Idaho eliyle muhafızlardan birine işaret etti ve başıyla onaylayan muhafız odadan koşarak çıktı.

"Buraya gel Duncan," dedi Leto.

Idaho, Leto'nun yanına dönerken hâlâ öfkeliydi. Leto'nun az önce kendisiyle dalga geçtiğine inanıyordu.

"Yaptığım her şeyi," dedi Leto, "bir ders vermek için yaparım."

Idaho dönüp Nunepi'nin çektiği cezaya bakmamak için kendini güç tutuyordu. Nunepi inlemeye mi başlamıştı? Kalabalığın bağrışmalarını duyuyordu. Başını kaldırıp Leto'nun gözlerine baktı.

"Aklında bir soru var," dedi Leto.

"Bir sürü soru var Lordum."

"Sor öyleyse."

"Şu budalaya verdiğiniz cezadan nasıl bir ders çıkarmalı? Soran olursa ne diyeceğiz?"

"Kimsenin Tanrı-İmparator'a hakaret edemeyeceğini söyleyin."

"*Kanlı* bir ders bu Lordum."

"Daha kanlılarını da verdim."

Idaho başını iki yana salladı; karamsarlığa kapıldığı belliydi. "Bu işin sonu hiç iyi olmayacak!"

"Kesinlikle haklısın!"

Atalarımdan kalan belleklerde çıktığım safariler bana çok şey öğretirler. Ahh, öyle şeyler görürüm ki. En çok canımı sıkan kişiler bağnaz liberallerdir. Aşırılara güvenmem. Muhafazakârlar aslında geçmişi herhangi bir geleceğe yeğleyen insanlardır. Liberaller ise gizli aristokratlardır. Doğru söylüyorum! Liberal hükümetler eninde sonunda daima aristokrasiye kayar. Bürokrasiler bu tür hükümetler kuran insanların asıl emellerini mutlaka ele verir. Ta en başından beri sosyal yükleri eşit paylaştırma vaadiyle hükümetler kuran küçük insanlar kendilerini birdenbire aristokratik bürokrasilerin pençesinde buluvermişlerdir. Bütün bürokrasiler benzer yollardan giderek aristokrasiye kayarlar elbette, ama sosyal eşitlik vaatlerinin bile sonunda böyle bir duruma yol açması ne acıdır, ne ikiyüzlülüktür. Ahh, gördüklerimden öğrendiğim bir şey varsa, bu yapının durmaksızın tekrarlandığıdır. Benim yaptığım zulümler geçmişte yapılanlardan daha korkunç değil; ama en azından ben onlara yeni bir ders veriyorum.

— Çalınmış Günlükler

Leto, Bene Gesserit delege heyetiyle sonunda görüşebildiğinde akşam olmuştu. Moneo, Rahibe Anaları gecikme konusunda bilgilendirirken onları rahatlatmak için Tanrı-İmparator'un vaatlerini tekrarlayıp durmuştu.

Sonra da durumu İmparator'una bildirirken "Büyük bir ödül bekliyorlar," demişti.

"Göreceğiz," demişti Leto. "Göreceğiz. Demin içeri girerken yanına geldiğinde Duncan ne sordu sana?"

"Daha önce hiç kimseyi böyle kırbaçlatıp kırbaçlatmadığınızı sordu."

"Ne dedin peki?"

"Böyle bir cezalandırmaya ilk kez şahit olduğumu, kayıtlarda da rastlamadığımı söyledim."

"Buna ne dedi?"

"Atreidesler böyle şeyler yapmazdı dedi."

"Deli olduğumu mu düşünüyor?"

"Öyle bir şey demedi."

"Başka şeyler de konuştunuz. Yeni Duncan'ımızın canını sıkan diğer meseleler neymiş?"

"Yeni Ix sefiriyle tanıştı Lordum. Hwi Noree'yi çekici buluyor. Onun hakkında sorular..."

"Bunu engellemelisin Moneo! Duncan'la Hwi arasında bir ilişki başlamasını mutlaka önlemelisin, sana bu konuda güveniyorum."

"Emredersiniz Lordum."

"Evet, emrediyorum! Şimdi git, Bene Gesserit kadınlarını görüşmeye hazırla. Onlarla Sahte Siyeç'te görüşeceğim."

"Lordum, görüşme yeri olarak orayı seçmenizin özel bir sebebi var mı?"

"Hayır, canım öyle istedi. Bu arada gitmeden Duncan'a söyle, yanına bir muhafız birliği alıp şehri kolaçan edip sorunları ortadan kaldırsın."

Leto, Sahte Siyeç'te Bene Gesserit delege heyetini beklerken bu konuşmayı düşünüyordu ve bu durum aslında hoşuna gitmişti. Balıkla-konuşanlar müfrezesinin başında gezinen canı sıkkın Duncan Idaho'yu gören Festival Şehri sakinlerinin tepkilerini hayal etmeye çalıştı.

Avcı bir hayvan yaklaştığında usulca kaçışan kurbağalar gibi dağılıverecekler.

Her neyse, artık Sahte Siyeç'teydi ve burayı seçtiği için memnun olduğunu fark etti. Onn'un bir ucunda bulunan Sahte Siyeç düzensiz kubbelere sahip serbest biçimli bir yapıydı ve yaklaşık bir kilometre boyunca uzanıyordu. Burası Müze Fremenlerinin ilk yerleşim birimiydi ve şimdi onların okulu olarak kullanılıyor;

koridorlarında ve odalarında dikkatli balıkla-konuşanlar devriye geziyordu.

Leto'nun beklediği yer olan kabul salonu uzunluğu neredeyse iki yüz metreyi bulan oval bir mekândı; zeminden otuz metre kadar yukarıda, mavi-yeşil bir yalıtımın içinde yüzen devasa korkürelerle aydınlanıyordu. Korkürelerden yayılan ışık yapının tamamında kullanılmış taklit taştan yapılma kahverengi ve sarımtırak döşemeyi donuklaştırıyordu. Leto odanın bir ucundaki duvardan çıkan alçak bir platformda bekliyor, platformun arkasındaki gövdesinden daha uzun ve yarım daire şeklinde bir pencereden dışarıya bakıyordu. Yapının dördüncü katındaki bu pencereden kadim Kalkan Yamacı'nın kalıntıları görülüyordu; bu kalıntılar bir zamanlar Harkonnenlerden kaçan Atreides askerleri oradaki mağaralara sığınıp öldükleri için muhafaza edilmişti. Kayalığın keskin hatları İlk Ay'ın donuk ışığı altında gümüşi bir renk almıştı. Yamaçta yer yer ışıklar parlıyordu; oysa eskiden Fremenler yerlerini belli etmekten korktukları için orada kesinlikle ateş yakmazlardı. Önlerinden insanlar geçtikçe alevler Leto'ya göz kırpıyordu – Müze Fremenleri bu kutsal bölgede kalabilme haklarını kullanıyordu.

Müze Fremenleri! diye düşündü Leto.

Öyle dar ufuklu ve öyle dar kafalıydılar ki.

Ama neden şikâyet ediyorum ki? Onları bu hale getiren benim.

Leto, Bene Gesserit delegasyonunun seslerini işitti. Yaklaşırken hep bir ağızdan, sesli harflerin yığıldığı boğuk bir uğultu halinde ilahiler söylüyorlardı.

Onların önündeyse Moneo ile muhafızlar yürüyordu. Muhafızlar ilerleyerek Leto'nun bulunduğu platformu sarıp konumlarını aldılar. Moneo, Leto'nun hemen dibine kadar yaklaşıp ona baktıktan sonra açık kapıya döndü.

Kadınlar iki sıra halinde içeri girdi. Toplam on iki kişiydiler, geleneksel siyah cüppelerini giymişlerdi ve başlarında iki Rahibe Ana vardı.

"Soldaki Anteac, sağdaki Luyseyal," dedi Moneo.

Leto, Moneo'nun Rahibe Analardan haber getirirken nasıl da

huzursuz ve sinirli olduğunu hatırladı. Moneo o *cadıları* sevmiyordu.

"Her ikisi de gerçeğisöyleten," dedi Moneo. "Anteac, Luyseyal'dan çok daha yaşlı, ama Luyseyal'ın Bene Gesseritlerin en iyi gerçeğisöyleteni olduğu söyleniyor. Sizin de fark edebileceğiniz gibi Anteac'ın alnında bir yara izi var, ama henüz sebebini öğrenemedik. Luyseyal kızıl saçlı ve şöhretine göre oldukça genç görünüyor."

Rahibe Anaların maiyetleriyle birlikte yaklaşmasını izlerken Leto'nun aklından hızla anılar geçti. Kadınların başlarını örten kukuletalar yüzlerini de gizliyor; çömezleri ve yardımcıları biraz arkalarından, saygılı bir mesafeden yürüyorlardı. Bazı şeyler asla değişmezdi. Bu kadınlar sanki gerçek bir siyece giriyormuş ve kendilerine hürmet besleyen gerçek Fremenlerle görüşmek üzereymiş edasındaydılar.

Ama gövdelerinin inkâr ettiği şeyi kafaları biliyor, diye düşündü.

Leto keskin bakışlarıyla kadınların gözlerindeki çekingenliği ve itaatkârlığı algıladı; ama bir yandan da bu uzun salon boyunca dinsel güçlerinden emin insanlar gibi uzun adımlarla yürüyorlardı.

Bene Gesseritlerin yalnızca kendisinin izin verdiği ölçüde böylesi güçlere sahip olacaklarını düşünmek Leto'yu keyiflendirdi. Buna izin vermesinin sebebi aslında çok açıktı. İmparatorluğundaki bütün insanlar arasında ona en çok benzeyenler Rahibe Analardı – gerçi onlar sadece dişi atalarının ve kalıtımsal ritüellerinin yardımıyla aynı soydan gelen kadınların belleklerine sahiptiler, ama sonuçta bir dereceye kadar bütünleşmiş bir yığının parçasıydılar.

Rahibe Analar âdet olduğu üzere Leto'nun platformuna on adım kala durdu. Maiyetleri iki yanlarında yelpaze şeklinde açılıp dizildi.

Bu tür delegasyonları babaannesi Jessica'nın sesi ve kimliğiyle karşılamak Leto'yu her zaman eğlendirmişti. Aslında Bene Gesseritlerin beklediği şey de buydu ve onları hayal kırıklığına uğratmadı.

"Hoş geldiniz Rahibeler," dedi. Kesinlikle Jessica'ya ait kontrollü ve kadınsı tonlara sahip olan pürüzsüz kontralto sese, çok hafif bir alay iması eklemişti – ki bu sesin kayıtları Rahibeler Meclisi'nde vardı ve defalarca incelenmişti.

Leto konuşurken bir tehdit sezdi. Rahibe Analar onları bu şekilde karşılamasından zaten hiç hoşlanmazlardı, ama bu seferki tepkilerinde farklı bir şeyler gizleniyordu. Tehdidi Moneo da sezmişti ve bir parmağını hafifçe kaldırınca muhafızlar Leto'ya yaklaştılar.

Önce Anteac konuştu: "Lordum, bu sabah meydandaki tuhaf gösteriyi izledik. Böylesine anlamsız bir şeyden ne kazanmayı umuyorsunuz?"

Demek bu tonda bir görüşme gerçekleştirmek istiyoruz, diye düşündü Leto.

Kendi sesine dönerek konuştu: "Size geçici olarak hoşgörülü yaklaşıyorum. Bunu değiştirmek mi istiyorsunuz?"

"Lordum," dedi Anteac, "bir sefiri o şekilde cezalandırabilmenize çok şaşırdık. Bundan nasıl bir kazancınız olduğunu anlayamıyoruz."

"Hiçbir kazancım yok. Tam tersine kaybettim."

"Böyle şeyler baskıcı bir diktatör olduğunuz kanısını güçlendirir yalnızca," dedi Luyseyal.

"Oysa Bene Gesseritleri baskıcı olarak gören pek çıkmamıştır. Neden acaba?" diye sordu Leto.

"Tanrı-İmparator bizi aydınlatmak isterse zaten yapar; o yüzden biz şu anki elçilik görevlerimize yoğunlaşalım" dedi Anteac arkadaşına bakarak.

Lord Leto gülümsedi. "Siz ikiniz biraz daha yaklaşabilirsiniz; diğerlerinden ayrılın ve yaklaşın."

Moneo iki adım sağa çekilirken Rahibe Analar da karakteristik bir şekilde sessizce ve kayarcasına yürüyüp platforma üç adım kala durdular.

"Sanki ayakları yokmuş gibi!" diye bir seferinde bu durumun rahatsız ediciliğini belirtmişti Moneo.

Leto bunu hatırlayınca, Moneo'nun bu iki kadını nasıl da dik-

katli incelediğini fark etti. Kadınlar tehditkârdı, ama Moneo bu kadar yakınlaşmalarına itiraz etmeye cesaret edemiyordu. Madem Tanrı-İmparator öyle emretmişti, öyle olacaktı.

Leto dikkatini Bene Gesserit heyetinin geri kalanına yöneltti. Çömezler kukuletasız siyah cüppeler giymişti. Üstlerinde yasaklanmış ayinlere katıldıklarına dair minik belirtiler vardı – bir tılsım, küçük bir düğme, bir eşarbın dikkatli bakıldığında daha çok rengin ışıldayacağı şekilde özenle öne çıkarılmış rengârenk kısmı. Rahibe Anaların bu tür şeylere göz yumduklarını, çünkü artık baharatlarını eskisi gibi paylaşamadıklarını biliyordu.

Baharat yerine ayinleri kullanıyorlar.

Son on yılda önemli değişimler olmuş ve Rahibeler Birliği cimrileşmişti.

Harekete geçiyor, diye düşündü Leto. *O kadim gizemler hâlâ burada.*

O kadim âdetler Bene Gesseritlerin hafızalarında binlerce yıl boyunca uykuda tutulup korunmuştu.

Ama şimdi tekrar yüzeye çıkıyorlar. Balıkla-konuşanlarımı uyarmalıyım.

Dikkatini yeniden Rahibe Analara yöneltti.

"Benden talep ettiğiniz bir şey var mı?"

"Sizin gibi olmak nasıl bir şey?" diye sordu Luyseyal.

Leto gözlerini kırpıştırdı. İlginç bir saldırıydı bu. Bir nesilden uzun süredir denemedikleri türden bir saldırıydı. Peki ... madem öyle istiyorlardı, neden olmasındı?

"Bazen rüyalarım tıkanır ve beni tuhaf yerlere yönlendirir," dedi Leto. "İkinizin de kesinlikle bildiği gibi, kozmik anılarım bir ağ gibidir. *Ağımın* boyutlarını, böyle anıların ve rüyaların beni nerelere götürebileceğini bir düşünün."

"Kesinlikle bildiğimiz şeylerden bahsettiniz," dedi Anteac. "Neden artık güçlerimizi birleştirmiyoruz? Ortak yönlerimiz farklılıklarımızdan çok daha fazla."

"Hâlâ baharat servetlerini yitirdiklerine üzülen o dejenere olmuş Büyük Hanedanlarla ittifak kurarım daha iyi!"

Anteac istifini bozmadı, ama Luyseyal işaret parmağını Leto'ya

uzatarak "Ortak bir yaşam teklif ediyoruz!" dedi.

"Peki ya ben hasımlıkta ısrar edersem?"

"Tekhücreli canlılarla başlayan ve hâlâ süregelen bir hasımlık ilkesinden bahsedilir," diye tahrik etti Anteac.

"Bazı şeyler asla birbiriyle uyuşamaz," diyerek onayladı Leto.

"Öyleyse Rahibeler Birliğimiz nasıl hâlâ bütünlüğünü koruyabiliyor?" diye bastırdı Luyseyal.

Leto sesini sertleştirdi. "Çok iyi bildiğiniz gibi, topluluk halinde yaşamanın sırrı uyumsuzların bastırılmasında yatar."

"İşbirliği her iki taraf için de çok faydalı olabilir," dedi Anteac.

"Size faydası olur. Bana olmaz."

Anteac iç geçirdi. "Pekâlâ Lordum. Bize vücudunuzda olan fiziksel değişiklikleri anlatır mısınız?"

"Sizin dışınızda birileri de böyle şeyleri bilip kaydetmeli," dedi Luyseyal.

"Başıma korkunç bir şey gelirse diye mi?" diye sordu Leto.

"Lordum!" diye itiraz etti Anteac. "Biz asla ..."

"Bana açıkça saldıramadığınız için sözcüklerle yaralamaya çalışıyorsunuz," dedi Leto. "İkiyüzlülükten tiksinirim."

"Bu suçlamaya itiraz ediyoruz Lordum," dedi Anteac.

"Evet, ediyorsunuz. Sizi duyuyorum."

Luyseyal platforma doğru sezdirmeden birkaç milimetre yaklaşınca Moneo ona dik dik baktı ve ardından yüzünü Leto'ya çevirdi. Moneo harekete geçmek gerektiğini söylüyordu, ama Leto ona aldırmadı, Luyseyal'ın ne yapacağını merak etmişti. Tehdit hissi o kızıl saçlıdan geliyordu.

Bu kadın ne istiyor? diye merak etti Leto. *Bir yüz dansçısı olabilir mi?*

Hayır. Böyle bir şeye dair hiçbir belirti yoktu. Hayır. Luyseyal çok sakin görünüyordu; yüzünde Tanrı-İmparator'un gözlem güçleriyle sınanacak hiçbir ifade taşımıyordu.

"Bize geçirdiğiniz fiziksel değişimleri anlatacak mısınız Lordum?" diye sordu Anteac.

Dikkatimi dağıtmaya çalışıyor! diye düşündü Leto.

"Beynim muazzam büyüdü," dedi. "Kafatasımın büyük bölümü eriyip yok oldu. Korteksimin ve onlara bağlı sinir sistemimin büyümesini engelleyecek hiçbir sınır yok."

Moneo hayretle Leto'ya baktı. Tanrı-İmparator böylesine önemli bilgileri neden veriyordu? O iki kadın bu bilgileri pazarlayacaktı.

Ama ikisi de duydukları karşısında öylesine hayrete kapılmıştı ki, akıllarındaki plan her neyse aksamış gibiydi.

"Beyninizin bir merkezi var mı?" diye sordu Luyseyal.

"Merkezi benim," dedi Leto.

"Belirli bir yeri var mı?" diye sordu Anteac, Leto'nun vücudunu göstererek. Luyseyal platforma doğru birkaç milimetre daha yaklaştı.

"Verdiğim bu bilgilerin sizin için değeri ne kadar?" diye sordu Leto.

İki kadının yüz ifadesi değişmedi ve bu bile onları ele vermeye yetiyordu. Leto hafifçe gülümsedi.

"Siz de tüccar olmuşsunuz," dedi. "*Suk* zihniyeti Bene Gesseritlere bile bulaşmış."

"Bu suçlamayı hak etmiyoruz," dedi Anteac.

"Hak ediyorsunuz. İmparatorluğuma *sûk* zihniyeti hâkim. Çağımızın koşulları ticaretin kullanımını iyice arttırıp güçlendirdi. Hepimiz tüccar olduk."

"Siz bile mi Lordum?" diye sordu Luyseyal.

"Beni kızdırmaya çalışıyorsun," dedi Leto. "Bu konuda uzmansın, değil mi?"

"Lordum?" dedi Luyseyal sakin, ama fazla kontrollü bir sesle.

"Uzmanlara güvenilmez," diye devam etti Leto. "Uzmanlar dargörüşlü olur."

"Daha iyi bir geleceğin mimarları olmayı umuyoruz," dedi Anteac.

"Nasıl daha iyi?" diye sordu Leto.

Luyseyal, Leto'ya birazcık daha yaklaştı.

"Standartlarımızı sizin hükümlerinizle belirleyebilmeyi umuyoruz Lordum," dedi Anteac.

"Ama mimarlar siz olacaksınız. Daha yüksek duvarlar mı oluşturmak istiyorsunuz? Ama asla unutmayın ki, sizleri çok iyi tanıyorum Rahibeler. Sizler insanların gözlerini kör etmekte ustasınızdır."

"Her halükârda hayat devam eder Lordum," dedi Anteac.

"Doğru! Evren de öyle."

Luyseyal biraz daha yaklaştı, Moneo'nun dik bakışlarına aldırmıyordu.

Leto işte o anda birden kokuyu aldı ve az kalsın kahkahayı patlatacaktı.

Baharat-özü!

Yanlarında biraz baharat-özü getirmişlerdi. Kumsolucanları ve baharat-özüne dair eski öyküleri elbette biliyorlardı. Baharat-özünü Luyseyal taşıyordu. Onun kumsolucanları için zehir olduğunu düşündüğü belliydi. Hem Bene Gesserit kayıtları hem de Sözlü Tarih böyle diyordu. Baharat-özü kumsolucanlarının eriyip dağılmasını hızlandırıyor ve sonuçta ortaya çıkan kumalabalıkları da daha fazla kumsolucanı üretiyordu vs. vs...

"Bir değişiklik daha geçirdim," dedi Leto. "Bunu da bilmenizde yarar var. Henüz tam anlamıyla bir kumsolucanı değilim. Beni duyusal farklılaşıma uğramış bir koloni organizmasına çok yakın bir varlık olarak düşünün."

Luyseyal'ın sol eli çok usulca, neredeyse fark edilemeyecek şekilde cüppesinin içine girdi. Ama Moneo bunu fark etmişti ve talimat beklentisiyle Leto'ya baktı. Leto ise Luyseyal'ın gözlerine bakmayı sürdürüyordu.

"Kokulara dair birtakım toplumsal alışkanlıklar vardı," dedi Leto.

Luyseyal'ın eli duraksadı.

"Parfümler ve özler," dedi Leto. "Hepsini hatırlıyorum, hatta kokusuzluk kültlerini bile. Eskiden insanlar doğal kokularını gizlemek için koltukaltlarına ve kasıklarına sprey sıkardı. Bunu biliyor muydunuz? Elbette biliyorsunuz!"

Anteac, Luyseyal'a baktı.

İkisi de konuşmaya cesaret edemedi.

"İnsanlar feromonlarının onları ele verdiğini içgüdüsel olarak biliyordu," dedi Leto.

Kadınlar donup kalmıştı. Onu duymuşlardı ve Leto'nun tüm kulları arasında verdiği gizli mesajı en iyi anlayabilecek kişiler Rahibe Analardı.

"Belleğimdeki zenginliklere ulaşmak için beni keyifle kesip biçerdiniz," dedi Leto suçlayan bir sesle.

"Sizi kıskanıyoruz Lordum," diye itiraf etti Luyseyal.

"Baharat-özünün tarihi hakkındaki bilgileriniz yanlış," dedi Leto. "Kumalabalıkları onu sadece su olarak algılar."

"Yalnızca bir sınamaydı, Lordum," dedi Anteac.

"Beni sınamaya cüret mi ettiniz?"

"Merakımızı bağışlayın Lordum," dedi Anteac.

"Ben de meraklıyımdır. Baharat-özünü platforma, Moneo'nun yanına bırak. Bende kalacak."

Luyseyal saldırmaya niyetli olmadığını gösteren çok ağır hareketlerle cüppesinin cebinden ufak, mavi ve ışıldayan bir şişecik çıkardı. Şişeciği yavaşça platformun kenarına koyarken çılgınca bir şeye kalkışacağı kanısını uyandırabilecek her türlü hareketten sakınıyordu.

"Sahiden bir gerçeğisöyletenmişsin," dedi Leto.

Luyseyal ona hafifçe gülümsedikten sonra Anteac'ın yanına çekildi.

"Baharat-özünü nereden buldunuz?" diye sordu Leto.

"Kaçakçılardan satın almıştık," dedi Anteac.

"Kaçakçılar neredeyse ikibin beşyüz yıldır yok."

"Sakla samanı gelir zamanı," dedi Anteac.

"Anlıyorum. Şimdi sabrınızın neye yaradığını bir kez daha düşünün bakalım."

"Vücudunuzun geçirdiği evrimi izliyoruz Lordum," dedi Anteac. "Düşündük ki..." Omuzlarını hafifçe silkti, Rahibelerin genellikle kendi aralarında yaptığı bir hareketti bu.

Leto dudaklarını büzdü. "Ben omuz silkemem," dedi.

"Bizi cezalandıracak mısınız?" diye sordu Luyseyal.

"Beni eğlendirdiniz diye mi?"

Luyseyal platformun kenarında duran minik şişeye baktı.

"Sizi ödüllendireceğime söz vermiştim," dedi Leto. "Sözümü tutacağım."

"Sizi bizzat kendi topluluğumuzun içinde korumayı tercih ederiz Lordum."

"Ama bu kadar da büyük ödül beklememelisiniz," dedi Leto.

Anteac başını sallayarak onayladı. "Ixlilerle iş yapıyorsunuz Lordum. Ama size karşı kumpas kurduklarına inanmak için sebeplerimiz var."

"Sizden korkmadığım gibi, onlardan da korkmuyorum."

"Eminim ki, Ixlilerin ne yaptığını duymuşsunuzdur," dedi Luyseyal.

"Moneo bana arada sırada imparatorluğumdaki kişilerin ya da grupların aralarında neler yaptığını anlatır. Bir sürü hikâye duyuyorum."

"Yeni bir hilkat garibeliğinden bahsediyoruz Lordum!" dedi Anteac.

"Ixlilerin yapay bir zekâ yaratabileceğini mi düşünüyorsunuz?" diye sordu Leto. "Sizin gibi bilinçli bir varlık?"

"Korkarız evet Lordum," dedi Anteac.

"Butleryan Cihadı'nın hâlâ Rahibeler Birliğinin içinde sürdürülüp korunduğuna inanmamı mı istiyorsunuz yani?"

"Bizler düşsel teknolojinin üreteceği bilinmeyenlere güvenmiyoruz Lordum," dedi Anteac.

Luyseyal, Leto'ya doğru eğildi. "Ixliler makinelerinin tıpkı sizin yaptığınız gibi Zamanı aşıp geçebileceğini söyleyerek böbürleniyorlar Lordum."

"Lonca da Ixlilerin etrafında bir Zaman-kaosu olduğunu söylüyor," diye alay etti Leto. "Yani tüm yaratımlardan korkmalı mıyız?"

Anteac kaskatı kesildi.

"Sizinle çok açık konuşuyorum," dedi Leto. "Ben sizin yeteneklerinizi kabul ediyorum. Siz de benimkileri kabul edin."

Luyseyal başını sallayarak onayladı. "Tleilaxular ve Ixliler Lonca'yla ittifak kurdular ve bizi de aralarına alıp tam bir ittifak kurmak istiyorlar."

"En çok Ixlilerden mi korkuyorsunuz?"

"Bizler kontrol edemediğimiz her şeyden korkarız," dedi Anteac.

"Beni de kontrol edemiyorsunuz."

"Eğer siz olmasaydınız, insanlar bize muhtaç kalırdı!" dedi Anteac.

"İşte sonunda gerçeği söyledin!" dedi Leto. "Buraya geldiniz, çünkü beni kâhininiz olarak görüyorsunuz ve korkularınızı yok edip içinizi rahatlatmamı istiyorsunuz."

"Ixliler mekanik bir beyin yapacak mı?" diye kontrollü bir sesle sordu Anteac.

"Beyin mi? Tabii ki hayır!"

Luyseyal rahatlamış gibiydi. Ama Anteac hâlâ kaskatı duruyordu. Kâhinin yanıtından tatmin olmamıştı.

Neden bu saçmalıklar hiç değişmeksizin aynı şekilde kendisini tekrarlıyor? diye merak etti Leto. Anılarında bunun benzeri sayısız sahne vardı – mağaralar, ilahi bir vecde kapılmış rahipler ve rahibeler, kutsal uyuşturucuların dumanlarının ardından tehlikeli kehanetlerde bulunan uğursuz sesler.

Moneo'nun yanında duran yanardöner şişeciğe baktı. Bugünkü değeri ne kadardı acaba? Muazzam olmalıydı. Baharat-*özüydü* bu. Yoğunlaştırılmış servetin daha da yoğunlaştırılmış haliydi.

"Kâhine ödemenizi yaptınız," dedi Leto. "Karşılığını tam olarak vermek hoşuma gider."

Kadınlar birden pür dikkat kesildi!

"Dinleyin beni!" dedi Leto. "Korktuğunuz şey, korktuğunuz şey değil."

Bu laf hoşuna gitmişti. Tam bir kâhine göreydi ve yeterince uğursuz tınlıyordu. Anteac ile Luyseyal gözlerini dikmiş, ona yalva-

ran ricacıların saygısıyla bakıyorlardı. Arkalarındaki çömezlerden biri boğazını temizledi.

Onu sonradan bulup azarlayacaklar, diye düşündü Leto.

Anteac, Leto'nun sözünü yeterince düşünmüştü ve "Muğlak bir gerçek, gerçek değildir," dedi.

"Ama dikkatinizi doğru yöne çektim," dedi Leto.

"Bize o makineden korkmamamızı mı söylüyorsunuz?" diye sordu Luyseyal.

"Aklınız var," dedi Leto. "Neden dilenci gibi bana geliyorsunuz?"

"Ama *sizin* güçlerinize sahip değiliz," dedi Anteac.

"Zamanın başıboş dalgalarını görememekten yakınıyorsunuz. Gördüğüm zaman akışını algılayamıyorsunuz. Üstelik bir makineden bile korkuyorsunuz!"

"Bize yanıt vermeyeceksiniz anlaşılan," dedi Anteac.

"Rahibeliğinizin yöntemlerini tanımadığımı sanmak gibi bir hataya düşmeyin," dedi Leto. "Sizler canlısınız. Duyularınız son derece kusursuz bir şekilde ayarlanmış. Buna son vermek istemiyorum; siz de vermeyin."

"Ama Ixliler bir otomat yapmaya çalışıyor!" diye itiraz etti Anteac.

"Farklı parçalar, sınırlı parçacıklar birbirine ekleniyor," diye onayladı Leto. "Ama otomat harekete geçince onu ne durdurabilir ki?"

Luyseyal bir Bene Gesserit olmasına karşın soğukkanlı ve kendini kontrol eden kişiyi oynamaktan vazgeçti; Leto'nun güçlerini kabul ettiğinin bir göstergesiydi bu. "Ixliler ne diyor biliyor musunuz?" dedi tiz bir sesle. "Makinelerinin *sizin* yapacaklarınızı da önceden göreceğini söylüyorlar!"

"Bundan neden korkayım ki? Bana ne kadar yaklaşırlarsa, müttefikim olma zorunlulukları da o kadar artar. Beni yenemezler, ama ben onları yenebilirim."

Anteac konuşmaya davrandı, ama Luyseyal koluna dokununca sustu.

"Yoksa Ixlilerle ittifak mı kurdunuz?" diye sordu Luyseyal. "Duyduğumuza göre yeni sefirleri Hwi Noree ile çok uzun bir görüşme yapmışsınız."

"Müttefikim yok," dedi Leto. "Sadece uşaklarım, öğrencilerim ve düşmanlarım var."

"Ixlilerin makinesinden korkmuyor musunuz?" diye ısrarla sordu Anteac.

"Otomasyon denilen şey bilinçli zekâ ile aynı anlama mı gelir?" diye sordu Leto.

Anteac'ın gözleri faltaşı gibi açılıp donuklaştı; içindeki belleklere çekildiği belliydi. Leto, Anteac'ın o anda içindeki güruhla karşılaştığında neler yaşadığını hayal etti.

Bu belleklerin bir kısmını paylaşıyoruz, diye düşündü.

O zaman Rahibe Analarla birlikte yaşama fikrinin ne kadar çekici olduğunu hissetti. Çok tanıdık ve sıcak ... ama bir o kadar da ölümcül bir ortam olurdu bu. Anteac bir kez daha onu baştan çıkarmaya çalışıyordu.

"Makineler insanların önemsediği tüm sorunları önceden göremez," dedi Anteac. "Bu birbirlerine eklenmiş parçalar ile kesintisiz bir bütün arasındaki farklılık yüzündendir. Biz tekiz, makineler ise birbirlerini sınırlandırırlar."

"Hâlâ akıl gücüne sahipsin," dedi Leto.

"Paylaş!" dedi Luyseyal. Bu, Anteac'a yöneltilmiş bir emirdi ve ikilinin liderinin kim olduğunu açıkça ortaya koyuyordu – genç olan yaşlısını yönetiyordu.

Mükemmel, diye düşündü Leto.

"Zekâ uyum sağlar," dedi Anteac.

Sözlerinde de cimri, diye düşündü Leto; ama eğlendiğini belli etmedi.

"Zekâ yaratıcıdır," dedi Leto. "Yani şimdiye kadar kimsenin aklına gelmemiş tepkilerle başa çıkmak zorundasınız. *Yeni* ile yüzleşmelisiniz."

"Örneğin Ixlilerin o makineyi yapabileceği olasılığıyla," dedi Anteac; bu bir soru değildi aslında.

"Mükemmel bir Rahibe Ana olmanın yetmemesi ne tuhaf, değil mi?" diye sordu Leto.

Keskin duyuları sayesinde, iki kadının da korkuyla gerildiğini fark etti. Gerçeğisöyleten oldukları doğruydu!

"Benden korkmakta haklısınız," dedi. Sonra sesini yükselterek bastırdı: "Yaşadığınızı nereden biliyorsunuz?"

Leto'nun sesinden, ona doğru yanıtı vermezlerse başlarına felaket geleceğini anladılar. Moneo'nun defalarca karşılaştığı bir durumdu bu. Yanıt vermeden önce iki kadının da Moneo'ya bakması Leto'ya ilginç geldi.

"Ben kendimin aynasıyım," dedi Luyseyal. Bu basmakalıp Bene Gesserit yanıtı Leto'yu sinirlendirdi.

"İnsani sorunlarımı çözmek için kalıplaşmış yöntemlere ihtiyacım yok," dedi Anteac. "Sorunuz çocukça!"

"Hah hah!" diye güldü Leto. "Bene Gesseritleri boş verip bana katılmaya ne dersiniz?"

Luyseyal'ın bu teklifi değerlendirip sonra reddettiğini sezdi; ama Luyseyal teklife şaşırdığını gizlememişti.

Leto şaşkın Luyseyal'a baktı. "Eğer bir iş sizin değerlendirme kıstaslarınızın dışına çıkarsa zekânızı kullanırsınız, otomasyonu değil," dedi. *Luyseyal artık yaşlı Anteac'a bir daha asla söz geçiremez,* diye düşündü.

Luyseyal çok kızmıştı ve öfkesini gizlemiyordu. "Ixliler size insan düşüncesini taklit eden makineler sattıklarına dair dedikodular yayıyorlar," dedi. "Eğer onları cidden böyle hor görüyorsanız, neden ..."

"Rahibeler Meclisi'nden dışarı çıkarken Luyseyal'ın yanına mutlaka bir muhafız verilmeli," dedi Leto, Anteac'a. "İçindeki belleklere başvurmaktan korkuyor galiba."

Luyseyal'ın benzi attı, ama sustu.

Leto kadını soğuk gözlerle süzdü. "Atalarımızın makinelerle bilinçsiz bir şekilde yaşadığı o uzun süreli ilişki bize bir şeyler öğretmedi mi, ne dersin?"

Luyseyal ona öfkeyle baktı. Tanrı-İmparator ile açıkça tartışıp ölümü göze almaya hazır değildi henüz.

"En azından artık makinelerin ne kadar çekici olduğunu bildiğimizi söyleyebilir misin?" diye sordu Leto.

Luyseyal başıyla onayladı.

"İyi bakılan bir makine bir insan hizmetkârdan daha güvenilir olabilir," dedi Leto. "Makinelere güvenebiliriz, çünkü duygusal etkilere kapılmazlar."

Luyseyal sonunda konuşmayı başardı: "Hilkat Garibesi makinelere karşı Butleryan Cihadı'nda konulan yasağı kaldırmayı mı düşünüyorsunuz yani?"

"Yemin ederim ki," dedi Leto soğuk ve hor gören bir sesle, "böyle salakça laflar etmeyi sürdürürsen seni meydanda idam ettiririm. Ben kâhininiz *değilim*!"

Luyseyal ağzını açtı ve konuşmadan kapattı.

Anteac, Luyseyal'ın koluna dokunarak kadının bedenini ürpertti. Ses'i mükemmel bir şekilde kullanarak usulca şöyle dedi: "Tanrı-İmparator'umuz Butleryan Cihadı'nın yasaklarına asla açıkça karşı gelmez."

Leto, Anteac'a gülümsedi, bu kibar bir övgüydü aslında. Bir profesyonelin en iyi performansını sergilediğini görmek her zaman hoştu.

"Her bilinçli zekâ bunu açıkça görebilir," dedi. "Tercihlerimin bir sınırı ve müdahale edemeyeceğim şeyler vardır."

Söylediklerinin iki kadını da düşündürdüğünü gördü. Ne demek istediğini, neyi ve neden ima etmiş olabileceğini anlamaya çalışıyorlardı. Tanrı-İmparator dikkatlerini dağıtmak için mi Ixlilerde odaklanıyordu? Yoksa Bene Gesseritlere Ixlilere karşı saflarını seçme vakitlerinin geldiğini mi söylüyordu? Ya da hiçbir şey ima etmemiş miydi? Mantığı nasıl olursa olsun ne demek istediğini mutlaka bulmalıydılar. Lord Leto hiç şüphesiz evrende şimdiye dek görülmüş en anlaşılmaz yaratıktı.

Leto, Luyseyal'a kaşlarını çatarak baktı. Ne derse desin, kafalarını daha da fazla karıştırmaktan başka işe yaramayacağını biliyordu. "Marcus Claire Luyseyal, geçmişte makinelerle fazla içli dışlı olmuş toplumlardan alınması gereken bir dersi öğrenmemişsin besbelli," dedi. "Makineler kullanıcılarını, birbirlerine de maki-

nelermiş gibi davranmaya sevk ederler."

Leto dikkatini Moneo'ya çevirdi. "Moneo?"

"Gördüm, Lordum."

Moneo başını kaldırıp Bene Gesserit maiyetinin arkasına baktı. Uzaktaki kapıdan Duncan Idaho girmişti ve uzun adımlarla Leto'ya doğru yürümekteydi. Moneo hâlâ gergindi. Bene Gesseritlere güvenmiyordu. Ama Leto'nun çektiği nutuğun sebebini anlamıştı. *Sınıyor, hep sınıyor.*

Anteac boğazını temizledi. "Lordum, ödülümüz ne olacak?"

"Cesursun," dedi Leto. "Seni bu yüzden gönderdiler kuşkusuz. Pekâlâ, önümüzdeki on yıl boyunca baharat payınızı azaltmayacağım. Ayrıca o baharat-özüyle aslında yapmaya çalıştığınız şeyi bağışlayacağım. Ne kadar cömertim, değil mi?"

"En cömert varlıksınız Lordum," dedi Anteac. Sesinde bozulduğuna dair en ufak bir belirti yoktu.

Duncan Idaho kadınların arasından geçip Moneo'nun yanında durdu ve başını kaldırıp Leto'ya baktı. "Lordum, bir ..." Sustu ve dönüp iki Rahibe Ana'ya baktı.

"Rahatça konuş," diye emretti Leto.

"Peki Lordum," dedi Idaho gönülsüz bir sesle, ama itaat etti. "Şehrin güneydoğu ucunda saldırıya uğradık; ama sanırım bu bir dikkat dağıtma taktiğiydi, çünkü şehirde ve Yasak Orman'da çatışmalar yaşandığına dair raporlar aldık – bir sürü ufak çapulcu grupları şehre ve ormana dağılmış."

"Kurtlarımı avlıyorlar," dedi Leto. "Ormanda ve şehirde kurtlarımı avlıyorlar."

Idaho şaşkınlıkla kaşlarını çattı. "Şehirde kurtlar mı var Lordum?"

"Yırtıcılar," dedi Leto. "Bana göre yırtıcılar ile kurtların özü aynıdır."

Moneo hafif bir hayret nidası attı.

Leto ona bakıp gülümsedi. Birinin bir şeyleri kavrayışına, gözlerinin ve zihninin bir anda açılışına tanık olmak ne kadar da güzeldi.

"Burayı korumak için büyük bir muhafız bölüğü getirdim," dedi Idaho. "Etrafta nöbet..."

"Getireceğini biliyordum," dedi Leto. "Şimdi kulaklarını dört aç; sana diğer muhafızları nerelere göndereceğini söyleyeceğim."

Leto, Rahibe Anaların huşu dolu bakışları altında Idaho'ya pusu kurulacak yerleri, her bölükteki asker sayısını, hatta bazı personellere yönelik ayrıntılı talimatları, zamanlamayı, gerekli silahları ve hangi kuvvetlerin nerelere yerleştirileceğini bir bir söyledi. Idaho'nun güçlü belleği her emri sınıflandırıp ezberledi; duyduklarına öyle kapılmıştı ki, Leto susana dek sözünü kesmeye bile kalkışmadı, ama bittiğinde yüzünde şaşkın ve korkulu bir ifade belirmişti.

Leto sanki Idaho'nun farkındalığının özüne bakıp düşüncelerini okuyordu. *İlk Lord Leto'nun güvenilir bir askeriydim,* diye düşünüyordu Idaho. *Bu şimdikinin büyükbabası olan o Lord Leto hayatımı kurtarıp beni öz evladıymışım gibi evine almıştı. Bu Leto'da ondan bir parça var ... ama yine de o değil.*

"Lordum, neden *bana* ihtiyaç duyuyorsunuz?" diye sordu Idaho.

"Gücün ve sadakatin yüzünden."

Idaho başını olumsuz bir tavırla salladı. "Ama..."

"Emirlerime uyuyorsun," dedi Leto. Rahibe Analar bu konuşmayı pür dikkat dinliyordu. *Gerçeği söyletenler gerçeği duysun, sadece gerçeği.*

"Çünkü Atreideslere borcum var," dedi Idaho.

"Biz de buna güveniyoruz zaten," dedi Leto. "Bu arada Duncan?"

"Evet Lordum?" Idaho'nun sesi toparlandığını gösteriyordu.

"Her yerde en azından bir kişiyi sağ bırakın," dedi Leto. "Yoksa emeklerimiz boşa gider."

Idaho başını sertçe öne eğerek emri onaylamasının ardından dönüp salonu geçti ve girdiği kapıdan çıkıp gitti. Leto çıkan Idaho'nun giren Idaho'dan ne kadar farklı olduğunu ancak çok dikkatli birinin fark edebileceğini düşündü.

"Bütün bu olaylar o sefirin kamçılanması yüzünden çıkıyor," dedi Anteac.

"Kesinlikle," diye onayladı Leto. "Başrahibeniz saygıdeğer Rahibe Ana Syaksa'ya bunu ayrıntılarıyla anlatın. Ona söyleyin ki, yırtıcılarla birlikte olmayı avlara yeğlerim." Moneo'ya baktığında adam hemen hazır ol konumuna geçti. "Moneo, ormanımda kurt kalmadı. Yerlerine insan kurtlar konulmalı. Bu işle ilgilen."

Kehanet transı diğer durugörü deneyimlerine benzemez. Diğer trans halleri gibi duyusal algılardan soyutlanmak değil, engin ve kıpır kıpır bir okyanusa gömülmektir. Her şey hareket eder. Sonsuzluğun ortasında mutlak bir pragmatizme ulaşmaktır bu; sonunda evrenin kesintisiz farkındalığına girmek ve onun değiştiğini, kurallarının değiştiğini, bütün bu hareketlilik içinde hiçbir şeyin daimi ya da mutlak olmadığını, herhangi bir şeye dair mekanik açıklamaların sadece belirli koşullarda geçerli olduğunu ve duvarlar yıkılınca eski açıklamaların da yıkılıp dağıldığını, yeni hareketlerle savrulduğunu görmektir. Böyle bir transta görülen şeyler genellikle derin ve sarsıcıdır. Bütünlüğünüzü koruyabilmek için var gücünüzle savaşmanız gerekir, ama koruyabilseniz bile o derin transtan çıktığınızda içiniz değişmiş olur.

— Çalınmış Günlükler

Görüşme Günü'nün gecesi; başkaları uyurken, dövüşürken, rüya görürken veya ölürken, Leto görüşme salonunun yalıtılmışlığında tek başına kaldı. Kapılara sadece birkaç güvendiği balıklakonuşan muhafızını dikmişti.

Uyuyamıyor; bütün o yapılması gerekenler ve hayal kırıklıkları zihninden geçip duruyordu.

Hwi! Hwi!

Artık Hwi'nin neden kendisine gönderildiğini biliyordu. Çok iyi biliyordu!

En gizli sırrım açığa çıkmış.

Sırrını öğrenmişlerdi. Hwi bunun kanıtıydı.

Aklından çılgınca fikirler geçiyordu. Bu korkunç metamorfoz tersine çevrilebilir miydi? Yeniden insan olabilir miydi?

İmkânsız.

Mümkün olsa bile, o noktaya ulaşması için şu ana dek geçen süre kadar daha beklemek zorunda kalırdı. Oysa üç bin yıl sonra Hwi nerede olurdu? Yeraltı mezarlığında bir toz ve kemik yığını halinde yatıyor olurdu.

Onun gibi bir şeyi ürettirebilir ve kendim için hazırlayabilirim ... ama hiçbiri nazik Hwi'm gibi olamaz.

Peki ya Altın Yol ne olacaktı? Bencilliğe kapılıp Altın Yol'u boş mu verecekti?

Altın Yol'dan bana ne! Bu salaklardan hiçbiri bir kez olsun iyiliğimi istedi mi? Hayır! Bir kez olsun bile istemediler!

Ama bu doğru değildi. Hwi onu düşünüp iyiliğini istemişti. Çektiği işkenceyi paylaşıyordu o.

Delice düşüncelerdi bunlar. Onları aklından atmaya çalışarak, muhafızların hafif ayak seslerine ve salonun altından akan suyun şırıltısına kulak verdi.

Bu seçimi yaparken beklentilerim nelerdi?

İçindeki kalabalık bu soruya nasıl da kahkahalar atıyordu! Tamamlaması gereken bir görevi yok muydu? O kalabalığı bu anlaşma sayesinde dizginlememiş miydi?

"Tamamlaman gereken bir görevin var," diyorlardı. "Tek bir hedefin var."

Tek bir hedefe sahip olmak saplantıdır, fanatizmin göstergesidir! Fanatik değilim ben!

"Alaycı ve zalim olmalısın. Anlaşmayı bozamazsın."

Neden bozamazmışım?

"O yemini kim etti? Sen ettin. Bu yolu sen seçtin."

Beklentiler!

"Tarihin bir nesilde uyandırdığı beklentiler, bir sonraki nesilde genellikle paramparça olup dağılırlar. Bunu senden iyi kim bilecek?"

Evet... ve paramparça olmuş beklentiler de koca bir topluluğu yabancılaştırabilir. Benim tek başına bir topluluğum var!

"Yeminini hatırla!"

Evet. Yüzyıllara yayılan bozguncu kuvvetim ben. Beklentileri kısıtlıyorum ... kendiminkileri bile. Ben sarkacı tutup engelliyorum.

"Sonra da bırakıyorsun. Bunu sakın unutma."

Yoruldum. Öyle yoruldum ki. Ah, bir uyuyabilsem ... cidden uyuyabilsem.

"Kendine acıyıp duruyorsun."

Neden acımayayım ki? Neyim ben? Olabileceklere tek başına bakıp duran yapayalnız biriyim. Her gün izliyorum ... ve birden, Hwi çıkıyor karşıma!

"Başlangıçta tamamen fedakârca verdiğin karar, şimdi seni bencilleştiriyor."

Her yerde tehlike var; bu yüzden de bencilliğimi bir zırh gibi üstüme geçirmeliyim.

"Seninle temasa geçen herkes tehlikeye düşer. Bu durum senin doğan değil mi?"

Hwi bile tehlikede. Sevgili, muhteşem, sevgili Hwi bile.

"Etrafına bu kalın duvarları artlarında oturup kendine acıyasın diye mi ördün?"

Bu duvarları imparatorluğumda büyük güçler dizginsiz kaldığı için ördüm.

"Onların dizginlerini salan sensin ve şimdi de onlarla uzlaşmak mı istiyorsun?"

Hwi'nin yüzünden oldu. Böyle hisleri ilk kez bu kadar şiddetli yaşıyorum. Kahrolası Ixlilerin işi!

"Sana bir makineyle değil de canlı bir vücutla saldırmaları ne kadar ilginç."

Çünkü sırrımı keşfettiler.

"Çaresini biliyorsun."

Bu düşünce karşısında Leto'nun dev gövdesi tepeden tırnağa titredi. Evet, çareyi biliyordu ve şimdiye kadar daima işe yaramış bir yöntemdi: Bir süreliğine kendi geçmişine dalıp yitmek. Bene Gesserit Rahibeleri bile böyle safarilere çıkamazlar – anılarda geriye doğru, ta hücresel farkındalığa kadar gitmeyi veya yolda durup yoğun duyumsal hazların tadını çıkarmayı başaramazlardı. Bir

keresinde, çok sevdiği bir Duncan'ın ölümünden sonra, hafızasındaki büyük müzik eserlerini turlamıştı. Mozart'tan çabuk sıkılmıştı. *Yapaydı! Oysa Bach ... ahh, Bach.*

Leto aldığı hazzı anımsıyordu.

Orgun başına oturmuş, müziği içimde hissediyordum.

Bütün belleklerinde Bach ile boy ölçüşebilecek sadece üç müzisyen çıkmıştı. Hatta Licallo bile ondan iyi değildi; onun kadar iyiydi, ama daha iyi değildi.

Entelektüel kadınlar bu gece için uygun bir seçim olur muydu acaba? Babaannesi Jessica en iyilerinden biriydi. Ama deneyimlerinden öğrendiği kadarıyla, şu gerilimli halinde Jessica gibi ona yakın biri derdine derman olmazdı. Çok daha derinleri araştırmalıydı.

Bu safariyi şaşkın bir konuğa açıkladığını hayal etti; çünkü gerçek hayatta kimse ona böylesine *kutsal* bir mesele hakkında soru sormaya cesaret edemezdi tabii.

"Atalarımın merdivenlerini iner, zaman zaman yan koridorlara dalar, kuytuluklara bakarım. Çoğunun ismini bilmezsin. Örneğin Norma Cenva'nın adını kim duymuş? Oysa ben onun hayatını yaşadım!"

"Hayatını mı yaşadınız?" diye sordu hayali konuğu.

"Elbette. Yoksa atalarım ne işime yarar ki? İlk Lonca gemisini bir erkek mi tasarladı sanıyorsun? Tarih kitaplarınızda Aurelius Venport deniyor, değil mi? Ama yalan. Aslında sevgilisi Norma'nın işiydi o. Venport'a o tasarımın yanı sıra beş de çocuk vermişti. Kibirli Venport daha azına razı olamazdı. Ama sonunda sandığı kadar da büyük bir insan olmadığını anladığında yıkıldı."[Φ]

"Venport'un da mı hayatını yaşadınız?"

"Evet. Fremenlerin o uzun göçlerine de katıldım. Ayrıca babamın ve diğer akrabalarımın soylarını ta Atreus Hanedanı'na dek takip ettim."

[Φ] Norma Cenva ile kocası Aurelius Venport'a dair bilgi ve anılarınızı tazelemek isterseniz Brian Herbert ve Kevin J. Anderson tarafından yazılan Cihat Üçlemesine yeniden bir göz atabilirsiniz. – ed.

"Ne köklü bir hanedansınız!"

"Aramızdan budalalar da çıkmadı değil."

Kafamı dağıtmalıyım, diye düşündü.

Bir cinsel deneyimler ve oynaşmalar turuna mı çıkmalıydı acaba?

"İçimde ne yoğun cinsel hazların var olduğunu hayal bile edemezsiniz! Röntgencinin hasıyım ben – hem sevişen hem de gözleyenim. Cinsellikle ilgili bütün o cehaletler ve yanlış fikirler ne kadar büyük acılara yol açmış. Nasıl da dar görüşlü, nasıl da sefil insanlarız."

Ama Leto böyle bir seçim yapamayacağını biliyordu. Bu gece olmazdı, şehrine Hwi gelmişken olmazdı.

Öyleyse savaşlara mı bakmalıydı?

"Hangi Napolyon daha korkaktı mı dedin?" diye sordu hayali konuğuna. "Ben biliyorum, ama söylemem."

Acaba nereye gitsem? Tüm geçmiş önümde böylesine açılmışken her yere gidebilirim.

Kerhaneler, katliamlar, tiranlar, akrobatlar, çıplaklar, cerrahlar, erkek orospular, müzisyenler, sihirbazlar, rahipler, zanaatkârlar, rahibeler...

"Hulanın kadim zamanlarda sadece erkeklere özgü bir işaret dili olduğunu biliyor musun?" diye sordu hayali konuğuna. "Hula ne mi diyorsun? Doğru ya. Artık hula dansı[Φ] yapan kalmadı. Ama çeşitli figürleri korundu. Onları görünce tanıyorum.

"Bir gece sabaha kadar halifelerin hayatlarını yaşadım; yüzyıllar boyunca İslamiyetle birlikte doğuya ve batıya gittim. Ama ayrıntılarla canını sıkmayayım. Haydi artık git, konuğum!"

Sadece geçmişte yaşama fikri nasıl da cazip, tıpkı sirenlerin çağırışı kadar baştan çıkarıcı.

Ama kahrolası Ixliler yüzünden geçmiş artık hiçbir işime yaramıyor. Hwi buradayken geçmiş nasıl da sıkıcı. Onu çağırsam hemen gelir. Ama onu çağıramam ... şimdi olmaz ... bu gece olmaz.

Geçmiş hâlâ onu çağırıyordu.

[Φ] *Hula*: Hawaii'nin yerli halkına özgü bir dans. – ed.

Kendi geçmişimde hacca çıkabilirim. Safari olması gerekmez. Tek başıma gidebilirim. Hac insanı arındırır. Safarilerdeyse turist oluyorum. Aradaki fark bu. İç dünyama tek başıma girebilirim.

Ve hiç dönmeyebilirim.

Leto bu tuzağa eninde sonunda düşececeğini hissediyordu.

İmparatorluğumda özel bir düş hali yarattım. Bu düşte yeni mitler yaratılıyor. Yeni yönler ve hareketler beliriyor. Yeni ... yeni ... yeni ... Düşlerimden ve mitlerimden kaynaklanan şeylere en çok kendini kaptırmaya uygun olan kişi de benim. Avcı kendi ağına düşüyor.

Leto birden çözümsüz bir duruma düştüğünü anladı. Ne geçmiş ne gelecek ne de şimdi onun derdine deva olamazdı. Kocaman gövdesi loş görüşme salonunda titredi, ürperdi.

Kapıdaki balıkla-konuşan muhafızlardan biri diğerine fısıldadı: "Tanrı'nın canı mı sıkkın?"

Diğeri yanıtladı: "Sıkkındır tabii. Evren günahkârlarla dolu."

Onları duyan Leto sessizce ağlamaya başladı.

İnsanoğlunu Altın Yol'umdan geçirmek üzere yola çıktığımda, onlara hiç unutmayacakları bir ders vereceğime söz verdim. İnsanların sözleriyle inkâr etseler de eylemleriyle sürekli gerçekleştirdikleri bir şey var. Barış adını verdikleri o huzur ve güvenlik ortamını aradıklarını söylerler. Oysa bunu söylerken bile nifak ve şiddet tohumları atmakla meşguldürler. Barış ve huzur ortamında bulunduklarında kıvrım kıvrım kıvranırlar. Nasıl da canları sıkılır. Onlara şimdi bir baksanıza. Ben bu sözleri kaydederken, onların neler yaptıklarına bir baksanıza. Pöh! Onları binlerce yıl barış içinde yaşamaya zorladım. Ellerinden geleni yaparak kaosa kaçmaya çabalayıp duruyorlar, ama nafile. İnanın bana, Leto'nun Barışı'nı asla unutamayacaklar. Bundan sonra huzur ve güvenlik aramaya kalkışmadan önce iyice düşünecek ve gerekli hazırlıkları yapacaklar.

— Çalınmış Günlükler

Idaho hiç istemese de şafakta kendini bir imparatorluk ornitopterinde, Siona'nın yanında otururken buldu; "güvenli bir yere" götürülüyordu. Ornitopter doğuya, dikdörtgen şeklindeki ekinliklerden oluşan bir manzaranın ötesinde yükselmeye başlayan altın renkli günışığına doğru hızla uçuyordu.

Büyük bir topterdi bu; iki *konuğuyla* birlikte küçük bir balıkla-konuşan müfrezesini taşıyacak kadar büyüktü. Müfrezenin komutanı olan ve adının Inmeir olduğunu söyleyen pilot ömrü boyunca asla gülümsemediğine rahatlıkla inanabileceğiniz, güçlü kuvvetli bir kadındı. Idaho'nun tam önündeki pilot koltuğunda oturuyordu ve iki yanında da birer kaslı balıkla-konuşan muhafız vardı. Idaho ile Siona'nın arkasında beş muhafız daha oturuyordu.

"Tanrı sizi şehirden uzaklaştırmamı emretti," demişti Inmeir, şehrin ana meydanındaki karargâhta bulunan Idaho'nun yanına gelerek. "Kendi güvenliğiniz için. Yarın sabah Siaynoq için döneceğiz."

Alarmlarla dolu bir gecenin ardından bitkin düşmüş Idaho, "Tanrı"nın emirlerine karşı çıkmanın beyhudeliğini sezmişti. Inmeir'in kalın kolları istese onu koltuğunun altına sıkıştırıp götürecek kadar güçlü görünüyordu. Birlikte karargâhtan çıktıklarında gecenin havası buz gibiydi ve yıldızlar gökyüzünde paramparça olup dağılmış pırlanta parçacıkları gibi parlıyordu. Idaho bu gezintinin sebebini ancak topterin yanında bekleyen Siona'yı görüp tanıdığı anda merak etmeye başlamıştı.

Geceleyin fark ettiği bir şey vardı: Onn'daki çatışmaların kaynağı sadece organize olmuş asiler değildi. Siona hakkında sorular sorduğundaysa Moneo ona haber göndererek "Kızım güvenli bir şekilde olaylardan uzaklaştırıldı," demiş ve mesajın sonuna "Onu sana emanet ediyorum," cümlesini eklemişti.

Topterde Siona, Idaho'nun sorularını yanıtlamamıştı. Şimdi de yanında hiç konuşmadan ve asık suratla oturmaktaydı. Siona ona Harkonnenlerden öç almaya yemin ettiği çocukluğunun o ilk acılı günlerini hatırlatıyordu. Neden bu kadar öfkeliydi acaba? Sebebi neydi?

Sebebini bilmeden, Siona ile Hwi Noree'yi karşılaştırmaya başladığını fark etti. Hwi'yle karşılaşıp konuşmak kolay olmamıştı, ama balıkla-konuşanların sürekli onu rahatsız edip dikkatini başka yerlerdeki görevlere çevirmeye çalışmalarına rağmen bunu becermişti.

Hwi için söylenecek söz onun *nazik* olduğuydu. Doğasının özünde yer alan değişmeyen nezaketi, ona kendine özgü bir tarzda müthiş bir güç sağlıyordu. Idaho bu durumu fazlasıyla çekici bulmuştu.

Onu tekrar görmeliyim.

Ama şimdilik yanında somurtarak oturup ağzını bıçak açmayan Siona'yla idare etmek zorundaydı. Pekâlâ ... madem susmakta ısrarlıydı, o da konuşmazdı o zaman.

Idaho aşağılarındaki manzaraya baktı. Yer yer köylerin titreşen ışıkları seçiliyordu ve bu ışık salkımları günışığıyla karşılaştığında sönüp gidiyordu. Sareer çölü çok geride kalmıştı ve şimdi aşağıdaki araziye baktığında, bu topraklar sanki hiçbir zaman çöl olmamış gibi görünüyordu.

Bazı şeyler pek fazla değişmiyor, diye düşündü. *Bir yerden alınıp başka bir yere götürülüyorlar o kadar.*

Aşağıdaki manzara ona Caladan'ın yemyeşil bahçelerini hatırlatmıştı ve Atreideslerin Dune'a gelmeden önce nesiller boyunca yaşadıkları o verimli gezegene ne olduğunu merak etti. Aşağıdaki daracık yolları, altı ayaklı at benzeri hayvanlar tarafından çekilen araçların yarattığı trafiği sergileyen pazar yollarını görebiliyordu. Moneo böyle bir arazinin şartlarına uygun şekilde üretilmiş bu yaratıkların sadece burada değil, tüm imparatorlukta kullanılan temel iş hayvanları olduğunu söylemişti.

"Yürüyen bir topluluğun kontrol edilmesi çok daha kolaydır."

Aşağı bakarken Moneo'nun sözleri Idaho'nun belleğinde canlanmıştı. Topterin ilerisinde geniş çayırlar, siyah taş duvarlarla çevrilip düzensiz bir şekilde birbirlerinden ayrılmış, yemyeşil alçak tepeler belirdi. Idaho meralarda koyunlar ve çeşitli türlerde kocaman sığırlar gördü. Topter hâlâ alacakaranlıkta olan daracık bir vadinin üstünden geçti; vadinin dibinden bir su akıyor gibiydi. Tek bir ışık ve yükselen mavimsi bir duman hattı, orada insanların yaşadığının göstergesiydi.

Siona birden eğilip pilotun omzuna vurarak ileriyi, sağ tarafı gösterdi.

"Şurası Goygoa değil mi?" diye sordu.

"Evet," dedi Inmeir başını geriye çevirmeden. Sesi Idaho'nun tam olarak anlayamadığı bir hisle yüklüydü.

"Orası güvenli bir yer değil mi?"

"Güvenli."

Siona yüzünü Idaho'ya çevirdi. "Bizi Goygoa'ya götürmesini emret."

Idaho sebebini bilmese de Siona'nın dediğini yaptı: "Bizi oraya götür."

Inmeir o zaman geriye döndü ve köşeli yüzü Idaho'nun gece boyunca sandığı gibi ifadesiz değildi, derin bir duyguyla yüklüydü. Dudaklarının kenarları olumsuz bir tavırla aşağı kıvrılmıştı ve sağ gözünün üstü hafifçe seğiriyordu.

"Goygoa'ya gitmeyelim komutanım," dedi Inmeir. "Daha iyi yerler ..."

"Tanrı-İmparator bizi belirli bir yere götürmeni mi söyledi?" diye sordu Siona.

Inmeir sözünün kesilmesine sinirlenmişti, ama Siona'ya bakmadı. "Hayır, ama O ..."

"Öyleyse bizi şu Goygoa'ya götür," dedi Idaho.

Inmeir önüne dönüp dikkatini yeniden topterin kumandalarına verdi ve aracın ani sapışıyla birlikte Idaho, Siona'ya doğru yalpaladı. Topter yeşil tepelerin arasındaki yuvarlak bir çukura yönelmişti.

Idaho, Inmeir'in omzunun üstünden gittikleri yönü inceledi. Çukurun tam ortasında civardaki duvarlarınkinin aynısı siyah taşlardan inşa edilme bir köy vardı. Idaho köyün yukarısındaki bazı yamaçlarda meyve bahçeleri gördü; küçük bir sırta doğru teraslanmış olarak kat kat yükseliyorlardı. Sırtın tepesinde sabahın ilk hava akımlarıyla birlikte süzülen atmacalar görülebiliyordu.

"Nedir bu Goygoa?" diye Siona'ya bakarak sordu Idaho.

"Görürsün."

Inmeir hafifçe süzülmeye bıraktığı topteri köy kenarındaki düz bir çimenliğe ustaca indirdi. Balıkla-konuşanlardan biri aracın köye bakan kapısını açtı. Keskin kokuların saldırısı hemen Idaho'nun burnuna ulaşıverdi – ezik çimenler, hayvan dışkısı ve ocak ateşlerinden yükselen duman kokuları. Topterden dışarı kayarak indi ve başını kaldırıp baktığında köyün sokağını gördü; insanlar ziyaretçilerini görmek için evlerinden çıkıyordu. Idaho uzun, yeşil bir elbise giymiş yaşlı bir kadının eğilip yanındaki çocuğa bir şeyler fısıldadığını ve çocuğun koşarak uzaklaştığını gördü.

"Burayı sevdin mi?" diye Idaho'nun yanına gelerek sordu Siona.

"Hoş görünüyor."

Pilot ve diğer balıkla-konuşanlar da çimenlerin üstünde yanlarına geldiğinde Siona, Inmeir'e baktı. "Onh'a ne zaman döneceğiz?"

"Sen dönmeyeceksin," dedi Inmeir. "Seni Kale'ye götürmem emredildi. Komutan dönecek."

"Anlıyorum." Siona başını sallayarak onayladı. "Ne zaman yola çıkacağız?"

"Yarın şafakta. Köyün lideriyle konuşayım da bize kalacak bir yer ayarlasın," dedi Inmeir ve köye doğru sert adımlarla yürümeye başladı.

"Goygoa," dedi Idaho. "Tuhaf bir isim. Burası Dune zamanında nasıl bir yerdi acaba?"

"Ben biliyorum," dedi Siona. "Eski haritalarda adı Shuloch olarak geçiyor, yani *hayaletli yer*. Sözlü Tarih'te burada eskiden korkunç suçlar işlendiği, sonrasında da tüm sâkinlerinin öldürüldüğü söyleniyor."

"Jacurutu," diye fısıldadı Idaho. Su hırsızlarıyla ilgili eski efsaneleri hatırlamıştı. Etrafına bakınıp kumulların ve kayalıkların kalıntılarını aradı, ama göremedi. Gördükleri sadece yanında sakin yüzlü iki yaşlı adamla birlikte dönen Inmeir'di. Adamların üstünde soluk mavi pantolonlar ve eski gömlekler vardı, ayakları çıplaktı.

"Burayı biliyor musun?" diye sordu Siona.

"Yalnızca efsanelerde geçen bir isim olarak."

"Buranın hayaletli olduğunu söyleyenler de var," dedi Siona, "ama ben inanmıyorum."

Inmeir, Idaho'nun karşısında durdu ve çıplak ayaklı ihtiyarlara arkasında beklemelerini işaret etti. "Size kalacak yer ayarladım," dedi. "Lüks değil, ama idare eder. Yine de isterseniz köylülerin evlerinden birinde de kalabilirsiniz." Bunu söylerken de dönüp Siona'ya baktı.

"Sonra karar vereceğiz," dedi Siona. Idaho'nun koluna girdi. "Komutan ve ben Goygoa'da biraz gezinmek ve manzaranın tadını çıkarmak istiyoruz."

Inmeir konuşacak oldu, ama vazgeçti.

Idaho, Siona'nın kendisini dikkatle inceleyen iki köylünün yanından geçirip götürmesine izin verdi.

"Yanınıza iki muhafız vereyim," diye seslendi Inmeir.

Siona durup döndü. "Goygoa güvenli değil mi?"

"Burası çok sakin bir yerdir," dedi köylülerden biri.

"Öyleyse muhafıza ihtiyacımız olmaz," dedi Siona. "Topteri korusunlar."

Idaho'yu tekrar köye doğru götürmeye başladı.

"Pekâlâ," dedi Idaho, kolunu Siona'nın kavramasından çekip kurtararak. "Nasıl bir yer burası?"

"Burayı çok huzurlu bulacağını düşünüyorum," dedi Siona. "Eski Shuloch gibi değil. Hakikaten çok sakin bir yer."

"Aklında bir şeyler var senin," dedi Idaho, Siona'nın yanında yürürken. "Söylesene."

"Gulâmların soru sormaya her zaman çok meraklı olduğunu duymuştum," dedi Siona. "Ama benim de sorularım var."

"Ya?"

"Leto senin zamanında nasıl biriydi?"

"Hangisi?"

"Doğru ya, iki Leto vardı, unutmuşum – biri dede, biri torun. Bizim Leto'yu kastediyorum tabii."

"Çocuktu işte. Tek bildiğim bu."[Φ]

"Sözlü Tarih'e göre ilk eşlerinden biri bu köydenmiş."

"Eşler mi? Ama ..."

"Hâlâ insan bedenindeyken. Kız kardeşinin ölümünden sonra, ama solucana dönüşmeye başlamadan önce. Sözlü Tarih'e göre Leto'nun karıları İmparatorluk Kalesi'ne girince ortadan kaybolmuş-

---

[Φ] "Hep çevirmenler ve editörler değil, arada yazarlar da hata yapabilir" olayına örnek: Frank Herbert burada "ilk" Duncan Idaho'nun II. Leto'yu tanıdığını söylüyor; ama buna imkân yok. Çünkü Duncan Idaho, henüz genç bir delikanlı olan Paul-Müeddib'i (yani II. Leto'nun babasını) Harkonnenlerin elinden kurtarmaya çalışırken ölüyor. Ölüm sahnesi için bkz. Dune, s. 278. –ed.

lar. Bir daha hologramlardaki yüzleri ve sesleri dışında onları gören ya da duyan olmamış. Leto'nun sonraki binlerce yıldır karısı yok."

Köyün ortasındaki küçük bir meydana varmışlardı. Burası elli metre kadar uzunluktaydı ve tam ortasında alçak bir duvarla çevrili bir temiz su havuzu vardı. Siona gidip duvarın üstüne oturdu ve eliyle Idaho'ya yanına oturmasını işaret etti. Idaho önce köye bakındı; insanların perdelerin ardından onu izlediğini, çocukların onları gösterip fısıldaştığını gördü. Sonra döndü ve oturmadan Siona'ya baktı.

"Nasıl bir yer burası?"

"Söyledim ya. Şimdi sen söyle, Müeddib nasıl biriydi?"

"Bir insanın sahip olabileceği en iyi dosttu."

"Sözlü Tarih'te de aynı şey söyleniyor. Ama Müeddib'in veliahtı halifelere *Desposyni* deniyor, ki bu da pek hoş bir isme benzemiyor."

Beni tuzağa düşürmeye çalışıyor, diye düşündü Idaho.

Siona'nın niyeti neydi acaba diye merak ederken dudaklarına hafif bir gülümseme yayıldı. Siona bir şeylerin olmasını bekler gibiydi, huzursuzdu ... hatta korkuyor gibiydi ... ama aynı zamanda sevinçliydi de. Gevezelik ederek zaman geçirmeye çalışıyordu ... ama neden?

Hafif bir koşturma sesi duyduğunda düşüncelerden sıyrıldı ve hızla dönüp baktığında, bir ara sokaktan çıkan sekiz yaşlarında bir oğlanın koşarak yaklaştığını gördü. Çocuk yalınayak koşarak gelirken küçük toz bulutları havalandırıyor ve arkasındaki sokakta bir kadın korkuyla bağırıyordu. Çocuk Idaho'ya neredeyse on adım kala durdu ve ona özlem dolu bir ifadeyle gözlerini dikerek baktı. Idaho çocuğun dikkatli bakışlarından rahatsız olmuştu. Onu bir yerden gözü ısırıyordu sanki – simsiyah kıvırcık saçlara, henüz tam oluşmasa da çıkık elmacık kemikleri ve düz alnıyla ileride dönüşeceği erkeğe dair çizgiler taşıyan yüz hatlarına sahip cesur görünümlü bir oğlandı. Üstündeki mavi renkli tek parça giysi çok yıkanmaktan solmuş olsa bile çok kaliteli bir malzemeden yapıldığı açıkça belliydi. Aşınmış kenarların bile sökülme-

sini engelleyen kilit yöntemiyle dokunmuş punji pamuğundan yapılmış gibiydi.

"Sen babam değilsin," dedi çocuk. Sonra dönüp tekrar koşarak geldiği sokağın köşesinden sapıp gözden kayboldu.

Dönüp kaşlarını çakarak Siona'ya bakan Idaho dilinin ucundaki soruyu sormaya korkuyordu: *Bu benden önceki Duncan'ın çocuğu mu?* Zaten sormasına bile gerek yoktu; çünkü yanıtı biliyor, oğlanın fazlasıyla tanıdık gelen yüz ve beden hatları ona gerçeği söylüyordu. *Çocukluk halimin tıpkısı.* Bunu anladığında içini bir sıkıntı, bir hayal kırıklığı hissi bastı. *Ona karşı sorumluluk duymalı mıyım?*

Omuzlarını kamburlaştıran Siona elleriyle yüzünü örttü. Hiç de umduğu gibi olmamıştı. İntikam almak istemiş, ama başaramamıştı. Idaho sadece bir *gulâm*, düşünmeye bile değmeyecek bir yabancı değildi. Topterde üstüne savrulduğu anda onu hissetmişti, üstelik adamın hisleri yüzünde apaçık okunabiliyordu. Ve şimdi de bu çocuk ...

"Benden öncekine ne oldu?" diye sordu Idaho, soğuk ve suçlayıcı bir sesle.

Siona ellerini indirdi. Öfkesini zapt etmekte zorlandığı yüzünden okunuyordu.

"Bilmiyoruz," dedi. "Bir gün Kale'ye girdi ve bir daha hiç çıkmadı."

"Bu onun çocuğu mu?"

Siona başını sallayarak onayladı.

"Benden öncekini sen öldürmüş olmayasın?"

"Ben..." Siona başını salladı. Duncan'ın böyle bir şeyi düşünebilmesi, bu suçlama karşısında afallamıştı.

"Buraya o çocuk yüzünden mi geldik?"

Siona yutkundu. "Evet."

"Onunla karşılaştığımda ne yapmamı bekliyordun ki?"

Siona omuzlarını silkti. Kendini kirlenmiş hissediyordu ve yaptığından utanmıştı.

"Peki ya annesine ne oldu?" diye sordu Idaho.

"O ve diğerleri şu sokakta yaşıyor." Siona çocuğun girdiği sokağı başıyla gösterdi.

"Diğerleri mi?"

"Büyük bir oğlun daha var ... bir de kızın. İstersen, yani görüşmenizi ayarlayabilirim, şey ..."

"Hayır! Çocuk haklıydı. Ben onun babası değilim."

"Affedersin," diye fısıldadı Siona. "Böyle bir şey yapmamalıydım."

"Neden *burayı* seçti ki?" diye sordu Idaho.

"Babası ... senin ..."

"Benden *önceki*!"

"Çünkü İrti, köyünden ayrılmak istemiyordu. En azından köylüler öyle diyor."

"İrti ... çocuğun annesi mi?"

"Evet. Senden öncekinin karısı."

Idaho meydanı çevreleyen binaların taş duvarlarına, örtülü pencerelere, dar kapılara baktı. "Yani benden önceki burada mı yaşıyordu?"

"Fırsat buldukça evet."

"O nasıl öldü Siona?"

"Gerçekten bilmiyorum ... ama diğerlerini Solucan öldürdü. Buna eminiz!"

"Nasıl eminsiniz?" Idaho'nun dikkatli bakışlarının baskısı altında kalan Siona yüzünü çevirdi.

"Atalarımın anlattıklarına inanıyorum," dedi. "Gerçi onlar bunu çeşitli notlar, söylentiler ve ipuçları halinde aktarmışlardı, ama ben onlara inanıyorum. Babam da inanıyor!"

"Moneo bana böyle bir şeyden hiç bahsetmedi."

"Atreidesler hakkında söyleyebileceğiniz tek bir şey vardır," dedi Siona. "Bizim sadık olduğumuz bir gerçektir ve sözümüzü tutarız."

Idaho ağzını açtı, ama sonra konuşmadan kapadı. *Tabii ya! Siona da bir Atreides.* Bu fikir onu sarsmıştı. Bunu zaten biliyordu, ama kabullenmemişti. Siona bir tür asiydi, yaptıklarına Leto tara-

fından neredeyse göz yumulan bir asi. Gerçi ne kadar ileri gitmesine izin verdiği belirsizdi, ama Idaho, Leto'nun Siona'ya hoşgörülü davrandığına emindi.

"Ona sakın zarar verme," demişti Leto. "Siona'nın sınanması gerekiyor."

Idaho, Siona'ya sırtını döndü.

"Sizler hiçbir şeyden emin filan değilsiniz!" dedi. "İpuçlarıymış, söylentilermiş!"

Siona karşılık vermedi.

"Leto da bir Atreides!" dedi Idaho.

"O Solucan!" dedi Siona, sesindeki düşmanlık neredeyse dokunulabilir boyuttaydı.

"Kahrolası Sözlü Tarih'iniz bir sürü kadim dedikodulardan başka bir şey değil!" diye suçladı Idaho. "Ona yalnızca salaklar inanır."

"Solucan'a hâlâ güveniyorsun," dedi Siona. "Ama bu değişecek."

Idaho dönüp ona öfkeyle baktı.

"Onunla hiç konuşmadın bile!"

"Konuştum. Çocukken."

"Hâlâ çocuksun. Leto tüm Atreideslerin toplamı. Hepsinin. Bu korkunç bir şey, ama o insanları tanırdım. Onlar benim dostlarımdı."

Siona başını salladı.

Idaho tekrar ona sırtını dönüp uzaklaştı. sanki içi boşalmış gibi hissediyordu. Ruhu kurumuştu. Amaçsızca ve kendiliğinden meydanda yürümeye başladı, çocuğun girdiği sokağa doğru gidiyordu. Siona peşinden koşarak yetişip yanında yürümeye başladı, ama Idaho ona aldırmadı.

Tek katlı taş evlerin sıralandığı sokak daracıktı. Kemerli çerçeveler içindeki kapıların tümü kapalıydı. Pencereler de kapıların küçük benzerleriydi ve Idaho yürürken perdeler hafifçe kımıldıyordu.

Idaho ilk kavşakta durup sağa, çocuğun gittiği yöne doğru bak-

tı. Birkaç adım ötesinde siyah ve uzun etekli, yeşil bluzlu, saçları kırlaşmış iki kadın durmuş fısıldaşıyordu. Idaho'yu gördüklerinde susup merakla baktılar. Idaho bir süre kadınların bakışlarına karşılık verdikten sonra gözlerini yan sokağa doğru çevirdi. Sokak boştu.

Kadınlara doğru yürüdü. Hemen yanlarından geçerken, kadınlar birbirlerine sokularak ona baktılar. Siona'ya sadece bir kez baktıktan sonra dikkatlerini yeniden Idaho'ya çevirmişlerdi. Siona, Idaho'nun yanında usulca, yüzünde tuhaf bir ifadeyle yürüyordu.

Üzüntü mü? diye merak etti Idaho. *Pişman mı oldu? Yoksa sadece merak mı?*

Anlamak güçtü. Zaten yanlarından geçtikleri kapılar ve pencereler daha çok ilgisini çekiyordu.

"Goygoa'ya daha önce geldin mi?" diye sordu Siona'ya.

"Hayır," diye fısıldadı Siona, sesinde sanki korku izleri var gibiydi.

Neden bu sokakta yürüyorum? diye merak etti Idaho. Ama cevabını biliyordu. *Şu kadın, İrti denen şu kadın nasıl biri acaba? Nasıl biri ki beni buraya, Goygoa'ya getirebilmiş?*

Sağındaki bir perdenin kenarı çekilince Idaho meydandaki çocuğun yüzünü gördü. Sonra perde bırakıldı ve ardından açıldı. Şimdi pencerede bir kadın duruyordu. Idaho kıpırdayamadan ve konuşamadan kadına öylece bakakaldı. Ancak en mahrem fantezilerinde gördüğü bir kadının yüzüydü bu – oval bir yüz, delici bakışlı siyah gözler, dolgun ve şehvetli dudaklar ...

"Jessica," diye fısıldadı.

"Ne dedin?" diye sordu Siona.

Idaho yanıt veremedi. Jessica'nın yüzüydü bu. Sonsuza dek yitirdiğini sandığı bir geçmişten çıkıp gelme bir yüzdü. Genetik bir şakaydı – Müeddib'in annesinin yeni bir bedende yaratılmış haliydi.

Kadın perdeyi kapattı, ama yüzü Idaho'nun aklından çıkmıyordu ve bir daha asla çıkmayacağını biliyordu. Dune'da birlikte tehlikelere göğüs gerdiği Jessica'dan daha yaşlıydı – göz ve ağız kenar-

larındaki çizgilerden anlaşılıyordu; bedeni de biraz daha toplu gibiydi...

Daha anaç, diye düşündü Idaho. *Ona hiç ... kime benzediğini söyledim mi?*

Siona kolunu çekiştirdi. "İçeri girip onunla tanışmak ister misin?"

"Hayır. Buraya gelmem hataydı."

Idaho geldiği yoldan dönmek için harekete geçtiği anda İrti'nin evinin kapısı sertçe açıldı. Bir delikanlı çıkıp kapıyı arkasından kapadıktan sonra dönüp Idaho'ya baktı.

Idaho delikanlının on altısında olduğunu tahmin etti ve babasının kim olduğu açıkça belliydi – o *karakul* saçından, yüzündeki güçlü ifadeden belliydi.

"Sen yeni olansın," dedi delikanlı. Sesi şimdiden erkeksileşmişti.

"Evet," dedi Idaho, güçlükle konuşabilmişti.

"Neden geldin?" diye sordu delikanlı.

"Benim fikrim değildi," dedi Idaho. Böyle demek işine gelmişti ve Siona'ya hâlâ kızgındı.

Delikanlı bakışlarını Siona'ya çevirdi. "Babamızın öldüğünü haber aldık."

Siona başıyla onayladı.

Delikanlı tekrar Idaho'ya döndü. "Lütfen git ve bir daha da gelme. Anneme acı veriyorsun."

"Haklısın," dedi Idaho. "Lütfen Leydi İrti'ye rahatsız ettiğim için özürlerimi ilet. Buraya istemeden getirildim."

"Kim getirdi?"

"Balıkla-konuşanlar," dedi Idaho.

Delikanlı başını sertçe öne eğerek kabul ettiğini gösterdi. Tekrar Siona'ya baktı. "Siz balıkla-konuşanlar birbirinize daha iyi davranırsınız sanıyordum," dedi. Sonra dönüp eve girerek kapıyı sertçe kapadı.

Idaho geldikleri yoldan dönmeye başladı. Yürürken Siona'nın kolundan tuttu. Siona önce tökezledi, ama sonra ona ayak uydur-

mayı başararak, kolunu çekip kurtardı.

"Benim bir balıkla-konuşan olduğumu sandı," dedi Siona.

"Şüphesiz, çünkü onlara benziyorsun." Bakışlarını Siona'ya çevirdi. "Bana İrti'nin bir balıkla-konuşan olduğunu neden söylemedin?"

"Önemli gelmemişti."

"Ya?"

"Öyle tanışmışlardı."

Sokağın meydana açıldığı kavşağa ulaştılar. Idaho meydana zıt yönde, köyün ucundaki bahçelere ve meyveliklere doğru yürümeye başladı. Şoktaydı ve içine kapanmıştı.

Yoluna alçak bir duvar çıktı. Duvarı tırmandı. Siona'nın da aynı şeyi yaptığını işitti. Etraflarında çiçek açmış ağaçlar vardı. Beyaz çiçeklerin turuncu merkezlerinde koyu kahverengi böcekler vızır vızır iş başındaydı. Havadaki çiçek kokuları Idaho'ya Caladan'ın orman çiçeklerini anımsattı.

Bir tepenin üstüne çıktığında dönüp Goygoa'ya baktı. Dikdörtgen şeklindeki bu köy öylesine düzgün inşa edilmişti ki. Çatıları siyah ve düzdü.

Siona tepenin zirvesindeki gür çimenlere oturup dizlerini göğsüne çekti.

"Niyetin bu değildi, değil mi?" diye sordu Idaho.

Siona hayır anlamında başını salladı. Idaho kızın ağlamaklı olduğunu fark etti.

"Neden Leto'dan bu kadar nefret ediyorsun?" diye sordu.

"Çünkü bizim kendimize ait hayatlarımız yok!"

Idaho bakışlarını aşağıdaki köye yoğunlaştırdı. "Bunun gibi çok köy var mı?"

"Solucan'ın imparatorluğunun şekli bu!"

"Nesi yanlış ki?"

"Hiçbir şeyi – eğer tek istediğin buysa tabii."

"Yani sadece bu kadarına izin verdiğini mi söylüyorsun?"

"Birkaç pazar şehri var ... Onn var. Ama duyduğuma göre gezegenlerin başkentleri bile sadece büyük köyler halindeymiş."

"Tekrarlıyorum: Bunun nesi yanlış ki?"

"Bir hapishane!"

"Öyleyse git."

"Nereye? Nasıl? Bir Lonca gemisine atlayıp istediğimiz yere gidebilir miyiz sanıyorsun?" Goygoa'nın yanında duran topteri gösterdi. Balıkla-konuşanlar topterin yakınında, çimenlerde oturuyordu. "Gardiyanlarımız gitmemize izin vermiyor!"

"Ama onlar gidebiliyor," dedi Idaho. "İstedikleri yere gidiyorlar."

"Sadece Solucan'ın gönderdiği yerlere!"

Yüzünü dizlerine bastırıp boğuk bir sesle konuştu: "Eskiden nasıldı?"

"Farklıydı ve genellikle çok tehlikeliydi." Köyü çevreleyen duvarlara, meralara, bahçelere ve meyveliklere baktı. "Burada, yani Dune'da, toprak sahipliğini gösteren hayali sınırlar yoktu. Her şey Atreides Dükalığı'na aitti."

"Fremenler dışında."

"Evet. Ama onlar da nereye ait olduklarını bilirlerdi – belirli bir duvarın bu tarafına ... ya da panın kumlar yerine beyaza döndüğü çizginin ardına."

"Nereye isterlerse gidebiliyorlardı!"

"Bazı sınırlamalara uyarlardı."

"İçimizden bazıları çölü özlüyor," dedi Siona.

"Sareer var."

Siona başını kaldırıp Idaho'ya öfkeyle baktı. "Orası küçücük bir yer!"

"Bin beş yüz kilometreye beş yüz kilometre – çok da küçük sayılmaz."

Siona ayağa kalktı. "Solucan'a bizi neden böyle sınırlayıp hapsettiğini sordun mu?"

"Türümüzün varlığını güvenli bir şekilde sürdürmesini gerçekleştirmek için Leto'nun Barışı'nı, Altın Yol'u uyguladığını *söylüyor*."

"Babama ne demişti biliyor musun? Küçükken gizli gizli onları

dinlerdim. Ne dediğini duydum."

"Ne demişti?"

"Biçimlendirici gücümüzü sınırlandırmak için krizler yaşamamızı engellediğini söylemişti. 'Istıraplar insanlara direnme gücü verir, ama artık tek ıstırap kaynağı benim. Tanrılar ıstırap verici olabilir,' dedi. İşte, aynen böyle söyledi Duncan. Solucan bir hastalık!"

Idaho, Siona'nın söylediklerinin doğru olduğuna inanıyordu, ama duyduklarından etkilenmemişti. Bunun yerine öldürülmesi emrini verdiği bir Corrino'yu düşünüyordu. *Istırap.* Bir zamanlar bu imparatorluğu yönetmiş bir hanedanın soyundan gelen Corrino'nun, güç hırsına kapılmış ve baharat için kumpaslar kuran, orta yaşlı, şişman bir adam olduğu söylenmişti. Idaho bir balıkla-konuşana onu öldürmesini emretmiş ve bunun üzerine Moneo ona bir sürü soru sormuştu.

"Neden sen öldürmedin?"

"Balıkla-konuşanların performansını görmek istedim."

"Nasıl buldun peki?"

"Beğendim."

Ama bu Corrino'nun ölümü Idaho'ya sanki gerçek değilmiş duygusunu yaşatmıştı. Bir gece vakti, plastaş döşeli sokağın karanlık gölgelerinde, kendi kanından oluşan bir havuzcuğun ortasında yatan ufak tefek, şişman bir adamdı. Sanki hiç gerçek değil gibiydi bu. Müeddib'in bir sözünü hatırlıyordu: "*Zihin 'gerçeklik' dediği bir yapı yaratır. Bu geçici yapı, genellikle insanın duyularının bildirdiğinden çok farklı olmaya meyillidir.*" Lord Leto nasıl bir *gerçeklikte* yaşıyordu?

Idaho, Siona'ya baktı. Kızın arkasındaki manzarada meyveliker ve Goygoa'nın yeşil tepeleri görünüyordu. "Köye inip kalacağımız yeri bulalım. Yalnız kalmak istiyorum."

"Balıkla-konuşanlar bizi aynı odaya koyacaklar."

"Onlar da mı bizimle kalacak?"

"Hayır, sadece ikimiz birlikte olacağız. Sebebi çok basit. Solucan yüce Duncan Idaho'yla çiftleşmemi istiyor."

"Partnerlerimi ben seçerim," diye homurdandı Idaho.

"Balıkla-konuşanlarımızdan birini seçsene; eminim çok hoşlarına gider," dedi Siona. Sonra hışımla geri dönüp tepeyi inmeye başladı.

Idaho bir an arkasından baktı. O genç ve diri beden, rüzgârdaki ağaç dalları gibi salınıyordu.

"Leto'nun damızlık aygırı değilim," diye mırıldandı Idaho. "Bunu anlaması gerek."

Sizler her geçen günle birlikte benim için biraz daha gerçekdışı, daha yabancı ve yeni günün sabahında kendimi bulduğum halden daha da uzaklaşmış oluyorsunuz. Tek gerçeklik benim ve sizler benden farklılaştıkça gerçekliği yitiriyorsunuz. Ben ne kadar merak uyandırıcı olursam, bana tapanlar da o kadar sıradanlaşıyorlar. Din merakı bastırır. Benim gerçekleştirdiğim her eylem bana tapınanları o oranda küçültüyor. Bu yüzden de en sonunda hiçbir şey yapmaz olacak ve onlardan aldığım her şeyi insanlara, o gün geldiğinde kendilerini yapayalnız kalmış ve kendi başlarına hareket etmek zorunda hissettikleri için korkuya kapılmış insanlara geri vereceğim.

— Çalınmış Günlükler

Bekleyen güruhun sesi başka bir şeye benzemeyen bir sesti ve İmparator Arabası'nın önünde yürüyen Idaho'nun karşısındaki upuzun tünelin derinliklerinden geliyordu – yankılandıkça güçlenen ürkek fısıltılar, devasa bir ayağın sürtülüşü, muazzam bir giysinin hışırtısı. Ve kokular – cinsel heyecanın sütsü nefesiyle karışmış tatlı ter kokuları.

Inmeir ile diğer balıkla-konuşan muhafızlar Idaho'yu buraya şafağın söküşünden bir saat sonra getirip soğuk yeşil gölgelerle kaplı Onn meydanına indirmişlerdi. Onu diğer balıkla-konuşanlara teslim eder etmez hemen havalanıp gitmişlerdi; Inmeir'in bundan hoşnut olmadığı açıkça belliydi, çünkü Siona'yı Kale'ye götürmesi gerektiği için Siaynoq ayinini kaçıracaktı.

Bastırılmış duygularla yüklü yeni muhafızları onu meydanın altında, derinlerde bir bölgeye götürmüştü ve burası Idaho'nun incelediği şehir haritalarının hiçbirinde gösterilmiyordu. Aslında

bir labirentti – her yöne doğru uzanan ve İmparator Arabası'nın geçebileceği genişlikte, yüksek koridorlarla dolu bir labirent. Idaho sonunda yön hissini yitirdiğinde dün geceyi düşünmeye başladı.

Goygoa'da kaldıkları yer sağlam ve sade görünümlü olmasına karşın rahattı – beyaz duvarlı, kutu gibi odaların her birinde ikişer portatif yatak, birer pencere ve kapı vardı. Odalar Goygoa'nın "misafirhahesi" olarak düzenlenmiş bir binada, bir koridorun iki yanı boyunca diziliydi.

Siona haklı çıkmıştı. Idaho'ya fikri sorulmadan Siona'yla birlikte kalacağı söylenmiş ve Inmeir bunu tartışmak bile gereksizmiş gibi davranmıştı.

"Bana dokunmaya kalkarsan seni öldürürüm," demişti Siona, kapının üstlerine kapanmasının ardından.

Bunu öylesine samimi bir tavırla söylemişti ki Idaho az kalsın kahkahayı patlatacaktı. "Yalnız kalmak istiyorum," demişti. "Sen de kendini yalnızmış gibi düşün."

Bir gözü açık uyumuş ve Atreideslerin hizmetindeyken her an savaşmaya hazır olarak geçirdiği o tehlikeli geceleri hatırlamıştı. Oda zifiri karanlık değildi – perdeli pencereden içeri ay ışığı giriyor, tebeşir beyazı duvarlar yıldız ışıklarını yansıtıyordu. Siona'nın kokusunun, kımıltılarının ve solumasının kendisini gerginleştirdiğini fark etti. Birkaç defa uyanıp onu dinlemiş ve bunlardan ikisinde Siona'nın da kulak kabartıp adamı dinlediğini sezmişti.

Sabah olup da Onn'a uçuş vakti geldiğinde rahatlamıştı. Soğuk meyve suyuyla kahvaltılarını yapmalarının ardından şafak öncesi karanlığında toptere doğru yaptıkları canlandırıcı yürüyüş de Idaho'ya iyi gelmişti. Siona'yla hiç konuşmamış ve balıkla-konuşanların meraklı bakışlarına içerlemişti.

Siona ise onunla sadece bir kez ve o da Idaho meydanda inip uzaklaşırken topterden dışarıya eğilerek konuşmuştu.

"Arkadaşın olmak beni rahatsız etmez," demişti.

Ne tuhaf bir sözdü ve Idaho birazcık utanmıştı. "Şey ... tabii, olur."

Ardından da yeni muhafızları onu alıp götürmüş ve en sonunda labirentteki bir terminale ulaşmışlardı. İmparator Arabası'nın üstündeki Leto orada Idaho'yu bekliyordu. Buluşma yerleri aslında Idaho'nun sağında kıvrılarak uzanan bir koridorun geniş bir kısmıydı. Koyu kahverengi duvarlara yerleştirilmiş altın rengi çizgiler korkürelerin sarı ışığında ışıl ışıl yanıyordu. Kendisine eşlik eden muhafızlar ustaca bir manevrayla arabanın ardındaki konumlarını alarak, Idaho'yu Leto'nun deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzünün karşısında tek başına bırakıverdiler.

"Duncan, Siaynoq'a giderken önümden yürüyeceksin," dedi Leto.

Idaho, Tanrı-İmparator'un derin kuyulara benzeyen koyu mavi gözlerine baktı. Bütün bu gizem ve gizlikten, buradaki insanların ketumluğu ve açıkça belli olan heyecanından sinirleri bozulmuştu. Kendisine Siaynoq hakkında anlatılan her şeyin, yalnızca olayın gizemini daha da arttırdığını hissetti.

"Ben gerçekten de sizin muhafızlarınızın komutanı mıyım, Lordum?" diye alıngan bir sesle sordu.

"Tabii ki öylesin! Ayrıca seni şimdi çok daha fazla onurlandırıyorum. Siaynoq'a katılabilen yetişkin erkeklerin sayısı çok azdır."

"Dün gece şehirde neler oldu?"

"Bazı yerlerde kanlı olaylar çıktı. Ama bu sabah ortalık süt liman."

"Zayiat verdik mi?"

"Bahsetmeye değmeyecek kadar az."

Idaho başını sallayarak onayladı. Leto sahip olduğu geleceği görebilme güçleri sayesinde *Duncan'ın* başına kötü bir şey geleceğini anlamış ve bu yüzden de onu Goygoa'nın kırsal güvenliğine kaçırmıştı.

"Goygoa'ya gitmişsiniz," dedi Leto. "Orada yaşamak ister miydin?"

"Hayır!"

"Bunun için bana kızma," dedi Leto. "Seni Goygoa'ya göndermemiştim."

Idaho iç geçirdi. "Beni uzaklaştırmanıza sebep olan tehlike neydi?"

"Sana yönelik bir tehlike değildi," dedi Leto. "Ama muhafızlarımı heyecanlandırıyorsun ve sen ortalıktayken kendilerini fazlasıyla göstermek istiyorlar. Dün geceki olaylar sırasında böyle bir şey yapmalarına gerek yoktu."

"Ya?" Idaho afallamıştı. Varlığının kendisi özellikle istemediği hallerde insanlarda bilinçsiz bir şekilde kahramanlık hisleri uyandırabileceğini hiç düşünmemişti. Askerleri *tahrik edip canlandıran* biri olmak. Asıl Leto (yani bunun dedesi) gibi liderler ise varlıklarıyla bile askerlerine ilham verirlerdi.

"Benim için çok değerlisin Duncan," dedi Leto.

"Evet ... tamam, ama yine de sizin damızlık aygırınız değilim!"

"İsteklerine elbette ki saygı gösterilecektir. Ama bu konuyu başka bir zaman tartışırız."

Idaho, balıkla-konuşan muhafızlarına baktı; hepsi de gözlerini faltaşı gibi açmış, can kulağıyla dinlemekteydiler.

"Onn'a her gelişinizde çatışmalar çıkıyor mu?" diye sordu Idaho.

"Belirli dönemlerde. Şu sıralar hoşnutsuzlar epey bastırılmış durumda. Huzur ortamı bir süre daha devam edecek."

Idaho, Leto'nun gizemli yüzüne baktı. "Benden öncekine ne oldu?"

"Balıkla-konuşanlarım sana söylemediler mi?"

"Tanrısını korurken öldüğünü söylediler."

"Ama sen başka bir söylenti duydun."

"Ne oldu?"

"Bana fazla yakın durduğu için öldü. Onu vaktinde güvenli bir yere götüremedim."

"Goygoa gibi bir yere."

"Orada hayatının sonuna dek huzur içinde yaşamasını yeğlerdim, ama sen huzuru arayan biri değilsin Duncan ve bunu da pekâlâ biliyorsun."

Idaho yutkundu, boğazında tuhaf bir tıkanma hissi vardı.

"Ama yine de ölümünün ayrıntılarını öğrenmek istiyorum. Bir ailesi var..."

"Ayrıntıları öğreneceksin. Ailesini de merak etme. Himayem altındalar. Onları güvenli bir mesafede tutacağım. Şiddet peşimi hiçbir zaman bırakmaz bilirsin. İşlevlerimden biri de budur. Ama ne yazık ki en takdir ettiğim ve sevdiğim insanlar bu yüzden daima acı çekerler."

Idaho dudaklarını büzdü, duyduklarından pek de tatmin olmamıştı.

"Kafanı yorma Duncan," dedi Leto. "Senden önceki bana fazla yakın durduğu için öldü."

Balıkla-konuşan muhafızları huzursuzca kımıldandı. Idaho önce onlara, sonra da sağ tarafında uzayıp giden tünele baktı.

"Evet, vakit geldi," dedi Leto. "Kadınları bekletmemeliyiz. Önümden, ama bana yakın yürü Duncan; Siaynoq'la ilgili sorularını yanıtlayacağım."

Idaho daha iyi bir seçenek düşünemediği için Leto'nun isteğine itaat ederek topuklarının üstünde dönüp grubun önüne düştü. Arkasındaki arabanın gıcırdayarak harekete geçtiğini ve onu izleyen muhafızların hafif ayak seslerini işitti.

Arabanın sesi birden kesildiğinde hemen dönüp bakan Idaho, bunun sebebini anladı.

"Süspansörlere geçmişsiniz," dedi, dikkatini yeniden önüne verirken.

"Tekerlekleri çektim, çünkü etrafıma kadınlar doluşacak," dedi Leto. "Onların ayaklarını ezmek istemeyiz."

"Siaynoq nedir? Gerçekten nedir?" diye sordu Idaho.

"Söyledim ya. Büyük Paylaşım'dır."

"Baharat kokusu mu alıyorum?"

"Burnun çok hassas. Kutsal ekmek dilimlerimizde az miktarda baharat vardır."

Idaho başını olumsuz bir tavırla iki yana salladı.

Bu olayı anlamak için uğraşırken Idaho, Onn'a ulaştıkları anda ilk fırsatta "Siaynoq Yortusu nedir?" diye Leto'ya açıkça sormuştu.

"Ekmek dilimlerini paylaşırız o kadar. Ben bile yerim."

"Orange Katolik ayinindeki gibi mi?"

"Hayır! O benim etim değildir. Sadece paylaşım. Hepsi sadece dişi olduklarını hatırlar, tıpkı senin sadece erkek oluşun gibi. Ama ben *her şeyim*. Onlar *her şeyle* paylaşır."

Idaho bu açıklamadan pek hoşlanmamıştı. "Ne demek *sadece* erkek?"

"Yortuda kimlerle alay ederler bilir misin Duncan?"

"Kimlerle?"

"Sinirlerini bozan erkeklerle. Fısıldaşmalarını dinlersen anlarsın."

Idaho bunu bir uyarı olarak algılamıştı: *Balıkla-konuşanlarm sinirini bozma, yoksa sonun kötü olur!*

Şimdi tünelde Leto'nun önünde yürürken, hâlâ bu konuda bir şey bilmediğini düşünüyordu. "Paylaşım'ı anlamıyorum," dedi başını çevirerek.

"Ayini birlikte yapacağız. Göreceksin. Hissedeceksin. Balıkla-konuşanlarım sadece onların bildiği özel bilgilere, yalnızca kendilerinin paylaştıkları kırılamaz bir çizgiye sahiptir. Artık sen de bunun bir parçası olacaksın ve böylece de onların sevgisini kazanacaksın. Onları dikkatle dinle. Onlar ilgi ve yakınlık fikirlerine açıktırlar. Birbirlerine sevgi sözcükleri söylemekten hiç sakınmazlar."

Daha fazla laf kalabalığı, diye düşündü Idaho. *Ve daha fazla gizem*.

Tünelin giderek genişlediğini ve tavanın da yükseldiğini gördü. Korkürelerin sayısı artmış ve yaydıkları ışık da koyu turuncuya ayarlanmıştı. Üç yüz metre kadar ileride yüksek kemerli bir giriş vardı ve içeriden gelen parlak kırmızı ışık sayesinde, orada hafifçe kımıldayan insan yüzlerini seçebiliyordu. Yüzlerinin altındaki sıkışık vücutları siyah giysilerle kaplıydı ve hepsi birden karanlık bir duvara benziyordu. Havadaki ter kokusu yoğunlaşmıştı, heyecanlıydılar.

Idaho bekleyen kadınlara yaklaşınca, aralarında bir geçit olduğunu ve bir rampanın sağ tarafında kalan alçak bir platforma doğ-

ru yükseldiğini gördü. Kadınların tepesinde kocaman bir kubbeli tavan vardı ve o devasa salon kırmızıya ayarlanmış korkürelerle aydınlanıyordu.

"Sağ tarafına doğru yürüyüp rampaya çık," dedi Leto. "Platformun merkezinin hemen ardında dur ve sonra yüzünü kadınlara dön."

Idaho sağ elini kaldırarak anladığını belirtti. Kemerli girişten geçip girdiği anda kapalı mekânın muazzam boyutları karşısında huşuya kapıldı. Platforma çıkarken, eğitimli gözleriyle taradığı köşeleri yuvarlatılmış kare şeklindeki bu devasa salonun bir kenarının en az bin yüz metre olduğunu tahmin etti. İçerisi kadınlarla doluydu. Üstelik bunlar evrene yayılmış balıkla-konuşan alaylarının yalnızca temsilcileriydiler – her gezegenden üçer kadın gelmişti. Salon öylesine doluydu ki, iğne atılsa yere düşmezdi. Sadece elli metre uzunluğundaki platformun etrafını biraz boş bırakmışlardı. Idaho platformun üzerinde durup etrafını incelerken, bir sürü yüzün de kendisini incelediğini görüyordu – her yerde yüzler, yüzler.

Leto arabasını Idaho'nun hemen arkasında durdurup gümüşi derili kollarından birini kaldırdı.

Büyük salon hemen "Siaynoq! Siaynoq!" sesleriyle inlemeye başladı.

Idaho'nun kulakları sağır olmuştu sanki. *Bu sesler şehrin her yanından duyuluyordur herhalde*, diye düşündü. *Ama yerin çok altındaysak o başka tabii.*

"Zevcelerim," dedi Leto. "Siaynoq'a hoş geldiniz."

Idaho, Leto'ya bakınca koyu gözlerinin parladığını gördü. Leto "bu kahrolası kutsallıktan" hoşlanmadığını söylese de, aslında bayıldığı belliydi.

Moneo bu ayine hiç katıldı mı acaba? diye merak etti. Tuhaf bir düşünceydi bu, ama Idaho nereden aklına geldiğini biliyordu. Leto'nun bu konuyu konuşabileceği ölümlü birileri olmalıydı. Muhafızlar Moneo'nun ayrıntılarını bilmedikleri "devlet işlerine" gönderildiğini söylemişti. Idaho bunu duyunca, Leto'nun devletinde başka bir öğe daha bulunduğunu da anlamıştı. Gücün mer-

kezi Leto'ydu, ama Leto'dan halka doğru yayılan hatlar her zaman kesişmeyebiliyordu. Bunun olabilmesi için pek çok şey gerekliydi ... örneğin emirlere sorgusuz sualsiz itaat edebilecek güvenilir hizmetkârlar.

"Tanrı-İmparator'un acı verici şeyler yaptığını pek az kişi görüyor," demişti Siona. "Tanıdığın Atreidesler de böyle miydi?"

Idaho karşısındaki balıkla-konuşan kalabalığına bakarken bütün bunları düşündü. Kalabalığın gözlerinde hayranlık ve huşu vardı! Leto nasıl bunu başarmıştı? Ve neden?

"Canlarım," dedi Leto. İmparator Arabası'na gizlenmiş Ix yapımı ses yükselticiler sayesinde sesi salonun en uzak köşelerine dek yayılıyordu.

Idaho aşağıda dalgalanan kadınların yüzlerine bakarken Leto'nun uyarısını hatırladı: *Onların sinirini bozma, yoksa sonun kötü olur!*

Böyle bir yerde bu uyarıyı inanmak çok kolaydı. Leto'nun ağzından çıkacak tek bir sözcükle, bu kadınlar kimi isterse paramparça ederlerdi. Sorgusuz sualsiz eyleme geçerlerdi. Idaho bu kadınlar ordusuna karşı yeni bir hayranlık duymaya başlamıştı. Kendi canlarını bile düşünmüyorlardı. Onlar Tanrı'nın hizmetindeydiler!

Leto ön bölütlerini yukarıya doğru kaldırınca İmparator Arabası hafifçe gıcırdadı.

"Sizler inancın bekçileri sisiniz!" dedi Leto.

Hep bir ağızdan karşılık verdiler: "Sana itaat ediyoruz, Lordum!"

"İçimde sonsuza dek yaşayacaksınız!" dedi Leto.

"Bizler ölümsüzüz!" diye haykırdılar.

"Sizi hiç kimseyi sevmediğim kadar seviyorum!" dedi Leto.

"Seviyoruz!" diye haykırdılar.

Idaho ürperdi.

"Sizlere sevgili Duncan'ımı sunuyorum!" dedi Leto.

"Seviyoruz!" diye haykırdılar.

Idaho bütün bedeninin zangır zangır titrediğini hissetti. Bu ta-

pınmanın ağırlığı karşısında dizlerinin bağı çözülüyordu. Hem dönüp kaçmak hem de kalıp olanları kabullenmek istiyordu. Bu odada güç vardı. Güç!

Leto sesini alçaltarak konuştu: "Muhafızlar değişsin."

Kadınlar hep birden başlarını eğdiler, tek bir hareketle ve duraklamaksızın. Idaho'nun sağında, platformun altındaki açıklığa tek sıra halinde yürüyen bembeyaz cüppeli kadınlar belirmişti. Idaho bazılarının bebekler ve en fazla bir ya da iki yaşında olan küçük çocuklar taşıdığını fark etti.

Daha önce öğrendiklerini değerlendiren Idaho, bu kadınların balıkla-konuşanların arasından ayrılanlar olduğunu anladı. Bir kısmı rahibe olacak, bir kısmıysa anne olarak tüm vakitlerini çocuklarıyla ilgilenmeye ayıracak ... ama hepsi de aslında Leto'nun hizmetinde olmayı sürdürecekti.

Idaho çocuklara bakarken yaşadıkları bu deneyimin özellikle erkek çocukların hafızasına nasıl da kazınacağını düşündü. Hayatlarının geri kalanı boyunca bilinçaltlarına gömüp taşıyacakları bu sır, onların karakterlerini ve eylemlerini de gizli gizli etkileyecekti.

Açıklığa gelenlerin sonuncusu Leto'nun altında durup ona baktı. Ardından salondaki diğer kadınlar da hep birden başlarını kaldırıp bütün dikkatleriyle Leto'ya bakmaya başladılar.

Idaho sağına soluna bakındı. Bu beyaz giysili kadınlar platformun önündeki boşluk boyunca her iki tarafa doğru en az beş yüzer metre boyunca uzanıyorlardı. İçlerinden bazıları çocuklarını Leto'ya doğru kaldırmıştı. Mutlak bir huşu ve boyun eğiş hali mekânı kaplamıştı. Leto emretse bu kadınlar bebeklerini platforma vura vura öldürürdü! Her şeyi yaparlardı!

Leto gövdesinin ön bölütlerini arabanın üstüne doğru hafif bir dalgalanma hareketiyle indirdi. Müşfik bir ifadeyle aşağıya baktı ve okşuyormuş gibi tınlayan bir sesle konuştu: "Sizlere imanınız ve hizmetleriniz sayesinde hak ettiğiniz ödülü veriyorum. İsteyin, verilecektir."

Devasa salon tek bir yanıtla yankılandı: "Verilecektir!"

"Neyim varsa sizindir," dedi Leto.

"Neyim varsa sizindir," diye haykırdı kadınlar.

"Şimdi benimle sessiz bir duayı paylaşın," dedi Leto, "tüm varlıklar adına yaptığım yalvarışa katılın, ki insanoğlunun sonu gelmesin."

Salondaki kadınlar başlarını hep birden eğdiler. Beyazlı kadınlar da başlarını eğip sıkıca sarıldıkları çocuklarına bakıyorlardı. Idaho salondaki o sessiz birliği, sanki Idaho'nun içine girip onu ele geçirmek isteyen gücü hissetti. Ağzını açıp derin soluklar almaya çalıştı; bedenini işgal etmeye çalışan bir şeyle savaşıyor gibiydi. Panik içindeki zihni tutunabileceği, kalkan niyetine kullanabileceği bir şeyler bulma çabasındaydı.

Bu kadınlar, Idaho'nun gücü ve bütünlüğü konusunda aklından tek bir şüpheyi bile asla geçiremeyeceği bir orduydu. Bu gücü kavrayamayacağını biliyordu. Sadece durumu görebilir ve onun varlığını kabullenebilirdi o kadar.

İşte bu Leto'nun yarattığı şeydi.

Kale'deki görüşmeleri sırasında Leto'nun söylediği sözler geldi aklına: "Bir erkekler ordusunda sadakat orduyu besleyen uygarlıktan çok ordunun kendisine duyulur. Bir kadınlar ordusundaysa sadakat lidere beslenir."

Önünde boydan boya uzanarak Leto'nun yarattığı şeye dair canlı kanıt oluşturan görüntüyü izleyen Idaho, şimdi bu sözlerin etkileyici gerçekliğine tanıklık ediyor ve bir yandan da bu gerçekten korkuyordu.

Bana bunun bir parçası olmamı öneriyor, diye düşündü.

Leto'ya verdiği karşılık şimdi nasıl da çocukça geliyordu.

"Bence bunun bir mantığı yok," demişti Idaho.

"İnsanların çoğu mantıklı yaratıklar değildir."

"Hiçbir ordu, ister erkeklerden oluşsun ister kadınlardan, barışı garanti edemez! Sizin imparatorluğunuz da zaten barış içinde değil! Siz sadece..."

"Balıkla-konuşanlarım sana tarihimizi anlattılar mı?"

"Evet, ama şehrinizde gezip halkınızı inceledim. Halkınız saldırgan!"

"Görüyorsun ya Duncan? Barış saldırganlığı teşvik eder."

"Ama demiştiniz ki Altın Yol'unuz..."

"Mutlak barışı sağlayamaz. O dinginliktir, katı sınıf sistemlerinin ve diğer pek çok saldırganlık biçiminin gelişmesini sağlayan bereketli bir ortamdır."

"Bilmece gibi konuşuyorsunuz!"

"Geçmişten öğrendiklerimi söylüyorum; barış isteyenler yenilenlerdir. Barış kurbanların isteğidir ve kurbanlar saldırıya davetiye çıkarırlar."

"Peki, ama sizin bu kahrolası zoraki huzurunuz, ne işe yarıyor o zaman?"

"Eğer ortada bir düşman yoksa, mutlaka yaratılmalıdır. Dış hedeflerden yoksun kalan ordular eninde sonunda mutlaka kendi halklarına saldırırlar."

"Nasıl bir oyun oynuyorsunuz?"

"İnsanlığın savaşma arzusunu azaltıyorum."

"İnsanlar savaş istemez!"

"Onlar kaos isterler ve savaş da kaosa ulaşmanın en kolay yoludur."

"Bunların hiçbirine inanmıyorum! Siz yalnızca kendinize ait tehlikeli bir oyun oynuyorsunuz!"

"Haklısın, çok tehlikeli. Ben insanların kadim davranış pınarlarına yöneliyor ve onların yönünü değiştiriyorum. Bununla birlikte insanoğlunun hayatta kalmasını sağlayan güçleri istemeden bastırmam gibi bir tehlike mevcut. Ama yine de seni temin ederim ki Altın Yol'um sürüyor."

"Ama çekişmeleri bastırmış değilsiniz!"

"Enerjileri sürekli dağıtıyor ve onların yönelim yerlerini değiştiriyorum. Eğer bir şeyi kontrol edemiyorsan en azından dizginlemen gerekir."

"Kadınlar ordunuzun yönetimi devralmasını önleyen şey nedir?"

"Liderleri benim."

Idaho şimdi o kocaman salonda toplanmış kadınlara bakarken, liderlerinin sahiden de Leto olduğunu kabullenmek zorunda kalı-

yordu. Ayrıca kendisine de birazcık taptıklarını seziyordu ve bu öylesine hoş bir histi ki – onlardan ne isterse yaparlardı ... ne isterse! Bu büyük salonda potansiyel olarak patlayıcı bir güç vardı. Bunu anladığında, Leto'nun söylediklerini daha derin düşünmek zorunda kaldı.

Leto ona patlayıcı şiddet hakkında bir şeyler anlatmıştı ve Idaho kadınların sessizce dua edişini izlerken, o sözleri hatırladı: "Erkekler sınıfların sabitlenmesine meyillidirler ve onlar katmanlı toplumlar yaratırlar. Katmanlı bir toplum ise şiddete en davetkâr yaklaşan toplumdur. Bu tür bir toplum parçalanıp dağılmaz; patlar."

"Kadınlar bunu hiç yapmaz mı?"

"Tamamen erkeklerin boyunduruğunda değillerse veya bir erkek modelinde kısılı kalmamışlarsa hayır."

"Kadın ve erkek cinsleri birbirlerinden bu kadar farklı olamazlar!"

"Ama öyleler. Kadınlar cinsiyetlerine dayalı ortak amaçlar, sınıf ve kast sistemlerini aşan amaçlar bulurlar. Kadınlarımın dizginleri elde tutmalarına işte bu yüzden izin veriyorum."

Idaho şu anda karşısında dua eden bu kadınların gerçekten de dizginleri ellerinde tuttuklarını kabullenmek zorundaydı.

Acaba Leto bu gücün ne kadarını benim ellerime devredecek?

Bunun öylesine korkunç bir çekiciliği vardı ki! Idaho kendisini hevesten tir tir titrerken buldu ve birden Leto'nun niyetinin tam da bu olduğunu fark edince içi buz kesti. *Baştan çıkmamı istiyor!*

Devasa salonu dolduran kadınlar dualarını bitirmişler ve başlarını kaldırmış Leto'ya bakıyordu. Idaho hayatında ilk kez böylesine kendinden geçmiş insan yüzleri görüyordu –seks anından ya da zafere ulaşmış orduların coşkusundan çok farklıydı– böylesine güçlü bir tapınmaya daha önce hiç tanık olmamıştı.

"Bugün yanımda Duncan Idaho duruyor," dedi Leto. "Duncan herkes işitebilsin diye sadakatini bugün burada ilan edecek. Duncan?"

Idaho bağırsaklarının buz gibi olduğunu hissetti. Leto ona çok

basit bir seçim sunmuştu: *Tanrı-İmparator'a sadakatini ilan et ya da öl!*

Alay eder, duraksar veya herhangi bir şekilde karşı çıkarsam, bu kadınlar beni elleriyle öldürürler.

Idaho derin bir öfkeye kapıldı. Ama sonra yutkundu, boğazını temizledi ve konuştu: "Kimse sadakatimden şüphe duymasın. Atreideslere sadığım."

Sesinin Leto'nun Ix yapımı cihazı sayesinde yükselip salonun her yanında gürlediğini duydu.

Bu etki Idaho'yu irkiltti.

"Paylaşıyoruz!" diye haykırdı kadınlar. "Paylaşıyoruz! Paylaşıyoruz!"

"Paylaşıyoruz," dedi Leto.

Yeşil renkli kısa cüppelerinden tanınan genç balıkla-konuşan öğrencileri her taraftan salona doluştular ve onların yarattığı küçük hareket düğümleri mekânı dolduran huşu dolu yüzlerden oluşan dokuyu bir girdap gibi dalgalandırdı. Her öğrencinin elinde minik kahverengi ekmek dilimleriyle dolu birer tepsi vardı. Tepsiler kalabalığın içinden geçirilirken, eller dalga dalga uzanıp dilimleri zarifçe aldılar; hareket eden kolların yarattığı hoş bir dansı bu. Her el birer dilim aldı ve havaya kaldırdı. Tepsi taşıyanlardan biri platformun kenarına gelip tepsiyi Idaho'ya uzattığında Leto dedi ki:

"İki tane alıp birini bana ver."

Idaho eğilip iki dilim aldı. Dilimler incecik ve gevrekti. Ayağa kalkıp birini yavaşça Leto'ya verdi.

"Yeni muhafızlar seçildi mi?" diye gürledi Leto.

"Evet Lordum!" diye haykırdı kadınlar.

"İmanımı koruyor musunuz?"

"Evet Lordum!"

"Altın Yol'da yürüyor musunuz?"

"Evet Lordum!"

Kadınların haykırışları Idaho'ya dalga dalga çarpıyor ve sersemletiyordu.

"Paylaşıyor muyuz?" diye sordu Leto.

"Evet Lordum!"

Kadınlar cevap verirken Leto ekmek dilimini ağzına attı. Platformun önündeki anneler ellerindeki dilimlerden birer ısırık alıp geri kalanını çocuklarına verdiler. Bu beyaz cüppeli kadınların arkasındaki balıkla-konuşanlar kalabalığı da ellerini yavaşça indirip dilimlerini yediler.

"Ekmeğini ye Duncan," dedi Leto.

Idaho dilimi ağzına attı. Gulâm vücudu baharata alıştırılmamıştı, ama belleği onu hâlâ anımsıyordu. Ekmekte hafif acı bir melanj tadı vardı. Bu tat adamın bilincindeki eski anıları uyandırdı – siyeçte yenilen yemekler, Atreides Şatosundaki resmi ziyafetler ... eskiden her şeyde baharat tadı vardı.

Ekmeği yutarken, salonun sessizleştiğini fark etti. Herkes nefesini tutmuştu. Sonra birden Leto'nun arabasından güçlü bir *tıkırtı* duyuldu. Idaho dönüp sesin kaynağını aradı. Leto arabasının bir kapağını açmış ve içinden kristal bir kutu çıkarıyordu. Kutu içten gelen mavimtırak bir ışıkla parlıyordu. Leto kutuyu arabanın üstüne koydu, parlak kapağını açtı ve içinden bir billurbıçak çıkardı. Idaho kabzasına yerleştirilmiş yeşil mücevherler ve tutma yerinin ucuna kazınmış atmaca sembolü sayesinde bıçağı hemen tanıdı.

Paul-Müeddib'in billurbıçağı!

Idaho bu bıçağı gördüğünde çok etkilendiğini fark etti. Gözlerini ondan alamıyordu, sanki yeterince dikkatli bakarsa ilk sahibini geri getirebilecekmiş gibiydi.

Leto bıçağı havaya kaldırdı. Zarif ve kıvrık bıçak süt beyazı bir parıltı saçıyordu.

"Hayatlarımızın tılsımı," dedi Leto.

Kadınlar susuyor ve pür dikkat bakıyordu.

"Müeddib'in bıçağı," dedi Leto. "Şeyh Hulud'un dişi. Şeyh Hulud geri gelecek mi?"

Kadınların yanıtı, daha önceki haykırışlarının tam tersine bastırılmış bir mırıltı halindeydi ve bu durum çok güçlü bir etki yaratmıştı:

"Evet Lordum."

Idaho dikkatini balıkla-konuşanların coşkuyla kaplanmış yüzlerine yöneltti.

"Şeyh Hulud kimdir?" diye sordu Leto.

Yine hep bir ağızdan mırıldandılar: "Sizsiniz, Lordum."

Idaho kendi kendine başını sallayarak düşündüklerini onayladı. Bu durum Leto'nun tarihte eşi benzeri görülmemiş korkunç bir gücü açığa çıkardığının kanıtıydı. Leto bunu anlatmıştı gerçi, ama bu devasa salonda görmek ve hissetmek bambaşkaydı. Yine de Leto'nun sözlerini anımsıyordu; sanki bu sözler gerçek anlamlarını sergilemek için bu anı beklemişlerdi. Idaho bu sözleri işittiğinde yeraltı mezarlığında olduklarını anımsıyordu ... Leto'nun çok seviyormuş göründüğü, ama Idaho'nun nefret ettiği o nemli ve loş yerde – yüzyılların tozuyla ve çürümüş kadim bedenlerin kokusuyla dolu o yerde.

"Ben bu insan toplumunu oluşturuyor ve onu üç bin yıldan daha uzun süredir şekillendiriyorum," demişti Leto. "Böylece bütün insanoğlunun ergenlikten çıkmasını sağlayacak bir kapı açacağım."

"İyi ama söylediğiniz bu şeylerin kadınlar ordusuyla ne ilgisi var!" diye itiraz etmişti Idaho.

"Tecavüz kadınlara yabancı bir kavramdır, Duncan. Cinsiyet kaynaklı davranış farklılıklarını soruyordun, işte bu sana bir örnek."

"Konuyu değiştirmeyi bırakın!"

"Değiştirmiyorum. Tecavüz her zaman için erkek ordularının fetihten sonraki ödülleri olmuştur. Erkekler tecavüz eylemine giriştikleri zaman bile ergenlik fantezilerinden vazgeçmek zorunda kalmazlar."

Idaho bunu duyunca nasıl da hiddetlendiğini hatırladı.

"*Hurilerim* erkekleri evcilleştiriyor," demişti Leto. "Kadınlar evcilleştirmenin ne kadar önemli olduğunun binlerce yıldır farkında."

Idaho, Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzüne konuşmadan bakmıştı.

"Evcilleştirmek," demişti Leto. "Bir tür sağ kalma düzenine ayak uydurmaktır. Kadınlar bunu erkeklerden öğrendi ve şimdi de erkekler kadınlardan öğreniyor."

"Ama demiştiniz ki..."

"*Hurilerim* genellikle başlangıçta bir tür tecavüze boyun eğer, ama yalnızca derin bir karşılıklı bağ oluşturmak için."

"Kahretsin! Siz..."

"Bağ dedim Duncan! Bağ!"

"Kendimi onlara bağlı hissetmiyorum ..."

"Eğitim zaman alır. Sen yalnızca kadim normların temsilcisisin. Senin sayende yenileri değerlendirmek mümkün oluyor."

Leto'nun sözleri bir an Idaho'yu hissizleştirmişti. Sadece derin bir boşluk hisseder olmuştu.

"*Hurilerim* olgunlaşmayı öğretir," demişti Leto. "Erkeklerin olgunlaşmalarını denetlemeleri gerektiğini bilirler. Bu şekilde kendileri de olgunlaşır, en sonunda da zevcelere ve annelere dönüşür; böylece bizler de ergenlik saplantılarımızdan kaynaklanan vahşet güdülerimizden kurtuluruz."

"Görmeden inanmam!"

"Büyük Paylaşım sırasında göreceksin."

Şimdi Siaynoq salonunda, Leto'nun yanında dururken, Idaho gerçekten de muazzam bir güce, Leto'nun anlattığı türden bir evreni yaratabilecek güce tanık olduğunu kabullenmek zorunda kalıyordu.

Leto billurbıçağını kutuya geri koyduktan sonra, kutuyu da İmparator Arabası'ndaki eski yerine yerleştirdi. Kadınlar onu sessizce izliyordu. Çocuklar bile susmuştu – bu büyük salonda toplanmış güç herkesi sindirmişti.

Idaho çocuklara baktı. Leto ona bu çocukların büyük mevkilerle ödüllendirileceğini söylemişti – erkek ya da dişi, hepsi de muazzam güçlere kavuşacaktı. Erkek çocuklar hayatları boyunca kadınlar tarafından yönetilecekti. Böylece (Leto'nun tabiriyle) "ergenlikten çıkıp üreyen erkeklere dönüşme evreleri" daha kolay olacaktı.

Balıkla-konuşanlar ve onların çocuklarının hayatlarında "baş-

kalarının tatmadığı bir heyecan" olurdu.

İrti'nin çocuklarına ne olacak? diye merak etti Idaho. *Benden önceki Duncan da buraya gelip karısının beyazlar içinde Leto'nun ayinine katılmasını izlemiş miydi?*

Leto burada bana ne öneriyor?

Hırslı bir komutan, bu kadınlar ordusu sayesinde Leto'nun imparatorluğunu ele geçirebilirdi. Yoksa geçiremez miydi? Hayır ... Leto yaşadığı sürece böyle bir şey olamazdı. Leto bu kadınların doğasında "asker saldırganlığı" bulunmadığını söylemişti.

"İçlerinde bu saldırganlığın gelişmesini önlüyorum," demişti. "Her on yılda bir, İmparator Festivali'yle birlikte muhafızlar değişiyor ve sıra yeni nesle geliyor. Mevkilerini yitiren kız kardeşlerse kara kara düşünüyor ve sonsuza dek yitirdikleri sevdiklerine üzülüyor. Siaynoqlar düzenli ve saptanmış aralarla birbirini takip ediyor, değişim hiç değişmeksizin sürüyor."

Idaho beyaz giysili kadınlara ve çocuklarına baktı. O sessiz yüzlere bakarken, karşısındaki bu kalabalığın imparatorluğun her tarafına dağılmış muazzam kadınlar ordusunun yalnızca küçücük bir bölümü olduğunu düşündü. Leto'nun şu sözlerine inanıyordu artık:

"Güçleri azalmıyor; aksine her on yılda bir daha da artıyor."

Sonunda ne olacak? diye merak etti Idaho.

Hurilerini kutsuyormuş gibi kollarını kaldıran Leto'ya baktı.

"Şimdi aranızda yürüyeceğiz," dedi Leto.

Kadınlar yana çekilip bir yol açtı. Yol kalabalığın içinde yeryüzündeki bir deprem yarığı gibi açılıyordu.

"Duncan, önden yürü," dedi Leto.

Idaho yutkundu, boğazı birden kupkuru kesilmişti. Avucunu platformun kenarına dayayıp aşağıdaki açıklığa atladı. Sonra o *yarığa* girdi, çünkü bu sınavı ancak böyle sona erdirebileceğini biliyordu.

Dönüp arkasına baktığında, Leto'nun arabasının süspansörleri sayesinde havada süzülerek, görkemli bir şekilde inmekte olduğunu gördü.

Idaho önüne dönüp adımlarını hızlandırdı.

Kadınlar yarığı daraltti. Tuhaf bir sessizlik içindeydiler. Önce Idaho'ya, sonra da arkadan gelen Ix arabasının üstündeki devasa dönüşmemiş solucan bedenine baktılar.

Idaho yürürken kadınlar her taraftan ellerini uzatıp ona, Leto'ya ve İmparator Arabası'na dokunmaya başladılar. Idaho o tutkulu kadınların kendilerini zor zapt ettiğini hissetti. Hayatında hiç bu kadar korktuğunu hatırlamıyordu.

Liderlikte temel sorun şudur: Kim Tanrı rolüne soyunacak?

— MÜEDDİB
Sözlü Tarih'ten alınmıştır

Hwi Noree genç bir balıkla-konuşan rehberin peşinden, Onn'un derinliklerine döne döne inen spiral ve geniş bir rampada yürüyordu. Lord Leto onu Festival'in üçüncü gününün akşamında geç bir saatte çağırmıştı ve Hwi Noree bu çağrıyı aldığında duygusal dengesini korumakta zorlandığı bir görüşme yapıyordu.

Baş asistanı Othwi Yake hiç de hoş bir adam değildi – uzun ve dar suratlı, açık sarı saçlı bir yaratıktı. Hiçbir şeye fazla bakmazdı, hele konuştuğu insanların gözlerine *asla* bakmazdı. Yake ona "Festival Şehri'nde geçenlerde patlak veren şiddet olaylarının özetini" içeren, memerase kâğıdına yazılmış tek sayfalık bir rapor sunmuştu.

Hwi Noree'nin oturduğu masanın yanında durmuş ve sol tarafında bir noktaya bakarak "Balıkla-konuşanlar şehrin her yanında yüz dansçılarını öldürüyorlar," demişti. Buna pek üzülmüşe de benzemiyordu.

"Neden?" diye sormuştu Hwi Noree.

"Bene Tleilaxuların Tanrı-İmparator'u öldürmeye çalıştığı söyleniyor."

Hwi Noree bunu duyunca bedeni bir korku dalgasıyla sarsılmış ve arkasına yaslanıp çevresine, elçilik ofisine bakmıştı. Burası yuvarlak bir odaydı ve odada bulunan yarım daire şeklindeki masa-

nın ışıl ışıl cilalanmış yüzeyinin altında çeşitli Ix aletlerinin kumandaları gizliydi. Penceresi olmayan odanın karanlık ve ciddi bir havası vardı. Kahverengi ahşap panellerin ardında, casus cihazlarına karşı konulmuş aletler gizliydi.

Hwi korkusunu belli etmemeye çalışarak başını kaldırıp Yake'ye bakmıştı. "Peki Lord Leto..."

"Suikasttan yaralanmadan kurtulmuş gibi görünüyor. O kırbaçlama olayı suikast girişimi yüzündendi herhalde."

"Yani böyle bir girişim *sahiden* yapıldı mı sence?"

"Evet."

Tam o sırada içeriye Lord Leto'nun gönderdiği balıkla-konuşan girmişti, dışarıdakilerin geldiğini bildirmesine bile fırsat vermeden. Arkasında "Rahibe Ana Anteac" olarak tanıttığı yaşlı bir Bene Gesserit vardı. Anteac, Yake'ye gözünü dikmiş bakarken, neredeyse çocuksu bir yüze sahip olan balıkla-konuşan mesajını iletmişti:

"Lord Leto size 'Çağırınca hemen gel' dediğini hatırlatmamı istedi. Sizi çağırıyor."

Balıkla-konuşan bu mesajı iletirken, Yake huzursuzca etrafa bakınmaya başlamıştı. Sanki odada bulunmayan bir şeyi arıyordu. Hwi giysisinin üstüne koyu mavi bir cüppe geçirdikten sonra Yake'ye geri dönene dek ofisle ilgilenmesini söyleyerek elçilikten çıkmıştı.

Elçiliğin dışında akşam göğü turuncuydu ve sokak tuhaf bir şekilde boştu. Anteac balıkla-konuşana bakıp "Evet" demiş, sonra da yanlarından ayrılmıştı. Balıkla-konuşan, Hwi'yi boş sokaklardan geçirerek yüksek ve penceresiz bir binaya götürmüştü. Binanın içinde şehrin derinliklerine doğru inen spiral şeklindeki bu rampa vardı.

Rampanın bu keskin virajlarını izleyerek döne döne inmek Hwi'nin başını döndürüyordu. Rampanın ortasındaki boşlukta salınan beyaz renkli minicik korküreler yaprakları çok büyük olan mor-yeşil renkli bir asmayı aydınlatıyordu. Asma ışıldayan altın tellerle asılmıştı.

Rampanın siyah renkli yumuşak zemini ayak seslerini yutuyor-

du ve bu yüzden de Hwi'nin cüppesinin hışırtıları iyice belirginleşmişti.

"Beni nereye götürüyorsun?" diye sordu Hwi.

"Lord Leto'ya."

"Bunu biliyorum, ama nerede o?"

"Özel odasında."

"Amma da aşağıdaymış."

"Evet, Lord derinlikleri sever."

"Bu şekilde dönüp durarak yürümekten başım döndü."

"Asmaya bakmazsanız geçer."

"Ne bitkisi bu?"

"Tunyon asması; kesinlikle kokusuz olduğu söylenir."

"Hiç duymamıştım. Nereden geldi?"

"Sadece Lord Leto biliyor."

Konuşmadan yürüdüler. Hwi kendi hislerini anlamaya çalışıyordu. Tanrı-İmparator'u düşündüğünde hüzünleniyordu. Leto'nun içindeki erkeği, eğer bir insan olsa dönüşebileceği erkek halini görüyordu. Böyle bir adam neden böyle bir hayatı seçmişti? Bunu bilen var mıydı? Moneo biliyor muydu?

Belki de Duncan Idaho biliyordu.

Düşünceleri Idaho'da yoğunlaştı – fiziksel olarak öylesine çekici bir erkekti ki. Mıknatıs gibiydi! Onun çekiciliğine kapıldığını hissetti. Keşke Leto bir insan bedenine ve Idaho'nun görünüşüne sahip olsaydı.[Φ] Moneo ise – o da başka meseleydi. Önünde yürüyen balıkla-konuşanın sırtına baktı.

"Bana Moneo'dan biraz bahseder misin?" diye sordu.

Balıkla-konuşan başını çevirip omzunun üzerinden ona baktı; kadının soluk mavi gözlerinde tuhaf bir ifade vardı – kaygı veya tuhaf bir huşu.

"Bir şey mi oldu?" diye sordu Hwi.

Balıkla-konuşan önüne dönüp dikkatini yeniden dönerek aşa-

[Φ] İngiltere baskısında buraya şöyle bir cümle eklenmiş: "Bunu düşündüğünde, Leto'nun dönüşümünü Idaho'yla konuşamayacağını anladı." –ed.

ğı inen rampaya verdi.

"Lord Leto, Moneo'yu soracağınızı söylemişti," dedi.

"Öyleyse bana ondan biraz bahsetsene."

"Ne söyleyebilirim ki? O, Lordun en yakın sırdaşıdır."

"Duncan Idaho'dan da mı yakın?"

"Tabii ki. Moneo bir Atreides'tir."

"Moneo dün bana gelmişti," dedi Hwi. "Tanrı-İmparator hakkında bilmem gereken bir şey olduğunu söyledi. Tanrı-İmparator'un ders vermek uğruna her şeyi, *her şeyi* yapabileceğini söyledi."

"Evet, böyle düşünenler çok," dedi balıkla-konuşan.

"Sen aynı fikirde değil misin peki?"

Hwi bu soruyu sorarken, rampanın son kıvrımını da dönerek küçük bir antreye girmişlerdi ve birkaç adım ötede kemerli bir giriş vardı.

"Lord Leto seni hemen görmek istiyor," dedi balıkla-konuşan. Sonra rampaya geri döndü ve neye inandığını söylemeden uzaklaşmaya başladı.

Hwi kemerin altından geçince kendini basık tavanlı bir odada buldu. Görüşme odasından çok daha küçüktü burası. Havası serin ve kuruydu. Üst köşelere gizlenmiş ışık kaynaklarından mekâna donuk sarı bir ışık yayılıyordu. Gözleri odanın loşluğuna alışınca, alçak bir kabartının etrafına yerleştirilmiş halılar ve yumuşak minderler gördü ... Kabartı hareket edince elini ağzına bastırdı; sonra onun Lord Leto olduğunu anladı. Arabasının üstündeydi, ama araba yer döşemesinden daha alçak bir zemine yerleştirilmişti. Birden mekânın neden böyle tasarlandığını anladı. Lord Leto'nun insan konuklarını görkemli fiziksel farklılığı nedeniyle tepeden bakarak rahatsız etmesini engelliyordu. Uzun ve devasa gövdesi konusundaysa ışığı yüzüne ve ellerine vermek suretiyle geri kalan bedeni gölgelerin arasına gizlemekten başka hiçbir şey yapılamazdı.

"Gel ve otur," dedi Leto. Alçak, cana yakın bir sesle konuşmuştu.

Hwi, Leto'nun yüzünden sadece birkaç metre ötedeki kırmızı

bir mindere geçip oturdu.

Leto kadının hareketlerini açıkça sergilediği bir keyifle izliyordu. Hwi'nin üstünde koyu sarı bir giysi vardı. Saçını atkuyruğu yapmış olması, yüzünü genç ve masum gösteriyordu.

"Ix'e mesajınızı yolladım," dedi Hwi. "Ve yaşımı bilmek istediğinizi de söyledim."

"Belki söylerler," dedi Leto. "Hatta bakarsın gerçeği bile söyleyebilirler."

"Nerede ve hangi şartlar altında doğduğumu bilmeyi isterim," dedi Hwi, "ama sizin bununla neden ilgilendiğinizi anlayamıyorum."

"Hakkındaki her şey bana ilginç geliyor."

"Beni daimi sefir yapmanızdan hoşlanmayacaklar."

"Efendilerin hem formaliteye düşkün, hem de gevşek insanlar," dedi Leto. "Tuhaf bir karışım. Ahmaklardan pek hoşlanmam."

"Ahmak olduğumu mu düşünüyorsunuz Lordum?"

"Malky ahmak değildi. Sen de değilsin tatlım."

"Amcamdan yıllardır haber alamıyorum. Öldü mü kaldı mı bilmiyorum."

"Belki bunu da öğreniriz. Malky sana *Tâkıyye*[Φ] diye bir şey yaptığımdan hiç bahsetti mi?"

Hwi bir an düşündü. "bu, kadim Fremenlerin *ketman* dediği şey değil mi?"

"Evet. Eğer açıklaman karşındakine acı verecekse kimliğini gizlemek anlamına geliyor."

"Şimdi hatırladım. Takma isimlerle tarihçeler yazdığınızı söylemişti ve bunların bazıları da çok ünlüymüş."

"*Tâkıyye* meselesi de zaten onunla bu konuyu tartışırken açılmıştı."

"Şimdi bana neden *tâkıyye* meselesinden bahsediyorsunuz Lordum?"

"Başka konulara girmeyelim diye. Gemiyapıcı Nuh'un kitapla-

Φ *Tâkıyye*: Arapça. Sakınma, çekinme, birinin sahip olduğu mezhebi gizlemesi. –ed.

rını yazan benim, biliyor musun?"

Hwi hafifçe kıkırdamasını engelleyemedi. "Bu çok eğlendirici, Lordum. Bana onun *hayatını* okumam söylenmişti."

"Hayatını yazan da benim. Peki, benden nasıl sırlar öğrenmen emredildi?"

Hwi, Leto'nun konuyu böyle aniden değiştirmesi karşısında hiç bocalamadı.

"Lord Leto'nun dininin içsel mekanizmalarını ve nasıl işlediğini merak ediyorlar."

"Gerçekten mi?"

"Dinsel kontrolü Bene Gesseritlerin elinden almayı nasıl başardığınızı bilmek istiyorlar."

"Hiç şüphesiz benim yaptıklarımı tekrarlayabilmeyi istiyorlardır."

"Akıllarında bunun olduğuna eminim, Lordum."

"Hwi, aslında sen Ixlileri hiç temsil etmiyorsun."

"Ben sizin kulunuzum, Lordum."

"Peki, senin de kendi adına merak ettiğin şeyler yok mu?"

"Korkarım benim merak ettiğim şeyler sizin hoşunuza gitmeyebilir."

Leto bir an Hwi'yi süzdü. "Anlıyorum. Evet, haklısın. Şimdilik fazla mahrem konularda sohbet ederek yakınlaşmayalım. Rahibeler Birliğinden bahsetmemi ister misin?"

"Evet, iyi olur. Biliyor musunuz, bugün Bene Gesserit delege heyetindekilerden biriyle tanıştım."

"Anteac ile."

"Onu korkutucu buldum," dedi Hwi.

"Anteac'tan hiç korkma. Elçiliğine onu gönderen benim. Elçiliğinizin yüz dansçıları tarafından istila edildiğinin farkında mıydın?"

Hwi hafif bir çığlık attı ve sonra birden bağrı buz kesti. "Othwi Yake mi?" diye sordu.

"Anlamış mıydın?"

"Aslında yalnızca ondan hiç hoşlanmamıştım ve ayrıca da duy-

duğuma göre ..." Sonra birden neler olup bittiğini tam olarak kavramanın verdiği etkiyle susup omuzlarını silkti. "Ona ne olmuş peki?"

"Asıl Yake'ye mi? Ölmüştür. Yüz dansçıları, kılığına girdikleri kişileri genellikle öldürürler. Balıkla-konuşanlarıma elçiliğindeki tüm yüz dansçılarını öldürmelerini çok açık bir şekilde emrettim."

Hwi susuyordu, ama yanaklarından yaşlar süzülüyordu. *Sokaklar o yüzden boştu demek. Anteac o yüzden gizemli bir şekilde "Evet" dedi. Bu her şeyi açıklıyor.*

"Sana Balıkla-konuşan yardımcılar vereceğim," dedi Leto. "Kendi adamlarını seçene kadar onlarla idare edersin. Hem seni çok iyi korurlar."

Hwi başını sallayınca gözyaşları saçıldı. Ix sorgulayıcıları Tleilaxulara çok kızacaktı. Ixliler yazacağı rapora inanır mıydı acaba? Elçiliğindeki herkesin yerine yüz dansçıları geçmişti demek! Buna inanmak çok güçtü.

"Hepsi mi?" diye sordu.

"Yüz dansçılarının adamlarından herhangi birini sağ bırakmalarına hiç gerek yoktu. Sırada sen vardın."

Hwi ürperdi.

"Seni öldürmeyi erteleddiler, çünkü beni kandırabilmek için seni çok iyi taklit etmeleri gerektiğini biliyorlardı. Neler yapabildiğimden emin değiller."

"Öyleyse Anteac..."

"Rahibeler de, ben de yüz dansçılarını fark etme yeteneğine sahibiz. Hele Anteac ... işini çok başarılı bir şekilde yapar."

"Tleilaxulara hiç kimse güvenmiyor," dedi Hwi. "Bunca zamandır nasıl yok edilmediler hayret."

"Uzmanları kullanmanın bazı sınırları vardır, ama faydalı da olabilirler. Beni şaşırtıyorsun Hwi. Gözünü kan bürüyebileceğini hiç düşünmezdim."

"Tleilaxular ... insan olamayacak kadar zalimler. Onlar insan değiller!"

"Bana inanmalısın ki insanlar da en az onlar kadar zalim olabi-

lir. Benim bile zalimlik yaptığım zamanlar oldu."

"Biliyorum Lordum."

"Gerçi kışkırtılmıştım," diye belirtti Leto, "ama cidden yok etmeyi düşündüğüm tek halk Bene Gesseritler oldu."

Hwi öyle şaşırdı ki konuşamadı.

"Olmaları gereken şeye hem çok yakın, hem çok uzaklar," dedi Leto.

Hwi sonunda konuşabildi. "Ama Sözlü Tarih'e göre..."

"Rahibe Analar dini, evet. Onlar eskiden farklı toplumlara göre farklı dinler tasarlarlardı. Buna *mühendislik* derlerdi. Kulağa nasıl geliyor sence?"

"Duygusuzca."

"Evet, öyle. Sonuçta büyük hatalar yaptılar. Ortak bir din oluşturma yolundaki tüm çabalara rağmen, imparatorlukta irili ufaklı sayısız tanrı, küçük kutsal varlıklar ve sahte peygamberler türemişti."

"Siz bu durumu değiştirdiniz Lordum."

"Bir yere kadar. Ama tanrılar zor ölür Hwi. Şimdi evrende tek tanrılı dinim hâkim, ama eski çok tanrılılığın kalıntıları hâlâ varlıklarını sürdürüyor; türlü kılıklara bürünerek yeraltına çekildiler."

"Lordum, sözlerinizde bir ... bir ..." Başını olumsuz bir tavırla iki yana salladı.

"Bene Gesseritler kadar soğuk ve hesapçı olduğumu mu düşünüyorsun?"

Hwi başıyla onayladı.

"Babamı, ulu Müeddib'i ilahlaştıran Fremenlerdi. Gerçi o ulu sayılmayı önemsemezdi."

"Ama Fremenler..."

"Haklıydı mı diyeceksin? Benim sevgili Hwi'm, Fremenler gücün kullanımını severdi ve üstünlüklerini muhafaza etme hırsına kapılmışlardı."

"Bu ... korkunç bir şey Lordum."

"Söylemek istediğin şeyi anlayabiliyorum. İlahlaşıp bir tanrı

haline gelmenin böylesine kolay olması hoşuna gitmedi. Öyle ya, o zaman herkes ilah olabilir."

"Fazla tesadüfi geldi Lordum," dedi Hwi, soğuk ve sınayıcı bir sesle.

"Ama seni temin ederim ki herkes ilah *olamaz*."

"Ama ilahlığı ondan devraldığınızı ima..."

"Böyle bir şeyi sakın bir balıkla-konuşana söylemeye kalkışma," dedi Leto. "Yoksa şiddetle üstüne saldırırlar; kâfirleri hiç sevmezler."

Boğazı kupkuru kesilen Hwi yutkunmaya çalıştı.

"Senin iyiliğin için söylüyorum o kadar," dedi Leto.

"Sağ olun Lordum," diye fısıldayabildi Hwi.

"Tanrılığım aslında Fremenlerime artık kabilelere ölü suyu veremeyeceğimi söylediğim gün başlamıştı. Ölü suyu nedir bilir misin?"

"Dune günlerinde, ölülerin bedenlerinden damıtılıp alınan su," dedi Hwi.

"Bakıyorum Gemiyapıcı Nuh'u okumuşsun."

Hwi hafifçe gülümsemeyi başardı.

"Fremenlerime suyun artık isimsiz kalmış bir Yüce Tanrıya adanacağını söyledim. Ama yine de bu suyun kontrolü benim ihsanım sayesinde Fremenlere verilmişti."

"O günlerde su çok değerliydi herhalde."

"Çok! Ve ben, bu isimsiz tanrının elçisi olarak, o değerli suyu tam üç yüz sene boyunca kontrol ettim."

Hwi alt dudağını ısırdı.

"Hâlâ hesapçı bir tavır gibi geliyor mu?" diye sordu Leto.

Hwi başıyla onayladı.

"Öyleydi. Sıra kız kardeşimin suyunu adamaya geldiğinde, bir mucize gerçekleştirdim. Gani'nin küllerinin konduğu kaptan tüm Atreideslerin sesleri yükseldi. Böylece Fremenlerim onların Yüce Tanrılarının aslında ben olduğumu anladılar."

Korkarak konuşan Hwi'nin sesi bu açıklamanın getirdiği karmaşık belirsizliklerle doluydu: "Lordum, aslında gerçek bir tanrı

olmadığınızı mı söylüyorsunuz?"

"Sana ben ölümle saklambaç oynamam diyorum."

Hwi ona dakikalarca hiç konuşmadan baktı. En sonunda konuştuğundaysa Leto'ya asıl söylemek istediği şeyi anladığına emin olduğu duygusunu verebilecekti. Aslında bu yalnızca ona olan sevgisini daha da güçlendirecek bir tepkiydi.

"Ölümünüz başka ölümlere benzemeyecek," dedi Hwi.

"Sevgili Hwi," diye mırıldandı Leto.

"Peki ama gerçek bir Yüce Tanrı'nın vereceği hükümden korkmuyor musunuz?"

"Beni yargılıyor musun Hwi?"

"Hayır, ama sizin için korkuyorum."

"Ödediğim bedeli düşün," dedi Leto. "Çocuklarımdan, torunlarımdan her birinde bir parçam, bilinçli ama aciz bir parçam olacak."

Hwi elleriyle ağzını kapayıp ona bakakaldı.

"Babamın yüzleşmeye korktuğu ve önlemeye çalıştığı şey aslında buydu işte: Aciz bir kimliğin sonsuza dek sürekli olarak bölünüp durması."

Hwi ellerini yavaşça indirip fısıldadı: "Sahiden bilinçli olacak mısınız?"

"Bir anlamda ... bilinçli ama dilsiz olacağım. Her kumsolucanının ve her kumalabalığının içinde bilincimin ufacık bir parçası olacak – bilinçli, ama tek bir hücreyi bile etkileyemeyen birer inci tanesi ... sonsuz bir rüyada yaşayıp farkında olmak."

Hwi ürperdi.

Leto, Hwi'nin böyle bir var oluşu kavramaya çalışmasını izledi. Benliğinin bölünmüş minicik parçacıklarının, günlüğünü kaydetmekte kullandığı Ix makinesini sonuna dek kullanmaya çalışacağını hayal edebiliyor muydu acaba? O korkunç bölünmeden sonra dünyasına nasıl sarsıcı bir sessizliğin çökeceğini hissedebiliyor muydu?

"Lordum, eğer bunları açıklarsam kesinlikle sizin aleyhinize kullanırlar."

"Söyleyecek misin?"

"Tabii ki hayır!" Hwi başını yavaşça sağa sola salladı. Leto neden böylesine korkunç bir dönüşümü kabul etmişti? Bir kurtuluş çaresi yok muydu?

"Düşüncelerinizi yazıya döken o makine, eğer ayarlanabilirse ..." dedi Hwi bir süre sustuktan sonra.

"Milyonlarca parçacığımın kullanımına mı? Veya milyarlarca? Hatta daha da fazla? Sevgili Hwi, o bilinçli inci tanelerinden hiçbiri aslında ben olmayacağım ki."

Hwi'nin gözleri yaşardı. Gözlerini kırpıştırıp derin bir nefes aldı. Leto, onun Bene Gesseritlerin eğitimini uygulayarak sakinleşmeye çalıştığını fark etmişti.

"Lordum, beni çok korkuttunuz."

"Ve bunu neden yaptığımı da anlayamıyorsun."

"Anlayabilir miyim ki?"

"Elbette. Anlayabilecek çok insan var; ama anladıklarında ne yapacaklarıysa başka bir mesele."

"Bana ne yapacağımı öğretir misiniz?"

"Zaten biliyorsun."

Hwi bu sözleri sessizce düşündü ve ardından da şöyle dedi: "Bunun dininizle ilgili bir şey olduğunu seziyorum."

Leto gülümsedi. "Öyle değerli bir armağansın ki ... artık Ixli efendilerin ne yapsa affederim herhalde. Ne istersen sor, söyleyeyim."

Hwi minderin üzerinden ona doğru eğildi. "Bana dininizin temel işleyişini anlatın."

"Beni yakında yeterince tanıyacaksın Hwi. Söz veriyorum. Şimdilik şunu unutma ki, ilkel atalarımız güneşe tapmakta çok da haksız değildi."

"Güneşe ... tapmak mı?" Hwi şaşkınlıkla geri çekildi.

"Güneş her hareketi kontrol eder, ama dokunulamaz – güneş ölümdür."

"Sizin ... ölümünüz mü?"

"Bütün dinler güneşin etrafında birer gezegen gibi döner durur-

lar; var olabilmek için güneşe, onun enerjisini kullanmaya ihtiyaç duyarlar."

"*Sizin* güneşinizde ne görüyorsunuz Lordum?" diye fısıldadı Hwi.

"Pencerelerle dolu bir evren. Bu pencerelere bakıyor ve çerçevenin içinde ne varsa görüyorum."

"Geleceği mi?"

"Evrenin kökeninde zaman kavramı yoktur. Bu yüzden de tüm zamanları ve gelecekleri içerir."

"Demek doğruymuş," dedi Hwi. "Gelecekte korkunç bir şey gördünüz ve onu engellemek için..." Leto'nun uzun, bölütlü gövdesini gösterdi. "...bu hale geldiniz."

"Bunun birazcık da olsa kutsal bir şey olduğunu düşünüyor musun?"

Hwi yalnızca başıyla onaylayabildi.

"Seni uyarıyorum," dedi Leto. "Benimle her şeyi paylaşırsan, korkunç bir yükün altına gireceksin."

"Bu, sizin yükünüzü hafifletecek mi Lordum?"

"Hayır, ama katlanmamı kolaylaştıracak."

"Öyleyse paylaşacağım. Söyleyin Lordum."

"Daha değil Hwi. Biraz daha sabretmelisin."

Hwi hayal kırıklığına uğramıştı. İç geçirdi.

"Duncan Idaho'm sabırsızlanıyor da," dedi Leto. "Onunla ilgilenmeliyim."

Hwi dönüp arkasına baktı, ama küçük oda hâlâ boştu.

"Artık gitmemi mi istiyorsunuz?"

"Keşke hiç gitmesen."

Hwi ona bakakaldı. Leto'nun tutkusunu, içindeki boşluğu ve açlığı görebiliyordu. Bu durum genç kadını hüzünlendirdi. "Lordum, neden *bana* sırlarınızı açıyorsunuz?"

"Senden bir tanrının karısı olmanı isteyemezdim."

Hwi'nin gözleri faltaşı gibi açıldı.

"Sus, cevap verme," dedi Leto.

Hwi gözleriyle Leto'nun gölgeler arasında kalmış gövdesini in-

celemeye çalıştı.

"Uzun süredir var olmayan organlarımı aramamalısın," dedi Leto. "Bazı fiziksel yakınlıkları yaşama olanağına artık sahip değilim."

Hwi dikkatini yeniden Leto'nun deri katmanlarıyla çevrilmiş yüzüne yoğunlaştırdı; etrafındaki bu yabancı çerçeveye rağmen yüz hatlarının yansıttığı yoğun insansı özelliklere, yanaklarının pembe tenine dikkat etti.

"Eğer çocuk sahibi olmak istersen," dedi Leto, "tek isteğim babasının seçimini bana bırakman olacaktır. Ama henüz senden böyle bir şey istemiş değilim."

Hwi fısıldayarak konuşabildi: "Lordum, ne söyleyeceğimi bilemiyo ..."

"Yakında Kale'ye geri döneceğim," dedi Leto. "Orada benim yanıma gelirsin ve konuşuruz. O zaman sana neyi önlediğimi anlatacağım."

"Korkuyorum Lordum. Bu kadar korkabileceğimi hayal bile edemezdim."

"Benden korkma. Tatlı Hwi'me karşı yalnızca tatlı davranabilirim. Diğer tehlikelere gelince, balıkla-konuşanlarım canları pahasına sana kalkan olacaklardır. Sana bir zarar gelmesine göz yummaya cesaret edemezler!"

Hwi zorlanarak da olsa ayağa kalkmayı başardı, ama tüm bedeni titriyordu.

Leto sözlerinin kadını nasıl da derinden etkilediğini gördü ve bundan büyük üzüntü duydu. Hwi'nin gözlerinde yaşlar parlıyordu. Titremeyi durdurmak için ellerini kenetlemişti, ama yine de başaramıyordu. Hwi'nin Kale'ye kendi rızasıyla geleceğini biliyordu ve ondan ne isterse istesin, vereceği yanıt balıkla-konuşanların vereceği gibi olacaktı:

"Peki Lordum."

Leto birden şunu fark etti: Yer değiştirmeleri ve adamın yükünü üstlenebilmesi mümkün olsaydı Hwi kendisini hemen feda edebilirdi ve bunu yapamamak kadının çektiği acıyı arttırıyordu. Hem zeki hem de çok duyarlı biriydi. Üstelik Malky gibi haz

düşkünü de değildi. Kusursuzluğu korkutucuydu. Normal bir erkek olsaydı eşinden isteyebileceği (*Hayır! Talep edebileceği!*) her şeye sahipti.

Ve Ixliler de bunu biliyordu.

"Şimdi beni yalnız bırak," diye fısıldadı Leto.

Ben halkımın hem anası hem babasıyım. Doğumun ve ölümün hazlarını tattım. Sizlerin neler öğrenmeniz gerektiğini de biliyorum. Biçimler evreninde sarhoş gibi dolaşmadım mı? Evet! Sizi gördüm, arkanızdan ışık vuruyordu. Gördüğünüzü ve hissettiğiniz söylediğiniz evren, o evren benim rüyamdır. Enerjilerimi onun üzerine odaklayınca herhangi bir diyara, her diyara gidebiliyorum. Böylece sizler doğuyorsunuz.

— Çalınmış Günlükler

"Balıkla-konuşanlarımdan öğrendiğime göre Siaynoq'tan hemen sonra Kale'ye gitmişsin," dedi Leto.

Yalnızca bir saat önce Hwi'nin oturduğu yerde ayakta duran Idaho'ya suçlar gibi bakıyordu. Aslında aradan ne kadar az bir zaman geçmişti – ama yine de Leto'ya sanki yüzyıllar geçmiş gibi geliyordu.

"Düşünmek için zamana ihtiyacım vardı," dedi Idaho. Leto'nun arabasının yerleştirildiği karanlık çukura baktı.

"Ve Siona'yla konuşmaya?"

"Evet." Idaho başını kaldırıp Leto'nun yüzüne baktı.

"Ama Moneo'yu çağırtmışsın," dedi Leto.

"Her yaptığım şeyi söylüyorlar mı?" diye sert bir sesle sordu Idaho.

"*Her* yaptığını değil."

"İnsan bazen yalnız kalmak ister."

"Elbette. Ama balıkla-konuşanlar senin için kaygılanıyorlar;

onları bu yüzden suçlama."

"Siona sınanacağını söyledi!"

"Moneo'yu çağırma sebebin bu muydu?"

"Nasıl sınanacak?"

"Moneo biliyor. Onu bu yüzden görmek istediğini tahmin etmiştim."

"Siz tahmin etmezsiniz! *Bilirsiniz*!"

"Siaynoq seni alt üst etmiş Duncan. Kusura bakma."

"Burada ... olmanın benim için nasıl bir şey olduğu konusunda bir düşünceniz var mı?"

"Gulâm olmak kolay değildir," dedi Leto. "Hele bazıları için daha da zordur."

"Çocukça felsefeye ihtiyacım yok!"

"Neye ihtiyacın var, Duncan?"

"Bazı şeyleri bilmeye."

"Mesela?"

"Etrafınızdaki insanların *hiçbirini* anlamıyorum! Moneo bana Siona'nın size karşı çalışan bir asiler örgütünün üyesi olduğunu söyledi; hem de sakin sakin! Kendi öz kızının!"

"Eskiden Moneo da bir asiydi."

"Görüyorsunuz ya işte. Onu da sınadınız mı?"

"Evet."

"Beni de sınayacak mısınız?"

"Sınıyorum zaten."

Idaho ona öfkeyle baktı. "Yönetiminizi, imparatorluğunuzu, hiçbir şeyinizi anlayamıyorum. Öğrenmeye çabaladıkça da anladığım tek şey yalnızca olup bitenlerin hiç farkında olmadığım."

"Ne güzel. Bilgeliğe giden yolu bulmuşsun işte," diye yanıtladı Leto.

"Ne?" diye öfkeyle haykırdı Idaho; küçücük odayı dolduran bir savaş çığlığı atmıştı sanki.

Leto gülümsedi. "Idaho, sana bir şeyi bildiğini düşünmenin, aslında öğrenmenin önündeki en büyük engeli oluşturduğunu söylememiş miydim?"

"Öyleyse anlatın bana, neler oluyor?"

"Dostum Duncan Idaho yeni bir alışkanlık ediniyor. Bildiğini sandığını şeylerin ardına bakmayı da öğreniyor."

"Tamam, tamam." Idaho başını yavaşça sallayarak onayladı. "O zaman Siaynoq denen şeye katılmamın *arkasındaki* sebep neydi peki?"

"Balıkla-konuşanlarımı yeni Muhafız Komutanı'ma ısındırıyorum."

"Şimdi de onları zor zapt ediyorum! Beni Kale'ye götüren muhafızlar yolda durup sevişmek istediler. Senin çağrın üzerine buraya getirenler de..."

"Duncan Idaho'nun çocuklarını görmeye bayıldığımı biliyorlar."

"Kahretsin! Sizin damızlık aygırınız değilim ben!"

"Bağırmana gerek yok, Duncan."

Idaho sakinleşmek için peş peşe derin soluklar aldı. "Onlara *hayır* dediğimde önce alınmış gibi görünüyor, sonra da bana lanet olası bir tür–" başını iki yana salladı, "–kutsal varlıkmışım gibi davranıyorlar."

"Sözünü dinlemiyorlar mı?"

"Sorgusuz sualsiz dinliyorlar ... sizin emirlerinizle çeliştiği zamanlar hariç. Mesela buraya gelmek istememiştim."

"Ama yine de getirdiler."

"*Size asla* karşı gelemeyeceklerini pekâlâ biliyorsunuz!"

"Geldiğine sevindim Duncan."

"Evet, belli oluyor!"

"Balıkla-konuşanlar ne kadar özel biri olduğunu, seni ne çok sevdiğimi, sana ne çok şey borçlu olduğumu biliyorlar. Seninle benim aramda itaat veya itaatsizlik diye bir şey asla söz konusu olamaz."

"Söz konusu olan ne peki?"

"Sadakat."

Düşüncelere dalan Idaho sustu.

"Siaynoq'un gücünü hissettin mi?" diye sordu Leto.

"Anlamsız ve karmaşık bir şey."

"Öyleyse neden bu kadar rahatsız oldun?"

"Balıkla-konuşanlarınız bir ordu değil, onlar resmen polis gücü."

"Bana inan ki öyle değiller. Polisler kaçınılmaz bir şekilde rüşvetçi olurlar."

"Beni orada gücün cazibesiyle baştan çıkarmaya kalkıştınız," diye suçladı Idaho.

"Sınav buydu Duncan."

"Bana güvenmiyor musunuz?"

"Atreideslere karşı sorgusuz sualsiz sadakat beslediğine elbette güveniyorum."

"Öyleyse bu rüşvet, sınav lafları filan ne oluyor?"

"Beni bir polis gücüne sahip olmakla suçlayan tek kişi sensin. Polisler her zaman suçluların zenginleştiğini görürler. Suçlular için en elverişli konumun yüksek mevkiler olduğunu görmemek için bir polisin epey salak olması gerekir."

Idaho diliyle dudaklarını yalayıp Leto'ya açık bir şaşkınlıkla baktı. "Ama aldıkları ahlaki eğitim ... demek istediğim kanunlar ... ve hapishaneler ..."

"Bir kanunu çiğnemek günah sayılmadığında, kanunlar ve hapishaneler neye yarar?"

Idaho başını hafifçe yana eğdi. "Yani bana söylemek istediğiniz şey, kahrolası dininize göre..."

"Günahların cezası epeyce ağır olabilir."

Idaho başparmağıyla omzunun üzerinden işaret ederek kapının ardındaki dünyayı gösterdi. "Bütün bu konuşma idam cezaları ... o kırbaçlama olayı ve..."

"Dikkatsiz kanunlardan ve hapishanelerden olabildiğince kaçınmaya çalışırım."

"Ama hapishaneleriniz *olmalı*!"

"Öyle mi? Hapishaneler sadece mahkemelerin ve polislerin işe yaradığı yanılsamasını güçlendirmeye yarar o kadar. Bir tür iş güvencesidir onlar."

Idaho yavaşça döndü ve parmağıyla içinde bulundukları küçük odaya girdiği kapıyı gösterdi. "Koca gezegenleri yalnızca hapishane olarak kullanıyorsunuz ama!"

"Her yeri hapishane olarak görebilirsin, bu tür yanılsamalarda bulunmak hoşuna gidecekse."

"Yanılsamalar ha!" Idaho elini indirdi. Tamamen şaşkın görünüyordu.

"Evet. Hapishanelerden, polislerden ve kanunlardan bahsediyorsun. Bunlar zenginlerin kurduğu erk sistemlerini gizlemeye yarayan ve kendilerini kendi kanunlarından üstün görmelerine yarayan mükemmel yanılsamalardır."

"Öyleyse sizin düşüncelerinize göre suçu önleyebilmenin tek yolu ..."

"Suçu değil Duncan, günahları."

"Yani dininizin..."

"En büyük günahlar nelerdir biliyor musun?"

"Nelerdir?"

"Hükümetimin görevlilerinden birini rüşvetle yoldan çıkarmaya çalışmak ve hükümetimin görevlilerinden birinin yoldan çıkması."

"Yoldan çıkmaktan kastınız?"

"Temelde, Tanrı Leto'nun tanrılığını inkâr etmek ve ona tapmamak."

"Size mi?"

"Bana."

"Ama bana en başta demiştiniz ki..."

"Tanrılığıma inanmıyor muyum sanıyorsun? Lafına dikkat et Duncan."

Idaho öfkeli, ama kontrollü bir sesle konuştu: "Görevlerimden birinin sırrınızı saklamak olduğunu söylediğiniz o konuşmada, yani..."

"Sırrımı bilmiyorsun."

"Tiran olduğunuzu mu? Ama biliyorum..."

"Tanrılar tiranlardan daha güçlüdür Duncan."

"Duyduklarım hoşuma gitmiyor."

"Söylesene, ne zaman bir Atreides sana işinden *hoşlanmanı* söyledi ki?"

"Benden balıkla-konuşanlarınızın komutanı olmamı istiyorsunuz; ki onlar hem hâkim, hem jüri, hem cellat, hem de..." Idaho sustu.

"Hem de ne?"

Idaho susmayı sürdürdü.

Leto ona baktı. Birbirlerine öyle yakın, ama bir yandan da o kadar uzaktılar ki.

Aslında bu iş tıpkı balık avlamak gibi, diye düşündü Leto. *Bir tartışma da tüm kırılma noktalarını en ince ayrıntısına kadar hesaplamak gerekiyor.*

Idaho'ların sorunu şuydu ki, ağa düştükten kısa bir süre sonra daima ölüyorlardı. Üstelik bu sefer her şey çok daha çabuk gelişmeye başlamıştı. Leto hüzünlendi.

"Size tapmayacağım," dedi Idaho.

"Balıkla-konuşanlar senin ayrıcalıklı olduğunu kabul ediyor," dedi Leto.

"Moneo'yla Siona gibi mi?"

"Hayır, senin durumun onlarınkinden çok daha farklı."

"Demek asiler ayrı bir kategoride."

Leto sırıttı. "En çok güvendiğim adamlarımın tümü de eskiden asiydi."

"Ben değil..."

"Sen mükemmel bir asiydin! Atreideslerin bir monarşinin elinden imparatorluğu almasına yardım ettin."

Idaho'nun gözleri dalgınlaştı. "Evet." Ardından da saçlarındaki bir şeyleri silkelemek istercesine başını sertçe salladı. "Ve bakın işte, o imparatorluğu ne hale getirdiniz!"

"Onu bir sürece yerleştirdim, süreçlerin sürecine."

"Siz öyle diyorsunuz."

"Bilgi, süreçlerin arasında donmuş halde bekler Duncan. Bir süreci çözmek için bir başka süreci kullanabiliriz. En zoruysa akış-

kan süreçleri görüp anlamaktır."

"Yine karmaşık ve anlaşılmaz sözler."

"Yine aynı hatayı yapıyorsun."

"Neden Tleilaxulara diriltip duruyorsunuz beni? Art arda bir sürü gulâm. Bu *sürecin* anlamı ne?"

"Sahip olduğun niteliklerin yüzünden. Bunu babam açıklasın sana."

Idaho'nun dudakları gerilip incecik çizgi bir haline geldiler.

Leto, Müeddib'in sesiyle konuşurken, deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüz hatları bile onunkine benzedi. "Sen benim en güvenilir dostumdun Duncan. Gurney Halleck'ten bile iyiydin. Ama ben geçmişte kaldım."

Idaho zorlukla yutkundu. "Ama hâlâ öyle şeyler yapıyorsunuz ki ..."

"Atreideslere yakışmayan şeyler mi?"

"Kesinlikle evet!"

Leto kendi sesine döndü. "Ama yine de hâlâ bir Atreides'im ben."

"Sahiden öyle misiniz?"

"Başka ne olabilirim ki?"

"Bir bilebilsem!"

"Kelimeler ve sesleri kullanarak oyunlar oynadığımı mı düşünüyorsun?"

"Cehennemin yedi katmanı adına, peki ama yaptığınız şey gerçekten ne?"

"Hayatı koruyor ve onu bir sonraki evreye hazırlıyorum."

"Hayatı öldürerek mi koruyorsunuz?"

"Ölüm hayat için genellikle iyidir."

"Atreidesler böyle düşünmez!"

"Hayır, düşünür. Bizler ölümün değerini biliriz. Oysa Ixliler asla bilemedi."

"Ixlilerin bu konuyla ne ilgisi..."

"Çok ilgisi var. Makinelerini gizlemek için başka makineler yapar onlar."

"Ix Sefiri'ni bu yüzden mi buraya çağırdınız?" diye düşünceli bir sesle sordu Idaho.

"Hwi Noree'yi gördün mü?" diye sordu Leto.

Idaho tavanı gösterdi. "Ben gelirken o gidiyordu."

"Onunla konuştun mu?"

"Burada ne işi olduğunu sordum. Tutacağı tarafı seçtiğini söyledi."

Leto birden kahkahayı bastı. "Ne harika bir kız. Seçimini söyledi mi peki?"

"Artık Tanrı-İmparator'a hizmet ettiğini söyledi. Ona inanmadım tabii."

"Ama inanmalısın."

"Neden?"

"Ahhh, tabii ya. Bir zamanlar büyükannem Leydi Jessica'dan bile şüphelendiğini unutmuşum."

"Geçerli sebeplerim vardı!"

"Siona'dan da şüpheleniyor musun?"

"Herkesten şüphelenmeye başladım!"

"Üstüne üstlük sana verdiğim değeri bilmediğini söylüyorsun," diye suçladı Leto.

"Peki, Siona meselesi ne olacak?" diye sıkıştırdı Idaho. "Onun dediğine göre bizim şey yapmamızı istiyormuşsunuz ... yani, lanet olsun..."

"Siona'nın yaratıcılığına inanmalısın. O yeni ve güzel şeyler yaratabilir. Gerçekten yaratıcı insanlara her zaman için güvenilmeli."

"Ixlilerin düzenbazlıklarına bile mi?"

"Onlar yaratıcı değil. Yaratıcılığı görmek kolaydır; çünkü açıkça ortaya konulur. Gizlilikler ise her zaman için bambaşka bir gücün işaretidir."

"Öyleyse bu Hwi Noree'ye aslında güvenmiyorsunuz, siz yalnızca ..."

"Ben ona *güveniyorum*; tam da biraz önce belirttiğim sebepler yüzünden."

Idaho kaşlarını çattı. Sonra gevşedi ve iç geçirdi. "Demek ki onu daha yakından tanısam iyi olacak. Madem o kadar değer veri..."

"Hayır! Hwi Noree'den uzak duracaksın. Onun için özel bir planım var."

İçimdeki şehir deneyimini her şeyden soyutlayıp yakından inceledim. Şehir fikri beni büyülüyor. Biyolojik bir topluluğun işlevsel ve destekleyici bir sosyal yapıdan mahrum şekilde oluşması felakete yol açar. Karşılıklı ilişkilere dayalı sosyal yapılardan yoksun kalıp tek bir biyolojik topluluğa dönüşen gezegenler daima mahvolmuşlardır. Özellikle kalabalık yerlerde sorunlar artar. Gettolar ölümcüldür. Aşırı kalabalığın getirdiği ruhsal baskı mutlaka patlamayla sonuçlanacaktır. Şehir işte bu güçleri kontrol altına alma yönünde yapılmış bir girişimdir. Şehirlerin bu amaçla kullandığı sosyal biçimler incelenmeye değer şeylerdir. Unutmayın ki herhangi bir sosyal düzenin kuruluşunda mutlaka bir kötü niyet vardır. Yapay bir varlığın var olma savaşıdır bu. Despotluk ve kölelik, benimsenmesi daima muhtemel uygulamalardır. İnsanların zarar görmesini engellemek için kanunlar geliştirilir. Ama o kanunlar da kendi erk yapılarını geliştirir, ki bu durum daha çok zarara ve yepyeni haksızlıklara yol açar. Böylesi bir travmadan kurtulmanın yolu mücadele etmek değil, işbirliği yapmaktır. Şifacı, işbirliğine çağırandır.

— Çalınmış Günlükler

Leto'nun küçük odasına giren Moneo'nun huzursuz olduğu belliydi. Aslında Leto'yla burada görüşmeyi yeğliyordu, çünkü Tanrı-İmparator'un arabası zeminin altında bulunduğu için solucanın saldırması daha zordu. Ayrıca Leto başyaverinin o sonu gelmek bilmeyen rampa yerine tüp şeklinde bir Ix asansörüyle inmesine izin veriyordu. Ama Moneo bu sabah getirdiği haberin *Tanrı Solucan*'ı kesinlikle uyandıracağını seziyordu.

Nasıl söylesem?

Şafak sökeli henüz bir saat olmuştu. Festival'in dördüncü günüydü. Moneo, Festival'in bitmesini dört gözle bekliyordu.

Moneo küçük odaya girince Leto kımıldandı. Verdiği bir işaretle yanan ışıklar, sadece yüzünü aydınlattı.

"Günaydın Moneo," dedi. "Muhafızıma beni hemen görmek istediğini söylemişsin. Neden?"

Moneo ağzındaki baklayı çabuk çıkarmanın tehlikeli olacağını tecrübelerinden biliyordu.

"Rahibe Ana Anteac ile birlikte biraz zaman geçirdim," dedi. "Gerçi bunu çok iyi gizliyor, ama aslında bir mentat olduğuna eminim."

"Evet. Bene Gesseritler bazen bana karşı itaatsizlik etmeyi çok severler. Aslında bu tür itaatsizlikler hoşuma gitmiyor değil."

"Yani onları cezalandırmayacak mısınız?"

"Moneo. Halkımın sahip olduğu en yüce ebeveyn benim. Bir ebeveyn sert olduğu kadar müşfik de olmalıdır."

Keyfi yerinde, diye düşündü Moneo. Rahatladı ve Leto gülümsedi.

"Anteac tutsak yüz dansçılardan seçilen birkaç tanesinin affedilmesini emrettiğini söylediğimde buna itiraz etti."

"Onları kullanacağım," dedi Leto.

"Nasıl?"

"Sonra anlatırım. Şimdi sabahın köründe koşa koşa bana gelmene yol açan haber neymiş söyle bakalım."

"Ben ... eee ..." Moneo alt dudağını çiğnedi. "Tleilaxular benimle samimiyet kurmak için sırlar anlatıyor ve fazlasıyla konuşup duruyor."

"Doğaldır. Neler öğrendin peki?"

"Onlar ... eee, Ixlilere tavsiye ve donanım veriyorlarmış ... şey için ... eee, tam olarak bir gulâm, hatta bir klon bile olmayan bir şey yapmalarını sağlamak için. Tleilaxuların terimiyle *hücresel yeniden-yapılandırma* denilen bir şey. Bu... eee, *deneylerini* bir tür engelleme kalkanının içinde yapıyorlarmış ve Lonca temsilcileri onlara sizin güçlerinizin bu kalkanın ardını göremeyeceği konusunda güvence vermiş."

"Sonucu neymiş peki?" diye sordu soğuk bir sesle Leto.

"Emin değiller. Tleilaxuların deneyi izlemesine izin verilmemiş. Ama yine de Malky'nin bu ... eee, odaya girdiğini ve yanında bir çocukla çıktığını görebilmişler."

"Evet! Biliyorum!"

"Sahi mi?" diye hayretle sordu Moneo.

"Çıkarsama yöntemiyle anlamıştım. Bütün bunlar yirmi altı yıl önce mi olmuş?"

"Evet Lordum."

"Çocuk Hwi Noree miymiş?"

"Buna da emin değiller Lordum, ama..." Moneo omuzlarını silkti.

"Oydu elbette. Peki, bütün bundan sen ne çıkarıyorsun Moneo?"

"Yeni Ix Sefiri'nin bize gönderilmesinin altında gizli bir sebep var."

"Kesinlikle var. Moneo, Hwi'nin, nazik Hwi'nin, o korkunç Malky'nin bir ayna görüntüsü gibi tam zıttı olması sana hiç tuhaf gelmedi mi? Her şeyleri zıt, cinsiyetleri bile."

"Bunu hiç düşünmemiştim Lordum."

"Ben düşündüm."

"Onu hemen Ix'e geri yollayacağım," dedi Moneo.

"Böyle bir şey yapmayacaksın!"

"Ama Lordum, eğer onlar ..."

"Moneo, gözlediğim kadarıyla sen tehlikeyle karşılaştığında genellikle vazgeçen bir adam değilsin. İnsanlar çoğu zaman bunu yapar, ama sen – nadiren yaparsın. Neden şimdi benden böyle salakça bir şey yapmamı istiyorsun ki?"

Moneo yutkundu.

"Güzel. Hatalarını anlaman hoşuma gidiyor," dedi Leto.

"Teşekkür ederim, Lordum."

"Minnettarlığını samimiyetle ifade etme biçimin de hoşuma gidiyor, şimdi yaptığın gibi. Söyle bakalım, bunları duyarken Anteac yanında mıydı?"

"Emrettiğiniz gibi evet, Lordum."

"Harika. Bu ortalığı biraz karıştırır. Şimdi Leydi Hwi'nin yanına git. Söyle onu hemen görmek istiyorum. Bu onu biraz alt üst edecektir, çünkü Kale'ye dönene dek onu çağırtmayacağımı sanıyordu. Korkularını yatıştırmanı istiyorum."

"Nasıl yapayım Lordum?"

"Moneo," dedi Leto kederli bir sesle, "neden uzman olduğun bir konuda tavsiye istiyorsun? Onu sakinleştir. Buraya gelirken kötü niyet beslemediğime emin olmasını istiyorum."

"Peki Lordum." Moneo eğilip selam verdi ve bir adım gerileyerek ayrılmaya hazırlandı.

"Bir saniye Moneo!"

Moneo kaskatı kesildi ve Leto'nun yüzüne baktı.

"Kafan karışmış Moneo," dedi Leto. "Bazen hakkımda ne düşüneceğini bilemiyorsun. Ben mutlak güce ve kâhinliğe sahip değil miyim? Bana önemsiz haberler verirken *Bunu zaten biliyor mu? Biliyorsa neden uğraşıyorum ki?* diye düşünüyorsun. Ama sana böyle şeyleri anlatmanı emretmiştim Moneo. Ve bana itaat etmen yeterli değil mi?"

Moneo omuzlarını silkecekken vazgeçti. Dudakları titredi.

"Zaman, aynı zamanda mekân olabilir Moneo," dedi Leto. "Her şey nerede durduğuna, nereden baktığına ya da ne duyduğuna bağlıdır. Bunun ölçüsüyse bilincin kendisidir."

"Gidebilir miyim Lordum?" diye sormaya cesaret edebildi Moneo, uzun bir sessizliğin ardından.

"Hayır, görüşmemiz henüz *bitmedi*. Siona bugün bir Lonca kuryesinin getireceği bir paket alacak. O paketi mutlaka almalı. Anlıyor musun?"

"O pakette ... ne var Lordum?"

"Bazı çeviriler, okumasını istediğim birtakım şeyler. Sakın karışma. Pakette melanj yok."

"Nereden bildiniz ... asıl korktuğum şeyin..."

"Çünkü baharattan korkuyorsun. Baharat senin ömrünü uzatabilir, ama kullanmıyorsun."

"*Diğer* etkilerinden korkuyorum Lordum."

"Melanj doğanın cömert bir armağanı ve bazılarımız için ruhun derinliklerindeki gizli kapıları açıyor. Bundan neden korkuyorsun?"

"Ben bir *Atreides'im* Lordum!"

"Ahh, evet. Melanj Atreideslere zamanın sırlarını tuhaf bir şekilde sergileyebilir."

"Beni nasıl sınadığınızı hatırlıyorum, Lordum."

"Altın Yol'u hissetmen gerektiğini anlamıyor musun?"

"Korktuğum bu değil ki Lordum."

"*Benim* seçimimi yapmama sebep olan şeyi görmekten korkuyorsun."

"Yalnızca size baktığımda bile, Lordum, o korkuyu anlıyorum. Biz Atreidesler..." Sustu, boğazı kurumuştu.

"İçimde yığınlar halinde toplanmış bütün o ataların ve diğerlerinin belleklerini hiç mi istemiyorsun!"

"Bazen ... bazen Lordum, şu baharatın Atreideslerin laneti olduğunu düşünüyorum!"

"Hiç var olmamam hoşuna mı giderdi?"

Moneo bu soruyu yanıtlamadı.

"Ama melanjın faydalı tarafları da vardır Moneo. Mesela Lonca'nın yönbulucuları ona ihtiyaç duyar. Ayrıca o olmazsa, Bene Gesseritler sızlanan kadınlardan oluşan dejenere bir gruba dönüşürler!"

"Onunla ya da onsuz yaşamalıyız, Lordum. Bunu biliyorum."

"Çok zekisin Moneo. Ama sen onsuz yaşamayı seçiyorsun."

"Seçme hakkım yok mu Lordum?"

"Şimdilik var."

"Lordum, ne demek..."

"Galaç dilinde melanj anlamına gelen yirmi sekiz farklı sözcük var. Kullanım amacına, seyrekliğine, yaşına, parayla mı yoksa çalınarak veya zorla alınarak mı elde edildiğine, bir erkeğe ya da kadına çeyiz olarak mı verildiğine göre, daha bir sürü şeye göre melanja çeşitli isimler verilmiş. Peki, sen bundan ne çıkarıyorsun Moneo?"

"Bir sürü seçeneğimiz olduğunu Lordum."

"Sadece baharat konusunda mı?"

Moneo kaşlarını çatıp düşündü. "Hayır."

"Benim yanımdayken öylesine nadiren *hayır* diyorsun ki," dedi Leto. "Bu sözcüğü söylerken dudaklarının aldığı biçim hoşuma gidiyor."

Moneo gülümsemeye çalıştı.

"Pekâlâ!" dedi Leto birden. "Şimdi Leydi Hwi'ye git bakalım. Sana işine yarayabilecek bir tavsiye vereyim."

Moneo, Leto'nun yüzüne dikkatle baktı.

"Uyuşturucularla ilgili bilgilerin çoğu erkeklerden gelmedir, çünkü erkekler genellikle maceraperestliğe daha düşkün olurlar – bu durum erkek saldırganlığından gelir. Orange Katolik İncili'ni okumuşsundur ve Âdem ile Havva'nın öyküsünü bilirsin. O öykü hakkında ilginç bir bilgi vereyim sana: Elmayı koparıp yiyen ilk insan Havva değil Âdem'di. Âdem elmayı yediğinde suçu Havva'ya atmayı da öğrendi. Bu öykü sayesinde toplumlarımızın neden alt-gruplara ihtiyaç duyduğunu anlayabilirsin."

Moneo başını hafifçe yana eğdi. "Bu benim ne işime yarayacak Lordum?"

"Leydi Hwi'nin karşısındayken işine yarayacak!"

Evrendeki eşsiz çeşitlilik ilgimi öylesine çekiyor ki. Bu olabilecek en güzel şey.

— Çalınmış Günlükler

Leto, Hwi'nin küçük görüşme odasına girmesinin hemen öncesinde Moneo'nun antrede olduğunu işitmişti. Hwi'nin üstünde soluk yeşil renkli bol bir pantolon vardı; paçaları sandaletlerine uygun koyu yeşil bağlarla ayak bileklerine sıkıca bağlanmıştı. Siyah pelerininin altında yine koyu yeşil renkte bol bir bluz görünüyordu.

Hwi sakin görünüyordu ve Leto'ya yaklaşıp teklifsizce oturdu. Bu kez önceki gibi kırmızı minderi değil, altın sarısı renkli bir minder seçmişti. Moneo'nun onu getirmesi bir saatten az sürmüştü. Leto keskin işitme duyusu sayesinde Moneo'nun hâlâ antrede dolanıp durduğunu işitiyordu ve bir sinyalle odanın kemerli kapısını kapattı.

"Moneo'nun canını sıkan bir şey var," dedi Hwi. "Bunu bana belli etmemeye çok uğraştı, ama içimi rahatlatmaya çalıştıkça merakım da arttı."

"Korkmadın, değil mi?"

"Yo, hayır. Ama çok ilginç bir şey söyledi. Tanrı Leto'nun her birimiz için farklı biri olduğunu aklımdan asla çıkarmamamı söyledi."

"Bunun nesi ilginç?" diye sordu Leto.

"İlginç olan, bunu söyledikten sonra sorduğu soruydu. Sizdeki

bu farklılıklarda payımızın ne olduğunu hep merak ettiğini söyledi."

"*Bu* hakikaten ilginçmiş."

"Bence bu çok doğru bir yaklaşım," dedi Hwi. "Beni neden çağırdınız?"

"Senin şu Ixli efendilerin, eskiden ..."

"Onlar artık benim efendim değiller, Lordum."

"Affedersin. Bundan sonra onlara Ixliler diyeceğim."

Hwi başını ciddi bir tavırla sallayarak onayladı. "Eskiden diyordunuz ..."

"Ixliler bir silah tasarlamışlardı – bir tür arayıcı-avcı, kendi başına ilerleyebilen makine zihinli bir ölüm. Kendi kendini geliştirecek şekilde tasarlanan bu alet canlıları arayıp bulacak ve onları parçalayıp inorganik maddeye indirgeyecekti."

"Bunu hiç duymamıştım Lordum."

"Biliyorum. Ixliler makine yapanların an gelip de tamamen bir makineye dönüşme riskini her zaman taşıdıklarını kavrayamazlar. Mutlak soyutlanmadır bu. Makineler daima bozulur ... eninde sonunda. Bu makineler bozulduğundaysa, geride hiçbir canlı kalmamış olacaktı."

"Bazen deli olduklarını düşünüyorum," dedi Hwi.

"Anteac da öyle düşünüyor. Sorun da bu zaten. Ixliler şimdi de gizli bir şeyler yapıyorlar."

"Sizden bile mi gizleniyor?"

"Evet. Rahibe Ana Anteac'ı benim için araştırma yapmaya gönderiyorum. Ona yardım etmeni istiyorum; çocukluğunu geçirdiğin yer hakkında anımsadığın her şeyi ona anlat. En ufak ayrıntıları bile atlama. Anteac anımsamana yardım edecektir. Her sesi, her kokuyu, ziyaretçilerin yüzlerini ve isimlerini, renkleri, hatta tenindeki ürpertileri bile. En ufak bir ayrıntı bile hayati önem taşıyor olabilir."

"Makinelerini gizledikleri yerin orası olduğunu mu düşünüyorsunuz?"

"Orası olduğunu biliyorum."

"O silahı da orada yaptıklarını mı düşünü..."

"Hayır, ama doğduğun yeri bulmak için bunu bahane olarak kullanacağız."

Hwi konuşmak için ağzını açtı, ama sonra yavaşça gülümsedi. "Çok kurnazsınız Lordum. Hemen Rahibe Ana'yla konuşacağım." Ayağa kalkmaya davrandı, ama Leto bir el hareketiyle onu durdurdu.

"Telaşlı görünmemeliyiz," dedi.

Hwi mindere geri oturdu.

"Moneo'nun gözlemleme yoluyla baktığımızda hepimiz birbirimizden farklıyız," dedi Leto. "Yaradılış durmaksızın sürer. Tanrınız sizi yaratmayı sürdürüyor."

"Anteac'ın bulacağı şey ne olabilir? Siz bunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Diyelim ki çok güçlü bir tahminim var. Bu arada, daha önce açtığım konuya geri dönelim. Bana soracağın hiçbir sorun yok mu?"

"Tüm sorularımı yanıtlayacağınızı söylemiştiniz." Sesinden Leto'ya güvendiği öylesine belliydi ki, Leto susup ona bakakaldı. Ixliler bu *insanı* yaratmakla nasıl da muazzam bir iş başarmışlardı. Hwi sahip olduğu ahlak anlayışından asla sapmıyordu. Güzel, sıcak ve içtendi; yakınlık duyduğu herkesin acılarını paylaşan biriydi. Doğasındaki bu değişmez özelliği yüzünden onun saflığını bozmak isteyen Bene Gesserit hocalarını çileden çıkarmış olsa gerekti. Sonunda ufak tefek rötuşlar yapmakla yetinmek zorunda kalmış, böylece de Hwi'nin bir Bene Gesserit olmasını engelleyen yönünü iyice güçlendirmişlerdi. Buna ne kadar üzülmüşlerdi kim bilir!

"Lordum," dedi Hwi, "bu hayatı seçmenizin sebebini öğrenmek istiyorum."

"Bunun için ilk önce geleceğimizi görebilmenin nasıl bir şey olduğunu anlamalısın."

"Yardım ederseniz denerim."

"Hiçbir şey kaynağından kopuk değildir," dedi Leto. "Geleceği görmek, daimi ve *kesintisiz* bir bütünü görmektir; her şey sürekli

akan ve bir şelalenin altında oluşan kabarcıklar gibidir. Onları bir an görürsün ve ardından akıntıda kaybolup giderler. *Nehrin* bittiği yerde kabarcıklar da biter. O nehir Altın Yol'um ve onun bittiği yeri gördüm."

"Seçiminiz–" Leto'nun gövdesini gösterdi. "–bunu değiştirdi mi?"

"Değiştiriyor. Ama bu değişime sadece yaşayış tarzımın değil, ölüm tarzımın da katkısı olacak."

"Nasıl öleceğinizi biliyor musunuz?"

"*Nasıl* olacağını bilmiyorum. Sadece Altın Yol'da gerçekleşeceğini biliyorum."

"Lordum, anlamıyorum..."

"Biliyorum, anlamak kolay değil. Dört kez öleceğim – vücudum, ruhum, efsanem ve mantığım ölecek. Ve bütün bu ölümlerin içlerinde dirilişin tohumları yer alacak."

"Dirilecek misiniz?"

"Tohumlar yeşerecek."

"Öldüğünüzde dininize ne olacak?"

"Bütün dinler tektir. Dinler tayfı Altın Yol'un içinde devamlılıklarını sürdürürler. Yalnızca insanlar bu tayfın önce bir kısmını, sonra da bir başka kısmını görürler. Duyuların yetersizliği yanılsamalara yol açar."

"İnsanlar size tapmayı sürdürecek," dedi Hwi.

"Evet."

"Ama *sonsuzluk* sona erdiğinde, orada öfke ortaya çıkacak," dedi Hwi. "Orada reddetme ortaya çıkacak. Bazıları sizin yalnızca sıradan bir tiran olduğunuzu söyleyecek."

"Yanılsamalar," diye onayladı Leto.

Hwi bir an konuşamadı; sanki boğazı düğümlenmişti. "Peki yaşamınız ve ölümünüz nasıl değiştirecek bu şeyi ..." Başını iki yana salladı.

"Hayat devam edecek."

"Buna inanıyorum Lordum, ama nasıl?"

"Her evre kendisinden önceki evreye gösterilen tepkidir. Eğer

imparatorluğumun şeklini düşünürsen, bir sonraki evrenin şeklini de anlarsın."

Hwi gözlerini Leto'dan kaçırdı. "Aileniz hakkında öğrendiklerimle düşündüğüm zaman –" Leto'ya bakmadan bedenine doğru elini salladı; "–yaşadığınız bu şeyi kesinlikle bencilce bir sebepten yapmadığınızı anladım. Ama doğruyu söylemek gerekirse imparatorluğunuzun *şeklini* bildiğimi pek sanmıyorum."

"Leto'nun Altın Barışı'nı mı?"

"Aslında bazıları bizi inandırmaya çalışıyor, ama her yerde yeterince barış yok," dedi Hwi, Leto'ya bakarak.

Ne kadar açıksözlü! diye düşündü Leto. *Sözünü hiçbir zaman sakınmıyor.*

"Şimdi sindirme zamanı," dedi Leto. "Şimdi tekhücreli bir canlı gibi genişlememizin zamanı."

"Ama eksik olan bir şeyler var."

Hwi de Duncanlar gibi, diye düşündü Leto. *Bir şeyler eksik olduğunda hemen hissediyorlar.*

"Beden büyüyor, ama ruh büyümüyor," dedi Leto.

"Ruh mu?"

"Bu, ne kadar *canlı* olabileceğimizi belirleyen refleksif farkındalık. Bunu çok iyi bilirsin Hwi. Bu, insana kendine karşı dürüst olmayı öğreten histir."

"Dininiz yeterli değil," dedi Hwi.

"Hiçbir din tamamen yeterli olamaz. Seçim meselesidir bu – yapayalnız ve tek başına yapılan bir seçim. Dostluğuna ve yanımdaki varlığına neden bu kadar çok değer verdiğimi şimdi anlıyor musun?"

Ağlamamak için gözlerini kırpıştıran Hwi bu sözleri başını sallayarak onayladı. "Neden insanlar bunu bilmiyor?"

"Çünkü koşullar izin vermiyor."

"Sizin dayattığınız koşullar mı?"

"Evet. Şimdi tüm İmparatorluğumu yeniden düşün. Şeklini görüyor musun?"

Hwi gözlerini kapatıp düşündü.

"Her gün nehir kıyısına oturup balık mı avlamak istiyorsun?" diye sordu Leto. "Harika. İşte güzel bir hayat. Küçük bir tekneyle bir iç denize yelken açıp yabancılarla tanışmak mı istiyorsun? Muhteşem! Peki, başka yapacak ne var?"

"Uzay yolculuğu?" diye sordu Hwi, sesinde bir meydan okuma duygusu vardı. Gözlerini açtı.

"Lonca'nın ve benim buna izin vermediğimizi biliyorsun."

"Siz izin vermiyorsunuz."

"Doğru. Eğer Lonca bana karşı gelirse, benden baharat alamaz."

"Ve insanları gezegenlerinde tutmak onların haylazlık etmelerini engelliyor."

"Aslında daha da önemli bir işe yarıyor, onlarda yolculuk yapma arzusu uyandırıyor. Uzaklara gidip tuhaf şeyler görme *ihtiyacı* uyandırıyor. Yolculuk kavramı giderek özgürlükle eşanlamlı bir hale geliyor."

"Ama baharat azalıyor," dedi Hwi.

"Ve özgürlüğün değeri de her gün artıyor."

"Bu durum yalnızca umutsuzluğa ve şiddete yol açacaktır," dedi Hwi.

"Atalarımın arasında bulunan bilge bir kişi – aslında biliyor musun, o adam bendim? Geçmişimde hiçbir yabancının olmadığını anlıyor musun?"

Hwi başıyla onayladı, huşu içindeydi.

"İşte o bilge adam, refahın bir özgürlük aracı olduğunu fark etmişti. Ama zenginlik peşinde koşmak da köleleşmeye giden bir yoldur."

"Lonca ve Rahibelik kendi kendilerini köleleştiriyor!"

"Ixliler, Tleilaxular ve diğer herkes de. Arada sırada gizli melanj depoları keşfettikleri oluyor. Bu da hırslarının azalmasını engelliyor. Çok ilginç bir oyun, değil mi?"

"Ama şiddet olayları patlak verince..."

"Kıtlıklar ve zor zamanlar olacak."

"Burada, Arrakis'te de mi?"

"Burada, orada, her yerde. İnsanlar geçmişe, benim tiranlığıma

baktıklarında *o eski güzel günler* diye söz etmeye başlayacaklar. Ben onların geleceğinin aynası olacağım."

"Ama korkunç bir şey bu!" diye itiraz etti Hwi.

Başka türlü düşünemezdi zaten, diye düşündü Leto.

"Topraklar insanları beslemeye yetmez olunca, hayatta kalmayı başaran insanlar giderek küçülen mülteci grupları oluşturacaklar. Pek çok dünyada korkunç bir seleksiyon süreci yaşanacak – doğum oranlarında bir patlama yaşanırken, yiyecek azalacak," dedi Leto.

"Peki Lonca bu duruma yardım edemeyecek mi..."

"Lonca nakliyat araçlarını kullanmaya yetecek kadar melanj bulamayacağı için pek bir şey yapamayacak."

"Zenginler kurtulamayacak mı?"

"Bazıları."

"Öyleyse aslında hiçbir şeyi değiştirmemişsiniz. Kıt kanaat yaşamaya ve ölmeye devam edeceğiz, her zamanki gibi."

"Ta ki kumsolucanları tekrar Arrakis'i ele geçirene kadar. O zamana dek herkesin paylaştığı muazzam bir deneyim sayesinde kendimizi sınamış olacağız. Bir gezegende olanların diğer gezegenlerde de gerçekleşebileceğini öğrenmiş olacağız."

"Ama çok fazla acı ve çok fazla ölüm olacak," diye fısıldadı Hwi.

"Ölümü anlamıyor musun?" diye sordu Leto. "Anlamalısın. Türümüz bu kavramı mutlaka anlamalı. Bunu bütün canlılar anlamalı."

"Anlamama yardım edin, Lordum," diye fısıldadı Hwi.

"Ölüm herhangi bir canlının yaşayabileceği en derin deneyimdir," dedi Leto. "Diğer önemli deneyimlerse ölüm riski taşıyıp onu yansıtanlardır – ölümcül hastalıklar, yaralanmalar, kazalar ... kadınlar için çocuk doğurmak ... ve eskiden erkekler için de savaşmaktı."

"Ama balıkla-konuşanlarınız..."

"Onlar sağ kalmayı öğretiyorlar," dedi Leto.

Hwi'nin gözleri anlamanın etkisiyle bir anda faltaşı gibi açılı-

verdi. "Sağ kalanlar. Tabii ya!"

"Çok zekisin," dedi Leto. "Çok değerli ve eşine az rastlanır birisin. Ixlilere minnettarım!"

"Ama onları sevmiyorsunuz?"

"Evet, sevmiyorum."

"Balıkla-konuşanlarınızı anlamaktan umudu kesmiştim," dedi Hwi.

"Moneo bile anlamıyor," dedi Leto. "Duncanların da anlayabileceğini sanmıyorum."

"Hayatı korumak için önce onun değerini bilmeliyiz," dedi Hwi.

"Hayatın güzelliklerini sağ kalanlardan iyi kim bilebilir? Kadınlar bunu erkeklerden çok daha iyi bilir, çünkü doğum ölümün yansımasıdır."

"Amcam Malky bana her zaman erkeklere savaşmayı ve dövüşmeyi yasaklamakta nasıl da haklı olduğunuzu söylerdi. Ne acı bir ders!"

"Erkekler dövüşemeyince, ölüm anını nasıl karşılayacaklarını öğrenmek için pek az yolları kalır," dedi Leto. "Bir şeyler eksik kalır. Ruh büyümez olur. İnsanlar Leto'nun Barışı hakkında ne diyor?"

"Ahlakımızı bozduğunuzu, bizi kendi pisliğinde debelenen domuzlara dönüştürdüğünüzü söylüyorlar."

"Halkın bilgeliğine hep güvenmeli," dedi Leto. "Ahlakınızı bozduğumu söylüyorlar demek."

"Erkeklerin genelde prensipleri yoktur," dedi Hwi. "Ixli kadınlar bundan yakınır durur."

"Asileri bulmam gerektiğinde onları hep prensip sahibi erkeklerin arasında ararım," dedi Leto.

Hwi ona sessizce baktı. Leto bu basit tepkinin Hwi'nin derin zekâsını nasıl da sergilediğini düşündü.

"En iyi danışmanlarımı nerelerde bulduğumu sanıyorsun ki?" diye sordu.

Hwi hafif bir şaşkınlık nidası attı.

"Prensipler," dedi Leto, "uğruna savaşılan şeylerdir. Erkeklerin büyük bölümü ölüm anları gelene kadar bir meydan okumayla karşılaşmaz. Kendilerini sınamak için kullanabilecekleri tehlikelerin sayısı çok azdır."

"Siz varsınız ya," dedi Hwi.

"Ama ben çok güçlüyüm," dedi Leto. "Benimle kapışmak aslında intihar anlamına gelir. Kim göz göre göre ölüme gitmek ister ki?"

"Deliler ... veya çaresizler. Asiler?"

"Ben onların hayatlarında savaş kavramının yerini aldım," dedi Leto. "Ben en güçlü avcıyım. Ben onları parçalayan birleştirici gücüm."

"Kendimi asi olarak hiç görmedim," dedi Hwi.

"Sen çok daha üstün bir şeysin."

"Beni kullanmak mı istiyorsunuz?"

"Evet."

"Bir danışman olarak değil herhalde?"

"İyi danışmanlarım var zaten – dürüst, bilge, filozof, hatalarını görmeye açık ve hızlı karar verebilen insanlar."

"Onlar da asi miydi?"

"Çoğu öyleydi."

"Nasıl seçiliyorlar?"

"Kendilerini seçiyorlar diyebilirim."

"Sağ kalmakla mı?"

"O da var. Ama sadece o kadar değil. İyi bir danışman ile kötü bir danışman arasındaki fark beş saniye kadardır. İyi danışmanlar çabuk karar verir."

"Makul kararlar mı?"

"Genellikle işe yarayan kararlar. Oysa kötü bir danışman tereddüt eder, işi uzatır, komitelerin toplanmasını, araştırmalar yapılıp raporlar yazılmasını ister. Bu davranışları da eninde sonunda ciddi sorunlara yol açar."

"Ama doğru karar verebilmek için bazen daha fazla bilgiye ihtiyaç duyu..."

"Kötü bir danışman kararlar vermekten çok raporlarla ilgilenir. Kusurlarına bahane olarak gösterebileceği raporların olmasını ister."

"Ya iyi danışmanlar?"

"Onlar daha çok sözlü emirler vermeyi seçerler. Verdikleri bu emirler sorunlara yol açtığındaysa yalana kaçmadan bunu açıkça söylerler ve etraflarında sözlü emirlerini iyi bir şekilde yerine getirebilecek insanlar bulundururlar. Genellikle en önemli bilgi bir şeylerin ters gittiği bilgisidir. Oysa kötü danışmanlar hatalarını gizlerler, ta ki artık çok geç olana dek."

Leto, Hwi'nin onun hizmetindeki insanları, özellikle de Moneo'yu düşünmesini izledi.

"Yani karar verebilen insanlar," dedi Hwi.

"Bir tiranın bulabileceği en zor şeylerden biri," dedi Leto, "gerçekten karar verebilen insanlardır."

"Geçmişe dair bilgileriniz bu konuda ..."

"Aslında yalnızca birazcık eğlenmeme yarıyor. Benden önceki bürokrasilerin çoğu karar veremeyen insanları seçip terfi ettirmiştir."

"Anlıyorum. Beni nasıl kullanmayı düşünüyorsunuz Lordum?"

"Benimle evlenir misin?"

Hwi hafifçe gülümsedi. "Kadınlar da karar verebilir. Sizinle evleneceğim."

"O zaman şimdi Rahibe Ana'ya git. Ne arayacağına iyice emin olmasını sağla."

"Geçmişimi," dedi Hwi. "Yaratılış amacımın ne olduğunu ikimiz de biliyoruz."

"Amacın geçmişinden ayrı değil," dedi Leto.

Hwi ayağa kalktı. "Lordum, Altın Yol'unuz konusunda yanılmış olabilir misiniz? Yanılma ihtimaliniz..."

"Herkes yanılabilir," dedi Leto, "ama yiğit dostlar insana yardım eder."

Gruplar varlıklarını koruyabilmek için çevrelerini kontrol etmeye çalışır. Bunu yapmaktan vazgeçmeleri, grup hastalığının belirtisi sayılabilir. Bu hastalığın çeşitli belirtileri vardır. İnsanların yiyeceklerini paylaşmasını izliyorum. Bir iletişim tarzıdır bu. Karşılıklı yardımın belirtisidir. Ayrıca birbirlerine muhtaç oluşlarının da göstergesidir. Günümüzde çevrenin nasıl göründüğüyle genellikle erkeklerin, kocaların ilgilenmesi ilginç bir durum. Eskiden bununla sadece kadınlar ilgilenirdi.

— Çalınmış Günlükler

"Raporumun yetersizliğini bağışlayın," diye yazdı Rahibe Ana Anteac. "Acele davranmam gerektiği yüzünden böyle oldu. Yarın Ix'e doğru yola çıkacağım. Sebebini bir önceki raporumda ayrıntılarıyla açıklamıştım. Tanrı-İmparatorun Ix ile ciddi boyutlarda ilgilendiğine hiç kuşku yok, ama burada anlatmak istediğim, şey az önce ziyaretime gelen Ix Sefiri Hwị Noree'yle yaptığım tuhaf görüşme."

Anteac bir taburede oturuyordu ve yaşamaya zorlandığı yetersiz mekânlarda bulabildiği en iyi şeydi. Şu anda tek başına oturduğu yatak odası küçücüktü; çünkü Lord Leto, Bene Gesseritlerin kaldığı yeri, Tleilaxuların ihanetini bildirmelerinden sonra bile değiştirmeyi reddetmişti.

Anteac'ın kucağında uzunluğu on, kalınlığıysa üç milimetrelik simsiyah, kare bir levha vardı. Bu levhanın üstüne parlak bir iğneyle yazıyordu. Sözcükleri üst üste yazıyor ve yazdıkça da levha onları emiyordu. Mesaj tamamlandığında, bir çömez-habercinin

gözlerindeki sinir alıcılarına kaydedilerek Rahibeler Meclisi'ne götürülecekti.

Hwi Noree beni korkunç bir ikileme soktu!

Anteac, Hwi'yi eğitmek için Ix'e gönderilen Bene Gesseritlerin raporlarını elbette okumuştu. Ama o raporlar insanın aklına yeni sorular getirmekten başka işe yaramıyordu pek.

Nasıl maceralar yaşadın çocuk?

Gençliğinde çektiğin sıkıntılar nelerdi?

Anteac burnunu çekti ve kucağında bekleyen simsiyah dörtgene baktı. Böylesi düşünceler aklına hep eski bir Fremen inancını getiriyordu. Onlar insanı doğduğu yerin biçimlendirdiğine inanırdı.

"Gezegeninde hiç tuhaf hayvanlar var mı?" diye sorardı Fremenler.

Hwi yanında etkileyici bir balıkla-konuşan koruma birliğiyle, tepeden tırnağa silahlı, yüzden fazla iri yarı kadınla gelmişti. Anteac ömründe bu kadar çok silahı çok az görmüştü – lazer silahları, uzun bıçaklar, şişler, sersemletici el bombaları ...

Sabahın biraz ilerlemiş bir saatinde gelmişlerdi ve Hwi'nin içeri girmesinin ardından balıkla-konuşanlar binanın her yerini (bu küçük fakirhane hariç) didik didik aramak için hızla dağılmışlardı.

Anteac içinde bulunduğu bomboş odayı gözleriyle yeniden inceledi. Lord Leto onu burada tutmakla bir şey anlatmak istiyordu.

"Tanrı-İmparator'un gözünde değerin bu kadar işte!"

Ama ... Lord Leto'nun şimdi Ix'e bir Rahibe Ana göndermesi ve bu yolculuğun sebebi hakkında söyledikleri, onun hakkında çok şey anlatıyordu. Belki de artık işler değişmeye başlıyordu. Belki Rahibeliğin zayıflayan durumu düzelir ve daha çok melanjları olabilirdi.

Her şey benim orada göstereceğim performansa bağlı.

Hwi odaya tek başına girmiş ve doğrudan gidip Anteac'ın ot yatağına oturmuştu. Böylece başı Rahibe Ana'nınkinin altında kalmış oluyordu. Bu bir tesadüf değil, hoş bir jestti. Oysa emrinde-

ki balıkla-konuşanlara istediğini yaptırabilirdi. Söylediği ilk sözler, o afallatıcı sözler bunun kanıtıydı.

"Şunu en baştan bilmeniz gerekiyor ki, Lord Leto ile evleniyorum."

Rahibe Ana alık alık bakmamak için kendini güç tutmuştu. Gerçeğisöyletme yeteneği, Hwi'nin sözlerinde samimi olduğunu söylüyordu. Ama samimi olması, gerçeği söylediği anlamına gelmezdi tabii.

"Lord Leto bunu hiç kimseye söylememenizi emretti," diye eklemişti Hwi.

Korkunç bir ikilem! diye düşünmüştü Anteac. *Rahibeler Meclisi'ndeki Rahibelerime bile bildiremeyecek miyim?*

"Vakti gelince herkes öğrenecek," demişti Hwi. "Ama şimdi değil. Sana söylüyorum, çünkü Lord Leto'nun ne kadar güvendiğini anlamanı sağlayacak."

"Sana mı güveniyor?"

"İkimize de."

Anteac bunu duyunca hazla ürpermiş ve bunu zor bela gizleyebilmişti. Lord Leto'nun güvenini kazanmak insanı nasıl da güçlü kılardı!

"Ixliler seni neden sefirliğe seçti biliyor musun?" diye sormuştu Anteac.

"Evet. Onu baştan çıkarmamı istiyorlardı."

"Göründüğü kadarıyla bunu başarmışsın. Ixliler Tleilaxuların Lord Leto'nun sapıklıkları hakkında anlattıklarına inanıyor mu peki?"

"Tleilaxular bile kendi sözlerine inanmıyor."

"Yani yalan mı söylüyorlar?"

Hwi, Anteac'ın sahip olduğu tüm gerçeği anlama yeteneğine rağmen çözmekte zorlandığı tuhaf ve ifadesiz bir tonla karşılık vermişti.

"Onunla konuştun ve onu inceledin. Sorunu kendin yanıtlamalısın."

Anteac bir an sinirlenmiş, sonra hemen bu hissi bastırmıştı.

Hwi genç yaşına karşın bir çömez değildi ... ve asla iyi bir Bene Gesserit de olamayacaktı. Çok yazık!

"Peki, bunu Ix hükümetine bildirdin mi?" diye sormuştu Anteac.

"Hayır."

"Neden?"

"Yakında öğrenecekler zaten. Vaktinden önce söylersem Lord Leto zarar görebilir."

Doğruyu söyıüyor, diye kendine hatırlatmıştı Anteac.

"Her şeyden önce Ix'e bağlı değil misin?" diye sormuştu Anteac.

"Her şeyden önce gerçeğe bağlıyım." Hwi gülümsemişti. "Ixliler beni yaparken sandıklarından da başarılı oldular."

"Ixliler seni Tanrı-İmparator için bir tehlike olarak mı görüyor?"

"Bence onların asıl ilgilendiği şey bilgi. Ayrılmadan önce bu konuyu Ampre ile konuşmuştum."

"Yani Ix Federasyondışı İlişkiler Müdürüyle mi? O Ampre ile mi?"

"Evet. Ampre, Lord Leto'nun kendisine yönelik bazı tehditlere göz yumduğunu, ama bunun da belirli bir sınırı olduğunu düşünüyor."

"Böyle mi dedi?"

"Ampre geleceğin Lord Leto'dan gizlenebileceğine inanmıyor."

"Ama Lord Leto'nun beni Ix'e göndermesi..." Anteac birden susup başını sallamıştı. "Ix neden Lorda makineler ve silahlar sağlıyor?"

"Ampre, Ix'in başka bir seçeneği olmadığına inanıyor. Fazla tehlikeli olurlarsa Lord Leto onları ordularıyla ezer."

"Çünkü Ix Lord Leto'nun isteklerini reddederse onun hoşgörü sınırının ötesinde geçiyor demektir. Bunun ortası yok. Lord Leto ile evlenmenin ne gibi sonuçlara yol açacağını hiç düşündün mü peki?"

"Onun tanrılığından şüphe duyulabilecek olmasından mı bah-

sediyorsun?"

"Tleilaxuların anlattığı hikâyelere inanmaya başlayanlar çıkacaktır."

Hwi gülümsemekle yetinmişti.

Kahretsin! diye düşünmüştü Anteac. *Bu kızı nasıl oldu da elimizden kaçırdık?*

"Dininin yapısını değiştiriyor," diye suçlamıştı Anteac. "Tabii ya."

"Herkesi kendin gibi sanma hatasına düşme," demişti Hwi. Anteac'ın huysuzlanmasına fırsat vermeden eklemişti: "Ama buraya Lordu tartışmaya gelmedim."

"Evet."

"Buraya geldim, çünkü Lord Leto," demişti Hwi, "doğduğum ve büyüdüğüm yer hakkında hatırlayabildiğim her şeyi sana anlatmamı emretti."

Anteac kucağındaki simsiyah dörtgene bakarken, Hwi'nin daha sonra söylediklerini düşündü. Hwi, Lordunun (ve müstakbel kocasının!) emrettiği şekilde ayrıntılar vermeye başlamıştı. Anteac, mentat olmasaydı Hwi'nin anlattıklarından bir kısmını sıkıcı bulurdu.

Anteac başını olumsuz bir tavırla sallayıp Rahibeler Meclisi'ndeki kardeşlerine ne yazması gerektiğini düşünmeye başladı. Bir önceki mesajının üstünde hâlâ düşünüyor olmalıydılar. Kendini ve içindekileri Tanrı-İmparator'un kâhin gözünden gizleyebilen bir makine ha? Böyle bir şey mümkün olabilir miydi? Yoksa bu da Bene Gesseritlerin Lord Leto'ya sadakatini ölçmeye yönelik yeni bir test miydi? Ama Lord Leto o gizemli Hwi Noree'nin doğup büyüdüğü yeri bilmiyorsa...

Bu yeni gelişmeler Anteac'ın mentat yönünü Ix'e gönderilmek üzere neden kendisinin seçildiğini düşünmeye itiyordu. Tanrı-İmparator bunu balıkla-konuşanlarına bile söylememişti. Balıkla-konuşanlarının Tanrılarının bir zayıflığı olduğunu bilmesini istemiyordu!

Ama bu kadar basit olabilir miydi? Lord Leto'nun yöntemi her zaman planlar içinde planlar kurmaktı.

Anteac başını bir kez daha iki yana salladı. Sonra eğilip Rahibeler Meclisi'ne yazdığı rapora devam etti. Tanrı-İmparator'un kendine bir zevce seçtiğini yazmadı.

Yakında öğrenirlerdi zaten. Bu arada, bu yeni gelişmenin sonuçları üstünde düşünmeliydi.

İnsanın tüm atalarını tanıması, geçmişimizin efsanelerini ve dinlerini yaratan olaylara bizzat tanık olması demektir. Bunu anlayın ve beni bir efsane yaratıcısı olarak görün.

— Çalınmış Günlükler

İlk patlama Onn Şehri'ne karanlık çökerken oldu. Yüz dansçılarının, kendi çocuklarını öldüren bir krala ilişkin kadim bir dramı oynayacakları (söylenen) bir partiye katılmak üzere Ix Elçiliği'nin önünden geçen birkaç cesur insan öldü. Festival'in ilk dört gününde yaşanan onca şiddet olayının ardından insanlar evlerinin görece güvenliğini terk edip sokağa çıkmaya korkar olmuştu. Masum izleyicilerin öldüğü ve yaralandığı haberleri bir anda tüm şehre yayılmıştı – bu yeni olay da ihtiyatlı olmak gerektiğinin bir başka kanıtıydı.

Leto masum izleyicilerin sayısının epeyce azaldığını düşünüyordu, ama ne kurbanların ne de sağ kalanların hiçbiri bunu duymaktan pek hoşlanmazdı.

Leto güçlü duyuları sayesinde patlamayı hemen algılamış ve yerini bile saptamıştı. Bir anlık öfkeye kapılarak balıkla-konuşanlarına yüz dansçılarının hepsini, hatta daha önce canlarını bağışladıklarını bile öldürmelerini haykırmıştı. Sonradan pişman olacağı bir şeydi bu.

Leto daha sonra düşündüğünde, o an için kapıldığı öfkeye şaşırmıştı. Bırak böylesine ciddi öfkelenmeyi, kızgınlık duymayalı bile öyle uzun zaman oluyordu ki. En fazla can sıkıntısı ve sinir

bozukluğu hissederdi – bunlar onun sınırlarıydı. Ama şimdi, Hwi Noree'ye yapılan bir saldırı karşısında öfkelenmişti!

Bunları düşündüğünde verdiği emri iptal etmeye karar vermişti; ama bazı balıkla-konuşanlar çoktan dışarı fırlamıştı bile. Zaten yüz dansçılarını öldürmeye can atıyorlardı.

"Tanrı çok kızgın!" diye bağırmıştı içlerinden bazıları.

İkinci patlama meydana ulaşan balıkla-konuşanların bir kısmını öldürmüştü ve bunun sonucunda Leto'nun ilk emrini geri aldığını söylemesinin etkisi azalmış, balıkla-konuşanlar yüz dansçılarını öldürmeyi daha da çok ister olmuştu. Birinci patlamanın gerçekleştiği yerin yakınında olan üçüncü patlama üzerine, Leto olaya bizzat müdahale etmek için harekete geçmişti. Kocaman arabasını dinlendiği odasından dışarı öfkeli bir canavar gibi sürüp Ix yapımı asansörüne binerek hızla yukarı çıkmıştı.

Meydanın kıyısına ulaştığında bir kaos manzarasıyla karşılaştı. Balıkla-konuşanların havada serbestçe salınmaya saldığı binlerce korküre meydanı aydınlatıyordu. Meydanın ortasındaki platform parçalanmış, sadece altındaki plasçelik kaide sağlam kalmıştı. Her yana saçılmış kırılmış duvar parçalarının aralarında ölüler ve yaralılar vardı.

Meydanın tam karşısındaki Ix Elçiliği'nin bulunduğu yönden çılgınca çatışma sesleri geliyordu.

"Duncan'ım nerede?" diye gürledi Leto.

Meydanın diğer tarafından koşarak yanına gelen bir muhafız başarı raporunu soluk soluğa verdi: "Onu Kale'ye götürdük, Lordum!"

"Orada neler oluyor?" diye sordu Leto, Ix Elçiliği'nin bulunduğu yönü göstererek.

"Asiler ve Tleilaxular Ix Elçiliği'ne saldırıyorlar Lordum. Patlayıcıları var."

Tam o sırada Ix Elçiliğinin hasar görmüş duvarının önünde bir patlama daha oldu. Leto havaya savrulan ve bakanların gözlerinde siyah beneklerle dolu turuncu bir bulanıklık bırakan patlama ışıltısının yarattığı çemberin hemen dışında yere düşen insanlar gördü.

Yaptığı eylemin sonuçlarını düşünmeden arabasının süspansörlerini çalıştıran Leto aracı meydanın üstünden mermi gibi sürdü – korkürelerin kargaşasında fırlayan bir canavar gibiydi. Çatışmanın yaşandığı yere ulaştığında arabasının silahlarını çalıştırdı ve kendi adamlarının savunma hatlarının üzerine doğru alçalıp onları geçerek saldırganlara yandan saldırdı. Yerden üstüne doğru ateşlenen lazer silahlarının canlı mavi ışıklarını gördü. Arabasının insan vücutlarına çarptığını ve cesetleri sağa solma savurduğunu hissetti.

Arabası Elçiliğin hemen önündeki moloz yığınına çarpınca yere yuvarlanan Leto, bölütlü gövdesine lazer ışınlarının çarptığını hissetti ve bu yüzden içinde artan ısı, kuyruğundan oksijen salmasına yol açtı. İçgüdüsel olarak yüzünü çevreleyen katmanların altına gizledi ve kollarını da kavuşturarak ön bölütünün koruyucu derinliklerine sakladı. İçindeki solucan bedeninin kontrolünü tamamen ele geçirdi; havaya yükselip alçalarak, delirmiş bir tekerlek gibi kıvrılıp çırpınarak ve etrafını yıkıp parçalayarak her yana saldırmaya başladı.

Sokak kanla kaplanmıştı. Saldıran bedeni sanki bir kan denizinde kayarak ilerliyordu ve kanın içindeki suyun kumalabalığı derisinin altına sızdığı yerlerden mavi dumanlar yükselmeye başlamıştı. Suyun verdiği ıstırap, o dev solucan gövdeyi daha da öfkelendirip azdırdı.

Leto'nun ilk saldırısıyla birlikte balıkla-konuşanlar geri çekilmeye başlamıştı ve oluşan fırsatı gören akıllı bir başar bunu değerlendirmek için savaşını gürültüsünü bastıracak derecede haykırdı:

"Kaçanları öldürün!"

Kadın muhafızlar hızla ileri atıldılar.

Sonraki birkaç dakika boyunca balıklar-konuşanların yarattığı kanlı sahneler yaşandı; korkürelerin çiğ ışığında savrulan kılıçlar, dans eden lazer ışınları, hatta parçalayan eller ve tekmeler. Gösteri bittiğinde balıkla-konuşanlar saldırganların hiçbirini sağ bırakmamıştı.

Leto yuvarlanarak Elçiliğin önündeki kanlı yığından uzaklaştı. Bedenine sızan suyun yol açtığı acı dalgaları yüzünden doğru dü-

rüst düşünemiyordu bile. Etrafındaki havanın oksijenle iyice zenginleşmiş olması insani duygularını yeniden kazanıp toparlanmasına yardım etti. Arabasını yanına çağırdı ve araç hasar görmüş süspansörlerinin üzerine doğru tehlikeli bir şekilde yatmış olsa da süzülerek geldi. Yavaşça tırmanmasının ardından arabasını zihinsel bir komutla meydanın altındaki karargâhına yönlendirdi.

Uzun süre önce alabileceği su yaralarına karşı hazırlık yapmıştı – püskürtülen çok sıcak ve kuru havayla duş alıp temizlenebileceği özel bir oda yaptırmıştı. Kum da işe yarardı, ama Onn civarında vücudunu ısıtıp törpüleyerek derisini temizlemeye yetecek kadar kum yoktu.

Asansörde Hwi'yi düşündü ve hemen aşağıya, yanına getirilmesi için bir mesaj gönderdi.

Hâlâ yaşıyorsa elbette.

Kehanet gücünü kullanarak araştırmaya vakti yoktu. Hem gelişmemiş solucan, hem de insan bedeni bir an önce ısıyla temizlenme isteğiyle kavrulurken, yalnızca ona bir şey olmadığını umut edebilirdi.

Duş odasına girdiğinde verdiği ikinci emri tekrarlayıp, balıkla-konuşanlara "Yüz dansçılarının hepsini öldürmeyin!" demeyi düşündü. Ama gözü dönmüş balıkla-konuşanlar şehre dağılmıştı bile. Ayrıca bu emrini taşıyan habercilerini hangi toplanma yerlerine göndermesi gerektiğini bulmak için kâhinliğe başvuracak gücü bile yoktu.

Duş odasından çıkarken bir muhafız subayı ona Hwi Noree'nin hafif yaralandığını, ama emniyette olduğunu ve onu koruyan muhafızların komutanı tarafından ilk fırsatta Leto'ya getirileceğini söyledi.

Leto subayı alt-başarlığa terfi etmeye söz verdi. Nayla tipinde, iri yarı bir kadındı, ama yüzü Nayla'nınki gibi dörtgen değil yuvarlak ve eski normlara daha yakındı. Lordunun verdiği samimi söz üzerine kadın heyecandan tir tir titremeye başladı. Leto şimdi ona gidip Hwi'ye daha fazla zarar gelmeyeceğine kesinlikle emin olmasını söyleyince de hemen koşarak uzaklaştı.

Ona adını bile sormadım, diye düşündü Leto, küçük görüşme o-

dasındaki zemin çukuruna girip, yeni bir arabaya binerken. Birkaç saniye düşündükten sonra, yeni alt-başarın adını hatırladı – Kieuemo. Terfi ettirdiğinin onaylatılması gerekiyordu ve bu işi bizzat yapmayı aklına not etti. Balıkla-konuşanlar Hwi Noree'ye ne çok değer verdiğini bir an önce anlamalıydı. Gerçi bu geceden sonra anlamayan kalmazdı herhalde.

Hızlı bir kehanet taraması yaptı, habercilerini öfkeyle dövüşen balıkla-konuşanlara gönderdi. Ama olan olmuştu artık – Onn'un her yerinde cesetler vardı. Bunların bazıları gerçek yüz dansçılarıydı, bazılarıysa sadece şüphelenilen ve yanlışlığa kurban gidenlerdi.

Adam öldürdüğümü bir sürü kişi gördü, diye düşündü.

Hwi'nin gelmesini beklerken, az önce olanları bir kez daha gözden geçirdi. Tleilaxular normalde böyle saldırmazdı, ama Onn yolunda yaptıkları saldırı artık tarz değiştirdiklerini gösteriyordu zaten ve bütün bunların ardında tek bir kişi, katil bir zihin olmalıydı.

Orada ölebilirdim, diye düşündü.

Demek bu yüzden o saldırıyı önceden görememişti; ama daha derin bir sebebi de vardı. Leto'nun mantığı bütün ipuçlarını birleştirdiğinde ortaya bu sonuç çıkıyordu. Tanrı-İmparator'u en iyi tanıyan kişi kimdi? Kim kumpaslar kurmak üzere ondan gizlenebileceği bir yere sahipti?

Malky!

Leto bir muhafız çağırıp ona Rahibe Ana Anteac'ın Arrakis'ten ayrılıp ayrılmadığını öğrenmesini emretti. Muhafız bir dakika içinde geri döndü.

"Anteac hâlâ odasında. O bölgenin balıkla-konuşan muhafızlarının komutanı herhangi bir saldırıya uğramadıklarını söylüyor."

"Anteac'a haber gönder," dedi Leto. "Onları neden benden uzağa yerleştirdiğimi şimdi anlamışlar mı diye sor. Ix'e gittiğinde Malky'yi bulmasını söyle. Onu mutlaka bulsun ve bulduğunda da yerini hemen Ix'teki garnizonumuza bildirsin."

"Eski Ix Sefiri Malky mi?"

"Ta kendisi. Malky ölü ya da diri yakalanmalı. Ix'teki garnizon komutanına söyle, Anteac ile yakın ilişkide kalsın, ve ona olabildiğince yardım edip destek sağlasın. Malky duruma göre öldürülsün ya da bana getirilsin. bu konudaki kararı şartlara göre komutan versin."

Haberci muhafız başıyla onayladığında yüzünde gölgeler gezindi. Lord Leto'nun yüzünü aydınlatan ışığın ötesinde, karanlıktaydı. Emirlerin yinelenmesini istemedi. Leto'nun etrafındaki muhafızlardan her biri canlı birer kayıt cihazı olmak üzere eğitilmişti. Leto'nun sözlerini, tonlaması da dahil olmak üzere, tek bir kelime bile atlamadan tekrarlayabilir, onun ağzından işittikleri sözleri asla unutmazlardı.

Habercinin gitmesinin ardından Leto özel bir sinyal gönderdi ve birkaç saniye sonra Nayla'dan karşılık aldı. Arabasındaki Ix yapımı cihaz sayesinde sadece Leto'nun kulaklarına ulaşan kadının sesi kimliği tanımlanamaz bir şekilde dümdüz ve metalik bir tonda çıkıyordu.

Evet, Siona Kale'deydi. Hayır, Siona asiler grubuyla temas kurmamıştı. "*Hayır, kendisini gözlediğimi henüz bilmiyor.*" Elçiliğe saldıranlar Siona'nın örgütünden ayrılmış "Tleilaxu Bağlantı Unsuru" adlı başka bir gruptu.

Leto bunu duyunca rahatladı. Asiler örgütlerine hep böyle cafcaflı isimler verirlerdi.

"Sağ kalan var mı?" diye sordu.

"Bildiğimiz kadarıyla hayır."

Metalik ses herhangi bir duygusal tonlama taşımadığı halde, Leto'nun hafızası ve hayal gücü sayesinde bu tonlamaları kendisinin vermesini oldukça eğlendirici buldu.

"Siona'yla temasa geç," dedi. "Ona bir balıkla-konuşan olduğunu itiraf et. Onun güvenini yitirmemek ve balıkla-konuşanlar arasında Siona'nın tarafını tutan tek kişi olarak kendini ele vermemek için bunu daha önce söylemediğini açıkla. Ona hâlâ sadık olduğunu belirt. Siona'nın her söylediğini yapacağına *kutsal bildiğin her şey adına* yemin et. Gayet iyi bildiğin gibi o ne söylerse yapacaksın."

"Peki Lordum."

Belleğine göre, Nayla bunu fanatikçe bir vurguyla söylemişti şüphesiz. Emrine uyacaktı.

"Ve Siona ile Duncan'ı mümkün oldukça baş başa bırakmaya çalış," dedi Leto.

"Peki Lordum."

Baş başa kaldılar mı her zamanki gibi gerisi gelecektir, diye düşündü.

Nayla'yla bağlantıyı kesip bir an düşündükten sonra, meydandaki muhafızlarının komutanını çağırttı. Başar kısa sürede geldi. Kadının koyu üniforması lekelenmiş ve kirliydi, botlarındaki kan pıhtıları hâlâ duruyordu. Uzun boylu, ince kemikli bir kadındı; atmacaya benzeyen yüz hatlarındaki yaşlanma kırışıklıkları, ona güçlü ve mağrur bir eda veriyordu. Leto kadının askerler arasındaki adını hatırladı: Iylyo, bu sözcük eski Fremencede *Güvenilir* anlamına geliyordu. Ama ona kadınlar arasındaki adıyla Nyshae, yani *Shae'nin Kızı* diye hitap etti. Böylece bu görüşmenin biraz samimi ve mahrem bir havada geçeceğini belirtiyordu.

"Minderlerden birine oturup dinlen Nyshae," dedi. "Çok çalışmış olmalısın."

"Sağ olun Lordum."

Nyshae daha önce Hwi'nin kullandığı kırmızı mindere oturdu. Yorgunluğu ağız kenarlarındaki kırışıklıklardan belli oluyordu, ama gözleri hâlâ cin gibi dikkatliydi ve söyleyeceklerini duymak için Leto'ya merakla bakıyordu.

"Şehrimde asayiş ve huzur yeniden sağlandı," dedi Leto. Nyshae'nin bir yorumda bulunması için cümlesini soru şeklinde kurmamıştı.

"Evet, ama işler pek de iyi değil Lordum."

Leto, Nyshae'nin botlarındaki kan pıhtılarına baktı.

"Ix Elçiliği'nin sokağı kanlı mı hâlâ?"

"Temizleniyor Lordum. Onarım çalışmaları da başlamış durumda."

"Ya meydan?"

"Sabaha kadar her zamanki görünümüne kavuşacaktır."

Leto'nun yüzüne bakmayı sürdürüyordu. Bu görüşmenin asıl sebebine henüz gelmediklerini ikisi de biliyordu. Leto, kadının kendisine dikkatle bakan yüzünde gizlenmeye çalışılan bir ifade fark etti.

Lorduyla gurur duyuyor!

Nyshae ilk kez Tanrı-İmparator'unu insanları öldürürken görmüş ve böylece korkunç bir bağımlılığın tohumları atılmıştı. *Başımız sıkışırsa Lordumuz yardıma gelecektir.* Nyshae böyle düşünüyordu. Artık tamamen bağımsız hareket etmeyecek ve Tanrı-İmparator'dan aldığı gücün kullanımının tüm sorumluluğunu taşımayacaktı. Gözlerinde sahiplenici bir ifade vardı. Ne de olsa karşısında ihtiyacı olduğunda yardımına koşacak korkunç bir ölüm makinesi duruyordu.

Leto bundan hiç hoşlanmamıştı, ama olan olmuştu artık. Bu yanlışı düzeltmek zaman alacaktı.

"Saldırganlar lazer silahlarını nereden bulmuşlar?" diye sordu.

"Bizim depolarımızdan Lordum. Cephanelik muhafızları değiştirildi."

Değiştirildi. Nasıl da kibar konuşmuştu. Başarısız olup suçlu bulunan balıkla-konuşanlar dışlanıp diğerlerinden yalıtılır ve Lord Leto Ölüm Komandolarına ihtiyaç duyduğu bir sorun bulana dek bir kenarda hazır bekletilirdi. O an geldiğinde de böylece günahlarının bağışlanacağını sanarak canlarını seve seve feda ederlerdi. Ölüm Komandolarının gönderildiği söylentisi bile bazen sorunları gidermeye yeterdi.

"Cephaneliğe patlayıcılarla mı saldırmışlar?"

"Evet Lordum. Gizlice gelmişler. Muhafızlar da dikkatsiz davranmış."

"Patlayıcıları nereden bulmuşlar peki?"

Nyshae'nin omuz silkmekle yetinmesinden, ne kadar bitkin olduğu anlaşılıyordu.

Leto ona hak verdi. Patlayıcıların kaynağını araştırıp bulabilirdi, ama pek işlerine yaramazdı. Sonuçta patlayıcılar şeker, çamaşır tozu, yağ, çok masum görünen gübreler, plastikler, solventler ve

çözücüler gibi sayısız gündelik maddelerden yapılabilen şeylerdi; bu maddelerin listesi sonsuza dek uzayıp gidiyordu. Becerikli biri patlayıcıya ulaşmakta hiç zorlanmazdı. İnsanoğlunun deneyimi ve bilgisi arttıkça patlayıcı üretmek kolaylaşıyordu. Leto'nun yarattığı gibi bir toplumda, teknolojinin ve yeni fikirlerin kısıtlandığı bir toplumda bile, küçük ama tehlikeli silahların yapımını tamamen engellemek olanaksızdı. Bütün bunları tam bir kontrol altına alma fikri, aslında tehlikeli ve dikkat dağıtıcı bir yalandı. Önemli olan şiddete başvurma *arzusunu* sınırlandırabilmekti. Bu açıdan bakıldığında bu gece tam bir kâbus olmuştu.

Adaletsizlikler durmadan artıyor, diye düşündü.

Leto'nun ne düşündüğünü anlıyormuş gibi Nyshae de iç geçirdi.

Tabii ya. Balıkla-konuşanlar çocukluklarından itibaren adil olmaları için eğitilirler.

"O kargaşanın içinde sağ kalanlarla ilgilenmeliyiz," dedi Leto. "Bütün ihtiyaçlarının karşılandığına emin ol. Bütün suçun Tleilaxularda olduğunu mutlaka anlamalılar."

Nyshae başıyla onayladı. Başar rütbesine hak ederek ulaşmıştı. Suçun Tleilaxularda olduğunu Leto'dan duymak, buna inanmasına yetmişti. Ayrıca kurnazdı da. Neden *bütün* Tleilaxuları öldürmediklerini anlıyordu.

Bütün günah keçilerini öldürülmemeli.

"Bunun dışında insanların dikkatlerini de dağıtmalıyız," dedi Leto. "Şansımıza böyle bir imkânımız var. Leydi Hwi Noree'yle konuştuktan sonra sana haber göndereceğim."

"Ix Sefiri'yle mi Lordum? Onun bu meseleyle..."

"O tamamen masum," dedi Leto.

Nyshae'nin buna da inandığını gördü. Nyshae bile ona gözü kapalı inanıyordu. Bunun sebeplerini biliyordu, çünkü o sebepleri kendisi yaratmıştı, ama bazen kendi yarattığı şeyden biraz ürküyordu.

"Leydi Hwi'nin antreye girdiğini duyuyorum," dedi. "Çıkarken onu içeri gönder. Ve Nyshae..."

Nyshae ayağa kalmıştı bile. Sessizce ve hevesle durup bekledi.

"Bu gece Kieumeo'yu alt-başarlığa terfi ettirdim," dedi Leto. "Resmi ayrıntılarla sen ilgilen. Bu arada senden de memnunum. Dile benden ne dilersen."

Nyshae'nin hazdan ürperdiğini gördü, ama kadın kendini hemen toparlamayı bildi ve bu da Leto'ya layık olduğunun bir başka kanıtıydı.

"Kieumeo'yu sınayacağım Lordum," dedi Nyshae. "Sınavı geçerse, bir tatile çıkabilirim. Salusa Secundus'taki ailemi yıllardır görmüyorum."

"Ne zaman istersen gidebilirsin," dedi Leto.

Salusa Secundus. Elbette!

Bunu duyduğunda Nyshae'nin kime benzediğini hatırlamıştı: *Hârikü'l-âde. Nyshae'de Corrino kanı var. Sandığımdan daha yakın akrabaymışız meğer.*

"Çok cömertsiniz Lordum," dedi Nyshae.

Sonra neşeyle odadan çıktı. Antreden gelen sesi duyuldu: "Leydi Hwi, Lordumuz sizi bekliyor."

Hwi içeri girdi. Kemerli kapıda, antrenin arkadan vuran ışığında bir an duraksayıp gözlerinin odanın loşluğuna alışmasını beklemesinin ardından Leto'nun yüzünü aydınlatan ışığa doğru çekilen bir gece kelebeği gibi yaklaştı. Leto'nun gölgede uzanan vücuduna yaralanıp yaralanmadığını anlamak için uzun uzun bakıyordu. Leto dıştan görünen bir hasar olmadığını biliyordu. Ama hâlâ ağrılar çekiyor ve titriyordu.

Hwi'nin hafifçe topalladığını gördü. Sağ bacağı aksıyordu, ama üstündeki zümrüt yeşili uzun cüppeyle yarasını gizlemişti. Leto'nun arabasının bulunduğu çukurun kenarında durdu ve gözlerinin içine baktı.

"Yaralandığını duydum Hwi. Canın acıyor mu?"

"Dizimin alt kısmında bir kesik var, Lordum. Patlama sırasında duvardan kopan küçük bir parça kesti. Ama balıkla-konuşanlarınız bir merhem sürünce acısı hemen geçti. Lordum, sizin için çok korktum."

"Ben de senin için korktum, sevgili Hwi."

"Sadece ilk patlamada tehlike yaşadım. Beni hemen elçiliğin

altındaki bir odaya kaçırdılar."

En azından yaptıklarımı görmemiş demek, diye düşündü Leto. *Buna da şükür.*

"Seni özür dilemek için çağırdım," dedi Leto.

Hwi altın sarısı bir mindere oturdu. "Özür dilenecek ne var Lordum? Saldırının sebebi siz değilsi..."

"Sınanmaktayım Hwi."

"Siz mi?"

"Hwi Noree'ye ne kadar değer verdiğimi anlamak isteyen kişiler var."

Hwi başını kaldırdı. "Benim ... yüzümden mi saldırdılar?"

"Bizim yüzümüzden."

"Ya? Ama kim ..."

"Benimle evlenmeyi kabul ettin Hwi ve ben de..." Hwi konuşmaya davrandığında elini kaldırarak onu susturdu. "Anteac söylediklerini bana anlattı; ama bütün bu olanların sebebi Anteac değil."

"Öyleyse kim..."

"*Kim* olduğu önemli değil. Önemli olan senin kararını tekrar düşünmen gerektiği. Sana düşünceni değiştirme fırsatı vermeliyim."

Hwi başını eğdi.

Ne kadar güzel yüz hatları var, diye düşündü Leto.

Hayalinde Hwi'yle birlikte ve tamamen *insan* olarak yaşayabileceği bir hayatı bütünüyle canlandırabilirdi. Evlilik yaşamını hayal etmek için hafızasında yeterince malzeme vardı. Fantezisine küçük ve hoş ayrıntılar ekleyebilirdi – bir dokunuş, bir öpücük, acısıyla tatlısıyla bütün o güzel paylaşımlar. Bu hayatı öyle istiyordu ki, içindeki özlemin acısı Elçilik'te aldığı yaralarınkinden çok daha şiddetliydi.

Hwi başını kaldırıp Leto'nun gözlerinin içine baktı. Leto kadının kendisine şefkatle bakan gözlerinde yardım etme isteğini okudu.

"Size başka türlü nasıl hizmet edebilirim ki Lordum?"

Leto, Hwi'nin bir primat olduğunu anımsadı. Kendisiyse tam bir primat değildi artık. Aralarındaki uçurum an be an büyüyordu.

Hâlâ içi sızlıyordu.

Hwi öyle somut ve kaçınılmaz bir gerçekti ki, onu kelimelerle tamamen ifade etmek olanaksızdı. İçindeki sızı neredeyse dayanılmazdı.

"Seni seviyorum Hwi. Seni bir erkeğin bir kadını seveceği şekilde seviyorum ... ama ne yazık ki bu mümkün değil. Asla da mümkün olmayacak."

Hwi'nin gözlerinden yaşlar süzüldü. "Gideyim mi? Ix'e geri mi döneyim?"

"Oraya dönersen canını yakarlar. Planlarında neyin ters gittiğini anlamaya çalışırlar."

Istırabımı gördü, diye düşündü Leto. *Acizliğimi ve hayal kırıklığımı görüyor. Ne yapacak peki? Yalan söylemeyecek. Sevgime karşılık verdiğini, beni bir kadının bir erkeği seveceği gibi sevdiğini söylemeyecek. Aramızda böyle bir ilişkinin asla olamayacağını o da biliyor. Bana karşı ne hissettiğini de biliyor – merhamet, huşu ve korku hissini bastıran bir merak.*

"Öyleyse ben de burada kalırım," dedi Hwi. "Birbirimizden ve beraber olmaktan olabildiğince haz almaya çalışırız. Yapacağımız en iyi şeyin bu olduğunu düşünüyorum. Bunun anlamı da evlenmemizin gerektiğiyse, o zaman evlenelim."

"Öyleyse seninle daha önce kimseyle konuşmadığım bilgileri paylaşmalıyım," dedi Leto. "Bunu öğrendiğinde hayatım senin ellerinde..."

"Sakın böyle bir şey yapmayın Lordum! Ya biri bunları benden zorla ..."

"Artık bir daha sarayımdan hiç çıkmayacaksın ki. Kalem ve Sareer'deki emniyetli yerler ... artık yuvan olacak."

"Nasıl isterseniz."

Ne kadar da nazik ve sessizce kabullenmeye hazır, diye düşündü Leto.

İçindeki ıstırabı azaltmalıydı. Bu hem kendisini hem de Altın

Yol'u tehlikeye atıyordu.

Ah Ixliler! Kurnaz tilkiler!

Malky en güçlü kişilerin daima bir dürtüyle – haz alma dürtüsüyle savaşmak zorunda kaldıklarını anlamıştı.

Canın ne isterse yapabileceğini, tüm kaprislerini gerçekleştirebileceğini sürekli olarak bilmek...

Hwi, Leto'nun sessizliğini kararsızlık olarak yorumladı. "Evlenecek miyiz Lordum?"

"Evet."

"Peki, ama şu Tleilaxuların dedikoduları hakkında yapılabilecek bir şeyler ..."

"Boş ver onları."

Hwi, Leto'ya bakarken, bir önceki konuşmalarını hatırladı. *Çözülmenin tohumları atıldı.*

"Sizi zayıflatmaktan korkuyorum Lordum," dedi.

"Öyleyse beni güçlendirmenin yollarını bulmalısın."

"Tanrı Leto'ya beslenen inancın azaltılması sizi güçlendirir mi?"

Sesi Malky'ninkine benzemişti biraz. Leto'nun hem iğrenç hem de sevimli bulduğu o hesaplı ve ölçülü tona sahipti. *Ne yaparsak yapalım, çocukluğumuzdaki öğretmenlerin etkisinden asla tamamen kurtulamayız.*

"Sorun aynı zamanda yanıtı da içinde barındırıyor," dedi. "Halkın çoğu bana tapmayı sürdürecek, geri kalanlarsa yalanlara inanacaktır."

"Lordum ... sizin için yalan söylememi mi yeğlersiniz?"

"Tabii ki hayır. Ama konuşmak istediğin bazı zamanlarda susmanı isteyeceğim."

"Ama size söverlerse..."

"Susacaksın."

Hwi'nin gözlerinden bir kez daha yaşlar boşandı. Leto dokunmak istiyordu, ama onlar suydu ... can yakıcı su.

"Yazık ki işler bu şekilde yürüyor," dedi.

"Bunu açar mısınız Lordum?"

"Ölümümün ardından bana Cehennem İmparatoru *Şeytan* diyecekler. Ama çarklar Altın Yol boyunca hiç durmaksızın dönmeli."

"Lordum, öfkelerini yalnızca ve yalnızca bana yöneltemez miyiz? Ben bunu ..."

"Hayır! Ixliler seni sandıklarından da kusursuz yaratmışlar. Seni gerçekten seviyorum. Elimde değil."

"Sizin için bir acı kaynağı olmak istemiyorum!" dedi Hwi, bunları söylerken bile zorlanıyordu.

"Olan oldu artık. Üzülme."

"Anlamama yardım edin."

"Ölümümden sonra bana duyulan nefret büyüyüp çiçeklenecek, ama zamanla bu bile unutulacak. Öylesine uzun bir zaman dilimi geçecek ki. Derken, çok uzun bir süre sonra günlüklerim bulunacak."

"Günlükleriniz mi?" Konunun aniden değişmesi Hwi'yi şaşırtmıştı.

"Çağımı anlatan tarihçelerim. Savlarım, yazılı müdafaam. Kopyaları var. Bunlar geleceğe kalacak. Bazıları bozulup değiştirilecek, ama orijinal günlükler bir yerlerde bekleyecek, bekleyecek, bekleyecek. Onları çok iyi sakladım."

"Peki ya bulunduklarında ne olacak?"

"İnsanlar sandıklarından çok daha farklı olduğumu öğrenecekler."

"Ne öğreneceklerini biliyorum," diye fısıldadı Hwi titrek bir sesle.

"Evet sevgili Hwi, sanırım biliyorsun."

"Siz ne şeytansınız ne tanrı. Eşi benzeri görülmemiş ve bir daha da asla görülmeyecek bir şeysiniz, çünkü varlığınız bir benzerinizin ortaya çıkmasını gereksiz kılıyor."

Hwi yanaklarındaki yaşları sildi.

"Hwi, ne kadar tehlikeli olduğunun farkında mısın?"

Hwi'nin birden kaygılandığı yüz ifadesinden, kollarının kasılmasından anlaşılıyordu.

"Bir azize gibisin," dedi Leto. "Bir azizeyle yanlış yerde ve yanlış zamanda karşılaşmak ne acıdır bilir misin?"

Hwi başını hayır anlamında salladı.

"İnsanlar azizlere hazırlanmak zorundadır," dedi Leto. "Yoksa yalnızca müritlere, ricacılara, dilencilere ve aciz dalkavuklara dönüşürler. Sonsuza dek azizlerin gölgesinde kalırlar. Bu insanları mahveder, çünkü onları zayıflatır."

Hwi bir an düşündükten sonra başıyla onayladı. "Sizden sonra azizler olacak mı?"

"Altın Yol'umun amacı bu zaten."

"Moneo'nun kızı Siona, o..."

"O şimdilik yalnızca bir asi. Azize olmayı isteyip istemediğine kendisi karar verecek. Belki de sadece yetiştirilme tarzına uygun davranır."

"Nasıl yetiştirildi ki Lordum?"

"Bana *Lordum* demeyi kes artık," dedi Leto. "Yakında evlenip Solucan ve karısı olacağız. Resmiyeti bırak. Bana Leto diyebilirsin. *Lord* demen hoşuma gitmiyor."

"Peki Lor ... Leto. Siona..."

"Siona hükmetmek üzere yetiştirildi. Böyle yetiştirilmek tehlikelidir. Hükmedersen gücün tadını alırsın. Bu da sorumsuzluğa, başkalarına acı veren aşırılıklara – en kötüsü de dizginsiz bir haz düşkünlüğüne yol açabilir."

"Ama Siona..."

"Siona hakkında bildiğimiz tek şey kararlı biri olduğu. O bir aristokrat. Başka türlü olamazdı zaten. Ama aristokratlar genellikle geçmişe bakar, ki bu da bir hatadır. Janus gibi değilsen, aynı anda hem ileriye hem de geriye bakamıyorsan, herhangi bir yolu görmen zorlaşır."

"Janus mu? Ha, evet. Şu birbirine zıt iki yüzü olan tanrı." Diliyle dudaklarını ıslattı. "Sen Janus musun Leto?"

"Benim iki değil, milyarlarca yüzüm var. Ama bazı açılardan da Janus'tan aşağıdayım. Örneğin danışmanlarımın en takdir ettiği özelliğim, verdiğim her kararı uygulatabilmemdir."

"Ama başaramazsan..."

"Bana düşman olurlar, evet."

"Siona yerine geçebilir mi, eğer..."

"Ah, nasıl da önemli bir eğer! Siona'nın benim için tehlike oluşturduğunun farkındasın. Ama Altın Yol'um için tehlike oluşturmuyor. Ayrıca balıkla-konuşanlarımın Duncan'a çok *bağlı* oluşları gibi bir gerçek de var."

"Siona ... öyle genç görünüyor ki."

"Ve onun en gözde *sahtekârı* da benim. Yalanlarla iktidarı elimde tutuyor, halkımın taleplerine hiç kulak asmıyorum."

"Onunla konuşsam ve..."

"Hayır! Hiçbir konuda Siona'nın fikrini değiştirmeye çalışmamalısın. Söz ver bana Hwi."

"İstiyorsan veririm elbette, ama ben..."

"Bütün tanrıların sorunu budur Hwi. Önemli ve daha derin ihtiyaçları düşünürken, acil olanları ihmal ediyorum. Acil ihtiyaçları göz ardı etmek gençleri kızdırır."

"Ona açıklasan..."

"Kendi haklılıklarına inanan insanları konuşarak ikna etmeye asla kalkışma!"

"Ama siz onların haksız olduklarını biliyorsanız..."

"Bana inanıyor musun?"

"Evet."

"Ve birisi çıkıp sana benim insanlık tarihindeki en korkunç kötülük olduğumu söyleyerek seni ikna etmeye çalışsa..."

"Çok kızarım. Ona..." Sözünü yarıda kesip sustu.

"Mantık değerlidir," dedi Leto, "ama sadece evrenin kelimelere sığmayan, fiziksel arkaplanında işlerse."

Hwi kaşlarını çatıp bunu düşündü. Kadının düşünmesini izlemek Leto'yu büyülüyordu. "Tabii ya," diye fısıldadı Hwi.

"Artık hiçbir mantıklı yaratık Leto deneyimini inkâra kalkamayacak," dedi Leto. "Anlamaya başladığını görüyorum. Başlangıçlar! Hayat budur işte!"

Hwi başını sallayarak onayladı.

Tartışmıyor, diye düşündü Leto. *İzleri arıyor ve bulduğunda nereye gittiklerini görmek için onları izliyor.*

"Yaşam sürdüğü sürece, her bitiş bir başlangıçtır" dedi Leto. "Ve ben insanlığı koruyacağım, gerekirse kendisinden bile."

Hwi bir kez başını sallayarak onayladı. Hâlâ Leto'nun sözlerini izliyordu.

"İnsanoğlunun soyunun sürdürülmesi için işte bu yüzden ölüm gereklidir," dedi Leto. "Bu yüzden doğum olayı bizi öylesine derinden etkiler. Bu yüzden ölümlerin en trajiği, bir çocuğun ölümüdür."

"Ixliler hâlâ Altın Yol'unuzu tehdit ediyorlar mı? Şeytani planlar yaptıklarının hep farkındaydım."

Ixlilerden onlar diye bahsediyor. Sözlerindeki gizli mesajın farkında değil. Farkında olması da gereksiz zaten.

Hwi'ye hayran hayran baktı. Öyle dürüsttü ki, buna saflık diyenler çıkabilirdi. Ama Leto bunun sadece rahatlık olduğunu biliyordu. Dürüstlük Hwi'nin özünde olan bir şey değildi, onun ta kendisiydi.

"Yarın meydanda bir gösteri düzenliyorum," dedi Leto. "Sağ kalan yüz dansçılarının yapacağı bir gösteri. Sonrasında da nişanlandığımızı ilan ederiz."

Ben atalarımızın toplamıyım, onları içimde yaşatan arenayım; bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın. Onlar benim hücrelerim ve ben de onların bedeniyim. Favraşi'den bahsediyorum, ruhtan, kolektif bilinçaltından, arketiplerin kaynağından, tüm travmaların ve sevinçlerin deposundan. Uyanmak için beni seçtiler. Benim samhadi'm *onların* samhadi'sidir. *Onların deneyimleri benimdir! Damıtılmış bilgileri bana miras kaldı. Ben o milyarlarca insanın toplamıyım.*

— Çalınmış Günlükler

Yüz dansçılarının sabahki gösterisi neredeyse iki saat sürdü ve ardından da Festival Şehri'nin her yanına şok dalgalarını yayan haber ilan edildi.

"Lord Leto evlenmeyeli yüzyıllar olmuştu!"

"Bin yıldan fazla oldu tatlım."

Balıkla-konuşanlar bağırarak Leto'yu alkışlamışlardı, ama canları sıkkındı.

"*Sizler benim yegâne zevcelerimsiniz*," demişti Leto. Siaynoq'un anlamı bu değil miydi?

Leto, korktukları açıkça belli olmasına karşın yüz dansçılarının iyi bir gösteri yaptıklarını düşünüyordu. Üstlerindeki giysiler bir Fremen müzesinin deposunun derinliklerinde bulunmuştu – beyaz ip kemerleri olan ve omuz kısımlarına arkadan iyice açılmış yeşil atmaca kanatları işlenmiş siyah kukuletalı cüppeler – Müeddib'in gezgin rahiplerinin üniformaları. Bu giysiler içindeki yüz dansçıları esmer ve kırış kırış olmuş yüzler takınıp Müeddib'in

lejyonlarının *dinlerini* imparatorluğa yayışlarını anlatan bir dans gösterisi sunmuşlardı.

Gösteri boyunca İmparator Arabası'ndaki Leto'nun hemen yanında oturan Hwi'nin üstünde gümüşi renkli parlak bir elbise ve boynunda yeşil bir zümrüt kolye vardı. Bir ara Leto'nun yüzüne doğru iyice eğilmiş ve şöyle sormuştu: "Bütün bunlar bir parodi değil mi?"

"Benim için belki."

"Yüz dansçıları bunun farkında mı peki?"

"Şüpheleniyorlar."

"Öyleyse, göründükleri kadar korkmuyorlar demektir."

"Hayır, korkuyorlar. Ama onlar çoğu insanın sandığından çok daha cesurlar."

"Cesaret bazen çok aptalca olabilir," diye fısıldamıştı Hwi.

"Ve bunun tam tersi de geçerlidir."

Hwi onu süzdükten sonra dikkatini yeniden gösteriyi izlemeye yoğunlaştırmıştı. Sağ kalan, yaralanmamış yüz dansçılarının sayısı iki yüzü buluyordu ve hepsi de burada dans etmeye zorlanmıştı. Dansları karmaşık, ama seyredenler için muhteşemdi. Onları izlerken son birkaç günde yaşanan kanlı olayları bir süreliğine olsun unutmak mümkündü.

Leto öğleye doğru küçük görüşme odasında tek başına yatarken bunları hatırlıyordu ve içeri Moneo girdi. Moneo, Rahibe Ana Anteac'ı bir Lonca mavnasına bindirdikten sonra balıkla-konuşanların komutanıyla dün gece yaşanan kanlı olaylar hakkında konuşmuş, ardından da Kale'ye uçup Siona'nın orada sıkı gözetim altında tutulup tutulmadığını ve Elçilik saldırısına karışıp karışmadığını kontrol etmişti. Onn'a döndüğünde kendisine önceden hiçbir şey söylenmeden yapılan nişanlanma ilanı yeni gerçekleşmişti.

Moneo çok kızgındı. Leto onu ilk kez bu kadar öfkeli görüyordu. Odaya hışımla dalıp Leto'nun yüzüne yalnızca iki metre kala durdu.

"Tleilaxuların söylediği yalanlar artık inandırıcı olacak!" dedi.

Leto bu cümleye mantıklı bir tonla karşılık verdi: "Bizim tanrılarımızın kusursuz olmasına dair isteğimiz, nasıl da baskıcı bir şey aslında. Oysa Yunanlar böyle konularda bizden çok daha makullerdi."

"Kız nerede?" diye sordu Moneo. "Nerede o ..."

"Hwi dinleniyor. Zor bir gece ve uzun bir sabah geçirdi. Bu akşam Kale'ye gideceğiz; bu yüzden de onun iyice dinlenmesini istiyorum."

"Aklınızı çelmeyi nasıl başardı?" diye sordu Moneo.

"Yapma Moneo! Bu kadar patavatsız olma."

"Ben sizin için kaygılanıyorum! Şehirde neler diyorlar biliyor musunuz?"

"Hepsinin farkındayım."

"Öyleyse yaptığınız bu şey *nedir*?"

"Biliyorsun ki Moneo, bence eski panteistler tanrılar konusunda, onların ölümsüzlük kisvesi altındaki zayıf ölümlüler olduklarını düşünmekte haklıydılar."

Moneo kollarını havaya kaldırdı. "Yüzlerindeki ifadeleri gördüm!" Kollarını indirdi. "Bu haber iki haftaya kalmaz bütün imparatorluğa yayılır."

"Daha uzun süreceğine eminim."

"Düşmanlarınıza etrafında birleşmeleri için bir fırsat verdiniz..."

"Tanrıları kötülemek insanoğlunun kadim bir geleneğidir Moneo. Bundan muaf tutulmam için bir sebep var mı?"

Moneo konuşmaya çalıştı, ama söyleyecek bir söz bulamadı. Leto'nun arabasının bulunduğu çukurun kenarında ileri geri yürümeye başladı ve ardından eski yerine dönüp Leto'nun yüzüne öfkeyle baktı.

"Size yardım edeceksem, bir açıklama istiyorum," dedi Moneo. "Bunu neden yapıyorsunuz?"

"Hisler."

Moneo'nun dudaklarının aldığı biçim bu kelimeyi sessizce tekrarladığını gösteriyordu.

"Tam hislerimi sonsuza dek yitirdiğimi sanmışken, geri geldiler," dedi Leto. "İnsanlığımın bu son kalıntılarını tatmak öyle hoş ki."

"Hwi'yle mi? Ama siz kesinlikle ..."

"Hisleri sadece anımsamak asla yeterli olamaz Moneo."

"Yani söylemek istediğiniz şey, kendinizi bir düşkünlüğe ..."

"Düşkünlük mü? Kesinlikle hayır! Ama sonsuzluğun altındaki üçayaklı sistem beden, düşünce ve duygudan oluşur. Bense sadece beden ve düşünceden ibaret kaldığımı hissediyordum."

"O kadın size bir tür büyü yapmış," diye suçladı Moneo.

"Yaptı elbette. Ve bunu yaptığı için ona nasıl da minnettarım. Düşünmenin gerekliliğini inkâr edersek Moneo, ki inkâr edenler var, düşünme kabiliyetini yitiririz; algısal duyumlarımızı anlamlandıramaz oluruz. Eğer bedeni reddedersek bizi taşıyan aracın tekerleklerini sökmüş oluruz. Ama eğer hisleri reddedersek, iç dünyamızla olan tüm bağımızı yitiririz. Benim en çok özlediğim şey hislerdi."

"Israr ediyorum, Lordum, ki siz ..."

"Beni kızdırıyorsun Moneo. Bak *bu* da bir his."

Leto, Moneo'nun sakinleştiğini gördü; öfkesi buzlu suya sokulan kor halindeki demir bir çubuk gibi hızla sönüvermişti. Ama hâlâ biraz sinirliydi.

"Kendimi düşünmüyorum Lordum. Sizi düşünüyorum ve bunu da biliyorsunuz."

Leto yumuşak bir sesle konuştu. "Bu da senin *hissin* Moneo ve hislerine saygı duyuyorum."

Moneo derin ve bedenini titreten bir nefes aldı. Tanrı-İmparator'u daha önce bu ruh halinde hiç görmemişti ve *hislerden* bahsetmesine ilk kez tanık oluyordu. Leto hem neşeli hem de kararlı görünüyordu. Ama Moneo görünüşe inanmalı mıydı, pek emin değildi.

"Hayatı tatlı kılan, onu sımsıcak ve güzelliklerle dolu bir hale getiren şeyleri," dedi Leto, "korumak istiyorum, onları tadamayacak olsam da."

"Öyleyse bu Hwi Noree..."

"Çok etkileyici bir şekilde Butleryan Cihadı'nı anımsatıyor bana. O, mekanik ve gayri insani olan her şeyin zıttı. Ne tuhaf Moneo, değer verdiğim her şeye sahip olan bu kusursuz insanı Ixlilerin yaratmış olması."

"Butleryan Cihadı'ndan neden bahsettiğinizi anlamadım Lordum. Artık düşünen makineler ..."

"Cihat sadece makinelere değil, mekanik tavırlara karşı da açılmıştı," dedi Leto. "İnsanların yaptığı makineler güzellik anlayışımızı ve doğru kararlar vermemizi sağlamak için gerekli olan bireyselliğimizi de bizden çalmıştı. Ve makineler bu yüzden yok edilmişti."

"Lordum, yine de bu işten hiç hoşlan..."

"Moneo! Hwi yalnızca varlığıyla bile bana huzur veriyor. Yüzyıllardır ilk kez kendimi yalnız hissetmiyorum ... o yanımdayken hissetmiyorum. Başka hiçbir şey olmasa bile, bu hâlâ hissedebildiğimin kanıtıdır."

Moneo sustu. Leto'nun yalnızlıktan bahsetmesinden etkilenmişti besbelli. Moneo sevgisiz yaşamanın ne demek olduğunu çok iyi biliyor olmalıydı. Bu durum yüz ifadesinden fazlasıyla anlaşılıyordu.

Leto uzun süredir ilk kez Moneo'nun ne kadar yaşlandığını fark etti.

Birden çöküyorlar, diye düşündü.

Moneo'ya ne kadar değer verdiğini hissetti.

Kimseye bağlanmamalıyım, ama elimde değil ... özellikle de Hwi'yi tanıdıktan sonra.

"Arkanızdan gülecekler ve çirkin dedikodular çıkacak," dedi Moneo.

"Ne güzel işte."

"Bunun nesi güzel?"

"Bir yenilik olur. Görevimiz daima yenilikler vasıtasıyla insanların davranışlarını değiştirmektir ve bunu sağ kalma içgüdülerini bastırmaksızın yapmalıyız."

"Yine de buna nasıl sevinebilirsiniz?"

"Çirkin dedikodulara mı?" diye sordu Leto. "Çirkinliğin zıttı nedir?"

Moneo'nun gözleri birden faltaşı gibi açıldı; daha önce kavrayamadığı bir şeyi fark ettiği belliydi: zıt kutuplara dair bir şeyi görmüştü – bazı şeyler ancak karşıtı vurgulanarak belirginleştirilebilirdi.

Bu şeyler onları tanımlayacak bir arkaplanın varlığına karşı çıksa bile diye düşündü Leto, *Moneo bunu elbette anlayabilir.*

"Çok tehlikeli," dedi Moneo.

İşte muhafazakâr konuştu!

Moneo hâlâ tam olarak ikna olmamıştı. Derin derin iç geçirerek sakinleşti.

Onların şüphe duymalarını asla tam olarak engellememem gerektiğini unutmamalıyım, diye düşündü Leto. *Balıkla-konuşanlarımı bu yüzden meydanda hayal kırıklığına uğrattım. Ixliler insanların kuşkuya kapılmasını istiyor. Hwi bunun kanıtı.*

Antreden sesler geldi. Leto beklenmedik bir saldırı olasılığına karşı odanın kapısını kapattı.

"Duncan'ım geldi," dedi.

"Evleneceğinizi duymuştur herhalde!"

"Herhalde."

Leto, Moneo'nun içindeki şüphelerle mücadele etmesini izledi; bütün düşüncelerini yüzünden açıkça okuyabiliyordu. Birden onu kucaklamak istedi.

Tam bir insan tayfına sahip: şüpheden güvenmeye, aşktan nefrete değin ... her şeye sahip! Hislerin sıcaklığında yeşeren, kişiyi hayat uğruna kendini tüketmeye iten tüm insani güzelliklere sahip.

"Hwi neden sizinle evlenmeyi kabul etti?" diye sordu Moneo.

Leto gülümsedi. *Moneo benden kuşkulanamayacağı için, başkalarından kuşkulanmak zorunda.*

"Bunun normal bir evlilik olmayacağını itiraf ediyorum. O bir primat, bense uzun süreden beri değilim."

Moneo'nun ifade edemediği hislerle yeniden boğuşmaya başladığı belliydi.

Leto, Moneo'yu izlerken birdenbire zihninde gözlemden doğan bir düşünce akışı belirdi. Nadiren yaşadığı, ama çok güçlü bir akıştı bu ve onu bölmekten korktuğu için sadece gözlemekle yetindi.

Primat düşünür ve düşündüğü için sağ kalabilmeyi başarır. Zihninin altındaysa hücreleriyle birlikte gelen bir şey var – insanın kendi türünü koruma içgüdüsü. Bazen bu içgüdünün üstünü örter, duvarların arasına hapseder ve kalın engellerin ardında gizlerler. Ama Moneo'yu kendi içini görecek şekilde eğittim. Bana hizmet ediyor, çünkü insanoğlunun en iyi kurtuluş çaresinin bende olduğuna inanıyor. Hücresel bir farkındalık türü olduğunu biliyor, ki Altın Yol'u taradığım zaman benim gördüğüm şey de bu. İnsanlık bu ve hepimiz bir konuda hemfikiriz: İnsanoğlu yaşamayı sürdürmeli!

"Düğün töreni nerede, ne zaman ve nasıl yapılacak?" diye sordu Moneo.

Artık nedenini sormuyor, diye düşündü Leto. Moneo artık *sebepleri* anlamaya daha fazla çalışmıyordu. Yeniden güvenli topraklara dönmüştü. O Tanrı-İmparator'un maiyetinin yöneticisi, başyaveri ve başbakanıydı.

Kullanabileceği isimler, sıfatlar, fiiller var. Sözcükler her zamanki gibi onun hizmetinde olacak. Moneo kendi sözlerinin sahip olduğu fizikötesi potansiyeli asla göremiyor olsa da, gündelik ve dünyevi kullanımlarını çok iyi anlıyor.

"Soruma yanıt vermeyecek misiniz?" diye ısrar etti Moneo.

Leto ona gözlerini kırpıştırarak baktı. *Oysa ben sözcükleri en çok ilginç ve keşfedilmemiş şeyleri sergilediklerinde faydalı buluyorum. Ama hâlâ mekanik sebep sonuç ilişkilerine, her şeyin tek bir ana sebebi ve tek bir ana etkisi olduğuna inanan bir uygarlık sözcükleri ne kadar kullanabilir ki?*

"Ixliler ve Tleilaxular insanlığa nasıl da sülük gibi yapışmışlar," dedi Leto.

"Lordum, kafanızın dağınıklığı beni bazen öyle çok endişelendiriyor ki."

"Yo, kafam dağınık değil Moneo."

"Bana karşı öyle."

"Sana karşı bile değil."

"Dikkatiniz sürekli başka yerlere kayıyor Lordum. Bunu benden saklamanız gereksiz. Size ihanet etmektense kendime ihanet ederim."

"Aklım bir karış havada mı sence?"

"Nerede dediniz Lordum?" Moneo bu terimi ilk kez sorguluyordu.

Leto ona anlamını açıkladı ve düşündü: *Ne kadim bir deyiş! Dalgınlık ... aklı bir karış havada olmak ... rüyada koyun sayarcasına ...* Zihninde dokuma tezgâhları ve mekikler belirdi. *Hayvan postundan giysilerin dokunuşuna ... avcılıktan çobanlığa geçiş ... farkındalık merdivenindeki sürüp giden uzun tırmanış ... şimdiyse merdivende yeni bir basamak daha çıkmalıydılar, kadim basamaklardan bile daha yüksek bir basamak.*

"Bakın, yine düşüncelere dalıp geziniyorsunuz," diye suçladı Moneo.

"Düşüncelere dalacak kadar vaktim var. Bütünleşmiş bir topluluk olarak yaşamımın en ilginç yönlerinden biridir bu."

"Ama Lordum, ilgilenmemiz gereken acil meselelerin varlığı yüzünden ..."

"Düşüncelere dalmak iyidir Moneo. Bazen insanların bir dakika bile düşünmeyeceği şeyler üstüne bir iki gün düşündüğüm olur. Neden düşünmeyeyim ki? Dört bin yıldır süren bir ömre sahibim. Bir gün nedir ki? İnsan ömrü ne kadar? Bir milyon dakika mı? Ben o kadar gün yaşadım."

Moneo susup kaldı. Bu karşılaştırmadan ürkmüştü. Leto'nun gözünde kendi yaşamı bir kelebek gibi kısacıktı. Bunu demek istemişti.

Kelimeler ... kelimeler ... kelimeler, diye düşündü Moneo.

"Canlıların hayatında kelimeler bazen pek işe yaramaz," dedi Leto.

Moneo'nun nefesi bir an için kesiliverdi. *Lordum aklımı okuyabiliyor!*

"Tarihimiz boyunca," dedi Leto, "kullanılan en güçlü kelimeler; fizikötesi bir olayı anlatan, kabul gören tarihçelerde ona bir

mekân sağlayıp onu *açıklayan* kelimeler olmuştur. Böylece o kelimeleri anlayıp 'İşte o olayın anlamı da buymuş,' diyebiliriz."

Moneo bu sözler karşısında sindi. Bu sözcüklerin ona neler ima edebileceğinden korkmuştu.

"Olaylar işte böyle tarihten silinir," dedi Leto.

Uzun bir sessizliğin ardından Moneo "Sorumu hâlâ yanıtlamadınız Lordum," demeye yeniden cesaret edebildi. "Düğünü sormuştum?"

Sesi ne kadar yorgun çıkıyor, diye düşündü Leto. *Tamamen yenilmiş biri gibi.*

"Sana hiç bu kadar ihtiyacım olmamıştı," dedi Leto, canlı bir sesle konuşarak. "Düğünün hazırlıklarını yaparken fazlasıyla titiz ol. Bu işin gerektirdiği kusursuzluğun altından ancak sen kalkarsın."

"Nerede yapılacak Lordum?"

Sesi biraz canlandı.

"Sareer'deki Tabur Köyü'nde."

"Ne zaman?"

"Tarihi seçmeyi sana bırakıyorum. Her şey hazır olunca haber ver."

"Peki ya tören?"

"Töreni ben yöneteceğim."

"Yardımcılara ihtiyacınız olacak mı Lordum? Yapılması gereken bir şeye?"

"Düğün töreni için mi?"

"Herhangi bir şey için, ki ben..."

"Hayır. Şatafatlı bir düğün olmayacak zaten."

"Lordum! Yalvarırım. Lütfen..."

"Sen gelinin yanında duracak ve onu bana getireceksin," dedi Leto. "Eski Fremen ayinine uygun olarak."

"Öyleyse su halkaları gerekecek," dedi Moneo.

"Evet! Ben Gani'nin su halkalarını kullanırım."

"Kimler davet edilecek, Lordum?"

"Sadece balıkla-konuşan muhafızları ve bir de aristokratlar."

Moneo, Leto'nun yüzüne bakakaldı. "Aristokratlardan kastınız nedir, Lordum?"

"Sen, ailen, saray maiyeti, Kale mensupları."

"Benim ailem mi..." Moneo yutkundu. "Siona da mı?"

"Eğer sınavı geçerse."

"Ama..."

"Ailenden değil mi?"

"Öyle tabii Lordum. Ne de olsa bir Atreides. Ama..."

"Öyleyse Siona da gelecek!"

Moneo cebinden ufak bir kaydedici çıkardı; Butleryan Cihadı'nın yasakladıkları arasına giren, Ix yapımı siyah renkli bir cihazdı. Leto hafifçe gülümsedi. Moneo görevlerini biliyordu ve şimdi onlarla ilgilenmeye girişecekti.

Antrede Duncan Idaho'nun sesi giderek yükseliyordu, ama Moneo ona aldırmadı bile.

Moneo sahip olduğu ayrıcalıkların değerinin farkında, diye düşündü Leto. *Bu da bir tür evlilik – o ayrıcalıklarıyla ve görevleriyle evli. Aristokratların açıklaması ve bahanesi budur.*

Moneo not almayı bitirdi.

"Birkaç küçük ayrıntı var, Lordum," dedi Moneo. "Hwi özel bir giysi giyecek mi?"

"Fremen gelinlerinin damıtıcı-giysisi ve cüppesi; gerçek olanlarından," dedi Leto.

"Mücevher, takı filan?"

Leto, Moneo'nun minik kayıt cihazının tuşlarına basan parmaklarına baktı. Evet, Moneo yaşlanıyordu.

Moneo'da liderlik, cesaret, bilgi ve düzenlilik vasıfları var. Bu vasıflar onu kutsal bir aura gibi sarıyor. Ama içi çürüyor aslında ve bunu benden başka fark eden yok. Yine de kaçınılmaz bir şey bu. Ben ölsem, herkes fark etmeye başlar.

"Lordum?" dedi Moneo ısrarla. "Yine aklınız bir karış havada mı?"

Bu deyişten hoşlandı!

"Hepsi bu kadar," dedi Leto. "Sadece cüppe, damıtıcı-giysi ve

su halkaları."

Moneo eğilip selamlamasının ardından dönüp odadan çıktı.

Artık ileriye bakıyor, diye düşündü Leto, *ama bu da geçecek. Tekrar geçmişe dönecek. Bir zamanlar onun için ne umutlar beslemiştim. Neyse ... belki Siona ...*

"Kahramanlar yaratmayın," derdi babam.

— Ganimet'in Sesi
Sözlü Tarih'ten alınmıştır

Idaho'nun görüşmek için yaptığı onca gürültülü ısrarın ardından küçük odaya adımını attığı anda, Leto gulâmda çok önemli bir değişim olduğunu anlamıştı. Bu, öyle sık tanık olduğu bir değişimdi ki, artık onu çok iyi biliyordu. Duncan odadan çıkmakta olan Moneo'ya selam bile vermemişti. Her şey tekrarlanan kalıba öylesine uygundu ve bu kalıp artık nasıl da sıkıcı bir hale gelmişti!

Leto, Duncanlardaki bu değişime bir isim vermişti. "Geçmiş Sendromu" demişti.

Gulâmlar genellikle ölümlerinin ardından geçen yüzyıllar boyu olup biten *gizli şeylere* dair şüpheler beslerdi. İnsanlar onca zaman neler yapmıştı? Neden onun, yani geçmişlerinin derinliklerinde kalan bir antikanın hâlâ yanlarında olmasını istiyorlardı? Hiçbir ego böyle şüphelerle sonsuza dek baş edemezdi – hele ki şüpheci bir genç adamın egosu.

Gulâmlardan biri Leto'yu bir seferinde şöyle suçlamıştı: "Vücuduma ne olduğunu bilmediğim şeyler koymuşsunuz! Bunlar yaptığım her şeyi size bildiriyor ve böylece beni her yerde gözetliyorsunuz!"

Bir başkasıysa Leto'yu gulâmlara "canının her istediğini yaptır-

masını sağlayan bir manipülasyon makinesine" sahip olmakla suçlamıştı.

Geçmiş Sendromu bir kez başgösterince tamamen ortadan kaldırılması kesinlikle olanaksızdı. İlerlemesi durdurulabilir, hatta saptırılabilirdi, ama tohumu en ufak kışkırtmada filizlenmeye hazır bir halde daima beklerdi.

Idaho, Moneo'nun az önceki yerinde durdu. Omuzlarının duruşunda ve gözlerinde sebebi belirsiz bir şüphenin izleri vardı. Leto, Idaho'nun öfkelenmesinin artarak yavaşça doruğa çıkmasını bekledi. Idaho önce uzun uzun gözlerine baktı. Sonra odaya hızlı bir göz attı. Leto bu bakışların sebebini anlamıştı.

Duncanlar asla unutmaz!

Idaho yüzyıllar önce Leydi Jessica ve mentat Thufir Hawat'tan öğrendiği gözlemleme yöntemleriyle odayı tararken, kendini yabancı bir yerde hissetmeye başlamıştı. Bu odanın içindeki her şeyiyle onu ittiğini düşündü – altın sarısı, yeşil ve morumsu kırmızı renkli iri ve şişkin minderleriyle; Leto'nun çukurunu sarmalayan, üst üste kat kat yığılmış ve her biri müzede yer alabilecek durumdaki kalın Fremen halılarıyla; Ix yapımı korkürelerin yaydığı ve İmparator'un yüzünü aydınlatarak etrafındaki gölgeleri iyice belirgin ve gizemli hale getiren yapay gün ışığıyla; yakınlarda bir yerden gelen baharat çayı ve solucan bedeninden yayılan güçlü melanj kokusuyla.

Idaho, Tleilaxular tarafından getirilip bir hücreye, Luli ile Dost'un insafına bırakıldığı andan beri kendisine çok fazla şeyin ve çok hızlı bir şekilde yüklendiğini hissediyordu.

Çok fazla ... çok fazla ...

Gerçekten burada mıyım? diye merak etti. *Bu ben miyim? Neler düşünüyorum?*

Leto'nun çukurun içindeki arabanın üstünde, karanlıkta sessizce uzanan devasa gövdesine gözlerini dikerek dikkatle baktı. O gövdenin sessizce yatışı bile içindeki gizemli enerjilerin, hiç beklenmedik şekilde kullanılabilecek korkunç enerjilerin kanıtıydı sanki.

Idaho, Ix Elçiliği'nin önünde yaşanan çatışmaya dair öyküler

duymuştu. Ama balıkla-konuşanlar durumu bir *mucizeden* bahsedermiş gibi anlattıkları için söylediklerinden pek bir şey anlaşılmıyordu.

"Gökyüzünden uçarak yaklaştığı günahkârların tepesine hışımla inip onları korkunç bir şekilde katletti."

"Bunu nasıl yaptı?" diye sormuştu Idaho.

"O *kızgın* bir tanrıydı," diye açıklamıştı, kendisine bilgi veren kadın.

Kızgın mı? diye düşünmüştü Idaho. *Hwi tehlikeye düştüğü için mi böyle davranmıştı?* Neler duymuştu neler! Hepsi de inanılmazdı. Hwi bu iğrenç yaratıkla evlenecekmiş ... Mümkün değildi! O güzel ve zarif Hwi böyle bir şey yapamazdı. *Leto bizimle korkunç bir oyun oynuyor ... bizi sınıyor ... bizi sınıyor* ... Bu çağda dürüstlük diye bir şey kalmamıştı. Sadece Hwi'nin varlığı huzur vericiydi o kadar. Diğer her şey deliceydi.

Dikkatini yeniden Leto'nun yüzüne –sessizce bekleyen o Atreides'in yüzüne– yoğunlaştırdığında, yabancı bir yerde bulunduğu hissi iyice güçlendi. Daha fazla zihinsel çaba harcayarak yeni ve tuhaf bir yol keşfetseydi, görünmeyen engelleri aşarak diğer gulâm Idahoların yaşadığı bütün o deneyimleri hatırlayabilir miydi, diye merak etti.

Bu odaya girince onlar ne düşündüler? Onlar da benim gibi yabancılık çekip bu itilme hissini yaşadılar mı?

Biraz daha çabalasam.

Başı dönüyordu ve bayılacak gibi olduğunu hissetti.

"Bir sorun mu var Duncan?" Leto en mantıklı ve yatıştırıcı sesini kullanmıştı.

"Gerçek değil bu," dedi Idaho. "Ben buraya ait değilim."

Leto yanlış anlamayı seçti. "Ama muhafızlarımın dediğine göre gelmeyi kendin istemişsin. Kale'den buraya gelip, benimle hemen görüşmeyi talep etmişsin."

"*Buradan* kastım şu an! Bu çağ!"

"Ama sana ihtiyacım var."

"Neden?"

"Etrafına bir baksana Duncan. Bana aslında öylesine çok şekilde yardım edebilirsin ki, bunların hepsini gerçekleştirmeye ömrün yetmez."

"Ama kadınlarınız dövüşmeme izin vermiyor! Ne zaman bir çatışma çıksa..."

"Çünkü dirin ölünden çok daha değerli, bunu anlamıyor musun?" Leto kıkırdadı ve ardından şöyle dedi: "Aklını kullan Duncan! Benim için aklın önemli."

"Ve spermlerim. Onlara da önem veriyorsunuz."

"Spermlerini istediğin yere akıtabilirsin; seçim senin."

"Benden önceki gibi ardımda bir dul ve yetimler bırakmaya niyetim ..."

"Duncan! Seçim senin dedim."

Idaho yutkundu. "Bize karşı bir suç işlediniz, Leto, hepimize karşı – biz gulâmları diriltiyor, ama dirilmek istiyor muyuz diye sormuyorsunuz."

Yeni bir Duncan'ca düşünme tarzıydı bu. Leto, Idaho'ya merakla baktı.

"Ne suçu?"

"Heyecanla anlattığınız derin fikirlerinizi duydum," diye suçladı Idaho. Başparmağıyla omzunun üstünden, arkasındaki kapıyı işaret etti. "Sesinizin dışarıdan, antreden duyulduğunu biliyor musunuz?"

"Duyulmasını istediğimde evet." *Ama her şeyi sadece Günlüklerim duyuyor!* "Onu bırak da söyle bakalım, suçum neymiş öğrenmek istiyorum."

"İnsanın hayat dolu olduğu bir dönem vardır Leto. Canlı olup yaşadığını düşündüğün bir zaman. Sihirli bir zaman. Ve bir daha asla öyle olamayacağınızı bilirsiniz."

Leto göz kırpıştırdı, Duncan'ın kederinden etkilenmişti. Söyledikleri çarpıcıydı.

Idaho avuçlarını yukarı çevirerek ellerini göğsüne dek kaldırdı. Arzuladığı şeyi alamayacağını bilmesine karşın isteyen bir dilencinin hareketiydi bu.

"Sonra ... bir gün uyanırsınız ve öldüğünüzü hatırlarsınız ... ve akslotl tankını hatırlarsınız ... sizi uyandıran çirkin Tleilaxuları. Her şeyi baştan yaşayacakmışsınız gibi gelir. Ama yaşayamazsınız. Asla yaşayamazsınız, Leto. İşte bu bir suç!"

"Yani hayatının sihrini mi yok ettim?"

"Evet!"

Idaho ellerini indirip yumruklarını sıktı. Bir an olsun gevşese onu yutacak devasa bir dalganın karşısında yapayalnız olduğunu hissediyordu.

Peki ya benim çağım? diye düşündü Leto. *O da asla geri gelmeyecek. Ama Duncan aradaki farkı anlayamaz.*

"Seni Kale'den böyle apar topar getiren şey nedir?" diye sordu Leto.

Idaho derin bir soluk alıp konuştu: "Duyduklarım doğru mu? Evleniyor musunuz?"

"Doğru."

"Ix Sefiri Hwi Noree'yle mi?"

"Doğru."

Idaho'nun bakışları Leto'nun karanlıkta gizlenen gövdesini hızla inceledi.

Hep cinsel organlar ararlar, diye düşündü Leto. *Belki de onları şoke etmek için iğrenç bir penis taktırmam hoş olabilir.* Keyifle kıkırdamamak için kendini güç tuttu. *Mizah duygum da güçlenmiş. Sağ ol Hwi. Sağ olun Ixliler.*

Idaho başını olumsuz bir tavırla salladı. "Ama siz..."

"Evliliğin tek sebebi seks değildir," dedi Leto. "Çocuklarımız olacak mı? Hayır. Ama bu birleşmenin çok derin sonuçları olacak."

"Moneo'yla konuşmalarınızı dinledim," dedi Idaho. "Şaka yapıyorsunuz sandım ..."

"Sözcüklerine dikkat et Duncan!"

"Onu *seviyor* musunuz?"

"Hem de hiçbir erkeğin hiçbir kadını sevmediği kadar."

"Pekâlâ, ya o? O da sizi ..."

"O ... bana karşı büyük bir şefkat duyuyor. Hayatı benimle paylaşmak, bana verebileceği her şeyi vermek ihtiyacı hissediyor. Doğası böyle."

Idaho öğürmemek için kendini güç tuttu.

"Moneo haklı. İnsanlar Tleilaxuların söylediklerine inanacaklar."

"Evliliğimin yaratacağı derin sonuçlardan biri de bu olacak işte."

"Üstüne üstlük benim hâlâ ... Siona'yla çiftleşmemi istiyorsunuz!"

"Ne istediğimi biliyorsun. Seçimi sana bırakıyorum."

"Nayla denen şu kadın kim?"

"Nayla'yla tanıştın demek! Güzel."

"Nayla ile Siona sanki kardeşmiş gibi davranıyorlar. Ne saçma! Orada neler oluyor Leto?"

"Neler olmasını istiyorsun ki? Hem ne önemi var?"

"Nayla ayının teki! Onun gibisini ömrümde görmedim. Hayvan Rabban'ı[Φ] hatırlatıyor bana. Memeleri olmasa kadın olduğuna inanmak..."

"Onunla daha önce tanışmıştın," dedi Leto. "Onu Dost adıyla tanımıştın."

Idaho ona sessizce baktı, yakınındaki şahinin varlığını sezen bir kemirgenin bakışıyla.

"Demek ona güveniyorsunuz," dedi Idaho.

"Güvenmek mi? Güvenmek nedir ki?"

İşte beklenen an geldi, diye düşündü Leto. Idaho'nun düşüncelerindeki şekillenişi okuyabiliyordu.

Φ *Kont Glossu Rabban* (10,132 – 10,193) Lankiveil Kontu Glossu Rabban, Vladimir Harkonnen'in en büyük yeğeni. Glossu Rabban ile Feyd-Rautha Rabban (Siridar Baron'un ailesine kabul edilince Harkonnen soyadını almıştı), Siridar Baron'un en küçük yarıkardeşi Abulurd'un meşru oğullarıdır. Abulurd, Rabban-Lankiveil alt-bölge yöneticiliğine atanınca Harkonnen soyadından ve bunun getirdiği tüm ayrıcalıklardan vazgeçmiştir. Rabban anne tarafının soyadıydı. *Almanak en Eşraf*'tan. –ed.

"Güvenmek bağlılık yeminiyle birlikte gelen bir histir," dedi Idaho.

"Seninle benim aramdaki güven gibi mi?"

Idaho'nun dudaklarında acı bir gülümseme belirdi. "Hwi Noree'yle de yaptığınız bu demek. Bir evlilik, bağlılık yemini..."

"Hwi'yle ben zaten birbirimize güveniyoruz."

"Bana güveniyor musun, Leto?"

"Eğer sana güvenemezsem Duncan Idaho, kime güvenebilirim ki?"

"Peki ya ben size güvenemiyorsam?"

"O zaman sana acırım."

Idaho başını hafifçe salladı, fiziksel bir darbe yemişti sanki. Kocaman açılmış gözlerinde dillendirilmemiş arzular okunuyordu. Güvenmek *istiyordu*. Bir daha asla sahip olamayacağı sihri *istiyordu*.

Idaho'nun tavırlarından, düşüncelerinin aniden tuhaf bir yöne doğru saptığı belli oluyordu.

"Antreden sesimiz duyuluyor mu?" diye sordu.

"Hayır." *Ama Günlüklerim duyuyor!*

"Moneo'nun çok kızgın olduğu belliydi. Bunu herkes görebiliyordu. Ama buradan ayrıldığında uysal bir kuzu gibi tıpış tıpış gitti."

"Moneo bir aristokrat. O işiyle ve sorumluluklarıyla evli. Bunları hatırlayınca öfkesi geçer."

"Demek onu böyle kontrol ediyorsunuz," dedi Idaho.

"O kendi kendini kontrol ediyor," dedi Leto. Moneo'nun not alırken arada sırada ona baktığını hatırladı, destek almak için değil, görev duygusunu harekete geçirmek için bakmıştı.

"Hayır," dedi Idaho. "O kendi kendini kontrol etmiyor. Siz onu kontrol ediyorsunuz."

"Moneo kendisini geçmişine *kendi* kilitledi. Bu işi ben yapmadım."

"Ama o bir aristokrat ... bir Atreides."

Leto, Moneo'nun yaşlanmış yüz hatlarını hatırladı. Bir aristok-

ratın hayatının son görevini yerine getirmeyi, yani bir kenara çekilip tarihin derinliklerine gömülmeyi reddetmesi öylesine kaçınılmazdı ki. Moneo'nun kenara çekilmeye zorlanması gerecekti. Çekilecekti de. Hiçbir aristokrat bu değişim çağrısına karşı gelemezdi.

Idaho'nun söyleyecekleri bitmemişti. "Siz de aristokrat mısınız Leto?"

Leto gülümsedi. "İçimde ölü aristokratlar var." *İmtiyazlar kibre yol açar*, diye düşündü. *Kibir haksızlığa yol açar. Böylece çöküşün tohumları atılmış olur.*

"Düğününüze katılamayabilirim," dedi Idaho. "Kendimi bir aristokrat olarak asla görmedim."

"Ama öyleydin. Kılıç kullananların aristokratıydın."

"Paul benden iyiydi," dedi Idaho.

Leto, Müeddib'in sesiyle konuştu: "Çünkü öğretmenim sendin!" Sonra normal sesiyle devam etti: "Aristokratların konuşulmayan görevi – öğretmektir, bazen korkunç örnekler vermek zorunda kalsalar da."

Soylu doğumun verdiği gurur yerini zamanla sıkıntılara ve melezliğin verdiği zayıflıklara bırakır, diye düşündü. *Böylece zenginliğin ve başarıların vereceği gururun peşine düşülür. Yeni zenginler sırtlarını dayadıkları kadim rejimden beslenerek güçlenirler, tıpkı Harkonnenler gibi.*

Bu döngü öyle ısrarla yineleniyordu ki, Leto bunun insanoğlunun çoktan unuttuğu, ama asla yitirmediği sağ kalma yöntemlerine nasıl derinden işlediğini herkesin görmesi gerektiğini düşünüyordu.

Ama hayır, bizler o döküntüleri hâlâ taşıyoruz ve ben onları temizlemeliyim.

"Kaçabileceğim bir yer, yerleşilmemiş bir sınır bölgesi var mı?" diye sordu Idaho. "Kaçıp bütün bunlardan kurtulabileceğim bir yer var mı?"

"Eğer böyle bir yer olacaksa bile, yaratmama yardım etmelisin," dedi Leto. "Şimdilik peşinden giderek seni bulamayacağımız bir yer yok."

"Öyleyse gitmemi istemiyorsunuz."

"İstiyorsan git. Bunu senden önce deneyenler oldu. Ama inan bana gidilecek hiçbir sınır bölgesi, saklanılacak hiçbir yer yok. İnsanoğlu çok uzun zamandır olduğu gibi şimdi de tehlikeli bir tutkalla bir arada tutulan tekhücreli bir canlıya benziyor."

"Yeni gezegenler yok mu? Tuhaf yerler..."

"Sınırlarımız sürekli genişliyor, ama birbirimizden dağılmıyoruz."

"Çünkü *siz* bizi bir arada tutuyorsunuz!" diye suçladı Idaho.

"Bunu anlayabilir misin bilmiyorum Idaho. Ama sığınılacak yeni bir ufuk varsa bile, geride bıraktıkların ileride bulacağın şeylerden daha önemli olamaz."

"Siz geçmişi temsil ediyorsunuz!"

"Hayır; geçmişi temsil eden Moneo. O, görülen her türlü yeni ufka karşı gelecek geleneksel aristokratik engelleri koymaya her an için hazır durumda. Bu engellerin gücünü anlamak zorundasın. Onlar yalnızca gezegenleri ve o gezegenlerin topraklarını değil, aynı zamanda fikirleri de kuşatır. Onlar değişim çabalarını bastırırlar."

"Değişimi bastıran *sizsiniz*!"

Vazgeçmeyecek, dedi Leto. *Son bir kez daha deneyeyim.*

"Bir aristokrasinin varlığına dair bulunabilecek en iyi kanıt, değişime karşı oluşturulmuş engellerin, yeniliklere ve farklılıklara karşı çekilmiş demir, çelik, taş setlerin keşfedilmesidir."

"Bir yerlerde yerleşilmemiş bir sınır bölgesi olmalı," dedi Idaho. "Biliyorsunuz, ama gizliyorsunuz."

"Ben yeni ufukları gizlemem," dedi Leto. "Tam tersine, yeni ufukların, yeni sınır bölgelerinin peşindeyim! Sürprizler istiyorum!"

Önlerine kadar gelir, ama içine girmeyi reddederler, diye düşündü Leto.

Idaho sahiden de başka şeyler düşünmeye başladı. "Nişanlanışınız açıklandığında gerçekten de yüz dansçılarına gösteri mi yaptırdınız?"

Leto bir an için öfkeye kapıldığını hissetti. Sonra bu hissi böylesine yoğun ve derinlerde yaşayabilmesine gizli gizli sevindi. Duncan'a bağırıp çağırmak istiyordu ... ama bu hiçbir şeyi çözemezdi.

"Yüz Dansçıları gösteri yaptılar," dedi.

"Neden?"

"Herkesin mutluluğumu paylaşmasını istiyorum."

Idaho ona sanki içki kadehinde iğrenç bir böcek gören bir adamın ifadesiyle uzun uzun baktı. Ardından da soğuk bir sesle konuştu: "Hayatım boyunca bir Atreides'ten duyduğum en alaycı laf bu."

"Ama bir Atreides söyledi işte."

"Bilinçli olarak konuyu dağıtmaya çalışıyorsunuz! Sorumu yanıtlamamak için."

Yine tartışmaya döndük, diye düşündü Leto. "Bene Tleilaxu yüz dansçıları bir koloni organizma gibidir. Bireyler bütüne hizmet eder. Kendilerinin seçimidir bu."

Leto bekledi. *Sabırlı olmalıyım,* diye düşündü. *Bunu bizzat keşfetmeliler. Ben söylediğim zaman inanmazlar. Düşünmelisin, Duncan. Düşün!*

"Size bağlılık yemini ettim," dedi Idaho, uzun bir sessizliğin ardından. "Bu benim için önemli. Hâlâ önemli. Ne yaptığınızı ve neden yaptığınızı bilmiyorum. Söyleyebileceğim tek şey olanlardan hiç hoşlanmadığım! İşte, bunu da söyledim."

"Buraya yalnızca bunu söylemek için mi geldin?"

"Evet!"

"Şimdi de Kale'ye geri mi döneceksin?"

"Başka nereye gidebilirim ki?"

"*Bravo* Duncan! Bak, sinirlenmek kafanı çalıştırıyor. Hwi bu gece Kale'ye gidecek. Yarın da ben gidiyorum."

"Onu daha yakından tanımak istiyorum," dedi Idaho.

"Ondan uzak duracaksın," dedi Leto. "Bu bir emirdir. Hwi sana göre değil."

"Cadıların var olduğunu daima bilmişimdir," dedi Idaho.

"Mesela babaanneniz öyleydi."

Topuğunun üstünde döndü ve gitmek için izin almadan hızlı adımlarla yürüyerek odadan çıktı.

Tıpkı küçük bir çocuk gibi, diye düşündü Leto, Idaho'nun sopa yutmuş gibi dimdik yürüyerek uzaklaşmasını izlerken. *Evrenimizdeki hem en yaşlı, hem en genç adam – ikisi de aynı bedende.*

Kâhin geçmişin, şimdinin ve geleceğin yanılsamalarına kapılmaz. Bu tür doğrusal ayrımları dilin sabitliği belirler. Kâhinler bir dilin kilidinin anahtarına sahiptir. Mekanik görüntüler onlar için sadece görüntüden ibarettir. Evrenimiz mekanik değildir. Olayların doğrusal gelişimi gözlemci tarafından empoze edilir. Oysa belirleyici etken sebep-sonuç ilişkisi değildir. Kâhin geleceği anlatır. Olacakları görür. Ama o görüş anında sonsuz bir güce sahip, mucizevi bir şey çıkar ortaya. Evren belirsiz bir değişim geçirir. Bu yüzden bilge kâhinler olacakları genellikle cafcaflı yaftaların ardına gizlerler. Bu yüzden bir topluluğa henüz katılmamış kişiler kâhinlerin kullandığı sözlerin daima belirsiz olduğuna inanırlar. Dinleyiciler kehanetsel sözler söyleyen elçiye güvenmezler. İçgüdüleriniz size gerçeği söylemenin böylesi sözlerin gücünü azaltacağını söyler. En iyi kâhinler, insanı gerçeği örten perdeye götürüp, ardına bizzat bakmasını sağlayanlardır.

— Çalınmış Günlükler

Leto, Moneo'yla ilk kez bu kadar soğuk bir sesle konuşuyordu: "Duncan bana itaatsizlik ediyor."

Kale'nin güney kulesinin tepesinde bulunan ve sarı taşlardan yapılmış, havadar bir odadaydılar. Leto, Onn Festivali'nden döneli tam üç gün olmuştu. Yanındaki açık kapıdan, sert bir öğlen yaşayan Sareer görünüyordu. Hava rüzgârlıydı ve uğuldayan rüzgârın boğuk sesi duyuluyor; içeri savrulan toz ve kum tanecikleri, Moneo'nun gözlerini kısmasına yol açıyordu. Moneo'nun rahatsızlığını fark etmemiş görünen Leto, gözlerini dikmiş Sareer'e bakıyordu. Çölün üstündeki hava sıcaktan titreşiyor; çok uzaklardaki kumulların üzerinde yalnızca onun gözlerinin saptayabileceği kı-

pırtılar görüyordu.

Moneo hissettiği korkunun yaydığı ekşi kokuların arasında düşüncelere dalmış bir halde duruyordu. Rüzgârın bu kokuları ve ne anlama geldiklerini Leto'nun hassas burnuna taşıdığını biliyordu. Düğün hazırlıkları, balıkla-konuşanların huzursuzluğu – her şey paradokstu. Moneo, Tanrı-İmparator'un yanında çalışmaya başladığı ilk zamanlarda kendisine söylediği bir sözü hatırladı:

"Paradoks bir işarettir ve sana onun ardına bakmak gerektiğini anlatır. Eğer paradokslar canını sıkıyorsa, bu sahip olduğun en derin arzuların mutlak olanların peşine düştüğü anlamına gelir. Rölativistler ise paradoksu sadece eğitici, ilginç, belki eğlenceli ya da korkutucu bir düşünce olarak görür."

"Cümlemi yanıtlamadın," dedi Leto. Artık Sareer'i incelemeyi bırakmış ve bütün dikkatini Moneo'nun üzerinde yoğunlaştırmıştı.

Moneo yalnızca omuzlarını silkmekle yetindi. *Solucan ne kadar yakınlaştı?* diye merak etti. Moneo, Onn'dan Kale'ye yapılan dönüş yolculuklarının bazen Solucan'ı uyandırdığını fark etmişti. Gerçi Tanrı-imparator'da o korkunç değişimin belirtileri henüz yoktu, ama Moneo hissediyordu. Solucan uyarıda bulunmaksızın, aniden gelebilir miydi?

"Düğün hazırlıkları hızlansın," dedi Leto. "Düğünü olabildiğince çabuk yapalım."

"Siona'yı sınamanızdan önce mi?"

Leto bir an sustu. "Hayır. Duncan hakkında ne yapacaksın, peki?"

"Ne yapmalıyım, Lordum?"

"Ona Noree'yi görmemesini, ondan uzak durmasını söyledim. Bu bir emirdir dedim."

"Noree ona sempati duyuyor o kadar Lordum. Başka bir şey değil."

"Neden Duncan'a sempati duysun ki?"

"Çünkü o bir gulâm. Çağımızla hiçbir bağlantısı yok, kökleri yok."

"Aksine, benimkiler kadar derin kökleri var!"

"Ama Idaho bunun farkında bile değil, Lordum."

"Benimle tartışıyor musun, Moneo?"

Moneo yarım adım geriledi. Gerçi tehlike varsa bu yarım adımın onu kurtarmayacağını da biliyordu. "Yo, hayır Lordum. Sadece her zaman yaptığım gibi, size olaylara dair inandığım şeyleri içtenlikle söylemeye çalışıyorum."

"Ben *sana* ne olup bittiğini söyleyeyim. Duncan ona kur yapıyor."

"Ama randevuları Noree veriyor Lordum."

"Demek bu işten haberin var!"

"Görüşmelerini kesinlikle yasakladığınızı bilmiyordum, Lordum."

"Duncan kadınlar konusunda çok kurnaz bir çapkındır Moneo," dedi Leto düşünceli bir sesle. "Fazlasıyla kurnazdır. Kadınların ruhunu okur ve onlara istediğini yaptırır. Duncanlar daima böyledir."

"Görüşmelerini kesinlikle yasakladığınızı bilmiyordum, Lordum!" dedi Moneo ısrarla.

"Bu Duncan diğerlerinden de tehlikeli," dedi Leto. "Çağımızın kusuru bu."

"Lordum, Tleilaxular bir sonraki Duncan'ı henüz hazırlamış değiller."

"Bu Duncan'a muhtaç mıyız yani?"

"Siz söylediniz Lordum, ben değil. Bu benim anlayamadığım bir paradoks, ama sonuçta siz söylediniz."

"Yenisini ne zaman getirebilirlermiş?"

"En az bir yıl sonra Lordum. Kesin tarih alayım mı?"

"Hemen bugün al."

"Ama bu, Duncan'ın kulağına gidebilir Lordum. Bir önceki duymuştu."

"Böyle bir şey olmasını istemiyorum Moneo!"

"Biliyorum, Lordum."

"Bu konudan Noree'ye bahsetmek de istemiyorum," dedi Leto. "Duncan ona göre değil. Ama Noree'yi incitemem!" Bu son cümle-

yi neredeyse sızlanırcasına söylemişti.

Moneo hayretten dona kaldı.

"Anlamıyor musun?" diye bastırdı Leto. "Yardım et bana Moneo!"

"Noree'nin farklı olduğunu görüyorum," dedi Moneo. "Ama ne yapabilirim bilmiyorum."

"Nesi farklı?" diye sordu Leto, sesi Moneo'nun içine işleyen bir tona bürünmüştü.

"Demek istediğim, ona karşı tavrınız farklı Lordum. Daha önce hiç kimseye böyle davrandığınızı görmemiştim."

Moneo o zaman ilk belirtileri gördü – Tanrı-İmparator'un elleri seğirmeye, gözleri parlamaya başlamıştı. *Tanrılar adına! Solucan geliyor!* Moneo kendini tamamen savunmasız hissediyordu. O devasa gövde tek bir darbeyle kendisini duvara yapıştırabilirdi. *İçindeki insana seslenmeliyim.*

"Lordum," dedi Moneo, "kız kardeşiniz Ganimet ile yaptığınız evliliğe dair anlatıları okudum ve bizzat sizin söylediklerini dinledim."

"Keşke şimdi yanımda olsaydı," dedi Leto.

"Onunla hiçbir zaman birlikte olmamışsınız, Lordum."

"Ne demek istiyorsun?" dedi Leto, sert bir sesle.

Leto'nun ellerindeki seğirme büyüyüp kasılma benzeri bir titremeye dönüştü.

"O ... demek istediğim şey Lordum, Ganimet aslında Hârikü'l-âde'nin eşiydi."

"Elbette, öyleydi! Siz Atreidesler, hepiniz onların torunlarısınız!"

"Bana söylemediğiniz bir şey var mı Lordum? Şey ... Hwi Noree ile ... birlikte olmanız mümkün mü?"

Leto'nun elleri artık öylesine şiddetli titriyordu ki, kendisi de mutlaka farkındaydı. İri mavi gözleri de iyice parlamaya başlamıştı.

Moneo bu ölümcül odanın kapısının ardındaki, aşağı inen merdivene doğru bir adım daha geriledi.

"Beni olasılıklar hakkında sakın sorgulama," dedi Leto soğuk, korkunç bir sesle. Sesi sanki geçmişinin derinliklerinde bir yere gitmiş gibi uzaklardan geliyordu.

"Bir daha asla yapmam Lordum," dedi Moneo. Eğilerek selamlamasının ardından geriledi ve kapıya bir adım kala durdu. "Noree ile konuşacağım Lordum ... ve Duncan'la da."

"Elinden geleni yap." Leto'nun sesi çok uzaklardan, içindeki ve sadece kendisinin girebildiği odalardan geliyordu sanki.

Moneo usulca dışarı süzüldü. Kapıyı arkasından kapattıktan sonra sırtını kapıya yasladı. Tir tir titriyordu. *Ahhh. Bu kez az daha kuyruğu titretiyordum.*

Paradoks hâlâ vardı. Neyi işaret ediyordu peki? Tanrı-İmparator'un verdiği o tuhaf ve acı verici kararların anlamı neydi? *Tanrı Solucan*'ı yüzeye çıkaran şey neydi?

Leto'nun odasından boğuk bir gümbürtü geldi. Taş duvara indirilen sert bir darbenin sesiydi bu. Moneo kapıyı açıp bakmaya cesaret edemedi. O korkunç darbenin etkisiyle titreyen kapıdan hızla uzaklaşıp ihtiyatla merdiveni indi. Ancak zemin kattaki balıkla-konuşan muhafızının yanına ulaştığında rahat bir nefes alabildi.

"Lordun canı mı sıkkın?" diye sordu muhafız, merdivenden yukarı bakarak.

Moneo başını sallayarak onayladı. O tok gümbürtüleri ikisi de rahatça duyuyordu.

"Neden canı sıkkın?" diye sordu muhafız.

"O bir Tanrı, bizlerse ölümlüyüz," dedi Moneo. Genellikle bu yanıt balıkla-konuşanları tatmin ederdi, ama artık işler biraz değişmişti.

Muhafız başını çevirip Moneo'nun yüzüne baktı. Moneo kadının yumuşak hatlarının hemen altında, aldığı katillik eğitiminin izlerini gördü. Nispeten genç sayılabilecek olan kadın kumral saçlı, kalkık burunlu ve dolgun dudaklıydı. Genellikle sakin bakan gözleri şimdi sert ve sorgulayıcıydı. Bu bakışlara ancak bir salak sırtını dönerdi.

"Canını sıkan ben değilim," dedi Moneo.

"Değilsin elbette," dedi kadın. Yüzü biraz yumuşadı. "Ama *kim* ya da neyin sıktığını bilmek isterdim?"

"Sanırım evlenmek için sabırsızlanıyor," dedi Moneo. "Bence tüm mesele bu."

"Öyleyse çabuk ol!" dedi kadın.

"Elimden geleni yapıyorum," dedi Moneo. Dönüp uzun koridoru koşar adım geçerek Kale'nin kendine ait kısmına gitti. Tanrılar adına! Artık balıkla-konuşanlar da Tanrı-İmparator kadar tehlikeli olmaya başlamıştı.

Şu salak Duncan! Hepimizi tehlikeye atıyor! Bir de Hwi Noree meselesi var! O kadın hakkında ne yapmalıyım acaba?

Monarşilerin ve benzeri sistemlerin işleyiş sürecinde, tüm politik biçimler için geçerli olan bir mesaj vardır. Sahip olduğum bellekler sayesinde her hükümetin bu mesajdan faydalanabileceğini biliyorum. Hükümetlerin yönettikleri halka faydalı olabilmeleri ancak doğalarında var olan tiranlık eğilimleri dizginlenirse gerçekleşir. Monarşilerin öne çıkmış niteliklerinin yanı sıra pek çok iyi yönleri de vardır. Devlet bürokrasisinin boyutunu ve asalak yönünü azaltabilirler. Gerektiğinde hızlı kararlar alınmasını sağlayabilirler. İnsanoğlunun kadim ataerkil hiyerarşi (kabilesel/feodal) anlayışına uyarlar; ki bu hiyerarşide herkes yerini bilir. Yerini bilmek önemlidir, bu yer geçici bile olsa. İnsanın istemediği halde aynı yerde kalmaya zorlanması bunaltıcıdır. Bu yüzden tiranlığın ne olduğunu en iyi şekilde, yani örnekler vererek öğretiyorum. Bu yazdıklarımı binlerce yıl sonra okuyacak olsanız bile, benim tiranlığım unutulmayacak. Altın Yol'um sayesinde unutulmayacak. Artık mesajımı bildiğinize göre, sahip olduğunuz herhangi bir hükümete verdiğiniz yetkilere fazlasıyla dikkat edeceğinizi umuyorum.

— Çalınmış Günlükler

Leto, çocukluğunda Festival Şehri'ndeki balıkla-konuşan okullarından atılmasının ardından Siona ile yapacağı ilk görüşmeye özenle hazırlanmıştı. Moneo'ya Siona ile Küçük Kale'de görüşeceğini söylemişti. Burası Sareer'in ortasına yaptırdığı bir gözetleme kulesiydi. Burayı seçmesinin sebebi, hem eski hem de yeni yerlerin rahatça görülebilmesiydi. Küçük Kale'ye giden hiçbir yol yoktu. Oraya yalnızca topterle gidilirdi. Leto ise sanki büyü yaparak gidiyordu.

Leto tahta çıkışının ilk yıllarında Ix yapımı bir makineyi kendi elleriyle kullanarak Sareer'in altından kulesine giden gizli bir

tünel açmıştı. Bütün bu işi tek başına yapmıştı. O zamanlar çölde hâlâ birkaç yabani kumsolucanı vardı. Tüneline çakmaktaşından duvarlar yapmış ve solucanları uzak tutmak için bunların dış yüzeyine sayısız su küresi yerleştirmişti. Tüneli yaparken bedeninin ulaşacağı maksimum boyutu ve kullanacağı arabayı da hesaba katmıştı. İmparator Arabası o zamanlar sadece kehanet hayallerinde gördüğü bir şeydi.

Siona'ya ayırdığı günün daha şafağı bile sökmeden Leto yeraltı mezarlığına inmiş ve muhafızlarına kesinlikle rahatsız edilmek istemediğini bildirmişti. Arabasıyla mezarlığın karanlık köşelerinden birine uçup tünelinin gizli kapısını açmış ve bir saatten az bir süre sonraysa Küçük Kale'ye varmıştı.

En sevdiği şeylerden biri kumlarda tek başına gezinmekti. Arabasız. Sadece gelişmemiş solucan bedenini kullanarak. Kumları hissetmeye bayılıyordu. Günün ilk ışıklarında kumulların arasından hızla geçerken ardından yükselen buhar, onu ilerlemeye zorluyordu. Kendisini ancak yaklaşık beş kilometre ileride nispeten daha kuru bir bölge bulduğunda durdurabildi. Burada da bir miktar rahatsız edici çiy nemi hissedilmesine rağmen bölgenin ortasına keyifle uzandı. Kumulların arasında doğuya doğru uzanan kulenin gölgesi kocaman gövdesinin yanı başındaydı.

Üç kilometreye ulaşan boyuyla kule uzaklardan bakıldığında sanki gökyüzüne batan gerçekdışı bir iğne gibi görülüyordu. Bu görkemli yapı ancak Leto'nun emirleri ve Ixlilerin hayal gücü sayesinde gerçekleştirilebilmişti. Yüz elli metre çapındaki kulenin yeraltındaki kısmı, en az kumların üstündeki kısmı kadar derinlere iniyordu. Plasçeliğin ve süper hafif alaşımların sihri, kuleyi rüzgârlara ve savrulan kumların aşındırmasına karşı dayanıklı kılıyordu.

Leto burayı öyle çok seviyordu ki, sonunda kendi ziyaretlerini bile sınırlamak zorunda kalmıştı ve buraya gelmek için kendine pek çok kural koymuştu. Bu kurallar "Büyük Zorunluluğun" bir parçasıydı.

Kumlarda uzanırken bir süreliğine olsun Altın Yol'unun getirdiği yüklerden kurtulabiliyordu. Moneo, sevgili ve güvenilir Mo-

neo, Siona'nın tam güneş batarken getirilmesini sağlayacaktı. Leto'nun gevşeyip düşünmek, oyunlar oynayıp kaygısızmış gibi davranmak ve toprağın doğal besinleriyle çılgınlar gibi doyasıya beslenmek için önünde koca bir günü vardı. Onn'da veya Kale'deyken daracık geçitlerde gizlice gezinerek beslenmek zorundaydı ve su cepleriyle karşılaşmamak için kâhinlik gücünü kullanması gerekiyordu. Oysa burada kumlar boyunca fırtına gibi hızla gezebilir, beslenip güçlenebilirdi.

Kumların üstünde dönmeye ve gerinmeye başladı. Bundan gerçekten saf bir hayvani haz alıyordu. Bedeninin altında ezilen kum taneciklerinin gıcırtısını işitiyor, solucan benliğinin kendini topladığını hissediyor ve bütün vücudu elektriklenip dirileşiyordu.

Güneş artık ufkun epeyce üstüne yükselmişti ve kulenin bir cephesini altın sarısına boyuyordu. Havada acı bir toz kokusu ve uzaklardaki bitkilerin, sabah çiyine tepki veren dikenli bitkilerin saldığı kokular vardı. Leto kulenin etrafında geniş bir daire çizerek turlamaya başladı, önce yavaşça, sonra daha da hızlanarak. Bir yandan da Siona'yı düşünüyordu.

Artık daha fazla erteleme söz konusu değildi. Siona sınanmalıydı. Moneo da bunu en az Leto kadar biliyordu.

"Lordum, Siona çok sinirli oldu," diye daha o sabah belirtmişti Moneo.

"Adrenalin bağımlısı olmaya başladı," demişti Leto. "Mahrum kalma zamanı gelmiş."

"Nasıl yani Lordum?"

"Çok kadim bir deyiştir. Anlamıysa bağımlılığını yaratan şeylerden tamamen uzaklaştırılması demektir. Yani bir zorunluluk şoku geçirmeli."

"Ha ... anladım."

Leto, Moneo'nun bir kez olsun *sahiden* anladığını fark etmişti. Moneo da vaktinde mahrum kalma şokunu atlatmıştı.

"Gençler genellikle zor kararlar alamazlar; bu kararlar fiziksel şiddetle ve onu takip eden sert bir adrenalin artışıyla ilgili değilse elbette," diye açıklamıştı Leto.

"Bu çok tehlikeli," demişti Moneo, bir süre susup kendi gençliğini düşündükten sonra.

"Siona bu yüzden öyle sinirli. Yaşlılarda bile görülür bu, ama gençlerde çok daha güçlüdür."

Giderek aydınlanan göğün altında, kulenin etrafında daireler çizerek dönüp dururken ve kumun ısınması aldığı hazzı iyice arttırırken; Leto o konuşmayı düşündü. Hızını azalttı. Arkasından esen bir rüzgâr burnuna oksijen ve yanık çakmaktaşı kokusu getirdi. Peş peşe derin soluklar aldığında zihninin iyice açıldığını fark ediyordu.

Başlangıç niteliği taşıyan böyle bir günde burada oluşunun birden fazla sebebi vardı. Akşama yapacağı görüşmeyi, kadim bir boğa güreşçisinin boynuzlu rakibini düşünmesi gibi düşünüyordu. Gerçi Moneo, Siona'nın yanında fiziksel silahlar getirmesine asla izin vermezdi, ama o kızın da kendine özgü boynuzları vardı. Leto bu karşılaşmadan önce Siona'nın tüm güçlü ve zayıf yönlerini bildiğine emin olmalıydı. Ayrıca üzerinde bazı özel hassasiyet noktaları yaratarak onu zayıflatmalıydı. Ruhsal kasları uygun yerlere yerleştirilmiş çengellerle güçsüzleştirmeli ve böylece sınanmaya hazır hale getirilmeliydi.

Öğleden sonra, solucan benliğinin iyice tatmin olmasının ardından Leto kulesine döndü. Arabasına bindi ve süspansörlerini çalıştırarak kulenin ucuna kadar yükselip, orada yalnızca kendisinin emriyle açılan bir kapıdan içeri girdi. Günün geri kalanını odasında dinlenip planlar kurmakla geçirdi.

Akşamın çöküşüyle birlikte Moneo'nun gelişini bildiren bir topterin kanat seslerini duydu.

Sadık Moneo.

Leto yükseklerdeki bu kartal yuvasından dışarıya doğru küçük bir iniş pistinin çıkmasını sağladı. Topter süzülerek yaklaşıp, kanatlarını toplayarak usulca pistin ucuna indi. Leto dışarıya, çökmekte olan karanlığa baktı. Siona topterden inip ona doğru koşmaya başladı; hiçbir koruması olmayan yükseklikten korktuğu açıkça belliydi. Üstünde beyaz bir cüppe ve onun altında rütbe işaretleri taşımayan siyah bir üniforma vardı. Kale'ye girerken bir kez

dönüp ardına baktı ve sonra gözlerini odanın tam ortasında, arabasının üstüne kurulmuş bekleyen Leto'ya çevirdi. Topter havalanıp karanlıkta gözden kayboldu. Leto pisti geri çekmedi ve kapıyı da kapamadı.

"Kulenin diğer tarafında bir balkon var," dedi Leto. "Oraya gideceğiz."

"Neden?"

Siona'nın sesi saf bir şüphe içeriyordu.

"Yani, orası daha serin bir yer," dedi Leto. "Orada gerçekten hafif bir esinti var ve yanaklarıma keyifli bir meltem serinliği veriyor."

Siona merakla ona yaklaştı.

Leto, Siona'nın girişinin ardından kapıyı kapadı.

"Ayrıca balkondan gece manzarası muhteşemdir," diye ekledi Leto.

"Neden buradayız?"

"Çünkü burada kimse bize kulak misafiri olamaz."

Leto arabasını çevirip yavaşça balkona doğru sürdü. Odanın içine çok belirsiz bir şekilde yerleştirilmiş gizli aydınlatma sayesinde Siona onun hareketlerini seçebiliyordu. Leto kadının peşinden geldiğini işitti.

Kulenin güneydoğu cephesindeki balkon yarım halka şeklindeydi ve göğüs boyunda işlemeli bir parmaklığı vardı. Siona parmaklığa doğru yaklaşıp önlerinde boylu boyunca uzanan çöl manzarasına baktı.

Leto, Siona'nın artık dinleme arzusunda olduğunu seziyordu. Burada yalnızca onun kulaklarının duyabileceği çok gizli şeyler konuşulacaktı. Ama ne söylenirse söylensin, Siona dinleyecek ve kendi güdülerine göre tepki verecekti. Leto, Sareer'in kıyısı boyunca uzanan insan yapımı alçak sınır yamacına baktı; ufukta yükselmekte olan İlk Ay'ın ışığında düz bir çizgi halinde hayal meyal seçiliyordu. Leto aşırı güçlenmiş görüş gücü sayesinde çok uzaklarda, Onn'dan gelen ve Tabur Köyü'ne doğru giden bir konvoyun ışıklarını görebiliyordu. Yük hayvanları tarafından çekilen araçlar tepe yolunda ağır ağır ilerliyordu.

Yamacın iç tarafa bakan dip kısmı boyunca uzanan nemli sahanın yeşillikleri arasına kurulmuş köyün görüntüsünü anımsadı. Müze Fremenleri oraya hurma ağaçları ve uzun çimenler dikmiş, hatta bahçeler bile oluşturmuşlardı. Oysa eski günlerde çölle, uzanıp giden kumlarla kıyaslandığında herhangi bir yerleşim merkezi, tek bir sarnıç ve rüzgâr-kapanıyla beslenen tek tük cılız bitkilerin bulunduğu minicik bir havza bile göze nasıl da verimli görünürdü. Tabur Köyü, Tabr Siyeci'ne kıyasla bir su cennetiydi. Bu çağın köyündeki herkes Sareer'i sınırlandıran yamacın hemen ardında Idaho nehrinin güneye doğru uzandığını biliyordu. Nehir şimdi ay ışığında gümüş gibi parlıyor olmalıydı. Müze Fremenleri bu yamacın sarp iç taraflarına tırmanamazlardı, ama hemen ardında su olduğunu biliyorlardı. Toprak da biliyordu. Bir Tabur köylüsünün nehrin sesini duyması için kulağını toprağa dayaması yeterliydi.

Nehir kıyısında şimdi gece kuşları, başka bir dünyada olsalardı gün ışığında yaşayacak yaratıklar geziniyordur, diye düşündü Leto. Oysa Dune'un sihirli evriminden geçtikleri için hâlâ Sareer'in insafına mahkûm bir halde yaşıyorlardı. Leto kuşların suskun gölgelerinin nehrin üstüne düştüğünü ve alçalıp su içtiklerinde yarattıkları minik dalgacıkların akıntı tarafından alınıp götürüldüğünü görebiliyordu.

Leto nehre bu kadar uzakta olsa bile, suyun gücünü hissediyordu. Sanki geçmişinden gelen bir güçmüş gibi, tarlalara ve ormana doğru akan nehrin akıntısına kapılmış bir halde onu güneye sürüklemekteydi. Su alçak tepelerin üzerinden çağlayarak akıyor, eskiden çöl olan gür yeşilliklerin arasından hızla geçiyordu. Eskiden her yer çöldü ve şimdi Dune çölünden geriye yalnızca bu Sareer kalmıştı ... geçmişin korunduğu tek yer.

Leto nehrin yatağını açan Ix yapımı makinelerinin gürültüsünü hatırladı. Aradan üç bin yıldan fazla geçmişti, ama sanki dün gibiydi.

Siona kıpırdandı ve başını çevirip Leto'ya baktı. Ama Leto susuyor ve Siona'nın ardındaki manzaraya bakmayı sürdürüyordu. Ufkun üstünde yayılan donuk kehribar rengi bir ışık, aslında u-

zaklardaki bir kasabanın bulutlara vuran yansımasıydı. Leto yönüne ve uzaklığına bakarak, oranın Wallport kasabası olduğunu anlamıştı. Bu kasaba soğuk ve ışığı fazlasıyla eğimli kuzeyden güneye, daha sıcak bir iklime taşınmıştı. Kasabanın parıltısı sanki Leto'nun geçmişine açılan bir pencereydi. Işınlarının göğsüne çarptığını, insan teninin yerini almış olan bu kalın ve pullu zarı delip geçtiğini hissetti.

Hâlâ yaralanabilir haldeyim, diye düşündü.

Yine de bu toprakların hâkimi olduğunu biliyordu. Ama bu gezegen de onun hâkimiydi.

Onun bir parçasıyım.

Bedeni toprağı hırsla ve istekle yutuyor, sadece suyu reddediyordu. İnsan ağzıysa, tıpkı ciğerleri gibi, artık sadece nefes almaya ve konuşmaya yarıyordu. Yitirdiği insanlığından kalan minicik bir kalıntıydı bu.

Leto sırtı dönük Siona'ya konuştu: "Konuşmayı severim, ama bir gün gelecek ve artık konuşamaz olacağım. O günden çok korkuyorum."

Siona fark edilebilir bir çekingenlikle dönüp ay ışığında Leto'ya baktı ve gördüğü şeyden pek hoşlanmadığı da yüz ifadesinden anlaşılıyordu.

"Birçok insanın gözünde bir canavar olduğumu biliyorum," dedi Leto.

"Neden buradayım?"

Hemen sadede geldi! Siona yolundan asla sapmayan biriydi. Atreideslerin çoğu böyleydi, diye düşündü. Leto onları çiftleştirirken bu niteliklerini korumak istiyordu; çünkü bu, güçlü bir kişiliğin belirtisiydi.

"Geçen Zamanın seni ne hale getirdiğini öğrenmem gerekiyor," dedi.

"Bunu neden öğrenmen gerekiyor?"

Sesi hafif ürkek, diye düşündü Leto. *O salakça örgütü hakkında sorguya çekeceğimi ve sağ kalan arkadaşlarının isimlerini almaya çalışacağımı sanıyor.*

Leto yanıt vermeyip suskunluğunu sürdürünce Siona konuştu:

"Arkadaşlarımı öldürdüğün gibi beni de öldürecek misin?" diye sordu.

Elçiliğin önündeki çatışmayı duymuş demek. Şimdiye kadar yaptığı tüm isyan faaliyetlerinden haberdar olduğumu farz ediyor. Kahrolası Moneo ona tavsiyeler vermiş! Neyse ... sonuçta onun yerinde olsam belki ben de aynısını yapardım.

"Sahiden bir tanrı mısın sen?" diye sordu Siona. "Babam neden buna inanıyor anlamıyorum."

Kuşkuları var, diye düşündü Leto. *Güzel. En azından bunları kullanabilirim.*

"Tanımlar kişiden kişiye değişir," dedi. "Moneo'ya göre ben bir tanrıyım ... ve bu bir gerçek."

"Ama eskiden insandın."

Siona'nın keskin zekâsıyla yaptığı sıçrayışlardan hoşlanmaya başlamıştı. Atreideslerin en büyük özelliği olan sorgulayıcı merak onda da vardı.

"Beni merak ediyorsun," dedi. "Aynı şey benim için de geçerli. Ben de seni merak ediyorum."

"Seni merak ettiğimi nereden çıkardın?"

"Çocukken beni öyle dikkatli izlerdin ki. Bu gece de gözlerinde aynı bakış var."

"Evet. Çünkü senin gibi olmak nasıl bir şey diye merak ederdim."

Leto kadını bir an süzdü. Ay ışığı gözlerine gölgeler düşürüyor ve onları gizliyordu. Eğer istese Siona'nın gözlerinin de tıpkı kendisininkiler gibi mavi, baharat bağımlılığı yüzünden masmavi olduğunu hayal edebilirdi. Bunu hayal ettiğindeyse Siona'nın çoktan ölmüş olan Gani'sine tuhaf bir şekilde benzediğini görüyordu. Yüzünün şekli ve gözlerinin yerleri tıpatıp aynıydı. Bunu Siona'ya söyleyecekken vazgeçti.

"İnsanların yediklerini mi yiyorsun?" diye sordu Siona.

"Kumalabalığı tenine büründükten sonra karnım uzun süre acıkmayı sürdürdü," dedi Leto. "Bu yüzden bazen yemek yemeyi denedim, ama genellikle kusuyordum. Kumalabalıklarının siliaları bedenimin neredeyse her yerine yayıldı. Yemek yemek tatsız bir

hal aldı. Bugünlerde yalnızca bazen biraz baharat içeren kurutulmuş besinleri sindiriyorum."

"Melanj mı ... yiyorsun?"

"Bazen."

"Ama artık insanlar gibi açlık çekmiyorsun?"

"Öyle demedim."

Siona konuşmadan ona baktı, bekliyordu.

Siona'nın o ana dek dile getirilmemiş sorular sorması Leto'nun çok hoşuna gitmişti. Bu kadın zekiydi ve kısacık yaşamına karşın çok şey öğrenmişti.

"Karın açlığı çok kötü bir histi, kurtulmayı başaramadığım bir acıydı" dedi. "Karnım acıkınca koşmaya başlıyor, kumullar boyunca delirmiş bir yaratık gibi koşuyordum."

"Koşabiliyor muydun?"

"O zamanlar bacaklarım gövdemle daha orantılıydı. Rahatça yürüyebiliyordum. Ama o karın açlığı hissinden bir türlü kurtulamadım. Sanırım bu, kaybettiğim insanlığıma duyduğum bir açlıktı."

Kendisini sorgulayan Siona'nın istemeden de olsa ona karşı sempati duymaya başladığını gördü.

"Hâlâ ... o acıyı çekiyor musun?"

"Artık yalnızca hafif bir yanma hissi kaldı. Dönüşümümün son aşamasına geldiğimin belirtilerinden biri de bu. Birkaç yüzyıl sonra kumların altına geri döneceğim."

Siona'nın yumruklarını sıktığını gördü. "Neden?" diye sordu. "Bütün bunları neden yaptın?"

"Bu değişim tamamen kötü bir şey değil. Mesela bugün güzel bir gündü. Kendimi iyi hissediyorum."

"Göremediğimiz değişimler de geçiriyor olmalısın," dedi Siona. "Mutlaka geçiriyor olmalısın." Elleri gevşedi.

"Görme ve işitme duyularım aşırı derecede keskinleşti. Ama dokunma duyum köreldi. Yüzüm dışında vücudumun hiçbir yerinde nesnelere eskiden olduğu gibi dokunma hissini pek hissedemiyorum. Dokunabilmeyi özledim."

Siona'nın yine istemeden kendisine sempati duyduğunu gördü. Leto'yu anlamak ve onunla empati kurabilmek istiyordu. *Bilmek* istiyordu!

"Bu kadar uzun yaşayınca," dedi Siona, "zamanın geçişi nasıl hissediliyor? Yıllar geçtikçe hızlanıyor mu?"

"Bu tuhaf bir şey Siona. Bazen çok hızlı geçiyor, bazen de öylesine yavaş ki."

Konuşurlarken Leto mekânın gizlenmiş ışıklarını giderek kısmış ve arabasını da Siona'ya iyice yaklaştırmıştı. Derken ışıkları tamamen kapattı ve yalnızca ay ışığına kaldılar. Arabasının burnu balkona çıkmıştı ve Leto'nun yüzü Siona'dan sadece iki metre ötedeydi.

"Babam yaşlandıkça zamanın yavaşladığını söylemişti," dedi Siona. "Bunu ona sen mi söyledin?"

Samimiyetimi ölçüyor, diye düşündü Leto. *Demek ki bir gerçeği söyleten değil.*

"Her şey görecelidir; ama insanların zaman anlayışı açısından bakıldığında söylediğin doğru."

"Neden?"

"Bu durum neye dönüşeceğimle ilişkili. En sonunda benim için zaman duracak ve ben buzların arasında sıkışmış bir inci gibi donup kalacağım. Yeni bedenlerim dört bir yana saçılacak ve her birinin içinde birer inci gizlenmiş olacak."

Yüzünü çöle çeviren ve uzakları inceleyen Siona, Leto'ya bakmadan konuştu.

"Seninle böyle karanlıkta konuştuğumda, aslında ne olduğunu neredeyse unutur gibiyim."

"Bu yüzden bu saatte görüşmemizi istedim."

"Ama neden burada?"

"Çünkü kendimi evimde hissettiğim tek yer burası."

Siona dönüp sırtını parmaklığa yaslayarak Leto'ya baktı. "Seni görmek istiyorum."

Leto balkonun dış kenarının çatısı boyunca sıralanmış beyaz küreler dahil mekânın tüm ışıklarını açtı. Işıklar yanarken, duvar-

lardan çıkan Ix yapımı saydam bir nesne balkonu tamamen örterek dışarıya kapatmıştı. Siona arkasındaki bu hareketi hissedip bir an irkildiyse de, sanki durumu anlamış gibi başını sallayarak onaylamıştı. Bunun saldırılara karşı alınmış bir tedbir olduğunu düşünmüştü. Oysa değildi. Gece böceklerini dışarıda tutmak içindi o kadar.

Siona bakışlarını Leto'nun gövdesinde gezdirdi. Bacaklarından geriye kalan çıkıntılarda duraksadı; sonra bütün dikkatiyle kollarını, ellerini ve en sonunda da yüzünü inceledi.

"Senin onayladığın tarih kitapları tüm Atreideslerin senin ve kız kardeşin Ganimet'in torunları olduğunu söylüyor," dedi. "Ama Sözlü Tarih farklı şeyler anlatıyor."

"Sözlü Tarih doğrusunu anlatıyor. Sizin atanız Hârikü'l-âde. Gani ile ben sadece göstermelik olarak, iktidarı elimizde tutmak için evlendik."

"Bu Ixli kadınla da mı aynı sebepten evleneceksin?"

"Hayır. O farklı."

"Çocuklarınız olacak mı?"

"Çocuk sahibi olabilecek kapasitem hiçbir zaman olmadı. Ergenlikten önce metamorfozu seçtim."

"Yani bu hale–" Parmağıyla Leto'yu gösterdi. "–geldiğinde henüz çocuk muydun?"

"Evet."

"Ama çocuk aklınla böyle bir seçim kararını vermen doğru muydu?"

"Bu evrene gelmiş geçmiş en yaşlı çocuklardan biriydim. Diğeri de Gani'ydi."

"Atalarının bellekleri hakkındaki şu hikâye ha!"

"O hikâye gerçektir. Hepimiz buradayız. Sözlü Tarih de öyle demiyor mu?"

Siona birden ona sırtını döndü. Bu *insani* hareket Leto'nun çok hoşuna gitti. Reddediş ile zayıflığın karışımıydı. Siona biraz sonra tekrar ona döndü ve Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzünü bütün dikkatiyle inceledi.

"Atreideslere benziyorsun," dedi.

"En az senin kadar Atreides'im."

"Çok yaşlısın ... yüzün neden hiç kırışmamış?"

"İnsan tarafım artık normal şekilde yaşlanmıyor."

"Bu yüzden mi kendine bunu yaptın?"

"Uzun yaşamaktan keyif almak için mi? Hayır."

"İnsanın nasıl böyle bir şeyi seçebileceğini hiç anlayamıyorum," diye mırıldandı Siona. Sonra sesini yükseltti: "Aşkı hiç tatmamak..."

"Salak rolü yapmayı bırak!" dedi Leto. "Aşktan kastettiğin şey seks."

Siona omuzlarını silkti.

"Yitirdiğim en önemli şey seks miydi sanıyorsun? Hayır, çok daha farklı bir şeydi."

"Neydi?" diye sordu Siona. Leto'dan ne kadar etkilendiğini istemese de belli ediyordu.

"İnsanların arasında rahatça gezemiyorum. Artık sizden biri değilim. Yapayalnızım. Aşk? Bir sürü insan bana âşık, ama vücudum bizi ayırıyor. Aramızda öyle bir uçurum var ki, kimse bunu aşmaya cesaret edemiyor Siona."

"Senin şu Ixli kadının bile mi?"

"O istiyor, ama aşamaz. Çünkü bir Atreides değil."

"Yani ben ... aşabilir miyim demek istiyorsun?" Siona parmağıyla göğsüne dokundu.

"Etrafta yeterince kumalabalığı olsaydı evet. Ama ne yazık ki vücudumu saranlar dışında hiç yok. Bununla birlikte eğer bir gün ölürsem..."

Bu sözleri düşünmenin verdiği dehşete kapılan Siona başını hayır anlamında iki yana salladı.

"Sözlü Tarih doğru söylüyor," dedi Leto. "Ve ikimizde senin Sözlü Tarih'e inandığını biliyoruz."

Siona başını iki yana sallamayı sürdürdü.

"Bu bir sır değil," dedi Leto. "Dönüşümün en kritik anları ilk birkaç saniyedir. Farkındalığın aynı anda hem içe hem de dışa

doğru yönelmeli ve sonsuzlukla bütünleşmelisin. Sana bu işi başarabilmen için yeterli melanjı bulabilirim. Yeterince baharat alırsan o ilk ve korkunç birkaç saniyeyi atlatabilirsin ... ve sonraki diğer bütün anları da."

Siona zangır zangır titriyordu. Gözlerini Leto'nunkilerden ayırmıyordu.

"Doğru söylediğimi biliyorsun, değil mi?"

Siona başıyla onayladı. Derin ve bedenini sarsan bir nefes aldı. "Bunu neden yaptın?" diye sordu ardından da.

"Alternatifi çok daha korkunçtu."

"Hangi alternatif?"

"Zamanla anlarsın belki. Moneo anladı."

"Kahrolası Altın Yol'un!"

"Öyle deme. Kutsal bir yol."

"Beni salak sanıyorsun ga..."

"Tecrübesizsin, ama farkında olmasan da muazzam bir potansiyele sahipsin."

Siona peş peşe üç derin soluk alarak sakinleşti. "Eğer Ixliyle birlikte olmayacaksan, neden onunla ..."

"Neden yanlış anlamakta direniyorsun evladım? Mesele seks değil. Hwi'den önce kendime *eş* bulamıyordum. Benzerim yoktu hiç. Bütün bu kozmik boşlukta yapayalnızdım."

"O ... sana mı benziyor?"

"Evet, kasıtlı olarak böyle yapılmış. Ixliler onu bana benzetmişler."

"Nasıl yapmışlar..."

"Salak salak konuşma!" diye bağırdı Leto. "Hwi bana karşı kurulmuş bir tuzak. Ve ben kurban olmama karşın onu reddedemiyorum."

"Bana neden bunları anlatıyorsun?" diye fısıldadı Siona.

"Günlüklerimin iki cildini çaldın," dedi Leto. "Lonca'nın yaptığı çevirileri okudun ve böylece zayıf yönümü de zaten biliyorsun."

"Bunu biliyor muydun?"

Leto, kadının özgüveninin ve cesaretinin tekrar yerine geldiğini fark etti. "Biliyordun tabii," diyerek kendi sorusunu yanıtladı Siona.

"*Sırrımdı*," dedi Leto. "Sevdiğim arkadaşlarımın ölüp gidişine kaç kez tanık oldum bilemezsin ... tıpkı şimdi babanın eriyip tükenişine tanık olduğum gibi."

"Babamı ... seviyor musun?"

"Anneni de severdim. Bazen çabuk ölürler, bazen de ıstırap verecek kadar yavaş. Her seferinde de üzülürüm. Taş kalpli rolü yapabilir ve insanları öldürecek olsalar bile gerekli kararları verebilirim, ama acı çekmekten kurtulamam. Çok, çok uzun süredir acıdan başka bir duygu hissetmedim – çaldığın günlüklerde de yazıyor zaten."

Siona'nın gözlerinin yaşardığını gördü, ama ağzı kadının hâlâ öfkeli ve kararlı olduğunu gösteriyordu.

"Yine de bunların hiçbiri sana hükmetme hakkı vermez," dedi Siona.

Leto gülümseyecekken kendini zor tuttu. Sonunda Siona'nın asiliğinin kaynağına inmişlerdi.

Ne hakla hükmediyorum? Hükmederken adil miyim? İnsanlığa balıkla-konuşanların kaba kuvveti sayesinde kurallarımı dayatırken, onları doğal evrim yolundan saptırmıyor muyum? Asilerin söylediği bu saçmalıkların hepsini biliyorum.

"Sizin şu isyanlarınızın aslında benim elimdeki güce eklendiğini bir türlü görmüyorsunuz," dedi Leto.

Siona gençliğinin verdiği atılganlıkla karşılık verdi.

"Seni lider seçtiğimi hatırlamıyorum," dedi.

"Ama beni güçlendiriyorsunuz."

"Nasıl?"

"Bana karşı çıkarak. Sizin gibiler sayesinde pençelerimi biliyorum."

Siona bir an için Leto'nun ellerine baktı.

"Lafın gelişi," dedi Leto.

"Sonunda seni sinirlendirdim," dedi Siona, sadece Leto'nun

sesindeki öfkeyi duyarak.

"Hayır, beni sinirlendirmedin. Biz akrabayız, bu yüzden de seninle böylesine açık konuşabilirim. Aslında senin benden değil, benim senden korkmak için sebeplerim var."

Siona buna bir an şaşırdı. Leto, Siona'nın omuzlarının kasılmasından buna önce inandığını, sonra şüpheye düştüğünü anladı. Siona başını eğip gözlerini yukarı çevirerek Leto'ya baktı.

"Yüce Tanrı Leto benden neden korksun ki?"

"Cehaletinden ve kaba güce duyduğun düşkünlükten."

"Yani *fiziksel* açıdan zayıf olduğunu mu söylemek istiyorsun?"

"Seni son kez uyarıyorum Siona. Laf ebeliğine katlanabilirim, ama sabrımın da bir sınırı var. Sen de Ixliler de çok iyi biliyorsunuz ki, fiziksel zayıflık taşıyanlar ben değil sevdiklerimdir. Yakında imparatorluktaki herkes öğrenecek bunu. Böyle bilgiler çabuk yayılır."

"*Herkes* ne hakla hükmettiğini soracak."

Sesinde sevinç vardı. Leto birden öfkelendi. Öfkesini bastırmakta zorlanıyordu. İnsanların bu tavrından nefret ederdi. *Alay ederek gülmelerinden*! Karşılık vermeden önce sakinleşmeyi bekledi. Sonra Siona'nın zayıf yönüne saldırdı.

"Yalnızlığım bana hükmetme hakkı veriyor Siona. Yalnızlığım beni hem özgür hem de köle yapıyor. Özgür olduğum için beni hiç kimse satın alamaz. Ama köle olduğum için de hepinize elimden geldiğince hizmet ediyorum."

"Ama Ixliler seni ele geçirdi!" dedi Siona.

"Hayır. Verdikleri bu armağan aslında beni güçlendiriyor."

"Zayıflatıyor!"

"Bir bakıma evet," diye itiraf etti Leto. "Ama büyük güçler hâlâ sözümü dinliyor."

"Evet." Siona başıyla onayladı. "*Bunu* anlıyorum."

"Anlamıyorsun."

"Öyleyse eminim açıklarsın," dedi Siona alayla.

Leto öyle yumuşak sesle konuştu ki, Siona duymak için öne eğilmek zorunda kaldı: "Eşim benzerim yok benim. Kimse benden

paylaşım, uzlaşma filan bekleyemez. Kimsenin kendi başına hükmetmesine izin vermem."

"Ya o Ixli kadın..."

"O bana öyle çok benziyor ki, beni bu konuda zayıflatmaz."

"Ama Ix Elçiliği'ne saldırıldığında..."

"Salaklık sinirimi bozabiliyor tabii," dedi Leto.

Siona kaşlarını çatıp baktı.

Leto onun bu hareketini sevimli buldu. Söyledikleriyle onu düşündürmüştü. Siona eşsiz kişilerin özel haklara sahip olabileceğini hayatında ilk kez düşünüyor olmalıydı.

"Benimki gibi bir yönetim tarihimizde hiçbir zaman görülmedi," dedi Leto. "Ben sadece kendime karşı sorumluyum. Yaptığım fedakârlığın karşılığı bu."

"Fedakârlık ha!" dedi Siona alayla, ama sesinde şüphe vardı. "Bütün despotlar böyle şeyler söyler. Sadece kendine karşı sorumlusun demek!"

"Bu yüzden her canlı benim sorumluluğumda. Bu geçiş döneminde sizi koruyorum."

"Geçiş döneminden kastın?"

"Olabilecek olan, ama daha fazla olmayacak zamanlar."

Siona'nın kararsız kaldığını gördü. Siona *içgüdülerine* güvenmiyordu, çünkü onları eğitmemişti. Bazen, mesela Leto'nun günlüğünü çalarken olduğu gibi, atılımlar yapabiliyordu; ama bulduklarının karşısında atılımların sebebini unutuyordu.

"Babam senin tam bir laf cambazı olduğunu söylüyor," dedi Siona.

"Ondan iyi kim bilecek? Ama bazı bilgileri eylemlerle öğrenebilirsin ancak. Bir kenarda durup izleyerek ve konuşarak öğrenemezsin."

"Babam bunu kastediyordu işte," dedi Siona.

"Haklısın," diye katıldı Leto. "Mantıklı değil bu. Ama bir göz gibi düşün; etrafını gören, ama kendini göremeyen."

"Konuşmaktan yoruldum," dedi Siona.

"Ben de." *Gördüklerim ve yaptıklarım artık yeterli*, diye düşündü.

Siona fazlasıyla şüpheye kapıldı. Cahilken ne kadar da yaralanabilir oluyorlar!

"Beni hiçbir şeye ikna edemedin," dedi Siona.

"Bu görüşmemizin sebebi ikna edilmen değildi."

"Neydi peki?"

"Sınanmaya hazır olup olmadığını anlamamdı."

"Sınan..." Siona başını hafifçe sağa eğip Leto'ya baktı.

"Masum rolü yapma bana," dedi Leto. "Moneo anlatmıştır. Hazır olduğuna karar verdim!"

Siona yutkunmaya çalıştı. "Nasıl bir..."

"Moneo gelip seni Kale'ye geri götürecek," dedi Leto. "Tekrar görüştüğümüzde, nasıl biriymişsin anlayacağız."

Büyük Baharat Deposu efsanesini bilir misiniz? Evet, o hikâyeyi ben de bilirim. Başyaverlerimden biri beni eğlendirmek için anlatmıştı. Efsaneye göre bir melanj deposu varmış, devasa bir stok, kocaman bir dağ büyüklüğünde. Uzak bir gezegenin derinliklerinde gizliymiş. O gezegen Arrakis değilmiş. Dune değilmiş. Baharat oraya çok eskiden, İlk İmparatorluktan ve Uzay Loncası'nın kuruluşundan bile önce saklanmış. Efsaneye göre Paul-Müeddib oraya gitmiş ve baharat sayesinde yaşamını sürdürerek orada bekliyormuş. Başyaverim bu masalın beni rahatsız etmesine anlam verememişti.

— Çalınmış Günlükler

Idaho Kale'deki odasına doğru gri plastaş döşeli koridorlar boyunca hızla yürürken öfkeden titriyordu. Yanından geçtiği her muhafız hazır ola geçiyor, ama Idaho onlara selam bile vermiyordu. Bunun da aralarında huzursuzluğa yol açtığını biliyordu. Komutanlarını sinirli görmek onları etkiliyordu. Yine de sinirini gizlemiyordu. Çizmeli ayaklarının ağır darbeleri koridorlarda yankılanıyordu.

Öğle yemeğinin tadı damağındaydı hâlâ – Atreides usulü karışık yapayetli ve sebzeli şiş yemiş, bir bardak da sidrit suyu içmişti. Moneo onu bulduğunda Muhafız Yemekhanesi'nde, bir köşede tek başına oturuyordu ve tabağının hemen yanında yerel operasyonlar listesi durmaktaydı.

Moneo teklifsizce Idaho'nun karşısına oturup listeyi bir kenara itmişti.

"Tanrı-İmparator'dan mesaj getirdim," demişti.

Sesinde yansıyan o kontrollü ton Idaho'ya önemli bir durumla karşı karşıya olduğunu anlatmıştı. Başkaları da bunu anlamış ve onları dinleyen civar masalardaki kadınların suskunluğu giderek tüm yemekhaneye yayılmıştı.

"Evet?" demişti Idaho, elindeki yemek çubuklarını masaya bırakarak.

"Tanrı-İmparator şöyle diyor," demişti Moneo, "Duncan Idaho'nun Hwi Noree'ye tutulması benim şanssızlığım. Bu talihsiz durum devam etmemeli."

Idaho çok sinirlenmiş, ama bir şey söylemeden susmayı başarmıştı.

"Böyle salakça şeyler hepimizi tehlikeye atıyor," demişti Moneo. "Noree, Tanrı-İmparator'un nişanlısı."

Öfkesini gizlemeye çalışsa da bunu daha fazla sürdüremeyen Idaho da şöyle patlamıştı: "Onunla evlenemez!"

"Neden?"

"Ne yapmaya çalışıyor, Moneo?"

"Ben sadece tek bir mesaj taşıyan bir haberciyim, o kadar," demişti Moneo.

"Ama sana güveniyor," diye tehditkâr bir sesle fısıldamıştı Idaho.

"Tanrı-İmparator durumunuzu anlayışla karşılıyor," diye yalan söylemişti Moneo.

"Anlayışla karşılıyor ha!" diye bağırmıştı Idaho ve bu da yemekhanedeki sessizliği iyice derinleştirmişti.

"Noree'nin çok çekici bir kadın olduğu açık," demişti Moneo. "Ama sana göre değil."

"Tanrı-İmparator öyle buyurduysa bize söz düşmez," demişti Idaho alayla.

"Görüyorum ki mesajı anlamışsın," diye yanıtlamıştı Moneo.

Idaho masadan kalkmaya davranmıştı.

"Nereye gidiyorsun?" diye sormuştu Moneo.

"Bu meseleyi doğrudan onunla konuşmaya!"

"Yani intihar ediyorsun," demişti Moneo.

Idaho karşısındaki adama öfkeyle bakarken, birden etraftaki kadınların onları pür dikkat dinlediğini fark etmişti. Idaho'nun yüzünde Müeddib'in çok iyi bildiği bir ifade belirmişti. Müeddib'in "*Şeytanın Seyircilerine Gösteri Yapmak*" diye tanımladığı bir ifadeydi bu.

"Eski Atreides Dükleri daima ne derdi biliyor musun?" diye alaycı bir ses tonuyla sormuştu Idaho.

"Konumuzla ilgisi var mı?"

"Kendinizi herhangi bir hükümdara tamamen teslim ederseniz özgürlüğünüzü kaybederseniz derlerdi."

Bir korku dalgasıyla kasılan Moneo Idaho'ya doğru eğilmiş ve dudaklarını belli belirsiz kımıldatarak "Böyle konuşma," diye fısıldamıştı.

"Yoksa bu kadınlardan biri beni ihbar mı eder?"

Moneo hayretle başını iki yana sallamıştı. "Sen diğerlerinden de pervasız çıktın."

"Sahi mi?"

"Lütfen! Böyle davranman son derece tehlikeli."

Idaho yemekhanedekilerin huzursuzca kıpırdanma seslerini duyuyordu.

"En fazla canımızı alabilir," demişti.

"Salak! En ufak bir kışkırtmada Solucan onu ele geçirebilir!" diye fısıldamıştı Moneo gergin bir sesle.

"Solucan mı dedin?" demişti Idaho, gereksiz yere sesini yükselterek.

"Ona güvenmelisin," demişti Moneo.

Idaho etrafına bakınmıştı. "Evet, duydular sanıyorum."

"Onun vücudunda milyarlarca ve milyarlarca insan var," demişti Moneo.

"Evet, bana da öyle denildi."

"O Tanrı, bizlerse ölümlüleriz," demişti Moneo.

"Eğer bir tanrıysa neden kötülük yapıyor?" diye sormuştu Idaho.

Moneo sandalyesini geri iterek ayağa fırlamıştı. "Yeter! Artık

karışmıyorum, ne halin varsa gör!" Dönüp yemekhaneden hışımla çıkmıştı.

Idaho yemekhanede bulunan herkesin tüm dikkatleriyle kendisine bakmakta olduğunu görmüştü.

"Moneo yargılamıyor, ama ben yargılarım," demişti.

Kadınlardan birkaçının hafifçe gülümsediğini görünce şaşırmıştı. Ardından da hepsi yemeklerini yemeye geri dönmüşlerdi.

Idaho şimdi Kale'nin koridorlarında hızla yürürken bir yandan da o konuşmayı düşünüyor ve Moneo'nun davranışlarındaki tuhaflıkları bulmaya çalışıyordu. Adamın korktuğu açıkça belli oluyordu, ama sanki bu ölüm korkusu değil ... çok, çok daha fazlasıydı.

Solucan onu ele geçirebilir.

Moneo bunu ağzından kaçırmıştı sanki; ama ne demek istemişti acaba?

Diğerlerinden de pervasız çıktın.

Kendi kendisiyle kıyaslanmak hoşuna gitmemişti. *Diğerleri* ne kadar tedbirli davranmıştı acaba?

Kendisine ait odaların kapısına gelip de elini avuç kilidine yerleştirdiğinde duraksadı. Kendini peşindeki avcılardan kurtulmak için inine kaçan bir hayvan gibi hissetti. Yemekhanedeki muhafızlar o konuşmayı şüphesiz çoktan Leto'ya anlatmışlardı. *Tanrı*-İmparator ne yapacaktı peki? Idaho'nun eli kilidin üstünde gezindi ve kapı hızla içeri doğru açıldı. Odalarının antresine girince kapıyı hemen kapatıp kilitledi ve içeri baktı.

Balıkla-konuşanlarını mı gönderecek?

Bir an durup çevresini inceledi. Burası çok sıradan bir yerdi – giysi ve ayakkabı rafları, bir boy aynası ve bir de silah dolabı vardı. Dolabın kapalı kapağına baktı. O kapağın arkasındaki silahlardan hiçbiri Tanrı-İmparator'a zarar vermezdi. Lazer silahı bile yoktu ... gerçi *solucana* karşı lazer silahlarının bile etkisiz kaldığı söylenirdi.

Ona karşı çıkacağını biliyor.

Idaho iç geçirdi ve oturma odasına açılan kemerli girişe baktı. Moneo oradaki hafif ve yumuşak eşyaları ağır ve sert eşyalarla de-

ğiştirmişti. Bazıları Fremen yapımıydı – Müze Fremenlerinden alındığı belliydi.

Müze Fremenleri!

Idaho tükürdü ve salonun giriş kapısına doğru hızlı adımlarla yürüdü. Salona girip henüz iki adım atmıştı ki hayretle durdu. Kuzey pencerelerinden giren hafif ışık, alçak bir divanda oturan Hwi Noree'yi aydınlatıyordu. Hwi'nin üstünde vücut hatlarını belli eden parlak mavi bir cüppe vardı. Idaho içeri girince Hwi başını kaldırıp ona baktı.

"Tanrılara şükürler olsun ki, başına bir şey gelmemiş," dedi kadın.

Idaho dönüp antreye, avuç kilidi taşıyan kapıya baktı. Sonra Hwi'ye dönerek onu dikkatle süzdü. O kapıyı birkaç seçkin muhafızdan başka kimse açamazdı.

Hwi, Idaho'nun şaşkın haline gülümsedi. "O kilitleri biz Ixliler üretiriz," dedi.

Idaho, birden aslında Hwi için kaygılandığını fark etti. "Burada ne işin var?"

"Konuşmalıyız."

"Ne hakkında?"

"Duncan..." Hwi başını olumsuz bir tavırla iki yana salladı. "Bizim hakkımızda."

"Seni uyardılar değil mi?"

"Seni reddetmem söylendi."

"Seni buraya Moneo gönderdi!"

"Yemekhanede söylediklerini duyan iki muhafız getirdi. Başının büyük belada olduğunu düşünüyorlar."

"Bu yüzden mi geldin?"

Hwi zarif bir hareketle ayağa kalktığında Idaho, Leto'nun babaannesi Jessica'yı hatırladı – aynı kusursuz kas kontrolü, aynı zarif hareketler.

Ani bir anlamanın şok edici etkisiyle sarsıldı. "Sen bir Bene Gesseritsin..."

"Hayır! Öğretmenlerim arasında Bene Gesseritler de vardı, ama

ben bir Bene Gesserit değilim."

Şüphe bulutları Idaho'nun aklını karıştırdı. Leto'nun imparatorluğunda kimler kimlerle gerçekten müttefikti? Bir gulâm böyle işlerden ne anlardı ki?

Ölümümden sonra ne kadar çok şey değişmiş...

"Elbette canım, hâlâ sıradan bir Ixlisindir herhalde," dedi.

"Lütfen benimle alay etme Duncan."

"Nesin sen?"

"Tanrı-İmparator'un müstakbel zevcesiyim."

"Ona sadakatle hizmet edeceksin!"

"Evet."

"Öyleyse konuşacak hiçbir şeyimiz yok."

"Var. Aramızdaki bu şey var."

Idaho boğazını temizledi. "Neden bahsediyorsun?"

"Aramızdaki çekimden." Idaho konuşmaya davrandığındaysa elini kaldırarak onu susturdu. "Kollarına atılmak istiyorum. Beni orada koruyacağını ve seveceğini biliyorum. Bunu sen de istiyorsun."

Idaho kaskatı kesildiğini hissetti. "Tanrı-İmparator bunu yasaklıyor!"

"Ama buradayım işte." Idaho'ya doğru iki adım atınca cüppesi dalgalandı.

"Hwi..." Idaho yutkunmaya çalıştı. Boğazı kupkuru kesilmişti. "Gitsen iyi olacak."

"Akıllıca olur, ama iyi olmaz," dedi Hwi.

"Leto buraya geldiğini öğrenirse..."

"Seni bu halde bırakamam." Idaho'yu bir kez daha elini kaldırarak susturdu. "Tek bir amacı gerçekleştirmek üzere yetiştirilip eğitildim."

Kadının bu sözlerini duyan Idaho'nun içi dondurucu bir şüpheyle doldu. "Neymiş o?"

"Tanrı-İmparator'a kur yapmak. Bunu o da biliyor. Değişmemi hiç istemiyor."

"Ben de istemem."

Hwi ona bir adım daha yaklaştı. Idaho kadının nefesinin tatlı ve sıcak kokusunu aldı.

"Beni fazla mükemmel yaptılar," dedi Hwi. "Bir Atreides'i memnun etmek üzere tasarlanmıştım. Leto, Duncan'ının Atreides ismini taşıyanların çoğundan daha gerçek bir Atreides olduğunu söylüyor."

"Leto mu?"

"Evleneceğim kişiye başka ne diyeyim ki?"

Hwi bunu söylerken Idaho'ya doğru yaslandı. Birbirini çeken iki mıknatıs gibi, aynı anda hareket ettiler. Hwi yanağını adamın tüniğine bastırırken, Idaho da kaslı kollarıyla kadına sarılıp çenesini saçlarına dayadı, tüm duyularını o misk kokusu doldurdu.

"Çılgınlık bu," diye fısıldadı adam.

"Evet."

Hwi'nin çenesini kaldırıp onu öptü.

Hwi ona iyice yaslandı.

Bu işin nereye varacağını her ikisi de biliyordu. Hwi, Idaho'nun kendisini kucağına alıp yatak odasına götürmesine hiç karşı koymadı.

Idaho sadece bir kez konuştu. "Bakire değilsin."

"Sen de değilsin, sevgilim."

"Sevgilim," diye fısıldayarak yanıtladı Idaho. "Sevgilim, sevgilim, sevgilim..."

"Evet ... evet!"

Sevişme sonrasının rahatlığında Hwi ellerini başının altına koyarak, buruşuk çarşafın üstünde gerindi. Idaho ona sırtı dönük halde oturmuş pencereden dışarı bakıyordu.

"Diğer sevgililerin kimlerdi?" diye sordu.

Hwi bir dirseğinin üstünde doğruldu. "Başka bir sevgilim olmadı."

"Ama..." Idaho dönüp Hwi'ye baktı.

"Genç bir kızken," dedi Hwi, "bana çok ihtiyacı olan bir delikanlı vardı." Gülümsedi. "Sonrasında çok utanmıştım. Nasıl da saftım! Bana ihtiyacı olan diğer insanları hayal kırıklığına uğrata-

cağımı sanıyordum. Ama öğrenince çok sevindiler. Sanırım beni sınamışlardı."

Idaho kaşlarını çattı. "Benimle de bu yüzden mi birlikte oldun? Sana ihtiyacım var diye mi?"

"Hayır Duncan." Kadının yüz hatları birden ciddileşti. "Birbirimizi mutlu ettik, çünkü aşk budur."

"Aşk ha!" diye acı bir tonla tekrarladı Duncan.

"Amcam Malky daima aşkın hiçbir garantisi yoktur ve bu yüzden kötü bir alışveriştir derdi."

"Amcan Malky bilge bir adammış."

"Salağın tekiydi! Aşkta hiçbir garantiye *ihtiyaç* yoktur!"

Idaho'nun dudaklarının kenarında minicik bir gülümseme belirdi.

Hwi adama bakarak sırıttı. "Karşındakini ne pahasına olursa olsun ve sonuçlarına aldırmaksızın mutlu etmek istiyorsan âşıksın demektir."

Idaho başını sallayarak onayladı. "Sadece senin için kaygılanıyorum."

"Biz neysek oyuz," dedi Hwi.

"Ne yapacağız?"

"Yaşadığımız sürece bu anın tadını çıkaracağız."

"Yani ... böylece bittiğini mi söylüyorsun."

"Evet."

"Ama birbirimizi her gün göreceğiz..."

"Bir daha asla böyle olmayacak."

"Hwi!" Duncan yatağa uzanıp yüzünü Hwi'nin göğsüne gömdü.

Kadın onun saçını okşadı.

Duncan boğuk bir sesle konuştu: "Ya seni hamile bırakmışsam..."

"Şşşt! Çocuk olacaksa olur zaten."

Idaho başını kaldırıp kadına baktı. "Ama o zaman Leto çocuğun kimden olduğunu bilir!"

"Kimden olduğunu her halükârda bilecektir."

"Sahiden her şeyi biliyor mu sence?"

"Her şeyi değil, ama bunu bilir."

"Nasıl?"

"Ben söylerim."

Idaho öfkeyle Hwi'yi itip doğruldu ve yatağa oturdu. Yüzünde şaşkın bir ifade vardı.

"Söylemeliyim," dedi Hwi.

"Ya sana saldırırsa ... Hwi, bu konuda bir sürü hikâye duydum. Korkunç bir tehlikeyle karşı karşıya kalabilirsin!"

"Hayır. Benim de ihtiyaçlarım var. O bunu biliyor. İkimize de zarar vermez."

"Ama o..."

"*Benim* yıkılmamı istemez. Eğer sana zarar verirse yıkılacağımı biliyor."

"Onunla nasıl evlenebilirsin?"

"Canım Duncan, Leto'nun bana senden fazla ihtiyaç duyduğunu görmüyor musun?"

"Ama seninle şey yapamaz ... yani, demek istediğim ..."

"Birbirimizden aldığımız hazzı Leto'dan alamayacağım. Bunu yapması imkânsız. Bunu bana zaten itiraf etti."

"Öyleyse neden biz ... yani seni seviyorsa ..."

"Daha büyük planları ve daha büyük ihtiyaçları var." Hwi uzandı ve iki eliyle Idaho'nun sağ elini tuttu. "Bunu daha en başından anlamıştım, onu tanımaya başlarken. Bizimkilerden çok daha büyük ihtiyaçları var."

"Ne planları? Hangi ihtiyaçlar?"

"Ona sor."

"*Sen* biliyor musun?"

"Evet."

"Yani onun hakkında söylenenlere inanıyorsun..."

"O dürüst ve iyi biri. Bunu kendi deneyimlerimle biliyorum. Ixli efendilerimin bilmemi istediklerinden çok daha fazlasını biliyor ve söylüyorum."

"Demek ona inanıyorsun!" diye suçladı Idaho. Elini çekip kurtarmaya çalıştı.

"Duncan, eğer ona gidersen ve ..."

"Beni bir daha asla görmeyecek!"

"Görecek."

Idaho'nun elini ağzına götürüp parmaklarını öptü.

"Ben bir rehineyim," dedi Idaho. "Beni korkutuyorsun ... ikinizi birlikte düşündüğümde ..."

"Tanrı'ya hizmet etmenin kolay olmayacağını daima biliyordum," dedi Hwi. "Ama bu kadar zor olacağını hiç sanmazdım."

Hafızanın tuhaf bir anlamı, başkalarıyla paylaşmayı umduğum bir anlamı vardır benim için. İnsanların atalarının anılarından sürekli kaçması, kalın efsane duvarlarının ardına gizlenmesi beni hep şaşırtmıştır. Benim gibi o anıları yaşamalarını beklemiyorum elbette. Ufak tefek ayrıntılara boğulmak istememelerini anlıyorum. Anılara fazla dalarsanız hayatınızın kontrolünü başkalarının ele geçireceğinden korkmakta haklısınız. Ama hayatınızın anlamı o anılarda gizlidir. Tüm atalarımızı canlı bir dalga gibi taşıyarak ilerliyoruz; tüm umutları, sevinçleri, kederleri, acıları ve vecdleriyle birlikte. İnsanoğlu varlığını sürdürdüğü sürece o anıların hiçbiri anlamsız ya da etkisiz olmayacak. Etrafımız parlak sonsuzlukla çevrili. Sonsuzluğun Altın Yolu'na olan önemsiz ama tutkulu bağlılığımızı sürekli tazeleyebiliriz.

— Çalınmış Günlükler

"Seni çağırmamın sebebi muhafızlarımdan duyduklarım Moneo," dedi Leto.

Karanlık yeraltı mezarlığındaydılar ve Moneo, Tanrı-İmparator'un en acı kararlarından bazılarını burada verdiğini anımsadı. Söylenenleri o da duymuştu. Bütün öğleden sonrayı çağrılmayı bekleyerek geçirmiş ve akşam yemeğinin hemen ardından da beklediği çağrı gelince içine bir korku düşmüştü.

"Duncan … hakkında mı Lordum?"

"Tabii ki Duncan hakkında!"

"Duyduğuma göre Lordum … davranışları…"

"Ölmeyi hak edecek şekilde davranmış, öyle mi Moneo?"

Moneo başını önüne eğdi. "Siz öyle diyorsanız öyledir, Lordum."

"Tleilaxular yenisini ne zaman gönderebilir?"

"Birtakım sorunlar çıktığını söylediler Lordum. İki yıl sürebilirmiş."

"Muhafızlarım ne diyor biliyor musun Moneo?"

Moneo soluğunu tuttu. Tanrı-İmparator son olanları öğrendiyse ... Hayır! Balıkla-konuşanlar bile o korkunç hakaretlerden dehşete kapılmıştı. Eğer Duncan'dan başkası söylemiş olsaydı, kadınlar onu oracıkta öldürürlerdi.

"Eee Moneo?"

"Duyduğuma göre bir muhafız bölüğünü çağırıp onlara geçmişleri hakkında sorular sormuş. Doğdukları gezegenler, aileleri ve çocuklukları hakkında."

"Aldığı yanıtlardan hoşlanmamış."

"Onları korkutmuş Lordum. Çok ısrarcıymış."

"Sanki onları sıkıştırarak gerçeği bulacak."

Lord sadece buna kızmış olabilir miydi? Moneo'nun içinde bu umut filizlendi. "Neden Duncanlar daima böyle yapıyorlar, Lordum?"

"Gençliklerinde aldıkları Atreides eğitimi yüzünden."

"Ama nasıl..."

"Atreidesler yönettikleri halka hizmet etmek için yaşarlardı. Kullarının hayat tarzı, onların yönetimlerinin ölçüsü olurdu. Bu yüzden de Duncanlar insanların nasıl yaşadığını daima bilmek isterler."

"Bir gecesini köyün birinde geçirdi Lordum. Bazı kasabalara gitti. Ayrıca..."

"Bütün mesele sonuçları nasıl yorumladığın Moneo. Yargılar olmadan kanıtlar bir hiçtir."

"Duncan yargılıyor Lordum."

"Hepimiz yaparız bunu. Ama Duncanlar evreni rehin aldığıma ve tiranca yönettiğime inanmaya meyilli. İyilik adına kötülük yapılamayacağını da biliyorlar."

"Böyle yaptığınızı mı söylü..."

"*Ben* söylüyorum, içimdeki bütün Atreidesler söylüyor. Evren

böyle bir şeye izin vermez. Eğer yaptıklarının kalıcı olmasını istiyorsan..."

"Ama Lordum, siz hata yapmazsınız ki!"

"Zavallı Moneo. Bir adaletsizlik aracı yarattığımı göremiyorsun."

Moneo'nun dili tutuldu. Tanrı-İmparator'un sakin görünüşüne kanıp dikkatsizleşmişti. Oysa şimdi o devasa gövdedeki değişiklikleri fark ediyordu. Üstelik ona öylesine yakındı ki ... Moneo etrafına bakındı. Burada çok kişinin öldüğünü hatırlattı kendine. Öyle çok ceset vardı ki.

Sıra bende mi?

Leto düşünceli bir ses tonuyla konuştu: "Rehine almakla başarılı olunmaz. Bu bir tür köleleştirmedir. Bir insan türü başka bir insan türüne sahip olamaz. Evren buna izin vermez."

Moneo bu sözleri duyarken, bir yandan da Lordundaki korkunç değişimi gözlüyordu.

Solucan geliyor!

Tekrar yeraltı mezarlığına bakındı. Burası kulenin tepesindeki odadan çok daha kötüydü! Çıkış kapısı çok uzaktaydı.

"Eee Moneo? Bir şey söylemeyecek misin?" diye sordu Leto.

"Lordumun sözleri beni aydınlatıyor," diye bütün cesaretini toplayıp fısıldadı Moneo.

"Aydınlanmak mı? Senin aydınlandığın filan yok!"

"Ama Lorduma hizmet ediyorum!" dedi Moneo, umutsuzca.

"Tanrı'ya hizmet ettiğini mi iddia ediyorsun?"

"Evet Lordum."

"Dinini kim yarattı Moneo?"

"Siz Lordum."

"Mantıklı bir cevap."

"Teşekkür ederim, Lordum."

"Teşekkür etme! Şimdi söyle bakalım, hangi dini kurumlar neyi kalıcılaştırır?"

Moneo dört adım geriledi.

"Olduğun yerde kal!" diye emretti Leto.

Moneo başını sallayarak onayladı. Tüm bedeni zangır zangır titriyordu. Sonunda cevapsız soruyla karşılaşmıştı. Cevap veremezse ölecekti. Başını eğerek ölmeyi bekledi.

"Öyleyse ben cevap vereyim, zavallı uşak," dedi Leto.

Moneo'nun içinde bir umut filizlendi. Başını kaldırıp da Tanrı-İmparator'un yüzüne baktığında gözlerinin parlamadığını fark etti ... ve elleri de titremiyordu. Belki de Solucan henüz gelmemişti.

"Dini kurumlar ölümcül bir efendi-köle ilişkisini kalıcılaştırır," dedi Leto. "Bir arena yaratırlar; dar görüşlü, gururlu, önyargılı, güce tutkun insanları çeken bir arena!"

Moneo yalnızca başını sallayarak onaylayabildi. Tanrı-İmparator'un elleri titriyor muydu? O korkunç yüzü kendisini çevreleyen deri katmanlarının içine çekiliyor muydu?

"Duncanlar gizli rezillikleri öğrenmek ister," dedi Leto. "Duncanlar insanları daima çok fazla sever ve dostlarıyla aralarına da keskin bir sınır koyar."

Moneo eskiden Dune'da yaşayan kadim kumsolucanlarının hologramlarını incelemişti. Alev saçan devasa ağızlarını dolduran billurbıçak dişleri görmüştü. Leto'nun silindir şeklindeki gövdesinin bölütlerindeki şişkinliği fark etmişti. Büyüyorlar mıydı? Yoksa o katmanlarla çevrili yüzün altında yeni bir ağız mı açılacaktı?

"Duncanlar Muhammed ile Musa'nın öğüdüne bilerek uymadığını yüreklerinin derinliklerinde seziyorlar," dedi Leto. "Bunu sen bile biliyorsun Moneo!"

Bir suçlamaydı bu. Moneo başıyla onaylarken, sonra başını iki yana sallamaya başladı. Tekrar gerilemeye başlasa mıydı? Moneo, Leto'nun ses tonuna bakılırsa Solucan'ın gelişinin yakın olduğunu tecrübelerinden biliyordu.

"Bu öğüt neydi peki?" diye sordu Leto alaycı bir sesle.

Moneo hafifçe omuzlarını silkti.

Leto birden yüzyıllar öncesinden gelme kadim, gür ve bariton bir sesle bağırdı: "Sizler *Tanrı'nın* hizmetkârısınız, hizmetkârların değil!"

Moneo ellerini kenetleyip "Ben size *hizmet ediyorum* Lordum!" diye haykırdı.

"Moneo, Moneo," dedi Leto sesini alçaltarak. "Bir milyon yanlış tek bir doğru bile edemez. Bir şeyin doğruluğu, onun kalıcılığıyla ispatlanır."

Moneo sustu. Titriyordu.

"Hwi'yi *seninle* çiftleştirmeyi düşünüyordum Moneo," dedi Leto. "Ama artık çok geç."

Moneo bir an Leto'nun ne dediğini anlamadı. *Hwi? Hwi de kim? Ha, evet – Tanrı-İmparator'un müstakbel Ixli zevcesi. Onu ... benimle mi çiftleştirecekti?*

Moneo başını salladı.

Leto derin bir hüzünle konuştu: "Sen de öleceksin. Eserlerin tozlara karışıp unutulacak mı?"

Leto konuşurken birden arabadan fırladı. O devasa gövde müthiş bir hız ve korkunç bir şiddetle havada uçarak, Moneo'nun birkaç santim önüne düştüğünde Moneo çığlıklar atarak kaçmaya başladı.

"Moneo!"

Leto'nun haykırışı başyaveri asansör kapısının tam önünde durdurdu.

"Sınav Moneo! Yarın Siona'yı sınayacağım!"

Benim ne olduğum ancak ebedi bir farkındalıkta anlaşılır; ki o farkındalık ne teşvik eder, ne de yanıltır. Ben merkezsiz ve benliksiz bir alan, ölümün bile sadece bir analoji haline geldiği bir alan yarattım. Sonuçlara ulaşmak umurumda bile değil. Yalnızca hiçbir hedefi ya da arzusu olmayan, kusursuzluğa ulaşma veya başarı hayalleri kurmayan bu alanın varlığına izin veriyorum o kadar. Bu alanda her yerde ve her zaman var olan ilkel farkındalık, evrenimin pencerelerinden içeriye akan bir ışık var.

— Çalınmış Günlükler

Yükselen güneşin saçtığı acımasız ışınlar kumulları aydınlatmaktaydı. Leto altındaki kumların kendisini hafifçe okşadığını hissederken insan kulaklarıysa ağır gövdesinin yarattığı hışırtıları duyuyordu; ama bu duyumsal çelişkileri kabullenmeyi artık öğrenmişti.

Siona'nın arkasında yürüdüğünü, adımlarının hafifliğini, kadın Leto'nun bulunduğu kumulun tepesine doğru çıkarken kumların aşağı doğru zarifçe dökülüşünü duydu.

Hayatta kalma sürem uzadıkça giderek daha fazla zayıflıyor ve yaralanabilir oluyorum, diye düşündü Leto.

Şu son zamanlarda çölüne ne zaman gelse bu düşünce zihninde gezinir olmuştu. Yukarıya baktı. Gökyüzü bulutsuz ve masmaviydi; eskinin Dune günlerinde asla böylesine yoğun bir mavi görülmemişti.

Zaten çöl göğü dediğin şey bulutlu olmamalıydı; ama keşke Dune göğü gibi gümüş grisi olsaydı.

Gökyüzünü kontrol eden Ix yapımı uydular işlerini her zaman Leto'nun arzuladığı kusursuzlukta yapamıyorlardı. Ama böylesi bir kusursuzluk yalnızca bir fanteziydi ve insanların yönetimindeki makineler bazen hata yapardı. Yine de uydular bu sabah havanın sakin olmasını sağlamıştı. Leto çöl havasını insan ciğerlerine derin derin çekti ve Siona'nın yaklaşmasını dinledi. Siona durdu; manzarayı seyrediyor olmalıydı.

Leto'nun hayal gücü bu fiziksel ortamı en ince ayrıntısına kadar hazırlayan bir sihirbazdı sanki. Leto uyduları *hissediyordu.* Bu uydular havayı dans ettircesine ısıtan ve soğutan, o güçlü dikey ve yatay rüzgârları sürekli gözleyip denetleyen hassas aygıtlardı. Ixlilerin yapım aşamasında onun bu aygıtları yeni bir tür hidrolik despotluk için kullanacağını, kendisine karşı çıkanları susuz bırakarak ya da üstlerine korkunç fırtınalar göndererek cezalandıracağını sanmaları aslında çok komikti. Yanıldıklarını anlayınca nasıl da şaşırmışlardı!

İnsanları kontrol etmek için daha ince ve kurnaz yöntemler kullanırım ben.

Yavaşça ve nazikçe hareket etmeye başladı. Kumların üstünde yüzüyormuş gibi kumuldan aşağı süzüldü. Göğe doğru incecik bir iğne gibi yükselen kulesine bir kez olsun dönüp bakmadı; o kızgın günışığının yarattığı incecik bulanıklığın içinde kulenin gözden kaybolacağını biliyordu.

Siona onu alışılmadık bir uysallıkla izledi. Şüpheye düşmesi işe yaramıştı. Çalınmış günlükleri okumuş, babasının öğütlerini dinlemişti ve şimdi kafası ne düşünmesi gerektiğini bilemeyecek kadar karışıktı.

"Nasıl bir sınav bu?" diye sormuştu Moneo'ya. "Bana ne yapacak ki?"

"Her seferinde değişir."

"Seni nasıl sınamıştı?"

"Sana farklı bir şey yapacaktır. Eğer benimkini söylesem kafan iyice karışır."

Leto, Moneo'nun kızını sınava hazırlamasını gizlice dinlemişti. Moneo, Siona'ya otantik bir Fremen damıtıcı-giysisi ve üzerine de

kara bir cüppe giydirmiş, bot pompalarını uygun bir şekilde kendi elleriyle takıp ayarlamıştı. Moneo kendi yaşadıklarını unutmamıştı.

Moneo, Siona'nın botlarını ayarlayıp düzeltmekle uğraşırken başını kaldırıp ona bakmıştı. "Solucan gelecek. Sana söyleyebileceğim tek şey bu. Solucan'ın huzurunda sağ kalmanın bir yolunu bulmak zorundasın."

Sonra ayağa kalkıp damıtıcı-giysiyle ilgili bilgiler vermiş, Siona'ya vücudunun suyunu nasıl geri kazandıracağını açıklamıştı. Sonra giysinin toplayıcı-kesesinin tüpünü çıkarıp emdirmiş ve ardından geri koydurmuştu.

"Çölde onunla yalnız kalacaksın," demişti Moneo. "Çöldeyken Şeyh Hulud hep yakında olacaktır."

"Ya gitmeyi reddedersem?" diye sormuştu Siona.

"Gideceksin ... ama dönemeyebilirsin."

Bu konuşma Küçük Kale'nin zemin kat odasında yapılmıştı ve o sırada Leto tepedeki odasında beklemekteydi. Siona hazır olduğundaysa şafak öncesi karanlığında arabasının süspansörlerini kullanarak aşağı inmişti. Arabası zemin kat odasına inerken Moneo ve Siona da dışarı çıkmıştı. Moneo kumların üstüne konmuş topterine binip kanat çırpışı sesleri içinde uzaklaşırken; Leto da Siona'dan önce zemin kat odasının kilitli kapısını açmayı denemesini, ardından da başını kaldırıp kulenin o inanılmaz uzunluğuna bakmasını istemişti.

"Buradan kurtulmanın tek yolu Sareer'i geçmektir," diye belirtmişti.

Sonra da onu kuleden uzaklaştırmıştı. Peşine düşmesini emretmeye gerek duymamış; Siona'nın sağduyusuna, merakına ve şüphelerine güvenmişti.

Kumuldan aşağıya doğru yüzercesine kayan Leto çölün kayalık zemininin açıkta kalmış bir kısmına indi ve hafif bir eğime sahip bir başka kumlu bölgeye süzüldü. Ardında Siona'nın takip etmesi için küçük bir patika yaratıyordu. Fremenler bu tür sıkıştırılmış kum patikalarına *Tanrı'nın bitkinlere armağanı* derlerdi. Leto ağır ağır hareket ederek, Siona'ya burada onun doğal ortamında, onun

egemenlik alanında bulunduklarını anlayacak yeterli zamanı veriyordu.

Yeni kumulun tepesine ulaştığında dönüp Siona'ya baktı. Leto'nun açtığı yolda ilerleyen kadın kumulun tepesine varana dek hiç durmadı. Leto'nun yüzüne baktıktan sonra üç yüz altmış derece dönüp ufku inceledi. Kesik kesik soluyordu. Isının yarattığı bulanıklık yüzünden kulenin tepesi artık görünmez olmuştu. Dibiyse yalnızca çok uzak bir kaya yükseltisi gibi görünüyordu.

"Eskiden böyleydi işte," dedi Leto.

Leto, çölde Fremen kanı taşıyan insanların ölümsüz ruhunu etkileyen bir şeyler olduğunu biliyordu ve burayı çölün bu etkisi yüzünden seçmişti – üstünde bulundukları kumul diğerlerinden birazcık daha yüksekti.

"İyice bak," dedi Leto ve ardından kumulun diğer tarafından aşağıya doğru süzülerek, Siona'nın görüş alanından çıktı.

Siona tekrar yavaşça dönerek etrafa bakındı.

Leto, Siona'nın gördükleri karşısında neler hissettiğini biliyordu. Minik bir çıkıntı halinde görünen kulenin dip kısmı dışında, ufuk dümdüzdü – her tarafta her şey dümdüzdü. Etrafta ne bir bitki vardı, ne de kımıldayan bir canlı. Kadının şu anda bulunduğu hafif yüksek noktayla gezegenin sahip olduğu diğer her şeyi gözlerden gizleyen ufuk çizgisi arasında yalnızca dümdüz uzanan sekiz kilometre vardı.

Leto hilal şeklindeki kumulun dibinden konuştu. "İşte gerçek Sareer bu. Burasının ne olduğunu yaya olarak gezmeden bilemezsin. *Bahr bilâ mâ*'dan geriye sadece burası kaldı."

"Susuz deniz," diye fısıldadı Siona.

Tekrar dönüp tüm ufku inceledi.

Rüzgâr yoktu ve Leto rüzgâr olmayınca sessizliğin insanın ruhunu kemirdiğini biliyordu. Bildiği tüm referans noktalarını yitirdiğini hisseden Siona, bu tehlikeli diyarda terk edilmiş halde kalakalmıştı.

Leto bir sonraki kumula baktı. O yönde giderlerse karşılarına eskiden dağ olan, ama çoktan ufalanıp gitmiş tepecikler çıkacaktı. Leto sessizce dinlenmeyi sürdürdü. Sessizliğin onun yararına olan

etkisini göstermesini bekliyordu. Bu kumulların uzayıp gitmesini ve eskiden olduğu gibi tüm gezegeni sarmalayışını hayal etmek nasıl da hoştu. Ama şimdi geriye kalan kumullar bile küçülmüş haldeydi. Artık Dune zamanındaki gibi coriolis fırtınaları kopmadığı için ancak sert rüzgârlar esiyor ve bazen oluşan ısı girdapları da sadece yerel etkiler yaratıyordu.

Güneyde, uzakta bu minicik "rüzgâr iblisleri"nden biri dans ediyor ve Siona da ona bakıyordu. "İnandığın bir din var mı?" diye aniden sordu kadın.

Leto yanıtını oluşturmak için bir an bekledi. Çölün dinsel düşünceler konusunda yarattığı karmaşa hissi onu her zaman büyülerdi.

"Bana inandığım bir din olup olmadığını sormaya cüret mi ediyorsun?" diye sordu.

Siona'nın korktuğunu biliyordu. Ama kadın korkusuna dair tek bir iz bile sergilemeksizin dönüp aşağıya, ona baktı. Leto, Atreideslerin özelliklerinden birinin küstahlık olduğunu hatırlattı kendine.

"Sen kesinlikle tam bir Atreides'sin," dedi Leto, Siona yanıt vermeden bakmayı sürdürünce.

"Yanıtın bu mu?" diye sordu kadın.

"Sahiden ne bilmek istiyorsun Siona?"

"*Senin* neye inandığını!"

"Ya? Neye inandığımı soruyorsun demek. Tamam – ben ancak ilahi bir kudretin bir şeyleri hiçlikten yaratabileceğine inanıyorum."

Yanıtı Siona'yı şaşırtmıştı. "Bu nasıl bir..."

"*Natura non facit saltus*," dedi Leto.

Siona başını olumsuz bir tavırla salladı; bu kadim dili bilmiyordu. Leto çeviri yaptı:

"Doğa sıçrayışlar yapmaz."

"Bu hangi dil?" diye sordu Siona.

"Artık evrenimde hiçbir yerde konuşulmayan bir dil."

"Öyleyse neden kullandın?"

"İçindeki kadim anıları uyandırmak için."

"İçimde kadim anılar filan yok! Sadece beni neden buraya getirdiğini öğrenmek istiyorum o kadar."

"Sana geçmişini birazcık tattırmak için. Buraya gel ve sırtıma tırman."

Siona önce duraksadıysa da, direnmenin anlamsızlığını kavrayınca kumulu kayarak inip Leto'nun sırtına tırmandı.

Leto, Siona sırtında diz çökene dek bekledi. Eski zamanlarda yapılana hiç benzemiyordu bu. Yaradan kancaları olmadığı için Siona, onun sırtında ayakta duramazdı. Leto ön bölütlerini yavaşça yukarı kaldırdı.

"Bunu neden yapıyorum?" diye sordu Siona. Ses tonundan kendini orada salak gibi hissettiği anlaşılıyordu.

"Halkımızın bir zamanlar bu diyarda, dev kumsolucanlarının sırtında nasıl da gururla gezindiklerini senin de hissetmeni istiyorum."

Leto kumulun üstünden kayarak ilerlemeye başladı. Siona hologramlar izlemişti. Bu deneyim hakkında elbette bilgisi vardı, ama onu yaşamak çok farklıydı ve Leto, Siona'nın bundan etkileneceğini biliyordu.

Ahh Siona, diye düşündü. *Seni nasıl sınayacağımdan hiç haberin yok.*

Leto düşüncelerini sertleştirdi. *Acımasız olmalıyım. Ölürse ölür. Eğer içlerinden herhangi biri ölüyorsa, bu yalnızca gerekli olduğundandır.*

Ve bu durumun Hwi Noree için bile geçerli olduğunu hatırlattı kendine. Sadece *hepsi* birden ölmemeliydi, o kadar.

Siona'nın sırtında yaptığı bu gezintiden haz almaya başladığını hissetti. Kadının ağırlığındaki belli belirsiz bir kayma hareketinden de Siona'nın oturup arkasına yaslandığını ve başını kaldırdığını anladı.

Bunun üzerine kıvrılan bir *barkan*[Φ] boyunca ilerleyerek Sio-

---

[Φ] *Barkan*: At nalı veya hilal şeklinde olan parabolik kumullara Orta Asya'da verilen isim. –ed.

na'nın aldığı hazzı paylaşmaya başladı. Leto, karşısındaki ufukta yükselen eski dağ kalıntılarını hayal meyal görebiliyordu. Geçmişten kalma bir tohum ya da çölde faaliyet gösteren, kendine yeterli ve genişleyen bir gücün anımsatıcısı gibiydiler. Leto bu gezegenin yüzeyinin artık sadece küçücük bir kısmının çöl olduğunu, Sareer'in sahip olduğu dinamizmin bu daracık ortamla sınırlı olduğunu bir anlığına unutabilirdi.

Çevresinde geçmişin bir yanılsaması vardı ve hareket ederken bunu hissedebiliyordu. Bu elbette bir fantezi, diye hatırlattı kendine, zoraki barışı sürdükçe yok olup gitmeye yüz tutacak bir fantezi. Şu anda üstünde ilerlediği *barkan* bile geçmiştekiler kadar büyük değildi. Artık öyle kocaman kumullardan bir tane bile kalmamıştı.

Bu *korunup bakılan* çöl ona birden çok gülünç geldi. Kumullar arasındaki çakıllı zeminde az kalsın duracaktı. İlerlemeyi sürdürdü, ama artık çok yavaşlamıştı. Bir yandan da tüm sistemin çalışmasını sürdürmek için gereken şeyleri zihninde toparlamaya uğraşıyordu. Gezegenin ekseni etrafındaki dönüşünün büyük hava akımları yarattığını ve bu akımların yeni bölgelere doğru sürüklediği o muazzam soğuk ve sıcak hava dalgalarını hayal etti – Ix yapımı araç gereçler ve ısı odaklayıcı çanaklar içeren o minicik uydular sayesinde artık her şey gözlenip denetlenebiliyordu. Yüksek-lerdeki bu monitörlerin *gördükleri* bir şey varsa, o da hem fiziksel hem de soğuk hava duvarlarıyla çevrelenmiş "yapay bir çöl" halindeki Sareer görüntüsüydü. Bu soğuk hava duvarları yüzünden çölün kenarlarında gerçekleşen buzlanma olayı hava koşullarına daha da fazla müdahale edilip ayarlanmasını gerektiriyordu.

Bu hiç de kolay bir iş değildi, ki bu yüzden de Leto arada sırada yapılan hataları bağışlıyordu.

Tekrar kumullara doğru harekete geçtiğinde, zihnindeki o hassas denge hissini yitirdi; merkezdeki kumları çevreleyen o bomboş çakıllı araziye dair anılarını bir kenara bıraktı ve sanki dalgaları aniden hareketsizleşip donuvermiş gibi görünen bu "taş kesilmiş okyanusun" tadını çıkarmaya başladı. Güneye doğru yöneldi ve uzaktaki tepe kalıntılarına paralel bir şekilde ilerledi.

Çölü böylesine sevmesinin çoğu insanın hoşuna gitmediğini biliyordu. Bundan rahatsız oluyor, görmezden gelmeye çalışıyorlardı. Ama Siona görmezden gelemezdi. Başını çevirip nereye baksa çöl kendini gösteriyordu. Sırtında hiç konuşmadan dursa da, Leto onun gözlerini dört açmış etrafına bakındığını biliyordu. İçindeki o kadim anılar uyanmaya başlamıştı.

Üç saatlik bir yolculuğun ardından balina sırtını andıran, silindirimsi kumullarla dolu bir bölgeye ulaşmışlardı. Bu kumullardan bazıları, hâkim rüzgârların esiş yönüne göre yüz elli kilometreden daha fazla uzanabiliyordu. Bunların ardında, kumullar arasında uzanan kayalık bir koridor ve onun da ötesinde yaklaşık dört yüz metre yüksekliğine çıkan yıldız şeklinde kumullar vardı. Sonunda merkez irkin örgü şeklindeki kumullarına ulaştılar; buradaki yüksek basınç ve elektrik yüklü hava Leto'nun ruhunda bir canlanma yarattı. Siona'nın da aynı büyülü değişimi yaşadığını biliyordu.

"Uzun Yol Şarkıları'nın kökeni burasıdır," dedi Leto. "Ve o şarkılar Sözlü Tarih'te kusursuz bir şekilde olduğu gibi korunmuştur."

Siona yanıt vermese de Leto kendisini duyduğunu biliyordu.

Leto yavaşlayıp Siona'yla konuşmaya, onun Fremen ataları ndan bahsetmeye başladı. Sözlerinin Siona'nın ilgisini çektiğini seziyordu. Hatta bazen soru bile sorduğu oluyordu; ama kadının giderek korkmaya başladığı da belliydi. Bulundukları yerden Küçük Kale bile görünmüyordu artık. Etrafta insan yapımı hiçbir şey yoktu. Siona, Leto'nun kendisini sakinleştirmek için havadan sudan konuştuğunu, ama yakında çok ciddi bir şeylerin gerçekleşeceğini düşünüyor olmalıydı.

"Kadınlarımız ve erkeklerimiz arasındaki eşitliğin kökeni burada başlamıştı," dedi Leto.

"Ama senin balıkla-konuşanların kadın erkek eşitliğini reddediyor," dedi Siona.

Kadının sesi sorgulayıcı bir inançsızlıkla doluydu ve bu ses kadının konumunu sırtındaki çömelmiş ağırlığının hissinden daha iyi belirliyordu. Leto iki örgü kumulun kesiştiği noktada durdu

ve vücudunun ısıdan kaynaklanan oksijen salma işlemini bitirmesini bekledi.

"Zaman değişti," dedi Leto. "Koşullar artık o zamanki gibi değil. Ama şu da bir gerçek ki, erkeklerle kadınların evrimsel baskıları aynı değildir. Yine de Fremenler birbirlerine muhtaçtı. Sürekli sağ kalma mücadelesi verdikleri böyle bir yerde, birbirlerini eşit kabul etmek zorundaydılar."

"Beni neden buraya getirdin?" diye sordu Siona.

"Arkamıza bak," dedi Leto.

Siona'nın döndüğünü hissetti. "Ne görmem gerekiyor?" diye sordu Siona.

"İz bırakmış mıyız? Geçtiğimiz yerler belli mi?"

"Hafif rüzgâr esiyor."

"İzlerimizi örtmüş mü?"

"Sanırım ... evet."

"Bizi eski ve şimdiki halimize bu çöl getirdi," dedi Leto. "Tüm geleneklerimizin gerçek müzesi burası. Ve o geleneklerden bir teki bile aslında kaybolmadı."

Leto güney ufku boyunca bir *ghibli*, yani hafif bir kum fırtınası gördü. Fırtınanın önünde toz ve kum bulutlarının ilerlediğini fark etti. Onu Siona da kesinlikle görmüş olmalıydı.

"Beni buraya getiriş sebebini neden söylemiyorsun?" diye sordu Siona, sesinde bariz bir korku vardı.

"Söyledim ya."

"Söylemedin!"

"Ne kadar yol kat ettik Siona?"

Siona bunu düşündü. "Otuz kilometre? Yirmi?"

"Daha fazla," dedi Leto. "Kendi diyarımda çok hızlı hareket edebilirim. Yüzüne çarpan rüzgârı hissetmedin mi?"

"Evet." Siona iyice gerginleşmişti. "*Bana* neden soruyorsun öyleyse?"

"Aşağı in ve seni görebileceğim bir yerde dur."

"Neden?"

Güzel, diye düşündü Leto. *Onu burada tek başına bırakacağımı ve*

takip edemeyeceği kadar hızlı bir şekilde çekip gideceğimi sanıyor.

"Aşağı in de söyleyeyim," dedi Leto.

Siona inip Leto'nun tam karşısına geçti.

"İnsanın duyuları tüm gücüyle çalıştığında, zaman daha hızlı geçer," dedi Leto. "Neredeyse dört saat yol aldık. Altmış kilometre kadar kat ettik."

"*Bunun* ne önemi var?"

"Moneo cüppenin cebine kurutulmuş yiyecek koymuştur," dedi Leto. "Biraz ye. Sonra söylerim."

Siona cüppesinin cebinde bulduğu kurutulmuş protomor küpünü çiğneyerek yerken gözünü Leto'dan ayırmadı. Gerçek eski Fremen yiyeceklerinden biriydi bu, hatta içine birazcık melanj bile katılmıştı.

"Geçmişini hissettin," dedi Leto. "Şimdi de geleceğini, Altın Yol'u hissetmelisin."

Siona yutkundu. "Ben sizin o Altın Yol'unuza inanmıyorum."

"Yaşamak istiyorsan inanmalısın."

"Sınavın *bu* mu? Yüce Tanrı Leto'ya inan ya da öl mü diyorsun?"

"Bana inanmana hiç gerek yok. Yalnızca kendine inanmanı istiyorum."

"Öyleyse ne kadar yol aldığımızın ne önemi var?"

"Çünkü böylece gidecek ne kadar yolunun kaldığını anlayabilirsin."

Siona elini yanağına koydu. "Hiçbir şey anlamı..."

"Şu anda durduğun yerde," dedi Leto, "kesinlikle sonsuzluğun tam ortasındasın. Şimdi etrafına bakın ve sonsuzluğun anlamını kavra."

Siona sağa sola bakındı. Etrafta göz alabildiğine dümdüz çöl uzanıyordu.

"Çölümden birlikte yürüyerek çıkacağız," dedi Leto. "Sadece sen ve ben."

"Sen yürüyemezsin ki," dedi Siona alayla.

"Lafın gelişi öyle söyledim. Ama *sen* yürüyeceksin. Buna emin

olabilirsin."

Siona geldikleri yöne baktı. "Demek bu yüzden bana izleri sordun."

"Hayır. Bıraktığım izler kalmış olsalar bile işine yaramazlardı; çünkü Küçük Kale'me ulaşsan da orada sağ kalmana yarayacak hiçbir şey yok."

"Su da mı yok?"

"Hiçbir şey yok."

Siona omzundaki toplayıcı-kesenin tüpünü çıkarıp emdikten sonra yerine koydu. Leto, Siona'nın tüpün kapağını kapatmayı ihmal etmediğine dikkat etti; ama yüz maskesinin ağız kısmını kapatmadı. Oysa Leto babasının onu bu konuda uyardığını duymuştu. Siona rahat konuşabilmek için ağzının açık olmasını istiyordu!

"Senden kaçamayacağımı söylüyorsun yani," dedi Siona.

"İstiyorsan kaç."

Siona kendi etrafında tam bir daire çizip ıssız yabanıllığı dikkatle inceledi.

"Çöl hakkında bir deyiş vardır," dedi Leto. "Hangi yönü seçersen seç fark etmez, derler. Bu bazı açılardan hâlâ geçerli olsa da, yine de seçimini dikkatli yap bence."

"Cidden istersem gidebilir miyim?"

"Evet, ama özgürlük insanın yapayalnız kalmasına da yol açabilir."

Siona altlarındaki kumulun sarp kenarını gösterdi. "Ama istesem oraya inip..."

"Senin yerinde olsaydım, bana gösterdiğin noktaya inmezdim, Siona."

Siona ona öfkeyle baktı. "Neden?"

"Eğer kumulların sarp taraflarından ineceksen, yalnızca doğal kıvrımları izleyerek ilerlemelisin, yoksa kum üzerine doğru kayıp seni gömebilir."

Siona aşağı bakarak bunu düşündü.

"Bak gördün mü, sözcükler ne kadar da güzel olabiliyor," dedi

Leto.

Siona dikkatini yeniden Leto'nun yüzünde yoğunlaştırdı. "Yola çıksak mı artık?"

"Burada aylaklığın tadını çıkarmayı öğreneceksin. Ve kibar olmayı. Acelemiz yok."

"Ama yeterince suyumuz yok..."

"Damıtıcı-giysini akıllıca kullanırsan seni hayatta tutmaya yetecektir."

"Ama bizim geri dönmemiz ne kadar sürer..."

"Sabırsızlığın beni kaygılandırıyor."

"Ama cebimdeki kurutulmuş yiyecek parçasından başka bir şeyimiz yok. O bitince ne yiyece..."

"Siona! Farkında mısın, hep *biz* diye konuşuyorsun? Sanki aynı durumdaymışız gibi. *Biz* ne yiyeceğiz? *Bizim* suyumuz yok. *Biz* yola çıksak mı? *Bizim* geri dönmemiz ne kadar sürer?"

Siona'nın yutkunmaya çalıştığını gördü; besbelli ağzı kupkuru kesilmişti.

"Durumlarımız farklı olamaz mı sence?" diye sordu Leto.

Siona rahatsız bir sesle konuştu. "Burada nasıl sağ kalınır bilmiyorum."

"Ben biliyor muyum?"

Siona başını sallayarak onayladı.

"Bu değerli bilgileri neden seninle paylaşayım?"

Siona omuzlarını silkti. Leto birden ona acıdı. Çöl, insanın davranışlarını nasıl da değiştiriveriyordu.

"Bildiklerimi seninle paylaşacağım," dedi. "Ama sen de benimle paylaşacağın değerli bir şeyler bulmalısın."

Siona, Leto'nun vücudunu süzdü. Bakışları bir an eskiden Leto'nun bacakları ve ayakları olan yüzgeçlere takıldıktan sonra, yeniden yüzüne döndü.

"Zorla yapılan anlaşmalar geçerli değildir," dedi.

"Sana hiçbir fiziksel tehditte bulunmuyorum."

"Zorlamanın türlü şekilleri vardır."

"Seni buraya ölmen için mi getirdim sence?"

"Seçme şansım var mıydı ki?"

"Bir Atreides olarak doğmak zordur," dedi Leto. "İnan, bunu kendimden biliyorum."

"Ama sen bütün bunlara katlanmak zorunda kalmadın," dedi Siona.

"Yanılıyorsun."

Dönüp kumuldan aşağı kıvrıla kıvrıla inmeye başladı. Siona'nın sendeleyerek de olsa peşinden geldiğini işitti. Leto kumulun gölgesine iyice girince durdu.

"Günün geri kalanını burada geçireceğiz," dedi. "Gece yolculuklarında daha az su harcanır."

Herhangi bir dilde yer alan en korkunç sözcüklerinden biri asker *kelimesidir. Tarih boyunca asker anlamına gelen kelimelerin hepsini biliyorum: Yogahnee, süvari, hussar, kareebo, kazak, deranzeef, lejyoner, sardokar, balıkla-konuşan ... Orada, hafızamda bir yerde durup, bana şunu hatırlatıyorlar: Ordunun her zaman senin tarafında olmasını sağla.*

— Çalınmış Günlükler

Idaho, Moneo'yu sonunda Kale'nin doğu ve batı bölümlerini birleştiren uzun yeraltı koridorunda buldu. Idaho şafağa iki saat kaladan beri başyaveri Kale'nin her tarafında aramaktaydı ve onu nihayet bulmuştu. Idaho, koridorun diğer ucunda, bir kapının ardında kaldığı için göremediği biriyle konuşan Moneo'yu duruşundan ve beyaz üniformasından tanımıştı.

Yerin elli metre altındaki bu koridorun plastaş duvarları kehribar rengiydi ve koridor günışığına ayarlanmış korşeritler ile aydınlanıyordu. Yüzeydeki kulelerin tepelerine yerleştirilmiş ve cüppeli devasa insanlar gibi görünen serbest salınımlı kanatların düzenlenişi sayesinde üretilen serin esintiler buraya kadar ulaşıyordu. Güneş artık kumları ısıtmış olduğundan, kanatların hepsi de kuzeye çevrilmiş ve Sareer'e akan soğuk havayı yakalayıp aşağıya gönderiyordu. Idaho yürürken havadaki çakmaktaşı kokusunu alıyordu.

Bu koridorun neyi temsil ettiğini biliyordu. Burası gerçekten de kadim bir Fremen siyecine benziyordu. Koridor Leto'nun arabasının geçebileceği kadar genişti. Kemerli tavana kaya *görüntüsü*

verilmişti, ama ikiz korşeritler bu izlenimi bozuyordu. Idaho korşeritleri Kale'de ilk kez görmüştü. Fazla enerji gerektirdikleri ve onarımları masraflı oldukları için bu nesnelere *onun zamanında* pek rağbet edilmezdi. Korküreler çok daha basit ve ucuzdu. Yenilenmeleri de çok kolaydı. Ama Leto'nun böylesi kaygılarının pek olmadığını anlamıştı.

Leto ne isterse birileri hemen buluyor.

Moneo'ya doğru yürürken aklından geçen bu düşünce hiç hoşuna gitmemişti.

Koridorun iki yanında siyeç tarzı küçük ve kapısız odalar sıralanmıştı. Girişlerini örten koyu kırmızı renkli incecik dokumalar esintiyle dalgalanıyordu. Idaho bu bölgede daha çok genç balıklakonuşanların yatakhanelerinin olduğunu biliyordu. Ayrıca bir toplantı salonu, silah depoları, bir mutfak, yemekhane, bakım ve yiyecek dükkânları da görmüştü. Bu perdelerin sağladığı yetersiz mahremiyetin ardında gördüğü bazı şeylerse öfkesini iyice arttırmıştı.

Moneo, Idaho'nun yaklaştığını fark edince ona döndü. Konuştuğu kadın ise geri çekilip kapı perdesini örttü, ama bu arada Idaho yüzünü bir an için görmüştü. Yaşlı biriydi ve komutana benzeyen bir havası vardı, ama Idaho'nun tanıdığı komutanlardan biri değildi.

Idaho iki adım kala durduğunda Moneo ona başıyla selam verdi.

"Muhafızlar beni aradığını söylediler," dedi Moneo.

"Nerede o, Moneo?"

"Kim nerede?"

Moneo, Idaho'yu tepeden tırnağa süzdü. Üstündeki eski model, göğsü kızıl atmaca armalı siyah Atreides üniformasına, ışıl ışıl parlatılmış uzun çizmelere baktı. Sanki bir *ayine* katılacakmış gibi giyinmişti.

Idaho hafif bir soluk aldı ve dişlerini sıkarak konuştu: "Bana numara yapma!"

Moneo gözlerini Idaho'nun belindeki kında duran bıçaktan ayırdı. Müzelik bir parçaya benzeyen bıçağın kabzası mücevherliy-

di. Idaho onu nereden bulmuştu?

"Tanrı-İmparator'u kastediyorsan..." dedi Moneo.

"Nerede?"

"Neden ölmeye böylesine can atıyorsun?" diye sakin bir sesle sordu Moneo.

"Onun yanında olduğunu söylediler."

"Öyleydim, evet."

"Onu bulmalıyım, Moneo!"

"Şimdi olmaz."

Idaho elini bıçağına koydu. "Seni zor kullanarak mı konuşturayım?"

"Hiç tavsiye etmem."

"O ... nerede?"

"Madem bu kadar ısrar ediyorsun, söyleyeyim. Siona'yla birlikte çölde."

"Kızınla mı?"

"Başka Siona var mı?"

"Ne yapıyorlar?"

"Siona sınanıyor."

"Ne zaman dönecekler?"

Moneo omuzlarını silkti. "Peki, bu görülmemiş öfkenin sebebi ne Duncan?"

"Bu sınav nasıl..."

"Bilmiyorum. Söylesene, neden sinirlerin bu kadar bozuk?"

"Buradan bıktım artık! Balıkla-konuşanlardan da!" Başını çevirip tükürdü.

Moneo, Idaho'nun arkasındaki koridora baktı ve adamın gelişini hatırladı. Duncanları iyi tanıdığından, bu seferkini neyin böylesine kızdırmış olabileceğini tahmin etmesi kolaydı.

"Duncan," dedi Moneo, "Tıpkı erkekler arasında olduğu gibi kadınların da ergenlik döneminde kendi cinslerine karşı fiziksel bir ilgi duyması kesinlikle normaldir. Büyüdüklerinde çoğu bu ilgiyi yitirecektir."

"Bu yasaklanmalı!"

"Ama bu bizim insanlık mirasımızın bir parçası."

"Yasaklanmalı! Ayrıca..."

"Tamam, sakin ol. Yasaklarsan ulaşacağın sonuç yalnızca onları teşvik etmek olacaktır."

Idaho ona öfkeyle baktı. "Leto'nun çölde kızınla ne yaptığını da bilmiyorsun ha!"

"Siona sınanıyor dedim ya."

"*Bu* ne demek peki?"

Moneo eliyle gözlerini kapatıp iç geçirdi. Elini indirdi. Bu aptal, tehlikeli, *antika* insana neden katlandığını gerçekten bilmiyordu.

"Siona orada ölebilir demek."

Idaho irkildi, öfkesi biraz yatışmış gibiydi. "Ama buna nasıl izin vere..."

"İzin vermek mi? Seçme şansım var mı sanıyorsun?"

"Herkesin seçme şansı vardır!"

Moneo acı acı gülümsedi. "Diğer Duncanlardan nasıl daha aptal olabiliyorsun?"

"Diğer Duncanlar!" dedi Idaho. "Şu diğerleri nasıl öldüler Moneo?"

"Hepimiz gibi, vakitleri dolunca öldüler."

"Yalan söylüyorsun," dedi Idaho dişlerini gıcırdatarak. Bıçağının kabzasını kavrayan elinin eklemleri sıkmaktan bembeyaz kesilmişti.

"Söylediklerine dikkat et," dedi Moneo, hâlâ sesindeki sakinliği koruyordu. "Benim sabrımın da sınırları vardır. Hele ki şimdi."

"Burası iğrenç ve çürümüş bir yer!" dedi Idaho. Serbest eliyle arkasındaki koridoru gösterdi. "Buradaki bazı şeyleri asla kabullenemem!"

Moneo boş koridora dalgın gözlerle baktı. "*Büyümelisin* Duncan. Büyümelisin."

Idaho bıçağının kabzasını iyice sıktı. "*Ne* demek istiyorsun şimdi?"

"Hassas bir dönemden geçiyoruz. Lord Leto'nun canını hiçbir şeyin ... *hiçbir şeyin* sıkmasına izin vermemeliyiz."

Idaho Moneo'ya saldırmamak için kendini güç tutuyordu. Aslında onu durduran tek şey, Moneo'nun tavrını bir türlü çözememiş olmasıydı. Ama kesinlikle göz yumamayacağı şeyler söylemişti adam.

"Ben senin nasihat verebileceğin kahrolası acemi bir çocuk değil..."

"Duncan!" Idaho sakin tabiatlı Moneo'nun böyle bağırdığını ilk kez duyuyordu. Eli hâlâ bıçağının üstünde şaşkın bir şekilde öylece kalakaldı. Moneo devam etti: "Eğer bedenin yetişkince arzular duyuyorsa, ama bir şeyler seni hâlâ ergenlik döneminde tutuyorsa, oldukça tatsız davranışlar sergileyebilirsin. Büyümelisin artık."

"Beni ... şeyle mi ... suçluyorsun ..."

"Hayır!" Moneo koridoru gösterdi. "Tamam, orada ne görmüş olabileceğini tahmin edebiliyorum, ama bu..."

"İki kadın şehvetle öpüşüyordu! Sence bu çok mu önemsiz..."

"Evet, önemsiz. Gençler potansiyellerini pek çok şekilde araştırmaya meraklıdır."

Idaho ayak parmaklarının ucunda sallanıyordu ve neredeyse patlamak üzereydi, ama kendini tutmayı başardı. "Seni artık daha iyi tanıyorum Moneo."

"Peki, öyle olsun; ama ben seni *defalarca* tanıdım."

Moneo bu sözünün Idaho'da yarattığı etkiyi gözledi. Gulâmlar kendilerinden önceki *diğerleri* hakkında her zaman çok meraklı olurlardı.

"Ne öğrendin peki?" diye boğuk bir fısıltıyla sordu Idaho.

"Bana çok değerli şeyler öğrettiniz," dedi Moneo. "Hepimiz gelişmeye çalışırız, ama bizi engelleyen bir şeyler varsa, potansiyelimizi acıya dönüştürebiliriz – çektiğimiz ya da çektirdiğimiz acıya. Ergenler özelikle bu konuda zayıftır."

Idaho, Moneo'ya eğildi. "Seksten bahsetmiyorum!"

"Elbette, bahsediyorsun."

"Beni bir ergen olmakla mı suçluyorsun ..."

"Evet."

"Koparırım senin o ..."

"Öff, kapa çeneni!"

Moneo Bene Gesseritlerin Ses kontrol tekniğinin eğitilmiş tonlamalarını kullanmasa bile, yılların komutanı gibi konuşmuştu ve Idaho itaat etmek zorunda kaldı.

"Affedersin," dedi Moneo. "Ama biricik kızımın sınanıyor olması beni biraz..." Sustu ve omuzlarını silkti.

Idaho iki derin nefes aldı. "Siz, hepiniz zırdelisiniz! Biricik kızının şu anda ölüyor olabileceğini söylüyorsun, ama yine de hiçbir şey..."

"Salak!" diye bağırdı Moneo. "Basit kaygıların bana nasıl geliyor haberin var mı? Salakça soruların ve bencilce..." Sustu ve başını iki yana salladı.

"Kişisel sorunların var ve bu yüzden de sana şu anda göz yumuyorum," dedi Idaho. "Ama fazla ileri..."

"Göz mü yumuyorsun? *Bana* göz mü yumuyorsun?" Moneo titrek bir nefes aldı. Bu kadarı da çok fazlaydı!

Idaho sert bir sesle konuşmaya başladı: "Saygısızlığını bağışlayabili..."

"Beni bağışlıyorsun ha! Seksten, bağışlamaktan ve acıdan bahseden sen... Hwi Noree'yle birlikte..."

"Onu bu işe karıştırma!"

"Şey, elbette, onu karıştırmayalım. O acıyı hiç karıştırmayalım! Onunla cinselliği paylaşıyorsun, ama ayrılacağınızı *hiç* düşünmüyorsun. Söylesene salak, *bu durumda* kendini nasıl ona verebiliyorsun?"

Idaho derin nefesler aldı. Afallamıştı. Sessiz sakin görünen Moneo'nun böylesine hınçlı olabileceğini tahmin etmemişti. Ama bu saldırıya göz yumamazdı...

"Beni zalim mi buluyorsun?" diye sordu Moneo. "Düşünmek istemediğin şeyler söylüyorum. Pöh! Lord Leto'ya çok daha zalimce şeyler yapıldı, hem de sırf zalimlik uğruna!"

"Onu savunuyorsun ha? Oysa..."

"Onu en iyi ben bilirim!"

"O seni kullanıyor!"

"Nasıl?"

"Sen söyle!"

"O türümüzün varlığını sürdürmek için sahip olduğumuz en iyi umut..."

"Sapıklardan fayda gelmez!"

Moneo yatıştırıcı bir tonla konuştu, ama sözleri Idaho'yu sarstı: "Sana bunu yalnızca bir kez söyleyeceğim. Tarihimizdeki en iyi savaşçılardan bazıları homoseksüeldi. Umutsuz durumlarda gözükara savaşırlardı. En iyi rahiplerimizin ve rahibelerimizin bir kısmı da öyle. Dinlerin bakirliği teşvik etmesi rastlantı değildir. En iyi askerlerin ergenler olması da rastlantı değildir."

"Sapıklık bu!"

"Haklısın. Cinsel sapıklığın acıya dönüştürülebildiğini askeri komutanlar binlerce yıldır biliyorlar."

"Yüce Lord Leto da *bunu* mu yapıyor?"

Moneo sükûnetini koruyarak yanıt verdi: "Şiddet acı vermek ve çekmekle olur. Buna en derin arzular yüzünden ihtiyaç duyan bir askeri gücü kontrol etmek ise çok daha kolaydır."

"Leto seni de canavar yapmış!"

"Beni kullandığını söyledin," dedi Moneo. "Evet, buna izin veriyorum, çünkü kendisinin ödediği bedelin benden istediğinden çok daha fazla olduğunu biliyorum."

"Kızını bile verebiliyor musun?"

"*Lord Leto* hiçbir şeyi esirgemiyor. Ben neden esirgeyeyim ki? En azından Atreideslerin bu yönünü bilirsin. Duncanlar hep *bu konuda* iyidir."

"Duncanlarmış! Bana bak, asla..."

"Senden istediği bedeli ödemeye yetecek kadar cesaretin yok, o kadar," dedi Moneo.

Idaho ani ve çok hızlı bir hareketle bıçağını kınından sıyırıp Moneo'ya doğru hamle yaptı. Ama Moneo ondan çok daha hızlı

bir şekilde hareket edip yana çekilerek Idaho'ya çelme taktı ve yüz üstü yere kapaklanmasına sebep oldu. Idaho yuvarlanarak uzaklaşıp ayağa fırlayacakken birden duraksadı. Bir Atreides'e saldırmaya çalıştığını fark etmişti. Moneo bir Atreides'ti ve bu şok yüzünden donup kaldı.

Moneo kımıldamadan ona bakıyordu ve başyaverin yüzünde tuhaf bir keder ifadesi vardı.

"Beni öldüreceksen Duncan, fark ettirmeden sırtımdan bıçaklamanı tavsiye ederim Duncan," dedi Moneo. "Belki öyle başarabilirsin."

Idaho bir ayağıyla yere bastı, ama sonra kımıldamadı. Elinde bıçağıyla öylece durdu. Moneo öyle hızlı ve zarifçe hareket etmişti ki – hem de hiç zorlanmadan! Idaho boğazını temizledi. "Bunu nasıl yaptın..."

"Lord Leto bizi uzun süredir çiftleştiriyor Duncan. Bizi pek çok açıdan güçlendirdi. Hızlı, zeki, kontrollü ve duyarlı yaptı. Sense ... sense sadece eski bir modelsin."

Gerillalar genellikle ne der bilir misiniz? İsyanlarının ekonomik bir savaşla durdurulamayacağını, çünkü zaten bir ekonomiye sahip olmadıklarını ve devirecekleri kişilerin sırtından parazitçe beslendiklerini söylerler. Oysa o salaklar kaçınılmaz olarak ödemek zorunda kalacakları bedelin farkında değildir. Hep aynı hatalara düşerler. Bu hataların aynısını kölelik sistemlerinde, sosyal devletlerde, kast sistemli dinlerde, sosyal bürokrasilerde – kısacası bağımlılıklar yaratıp güçlendiren her sistemde görebilirsiniz. İnsan parazitliğe alışınca, besleneceği biri olmadan yaşayamaz hale gelir.

— Çalınmış Günlükler

Leto ve Siona bütün günü kumulun gölgesinde yatarak geçirdiler; yalnızca güneşin hareketlerine göre kımıldıyorlardı. Leto ona öğle sıcağından korunmak için kumdan bir battaniyenin altına girmeyi öğretti, ama kumulların arasındaki kayalık zemin de zaten çok sıcak değildi.

Öğleden sonra Siona, Leto'ya hafifçe sokuldu. Birazcık şefkat istiyordu ve Leto da son zamanlarda iyice şefkatli olduğunun farkındaydı.

Arada sırada konuştular. Leto ona bir zamanlar buralarda egemenlik süren Fremenlerin nasıl yaşadıklarını anlattı. Siona da Leto'nun sırlarını öğrenmek için onun ağzını arayıp durdu.

"Sana tuhaf gelecek, ama kendimi en çok burada insan gibi hissediyorum," dedi bir ara, Leto.

Ne yazık ki Siona bu sözlerin anlamını tam olarak kavramadı. Leto, Siona'nın hem insani zayıflıklara sahip olduğunu hem de

burada gerçekten ölebileceğini söylemek istemişti. Siona konuşmadığı zamanlar bile damıtıcı-giysisinin yüz maskesini takmıyordu.

Leto, Siona'nın bunu yapmayışının bilinçaltı sebebini anlamıştı, ama onunla bu durumu açıkça konuşmanın anlamsızlığının da farkındaydı.

Akşama doğru havanın ürpertici soğuğu çökmeye başlayınca, Leto onu Sözlü Tarih'te yer almayan Uzun Yol Şarkıları'yla eğlendirmeye başladı. En sevdiği şarkılardan biri olan "Liet Marşı"nı Siona'nın da sevmesi hoşuna gitmişti.

"Bu gerçekten çok kadim bir şarkı," dedi Leto. "Eski Terra'dan, uzay yolculukları öncesinden kalma bir şarkı."

"Tekrar söyler misin?"

Leto en iyi baritonlardan birini seçti, zamanında birçok konser salonunu tıka basa doldurmuş ölü bir sanatçıyı.

Çoktan unutulmuş bir geçmişin duvarları
Gizliyor benden o kadim çağlayanı
Gürleyerek dökülüyor o çağlayanın suları
Saçılıyor suları oyunlar oynuyormuşçasına
Kocaman mağaralar açıyorlar toprakta
O gümbürdeyen akıntının altında."

Leto şarkıyı bitirdiğinde Siona bir an için sessiz kaldı ve ardından şöyle yorumladı: "Bu şarkının marş olarak kullanılması çok tuhaf."

"Hoşlarına gidiyordu, çünkü parçalanıp incelenmeye değerdi," dedi Leto.

"İncelenmeye değer mi?"

"Fremen atalarımız bu gezegene gelmeden önce, geceleri öyküler anlatır, şarkılar ve şiirler okurlardı. Ama Dune zamanında bunlar sahte gecede, yani gündüz vakti siyecin loşluğunda yapılır oldu. Geceleriyse dışarı çıkıyor ve etrafta geziniyorlardı ... tıpkı şimdi bizim yaptığımız gibi."

"Ama *incelenmeye değer* dedin."

"O şarkının anlamı ne sence?"

"Şey ... sıradan bir şarkı işte."

"Siona!"

Siona, Leto'nun kızdığını sesinden anlayınca sustu.

"Bu gezegen solucanın evladıdır," diye uyardı onu Leto. "Ve *ben* de o solucanım."

Siona şaşırtıcı bir ilgisizlikle karşılık verdi: "Öyleyse anlamını sen söyle."

"Arılar nasıl kovanlarına bağlıysa, biz de geçmişimize öyle bağlıyız," dedi Leto. "Şarkıda bahsedilen mağaralar gerçekten oradaydı ve tüm mesajlar akıntının çevreye saçılan damlalarına yazılmıştı."

"Dans şarkılarını yeğlerim," dedi Siona.

Düşünmeden, öylesine söylenmiş bir yanıttı, ama Leto, Siona'nın konuyu değiştirmek istediğini düşünmeyi yeğledi. Ona Fremen kadınlarının evlilik danslarından bahsetti ve bu dansların izlerini ta toz iblislerinin dönerek savruluşlarına kadar geriye götürdü. Leto her zaman iyi bir öykü anlatıcısı olmakla övünürdü. Siona'nın da onu heyecanla ve kendini kaptırarak dinlemesinden, o çoktan ölüp gitmiş kadınların upuzun siyah saçlarını kadim hareketler içinde savurarak dans etmelerini kafasında canlandırdığı açıkça belliydi.

Leto anlatmayı bitirdiğinde karanlık çökmek üzereydi.

"Gel," dedi. "Sabah ve akşam hâlâ siluetlerin zamanıdır. Bakalım çölümüzü paylaşan başkaları da var mı."

Bir kumulun tepesine çıkarken Siona da peşinden geliyordu. Birlikte çevrelerine, o kararan çöle baktılar. Gökyüzünde, çok yukarıda bir kuş vardı yalnızca. Aşağıdakilerin, yani onların hareketleri dikkatini çektiği için başlarının üstünde dönüyordu. Leto açılmış kanatlarına ve şekline bakarak kuşun bir akbaba olduğunu anlamıştı. Bunu Siona'ya da söyledi.

"Akbabalar ne yer?" diye sordu Siona.

"Leşleri veya can çekişen her şeyi."

Bu yanıt kadını etkiledi ve başını kaldırıp kuşa baktı. Batan güneşin son ışıkları tek başına uçan bu kuşun tüylerini aydınlatıyordu.

Leto devam etti: "Hâlâ Sareer'ime tek tük de olsa girmeye cesaret eden insanlar oluyor. Bazen de bir Müze Fremeni buralarda gezinmeye kalkışıyor ve kayboluyor. Onlar zaten ayin yapmaktan başka bir şeyi doğru dürüst bilmezler. Ayrıca çöl kıyısında kurtlarımın bıraktığı artıklar oluyor."

Bunun üzerine Siona ona sırtını döndü, ama Leto kadının yüzündeki öfkeyi görmüştü. Siona çok ağır bir sınavdan geçmekteydi.

"Çöl gündüz vakti acımasızdır," dedi Leto. "Geceleri yolculuk etmemizin bir sebebi de bu. Gündüz denildiğinde bir Fremenin aklına yalnızca rüzgârlarla savrulan ve izleri kapatan kumlar gelirdi."

Siona tekrar ona dönüp baktığında gözleri yaşarmıştı, ama yüzü sakindi.

"Burada şimdi ne yaşıyor?" diye sordu.

"Akbabalar, birkaç gece yaratığı, eski günlerden kalma tek tük bitkiler, yeraltı hayvanları."

"Hepsi bu mu?"

"Evet."

"Neden?"

"Çünkü burada doğdular ve onların daha iyi yerleri tanımalarına izin vermiyorum."

Gece neredeyse çökmek üzereydi ve Leto'nun çölü bu anlarda üzerine kısa süreliğine çöken bir kızarıklıkla aydınlanırdı. Leto işte bu aydınlıkta Siona'nın yüzünü incelediğinde, söylemek istediği diğer şeyi anlamamış olduğunu gördü. Ama mesajı almıştı ve eninde sonunda anlayacaktı.

"Siluetler," diye anımsattı Siona. "Buraya gelerek ne bulmamızı umuyordun ki?"

"Belki uzaklarda insanlar görürüz diye düşünmüştüm. Hiç belli olmaz."

"Kimler?"

"Söyledim ya."

"Eğer birini görürsen ne yaparsın?"

"Fremenler âdetlerine göre, uzaktan görülen insanlar düşman farz edilir, ta ki o insanlar havaya kum savurana kadar."

Leto konuşurken karanlık da üstlerine bir perde gibi çöküverdi.

Siona gökyüzünde aniden beliren yıldızların altında bir hayalet gibi görünüyordu. "Kum mu?" diye sordu.

"Kum savurmak çok derin anlamlı bir harekettir. Aynı yükü taşıyoruz. Bizim tek düşmanımız kum. Kum içiyoruz. Kum tutan bu elimde silah yok, demektir. Anlıyor musun?"

"Hayır!" dedi Siona, sırf onu kızdırmak için.

"Anlayacaksın," dedi Leto.

Siona birden sinirlendi ve üzerinde bulundukları kumulun kavisi boyunca hiçbir şey söylemeksizin Leto'dan uzaklaşmaya başladı. Leto da onun peşinden gitmeye başladı. Kızın tamamen içgüdüsel olarak doğru yönü seçmesi ilgisini çekmişti. İçindeki Fremen anılarının yüzeye çıkmaya başladığı belliydi.

Siona kumulun kenarının diğer bir kumulla birleştiği noktaya ulaşınca durup Leto'yu bekledi. Leto kızın damıtıcı-giysisinin yüz maskesinin hâlâ açık bir şekilde sallandığını gördü. Onu bu yüzden azarlamanın vakti gelmemişti henüz. Bazı bilinçaltı meseleleri kendi doğal akışına bırakmak gerekirdi.

Siona'nın yanına ulaştığında "Bu yön nasıl?" diye sordu kız; "diğerlerinden farksız mı?"

"Eğer hep bu yönde ilerleyeceksen, evet."

Siona yıldızlara baktı. Leto kızın İşaretçileri,[Φ] yani atalarını bu toprağa getirmiş olan Fremen Oklarını bulduğunu gördü. Ama kızın onları tanımasının neredeyse tamamen zihinsel seviyede kaldığını görüyordu. Siona henüz içinde faaliyet gösteren diğer şeyleri kabul etmemişti.

Leto gövdesinin ön bölütlerini kaldırarak yıldızların ışığı altında ileriye baktı. Bir zamanlar Habbanya Sırtı ile Kuşlar Mağarası'nın arasından geçerek Sahte Batı Yamacı'nın altındaki irke inip Rüzgâr Geçiti'ne uzanan yolun biraz kuzeyine doğru ilerliyorlardı.

[Φ] *İşaretçiler*: Büyükayı takımyıldızındaki işaret yıldızları. –ed.

Ama artık o eskinin yol göstericilerinden hiçbiri elbette ki kalmamıştı. Esen soğuk bir rüzgâr Leto'nun burnuna çakmaktaşı kokusu getiriyordu ve rüzgârın fazla nemli oluşundan birazcık keyfi kaçmıştı.

Siona tekrar yola koyuldu – bu kez daha yavaş yürüyor ve yönünü arada sırada yıldızlara bakarak saptamaya çalışıyordu. Leto'ya doğru yolda olduğunu onaylattıktan sonra başının çaresine bakmaya başlamıştı. Leto, kadının bitkinliğini ve aklının karışıklığını hissediyordu; kızın içinde yüzeye çıkmakta olan şeylerin farkındaydı. Çölde insan yol arkadaşlarına karşı derin bir güven beslemeye başlardı ve Siona'ya da aynı şey oluyordu.

Biliyoruz ki, diye düşündü, *çölde yol arkadaşlarından ayrılırsan kumullar ve kayalıklar arasında kaybolup gidersin. Çölde tek başına gezinen biri ölü demektir. Burada yalnızca solucanlar tek başına yaşayabilir.*

Siona'yı epeyce geriden izlemeye başladı, çünkü kumda sürünürken çıkardığı sesleri duymasını istemiyordu. Siona onun insan yönünü düşünmeliydi. Leto kızın kendisine duymaya başladığı güvenin işe yaramasını umuyordu. Siona kırılgandı, ama içi bastırılmış bir öfkeyle doluydu – şimdiye dek sınadığı diğerlerinin hepsinden daha asiydi o.

Siona'nın peşinden süzülürken bir yandan da dölleme programını düşündü. Eğer bu kadın başarısız olursa yerine geçecek bir başkasını bulmak için gereken o zorunlu kararları belirledi.

Gece ilerledikçe Siona da giderek yavaşlamaya başlamıştı. Dinlenip karnını doyurmak için durduğunda İlk Ay tam tepelerindeydi ve İkinci Ay da ufukta epey yükselmişti.

Mola vermeleri Leto'yu sevindirmişti aslında. Çevresindeki hava solucan gövdesinin sürtünmenin ısısından kurtulmak için saldığı gazlarla doluydu. *Oksijen kompresörü* adını verdiği organının düzenli olarak çalışması, solucan varlığının insan hücreleriyle plasental ilişkisini sürdürmek üzere geliştirdiği protein fabrikalarının ve amino asit kaynaklarının sürekli farkında olmasına yol açıyordu. Çölde bulunmak, nihai dönüşümüne doğru yaptığı yolculuğu hızlandırıyordu.

Siona bir yıldız kumulunun tepesinin birazcık altında durmuştu. "Kum yediğin doğru mu?" diye sordu yaklaşan Leto'ya.

"Doğru."

Siona ay ışığıyla aydınlanan ufka baktı. "Neden yanımıza bir sinyal cihazı almadık?"

"Sahipliğin anlamını kavramanı istedim."

Siona ona döndü. Leto kızın nefesinin kokusunu aldı. Siona çevresindeki bu kupkuru havada çok fazla nem kaybetmeyi sürdürüyordu ve Moneo'nun öğüdünü hâlâ hatırlamamıştı. Acı bir ders alacağı kesindi.

"Seni hiç anlamıyorum," dedi Siona.

"Ama anlamak zorundasın."

"Öyle miyim?"

"Sana verdiğim şeylerin bedelini başka nasıl ödeyebilirsin ki?"

"Bana ne veriyorsun ki?" dedi Siona hınçla. Nefesinde kurutulmuş yiyeceğindeki hafif baharatın kokusu vardı.

"Sana burada benimle yalnız kalma ve benimle paylaşma fırsatı veriyorum. Sense bu fırsatı kaygısızca harcıyorsun. Ziyan ediyorsun."

"Sahiplikten kastettiğin şey neydi?" diye sordu Siona sertçe.

Yorgunluğu sesinden anlaşılıyordu; su kaybı kadının içinde çığlıklar atmaya başlamıştı.

"Eski Fremenler hayatı öyle dolu yaşayan insanlardı ki," dedi Leto. "Güzellik anlayışları da tamamen pragmatizme yönelikti. Açgözlü bir Fremen hiç görmedim."

"Ne demek istiyorsun?"

"Eski günlerde, çöle sadece gerekli şeyler getirilirdi ve çölden de yalnızca gerekli şeyler alınırdı. Artık senin hayatın da sahip olduklarından bağımsız değil Siona, yoksa bir sinyal cihazı istemezdin."

"Sinyal cihazı gerekli olamaz mı?"

"O sana hiçbir şey öğretemez."

Siona'nın yanından geçip İşaretçilerin gösterdiği yönde ilerlemeye başladı. "Gel. Bu geceyi iyi kullanalım."

Siona koşarak Leto'ya yetişti ve deri katmanlarıyla çevrelenmiş yüzünün yanında yürümeye başladı. "Eğer senin şu kahrolası dersini öğrenmezsem ne olur peki?"

"Büyük olasılıkla ölürsün."

Bunu duyan Siona bir süreliğine sustu. Leto'nun yanında yürürken arada sırada dönüp ona bakıyordu; ama solucan gövdesine değil, sadece insanlığının görünen kalıntılarına. Bir süre sonra yeniden konuştu: "Balıkla-konuşanlar bana annemle babamı senin çiftleştirdiğini söylemişti."

"Doğru."

"Dediler ki kayıtlar tutuyormuşsun ve Atreidesleri kendi emellerine göre çiftleştiriyormuşsun."

"Bu da doğru."

"Öyleyse Sözlü Tarih doğru söylüyor."

"Ben senin Sözlü Tarih'e zaten sorgusuz sualsiz inandığını sanıyordum?"

Ama Siona hedefinden sapmadı: "Eğer içimizden biri senin istediğin çiftleşmeyi reddederse ne oluyor peki?"

"Emrettiğim çocukları yaptığınız sürece epey hoşgörülü davranırım."

"Emrettiğin ha?" dedi Siona öfkeyle.

"Evet, ben emrederim."

"Bütün yatak odalarına gizlice giremezsin ve bizi hayatımızın her anında sürekli gözetleyemezsin! *Emirlerine* uyduğumuzu nereden bilebilirsin ki?"

"Ben bilirim."

"Öyleyse senin emirlerine uymayacağımı da biliyorsun demektir!"

"Susadın mı Siona?"

Siona şaşırmıştı. "Ne?"

"Susayan insanlar sudan bahseder, seksten değil."

Siona ağız maskesini hâlâ takmamıştı. *Atreidesler tutkularını her zaman büyük bir güçle izlerler, bazen mantığın önünde tutmak pahasına,* diye düşündü Leto.

İki saat sonra kumullardan çıkıp çakıl taşlarıyla kaplı geniş bir düzlüğe indiler. Siona, Leto'nun hemen yanında yürürken sık sık İşaretçilere bakıyordu. Artık her iki ay da ufukta alçalmıştı ve eğrilen ışıkları büyük kaya parçalarının üzerine uzun gölgeler düşürüyordu.

Leto böyle yerlerde gezinmeyi bazı açılardan kumda gezinmeye yeğlerdi. Çünkü taş parçaları, ısıya karşı kumdan daha geçirgendi. Böylece taşlara uzanarak kimyevi fabrikalarının işleyişini yavaşlatması mümkün oluyordu. Ayrıca ne çakıl taşları ne de iri kayalar ilerlemesini zorlaştırıyordu.

Ama Siona burada yürümekte zorlanıyordu. Bileğini burkmasına defalarca ramak kalmıştı.

Düzlüklere alışık olmayan insanlar böyle yerlerde sıkıntıya düşebiliyorlar, diye düşündü. Etrafa bomboş bir halde uzanan düzlüğü görmek, hele de ay ışığında insanı ürkütebilirdi. Yürürken uzaktaki kumullar sanki hiç yakınlaşmıyormuş gibi gelirdi. Burada sadece hiç dinmeyen bir rüzgâr, birkaç kaya parçası ve gökyüzünde acımasız yıldızlar var gibi gelirdi. Burası çölün çölüydü.

"Fremen müziğinin yansıttığı o sonsuz yalnızlık işte buradan gelir," dedi Leto. "Kumullardan değil. Cennetin su sesi ve rüzgârsızlık olduğuna burada inanır insan."

Ama bu sözler bile Siona'ya maskesini kapaması gerektiğini hatırlatmaya yetmedi. Leto umutsuzluğa kapılmaya başlıyordu.

Sabah olduğunda düzlüğün diğer ucundaydılar.

Leto birbirlerine yaslanan üç büyük kaya parçasının yanında durdu. Bunlardan birinin boyu Leto'nun bedeninden bile yüksekti. Siona bir an Leto'ya yaslandı ve bu hareket Leto'nun umutlarını biraz olsun tazeledi. Sonra Siona en yüksek kayaya tırmanıp çıktı ve Leto, kadının oradan çevrelerindeki araziyi incelemesini seyretti.

Leto, Siona'nın ne gördüğünü bakmadan biliyordu: Ufukta rüzgârla savrulan kumlar, yükselmeye başlayan güneşi bir sis gibi örtmüştü. Bunun dışında geri kalan her şey yalnızca dümdüz uzanan çöl ve rüzgârdı.

Altındaki taşlar çöl sabahının soğuğuyla birlikte iyice soğu-

muştu. Bu soğuma havayı daha da kuru bir hale getiriyor ve bu durum Leto'nun çok hoşuna gidiyordu. Siona olmasa yola devam ederdi, ama kızın yorgunluktan tükendiği belliydi. Siona kayadan inince tekrar Leto'nun bedenine yaslandı. Leto kızın aslında bedeninden gelen seslere kulak kabarttığını ancak bir dakika sonra fark etti.

"Ne duyuyorsun?" diye sordu.

"İçin gümbürdüyor," dedi kız uykulu bir sesle.

"İçimdeki ateş hiç sönmez."

Siona bunu ilginç bulmuştu. Kendini hareket etmeye zorladı ve Leto'nun tam karşısına geçip yüzüne baktı. "Ateş mi?" diye sordu.

"Her canlının içinde bir ateş yanar. Bazılarınınki hafif, bazılarınınkiyse çok gürdür. Benimki hepsinden daha sıcak."

Üşüyen Siona kollarıyla kendine sarıldı. "Yani sen üşümüyor musun?"

"Hayır, ama gördüğüm kadarıyla sen üşüyorsun." Yüzünün bir kısmını onu çevreleyen deri katmanlarının içine çekti ve ilk bölütünün alt kısmında bir çukur oluşturdu. "Hamak gibi," dedi aşağı bakarak. "Oraya kıvrılırsan ısınabilirsin."

Siona bu daveti hemen kabul etti.

Leto, Siona'ya buna hazırlamış olsa da, kızın güvenini dokunaklı bulmuştu. İçinde öyle bir merhamet uyanmıştı ki, Hwi'yi tanımadan önce hiç hissetmediği kadar yoğundu. Bu hisse direnmek zorunda kalıyordu. Burada merhamete yer yok, diye hatırlattı kendine. Siona burada büyük olasılıkla öleceğinin açık belirtilerini gösteriyordu. Leto kendisini bu konuda uğrayacağı hayal kırıklığına hazırlamak zorundaydı.

Siona kollarından biriyle yüzünü örttü, gözlerini kapadı ve uykuya daldı.

Hiç kimse benimki gibi uzayıp giden bir geçmişe sahip olacak kadar uzun yaşamadı, diye kendine hatırlattı Leto.

İnsanlar arasındaki popüler bakış açısına göre burada yaptığı şeylerin yalnızca zalimce ve kalpsizce davranışlar olarak görüleceğini biliyordu. Şimdi anılarına sığınarak güç toplamak ve *ortak*

geçmişimizin hatalarını arayıp özenle elemek zorundaydı. Şu an için onu güçlendirecek en büyük avantajı insanların yaptığı hatalara birinci elden ulaşıp anlayabilmesiydi. Hataları bilmek ona daima uzun vadeli telafi yollarını öğretmişti. Her zaman için eylemlerin sonuçlarının bilincinde olmalıydı. Sonuçlar kaybolup görülmezse veya gizlenirse, onlardan alınacak dersler de kaybolmuş demekti.

Ama bir kumsolucanı olmaya yaklaştıkça, diğerlerinin zalimce ve insanlık dışı bulacağı kararlar vermekte giderek zorlanıyordu. Eskiden bu konuda hiç zorlanmazdı. Ama insanlığını yitirdikçe, insani kaygılara giderek daha fazla kapılır olmuştu.

Geçmişimizin beşiğinde, bir mağarada sırt üstü yattım. Öylesine dar bir yerdi ki, içine santim santim sürünerek girebilmiştim. Orada, bir reçine meşalesinin dans eden ışığında, duvarlara ve tavana av hayvanlarının ve halkımın ruhlarının resimlerini çizdim. Şimdi, kusursuz bir çember çizerek geriye dönüp geçmişe bakmak ve ruhun görülebilir bir anının sergilenmesi için verilen o kadim mücadeleyi izlemek öylesine aydınlatıcı ki. "Ben varım!" çığlığı zamanın her yerinde yankılanıyor. Sonradan gelecek dev sanatçıların bilgilendirdiği zihnimle, kayaların üzerine kömürle ve bitkisel boyalarla çizilmiş ellere ve akıcı kaslara bakıyorum. Bizler sadece mekanik olaylar değil, çok daha fazlasıyız! Ve içimdeki uygarlık karşıtı yönüm soruyor: "Neden o mağaradan çıkmak istemiyorlar?"

— Çalınmış Günlükler

Idaho, Moneo'nun kendisini çalışma odasına çağırdığını akşamüstünün geç saatlerinde öğrendi. Bütün günü evindeki kanepede oturup düşünerek geçirmişti. Zihninde dolanıp duran bütün düşüncelerinin kaynağı, Moneo'nun o sabah kendisini koridorda rahatça yere yapıştırmış olmasıydı.

"*Sense sadece eski bir modelsin.*"

Idaho bu konuyu düşündükçe kendini daha da değersiz buluyordu. Yaşama arzusu tükeniyordu. Öfkesi iyice sönmüş ve geride yalnızca küller kalmıştı.

Ben yalnızca bir miktar faydalı sperm üretiyorum o kadar, diye düşündü.

Bu düşünceyse zihnine sadece ölümü ya da hazcılığı davet etmeye yarıyordu. Idaho kendini talihin bir dikenine saplanmış gibi

hissediyordu ve sinir bozucu güçler onu sanki her taraftan gagalıyordu.

İçeride karşısında bekleyen tertemiz mavi üniformalı genç haberci bile sinir bozucu ayrıntılardan biriydi. Kapıyı çalmış ve Idaho kısık bir sesle girmesini söyleyince de antrenin ucundaki kemerli girişte belirip duraksamıştı, adamın ruh halini tartmaya çalışıyordu.

Haber ne çabuk yayılıyor, diye düşündü Idaho.

Kapıda duran o kız aslında balıkla-konuşanların özünü temsil ediyordu – bazılarından daha şehvet düşkünü olsa da cinselliğini kaba bir şekilde abartmıyordu. Mavi üniforması biçimli kalçalarını ve dolgun göğüslerini gizlemiyordu. Idaho kızın muzip yüzüne ve kısa kesilmiş sarı saçlarına baktı.

"Sizi çağırmam için beni Moneo gönderdi," dedi kız. "Sizinle çalışma odasında görüşmek istiyor."

Idaho o çalışma odasını defalarca görmüştü, ama yine de oraya dair en güçlü izlenimleri ilk görüşündekilerdi. İçeri girer girmez Moneo'nun vaktinin büyük bölümünü orada geçirdiğini anlamıştı. Çalışma odasında iki metre uzunluğunda ve bir metre eninde, kalın ve kısa ayaklı, sarı damarlı olan koyu kahverengi ahşap bir masa vardı; masanın etrafı gri minderlerle çevriliydi. Oldukça nadide ve pahalı bir parçaya benziyordu. Odada o masadan ve minderlerden (döşeme, duvarlar ve tavan da minderler gibi griydi) başka hiçbir eşya yoktu.

Sahibinin konumuna kıyasla, oda küçük sayılırdı. Beş metre boyunda, dört metre enindeydi, ama tavanı yüksekti. Dar duvarlarda karşılıklı duran iki ince ve uzun, sırlı pencereden ışık giriyordu. Oda epey yüksekte olduğu için pencerelerden biri Sareer'in kuzeybatı ucuna ve Yasak Orman'ın yeşilliklerinin sınırına, diğeriyse güneybatıya, birbiri ardına yuvarlanarak uzanan kumullara bakıyordu.

Karşıtlık.

Masa bu fikri ilginç kılıyordu. Üstü sanki bilinçli olarak, *dağınıklık* fikrini akla getirecek şekilde düzenlenmişti. Üstüne incecik kristal kâğıdı sayfaları saçılmış olduğu için koyu renkli ahşabı an-

cak yer yer görülüyordu. Sayfaların bazılarında yazılar incecikti. Üstlerinde Galaç dilinde ve artık nadiren kullanılan geçiş dili olan Perthçe de dahil olmak üzere beş ayrı dilde yazılar vardı. Bazılarında çeşitli plan çizimleri de yer alıyordu ve bir kısmı da Bene Gesseritlerin kalın stilindeki siyah harflerle fırçayazılar yazılmıştı. Ama en ilginçleri birer metre uzunluğunda dört beyaz tüptü – bunlar yasadışı bir bilgisayardan alınmış üç boyutlu çıktılardı. Duncan bu bilgisayarın duvarlardan birinin ardında gizli olduğundan şüphelenmişti.

Moneo'nun gönderdiği genç haberci boğazını temizleyerek Idaho'yu daldığı düşüncelerden uzaklaştırdı. "Moneo'ya cevabınızın ne olduğunu söyleyeyim?" diye sordu.

Idaho habercinin yüzüne yoğunlaştı. "Seni hamile bırakmamı ister misin?" diye sordu.

"Komutanım!" Kız, Idaho'nun sorusuna değil, söyleniş vaktine afallamıştı besbelli.

"Ahhh, evet," dedi Idaho. "Moneo. Moneo'ya ne diyelim?"

"Yanıtınızı bekliyor Komutanım."

"Yanıt vermemin gerçekten bir anlamı var mı?" diye sordu Idaho.

"Moneo sizinle ve Leydi Hwi'yle birlikte görüşmek istediğini söyledi."

Idaho şimdi meseleyle biraz daha ilgilenmeye başladı. "Hwi onun yanında mı?"

"O da çağrıldı Komutanım." Haberci yeniden boğazını temizledi. "Bu gece daha sonra ziyaretinize gelmemi ister misiniz, Komutanım?"

"Sağ ol, ama hayır. Fikrimi değiştirdim."

Kız hayal kırıklığını yüzünden gizlemeyi başarsa bile sesi soğuk ve resmi çıktı: "Moneo'ya geleceğinizi söyleyeyim mi?"

"Evet" dedi ve eliyle kızın gitmesini işaret etti.

Kızın çıkmasının ardından Idaho, önce Moneo'ya gitmemeyi düşündü, ama merakı hızla artıyordu. Moneo onunla Hwi'nin yanında konuşmak istiyordu? Neden? Bunu duyunca koşa koşa geleceğini mi sanıyordu? Yutkundu. Hwi'yi düşündüğünde göğsünde-

ki boşluk doluyordu. Bu duyguyu göz ardı edemezdi. Hwi'ye müthiş bir güçle bağlıydı.

Ayağa kalktı. Uzun süre hareketsiz kalmaktan kasları uyuşmuştu. Merakı ve bu müthiş bağ onu gitmeye zorluyordu. Koridora çıktı; muhafızların meraklı bakışlarına aldırmadan ve içindeki güce boyun eğmiş bir halde Moneo'nun çalışma odasına yürüdü.

Odaya girdiğinde Hwi'nin de orada olduğunu gördü. Dağınık masada, Moneo'nun tam karşısında oturuyordu ve kırmızı terlikli ayakları oturduğu gri minderin yanında geriye doğru kıvrılmıştı. Idaho, Hwi'nin örgü şeklinde yeşil bir kemer takıp kahverengi uzun bir cüppe giydiğini fark etti ve sonra kadın başını çevirip ona baktığında, yüzünden başka bir şey göremez hale geldi. Hwi dudaklarını oynatarak, ama hiç ses çıkarmaksızın Idaho'nun adını söyledi.

O bile duymuş, diye düşündü Idaho.

Bu düşüncenin tuhaf bir şekilde kendisini güçlendirdiğini hissetti ve gün boyunca zihninde dönüp duran fikirler yeni bir biçim almaya başladı.

"Lütfen otur Duncan," dedi Moneo ve Hwi'nin yanındaki bir minderi gösterdi. Sesinde tuhaf bir tereddüt tonu vardı ve Moneo'yu Leto dışında bu halde gören pek az kişi olmuştu. Başını eğmişti ve gözlerini önündeki dağınık masadan ayırmıyordu. Tamamı alev-kristalinden yapılmış bir dağın üzerine yerleştirilmiş ve mücevherli meyveleriyle hayal ürünü bir ağaç şekli verilmiş altın bir kâğıt ağırlığından yansıyan öğleden sonranın güneşi masanın üstündeki karmaşaya örümcek ağına benzeyen gölgeler yayıyordu.

Idaho kendisine gösterilen mindere oturana dek Hwi gözlerini ondan ayırmamıştı ve ardından başını çevirip Moneo'ya baktığında, Idaho kadının yüzündeki öfke ifadesini gördü. Moneo'nun her zamanki beyaz renkli sade üniformasının en üst düğmesi açık olduğu için kırışık boynu görülüyordu. Moneo'yu konuşmayı başlatmaya zorlamak isteyen Idaho adamın gözlerine bakarak beklemeye başladı.

Moneo, Idaho'nun bakışına karşılık verirken, onun üstünde

hâlâ sabahki siyah üniformanın olduğunu fark etti. Hatta önü birazcık kirliydi; koridorda yere düşürdüğünde kirlenmiş olmalıydı. Ama Idaho şimdi antika Atreides bıçağını taşımıyordu. Bu ayrıntı Moneo'yu kaygılandırdı.

"Bu sabah yaptığım şey affedilmezdi," dedi Moneo. "Bu yüzden de senden özür dilemeyeceğim. Sadece beni anlamaya çalışmanı istiyorum o kadar."

Idaho, Hwi'nin bu açılış konuşmasına hiç de şaşırmış görünmediğini fark etti. Gelişinden önce o ikisinin ne konuştukları belliydi.

Idaho suskunluğunu sürdürünce Moneo devam etti: "Sana kendini yetersiz hissettirmeye hakkım yoktu."

Moneo'nun sözleri ve tavrı Idaho'nun üzerinde tuhaf bir etki yaratmıştı. Hâlâ kendini yenilmiş ve kendi zamanının çok uzağındaki bu yerde modası geçmiş bir nesne olarak hissediyordu, ama artık Moneo'nun kendisiyle eğlendiği hissinden kurtulmuştu. Başyaver bir sebepten dolayı samimileşmişti. Idaho bunu kavradığında Leto'nun evrenini, balıkla-konuşanların ölümcül erotizmini, Hwi'nin açıkça görülebilen dürüstlüğünü –*her şeyi*– farklı bir açıdan ve yeni bir ilişkiler ağında görmeye başladı; artık onları anlayabildiğini düşünüyordu. Sanki bu odadaki üç kişi, koskoca evrende geriye kalmış son üç gerçek insanlardı. Kendini açıklama çabası içinde şöyle konuştu:

"Sana saldırdığımda kendini savunman çok doğaldı," dedi. "Ayrıca usta bir dövüşçü olman hoşuma gitti."

Idaho yüzünü Hwi'ye çevirdi, ama tam konuşacakken Moneo önce davrandı: "Ona karşı beni savunmana gerek yok. Benden pek hoşlanmadığı açıkça ortada."

Idaho başını olumsuz bir tavırla iki yana salladı. "Burada herkes ne diyeceğimi ve ne hissedeceğimi daha söylemeden önce biliyor galiba?"

"Hislerini gizlemeye çalışmaman senin takdire şayan niteliklerinden biri elbette," diye yanıtladı Moneo. "Bizse–" omuzlarını silkti, "–mecburen daha ihtiyatlı davranıyoruz."

Idaho Hwi'ye baktı. "Senin adına da mı konuşuyor?"

Hwi uzanıp Idaho'nun elini tuttu. "Ben kendi adıma konuşurum."

Moneo hafiçe doğrulup birbirini tutan ellere baktıktan sonra minderine geri oturdu. İç geçirdi. "Yapmayın," dedi.

Idaho, Hwi'nin elini daha sıkı tutarken kadının da aynı şeyi yaptığını hissetti.

"Siz sormadan söyleyeyim," dedi Moneo, "kızım ve Tanrı-İmparator daha sınavdan dönmediler."

Idaho, Moneo'nun sükûnetini korumakta zorlandığını seziyordu. Bunu Hwi de hissetmişti.

"Balıkla-konuşanların söylediği doğru mu?" diye sordu Hwi. "Siona başaramazsa ölecek mi?"

Moneo suskunluğunu korudu, ama yüz hatları sertleşip taş gibi olmuştu.

"Bene Gesseritlerin sınavı gibi mi?" diye sordu Idaho. "Müeddib, Rahibeler Birliği'nin insan olup olmadığını anlama sınavı yaptığını söylemişti."

Hwi'nin eli titremeye başladı ve Idaho bunu hissedince ona baktı. "Seni de mi sınadılar yoksa?"

"Hayır," dedi Hwi. "Ama gençlerin bundan bahsettiğini duymuştum. İnsanın benliğini yitirmeksizin korkunç bir acıya katlanması gerektiğini söylüyorlardı."

Idaho dikkatini yeniden Moneo'ya yoğunlaştırdı. Başyaverin sol gözünün hemen yanında bir noktanın seğirmeye başladığını fark etti.

"Moneo," dedi Idaho heyecanla; birden olayı anlamıştı. "O seni de sınadı!"

"Sınavlardan bahsetmek istemiyorum," dedi Moneo. "Buraya ikinizin gelecekte ne yapmanız gerektiği hakkında konuşmaya geldik."

"Buna bizim karar vermemiz gerekmez mi?" diye sordu Idaho. Avucunun içinde tuttuğu Hwi'nin elinin birden terlemeye başladığını hissetti.

"Kararları Tanrı-İmparator verir," dedi Moneo.

"Siona başarısız olsa da mı?" diye sordu Idaho.

"Özellikle o zaman!"

"Seni nasıl sınadı?" diye sordu Idaho.

"Bana Tanrı-İmparator olmanın nasıl bir şey olduğunu birazcık gösterdi."

"Eee?"

"Görebilme kapasitemin bana sağlayabildiği kadarını gördüm."

Hwi'nin eli birden Idaho'nunkini sımsıkı kavradı.

"Demek senin de bir zamanlar asi olduğun doğru," diye zorladı Idaho.

"Hayata sevgi ve dualarla başladım," dedi Moneo. "Sonra öfke ve isyana doğru değiştim. En sonunda da şu anda gördüğünüz kişiye dönüştüm. Görevimi biliyor ve yapıyorum."

"Sana ne yaptı?" diye sordu Idaho.

"Çocukluğumun bir duasından alıntı yaptı: 'Hayatımı Tanrı'nın yüceliğine adıyorum,'" diye düşünceli bir sesle yanıtladı Moneo.

Idaho, Hwi'nin hiç kımıldamadan Moneo'ya baktığını fark etti. Ne düşünüyordu acaba?

"Bu duanın benim için özel olduğunu itiraf ettim," dedi Moneo. "Tanrı-İmparator bana hayatımı adamak yeterli olmazsa başka ne verebileceğimi sordu. 'Asıl önemli armağanı vermezsen hayatının ne önemi var ki?' diye bağırdı bana."

Hwi başını sallayarak onayladı, ama Idaho'nun yalnızca aklı karışmıştı.

"Onun doğruyu söylediğini biliyordum," dedi Moneo.

"Sen bir gerçeğisöyleten misin?" diye sordu Hwi.

"Başım sıkıştığında ve umutsuzluğun kazandırdığı güçle, evet," dedi Moneo. "Ama yalnızca o zaman. Ve yemin ederim ki bana doğruyu söyledi."

"Bazı Atreidesler Ses'in gücüne sahiptir," diye mırıldandı Idaho.

Moneo başını iki yana salladı. "Hayır, doğruyu söylüyordu. Ba-

na şöyle dedi: 'Şu anda sana baktığımda içimden ağlamak geliyor. Eğer gözyaşları dökebilecek olsaydım ağlardım. Ağladığımı var say!'"

Hwi öne doğru eğildi; neredeyse masaya değecekti. "Ağlayamıyor mu?"

"Kumsolucanları," diye mırıldandı Idaho.

"Ne?" Hwi ona döndü.

"Fremenler kumsolucanlarını suyla öldürürdü," dedi Idaho. "Solucanların boğulurken salgıladıkları baharat-özünü de dinsel orjilerinde kullanırlardı."

"Ama Lord Leto henüz tamamen bir kumsolucanına dönüşmedi," dedi Moneo.

Hwi minderine yeniden çöküp arkasına yaslandı ve Moneo'ya baktı.

Idaho dudaklarını büzüp düşündü. Leto da Fremenler gibi ağlamayı kendine yasaklamış mıydı? Fremenler ağlayarak su kaybetmeyi nasıl da huşuyla karşılarlardı! *Ölüye su vermek.*

Moneo, Idaho'ya dönerek konuştu: "Durumu anlayabileceğini umuyordum. Lord Leto kararını verdi. Sen ve Hwi mutlaka ayrılmalı ve birbirinizi bir daha asla görmemelisiniz."

Hwi, Idaho'nun elini bıraktı. "Biliyoruz."

Idaho ise acı bir uysallıkla belirtti: "Leto'nun gücünü biliyoruz."

"Ama onu anlamıyorsunuz," dedi Moneo.

"Onu anlamayı her şeyden çok istiyorum," dedi Hwi. Elini Idaho'nun koluna koyarak onu susturdu. "Hayır Duncan. Kişisel arzularımızın burada yeri yok."

"İstersen Leto için *dua* da et ha?" dedi Idaho.

Hwi birden dönüp ona baktı; en sonunda Idaho gözlerini indirmek zorunda kalana dek uzun uzun baktı. Hwi tekrar konuştuğunda, sesinde Idaho'nun ilk kez duyduğu bir neşe vardı: "Amcam Malky, Lord Leto'nun duaları hiç önemsemediğini söylerdi hep. Lord Leto'nun duaları bir akıl çelme çabası, seçilen tanrıya karşı gerçekleştirilen bir tür şiddet eylemi olarak gördüğünü söylerdi. Lord Leto'ya göre dua etmek ölümsüzlere ne yapacaklarını söyle-

mek, *Bana bir mucize göster Tanrım, yoksa sana inanmam!* demekmiş."

"Dualar aslında *kibir* taşır," dedi Moneo. "Talep biçimine girmiş ricalardır."

"Leto nasıl bir tanrı olabilir ki?" diye sordu Idaho. "Ölümsüz olmadığını kendisi itiraf ediyor."

"Lord Leto bu konuda şöyle demişti," dedi Moneo. "'Ben sizlerin görmeye ihtiyaç duyduğunuz tanrıların tümüyüm. Ben mucizeye dönüşmüş sözüm. Ben atalarımın toplamıyım. Bu mucize yeterli değil mi? Daha fazla ne isteyebilirsiniz ki? Kendinize bir sorun bakalım: Bundan büyük mucize var mı?'"

"Boş laflar," dedi Idaho hor görerek.

"Ben de senin gibi hor görerek davranmıştım," dedi Moneo. "Lord Leto'ya Sözlü Tarih'teki kendi sözlerini tekrarlamıştım: Kendinizi yüce Tanrı'ya verin!"

Hwi hafif bir hayret nidası attı.

"Bana güldü," dedi Moneo. "Güldü ve zaten Tanrı'ya ait olan bir şeyi ona nasıl verebileceğimi sordu."

"Kızdın mı?" diye sordu Hwi.

"Kızdım elbette. Kızgınlığımı gördüğündeyse Tanrı'ya ne verebileceğimi söyledi. 'Sen de benden aşağı kalır bir mucize değilsin,' dedi." Moneo dönüp solundaki pencereye baktı. "Ne yazık ki öfkem beni sağırlaştırmıştı ve hiç hazır değildim."

"Leto kurnazdır," dedi Idaho.

"Kurnaz mı?" Moneo ona baktı. "Sanmam. En azından kastettiğin anlamda değil. Bence Lord Leto o açıdan benden kurnaz değil."

"Neye hazır değildin?" diye sordu Hwi.

"Riske atılmaya," dedi Moneo.

"Ama öfken zaten yeterince riske atılmana yol açmıştı," dedi Hwi.

"Ama onun kadar riske atılmamıştım. Bunu anladığını gözlerinden okuyorum Hwi. Onun vücudu seni tiksindiriyor mu?"

"Artık hayır," dedi Hwi.

Idaho düş kırıklığı içinde dişlerini gıcırdatarak konuştu: "Beni tiksindiriyor!"

"Böyle şeyler söylememelisin, aşkım," dedi Hwi.

"Ve sen de bundan sonra ona aşkım dememelisin," diye ekledi Moneo.

"Tabii ya; sen de onun Baron Harkonnen'in bile düşlerinde göremeyeceği kadar iğrenç ve kötü birine âşık olmayı öğrenmesini istiyorsun," dedi Idaho.

Moneo dudaklarını büzdü ve ardından şöyle dedi: "Lord Leto bana senin zamanında yaşamış o kötü ihtiyardan bahsetmişti Duncan. Ben senin düşmanını anladığını sanmıyorum."

"O şişko bir canavardı ve..."

"O hazların peşinde koşan biriydi," dedi Moneo. "Şişmanlığı bunun bir yan etkisiydi. Belki insanları rahatsız ettiği için şişmanlamıştı, çünkü rahatsızlık vermekten hoşlanıyordu."

"Baron yalnızca birkaç gezegeni sömürmüştü," dedi Idaho. "Leto'ysa tüm evreni sömürüyor."

"Lütfen aşkım!" diye itiraz etti Hwi.

"Bırak öfkesini kussun," dedi Moneo. "Bir zamanlar ben de bu zavallı budala ve Siona'm gibi genç ve cahilken benzer şeyler söylerdim."

"Kızının ölmesine bu yüzden mi göz yumuyorsun?" diye sordu Idaho.

"Zalimlik ediyorsun aşkım," dedi Hwi.

"Duncan, senin kusurlarından biri de her zaman isterik davranman," dedi Moneo. "Seni uyarıyorum, ki cehalet isteriyle beslenir. Genlerin sana fiziksel güç veriyor. Bu yüzden balıkla-konuşanlardan bazılarını etkileyebilirsin, ama aslında kötü bir lidersin sen."

"Beni kızdırmaya çalışma," dedi Idaho. "Sana tekrar saldırmak istemiyorum, ama beni de çok zorlama."

Hwi, Idaho'nun elini tutmaya çalıştı, ama adam elini geriye çekti.

"Ben haddimi biliyorum," dedi Idaho. "Ben işe yarar bir müri-

dim. Atreides sancağını taşıyabilirim. O yeşilli siyahlı sancağı taşıyabilirim!"

"Güce layık olmayan kişiler, onu halkı isteriye teşvik ederek korur," dedi Moneo. "Atreideslerin hükümdarlık konusundaki sanatıysa isteriyi kullanmadan hükmetmek, gücün sorumluluğunu taşımaktır."

Idaho aniden ayağa fırladı. "Senin kahrolası Tanrı-İmparator'un ne zaman herhangi bir şeye sorumluluk duymuştur ki?"

Moneo dağınık masasına baktı ve başını kaldırmadan konuştu: "Kendisine yaptığı şeyin sorumluluğunu taşıyor." Sonra başını kaldırıp donuk gözleriyle Idaho'ya baktı. "Bunu neden kendisine yaptığını öğrenecek cesaretin yok Duncan!"

"Senin var mı peki?" diye sordu Idaho.

"En kızgın olduğum zamanda," dedi Moneo, "Lord Leto kendini benim gözümden gördüğünde şöyle dedi: 'Bana kızmaya nasıl cüret edersin?' Sonra da–" Moneo zorlukla yutkundu. "–bana şahit olduğu dehşeti ... gösterdi." Moneo'nun gözlerinden boşanan yaşlar yanaklarından süzülüyordu. "Gördüğümdeyse onun verdiği kararı vermek zorunda olmadığıma çok sevindim ... ve bir mürit olmakla yetindim."

"Ona dokundum," diye fısıldadı Hwi.

"Öyleyse biliyor musun?" diye kadına sordu Moneo.

"Görmesem de biliyorum," dedi Hwi.

"Görünce az kalsın ölüyordum," diye fısıldadı Moneo. "Ben..." Ürperdi ve sonra yeniden başını kaldırıp Idaho'ya baktı. "Sen sakın ..."

"Hepinizin canı cehenneme!" diye terslendi Idaho ve hışımla odadan çıktı.

Hwi peşinden gitmeye davrandı. Yüzü acılıydı. "Ahhh Duncan," diye fısıldadı.

"Gördün mü?" dedi Moneo. "Yaptığın yanlıştı. Sen de, balıklakonuşanlar da onu yumuşatamadınız. Ama sen Hwi, sen yalnızca onun mahvolmasına katkıda bulundun."

Hwi dönüp acıyla Moneo'ya baktı. "Onu bir daha hiç görmeyeceğim," dedi.

Idaho kendi bölmesine dönerken hayatının en zor anlarından birini yaşıyordu. İçindeki karmaşayı gizlemek için, yüzünün bir plasçelikten yapılmış maske olduğunu hayal etti. Yanından geçtiği muhafızlardan hiçbiri çektiği ıstırabı görmemeliydi. Oysa çoğunun hislerini büyük oranda tahmin ettiğinin ve ona sempati duyduğunun farkında bile değildi. Hepsine Duncanlar hakkında dersler verilmişti ve onları gerçekten iyi tanıyorlardı.

Idaho kendi bölmesinin bulunduğu koridora ulaştığında ona doğru yavaşça yürüyen Nayla ile karşılaştı. Nayla'nın yüzündeki o tuhaf kararsızlığı ve üzüntüyü gördüğündeyse bir an için neredeyse kendi sorunlarını unutarak durdu.

"Dost?" diye seslendi, Nayla ile aralarında yalnızca birkaç adım kaldığında.

Nayla başını çevirip ona baktığında köşeli yüzünde tanıma ifadesi belirdi.

Ne tuhaf görünüşlü bir kadın, diye düşündü Idaho.

"Artık Dost değilim," dedi Nayla. Yanından geçerek koridorda yürümeyi sürdürdü.

Idaho dönüp uzaklaşan Nayla'ya arkasından baktı; geniş omuzlarına, iri kaslarına.

Ne için yetiştirildi acaba? diye merak etti.

Bu bir anda gelip geçen bir düşünceydi ve kendi kaygıları çok daha güçlenmiş halde geri döndü. Kapısına doğru birkaç hızlı adım attı ve kendisine ayrılan bölmeye girdi.

İçeri girdiğindeyse yumruklarını sıkmış bir halde bir an öylece dikildi.

Artık hiçbir çağ ile bağım kalmadı, diye düşündü. Ama tuhaf bir şekilde kendini yine de özgür hissedemiyordu. Her şeye rağmen biraz önce Hwi'nin kendisine duyduğu aşkı bitirecek şeyler yaptığının da farkındaydı. Onun gözünde küçülmüştü. Hwi yakında onu yalnızca basit ve hırçın bir budala olarak görmeye başlayacak, artık onu düşünmez olacaktı.

Bir de zavallı Moneo var tabii!

Idaho uysal başyaverin neler yaşadığını seziyordu. *Görev ve sorumluluk.* Zor kararlar verilmesi gerektiğinde bunlara tutunmak

insanı nasıl da rahatlatırdı.

Eskiden ben de öyleydim, diye düşündü Idaho. *Ama bu başka bir hayatta ve başka bir çağdaydı.*

Duncanlar bazen geçmişimizin egzotik fikirlerini anlayıp anlamadığımı ve eğer anlıyorsam da onları neden açıklayamadığımı sorarlar. Duncanlar bilginin daima ayrıntılarda gizlendiğine inanırlar. Bense onlara bütün kelimelerin plastik olduğunu anlatmaya çalışırım. Sözcüğün imgeleri daha söylenir söylenmez çarpıtılmaya başlanmış demektir. Bir dille kaynaşmış fikirler yalnızca o dil kullanılarak ifade edilebilir. Egzotik *sözcüğünün anlamı budur. Bakın nasıl da hemen çarpıtılmaya başlandı? Çeviri egzotiklik karşısında yetersiz kalmakta. Burada konuştuğum Galaç dili de kendini empoze eder. O, dışsal bir referans çerçevesi ve özel bir sistemdir. Her sistemin içinde tehlikeler gizlenmiştir. Sistemler yaratıcılarının sorgulanmamış fikirlerini barındırırlar. Bir sistemi benimseyip onun inançlarını kabul ettiğiniz zaman, değişime karşı gösterilen direnci de güçlendiriyorsunuz demektir. Duncanlara bazı şeylerin hiçbir dilde ifade edilemeyeceğini söylemem bir işe yarar mı? Ahhhh! Ama Duncanlar tüm dillerin benim olduğuna inanırlar.*

— Çalınmış Günlükler

Tam iki gün iki gece boyunca yüz maskesini kapatmayan ve her nefesiyle birlikte değerli suyunu da yitirmeyi sürdüren Siona babasının sözlerini ancak Fremenlerin çocuklarına verdikleri öğüdü duyduğunda hatırladı. Leto yolculuklarının üçüncü gününün soğuk sabahında, irkin rüzgârlar tarafından süpürülen düzlüğünde bir kayalığın gölgesine sığındıklarında, bu öğütten bahsederek onunla konuşmuştu.

"Her soluğunun üstüne titre, çünkü o senin canının sıcaklığını ve suyunu taşır," demişti.

Leto, o sırada suya ulaşmaları için önlerinde üç gün üç gece da-

ha olduğunu biliyordu. Şimdi, Küçük Kale'den ayrılışlarının beşinci sabahıydı. Gece boyunca kumullardan değil sığ kum yığınlarının arasından ilerlemişlerdi – ama önlerinde hâlâ kumullar görülüyordu, hatta nereye bakacağını bilen biri için çok uzakta incecik ve kırılmış bir hat halinde uzanan Habbanya Sırtı'nın kalıntılarını bile görmek mümkündü. Siona şimdi rahat konuşabilmek için damıtıcı-giysisinin ağız maskesini indirdi. Dudakları kararmıştı ve kanıyordu.

Susamışlığı umutsuzluk verici noktaya erişmiş, dedi Leto duyularıyla çevrelerini tararken. *Çok yakında krize girecek.* Duyuları ona burada, düzlüğün bu kıyısında hâlâ yalnız olduklarını söylüyordu. Yalnızca birkaç dakika sonra şafak tam arkalarından sökecekti. Loşlukta durmaksızın esen rüzgârın kıvrılıp bükülerek savurduğu toz yığınları görülüyordu. Leto diğer sesleri daha iyi duyabilmek için rüzgârın sesini ayıkladı – Siona'nın hızlı soluklarını, yanlarındaki kayalardan ara sıra dökülen minicik kum dalgalarını, kendi kocaman bedeninin incecik kum zemine sürtünürken çıkardığı sesi.

Siona yüz maskesini indirmiş olsa da hemen takmak üzere elinde tutuyordu.

"Suya ulaşmamıza ne kadar var?" diye sordu.

"Üç gece."

"Gidilebilecek daha iyi bir yön var mı?"

"Hayır."

Siona Fremenlerin tutumluluğunu gerçekten takdir etmeye değer bir bilgi olarak düşünmeye başlamıştı. Toplayıcı-kesesindeki birkaç damla suyu iştahla içti.

Leto kadının hareketlerinde gizlenen mesajı hemen anlamıştı – bunlar *hayatı tehlikeye girmiş* Fremenlerin davranışlarıydı. Siona artık tamamen atalarıyla ortak bir deneyimi paylaşıyordu – *patiyeh*, yani ölüm sınırındaki susuzluğu.

Toplayıcı-kesesinde birikmiş birkaç damla suyu da bitmişti. Leto kadının borudaki havayı emdiğini işitti. Siona maskesini takıp boğuk bir sesle konuştu.

"Başaramayacağım değil mi?"

Leto, Siona'nın gözlerine baktı ve orada insanın gözlerinde genellikle ölüme yakınken beliren düşünce berraklığını, başka zamanlarda nadiren ulaşılan o delici farkındalığı gördü. Bu farkındalık yalnızca insanın sağ kalması için gereken şeyleri güçlendirerek öne çıkarırdı. Evet, Siona *tedah riagrimi*, yani zihin açan ıstırabı yaşıyordu. Çok yakında hayati bir karar, çoktan verdiğini sandığı bir kararı vermek zorunda kalacaktı. Leto artık Siona'ya çok fazla nazik davranmak zorunda olduğunu gösteren işaretleri okuyordu. Her sorusunu açıksözlülükle yanıtlamalıydı, çünkü her sorunun içinde bir yargı gizlenirdi.

"Değil mi?" diye ısrar etti Siona.

Bunca umutsuzluğunun arasında demek ki hâlâ birazcık umudu kalmıştı.

"Belli olmaz," dedi Leto.

Bunu duyan Siona umutsuzluğa kapıldı.

Leto'nun niyeti bu değildi aslında; ama böyle bir yanıtın da kişiyi genellikle ümitsizliğe düşürdüğünü biliyordu – insan doğru ama belirsiz bir yanıt aldığında, bunu en büyük korkularının onayı şeklinde yorumlardı.

Siona iç geçirdi.

Ağız maskesi yüzünden boğuk çıkan sesiyle Leto'yu tekrar yokladı. "Dölleme programında benim için özel bir niyetin vardı, değil mi."

Bir soru değildi bu.

"Herkesin niyetleri vardır," diye yanıtladı Leto.

"Ama bu konuda benim kesin rızamı istiyordun."

"Doğru."

"Senin hakkındaki her şeyden nefret ettiğimi bildiğin halde, benden böyle bir rıza göstermemi nasıl bekleyebilirdin ki? Bana dürüst cevap ver!"

"Rıza gösterme işleminin oturduğu üç temel vardır: Arzu, bilgi ve şüphe. Doğruluk veya dürüstlüğün bu işle pek bir ilgisi yoktur."

"Lütfen benimle tartışma. Ölüyorum, bunu biliyorsun."

"Seninle tartışmayacak kadar çok saygı duyuyorum sana."

Leto vücudunun ön bölütlerini hafifçe kaldırarak rüzgârı yokladı. Rüzgâr günün sıcağını taşımaya başlamıştı, ama hava hâlâ Leto'yu rahatsız edecek kadar nemliydi. Hava şartlarını kontrol etmeye çalıştıkça, kontrol edilmesi gereken bir sürü şey daha çıkıyor, diye hatırlattı kendine. Tam bir kesinlik arayışı yalnızca belirsizlikleri daha da çoğaltıyordu.

"Tartışmam diyorsun, ama..."

"Tartışmalar duyuların kapılarını kapar," dedi Leto, gövdesinin ön kısmını indirirken. "Tartışmalar daima şiddeti perdeler ve bir tartışma fazla uzayıp giderse mutlaka şiddetle sonuçlanır. Ama ben sana karşı şiddet uygulamak niyetinde değilim."

"Arzu, bilgi ve şüpheyle ne demek istedin?"

"Arzu katılımcıları bir araya getirir. Bilgi ise onların arasındaki diyalogların sınırlarını oluşturur. Şüphe ise soruları belirler."

Siona, Leto'ya yaklaşıp bir metre öteden yüzüne bakmaya başladı.

Nefret duygusuyla umut, korku ve huşunun böylesine kaynaşabilmesi ne kadar da tuhaf, diye düşündü Leto.

"Beni kurtarabilir misin?"

"Bir yolu var."

Siona başını sallayarak onaylayınca, Leto onun yanlış bir kanıya vardığını anladı.

"Bu yolu benim rızama ulaşmak için kullanmak istiyorsun," diye suçladı kadın!"

"Hayır."

"Eğer senin sınavını geçersem..."

"Bu benim sınavım değil."

"Kimin peki?"

"Ortak atalarımızın."

Siona soğuk kayanın üstüne oturma konumunda çöktü ve suskun kaldı. Henüz Leto'nun ön bölütünün sıcaklığına girip sığınmayı istemeye hazır değildi. Leto, Siona'nın gırtlağında bekleyen bir çığlığı duyabileceğini düşündü. Kadın şimdi şüpheleriyle bo-

ğuşmaktaydı. Leto'nun gerçekten de sandığı gibi En Kudretli Tiran olup olmadığını sorgulamaya başlamıştı. Leto'ya az önceki gibi yoğun bir dikkatle baktı.

"Yaptıklarını neden yapıyorsun?"

Sorusunu iyi dillendirmişti. "Halkımı kurtarmak istiyorum," dedi Leto.

"Hangi halkı?"

"Benim halk tanımım herkesinkinden geniştir – hatta insanlığın tanımını yaptıklarını sanan Bene Gesseritlerinkinden bile. Halk derken gelmiş geçmiş tüm insanoğlunu kastediyorum, tanımları her ne olursa olsun."

"Yani bana söylemek istediğin şey..." Kadının ağzı konuşamayacak kadar kurumuştu. Tükürüklerini toplamaya çalıştı. Leto, Siona'nın yüz maskesinin ardındaki ağız hareketlerini görüyordu. Ama sorusunu anladığı için sorulmasını beklemeden yanıtlamayı seçti.

"Ben olmasam hiçbir yerde insanoğlu kalmaz, soyu tükenirdi. Ve bu tükenişe giden yol senin en çılgın hayallerinde bile canlandıramayacağın kadar korkunçtur."

"Senin şu *sözde* kehanetlerin," dedi Siona, hor görerek.

"Altın Yol hâlâ açık," dedi Leto.

"Sana güvenmiyorum!"

"Çünkü biz eşit değiliz diye mi?"

"Evet!"

"Ama bizler birbirimize bağlıyız."

"Bana neden ihtiyacın var ki?"

Ahhh, konumundan emin olmayan gençliğin çığlığı. Leto gizli muhtaçlık bağlarının güçlendiğini hissedince kendini sertleşmeye zorladı. *Muhtaçlık zayıflığa yol açar!*

"Altın Yol sensin."

"Ben mi?" diye fısıldadı Siona.

"Benden çaldığın günlükleri okudun," dedi Leto. "Günlüklerde ben varım, ama sen neredesin? Bak ben neler yarattım Siona. Sense kendinden başka bir şey yaratamazsın."

"Yine sözcük oyunları yapıyorsun!"

"Benim sorunum tapılmak değil Siona. Sorunum asla takdir edilmemek. Belki de ... Hayır, seni umutlandırmaya cesaretim yok."

"O günlükleri neden yazdın?"

"Onları Ix yapımı bir makineyle kaydediyorum. Çok uzak bir gelecekte bulunacaklar ve insanları düşündürecekler."

"Ix yapımı bir makineyle mi? Yani Cihat'a karşı geliyorsun!"

"Bundan da alınacak bir ders var. Böyle makineler aslında ne yaparlar? Onlar düşünmeksizin yapabileceğimiz şeylerin sayısını arttırır. Düşünmeksizin yaptığımız şeyler – asıl tehlike onlardır. Bak çölde yüz maskeni takmayı aklına bile getirmeksizin ne kadar çok yürüdün."

"Beni uyarabilirdin!"

"Uyarmam senin muhtaçlığını daha da arttırırdı."

Siona onu bir an süzdü ve ardından "Neden balıkla-konuşanlarının komutanı olmamı istiyorsun?" diye sordu

"Sen becerikli ve bağımsız düşünebilme kapasitesine sahip bir Atreides kadınısın. Doğru bildiğin şeyi sonuna dek savunursun. Sen hükmetmek üzere üretildin ve eğitildin – yani muhtaçlık hissetmemek üzere."

Siona, Leto'nun bu sözlerini düşünürken, rüzgâr etraflarında toz ve kum savuruyordu. "Peki eğer kabul edersem, beni kurtaracak mısın?"

"Hayır."

Siona bu yanıtın tersini duymaya öylesine hazırdı ki, Leto'nun ne dediğini anlaması birkaç saniye sürdü. Bu arada rüzgârın şiddeti azaldı ve önlerindeki kumullar, ta Habbanya Sırtı'nın kalıntılarına dek uzanan manzara göründü. Hava birden soğudu; ki bu soğuk aslında insanın beden suyunu en sıcak gün ışığı kadar tüketebilirdi. Leto hava kontrolünde anlık bir aksaklık olduğunu hemen anladı.

"Hayır mı?" Siona hem şaşırmış hem öfkelenmişti.

"Güvenmem gereken insanlarla kanlı pazarlıklara girişmem."

Siona başını yavaşça iki yana salladı, ama gözlerini Leto'dan ayırmadan bakmayı sürdürdü. "Beni kurtarman için ne gerekiyor peki?"

"Hiçbir şey seni kurtarmamı sağlayamaz. Senin için yapmayacağım şeyleri bana yaptırabileceğini nasıl düşünebiliyorsun ki? Karşılıklı bağımlılık böyle olmaz."

Siona'nın omuzları çöktü. "Seninle pazarlık yapamazsam ya da zorlayamazsam..."

"Kendine başka bir yol seçmen gerekiyor."

Bir farkındalığın patlarcasına büyüyüşünü izleyebilmek nasıl da muhteşem, diye düşündü Leto. Siona'nın yüz ifadesi hiçbir şeyi gizlemiyordu. Gözlerini Leto'nun gözlerine dikmiş, sanki onun aklına girmek istercesine tüm dikkatiyle bakıyordu. Taze bir güçle konuştu:

"Yani bana hakkındaki her şeyi öğretecek misin? Zayıflıklarını bile mi?"

"Zaten vereceğim şeyleri çalmak mı istiyorsun?"

Sabahın sert ışığı Siona'nın yüzünü aydınlattı. "Sana hiçbir şey için söz vermiyorum!"

"Vermeni de istemiyorum zaten."

"Peki istersem ... bana su verir misin?"

"O sadece su değil."

Siona başını sallayarak anladığını belirtti. "Ve ben bir Atreides'im."

Balıkla-konuşanlar, Atreides genlerinin sahip olduğu bu özel hassasiyet hakkındaki bilgileri Siona'dan gizlememişti. Siona baharatın kaynağını ve kendisine neler yapabileceğini biliyordu. Balıkla-konuşan okullarındaki öğretmenler Leto'yu başarısızlığa hiçbir zaman uğratmamışlardı. Ayrıca Siona'nın kurutulmuş yiyeceğinde bulunan az miktardaki melanj da işe yaramıştı.

"Yüzümün yanındaki şu küçük kıvrılmış kanatçıklar," dedi Leto. "Onlardan birini parmağınla hafifçe okşarsan, baharat-özüyle yüklü su damlacıkları salgılar."

Siona'nın gözlerindeki kabullenme ifadesini gördü. Sahip olduğunu bilmeden taşıdığı anıları onunla konuşuyordu. Üstelik

Siona Atreides hassasiyetinin düzenli olarak arttığı uzun bir nesiller dizisinin sonuncu üyesiydi.

Susuzluğunun yarattığı baskıya karşın yerinden kımıldamıyordu.

Leto kadının karar vermesine yardım etmek için, vaha kenarlarında kumalabalığı avlayan ve büyük bir hızla güç toplamak için onların sıvılarını içen Fremen çocuklarını anlattı.

"Ama ben bir Atreides'im," dedi Siona.

"Sözlü Tarih bu konuda doğru söylüyor," dedi Leto.

"Yani ölebilirim."

"Sınav da bu zaten."

"Beni gerçek bir Fremen yapmak istiyorsun!"

"Ben gittikten sonra torunlarına burada sağ kalmayı başka nasıl öğretebilirsin ki?"

Siona maskesini indirip Leto'nun yüzüne yaklaştı. Bir parmağını uzatıp, Leto'nun yüzünün yanındaki deri katmanlarının kıvrılmış kanatçıklarından birine dokundu.

"Hafifçe okşa," dedi Leto.

Siona'nın eli Leto'nun sesinden çok, kendi içinden gelen bir sese uyuyormuş gibi davrandı. Parmağının hareketleri kesinlikle tam olması gereken gibiydi; bu hareket Leto'nun içindeki anıları, çocuktan çocuğa kesintisiz bir şekilde geçen anıları uyandırıyordu ... öylesine çok doğru ve yanlış bilgi bu şekilde korunmuştu ki. Leto başını olabildiğince yana çevirerek, kendisine fazlasıyla yakın olan Siona'nın yüzüne yan gözle bakmaya çalıştı. Kanatçığın ucunda soluk mavi damlacıklar belirmeye başladı. Etrafa yoğun bir melanj kokusu yayılıyordu. Siona damlacıklara doğru eğildi. Leto, kadının burun kenarındaki gözenekleri ve o damlacıkları içerken hareket eden dilini gördü.

Bir süre sonra Siona geri çekildi – susuzluğu tam olarak dinmemişti, ama tıpkı Moneo gibi o da ihtiyatlı ve şüpheciydi. *Babasına bak kızını al.*

"Etkisini ne zaman göstermeye başlar?" diye sordu Siona.

"Başladı bile."

"Yani..."

"Bir dakika içinde."

"Bunun için sana hiçbir şey borçlu değilim!"

"Hiçbir bedel istemiyorum."

Siona yüz maskesini taktı.

Leto, kadının gözlerinin hafifçe buğulandığını gördü. Siona izin istemeden Leto'nun ön bölütüne vurarak, içindeki sıcak etten *hamağı* hazırlamasını talep etti. Leto itaat etti. Siona, Leto'nun hamağına girip uzandı. Leto başını iyice eğince kadını görebiliyordu. Siona'nın gözleri hâlâ açıktı, ama artık etrafını görmüyorlardı. Birden titredi ve can çekişen ufak bir hayvan gibi sarsılmaya başladı. Leto bu deneyimi biliyordu ve bunun en ufak bir kısmını bile değiştiremezdi. Siona atalarının varlıklarının hiçbirini bilincinde taşımayacaktı, ama o berrak görüntüleri, sesleri ve kokuları sonsuza dek hatırlayacaktı. Arayan makineler hep orada olacaktı, kan ve iç organların kokusu, kaçacak hiçbir yer olmadığını bilerek kovuklarına sinmiş korkuyla bekleşen insanlar ... bu arada makinelerin mekanik hareketleri yaklaşmayı kesintisiz bir şekilde sürdürecek, daha yakına, daha yakına, daha yakına ... sesleri daha gürültülü ... daha da gürültülü!

Siona nereye baksa hep aynı şeyi görecekti. Hiçbir yerde kurtuluş yoktu.

Siona'nın yaşam gücünün gelgit dalgası gibi gerilediğini hissetti. *Karanlıkla savaşmalısın Siona!* Atreidesler bunu hep yapar, yaşam için savaşırlardı. Siona şimdi yalnızca kendisinin değil, başkalarının yaşamları için de savaşıyordu. Ama Siona'nın taşıdığı hayat ışığının giderek söndüğünü ... canlılığın o korkunç tükenişini sezdi. Siona giderek karanlığın daha da derinlerine gömülüyordu, kendisinden önce hiç kimsenin gitmediği kadar derinlere iniyordu. Leto ön segmentini hafifçe sallamaya başladı, bir beşiği sallar gibi. Ya bu veya kararlığın o incecik bağı ya da her ikisi birden işe yaramış göründü. İkindinin başlarında Siona'nın titreyen bedeni sanki gerçek uykuya benzeyen bir uykuya dalmış gibiydi. Kehanet hayalleri gördüğü ancak arada sırada attığı hafif hayret nidalarından belli oluyordu. Leto onu usulca sallamayı sürdürdü.

Siona indiği o derinliklerden geriye dönebilir miydi? Kadından hissettiği yaşamsal tepkiler Leto'nun umutlanmasını sağlıyordu. Siona öyle güçlüydü ki!

Siona akşama doğru uyandı. Titreyen bedeni birden sakinleşti ve nefes ritmi değişti. Gözlerini aniden açtı. Yukarıya, Leto'ya baktıktan sonra hızla hamağından çıktı ve sırtını ona dönerek yaklaşık bir saat boyunca ayakta durup sessizce düşündü.

Moneo da aynı şeyi yapmıştı. Atreidesler için yeni bir davranış tarzıydı bu. Daha öncekilerin bazıları Leto'ya saçma sapan şeyler söylemişti. Yine bazıları çakılların üstünde düşe kalka ve sürünerek ondan kaçmaya çalışmış ve Leto da onları izlemek zorunda kalmıştı. Bazılarıysa çömelip gözlerini yere dikmişti. Ama hiçbiri ona sırtlarını dönmemişti. Bu yeni gelişme Leto'ya umut verici bir alamet gibi geldi.

"Ailemin ne kadar köklü olduğunu anlamaya başladın," dedi Siona'ya.

Siona döndü, ama ona bakmadı. Dudaklarını sımsıkı bastırmıştı. Leto kızın pek az insanın sahiden kavrayabildiği bir gerçeği anladığını görebiliyordu: Leto tüm insanoğlunu ailesi olarak görüyordu.

"Ormanda arkadaşlarımı kurtarabilirdin," diye suçladı Siona.

"Onları sen de kurtarabilirdin."

Siona yumruklarını sıkıp şakaklarına bastırarak ona öfkeyle baktı. "Ama sen *her şeyi* biliyorsun!"

"Siona!"

"Yine de bu şekilde öğrenmek zorunda mıydım?" diye fısıldadı kadın.

Leto susarak Siona'yı kendi sorusunu yanıtlamaya zorladı. Siona artık Leto'nun temel bilincinin Fremen tarzında işlediğini ve avcıların iz bırakan tüm yaratıkları takip edebildiğini, tıpkı gördüğü o kıyamet unsurlarına sahip kehanet hayalindeki korkunç makineler gibi takip edebildiğini anlamak zorundaydı.

"Altın Yol," diye fısıldadı Siona. "*Hissedebiliyorum.*" Sonra Leto'ya öfkeyle baktı. "Çok zalimce!"

"Sağ kalmak hep zalimce olmuştur."

"Saklanacak hiçbir yerleri yoktu," diye fısıldadı Siona. Sonra sesini yükselterek sordu: "Bana ne yaptın?"

"Sen asi bir Fremen olmaya çalıştın," dedi Leto. "Fremenlerin çöldeki işaretleri görmek konusunda neredeyse inanılmaz bir yetenekleri vardı. Onlar rüzgârın kumların üstünde bıraktığı en belirsiz izleri bile seçebilirlerdi."

Siona'nın vicdan azabı duymaya başladığını gördü; ölü arkadaşlarının anıları kadının farkındalığında yüzüyordu. Bu anıların hemen ardından suçluluk hissinin ve sonrasında da ona karşı güçlü bir öfke dalgasının geleceğini bildiği için Leto zaman kaybetmeksizin konuştu: "Seni sadece buraya getirip anlatsaydım, bana inanır mıydın?"

Siona vicdan azabına yenik düşmek üzereydi. Yüz maskesinin ardındaki ağzını açıp soludu.

"Henüz çölden kurtulmuş sayılmazsın," dedi Leto.

Siona'nın titremeleri giderek dindi. Kızın içindeki, Leto'nun harekete geçirdiği Fremen içgüdüleri o bilindik sakinleştirici etkisiyle işe yarıyordu.

"Kurtulacağım," dedi Siona. Leto'nun gözlerine baktı. "Hislerimize bakarak bizi okuyorsun, değil mi?"

"Hisler düşünceleri tutuşturan şeylerdir" dedi Leto. "Ve ben en ufak davranış değişimlerinin bile duygusal kökenlerini saptayabilirim."

Siona'nın da tıpkı Moneo gibi çıplaklığını korku ve nefretle kabullendiğini gördü. Ama bunun bir önemi yoktu. Leto kâhinlik gücünü kullanarak önlerindeki zamanı şöyle bir yokladı. Evet, Siona çölden kurtulacaktı, çünkü kumda kendisinin izlerinin yanında onunkiler de vardı ... ama bu izlerin arasında Siona'nın bedenine dair hiçbir işaret göremiyordu. Yine de kadının izlerinin hemen ardında, daha önce gizlenmiş olan bir bölgenin aniden açıldığını gördü. Anteac'ın ölüm çığlığı Leto'nun kâhinsel farkındalığında yankılandı ... ve yığın halinde hareket eden balıkla-konuşanların saldırısı!

Malky geliyor, diye düşündü. *Malky ve ben, yeniden karşılaşacağız.*

Leto gözlerini dış dünyaya açtığında Siona'nın hâlâ kendisine öfkeyle baktığını gördü.

"Senden hâlâ nefret ediyorum!" dedi Siona.

"Sen yırtıcının zoraki zalimliğinden nefret ediyorsun."

"Ama bir şey daha gördüm!" dedi Siona kin ve sevinçle. "Benim izimi süremiyorsun!"

"İşte bu yüzden üremeli ve bunu korumalısın."

Konuşurken birden yağmur yağmaya başladı. Bulutların gökyüzünü aniden karartmasıyla neredeyse aynı anda bir sağanak bastırdı. Leto hava kontrolündeki küçük aksamanın farkında olsa da, birden saldıran yağmur yüzünden afallamıştı. Sareer'de zaman zaman kısa süreli yağmurların yağdığını biliyordu, ama bunlar hemen geçip giden yağmurlardı. Kumların üzerinde oluşan birkaç su birikintisi de güneşin belirmesiyle birlikte buharlaşıverirdi. Üstelik çoğu kez yağmur damlacıkları yere bile değemezdi; bunlar çöl yüzeyinin biraz üstündeki çok sıcak hava tabakasında buharlaşıp rüzgârla dağılan hayalet yağmurlardı. Ama bu yağmur Leto'yu sırılsıklam etmişti.

Siona yüz maskesini anında açtı ve yüzünü bir açgözlülük hissiyle düşen su damlalarına çevirdi. Yağmurun Leto üstündeki etkisini fark etmemişti bile.

İlk yağmur damlacıklarının kumalabalığı tenini aşıp bölütlerinden içeri sızmasıyla birlikte Leto kasılmış ve dayanılmaz acılar çekerek kıvrılıvermişti. Kumalabalığı ve kumsolucanı yönlerinin farklı güdüleri, *acı* kelimesine yeni bir anlam katmıştı. Parçalanıp dağılıyormuş gibi hissediyordu. Kumalabalığı yönü suya doğru saldırıp onu çevreleyip hapsetmek isterken, kumsolucanı yönüyse bir ölüm dalgası içinde boğuluyordu. Vücudunda yağmurun dokunduğu her yerden mavi duman kıvrımları yükseliyordu. Vücudunun içsel mekanizmaları gerçek baharat-özü üretmeye başlamıştı. Su birikintileri içinde yattığı yerin çevresi yükselen mavi dumanlarla kaplanmıştı. Leto çırpınıyor ve inliyordu.

Sonunda bulutlar dağıldı ve Siona Leto'nun halini bundan ancak birkaç saniye sonra fark etti.

"Neyin var?"

Leto yanıt verecek durumda değildi. Yağmur dinmiş olsa bile kayalarda, etrafında ve altındaki her yerde hâlâ su vardı. Kaçabileceği hiçbir yer yoktu.

Siona, Leto'nun vücudunun ıslanmış her yerinden yükselen mavi dumanları gördü.

"Su yüzünden!"

Leto'nun sağında arazi biraz yüksekçeydi ve oradaki sular aşağıya akmıştı. Leto acıyla oraya doğru süründü ve her su birikintisine girişinde acıyla inliyordu. Yükseltiye vardığında orası neredeyse tamamen kurumuştu. Istırabının giderek dinmesiyle birlikte Siona'nın tam karşısında durduğunu da fark etti. Siona, Leto'nun bu haline sanki kaygılanıyormuş gibi davranarak, ağzını aramaya çalıştı.

"Su neden canını yakıyor?"

Canımı yakmak mı? Ne yetersiz bir tabir! Ama Siona'nın sorularından kaçamazdı. Kadın artık yanıtın peşine düşecek kadar çok şey biliyordu. Yanıtı bulabilirdi. Leto kumalabalıkları ve kumsolucanlarının suyla olan ilişkisini açıkladı. Siona onu sessizce dinledi.

"Ama bana verdiğin su..."

"Baharat tarafından maskelenip engellenmiş olduğu için etki yapmıyor."

"Peki neden buraya arabasız gelme riskine girdin?"

"Kale'deyken veya arabadayken Fremen olamazdın."

Siona başını sallayarak onayladı.

Leto kızın gözlerine isyan alevinin geri geldiğini gördü. Bu kadın kendisini suçlu ya da muhtaç hissetmiyordu. Artık Leto'nun Altın Yolu'na inanmayı inkâr edemezdi, ama bunun ne önemi vardı ki? Leto'nun yaptığı bütün o zalimlikler affedilemezdi! Bu yüzden de Leto'yu reddedebilir, onu akrabaları arasında saymayabilirdi. Zaten o kendisi gibi insan bile değildi. Üstelik Siona onu mahvetmenin sırrını artık biliyordu! Etrafını suyla çevirip onu hareketsiz bırakmak ve çölünü yok etmek yeterliydi! Siona yüzünü yana çevirmekle düşüncelerini Leto'dan gizlediğini mi sanıyordu?

Ne yapabilirim peki? diye merak etti Leto. *Siona artık yaşamalı ve ben de şiddet göstermemeliyim.*

Artık Siona'nın doğası hakkında biraz bilgi sahibi olduğu için kendi düşüncelerine çekilmek istiyordu. Sadece anılarıyla yaşamak ne güzel olurdu, ama *çocuklarını* Altın Yol'a yönelik son tehditten korumak için onlara bir ders daha vermeli, onlara bir kez daha örnek olmalıydı.

Ne ıstırap verici bir seçim! Bene Gesseritlere karşı içinde yeni bir sempati hissi oluştu. Müeddib gerçeğinin karşısında düştükleri zor durum, şimdi Leto'nunkinin benzeriydi. *Onlar da üreme programlarının nihai meyvesine –babama– ulaşmış, ama onu kontrol edememişlerdi.*

Bir kez daha başarısızlık, sevgili dostlarım, diye düşündü ve sahne oyuncularına özgü bu aşırı dramatikliğine gülümsememek için kendini zor tuttu.

Nesillere evrimleşmelerini sağlayacak yeterlikte zaman verildiğinde, yırtıcılar avlarında sağ kalmalarına yönelik belirli birtakım adaptasyonlar üretirler. Bu adaptasyonlar da döngüsel geribesleme sayesinde yırtıcının üstünde de değişiklikler üretir, ki bu durum da avı yeniden değiştirir – böylece sürüp gider ... Birçok kudretli güç için de aynı davranış geçerlidir. Dinleri de böylesi güçler arasında sayabilirsiniz.

— Çalınmış Günlükler

"Lordum kızınızın yaşadığını size söylememi emretti."

Nayla bu mesajı çalışma odasında oturan Moneo'ya, üstü notlar, sayfalar ve iletişim cihazlarının yarattığı bir karmaşayla kaplanmış masaya bakarak monoton bir sesle iletmişti.

Moneo avuçlarını birbirine sıkıca bastırdı ve ikindi güneşinin masasına düşürdüğü, kâğıt ağırlığının üzerindeki mücevherli ağacın uzamış gölgesine baktı.

"İkisi de Kale'ye döndü mü?" diye sordu karşısında hazır ol konumunda bekleyen iri kıyım Nayla'ya bakmaksızın.

"Evet."

Moneo başını çevirip solundaki pencereye baktı, ama ne Sareer'in ufkunda asılı duran karanlığın sert sınırını, ne de kumulların tepelerinden kum taneciklerini toplayan açgözlü rüzgârı gördü.

"Daha önce konuştuğumuz o mesele?"

"Ayarlandı."

"Güzel." Eliyle Nayla'ya çekilebileceğini işaret etti, ama Nayla yerinden kımıldamadan beklemeyi sürdürdü. Buna şaşıran Moneo

içeri girişinden beri ilk kez başını kaldırarak kadına dikkatle baktı.

"Bu–" Nayla yutkundu. "–düğüne benim de katılmam gerekiyor mu?"

"Lord Leto'nun emri. Orada lazer silahı taşıyan tek kişi sen olacaksın. Bu bir şereftir."

Nayla hâlâ kımıldamaksızın duruyor ve gözlerini Moneo'nun başının üstündeki bir yere dikmiş öylece bakıyordu.

"Evet?" dedi Moneo.

Nayla iri çenesini zorlukla kımıldattı ve ardından "O Tanrı, bense ölümlüyüm," dedi. Sonra bir topuğunun üstünde dönerek çalışma odasından çıktı.

Moneo o iri kıyım balıkla-konuşanın canını neyin sıktığını bir an merak ettiyse de, düşünceleri bir pusula iğnesi gibi tekrar Siona'ya döndü.

Benim gibi o da hayatta kalmayı başardı. Siona da artık Altın Yol'un devam etmesi gerektiğini bildiren içsel bir hisse sahip olmuş demekti. *Bendeki gibi.* Bunu onunla paylaşmak istemiyordu, çünkü kızıyla yakınlaşmasını sağlayacak bir şey değildi bu. Bir yüktü, Siona'nın asi yönünü kaçınılmaz şekilde törpüleyecek bir yük. Hiçbir Atreides Altın Yol'a karşı gelemezdi. Leto bunu engellemişti!

Moneo kendi asilik günlerini hatırladı. Her gece başka bir yatakta yatar ve kesintisiz bir şekilde kaçma ihtiyacı duyardı. O sıkıntı verici anılar bir örümcek ağı gibi zihnine yapışmıştı. Onlardan kurtulamıyordu bir türlü.

Siona da kapana kısıldı. Tıpkı benim kısıldığım gibi. Tıpkı zavallı Leto'nun kısıldığı gibi.

Gece çanının çalmaya başlaması ve çalışma odasının ışıklarının yanması, daldığı düşüncelerden sıyrılmasına yol açtı. Başını eğip masasına baktı. Tanrı-İmparator ile Hwi Noree'nin düğün hazırlıkları tamamlanmamıştı hâlâ; yapılacak öylesine çok iş vardı ki! Bir çağrı düğmesine bastı ve kapıda beliren balıkla-konuşan görevlisine bir bardak su getirdikten sonra gidip Duncan Idaho'yu çağırmasını söyledi.

Kız suyu hemen getirip bardağı masaya, Moneo'nun sol elinin yanına bıraktı. Moneo kızın uzun parmaklı olduğunu gördü; bir saz çalıcının elleriydi bunlar. Ama başını kaldırıp kızın yüzüne bakmadı.

"Idaho'ya birini gönderdim," dedi kız.

Moneo başıyla onaylayıp işine geri döndü. Kızın odadan çıktığını işitince başını kaldırıp suyu içti.

Bazıları hayatı yaz kelebekleri gibi yaşıyor, diye düşündü. *Oysa ben durmaksızın işlerle boğuşuyorum.*

Su tatsızdı ve duyularını ağırlaştırarak kendisini uyuşuk hissetmesine yol açtı. Dışarıya, artık karanlığa gömülmekte olan Sareer'in üstündeki günbatımı renklerine baktı. Bu bildik manzarayı aslında güzel bulmalıydı, oysa tek düşünebildiği ışığın kendi dokusunu değiştirmekte bağımsız olduğuydu. *Hiçbir şekilde benim kontrolümde değil.*

Gecenin tam anlamıyla çöküşüyle birlikte çalışma odası otomatik olarak daha da aydınlandı ve bu aydınlık Moneo'nun zihnini açtı. Kendisini Idaho'yla görüşmeye hazır hissediyordu. Bu seferkine yaşaması için gereken koşulları çok çabuk bir şekilde öğretmeliydi.

Moneo'nun kapısı açıldı ve az önceki balıkla-konuşan belirdi. "Yemeğinizi şimdi mi yersiniz?"

"Sonra." Kız gidecekken elini kaldırdı. "Kapı açık kalsa daha iyi olur."

Kız kaşlarını çattı.

"Müzik çalışmana devam et," dedi Moneo. "Dinlemek istiyorum."

Kız gülümseyince yuvarlak ve neredeyse çocuksu yüzü aydınlanıverdi. Gülümseyerek dönüp gitti.

Moneo biraz sonra dışarıdan bir *biwa* sazının sesinin gelmeye başladığını işitti. Evet, kız gerçekten yetenekliydi. Bas telleri bir çatıyı döven yağmur damlaları gibiyken orta tellerse bir şeyler fısıldıyordu sanki. Belki kız bir gün balisete bile geçebilirdi. Çaldığı şarkıyı biliyordu: Çöl nedir bilinmeyen çok uzak bir gezegendeki güz rüzgârlarının derinden uğuldayan anılarını getiriyordu.

Kederli, acılı, ama muhteşem bir müzikti.

Kapana kısılmışların çığlığı, diye düşündü Moneo. *Özgürlüğün anısı.* Bu düşünceyi tuhaf buldu. Özgürlük daima isyanla mı elde edilirdi ki?

Saz sustu ve fısıltılar duyuldu. Idaho çalışma odasına girerken Moneo da onu izledi. Bir ışık oyunu Idaho'nun yüzünü gözleri oyulmuş zalim bir maske gibi gösteriyordu. Idaho davet edilmeyi beklemeksizin gelip Moneo'nun karşısına oturduğunda bu yanılsama kayboldu. *Sıradan bir Duncan işte.* Idaho üstünü değiştirmiş, siyah renkli rütbesiz ve sade bir üniforma giymişti.

"Kendime tuhaf bir soru sorup duruyordum," dedi Idaho. "İyi ki beni çağırdın. Bu soruyu sana da sormak istiyorum. Benden öncekinin *öğrenmediği* şey neydi Moneo?"

Bir şaşkınlık hissiyle kasılan Moneo, toparlanıp oturuşunu düzeltti. Hiç de Duncanlara özgü olmayan bir soruydu! Bu seferkinde özel bir Tleilaxu farklılığı olabilir miydi?

"Neden soruyorsun?" dedi Moneo.

"Fremen gibi düşünüyorum."

"Sen bir Fremen değilsin."

"Sandığından çok daha fazla Fremenim. Bir zamanlar Naib Stilgar bana muhtemelen Fremen olarak doğduğumu, ama bunu ancak Dune'a gelince anladığımı söylemişti."

"Fremen gibi düşündüğünde ne oluyor ki?"

"Birlikte ölmek istemeyeceğin kişilerle arkadaşlık etmemen gerektiğini hatırlarsın."

Moneo avuçlarını açıp masanın üstüne yapıştırdı. Idaho'nun yüzündeki gülümseme bir kurdunkine benziyordu.

"Öyleyse burada ne işin var?" diye sordu Moneo.

"Arkadaşlığa değer biri olabileceğin konusunda şüphelerim var Moneo. Ayrıca Leto'nun seni neden en yakın dostu seçtiğini merak ediyorum."

"Ben sınavı geçtim."

"Kızının geçtiği sınavı mı?"

Demek döndüklerinden haberi var. Bunun anlamı da birkaç ba-

lıkla-konuşanın Duncan'a hemen haberleri yetiştirdiğiydi. Veya Tanrı-İmparator onu çağırtıp ... *Hayır. Öyle olsa duyardım.*

"Sınavlar asla birbirine benzemezler," dedi Moneo. "Ben yanımda yalnızca bir torba yiyecek ve küçük bir baharat-özü şişesiyle birlikte labirent gibi bir mağaraya tek başıma girmek zorunda kalmıştım."

"Hangisini yeğledin?"

"Ne? Ha ... eğer sen de sınanırsan öğrenirsin."

"Karşımda tanımadığım bir Leto var," dedi Idaho.

"Bundan bahsetmemiş miydim?"

"Senin de tanımadığın bir Leto var," dedi Idaho.

"Çünkü o evrende gelmiş geçmiş en yalnız insandır," dedi Moneo.

"Bu duygusal laflara karnım tok; ona sempati duymamı sağlamaya çalışma," dedi Idaho.

"Duygusal laflar, evet. Harika." Moneo başını sallayarak onayladı. "Tanrı-İmparator'un ruh halleri nehir gibidir – yoluna bir engel çıkmadığı sürece sakindir, ama en ufacık bir engelde bile azgınlaşıp köpürüverir. Engellenmekten hiç hoşlanmaz."

Idaho aydınlık çalışma odasında etrafına bakındıktan sonra pencereden dışarıya, karanlığa baktı. Rotası ehlileştirilmiş olan *Idaho* Nehri oralarda bir yerde olmalıydı. Sonra dikkatini yeniden Moneo'ya yoğunlaştırarak "Nehirler hakkında ne bilirsin?" diye sordu.

"Gençliğimde Lord Leto için yolculuklar yapardım. Hatta bir nehirde kayıkla giderek ve bir keresinde denizde kaybolarak canımı tehlikeye attım."

Moneo konuşurken Lord Leto ile ilgili çok önemli bir ipucunun eşiğine geldiğini hissetti. Çok uzak bir gezegendeki, boydan boya kat ettiği kocaman denizi düşünerek dalgınlaştı. O yolculuğun ilk gecesinde fırtına çıkmıştı. Geminin derinlerinde bir yerden yükselen motorların işleyişlerinin o sinir bozucu *tuk-tuk-tuk-tuk* sesini dinleyerek, güvertede kaptanın yanında durmuştu. Zihninin yoğunlaştığı motorların sesi sürekli gidip geliyordu, tıpkı çevresinde hiç kesilmeksizin sürekli kabarıp inen siyah ve yeşil

renkli devasa dalgalar gibi. Geminin suya her çarpışı denize etini yararcasına indirilen bir yumruk gibiydi sanki. O iniş çıkışlar çıldırtıcı bir hareket, sırılsıklam bir sarsıntıydı, yukarı ... yukarı ve aşağı! Yaşadığı bu korkuyu bastırmak isterken Moneo ciğerlerinin ağrıdığını hatırlıyordu. Geminin sallantısı, onları yutmaya çalışan deniz – gemiye çılgınca çarpmayı sürdüren dalgalar, güvertelerden dökülen bembeyaz köpüklü sular, saatlerce, saatlerce...

Bütün bunlar Tanrı-İmparator'a dair bir ipucuydu.

O hem fırtına hem de gemi.

Moneo çalışma odasının yalın ışığında masanın diğer tarafında oturan Idaho'ya yoğunlaştı. Adamın kılı bile kıpırdamıyordu, ama gözlerinde bir açlık vardı.

"Demek diğer Duncan Idahoların neyi öğrenemediğini bulmam için bana yardım etmeyeceksin," dedi Idaho.

"Edeceğim."

"Öyleyse, söyle bakalım; asla öğrenemediğim şey nedir?"

"Güvenmek."

Idaho kendisini masadan geriye fırlatarak ayağa kalktı ve öfkeyle Moneo'ya baktı. "Bence sana fazla bile güvendim," dedi sert bir sesle.

"Ama mesele nasıl güvendiğinde?" diye istifini bozmadan yanıtladı Moneo.

"Ne demek istiyorsun?"

Moneo ellerini kucağına koydu. "Adalet anlayışına uygun sebeplerle savaşıp ölebilecek erkeklerle arkadaşlık ediyorsun. Ayrıca kendin hakkında da beslediğin bu erkek imgesini destekleyecek kadınlar seçiyorsun. İyi niyetlilikten kaynaklanan farklılıklara tahammülün yok."

Odanın kapısında biri belirdi ve Moneo başını kaldırdığında Siona'nın içeri girdiğini gördü. Kadın bir elini kalçasına dayayarak durdu.

"Bakıyorum da eski numaralarından vazgeçmemişsin babacığım."

Idaho hızla dönüp Siona'ya baktı.

Moneo kızını inceleyip değişim alametleri aradı. Siona yıkanmış ve balıkla-konuşan komutanlarının siyahlı sarılı üniformasını giymişti, ama çölde çektikleri yüzünden ve ellerinden anlaşılıyordu. Kilo vermiş ve elmacık kemikleri çıkmıştı. Dudaklarındaki merhem, çatlakları pek gizlemiyordu. Ellerindeki damarlar iyice çıkmıştı. Gözleri sanki yaşlanmış gibi görünüyordu ve yüzünde acılar yaşamış birinin ifadesi vardı.

"Sizi dinliyordum," dedi Siona. Elini kalçasından indirip odanın içine yürüdü. "Hangi yüzle iyi niyetten bahsediyorsun baba?"

Idaho, Siona'nın üstündeki üniformayı fark etmişti. Dudaklarını büzerek düşündü. *Siona, balıkla-konuşan komutanlarından biri mi olmuş?*

"Öfkeni anlıyorum," dedi Moneo. "Bir zamanlar ben de aynı hisse kapılmıştım."

"Gerçekten mi?" Siona Idaho'nun yanına kadar gelip durdu. Idaho onu süzmeyi sürdürüyordu.

"Seni sağ gördüğüme çok sevindim," dedi Moneo.

"Beni Tanrı-İmparator'un hizmetine sağ salim sokman seni nasıl da memnun etmiştir," dedi Siona. "Bir çocuk sahibi olmak için ne kadar çok beklemiştin, ama bak nasıl başarılıyım!" Siona yavaşça dönerek üniformasını gösterdi. "Balıkla-konuşanlar komutanı. Gerçi emrimde sadece tek bir asker var, ama olsun, yine de komutanım."

Moneo soğuk ve profesyonel bir sesle konuşmaya zorladı kendini. "Otur."

"Ayakta durmayı yeğlerim." Siona, başını eğerek kendisine bakan Idaho'yu süzdü. "Ahhh, Duncan Idaho, benim müstakbel eşim. Sen de bu durumu ilginç bulmuyor musun, Duncan? Lord Leto benim zaman içinde balıkla-konuşanların kumanda mekanizmasına *uydurulacağını* söyledi. Şimdilik sadece bir askerim var. Nayla'yı tanır mısın Duncan?"

Idaho başını sallayarak onayladı.

"Sahi mi? Ama ben tanımıyor *muşum* galiba." Siona bakışlarını Moneo'ya yöneltti. "Onu tanıyor muyum baba?"

Moneo omuzlarını silkti.

"Ama güvenmekten bahsediyordun baba. Güçlü bakanımız Moneo, kime güveniyor?"

Idaho bu sözlerin başyaverdeki etkisini görmek için dönüp ona baktı. Adamın hislerini bastırdığı belliydi. *Öfke mi? Hayır ... başka bir şey.*

"Tanrı-İmparator'a güveniyorum," dedi Moneo. "Size onun arzularını iletmek üzere buradayım, ikinize de bir şeyler öğretilmesi umuduyla."

"Onun *arzuları* ha!" diye alaycı bir sesle tekrarladı Siona. "Duyuyor musun Duncan? Tanrı-İmparator'un emirleri artık *arzulara* dönüşmüş."

"Beni karıştırma," dedi Idaho. "Ben seçme şansımızın pek olmadığını biliyorum."

"Seçme şansınız her zaman için var," dedi Moneo.

"Onu dinleme," dedi Siona. "Ne numaracıdır o. Birbirimizin kollarına atılıp babam gibilerini üretmemizi bekliyorlar. Çocukların babam gibi olacak!"

Moneo'nun benzi attı. Elleriyle masasının kenarlarına tutunup öne doğru eğildi. "İkiniz de aptalsınız! Ama yine de sizleri kurtarmaya çalışacağım. Buna direnseniz bile sizi kurtarmaya çalışacağım."

Idaho, Moneo'nun yanaklarının titrediğini gördü. Adamın gözlerinde delici bir bakış vardı ve tuhaf bir şekilde bundan etkilendiğini hissetti. "Leto'nun damızlığı değilim, ama yine de seni dinleyeceğim."

"Hata yapıyorsun," dedi Siona.

"Sus kadın," dedi Idaho.

Siona öfkeyle Idaho'nun başının tepesine baktı. "Benimle uygun bir dille konuş, yoksa boynunu ayaklarına dolayıveririm senin!"

Idaho ayağa fırlamaya davrandı.

Moneo yüzünü buruşturup eliyle Idaho'ya yerinde kalmasını işaret etti. "Seni uyarıyorum, korkarım bunu yapabilir Duncan. O benden bile çok daha iyi. Bana saldırmaya kalkıştığında ne olmuştu hatırlıyorsun, değil mi?"

Idaho derin bir nefes alıp yavaşça verdi. "Pekâlâ, ne diyeceksen söyle."

Siona, Moneo'nun masasının kenarına oturup ikisine de tepeden baktı. "Aferin," dedi. "Bırak konuşsun, ama onu sakın dinleme."

Idaho dudaklarını sımsıkı bastırdı.

Moneo sinirli bir şekilde tuttuğu masasını bıraktı ve arkasına yaslanıp Idaho ile Siona'ya baktı. "Tanrı-İmparator ile Hwi Noree'nin düğün törenleri için gerekli hazırlıkları tamamlamak üzereyim. Bu şenlikler sırasında ikinizin de ayak altından çekilmenizi istiyorum."

Siona babasına sorgulayan bir bakış fırlattı. "Senin fikrin mi, yoksa onun mu?" diye sordu.

"Benim!" dedi Moneo, kızının öfkeli bakışlarına karşılık vererek. "Senin hiç onur ve görev anlayışın yok mu? Lord Leto'yla zaman geçirmek sana hiçbir şey öğretmedi mi?"

"Senin öğrendiklerini ben de öğrendim baba. Ayrıca ona söz verdim ve tutmaya niyetliyim."

"Yani balıkla-konuşanların komutanı olacak mısın?"

"Leto bana *güvenirse* evet. O daima senden çok daha kurnaz olmuştur baba, bunu biliyorsun."

"Bizi nereye göndereceksin?" diye sordu Idaho.

"Gitmeyi kabul edersek elbette," dedi Siona.

"Sareer sınırında Müze Fremenlerinin küçük bir köyü var," dedi Moneo. "Köyün adı Tuono. Nispeten güzel bir yer. Yamacın gölgesinde. Yamacın ardında tam o noktadan nehir geçiyor. Köyde bir kuyu var ve yiyecekleri de güzeldir."

Tuono mu? diye düşündü Idaho. Bildik bir isimdi sanki. "Tabr Siyeci'ne giden yolda bir Tuono Havzası vardı," dedi.

"Üstelik geceleri de uzundur ve yapacak eğlenceli bir şey de yoktur," dedi Siona.

Idaho, Siona'ya dik dik baktı. Siona aynı şekilde karşılık verdi. "O bizim üretmemizi ve Solucan'ın mutlu olmasını istiyor," dedi. "Karnımı bebeklerle doldurmak istiyor. Çarpıtabileceği yeni hayatlar olmasını istiyor. Ama bunu yapmaktansa onun ölüşünü

görürüm daha iyi!"

Idaho yüzünde şaşkın bir ifadeyle Moneo'ya döndü. "Ya gitmeyi reddedersek?"

"Bence gideceksiniz," dedi Moneo.

Siona'nın dudakları kıpırdandı. "Duncan, sen o küçük çöl köylerini hiç görmüş müydün? Tamamen konforsuz ve..."

"Tabur Köyü'nü gördüm," dedi Idaho.

"Tuono'ya kıyasla orası eminim ki bir metropoldür. Tanrı-İmparator'umuz çamurdan yapılmış bir barakada gerdeğe girmek istemez elbette! Tuono ise çamurdan yapılmış barakalardan ibaret, çirkin bir yerdir. Orijinal Fremenlerin köylerine olabildiğince benzetilmiştir."

Idaho, Moneo'ya bakarak konuştu: "Fremenler çamur barakalarda yaşamazdı."

"Onların inanç oyunlarını nerede oynadıkları kimin umurunda ki?" dedi Siona hor görerek.

Idaho gözlerini Moneo'dan ayırmadan konuştu: "Gerçek Fremenlerin tek bir inancı vardı: Kişisel dürüstlük. Beni rahatlıktan çok dürüstlük ilgilendiriyor."

"Seni rahatlatmamı sakın bekleme!" dedi Siona öfkeyle.

"Senden hiçbir şey beklemiyorum," dedi Idaho. "Şu Tuono'ya ne zaman gideceğiz, Moneo?"

"Gidecek misin?" diye sordu Siona.

"Babanın iyiliğine uygun bir karşılık vermeyi düşünüyorum," dedi Idaho.

"İyilik mi!" Siona, bakışlarını Idaho'dan Moneo'ya kaydırdı.

"Hemen yola çıkacaksınız," dedi Moneo. "Nayla idaresindeki bir balıkla-konuşan bölüğünü de yanınıza vereceğim. Hem sizi yolda korurlar hem de Tuono'da emrinizde olurlar."

"Nayla mı?" diye sordu Siona. "Sahi mi? Nayla da orada bizimle mi kalacak?"

"Düğün gününe kadar."

Siona yavaşça başını sallayarak onayladı. "Öyleyse kabul ediyoruz!"

"Kendi adına konuş!" dedi Idaho öfkeyle.

Siona gülümsedi. "Pardon. Yüce Duncan Idaho'nun bana o ilkel garnizonda elini bile sürmeden eşlik etmesini rica edebilir miyim?"

Idaho, Siona'ya baktı. "Ellerimi nereye süreceğimi merak etme sen." Moneo'ya döndü. "Bana iyilik mi yapıyorsun Moneo? O yüzden mi gönderiyorsun?"

"Bu bir güven meselesi," diye araya girdi Siona. "Kime güveniyor sence?"

"Kızınla gitmek zorunda mıyım?" dedi Idaho.

Siona ayağa kalktı. "Kabul etmesek bile askerler elimizi kolumuzu bağlayıp bizi zorla götüreceklerdir. Böyle olacağı babamın yüzünden belli."

"Yani gerçekten bir seçme şansım yok," dedi Idaho.

"Herkes gibi senin de seçme şansın var," dedi Siona. "Ya şimdi ölürsün, ya sonra."

Idaho, Moneo'ya bakmayı sürdürdü. "Asıl niyetin ne Moneo? Merakımı gidermeyecek misin?"

"Merak çoğu umutsuz insanın hayatını kurtarmıştır," dedi Moneo. "Ben de seninkini kurtarmaya çalışıyorum Duncan. Üstelik bunu ilk kez yapıyorum."

Eskiden Dune'da tüm gezegeni kaplayan çölün tozlarının atmosfer dışına atılıp yerini su ve toprağa bırakması yaklaşık bin yıl sürdü. Arrakis'te ikibin beşyüz yıldır kumsavurucu diye adlandırılan o sert rüzgârlar görülmüyor. Bu fırtınalardan her birinde rüzgârlar yirmi milyar ton tozu savurarak taşıyabilirdi. O anlarda da gökyüzü genellikle gümüşi bir renk alırdı. Fremenler "Çöl deriyi yarıp açarak altındakini gösteren bir cerrahtır," derdi. Gezegenin ve halkın katmanları vardı. Bunlar görülebilirdi. Sareer'im geçmişin cılız bir yankısı yalnızca. Bugün için kumsavuran *ben olmalıyım.*

— Çalınmış Günlükler

"Onları bana danışmadan Tuono'ya mı gönderdin? Beni nasıl da şaşırtıyorsun Moneo! Bu kadar kendi başına buyruk hareket etmeyeli öyle uzun zaman olmuştu ki."

Moneo o kasvetli yeraltı mezarlığının tam ortasında, Leto'dan on adım ötede başını öne eğmiş bir halde duruyor ve titremesini güçlükle bastırmaya uğraşıyordu. Ama gizlemek için gösterdiği bu çabayı Tanrı-İmparator'un görüp yorumlayabileceğini de biliyordu. Vakit gece yarısına yakındı. Leto başyaverini bu saate kadar sürekli bekletmişti.

"Umarım Lordumu kızdırmamışımdır," dedi Moneo.

"Yaptığın şey ilginç gelip beni eğlendirdi, ama buna hemen sevinme. Son günlerde komik olanları kederli olaylardan ayırt edemez oldum."

"Bağışlayın beni Lordum," diye fısıldadı Moneo.

"Şimdi neden bağışlanmak istiyorsun ki? Her zaman yargılara

bağlı kalmak zorunda mısın? *Kendi* dünyan olamaz mı senin?"

Moneo başını kaldırıp o deri katmanlarıyla çevrili korkunç yüze baktı. *O hem gemi hem de fırtına. Tek başına var olan günbatımı.* Moneo artık korku verici açıklamaları öğrenmenin eşiğinde olduğunu hissediyordu. Tanrı-İmparator'un bakışları onu yakıp deliyor ve içini okuyordu. "Benim nasıl olmamı istiyorsunuz, Lordum?"

"Kendine inanmanı istiyorum."

Moneo, Leto'nun patlayabileceğini hissederek hemen savunmaya geçti. "Öyleyse size danışmadan..."

"Nasıl da bilgece davranmışsın Moneo! Başkalarına hükmetmek isteyen küçük ruhlar ilk önce onların özgüvenlerini yıkıp yok ederler."

Moneo bu sözleri duyunca sarsıldı. Leto'nun hem suçladığını hem de itirafta bulunduğunu hissediyordu. Korkunç, ama son derece çekici bir şeyle kurduğu bağın zayıfladığını hissediyordu. Bağı yeniden güçlendirecek sözler bulmaya çalıştı, ama aklına bir şey gelmiyordu. Belki Tanrı-İmparator'a sorarsa ...

"Lordum, bir konudaki fikrinizi öğrenmek..."

"Fikirlerim söylenir söylenmez yok olur!"

Leto başını eğerek önündeki Moneo'ya baktı. Başyaverin atmaca gagası gibi kıvrık Atreides burnunun üstündeki gözleri ne tuhaf görünüyordu – O düzenli yüz hatlarında fazla vahşi duruyorlardı. Moneo o ritmik mesajı alıyor muydu: *Malky geliyor! Malky geliyor! Malky geliyor!*

Moneo acıyla haykırmak istiyordu. Hissettiği şey – tamamen kaybolmuştu! Ellerini ağzına götürdü.

"Senin dünyan iki boyutlu bir kum saati," diye suçladı Leto. "Neden kumun akışını engellemeye çalışıyorsun?"

Moneo ellerini indirip iç geçirdi. "Düğün hazırlıklarını anlatmamı ister misiniz Lordum?"

"Canımı sıkma! Hwi nerede?"

"Balıkla-konuşanlar onu hazırlamakta..."

"Düğün hazırlıkları konusunda ona danıştın mı?"

"Evet Lordum."

"Onayladı mı?"

"Evet Lordum, ama beni etkinliklerin niteliğinden çok niceliğine değer vermekle suçladı."

"Ne harika bir insan, değil mi Moneo? Balıkla-konuşanlar arasındaki huzursuzluğun farkında mı?"

"Sanırım evet Lordum."

"Evlenecek olmam hoşlarına gitmiyor."

"Duncan'ı da işte bu yüzden uzaklaştırdım Lordum."

"Evet, Siona'yı da onunla birlikte..."

"Lordum, onu sınadığınızı biliyorum ve o ..."

"Siona, Altın Yol'u en az senin kadar derinden hissediyor Moneo."

"Öyleyse neden ondan korkuyorum Lordum?"

"Çünkü sen mantığı her şeyden önde tutuyorsun."

"Ama korkumun sebebini bilmiyorum!"

Leto gülümsedi. Uçsuz bucaksız bir küvette köpüklerle oynamak gibiydi bu. Moneo'nun hisleri sadece bu sahnede oynanan mükemmel bir oyun gibiydi. Moneo sahnenin tam kenarında yürüyor, ama bunu hiç görmüyordu!

"Moneo, neden olayların genel akışı içinde bazılarını soyutlamakta ısrar ediyorsun?" diye sordu Leto. "Bir tayfa baktığın zaman bir rengin diğer hepsinden çok daha baskın olmasını mı arzularsın?"

"Lordum, dediklerinizi anlamıyorum!"

Leto gözlerini kapadı. Geçmişte bu çığlığı sayısız kez duyduğunu hatırladı. Bu çığlıkları atan yüzler ayrılamayacak kadar iç içe girmiş bir haldeydi. Onları düşüncelerinden çıkarmak için gözlerini açtı.

"Renkleri görecek bir insan hayatta olduğu sürece, sen ölsen bile onlar doğrusal bir *ölüm* ile karşılaşmayacaktır, Moneo."

"Neden renklerden bahsediyorsunuz Lordum?"

"Süreklilikten, sona ermemekten ve Altın Yol'dan bahsediyorum."

"Ama siz bizlerin göremediği şeyleri görüyorsunuz, Lordum!"

"Çünkü görmek istemiyorsunuz!"

Moneo çenesini göğsüne yasladı. "Lordum, hepimizden çok daha fazla evrimleştiğinizi biliyorum. İşte bu yüzden ki size tapıyoruz ve ..."

"Canın cehenneme Moneo!"

Moneo birden başını kaldırıp Leto'ya korku dolu gözlerle bakakaldı.

"Uygarlıklar sahip oldukları güçleri dinlerini geri planda bıraktığında çöker!" dedi Leto. "Bunu neden anlamıyorsun? Hwi anlıyor."

"O bir Ixli Lordum. Belki bu..."

"O bir balıkla-konuşan! Bana hizmet etmek için doğdu ve yetiştirildi. Hayır!" Leto minicik ellerinden birini kaldırarak, konuşmak isteyen Moneo'yu susturdu. "Balıkla-konuşanlar huzursuz, çünkü onlara zevcelerim diyorum. Ve şimdi Siaynoq ile yetişmemiş, ama bu işi onlardan iyi beceren bir yabancıyı görmek hoşlarına gitmiyor."

"Bu nasıl olabilir Lordum, sizin balıkla-ko..."

"Ne diyorsun sen? Hepimiz doğarken kim olduğumuzu ve ne yapacağımızı biliriz."

Moneo ağzını açtı, ama konuşmadan kapattı.

"Küçük çocuklar bilir," dedi Leto. "Ama yetişkinler onların kafalarını karıştırdığında, bu bilgiyi kendilerinden bile saklar hale gelirler. Moneo! Kendini hatırla!"

"Yapamıyorum, Lordum!" dedi Moneo ıstırapla. Titriyordu. "Sizin güçlerinize, bilginize sahip değilim ..."

"Yeter!"

Moneo sustu. Bedeni hâlâ titriyordu.

"Pekâlâ Moneo," dedi avutucu bir sesle Leto. "Seni fazla zorladım ve çok yorgun olduğunu da görebiliyorum."

Moneo'nun titremeleri giderek dindi. Derin soluklar almaya başladı.

"Fremen düğünümde bazı değişiklikler olacak," dedi Leto.

"Kız kardeşim Ganimet'in su halkalarını kullanmayacağız. Anneminkileri kullanacağız."

"Leydi Chani'ninkileri mi Lordum? Ama onun halkaları nerede ki?"

Leto gövdesini hafifçe döndürüp solundaki iki geniş koridorun kesiştiği yeri gösterdi. Orada Arrakis'te yaşamış en eski Atreideslerin mezarları vardı. "Mezarında, ilk nişte. O halkaları alıp düğüne getireceksin, Moneo."

Moneo loş mezarlıkta gösterilen yere baktı. "Lordum, bu ölülere saygısızlık..."

"İçimde kimlerin yaşadığını unutuyorsun Moneo," dedi Leto, ardından da Chani'nin sesiyle ekledi: "Su halkalarımla canımın istediğini yaparım!"

Moneo sindi. "Peki Lordum. Tabur Köyü'ne giderken onları da yanıma alı..."

"Tabur Köyü mü?" diye kendi sesiyle konuşarak araya girdi Leto. "Ama ben şimdi fikrimi değiştirdim. Tuono Köyü'nde evleneceğiz!"

Çoğu uygarlıklar korkaklık üstüne kuruludur. Korkaklığı öğreterek insanları uygarlaştırmak öyle kolaydır ki. Cesarete yönlendiren standartların çıtasını alçaltırsınız. İnsanların iradelerini kısıtlarsınız. İnsanların arzulayacakları şeyler düzenler ve ufuklara çitler çekilir. Her hareket için kanunlar konur. Kaosun varlığı inkâr edilir. Çocuklara bile yavaş nefes almaları öğretilir. İnsanlar ehlileştirilir.

— Çalınmış Günlükler

Idaho, Tuono Köyü'nü yakından ilk kez gördüğünde dehşete kapıldı. Fremenlerin yurdu *burası* mıydı?

Balıkla-konuşanlar birliği onları şafakta büyük bir ornitoptere bindirerek, daha küçük iki koruma gemisi eşliğinde yola çıkarmıştı; yaklaşık üç saatlik yavaş bir yolculuğun ardından köyün bir kilometre uzağındaki plastaştan yapılmış, düz ve yuvarlak bir hangara iniş yapmışlardı. Burasıyla köy arasında cılız otlar ve birkaç çalıyla şekillendirilmiş eski kumullar uzanıyordu. Köye inerlerken, köyün hemen ardında yükselen Yamaç giderek büyümüş, köy ise iyice ufalmış görünüyordu.

"Müze Fremenleri gezegen dışı teknolojilerle kirletilmekten genellikle uzak tutulur," diye açıklamıştı Nayla, muhafızlar topterleri basık tavanlı hangara sokarken. Askerlerden biri gelişlerini bildirmek üzere koşarak Tuono'ya gitmişti.

Siona uçuş sırasında genellikle sessiz kalmış ve Nayla'yı gizliden gizliye süzüp durmuştu.

Sabah ışığında kumulların arasında yürürlerken, Idaho eski

günlere döndüğünü hayal etmeye çalışmıştı. Otların arasında kumlar, kumulların arasındaki daracık vadilerde de kavrulup çatlamış toprak, sararmış otlar ve incecik çalılar görülüyordu. Gökyüzündeyse kanatlarını iyice açmış üç akbaba turluyordu – Fremenler buna *tarama süzülüşü* derdi. Idaho yanında yürüyen Siona'ya bunu açıklamaya çalışmıştı. O leş yiyiciler yalnızca alçalmaya başladıklarında tehlikeli olurdu.

"Akbabalar hakkında bilgilendirildim," demişti Siona soğuk bir sesle.

Idaho, kadının üst dudağındaki teri fark etmişti ve etraflarını sarmış bir halde ilerleyen muhafızlardan da baharatlı ter kokuları geliyordu.

Idaho'nun hayal gücü geçmişle şimdiki zaman arasındaki farklılıkları silebilecek kadar güçlü değildi. Üstlerindeki damıtıcı-giysiler vücut suyunu etkili bir şekilde toplamaktan çok gösteri amaçlı üretilmişti. Gerçek bir Fremen bu giysilere güvenip de hayatını asla emanet etmezdi, havada bunca su kokusu varken bile. Üstelik Nayla'nın balıkla-konuşan askerleri ünlü Fremen sessizliğinde yürümüyorlar; çocuklar gibi hiç durmaksızın çene çalıyorlardı.

Siona askerlerin birkaç adım önünde sert adımlarla yürüyen Nayla'nın geniş ve kaslı sırtına bakarak, suratını asmış bir halde yürüyordu.

Bu iki kadının arasında ne var, diye merak etti Idaho. Nayla kendini Siona'ya adamış gibiydi. Onun bir dediğini iki etmiyor, ağzından çıkan her kaprise itaat ediyordu. Tuono Köyü'ne gelmelerine yol açan emirleri harfiyen uygulamakta kesin kararlı olsa da Siona'ya hürmet ediyor ve ona "Komutanım" diyordu. Bu ikisinin arasında derin bir şeyler vardı; Nayla'ya huşu ve korku hissettiren bir şeyler.

Sonunda köye ve arkasında yükselen sarp yamaca inen bir yokuşa ulaştılar. Tuono havadan bakıldığında yamacın gölgesinde ışıldayan bir dörtgenler grubu gibi görünmüştü. Ama bu kadar yakından bakıldığındaysa aslında yalnızca bir döküntü barakalar yığını olduğu görülüyordu; mekânın süslenmeye çalışılması, daha

da sefilce görünmelerine yol açmıştı. Binaların duvarlarında ışıldayan mineral kırıntıları ve metal parçaları kıvrımlı tasarımları öne çıkarıyordu. En büyük binanın tepesindeki metal bir direkte yeşil renkli yıpranmış bir sancak dalgalanıyordu. Ara ara esen hafif bir rüzgâr Idaho'nun burnuna çöp ve kapatılmamış lağım çukurlarının kokusu getiriyordu. Yer yer bitkilerin ekildiği kumların arasından askerlere doğru uzanan köyün ana sokağı, kırık dökük parke taşlarıyla son buluyordu.

Yeşil sancaklı binanın yanında dikilen cüppeli bir karşılama heyeti, yanlarında Nayla'nın önden gönderdiği balıkla-konuşan habercisiyle birlikte onları hevesle beklemekteydi. Idaho heyette sekiz adam saydı; hepsi otantik görünen koyu kahverengi Fremen cüppeleri giymişlerdi. Bir tanesinin kukuletasının altında başına yeşil bir bant taktığı seçiliyordu – o Naib olmalıydı, şüphesiz. Bir kenarda çocuklar ellerinde çiçeklerle bekliyordu. Arkaplandaki yan sokaklardan gelişmeleri gözetleyen kara kukuletalı kadınlar görülüyordu. Idaho tüm bu görüntüyü çok iç karartıcı buldu.

"Haydi şu işi bir an önce halledelim," dedi Siona.

Nayla da başıyla onaylayarak yokuştan aşağıya, sokağa inmeye başladı. Siona ile Idaho onu birkaç adım geriden takip ederken, askerler de peşlerinden geldiler; artık susmuşlardı ve merakla etrafa bakınıyorlardı.

Nayla heyete yaklaştığında, başına yeşil bant takmış adam öne çıktı ve eğilerek selam verdi. Yaşlı biri gibi hareket ediyordu, ama Idaho adamın aslında orta yaşlı olduğunu gördü. Yanakları henüz kırışmamıştı, kısa ve kalın burnunda soluma filtrelerine ait tüplerin yarattığı yara izleri yoktu. Hele gözleri! Baharat bağımlılığını gösteren masmavi renkten eser bile yoktu. Bunların gözleri kahverengiydi. Kahverengi gözlü bir Fremen!

"Adım Garun," dedi adam, Nayla gelip tam karşısında durduğunda. "Buranın Naibiyim ve bir Fremen olarak size Tuono'ya hoş geldiniz diyorum."

Nayla hemen arkasında durmuş olan Siona ve Idaho'yu omzunun üzerinden göstererek sordu. "Misafirlerinizin kalacağı yerler hazırlandı mı?"

"Biz Fremenler konukseverliğimizle tanınırız," dedi Garun. "Her şey hazır."

Idaho mekândan yayılan pis kokularını alıyor ve sesleri duyuyordu. Sağındaki sancaklı binanın açık bırakılmış pencerelerine baktı. Atreides sancağının böyle bir yerin tepesinde sallanması hiç hoş değildi. Açık pencerelerden birinin ardında basık tavanlı bir konferans salonu ve salonun diğer ucunda küçük bir platform olduğunu gördü. Sıra sıra sandalyeleri ve döşemeyi kaplayan vişneçürüğü rengi bir halıyı gördü. Burası turistleri eğlendirmekte kullanılan bir tiyatroya benziyordu.

Ayak sesleri duyunca dikkatini yeniden Garun'a çevirdi. Heyetin etrafından dolanıp yaklaşan çocuklar kirli ellerinde tuttukları parlak kırmızı renkli çiçek demetleri uzatıyordu. Çiçekler solmuştu.

Siona'nın üstündeki balıkla-konuşanlar komutanı olduğunu gösteren altın şeritli üniformaya bakan Garun, onunla konuşmayı seçti.

"Fremen ayinlerimize dair bir gösteri sergilememizi ister misiniz?" diye sordu. "Müzik ya da belki dans ister misiniz?"

Nayla çocuklardan birinden aldığı bir çiçek demetini koklayınca hapşırdı.

Bir başka yumurcak gözlerini faltaşı gibi açarak Siona'ya çiçekler uzattı. Siona çocuğa bakmadan çiçeği aldı. Idaho ise kendisine yaklaşan çocuklara eliyle uzak durmalarını işaret etti. Çocuklar duraksayıp ona baktıktan sonra yanından geçip diğer askerlere doğru koştular.

"Onlara birkaç kuruş verirseniz sizi rahatsız etmezler," dedi Idaho'ya, Garun.

Idaho sarsıldı. Fremen çocukları artık böyle mi yetiştiriliyordu?

Dikkatini yeniden Siona'ya yoğunlaştıran Garun, köy hakkında bilgi vermeye başladı. Nayla da dinliyordu.

Idaho sokak boyunca yürüyerek onlardan biraz uzaklaştı. Göz göze geldiği insanların bakışlarını hemen kaçırdıklarını fark etti. Binaların duvarlarındaki yüzeysel süslemeler hiç hoşuna gitme-

mişti, çünkü sefillikleri hiçbir şekilde gizlenememişti. Konferans salonunun açık bir kapısından içeri baktı. Tuono'da hayat zordu besbelli. Solmuş çiçeklerin ve Garun'un sesindeki itaatkârlığın ötesine uzanan bir şeydi bu. Başka bir çağda ve gezegende olsalar, bu köyün sokaklarında eşekler gezinir, giysileri iple bağlanmış köylüler para dilenirdi. Garun'un aslında bir dilenci gibi konuştuğunu da duyuyordu. Bunlar Fremen değildi! Bu zavallı yaratıklar bazı yönlerini benimsedikleri kadim bir yaşam tarzının kıyısında ve sefalet içinde yaşıyordu. Üstelik o kayıp gerçeklikten de giderek daha fazla uzaklaşmaktaydılar. Leto burada ne yaratmıştı böyle? Her şeylerini yitirmiş görünen bu *Müze* Fremenleri yoksul bir hayat sürmekten ve anlamadıkları, hatta doğru dürüst telaffuz bile edemedikleri eski sözcükleri tekrarlamaktan başka şey yapmıyorlardı!

Idaho, Siona'nın yanına döndüğünde Garun'un kahverengi cüppesinin kesimini inceledi. Cüppe fazla kumaş harcanmasın diye dar yapılmıştı ve altında gri bir damıtıcı-giysi görülüyordu. Oysa gerçek bir Fremen üstündeki damıtıcı-giysisini gün ışığına bu şekilde asla maruz bırakmazdı. Idaho heyetteki diğerlerine bakınca onların da cüppelerinin gerekenden dar olduğunu gördü. Hayatlarının bir yansımasıydı bu. Daracık giysiler insana hareket serbestliği vermez, tam tersine onları kısıtlardı. Bu insanlar da serbest değil, kısıtlanmıştı!

İçi tiksintiyle dolan Idaho ani bir hareketle ilerleyip Garun'un cüppesinin önünü sertçe açarak damıtıcı-giysisini inceledi. Tam tahmin ettiği gibiydi! Bu giysi de sahteydi; ne kolları vardı ne de çizme pompaları!

Birkaç adım gerileyen Garun bir elini Idaho'nun hareketiyle ortaya çıkan belindeki bıçağın kabzasına koyarak diklendi. "Baksana! Ne yapıyorsun sen?" diye çıkıştı. "Bir Fremene böyle dokunamazsın!"

"Sen bir Fremen misin ki?" diye sertçe sordu Idaho. "Ben Fremenlerle birlikte yaşadım! Onlarla birlikte Harkonnenlere karşı savaştım! Ve Fremenlerin yanında öldüm! Sense yalnızca sahtekârın tekisin!"

Garun'un bıçak tutan elinin eklemleri bembeyaz kesildi. Siona'ya dönerek sordu: "Kim bu adam?"

"Duncan Idaho," dedi Nayla.

"Gulâm mı?" Garun dönüp Idaho'nun yüzüne baktı. "Senin gibisi buraya hiç gelmemişti."

Idaho birden hayatı pahasına bile olsa burayı temizleme arzusu duydu. Basit insanlar tarafından durmadan tekrarlanan bu sefilce hayat tarzına son vermek istiyordu. *Ben eski bir modelim, evet!* Ama bunlar da Fremen *değildi*.

"Ya bıçağını çek ya da elini," dedi Idaho.

Garun elini hemen bıçağından çekti. "Gerçek bir bıçak değil zaten," dedi. "Yalnızca süs." Sonra kızgın bir ses tonuyla ekledi: "Ama gerçek bıçaklarımız, hatta billurbıçaklarımız bile var! Onları teşhir dolaplarında kilit altında tutuyoruz."

Idaho kendini daha fazla tutamayıp bir kahkaha patlattı. Siona gülümsedi. Ama Nayla düşünceli görünüyordu ve balıkla-konuşan askerleri etraflarını sarmış, olanları izliyordu.

Idaho'nun kahkahası Garun'da tuhaf bir etki yarattı. Adam başını eğip ellerini sıkıca kenetledi; ama Idaho yine de adamın ellerinin titrediğini fark etti. Garun başını sertçe kaldırıp kalın kaşlarının altından ona bakınca, Idaho birden ciddileşti. Sanki korkunç bir çizme adamın egosunu ezivermiş, onu korkutup boyun eğdirmişti. Adamın gözlerinde bir şeyler bekleyen dikkatli bir bakış vardı. Idaho nedense Orange Katolik İncili'nden bir pasajı hatırladı. *Hepimizden çok yaşayıp evreni ele geçirecek olanlar bu uysal insanlar mı?* diye sordu kendine.

Garun boğazını temizleyip konuştu: "Gulâm Duncan Idaho âdetlerimizi ve törenlerimizi görüp, onlar hakkında yorum yapmak ister mi?"

Adamın ağlamaklı sesi Idaho'yu utandırdı ve düşünmeden konuşmasına yol açtı: "Size Fremenler hakkında bildiğim her şeyi öğreteceğim." Nayla'nın kendisine kaşlarını çatmış baktığını fark etti. "Böylece vakit geçirmiş olurum," diye devam etti. "Hem kim bilir? Belki de böylece bazı gerçek Fremen âdetleri bu topraklara geri döner."

"Eski mezhep oyunlarına ihtiyacımız yok!" diye araya girdi Siona. "Bizi kalacağımız yerlere götürün."

Nayla utanç içindeymiş gibi başını öne eğdi ve Siona'ya bakmadan fısıldadı: "Komutanım, size söylemeye cesaret edemediğim bir şey var."

"Biliyorum, bizi bu pis yerde gerekirse zorla tutacaksın," dedi Siona.

"Yo, hayır!" Nayla başını kaldırıp Siona'nın yüzüne baktı. "Zaten nereye gidebilirsiniz ki? Yamaca tırmanamazsınız. Hem zaten hemen arkasında da nehir var. Diğer taraftaysa Sareer uzanıyor. Hayır ... başka bir şey diyecektim." Başını olumsuz bir tavırla iki yana salladı.

"Söyle öyleyse!" dedi Siona öfkeyle.

"Kesin emirler aldım Komutanım ve onlara uymamazlık edemem." Nayla diğer askerlere, sonra tekrar Siona'ya baktı. "Siz ve ... Duncan Idaho aynı odada kalacaksınız."

"Babamın emri mi?"

"Bizzat Tanrı-İmparator'un emri olduğu söylendi Komutanım. Uymak zorundayız."

Siona, Idaho'ya baktı. "Kale'de son konuştuğumuzda yaptığım uyarıyı hatırlıyor musun Duncan?"

"Ellerim benim değil mi? Onlarla ne istersem yaparım," dedi Idaho öfkeyle. "Hem neyi isteyip neyi istemediğimi biliyorsun zaten!"

Siona başıyla onayladıktan sonra Garun'a baktı. "Bu iğrenç yerde nerede kaldığımızın ne önemi var? Haydi bizi odamıza götürün."

Garun, Idaho'yu şaşırtan bir hareket yaptı – başını gulâma çevirip Fremen kukuletasının ardına gizlenerek, ona gizlice göz kırptı ve ardından kirli sokakta önlerine düşüp yürümeye başladı.

Şimdi hükümdarlığıma yönelik en yakın tehdit nedir? Söyleyeyim. Gerçek bir kâhindir; Tanrı'nın huzurunda duran ve nerede durduğunu çok iyi bilen biridir. Kehanet coşkusu cinsel enerjiye benzeyen enerjiler üretir – yaratış dışında hiçbir şeyi önemsemeyen bir enerji. Yaratış eylemleri birbirine benzeyebilir. Her şey kehanet hayaline bağlıdır.

— Çalınmış Günlükler

Küçük Kale'sindeki kulenin yüksek ve korunan balkonunda, arabasını bırakmış bir halde uzanan Leto, Hwi Noree'yle evlenme tarihini ertelemesine yol açan zorunlulukların doğurduğu sabırsızlık hissini bastırmaya çalışıyordu. Gözlerini dikip baktığı güneybatıda, kararan ufkun ardında bir yerlerde bulunan Tuono Köyü'nde Duncan, Siona ve diğerleri altı gündür kalmaktaydı.

Tüm bu gecikmeler benim yüzümden oldu, diye düşündü. *Düğünün yapılacağı mekânı değiştiren benim ve zavallı Moneo da bu yüzden bütün hazırlıkları baştan sona yeniden düzenlemek zorunda kaldı.*

Şimdi de Malky meselesi çıkmıştı başına.

Bu zorunlulukların hiçbiri Moneo'ya açıklanamazdı. *Şenlik* hazırlıklarıyla uğraşamadığı için kaygılanmakta olan Moneo'nun merkez odada dolanıp durduğunu işitiyordu. Moneo hep bir şeylere kaygılanırdı zaten!

Leto güneşin batışını izledi. Az önce patlayan bir fırtına yüzünden soluk turuncu rengine bürünmüş olarak ufukta giderek alçalıyordu. Güneyde, Sareer'in ardında yağmur yağıyordu. Leto başlangıcı ya da bitişi belli değilmiş gibi uzanan bulutların getirdiği yağ-

muru uzun süre sessizce izlemişti. Gri gökte toplanıp yoğunlaşan bulutlardan dökülen yağmur çizgilerini görebiliyordu. Leto davetsizce üzerine çöken anılar tarafından sarmalandığını hissetti. Gömüldüğü bu ruh halinden çıkmakta zorlanıyordu ve kadim bir şiirin dizeleri mırıltılar halinde ağzından öylesine dökülüverdi.

"Bir şey mi dediniz Lordum?" Moneo'nun sesi çok yakından gelmişti. Leto sadece gözlerini çevirince, sadık başyaverinin hazır ve pürdikkat beklediğini gördü.

Leto şiiri Galaç diline çevirdi: "Erik ağacına yuva yapmış bülbül, ama rüzgâr esince ne yapacak?"

"Bir soru mu bu Lordum?"

"Çok eski bir soru. Yanıtı basit. Elbette çiçeklerin arasına sığınacak."

"Anlamadım, Lordum."

"Anlamadığın belli Moneo ve bunu söylemene hiç gerek yok. Bariz şeyleri söylemen canımı sıkıyor."

"Affedersiniz, Lordum."

"Zaten başka ne yapabilirim ki?" Leto başı eğik duran Moneo'nun yüzüne baktı. "Sen ve ben güzel bir tiyatro sergiliyoruz Moneo. En azından bunu yapıyoruz."

Moneo, Leto'nun yüzüne baktı. "Lordum?"

"Dinsel kökenli Baküs festivali ayinleri Yunan tiyatrosunun tohumlarıydı Moneo. Din genellikle tiyatronun yolunu açmıştır. zaman içinde bizi de oyunlaştıracaklar." Leto tekrar dönüp güneybatı ufkuna baktı.

Orada şimdi bulutları bir araya toparlayan bir rüzgâr esiyordu. Leto kumulların üstünde savrulan kumların sesini duyduğunu düşündü; oysa aslında kulenin o yüksekliğinde rüzgârın hafif fısıltısından başka ses duyulmuyordu.

"Bulutlar," diye fısıldadı. "Ay ışığını yeniden yudumlamak, kadim bir denizin kıyısında durup kararan gökyüzümde toplanan incecik bulutları görmek istiyorum. Sırtıma attığım mavili grili pelerinimle birlikte atların kişneyişini duymak istiyorum."

"Lordumun canı sıkkın," dedi Moneo. Sesindeki şefkat Leto'nun içini burktu.

"Geçmişimin ışıldayan gölgeleri," dedi Leto. "Bana asla huzur vermiyorlar. Rahatlamak için günbatımında uzaklardaki bir köyün çanını dinledim, ama çan benim yalnızca buranın sesi ve ruhu olduğumu söyledi."

Konuşurken kuleye karanlık çöktü ve etraflarında ışıklar otomatik olarak yandı. Leto dikkatle dışarıya bakmayı sürdürdü. Bulutların üstünde süzülmeye başlayan İlk Ay'ın incecik bir kıyısını gördü, gezegenin turuncu ışıkları uydunun tüm yuvarlaklığını ortaya çıkarıyordu.

"Lordum, neden buraya geldik?" diye sordu Moneo. "Neden bana da söylemiyorsunuz?"

"Sana sürpriz yapmak istedim," dedi Leto. "Biraz sonra buraya bir Lonca mavnası inecek. Balıkla-konuşanlarım Malky'yi bana getiriyor."

Moneo bir an nefesini tuttu. "Hwi'nin .... amcasını mı? O Malky'yi mi?"

"Bu konuda önceden uyarılmadığın için şaşırdın değil mi?"

Moneo bedeninden soğuk bir ürpertinin geçtiğini hissetti. "Lordum, benden bilgi gizlemek istiyorsanız..."

"Moneo?" dedi Leto yatıştırıcı bir sesle. "Biliyorum ki Malky seni baştan çıkarmak için çok büyük önerilerde..."

"Lordum! Size asla..."

"Bunu elbette biliyorum Moneo." Leto hâlâ aynı yumuşak ses tonuyla konuşuyordu. "Ama bu sürprizin şoku sahip olduğun anıları canlandırdı. Artık senden isteyebileceğim her şeye hazırsın."

"Benden ... ne istiyorsunuz Lor..."

"Belki de Malky'yi ortadan kaldırmak zorunda kalabiliriz. Başımıza bela oldu."

"Ben mi? İsteğiniz benim onu ..."

"Olabilir."

Moneo yutkundu. "Rahibe Ana..."

"Anteac öldü. Bana iyi hizmet etti, ama öldü. Balıkla-konuşanlarım ... Malky'nin gizlendiği *yere* saldırdığında çok büyük bir çatışma çıktı."

"Anteac'ın ölmesi iyi oldu," dedi Moneo.

"Bene Gesseritlere güvenmemeni takdir ediyorum; ama yine de Anteac'ın aramızdan başka bir şekilde ayrılmasını isterdim. O bize sadıktı, Moneo."

"Bir Rahibe Ana..."

"Malky'nin sırrını hem Bene Tleilaxular hem de Lonca istiyordu," dedi Leto. "Bizim Ixlilere karşı harekete geçtiğimizi anladıklarında balıkla-konuşanlarımdan önce davrandılar. Anteac ... yalnızca onları biraz oyalayabildi, ama bu da bize yetti. Balıkla-konuşanlarım orayı ele geçirip..."

"Malky'nin *sırrı* mı dediniz Lordum?"

"Bir şeyin kaybolması da ansızın ortaya çıkması kadar anlamlı olabilir," dedi Leto. "Boşluklar daima incelenmeye değerdir."

"*Boşluklar* sözünden kastınız..."

"Malky ölmemişti! Ölseydi bilirdim zaten. Ortadan kaybolunca nereye gitmişti peki?"

"Sizin görüş alanınızdan ... kayboldu. Demek istediğiniz şey Ixliler..."

"Çok eskiden bana verdikleri bir aleti geliştirdiler. Bu işi yavaşça ve gizlice yaptılar, iç içe bir sürü perdeler ördüler, ama gölgeleri sezdim. Şaşırdım ve hoşuma gitti."

Moneo, Leto'nun sözlerini düşündü. *İçindekini gizleyen alet ... elbette!* Tanrı-İmparator kaydettiği düşüncelerini gizleyen cihazın varlığından defalarca bahsetmişti. Moneo konuşmaya başladı:

"Malky bunun sırrını mı söyleye..."

"Evet! Ama Malky'nin asıl sırrı bu değil. Başka bir sırrı var ki, bilmediğimi sanıyor."

"Başka bir sır mı ... ama Lordum, eğer sizden bile gizlenebiliyorlarsa ..."

"Artık bunu pek çok kişi yapabilir Moneo. Balıkla-konuşanlarım saldırınca her yana kaçtılar. Ix aletinin sırrı çok uzaklara yayılıyor."

Moneo'nun gözleri panikle faltaşı gibi açıldı. "Lordum, eğer birileri..."

"Akıllı davranmayı öğrenmişlerse arkalarında takip etmemiz için iz bırakmayacaklardır," dedi Leto. "Söylesene Moneo, Nayla, Duncan hakkında ne diyor? Artık doğrudan sana rapor vermek canını sıkıyor mu?"

"Lordum nasıl emrederse ..." dedi Moneo ve boğazını temizledi. Tanrı-İmparator'un ansızın konuyu değiştirip Duncan ve Nayla'dan bahsetmeye başlamasına bir anlam verememişti.

"Evet, tabii," dedi Leto. "Nayla vereceğim bütün emirlere itaat edecektir. Duncan hakkında ne diyor peki?"

"Duncan, Siona'yla çiftleşmeye çalışmamış, eğer sorduğunuz buysa..."

"Duncan kukla Naibim Garun ve diğer Müze Fremenleriyle neler yapıyormuş?"

"Onlara eski âdetleri, Harkonnenlerle yapılan savaşları ve burada Arrakis'teki ilk Atreidesleri anlatıyor."

"Dune'daki!"

"Dune, evet."

"Artık Dune olmadığı için Fremen de yok," dedi Leto. "Mesajımı Nayla'ya ilettin mi?"

"Lordum, zaten tehlikedesiniz. Neden başınıza dert açıyorsunuz?"

"Mesajımı ilettin mi?"

"Tuono'ya bir ulak gönderdim, ama onu hâlâ geri çağırabilirim."

"Çağırmayacaksın!"

"Ama Lordum..."

"Nayla'ya ne diyecek?"

"Şey ... Nayla'ya kızımın vereceği her emre itaat etmeye devam etmesini söyleyecek ... ama Lordum! Bu çok tehlikeli!"

"Tehlikeli mi? Nayla bir balıkla-konuşandır. Emirlerime uyacak."

"Ama Siona ... Lordum, korkarım kızım size tüm kalbiyle bağlı değil. Ve Nayla da..."

"Nayla emirlerime harfiyen uymalı."

"Lordum, düğününüzü başka yerde yapalım."

"Hayır!"

"Lordum, kehanet hayallerinde ne gördüğünüzü biliyorum ..."

"Altın Yol sürüyor Moneo. Bunu sen de benim kadar iyi biliyorsun."

Moneo iç geçirdi. "Sonsuzluk sizindir Lordum. Emirlerinizi sorgulamı..." Birden sustu. Korkunç bir gümbürtü kuleyi sarsmaya başlamıştı ve ses giderek yaklaşıyordu.

İkisi de sesin geldiği yöne döndüler – güneyde, bir kilometre kadar ötede çöle mavi ve turuncu ışıklar saçan bir cisim indi.

"Ahhh, konuğum geldi," dedi Leto. "Seni arabamla birlikte yollayacağım, Moneo. Oraya git ve yanına sadece Malky'yi alıp gel. Lonca görevlilerine böylece gözüme girdiklerini ve onları bağışladığımı söyle; sonra da gönder."

"Sizin ... emredersiniz Lordum. Ama eğer o aletin sırrını öğrenmişlerse..."

"Onlar benim amacıma hizmet ediyorlar Moneo. Sen de aynı şeyi yap. Malky'yi bana getir."

Moneo itaat ederek odanın diğer ucunda, gölgelerin arasında bekleyen arabaya doğru yürüdü. Arabaya bindiğinde duvarda bir kapı açıldı ve gecenin içine doğru bir iniş pisti uzandı. Araba pistin üzerinden geçip sessizce havalandı ve çölde Küçük Kale'nin minyatür bir kopyası gibi duran Lonca mavnasına doğru tüy gibi süzülerek alçaldı.

Leto ön bölütlerini hafifçe kaldırarak balkondan onu izledi. Keskin gözleri ve ay ışığı sayesinde, arabadaki beyaz giysili Moneo'nun hareketlerini rahatlıkla seçebiliyordu. Gemiden çıkan uzun bacaklı Lonca hizmetkârları, bir sedyeyi arabaya taşıdıktan sonra Moneo'yla biraz konuştular. Dönüp gittiklerinde, Leto arabasının üstünü kapattı ve o yarım küre şeklindeki kapağın ay ışığını yansıttığını gördü. Zihinsel bir emir göndererek arabasını iniş pistine geri çağırdı. Leto arabasını odaya sokup girişi kapatırken, Lonca mavnası da gümbürdeyerek havalanmaya başladı. Leto arabasının kapağını açtı. Sedyeye doğru yuvarlanarak ilerlerken altında kumlar gıcırdıyordu ve ön bölütlerini kaldırarak baktı. Sedyede uyur

gibi görünen Malky yatıyordu. Gri renkli geniş ve elastik kayışlarla bağlanmış olan adamın koyu gri saçının altındaki yüzü neredeyse kül rengiydi.

Amma yaşlanmış, diye düşündü Leto.

Moneo arabadan indi ve dönüp sedyede yatan Malky'ye baktı. "O yaralanmış, Lordum. Yanıma bir doktor vermek istediler..."

"Bir casus vermek istediler."

Leto, Malky'yi inceledi – esmer ve buruşuk tenini, çökük yanaklarını, oval yüzüyle büyük bir tezat oluşturan sivri burnunu. Kalın kaşları neredeyse bembeyaz olmuştu. Testosteron seviyesinin yüksekliği olmasa ... evet.

Malky'nin gözleri açıldı. Geyik gözünü andıran o kahverengi gözlerde böylesine habis bir ifade görmek nasıl da afallatıcıydı! Malky hafifçe gülümsedi.

"Lord Leto" diye boğuk bir sesle fısıldadı. Gözlerini sağa çevirip başyavere baktı. "Ve Moneo. Kusura bakmayın, kalkamıyorum."

"Canın acıyor mu?" diye sordu Leto.

"Bazen." Malky odayı inceledi. "*Huriler* nerede?"

"Korkarım ki seni o zevkten mahrum bırakacağım Malky."

"Ne yapalım. Zaten kendimi pek de onları tatmin edecek halde hissetmiyorum. Bu arada üstüme saldıkların huri değildi Leto."

"Onlar bana itaat eden profesyonellerdi," dedi Leto.

"Kahrolası avcılardı!"

"Asıl avcı Anteac'tı. Balıkla-konuşanlarımsa yalnızca temizlik ekibiydi."

Moneo bir Malky'ye bir Leto'ya bakıp duruyordu. Bu konuşmada kaygı verici göndermeler vardı. Malky'nin sesi boğuk, ama sanki ciddiyetsizdi ... Ama o hep böyle konuşurdu zaten. Tehlikeli bir adamdı!

"Sen gelmeden önce, Moneo'yla sonsuzluğu tartışıyorduk," dedi Leto.

"Zavallı Moneo," dedi Malky.

Leto gülümsedi. "Hatırlıyor musun Malky? Bir keresinde sana

sonsuzluğu göstermemi istemiştin."

"Sen de sonsuzluğun gösterilemeyeceğini söylemiştin." Malky, Moneo'ya baktı. "Leto paradokslarla oynamayı sever. Bilmediği kelime oyunu yoktur."

Moneo içinde yükselen öfke dalgasını bastırdı. Bu konuşmanın dışında kaldığını hissediyordu; sanki iki üstün varlık onunla eğlenmekteydiler. Malky ile Tanrı-İmparator, ortak geçmişlerindeki tatlı anıları paylaşan iki eski dost gibiydiler.

"Moneo beni sonsuzluğun tek sahibi olmakla suçluyor," dedi Leto. "Sonsuzluğa benim kadar kendisinin de sahip olduğuna inanmayı reddediyor."

Malky gözlerini dikerek Leto'ya baktı. "Görüyor musun Moneo? Bak nasıl da kelimelerle oynuyor."

"Yeğenin Hwi Noree'den bahsetsene biraz," dedi Leto.

"Duyduklarım doğru mu Leto? Nazik Hwi'yle evleniyormuşsun?"

"Evet."

Malky kıkırdayıp ardından acıyla yüzünü buruşturdu. "Beni fena yaraladılar Leto," diye fısıldadı. "Söylesene, ihtiyar solucan..."

Moneo hafif bir hayret nidası attı.

Malky acısının dinmesini bir an bekledikten sonra devam etti: "Söylesene ihtiyar solucan, şu korkunç gövdenin altında korkunç bir penis mi gizli yoksa? Sevgili Hwi'nin dudağını nasıl da uçuklatırsın!"

"Sana bu konudaki gerçeği çok eskiden söylemiştim," dedi Leto.

"Kimse gerçeği söylemez," dedi Malky.

"Sen çoğunlukla bana gerçeği söylerdin," dedi Leto. "Farkında olmasan da."

"Çünkü sen hepimizden zekisin."

"Bana Hwi'den bahsedecek misin?"

"Söyleyeceklerimi zaten bildiğini düşünüyorum."

"Senden duymak istiyorum," dedi Leto. "Tleilaxulardan yardım aldın mı?"

"Bize sadece bilgi verdiler o kadar. Diğer her şeyi kendi başımıza yaptık."

"Bunun Tleilaxu işi olmadığını ben de tahmin etmiştim."

Moneo merakını daha fazla dizginleyemedi. "Lordum, neden Hwi'den ve Tleilaxulardan bahsediyorsunuz? Neler olu..."

"Bak şimdi, eski dostum Moneo," dedi Malky, gözlerini başyavere çevirerek. "Bilmez misin ki..."

"Dostun değilim! Asla olmadım!" dedi Moneo öfkeyle.

"*Huriler* arasındaki arkadaşım diyelim öyleyse," dedi Malky.

"Lordum," dedi Moneo, Leto'ya dönerek. "Neden..."

"Şşşt Moneo," dedi Leto. "Eski arkadaşını yormayalım. Ondan öğreneceğim şeyler var."

"Leto, Moneo'nun dizginleri elinden almaya neden hiç kalkışmadığını merak ettin mi hiç?" diye sordu Malky.

"*Neyi* alacakmışım?" diye sordu Moneo.

"Leto'nun kullandığı eski sözcüklerinden biri işte," dedi Malky. "Dizgin. Düzmeyi çağrıştırıyor. Neden imparatorluğunun adını değiştirmiyorsun Leto? Büyük Dizgin!"

Leto elini kaldırıp Moneo'yu susturdu. "Bana Hwi'den bahsedecek misin Malky?"

"Vücudumdan birkaç minik hücre alındı," dedi Malky. "Sonra özenle büyütülüp eğitildi. Eski dostun Malky'nin tamamen zıttı bir yaratık çıktı ortaya. Bütün bunları yok-odada gerçekleştirdik, ki oradayken bizi göremiyordun!"

"Ama bir şey kaybolduğunda fark ediyorum," dedi Leto.

"Yok-oda mı?" dedi Moneo. Malky'nin sözlerinin önemini kavramaya başlamıştı. "Sen mi? Sen ve Hwi..."

"Gölgelerde gördüğüm şekil buydu," dedi Leto.

Moneo, Leto'nun yüzüne baktı. "Lordum, düğünü iptal ettireceğim. Bunun..."

"Böyle bir şey yapmayacaksın!"

"Ama Lordum, eğer Hwi ile Malky..."

"Moneo," dedi Malky boğuk bir sesle. "Lordunun emirlerine uymalısın!"

O alaycı ses tonu! Moneo, Malky'ye öfkeyle baktı.

"Malky'nin tamamen zıttı," dedi Leto. "Öyle dedi, duymadın mı?"

"Bundan iyisi can sağlığı," dedi Malky.

"Ama Lordum, artık gerçeği bildiğinize göre..."

"Moneo," dedi Leto, "canımı sıkmaya başlıyorsun."

Moneo sustu.

"Aferin," dedi Leto. "Biliyor musun Moneo, onbinlerce yıl önce, ben başka bir insanken, bir hata yapmıştım."

"Ne? Sen hata yapabilir misin ki?" dedi Malky alayla.

Leto gülümsedi. "Hatamı güzel sözlerle ifade etmem onu perçinlemişti."

"Seni laf ebesi seni," diye takıldı Malky.

"Kesinlikle! Şöyle demiştim: 'Şimdiki zaman dikkat dağıtır; gelecekse bir rüyadır ve hayatın anlamını yalnızca hafıza çözebilir.' Güzel konuşmuşum, değil mi Malky?"

"Şahane konuşmuşsun, ihtiyar solucan."

Moneo eliyle ağzını kapadı.

"Oysa salakça bir yalan söylüyordum," dedi Leto. "Bunu biliyordum, ama sözlerimin *güzelliğine* kapılmıştım. Oysa hafıza anlam filan çözemez. Ruh acı çekmeden, ki bu kelimelere sığmayan bir deneyimdir, herhangi bir anlama ulaşmak mümkün değildir."

"Kahrolası balıkla-konuşanlarının bana çektirdiği acının anlamını göremiyorum ama," dedi Malky.

"Acı çektiğin falan yok," dedi Leto.

"Vücudum öyle demiyor ama..."

"O sadece fiziksel acı," dedi Leto. "Yakında geçecek."

"Asıl acıyı ne zaman çekeceğim peki?" diye sordu Malky.

"Belki daha sonra."

Leto ön bölütlerini esneterek Malky'den uzaklaştı ve yüzünü Moneo'ya çevirdi. "Sahiden Altın Yol'un hizmetinde misin Moneo?"

"Ahhh, Altın Yol," dedi Malky alayla.

"Öyle olduğumu biliyorsunuz Lordum," dedi Moneo.

"Öyleyse burada öğrendiklerini kimseye söylemeyeceğine söz ver," dedi Leto. "Ne sözle ne de işaretle anlatacaksın."

"Söz veriyorum Lordum."

"Söz veriyor Lordum," dedi Malky alayla.

Leto minik ellerinden birini kaldırıp, yattığı yerden kendisine bakan Malky'yi gösterdi. "Malky'yi eskiden takdir ettiğim için ve ... başka pek çok sebepten dolayı öldüremem. Bunu senden de isteyemem ... ama yine de ortadan kaldırılmalı."

"Vay be, ne zekisin!" dedi Malky.

"Lordum, odanın öbür ucunda biraz beklerseniz," dedi Moneo. "Belki döndüğünüzde Malky sorunu da halledilmiş olur."

"Yapacak," dedi Malky boğuk bir sesle. "Yeryüzü tanrıları adına! Cidden yapacak."

Leto odanın diğer ucuna gidip duvardaki kavis şeklinde ince bir çizgiye baktı. Zihinsel bir emir verse, orası açılıp dışarıdaki geceyi sergilerdi. Öylesine yüksekteydi ki, iniş pistinden kendini aşağı atsa o bile ölebilirdi. Ama kulesinin altındaki kumda su yoktu. Ayrıca böyle bir şeyi düşünmekle bile Altın Yol'un kaybolur gibi olmasına yol açmıştı.

"Leto!" diye seslendi Malky arkasından.

Leto döşemedeki kumların ezildiğini duydu.

Malky yine seslendi: "En büyük usta sensin Leto! Evrende senin kadar kötü hiç kim..."

Birden sesi kesildi. *Boğazı kesildi,* diye düşündü Leto. *Evet, Moneo bu işi iyi beceriyor.* Balkonun şeffaf kalkanının açıldığını ve bir gövdenin sürüklendiğini işitti. Sonrası ... sessizlik.

Moneo'nun cesedi kuma gömmesi gerekecek, diye düşündü Leto. *Henüz gelip kanıtı yiyebilecek solucanlar yok.* Leto dönüp odaya baktı. Moneo balkonun parmaklığına yaslanmış, aşağı bakıyordu ... aşağı ... aşağı ...

Senin için dua edemem Malky, diye düşündü Leto. *Senin için de edemem Moneo. Evrendeki tek dinsel bilinç benim galiba, çünkü öyle yalnızım ki ... dua bile edemem.*

Tarihin akışını, çalkantılarını ve liderlerin bu güçler içindeki hareket tarzını anlamadan tarihi anlayamazsınız. Bir lider sahip olduğu liderliğini mümkün kılan koşulları korumaya çalışır. Bu yüzden de yabancı *kavramına ihtiyacı vardır. Sizi uyarıyorum, ki kariyerimi özenle inceleyin. Ben* hem *lider,* hem *yabancıyım. benim yalnızca Devlet de olan bir Kilise yarattığım gibi bir yanılgıya düşmeyin. Çünkü bu benim liderlik görevimdi ve tarihte örnek alabileceğim pek çok model vardı. Yabancı olarak rolümü anlamak için, çağımın sanat eserlerine bakın. Sanat barbarcadır. En gözde şiir tarzı? Epiktir. Popüler dramatik ideal? Kahramanlıktır. Dansları? Coşkulu ve vahşicedir. Moneo bunu tehlikeli bulmakta kendince haklı. Ne de olsa hayal gücünü körüklüyor. İnsanların onlardan neyi esirgediğimi görmelerine yol açıyor. Onlardan neyi mi esirgedim? Tarihe katılma hakkını.*

— Çalınmış Günlükler

Portatif yatağında gözü kapalı uzanmakta olan Idaho, diğer yatağa ağır bir şeyin düştüğünü işitince doğrulup oturdu. Odanın tek penceresinden keskin bir açıyla giren ikindi ışığı, döşemenin beyaz parkelerinden sarı duvarlara yansıyordu. Siona'nın içeri girip portatif yatağına uzandığını ve sürekli yanında taşıdığı yeşil renkli dokuma çantasındaki kitaplardan birini okuduğunu gördü.

Bunlar ne kitabı? diye merak etti Idaho.

Ayaklarını yere basıp odaya bakındı. Bu yüksek tavanlı, geniş *kutunun* Fremen evleriyle uzaktan yakından ilgisi yoktu. İki portatif yatağın arasında yerel bir tür plastikten yapılma koyu kahverengi, geniş bir masa duruyordu. Odanın iki kapısı vardı; biri doğrudan bahçeye açılıyordu. Diğerinin ardındaysa soluk mavi fa-

yanslı lüks bir açık hava banyosu vardı. Banyo pek çok işlevsel özelliğinin yanı sıra bir küvete ve duşa sahipti, ki her biri en az ikişer metre yer kaplamaktaydı. Zevk düşkünlerine özgü bu mekânın kapısı açıktı. Idaho küvetten taşan suyun sesini duyuyordu. Siona suyu fazlasıyla harcamaktan hoşlanıyordu nedense.

Kadim Dune günlerinde Idaho'nun Naibi olan Stilgar bu odayı görse nasıl öfkelenirdi. "Ayıp!" derdi. "Sapıklık! Zayıflık!" Stilgar gerçek bir Fremen siyeciyle mukayese edilen bu köyü görseydi ağız dolusu küfürler yağdırırdı.

Bir hışırtı duyduğunda Siona'nın kitabın bir sayfasını daha çevirdiğini anladı. Üstüne incecik, beyaz bir cüppe giymiş, başının altına iki yastık yerleştirilip öylece uzanmış ve cüppe vücudunun ıslak yerlerine yapışmıştı.

Idaho başını iki yana salladı. O sayfalarda Siona'nın ilgisini böylesine çeken ne vardı ki? Tuono'ya geldiklerinden beri durmaksızın tekrar tekrar okuyordu. Ciltler inceydi, ama sayıları çoktu ve simsiyah kapaklarının üstünde yalnızca rakamlar vardı. Idaho birinde *dokuz* yazdığını görmüştü.

Ayağa kalkıp pencereye gitti. Uzakta yaşlı bir adam çiçek diplerini çapalamaktaydı. Bahçenin üç tarafı binalarla çevriliydi. Çiçeklerin tomurcukları kocamandı – dışları kırmızıydı, ama açıldığında içlerinin beyaz olduğu görülüyordu. Yaşlı adamın gri saçı diziler halinde uzanan goncalar ve beyaz çiçeklerin arasında dalgalanan bir çiçekti sanki. Idaho'nun burnuna çürümüş yaprak, yeni çapalanıp alt üst edilmiş toprakla karışık çiçek kokuları geldi.

Açık havada çiçeklerle ilgilenen bir Fremen ha!

Siona okuduklarından hiç bahsetmiyordu. *Benimle oyun oynuyor*, diye düşündü Idaho. *Sormamı istiyor.*

Hwi'yi düşünmemeye çalıştı. Çünkü onu düşündüğünde öfkeleniyordu. Fremenlerin bu yoğun hisse ne ad verdiklerini hatırladı: *Kanawa*, kıskançlığın demir halkası. *Hwi nerede acaba? Şu anda ne yapıyor?*

Bahçe kapısı çalınmadan açıldı ve içeri Garun'un yardımcılarından biri olan Teishar girdi. Teishar'ın solgun, kırışık ve esmer bir yüzü vardı. Çöküк gözlerinin akları sararmıştı. Üstünde kahve-

rengi bir cüppe vardı. Saçları çürümeye terk edilmiş otlara benziyordu. Karanlık ve kötü bir ruh gibi görünen, aşırı çirkin bir adamdı. Teishar kapıyı kapatıp onlara baktı.

Siona'nın sesi Idaho'nun arka tarafından yükseldi: "Ne var?"

Idaho, Teishar'ın tuhaf bir şekilde heyecanlı olduğunu fark etti. Adam titriyordu.

"Tanrı-İmparator..." Boğazını temizledi ve tekrar başladı. "Tanrı-İmparator, Tuono'ya geliyor!"

Siona yattığı yerde doğrulup oturdu ve beyaz cüppesinin eteğini dizlerinin altına çekti. Idaho dönüp ona, sonra tekrar Teishar'a baktı.

"Burada evlenecek, Tuono'da!" dedi Teishar. "Kadim Fremen düğünüyle! Tanrı-İmparator ile nişanlısı Tuono'ya geliyorlar!"

Kanawanın pençesinde kıvranan Idaho adama öfkeyle bakarken yumruklarını sıktı. Teishar hafifçe başını salladıktan sonra dönüp kapıyı sertçe çekerek çıktı.

"Sana bir şey okuyayım Duncan," dedi Siona.

Idaho, Siona'nın ne dediğini bir an için anlamadı. Sonra yumruklarını gevşetmeden dönüp ona baktı. Siona yatağının kenarında, kucağında bir kitapla oturuyordu ve Duncan'ın bakışını onay şeklinde algıladı.

"Bazıları" diye okudu, "yaptığınız işe deha unsurunu ekleyebilmeniz için ilk önce bir parça pis iş ekleyerek uzlaşmayı sağlamanız gerektiğine inanır," diye okudu. "Emellerinizi gerçekleştirmek için *kutsal sığınaklarınızdan* çıktığınız andan itibaren uzlaşmanın başlayacağını söylerler. Moneo benim bu konudaki çözümümün ise *kutsal sığınağımda* kalıp, pis işlerimi yapmaya başkalarını göndermem olduğunu söylüyor."

Başını kaldırıp Idaho'ya baktı. "Tanrı-İmparator – bunlar onun sözleri."

Idaho yumruklarını gevşetti. Siona'nın dikkatini dağıtması iyi olmuştu. Ayrıca sonunda sessizliğini bozmuş olması ilginçti.

"Ne kitabı o?" diye sordu.

Siona arkadaşlarıyla birlikte Kale'nin planlarını ve Leto'nun günlüklerinin kopyalarını çalışlarını kısaca anlattı.

"Ama sen bunları biliyorsundur tabii," dedi. "Babamın dediğine göre casuslar bizi önceden ihbar etmiş."

Idaho, Siona'nın ağlamaklı olduğunu gördü. "Kurtlar dokuz arkadaşını mı öldürdü?"

Siona başını sallayarak onayladı.

"Ne berbat bir komutanmışsın!" dedi Idaho.

Siona kızacak oldu, ama Idaho lafı ağzına tıkadı. "Günlükleri sizin için kim çevirdi?"

"Bu Ix'ten geldi. Ama dediklerine göre şifreli dili Lonca çözmüş."

"Tanrı-İmparatorumuzun şahsi çıkarlarını gözettiğini zaten biliyoruz," dedi Idaho. "Başka bir şey yazmıyor mu?"

"Al kendin oku." Siona yatağın yanındaki çantasını karıştırıp içinden çevirinin ilk cildini çıkararak Idaho'nun yatağına attı. Idaho yatağına dönerken Siona sordu: "Ne demek berbat bir komutanmışım?"

"Dokuz adamını boşu boşuna öldürtmüşsün."

"Sersem!" Siona başını öfkeyle salladı. "O kurtları hiç görmedin galiba!"

Idaho kitabı eline alınca ağır olduğunu fark etti ve kristal kâğıdına basıldığını anladı. "Kurtlara karşı silahlanmalıydınız," dedi, sayfaları açarken.

"Ne silahı? Elimizdeki silahlar hiçbir işe yaramazdı."

"Lazer silahları?" dedi Idaho bir sayfayı çevirirken.

"Arrakis'te bir lazer silahına elini bile sürsen Solucan hemen öğrenir!"

Leto bir sayfayı daha çevirdi. "Ama arkadaşların lazer silahları buldu sonunda."

"Bak başlarına ne geldi ama!"

"Zehir bulabilirdiniz," dedi Idaho, bir satır okuduktan sonra.

Siona yutkundu.

Idaho başını kaldırıp ona baktı. "Sonradan kurtları zehirlediniz zaten, değil mi?"

Kadının sesi yalnızca bir fısıltı halinde çıktı: "Evet."

"Öyleyse neden baştan yapmadınız?"

"Biz ... şey ... işe yarar mı bilmiyorduk."

"Ama denemeliydin," dedi Idaho. Kitaba döndü. "Berbat komutan."

"Leto çok karmaşıktır!" dedi Siona.

Idaho kitaptan bir pasaj okuduktan sonra Siona'ya baktı. "Bu dediğin şey onu pek de tanımlamıyor. Sen bunların hepsini okudun mu?"

"Her kelimesini! Bazılarını defalarca."

Idaho açık sayfaya bakıp yüksek sesle okudu: "Niyetlendiğim şeyi yarattım – İmparatorluğumda güçlü bir ruhsal gerilim yarattım. Ama bunu pek az kişi hissedebiliyor. Peki bu durumu hangi enerjileri kullanarak başardım? Ben o kadar güçlü değilim. Ben sadece bireysel refahı kontrol etme gücüne sahibim o kadar. Yaptığım her şeyin özeti bu. Öyleyse neden insanlar benimle başka sebeplerden dolayı görüşmek istiyorlar? Bana ulaşmak uğruna mutlak ölümü göze almalarının sebebi ne? Azizlik mertebesine mi ulaşmak istiyorlar? *Böylece* Tanrı'nın gözüyle görebileceklerini mi sanıyorlar?"

"İnsanlara hiç inancı yok," dedi Siona ağlamaklı bir sesle.

"Seni nasıl sınadı?" diye sordu Idaho.

"Bana bir ... bana Altın Yol'unu gösterdi."

"Böyle kaçamak..."

"Ciddiyim Duncan." Siona ona baktı. Gözleri dolu doluydu. "Bu *Tanrı* İmparatorumuz için bir sebep olsa da onun dönüştüğü şeyin nedeni bu olamaz!"

Idaho derin bir soluk alıp konuştu: "Atreidesler ne hale geldi!"

"Solucan ölmeli!" dedi Siona.

"Ne zaman geliyor acaba?" dedi Idaho.

"Garun'un fare kılıklı arkadaşı söylemedi."

"Soralım," dedi Idaho.

"Silahımız yok," dedi Siona.

"Nayla'nın bir lazer silahı var. Bizim de bıçaklarımız ... ve ipi-

miz. Garun'un depolarından birinde halatlar gördüm."

"Solucan'a karşı ne işe yarar?" diye sordu Siona. "Nayla'nın lazer silahı bile işe yaramaz biliyorsun."

"Arabasına da işlemez mi?" diye sordu Idaho.

"Nayla'ya güvenmiyorum," dedi Siona.

"Sana itaat etmiyor mu?"

"Evet, ama ..."

"Adım adım ilerleyelim," dedi Idaho. "Nayla'ya sor bakalım, lazer silahını Solucan'ın arabasına karşı kullanır mı."

"Ya hayır derse?"

"Öldür onu."

Siona ayağa kalkıp kitabını bir kenara attı.

"Solucan Tuono'ya nasıl gelecek acaba?" diye sordu Idaho. "Sıradan bir toptere sığmayacak kadar büyük ve ağır."

"Garun söyler," dedi Siona. "Ama bence her zamanki seyahat yöntemiyle gelecek." Sareer'in sınırını teşkil eden Yamaç'ı gizleyen tavana baktı. "Bence maiyetiyle birlikte Kraliyet Yolu'ndan geldikten sonra, süspansör kullanarak buraya inecektir." Idaho'ya baktı. "Garun hakkında ne düşünüyorsun?"

"Tuhaf bir adam," dedi Idaho. "Gerçek bir Fremen olmayı çok istiyor, ama benim zamanımdaki Fremenlere hiç benzemediğini de biliyor."

"Senin zamanındaki Fremenler nasıldı Duncan?"

"Bir atasözleri vardı," dedi Idaho. "Onları çok iyi anlatıyor: Birlikte ölmek istemeyeceğin biriyle asla arkadaş olma."

"Bunu Garun'a söyledin mi?"

"Evet."

"Ne dedi peki?"

"Benden başka böyle bir insanla karşılaşmadığını söyledi."

"Garun hepimizden akıllı olabilir," dedi Siona.

Gücün insani başarıların en geçicisi olduğunu mu düşünüyorsunuz? İstisnalara ne diyeceksiniz peki? Uzun zamandır varlıklarını sürdürmeyi başaran hanedanlar var, bazı çok güçlü dinsel bürokrasilerin sürüp gittiği de bilinir. İnanç ile güç arasındaki ilişkiyi düşünsenize. Bunlar birbirlerine bağlı oldukları halde, ayrı tutulabilirler mi? Bene Gesseritler binlerce yıldır inancın sadık duvarları ardında güven içinde saklanıyorlar. Ama güçleri nereye gitti?

— Çalınmış Günlükler

"Lordum, keşke bana biraz daha vakit verseydiniz," dedi Moneo huysuz bir sesle.

Öğle vaktinin kısa gölgelerinde ve Kale'nin dışında duruyordu. Leto ise tam karşısındaki İmparator Arabası'nda uzanmıştı ve aracın kabarcık şeklindeki üst kapağı açıktı. Leto'nun yüzünün hemen yanında ve arabaya yeni eklenmiş koltuğunda oturan Hwi Noree vardı. Birlikte civarı gezmişlerdi. Hwi etraflarındaki giderek artan koşuşturmaları meraklı gözlerle seyrediyor gibiydi.

Ne kadar sakin, diye düşündü Moneo. Malky'den Hwi hakkında öğrendiklerini hatırlayınca içi ürperdi. Tanrı-İmparator haklıydı. Hwi sahiden de göründüğü gibiydi – son derece tatlı ve duyarlı bir insan. *Benimle gerçekten çiftleşecek miydi acaba?* diye merak etti.

Çevrelerindeki diğer hareketlenmeler yüzünden dikkatini kadının üzerinden ayırdı. Leto arabanın süspansörlerini çalıştırıp Hwi'yle birlikte Kale'nin etrafını gezerlerken, Kale'nin önünde de saray maiyeti ve balıkla-konuşanlardan oluşan büyük bir kalaba-

lık toplanmıştı. Saray mensuplarının büründüğü birbirinden şık giysilerinin baskın renkleri parlak kırmızı ve altın sarısıydı. Balıkla-konuşanlarsa sadece şeritlerinin ve atmaca armalarının renklerindeki farklılıklarla birbirlerinden ayrılan, koyu mavi renkli en güzel üniformalarını kuşanmışlardı. Arkalarında süspansörlü kızakların üstünde duran bir yük kervanı bekliyordu. Tozlu havayı kalabalığın heyecanlı sesleri ve kokuları dolduruyordu. Gideceksleri yeri öğrendiklerinde saray mensuplarının çoğunun canı sıkılmıştı. Bazıları hemen kendilerine çadırlar ve barınaklar satın almışlardı. Bunlar ve diğer eşyalar önden gönderilmişti ve Tuono'nun biraz ötesindeki kumların üstünde yığınlar halinde bekliyorlardı. Balıkla-konuşanların da pek eğlenir gibi bir halleri yoktu. Lazer silahı taşıyamayacakları söylendiğinde bağıra çağıra itiraz etmişlerdi.

"*Birazcık* daha zaman istiyorum, Lordum," dedi Moneo. "Henüz bilmediğim..."

"Çoğu problemin en iyi çözümü zamandır," dedi Leto. "Ama zamana da pek fazla güvenmemeli. Yeterince geciktik ve daha fazlasını istemiyorum."

"Oraya ulaşmamız bile üç gün sürecek," diye sızlandı Moneo.

Leto yolculuğu düşündü – tam yüz seksen kilometreyi hızla yürüyerek kat edeceklerdi. Evet. Üç gün sürecekti.

"Konaklamalarımız için gerekli her türlü tedbiri aldığına eminim," dedi Leto. "Mesela oluşacak kas krampları için bol miktarda sıcak su gerekecek."

"Yolculuğumuz oldukça rahat geçecek," dedi Moneo. "Ama böyle bir zamanda Kale'den ayrılmamız hoşuma gitmiyor! Sebebini biliyorsunuz!"

"Yanımızda haberleşme cihazları ve güvenilir adamlarımız olacak. Hem Lonca'ya hadlerini bildirdik. Artık biraz daha sakin ol, Moneo."

"Düğünü Kale'de yapabiliriz!"

Leto yanıt olarak arabasının kabarcık şeklindeki kapağını kapatıp Hwi'yle baş başa kalmayı seçti.

"Bir tehlike mi var Leto?" diye sordu Hwi.

"Tehlike her zaman vardır."

Moneo iç geçirerek döndü ve Sareer'in etrafından sağa kıvrılana dek güney yokuşunda dümdüz uzanan İmparatorluk Yolu'na doğru yürüdü. Leto arabasını çalıştırıp başyaverinin peşinden giderken, askerlerinin de arkadan geldiğini işitti.

"Hepsi geliyor mu?" diye sordu Leto.

Hwi dönüp arkaya baktı. "Evet." Leto'ya döndü. "Moneo neden böyle sorun çıkarıyordu?"

"Moneo ayağına kadar gelen fırsatı teptiğini yeni anladı."

"Küçük Kale'den döndüğünüzden beri Moneo çok üzgün ve düşünceli görünüyor. Hiç eskisi gibi değil."

"O bir Atreides, sevgilim. Ve sen de Atreidesleri memnun etmek için tasarlandın."

"Hayır, ondan değil. Öyle olsaydı bilirdim."

"Pekâlâ ... bence Moneo ölümün gerçekliğini daha yeni kavradı."

"Moneo'yla Küçük Kale'deyken neler yapıyorsunuz?" diye sordu Hwi.

"Kendimi orada başka hiçbir yerde olmadığım kadar yalnız hissediyorum."

"Bana kaçamak yanıtlar verdiğini düşünüyorum."

"Hayır, sevgilim. Moneo için kaygılanmanı anlıyor ve ben de kaygılanıyorum. Ama şimdi ne söylersem söyleyeyim ona yardımcı olamam. Moneo kapana kısıldı. Şimdiki zamanda yaşamanın zor, gelecekte yaşamanın anlamsız, geçmişte yaşamanınsa imkânsız olduğunu anladı."

"Bence onu kapana kıstıran sensin Leto."

"Ama kendi başına kurtulmalı."

"Neden sen kurtarmıyorsun?"

"Çünkü özgürlüğünün anahtarının benim anılarım olduğunu düşünüyor. Geleceğimizi geçmişimize göre şekillendirdiğimi sanıyor."

"Öyle değil mi Leto?"

"Hayır, sevgili Hwi'm."

"Nasıl peki?"

"Çoğu insan güzel bir gelecek için idealize edilmiş bir geçmişe bakmak gerektiğini sanır. Oysa böyle bir geçmiş hiç var olmamıştır."

"Ve sen bunu elbette içindekilerin anıları sayesinde biliyorsun."

Leto deri katmanlarının çevrelediği yüzünü çevirip Hwi'ye baktı; inceleyerek ... ve hatırlayarak. İçindeki kalabalığın yardımıyla ve genetik özelliklerine bakarak, hayalinde Hwi'nin bir kopyasını oluşturabiliyordu, ama bu karşısındaki kanlı canlı Hwi'yi görmek gibi değildi. Mesele de buydu elbette. İçindeki geçmişler, soluk almaya çalışan balıklar gibi dışarıya bakan sıra sıra dizili gözlere dönüşmüştü; ama Hwi'den hayat fışkırıyordu. Yunan kıvrımlarına sahip ağzı, Delfi şarkıları söylemeye çok uygundu, ama bu kadın kehanet şarkıları söylemiyordu. Yaşamaktan aldığı haz yeterliydi onun için. Açılırken mis kokular saçan bir çiçek gibiydi ve durmaksızın açılıyordu.

"Neden bana öyle bakıyorsun?" diye sordu Hwi.

"Senin aşkında uzanmış keyif çatıyorum."

"Aşk, evet." Gülümsedi. "Fiziksel sevgiyi paylaşamadığımıza göre, ruhsal sevgiyi paylaşmamız gerektiğini düşünüyorum. Bunu benimle paylaşır mısın Leto?"

Leto şaşırdı. "Ruhumu mu istiyorsun?"

"Başka isteyenler de olmuştur eminim."

"Ruhum deneyimlerimi öğütür, o kadar."

"Çok şey mi istedim?"

"Benden ne istesen az gelir."

"Öyleyse aşkımıza dayanarak şunu söyleyeyim ki, ruhun hakkında yanılıyorsun. Amcam Malky bana ruhundan bahsetmişti."

Leto verecek bir yanıt bulamadı. Hwi devam etti: "Ruhları incelemek konusunda en büyük üstat olduğunu ve en başta da kendi ruhunu incelediğini söylemişti."

"Amcan Malky kendi ruhunu inkâr eden biriydi ama!"

Leto'nun sesindeki sertlik Hwi'yi ürkütmedi. "Yine de haklıydı

bence. Sen ruh konusunda bir dehasın; parlak bir dehasın."

"Bunun için ısrarla gözlem yapmayı sürdürmek yeterli," dedi Leto. "Parlaklığa filan ihtiyaç yok."

Sareer'i çevreleyen Yamaç'a çıkan uzun yolda epey ilerlemişlerdi. Leto arabasının tekerleklerini indirip süspansörleri kapattı.

Hwi öyle usulca fısıldadı ki, sesi arabanın tekerleklerinin ve etraflarındaki insanların ayaklarının sesleri arasında zar zor duyulabildi: "Sana yine de sevgilim diyebilir miyim?"

Leto'nun boğazı daraldı. Bu hissi anımsadı, artık tam anlamıyla bir insan boğazına sahip olmasa da. "Evet."

"Ben bir Ixli olarak doğdum sevgilim," dedi Hwi. "Ama onların evrenimiz hakkındaki mekanik anlayışlarını neden paylaşmıyorum peki? Benim bakış açımı biliyor musun Leto, sevgilim?"

Leto konuşmadan ona baktı.

"Her yerde doğaüstü şeyler görüyorum," dedi Hwi.

"Herkes kendi doğaüstü dünyasını yaratır," dedi sinirli bir sesle Leto.

"Kızma bana sevgilim."

"Sana nasıl kızarım?" dedi aynı sesle Leto.

"Ama eskiden Malky ile aranızda bir şeyler olmuş," dedi Hwi. "Ne olduğunu söylemedi, ama canını neden bağışladığını hep merak ederdi."

"Bana iyi bir ders verdiği için."

"Aranızda ne geçti sevgilim?"

"Malky'den bahsetmek istemiyorum."

"Lütfen sevgilim. Bilmem gerektiğini hissediyorum."

"Malky'ye insanoğlunun bazı şeyleri icat etmemesi gerektiğini söyledim."

"Hepsi bu mu?"

"Hayır," dedi Leto gönülsüzce. "Bunu duyunca kızdı. Şöyle dedi: Sen kuşsuz bir dünyada insanların uçan araçlar icat edemeyeceğini sanıyorsun! Aptalın tekisin! İnsanoğlu her şeyi icat edebilir."

"Sana aptal mı dedi?" Hwi afallamıştı.

"Haklıydı. Doğruyu söylüyordu, bunu inkâr etse de. Bana icat-

lardan kaçmam gerektiğini gösterdi."

"Yani Ixlilerden korkuyor musun?"

"Korkuyorum tabii! İcatları felaketlere yol açabilir."

"Ne yapabilirsin peki?"

"Daha hızlı kaçabilirim. Tarih icatlar ile felaketler arasında sürekli gerçekleşen bir yarıştır. Eğitimli olmak işe yarar, ama asla yeterli olmaz. Koşabilmen de gerekir."

"Ruhunu benimle paylaşıyorsun sevgilim. Farkında mısın?"

Leto başını çevirip önüne, Moneo'nun sırtına baktı ve başyaverinin hareketlerini izledi. Alay yolun ilk hafif yokuşunu çıkmış ve Batı Halka Yamacı'na yönelen kısmına sapıyordu. Moneo her zamanki gibi düzenli ve dikkatli adımlarla ilerlese de, başyaverde bir değişiklik vardı. Adam önden gidiyordu. Artık Leto'nun deri katmanlarıyla çevrili yüzünün yanında ve efendisinin yazgısının getirdiği hedeflere doğru yürümek ona yetmiyordu. Doğuda Sareer uzanıyordu. Batıdaysa nehir ve ekinlikler vardı. Moneo ise sağına soluna bakmadan yürüyordu. Başka bir hedef görmüştü.

"Yanıt vermiyorsun," dedi Hwi.

"Yanıtı zaten biliyorsun."

"Evet. Hakkında bazı şeyleri anlamaya başlıyorum," dedi Hwi. "Korkularının bir kısmını hissedebiliyorum. Nasıl yaşadığını da anladığımı sanıyorum."

Leto dönüp şaşkınlıkla Hwi'ye baktı ve birden gözlerini ondan alamadığını fark etti. Tuhaf bir şeydi bu. Aniden korkuya kapılıp elleri titremeye başladı.

"Sen varoluş korkusu ve sevgisinin birleştiği, hepsinin tek bir kişi olduğu yerde yaşıyorsun," dedi Hwi.

Leto gözlerini kırpıştırdı.

"Sen bir mistiksin," dedi Hwi. "Sadece kendine iyi davranan bir mistik. Çünkü dışarı bakan o evrenin ortasında olduğun için başkalarının göremediklerini görüyorsun. Bunu paylaşmaya korkuyor, ama bir yandan da paylaşmayı her şeyden çok istiyorsun."

"Ne görüyorsun?" diye fısıldadı Leto.

"Benim kâhin gözüm veya iç seslerim yok," dedi Hwi. "Ama

Lordum Leto'mu görüyorum. Ruhunu seviyorum ve senin gerçekten anladığın tek şeyi *biliyorum*."

Leto gözlerini ondan kaçırdı. Söyleyebileceklerinden korkuyordu. Ellerindeki titreme gövdesinin ön kısmına yayılmıştı.

"Sevgiyi, anlayabildiğin tek şey işte bu," dedi Hwi. "Sadece sevgi."

Leto'nun ellerinin titremesi kesildi. Yanaklarından birer damla yaş süzüldü. Gözyaşları yüzünü çevreleyen kumalabalığı derisine değdiğinde mavi dumanlar yükseldi ve Leto hissettiği bu acıya şükretti.

"Hayata inancın var," dedi Hwi. "Bunu biliyorum, yoksa sevmeye asla cesaret edemezdin."

Sol elini uzatıp Leto'nun yanaklarındaki gözyaşlarını sildi. Leto derisinin her zamanki gibi refleksif tepki göstermemesine şaşırdı.

"Biliyor musun," dedi Leto, "bu hale geldiğimden beri yanaklarıma dokunan ilk insan sensin."

"Ne olduğunu biliyorum. Eski halini de biliyorum," dedi Hwi.

"Ben eskiden ... ahhh, Hwi. Eski halimden geriye sadece yüzüm kaldı. Geri kalanımsa hafızamın karanlığına gömüldü ... gizlendi ... gitti."

"Ama ben görüyorum sevgilim."

Leto, Hwi'nin gözlerine baktı. Artık ona bakmaktan korkmuyordu. "Ixliler seni bilerek böyle yaratmış olabilirler mi?"

"İnan bilmiyorlardı Leto, ruhumun aşkı. Kendimi tamamen açtığım ilk ve tek insan sensin."

"Öyleyse yaşayamadıklarımızın yasını tutmayacağım," dedi Leto. "Evet sevgilim, ruhumu seninle paylaşacağım."

Sizi ve diğer insanları kabile formlarına yönelten gücü, içinizdeki gücü esnek bir hafıza olarak düşünün. Bu esnek hafıza kadim biçimine, yani kabile toplumuna dönmek istiyor. Etrafınıza bakın, bunu her yerde göreceksiniz – Derebeylikler, piskoposluklar, şirketler, müfrezeler, spor kulüpleri, dans grupları, isyan örgütleri, planlama teşkilatları, dua grupları ... her birinde efendi ve uşaklar, ev sahibi ve parazitler vardır. Sayısız yabancılaştırma aracı da (ki bu sözler bile onlardan biridir!) eninde sonunda "geçmişteki iyi zamanlara dönme" çağrısını desteklemekte kullanılırlar. Size yeni yollar göstermekten umudu kestim. Düşünceleriniz köşeli ve daireselliğe karşı direniyor.

— Çalınmış Günlükler

Idaho tırmanırken bu işlemi hiç düşünmeksizin gerçekleştirebildiğini fark etti. Tleilaxuların yarattığı bu beden aslında onların akıllarına bile gelmeyen şeyleri hatırlıyordu. İlk gençliğini binlerce yıl önce yitirmiş olabilirdi, ama Tleilaxuların verdiği bu kaslar da gençti ve tırmanırken bir yandan da çocukluğunu hatırlıyordu. Çocukluğunda doğduğu gezegenin dağlarına kaçarak sağ kalmayı öğrenmişti. Şimdi karşısında yükselen kayaların buraya insanlar tarafından getirilmiş olması fark etmezdi, çünkü onlar da asırlar boyunca hava koşullarıyla biçimlendirilmişti.

Sabah güneşi sırtını yakıyordu. Kendisine destek sağlama konumundaki Siona'nın epey aşağıdaki dar bir kaya çıkıntısına uflayıp puflayarak tırmanmaya çalıştığını işitiyordu. Siona'nın orada olmasının Idaho'ya aslında hiçbir faydası yoktu, ama Siona'yı birlikte tırmanmaya ancak böyle ikna edebilmişti.

Birlikte.

Siona, Idaho'nun bu işi tek başına yapmasına karşı çıkmıştı.

Nayla, üç balıkla-konuşan, Garun ve üç Müze Fremeni; Sareer'i çevreleyen Yamaç'ın dibinde kumlarda bekliyorlardı.

Idaho, Yamaç'ın yüksekliğini düşünmüyordu. Sadece elini ya da ayağını koyacağı bir sonraki yeri düşünüyordu. Omzundaki ip kangalını düşünüyordu. O ipin boyu, Yamaç'ın *yüksekliği* kadardı. Yamaç'ın boyunu yerden bakarak hesaplamıştı. Yamaç'ın boyu ipin uzunluğu kadardı. Başka türlüsü düşünülemezdi.

Idaho görmeden uzanıp el yordamıyla tutunacak yerler bularak, o sarp Yamaç'a tırmanmayı sürdürüyordu ... gerçi çok da sarp sayılmazdı. Rüzgârlar ve kumlar, ısı değişimleri, hatta yağmurlar üç bin yıldan uzun süredir Yamaç'ı aşındırmaktaydı. Idaho tam bir gün boyunca Yamaç'ın dibindeki kumlarda oturup zamanın etkilerini incelemişti. Tırmanacağı yolu zihninde belirlemişti, girinti ve çıkıntılara bakarak.

Parmaklarını yukarıdaki bir çukura soktu ve ağırlığını taşıyıp taşımayacağını kontrol etti. Evet. Yüzünü sıcak taşa dayayıp biraz dinlendi. Ne aşağı bakıyordu, ne yukarı. *Buradaydı*, o kadar. Tüm mesele gücünü idareli kullanmaktaydı. Omuzlarına fazla yüklenmemeliydi. Ağırlığını ayakları ve kolları arasında orantılı paylaştırmalıydı. Parmakları yaralanıyordu, ama kemikleri ve tendonları dayandığı sürece derisinin zarar görmesi önemli değildi.

Tekrar tırmanmaya başladı. Tuttuğu çıkıntıdaki bir kaya parçası kırılınca sağ yanağına toz ve taş parçacıkları yağdı, ama onları hissetmedi bile. Tüm dikkatini yoklayan elinde ve ufacık çıkıntılara basan ayaklarında odaklamıştı. O bir toz tanesiydi, yerçekimine meydan okuyan bir partiküldü ... parmaklarını oraya, ayaklarını şuraya koyarak ve tüm irade gücünü kullanarak kayanın yüzeyine tutunuyordu.

Cebinde dokuz tırmanma çivisi vardı, ama onları kullanma dürtüsüne henüz direniyordu. Aynı şekilde kemerine de kısa bir iple düğümlenmiş bir çekiç asılıydı.

Nayla sorun çıkarmıştı. Lazer silahını vermemişti. Ama Siona onlarla birlikte gelmesini emredince de itaat etmişti. Tuhaf bir kadındı ... tuhaf bir şekilde itaatkârdı.

"Bana itaat edeceğine yemin etmedin mi?" diye bastırmıştı Siona.

Bunun üzerine Nayla'nın kararsızlığı geçmişti.

Siona daha sonra "Emirlerime hep uyar," demişti.

"Öyleyse onu öldürmemize gerek yok," demişti Idaho.

"Kalkışmasak daha iyi zaten. Nayla'nın ne kadar güçlü ve çevik olduğunu bilmiyorsun."

Yamaç'a tırmanma fikri, "eski günlerdeki gerçek bir naib gibi" olma düşleri kuran Müze Fremeni Garun'un, Idaho'nun "Tanrı-İmparator Tuono'ya nasıl gelecek?" sorusuna verdiği yanıttan çıkmıştı.

"Büyük büyükbabamın zamanında geldiği gibi gelecek."

"Nasıl olmuştu?" diyerek adamı konuşmaya zorlamıştı Siona.

O sırada günün sıcağından korunmak için misafirhanenin önündeki tozlu gölgelerde oturuyorlardı. Lord Leto'nun evlilik töreni için Tuono'ya geleceği haberini aldıkları günün ikindisiydi. Siona ve Idaho, Garun'la birlikte kapı eşiğinde oturmaktaydılar; etraflarında da Garun'un adamları yarım daire şeklinde çömelmişlerdi. İki balıkla-konuşan da biraz ötede durmuş onları dinliyordu. Nayla da her an gelebilirdi.

Garun köyün arkasındaki yükselen ve gün ışığında altınmış gibi parlak Yamaç'ı göstermişti. "İmparatorluk Yolu onun arkasına kadar uzanıyor ve Tanrı-İmparator da Yamaç'a ulaştığında bir alet kullanarak aşağı iniyor."

"Arabasına monte edilmiş bir alet," dedi Idaho.

"Evet," dedi Siona. "Süspansörler. Onları görmüştüm."

"Büyük büyükbabamın söylediğine göre, Tanrı-İmparator İmparatorluk Yolu boyunca yanında bir sürü askerle gelmiş. Sonra da işte o aletinin üstünde süzülerek köy meydanına inmiş. Diğerleriyse iplerle Yamaç'tan aşağı inmişler."

"İpler," demişti Idaho düşünceli bir sesle.

"Neden gelmişler ki?" diye sormuştu Siona.

"Büyük büyükbabamın söylediğine göre, Tanrı-İmparator Fremenlerini unutmadığını göstermek istemiş. Bu büyük bir onur-

muş, ama düğününün burada yapılması çok daha büyük bir onur."

Garun konuşmayı sürdürürken Idaho ayağa kalkmıştı. Biraz ötedeki ana caddeden bakıldığında Yamaç rahatça görülebiliyordu. Idaho misafirhanenin köşesine doğru yürüyüp ana caddeye çıkmış, sonra orada durmuş ve dönüp Yamaç'a bakmıştı. Neden herkesin oraya tırmanmanın imkânsız olduğunu söylediğini ilk bakışta anlamış, ama yine de elinde olmaksızın yüksekliğini tahmin etmeye çalışmıştı. Beş yüz, hatta beş bin metre bile olabilirdi. Dikkatli bir şekilde tekrar incelendiğindeyse çok daha önemli şeyler görmüştü – incecik enine yarıklar, kırılmış yerler; hatta biri kumlardan yirmi metre yüksekte ... ve diğeriyse Yamaç'ın üçte ikisi yüksekliğinde olan iki dar çıkıntı.

Idaho bilinçaltındaki kadim ve pratik bir yönünün oraya tırmanmak için gerekli hesaplamaları yaptığını, yamacın yüksekliğini kendi bedenine göre oranlayarak tutunacak yerlere bakındığını fark etmişti. Ardından da ellerine bakmış ve daha şimdiden kendini tırmanır gibi hissetmeye başlamıştı.

Sonra birden sağ omzunun hemen ardından Siona'nın sesi gelmişti: "Ne yapıyorsun?" Siona usulca yanına gelmişti ve baktığı yere bakıyordu.

"Oraya tırmanabilirim," demişti Idaho. "Yanımda hafif bir ip olursa, çıktığımda daha kalın bir ipi yukarı çekebilirim. O zaman siz de kolayca tırmanabilirsiniz."

O sırada yanlarına gelen Garun bunu duymuştu. "Neden Yamaç'a tırmanasın ki Duncan Idaho?"

Yanıtı Siona vermiş ve Garun'a gülümseyerek "Tanrı-İmparator'u uygun şekilde karşılamak için," demişti.

Ama böyle bir tırmanış hakkında pek deneyimi olmayan Siona bile bu sözlerin ardından gözlerinin önündeki Yamaç'a dikkatle baktığında, o ilk güvenini sarsan şüphelere düşecekti.

Idaho o anın heyecanıyla sormuştu: "İmparatorluk Yolu'nun genişliği orada ne kadar?"

"Hiç görmedim," demişti Garun. "Ama duyduğuma göre epey genişmiş. Yan yana bir sürü asker yürüyebiliyormuş. Ayrıca orada köprüler ve muhteşem nehir manzaraları varmış ... harikaymış."

"Neden oraya çıkıp kendin bakmadın?" diye sormuştu Idaho.

Garun sadece omuzlarını silkip Yamaç'ı göstermişti.

O sırada Nayla'nın da gelmesiyle birlikte Yamaç'a tırmanma üstüne bir tartışma başlamıştı. Idaho tırmanmayı sürdürürken o tartışmayı düşündü. Nayla ve Siona arasında ne tuhaf bir ilişki vardı! İki kumpasçı gibiydiler ... ama değildiler. Siona emrediyor, Nayla itaat ediyordu. Ama Nayla bir balıkla-konuşandı, Leto'nun yeni gulâmının ilk muayenesini yaptıracak kadar güvendiği *Dost*'tu. Nayla çocukluğundan beri İmparatorluk Polisi olduğunu itiraf etmişti. Öyle güçlüydü ki! O kadar güçlü olup da Siona'nın iradesine tamamen boyun eğmesi de çok tuhaftı. Sanki Nayla kendisine ne yapacağını söyleyen gizli sesleri dinliyor ve *ardından* da itaat ediyordu.

Idaho el yordamıyla tutunacak yeni bir yer aradı. Sonunda parmakları yukarıda, sağ tarafta içine girebilecekleri, aşağıdan görülmeyen bir girinti buldu. Tırmanış yolu hafızasında olsa da, vücudunun o yolu takip etmeyi öğrenmesi gerekiyordu. Sağ ayağının ucuyla basacak bir çıkıntı buldu ... yavaşça ... ve ihtiyatla yukarıya tırmanmayı sürdürdü. Sol eliyle yukarıyı yokladı ... hayır, orada bir çatlak değil, çıkıntı vardı. Önce gözlerini, sonra da çenesini aşağıdan baktığında gördüğü bu uzun çıkıntının üstüne yükseltti. Dirsekleriyle kendini yukarı çekti ve çıkıntının üstüne uzanarak dinlendi. Yalnızca ileriye bakıyordu, ne yukarıya ne de aşağıya. Gözlerinin önünde tozlu bir esintinin görüşünü sınırlandırdığı çöl ufku uzanıyordu. Dune zamanında böyle çok ufuk görmüştü.

Biraz dinlendikten sonra yüzünü Yamaç'a çevirdi, dizlerinin üstünde doğruldu ve taşları kavrayan ellerini yukarı uzatıp tırmanmayı sürdürdü. Yamaç'ın aşağıdan görülen manzarası aklındaydı. Gözlerini kapattığında o görüntüyü hemen görebiliyordu. Görüntüleri böyle saklamaya küçük bir çocukken, Harkonnen köle avcılarından gizlenirken öğrenmişti. Parmak uçları bir yarığa rastladı ve oraya tutunarak kendini yukarı çekti.

Idaho'yu aşağıdan izleyen Nayla, bu adama karşı giderek artan bir yakınlık duymaya başlamıştı. Idaho, Yamaç'ın üstünde öyle uzak, küçük ve yapayalnız görünüyordu ki. Tek başına büyük ka-

rarlar vermenin nasıl bir şey olduğunu biliyor olmalıydı.

Ondan çocuğum olsun isterdim, diye düşündü. *Çocuğumuz güçlü ve becerikli olurdu. Tanrı neden onun Siona'dan çocuğu olmasını istiyor ki?*

Nayla şafaktan önce uyanmış ve Idaho'nun önerisini düşünmek için köyün yanındaki alçak bir kumulun tepesine çıkmıştı. Şafak sarıydı ve uzaklarda o tanıdık toz bulutları dönüyordu; ardından da çelik renginde bir gün başlayıp gözünün önüne uğursuz ve engin Sareer serilivermişti. Nayla o zaman Tanrı'nın bütün bunları mutlaka önceden gördüğünü anlamıştı. Tanrı'dan ne gizlenebilirdi ki? Hiçbir şey gizlenemezdi. Göğe doğru tırmanan Duncan Idaho'nun minicik bedeni bile gizlenemezdi.

Idaho'nun tırmanışını izlerken Nayla'nın zihni ona bir oyun oynadı ve Yamaç'ı birden sanki yatay bir zeminmiş gibi görmeye başladı. Idaho da o engebeli zeminde sürünen bir çocuğa dönüştü. Nasıl da küçücük görünüyor ... ve giderek de küçülüyordu.

Bir askerin uzattığı suyu alıp içince Yamaç'ın normal perspektifi geri geldi.

Siona ilk çıkıntıya çömelmiş, yukarı bakıyordu. "Düşersen ben denerim," diye söz vermişti Idaho'ya. Nayla bu sözü tuhaf bulmuştu. Neden ikisi de olanaksızı başarmaya çalışmak istiyordu ki?

Idaho da Siona'yı verdiği bu gerçekleşmesi imkânsız görünen sözünden döndürmeyi başaramamıştı.

Kader, diye düşündü Nayla. *Tanrı'nın iradesi.*

Bu ikisi aynı şeydi.

Idaho'nun tutunduğu bir taş parçası kopup düştü. Bu durum birkaç kere daha olmuştu. Nayla taşın düşüşünü izledi. Düşmesi epey uzun sürdü. Yamaç'ta sekip durması, oranın aslında göründüğü kadar dik olmadığını gösteriyordu.

Idaho başarabilir de, başaramayabilir de, diye düşündü Nayla. *Tanrı'nın istediği olur.*

Ama kalbi küt küt atıyordu. Idaho'nun giriştiği bu macera seks gibiydi. Pasif bir erotizm değil, Nayla'nın nadiren hissettiği bir tür büyü gibiydi. Idaho'yla asla birlikte olamayacağını kendine durmadan anımsatmak zorunda kalıyordu.

Siona'nın o. Sağ kalabilirse elbette.

Başaramazsa, deneme sırası Siona'ya gelecekti. Siona da başarabilir veya başaramazdı. Idaho, Yamaç'ın tepesine çıkabilirse, Siona orgazm olur muydu acaba? Idaho artık oraya iyice yaklaşmıştı.

Tuttuğu taş parçası düşünce Idaho peş peşe derin soluklar aldı. Zor bir andı. Bir eliyle Yamaç'a tutunurken, diğer eli sanki kendiliğinde tekrar yukarı uzanıp dar bir yarık daha buldu. Idaho vücut ağırlığını yavaşça o eline verdi. Yavaşça ... yavaşça. Sol diziyle bir çıkıntı buldu. Oraya basabilirdi. Ayağını kaldırıp çıkıntıya koyarak, sağlamlığını kontrol etti. Belleği ona zirvenin artık çok yakın olduğunu söylüyordu, ama aklına gelen bu düşünceyi hızla bir kenara itti. Idaho için sadece yaptığı tırmanış ve Leto'nun yarın geleceği bilgisi vardı.

Leto'yla Hwi.

Bunu da düşünmemeliydi, ama yapamıyordu. *Yukarısı ... Hwi ... Leto ... yarın.*

Düşünceleri umutsuzluğunu besliyor ve çocukluğunda yaptığı tırmanışları hatırlıyordu. Hatırladıkça da tırmanışı kötüleşiyordu. Ara vermek zorunda kalıyor, derin soluklar alarak dikkatini toplamaya çalışıyor, eskisi gibi *doğal* tırmanmak istiyordu.

Ama o zamanlar *doğal* mıydı ki?

Zihninde bir perde vardı. İçini sıkıştıran bir şeyler, bir hüzün vardı ... olabilecek, ama olamamış şeylerin hüznü.

Leto yarın yukarıya gelecekti.

Idaho yanağını dayadığı taşın terden ıslandığını fark etti.

Leto.

Seni yeneceğim Leto. Seni kendim için yeneceğim; Hwi için değil, sadece kendim için.

İçine bir arınmışlık hissi yayıldı. Geceleyin kendini zihinsel olarak bu tırmanışa hazırlarken de aynı hissi duymuştu. Uyuyamadığını fark eden Siona onunla konuşmaya başlamış, Yasak Orman'dan kaçışını ve nehir kıyısında ettiği yemini en ufak ayrıntısına dek anlatmıştı.

"Şimdiyse balıkla-konuşanların komutanı olmaya söz verdim," demişti kadın. "Sözümü tutacağım, ama umarım bu, Solucan'ın is-

tediği şekilde olmaz."

"Ne istiyor ki?" diye sormuştu Idaho.

"Bir sürü hedefi var. Hepsini bilemiyorum. Zaten onu kim anlayabilir ki? Bildiğim tek şey, onu asla affetmeyeceğim."

Bu anı Idaho'yu şimdiki zamana döndürdü. Yanağında Yamaç'ın soğukluğunu hissetti. Hafif bir esinti vücudunun terini kurutmuştu. Üşüyordu. Ama hedefini bulmuştu.

Asla affetme.

Idaho diğer tüm benliklerinin, Leto'nun hizmetinde ölen gulâmların hayaletlerini hissediyordu. Siona'nın şüphelerine inanabilir miydi? Evet. Leto vücudu ve elleriyle adam öldürebilirdi. Siona'nın anlattığı söylenti gerçek gibi geliyordu. Hem Siona da bir Atreides'ti. Leto ise bambaşka bir şey olmuştu. Artık Atreides değildi. Hatta insan bile değildi. Canlı bir varlıktan çok, doğanın amansız, gizemli ve anlaşılmaz bir gerçeğine dönüşmüştü. İçi hapsedilmiş anılarla doluydu. Siona ona düşmandı. Gerçek Atreidesler ona sırt çeviriyordu.

Tıpkı benim gibi.

Leto doğanın acımasız bir gerçeğiydi o kadar. Tıpkı bu Yamaç gibi.

Idaho sağ eliyle yukarıyı yoklarken düz kenarlı bir çıkıntı buldu. Çıkıntının üstünde hiçbir şey yoktu. Hafızasındaki resme bakarak, burada geniş bir yarığın olup olmadığını anlamaya çalıştı. Yamaç'ın tepesine bu kadar çabuk varmış olamazdı. Ağırlığını sağ eline verince, çıkıntının keskin kenarı parmaklarını kesti. Sol elini de kaldırıp iki eliyle tutunarak kendini yavaşça yukarı çekti. Gözleri ellerinin seviyesine kadar çıktı. Karşısında mavi ufka kadar uzanan engin, boş bir arazi uzanıyordu. Ellerinin tutunduğu yüzey hava koşullarından yıpranmıştı. Parmaklarını o yüzeyde çok yavaşça gezdirerek, delikler bulup tutunarak kendini yukarı çekti ... göğsüne, beline, kalçalarına kadar. Tamamen yukarı çıktığında dönerek ve sürünerek Yamaç'tan uzaklaştı. Ancak epey uzaklaşınca ayağa kalktı ve gördüklerini yorumladı.

Tepedeyim. Üstelik çivilerini ve çekicini kullanmamıştı bile.

Aşağıdan hafif sesler geliyordu. Alkış sesleri mi?

Yamaç'ın kenarına dönüp aşağı baktı ve aşağıdakilere el salladı. Evet, alkışlıyorlardı. Geriye dönerek yolun ortasına çıktı. Hissettiği mutluluk titreyen kaslarını yatıştırıyor, omuzlarının sızısını alıyordu. Durduğu yerde yavaşça dönerek, kaç metre tırmandığını hesaplamaya çalıştı.

Dokuz yüz metre ... en az.

İmparatorluk Yolu ilgisini çekmişti. Onn'a giderken gördüğü yol bu değildi sanki. Çok, çok genişti ... en az beş yüz metre. Bu gri, düz yol ile Yamaç'ın kenarları arasında yüzer metre vardı. Yolun iki yanı boyunca uzanan insan boyu kaya sütunlar, Leto'nun geçeceği yola dizilmiş muhafızlar gibiydi.

Idaho, Yamaç'ın diğer kenarına yürüyüp aşağıya baktı. Çok aşağıda, yeşil ırmak kayalara vurarak köpürüyordu. Sağına baktı. Leto o taraftan gelecekti. Sağında yol ve Yamaç hafifçe sağa kıvrılıyordu. Kıvrılma Idaho'nun durduğu yerin üç yüz metre kadar ilerisinden başlıyordu. Idaho yola dönüp kenarından yürümeye başladı. Yol "S" şeklinde kıvrıldıktan sonra daralarak hafif bir eğimle aşağı iniyordu. Idaho durup bu yeni manzarayı hafızasına kazıdı. Yol üç kilometre kadar ötede iyice daralıp, bir köprüden nehri geçiyordu. Köprü bu mesafeden oyuncak gibi görünüyordu. Idaho, Onn yolunda da buna benzer bir köprüden geçtiğini hatırladı. Bir askeri lider olarak, köprüleri geçit ya da tuzak olarak görürdü.

Sol kenara gidip eğilerek ileri bakınca, köprünün diğer ucunda yüksek bir yamaç daha olduğunu gördü. Yol oradan devam ediyor, hafifçe kıvrıldıktan sonra dümdüz kuzeye uzanıyordu. Orada iki yamaç vardı ve aralarından nehir akıyordu. O insan yapımı kanyondan güneye akarken, nemi de kontrol altında tutularak rüzgârla kuzeye gönderiliyordu.

Idaho birden nehri düşünmez oldu. Sonuçta nehir oradaydı ve yarın da orada olacaktı. Köprüye baktı ve asker gözüyle inceledi. Sonra hafifçe başını sallayıp dönerek, geldiği yoldan yürümeye başladı. Omzundaki hafif ipi aldı.

Nayla ipin Yamaç'tan aşağı bir yılan gibi inişini görünce orgazm oldu.

Neyi ortadan kaldırıyorum? Burjuvaların geçmişin barışçıl yollarla muhafaza edilmesi arzusunu. Birleştirici bir güçtür bu; insanoğlunu aralarında uzayın parseklerce uzayan boşlukları varmış gibi görünmesine karşın kırılgan bir topluluk halinde bir arada tutar. Bu dağılmış parçaları ben bulabiliyorsam, başkaları da bulabilir. Sizler birlikte olduğunuz zaman ortak felaketleri paylaşırsınız. Hep birlikte yok edilebilirsiniz. Bu yüzden tutkusuzluğun, sıradanlığın, amaçsız hareketlerin ne kadar tehlikeli olduğunu gösteriyorum. Sizlere bu olayın koskoca uygarlıkların bile başına gelebileceğini gösteriyorum. Size çağlara yayılan upuzun hayatlar veriyorum; ki bu hayatlar herhangi bir telaş ve karışıklık olmaksızın, hatta 'Neden?' sorusu bile sorulmaksızın ölüme doğru nazikçe kayıp gidiyorlar. Sizlere Tanrı-İmparator Leto denilen sahte mutluluğu ve gizli felaketi gösteriyorum. Artık, gerçek mutluluğu öğrenecek misiniz?

— Çalınmış Günlükler

Geceyi çok bir az uykuyla atlatan Leto, Moneo şafakta misafirhanenin kapısına çıktığında uyanıktı. İmparator Arabası üç duvarlı bir avlunun neredeyse tam ortasına park edilmişti. Arabanın kapağı içeriyi göstermeyip nem geçirmeyecek şekilde ayarlanmıştı. Leto verdiği solukları kurutan fanların belli belirsiz sesini duyuyordu.

Moneo avludaki çakılları ezerek arabaya yaklaştı. Başyaverin arkasındaki misafirhanenin çatısının üstünden turuncu şafak ışığı geliyordu.

Moneo tam karşısına geldiğinde Leto arabanın kapağını açtı. Dışarının havası pis kokuyordu, üstelik canını yakacak kadar da nemliydi.

"Öğleye doğru Tuono'ya varırız," dedi Moneo. "Keşke devriye topterleri gezdirmeme izin verseydiniz."

"Topter istemiyorum," dedi Leto. "Tuono'ya süspansör ve halatlarla ineceğiz."

Kısa ve öz konuşuyorlardı. Moneo yolculuklardan asla hoşlanmazdı. Asi geçmişi yüzünden, göremediği veya yaftalayamadığı her şeye şüpheyle bakardı. O bir önyargılar yumağıydı.

"Topterleri yolculuk için istemediğimi biliyorsunuz," dedi Moneo. "Onları sizi korumak..."

"Biliyorum Moneo."

Moneo, Leto'nun arkasına, avlunun açık tarafından görülen nehir kanyonu manzarasına baktı. Şafak ışığı, nehirden yükselen sisi aydınlatıyordu. O kanyonun ne kadar derin olduğunu düşündü ... o derinliğe doğru döne döne düştüğünü hayal etti. Dün gece kanyonun kenarına dek gidip aşağı bakmaya cesaret edememişti. Çünkü kendini aşağı bırakıvermek ... öylesine cazipti ki.

"Her arzudan çıkarılacak bir ders vardır Moneo," dedi Leto, aklını okumuşçasına ve bu önsezi Moneo'yu huşuyla doldurdu.

Şaşkın ve konuşamaz bir halde Leto'nun gözlerine bakakaldı.

"Hayatımdan ders çıkar Moneo."

"Lordum?" diye fısıldayabildi Moneo.

"Beni önce kötülükle, sonra da iyilikle baştan çıkarmaya kalktılar. Bütün bunlar için beni çok iyi tahlil etmişlerdi. Söylesene Moneo, iyiyi seçersem, iyi biri miyim demektir?"

"Elbette Lordum."

"Şu önyargılarından asla kurtulamayacaksın galiba."

Moneo yüzünü tekrar kanyonun kenarına çevirdi. Leto da bedenini çevirerek oraya baktı. Kanyon kıyısına cüce çamlar ekilmişti. Çamların iğnelerinin ucunda çiğ damlaları vardı ve her biri Leto'ya acı verebilirdi. Arabasının kapağını kapamak istiyordu, ama o mücevhere benzeyen damlacıklar vücudunu rahatsız etse de, hoş anıları canlandırıyordu. Bu tezattan rahatsızlık duyuyordu.

"Yürümeyi sevmiyorum," dedi Moneo.

"Fremenlerin yöntemi yürümektir," dedi Leto.

Moneo iç geçirdi. "Herkes birkaç dakika sonra hazır olur. Ben çıkarken Hwi kahvaltı yapıyordu."

Leto bir şey demedi. Geceye –dünkü ve önceki milyonlarca geceye– bulutlara ve yıldızlara, yağmurlara ve paramparça evrenin ışıldayan parçacıklarıyla dolu karanlığa, gecenin evrenine dair anılara dalmıştı; kalp atışlarıyla birlikte nasıl da savrulup gitmişlerdi.

"Muhafızlarınız nerede?" diye aniden sordu Moneo.

"Yemeğe gönderdim."

"Sizi yalnız bırakmalarını istemiyorum!"

Moneo'nun sesindeki billur tını Leto'nun anılarında, kelimelere dökülmemiş şeylerde yankılandı. Moneo, Tanrı-İmparator'suz bir evrende yaşamaktan korkuyordu. Böyle bir evreni görmektense ölmeyi yeğlerdi.

"Bu gün ne olacak?" diye sordu Moneo.

Aslında bu Tanrı-İmparator'a değil, kâhine yöneltilmiş bir soruydu.

"Rüzgâra atılan bir tohum, yarının söğüt ağacı olabilir," dedi Leto.

"Geleceğimizi biliyorsunuz! Neden paylaşmıyorsunuz?" Moneo isteriye kapılmak üzereydi ... anlık algılarının dışındaki her şeyi reddediyordu.

Leto dönüp başyaverine öyle öfkeli bir şekilde baktı ki, Moneo ürküp geriledi.

"Kendi varlığının sorumluluğunu üstlen Moneo!"

Moneo derin ve bedenini titreten bir nefes aldı. "Sizi kızdırmak istememiştim Lordum. Sadece ..."

"Yukarı bak Moneo!"

Moneo içgüdüsel bir tavırla itaat etti ve sabah ışığıyla giderek daha da aydınlanan bulutsuz gökyüzüne baktı. "Orada neye bakayım Lordum?"

"Tepende sana güven verecek bir tavan yok Moneo. Sadece değişimlerle dolu berrak bir gökyüzü var. Onu sev. Sahip olduğun her duyu, aslında değişime tepki gösteren birer araçtır. Bütün bun-

lardan hiçbir şey çıkarmıyor musun?"

"Lordum, sadece ne zaman yola çıkacağımızı sormaya gelmiştim."

"Moneo, lütfen bana dürüst ol."

"Dürüstüm Lordum!"

"Ama eğer inançsızsan, yalanlar sana gerçek gibi gelir."

"Lordum, yalan söylüyorsam ... inanın ki bunun farkında değilim."

"Bak, bu söylediğin doğru. Ama korkup da söylemediğin bir şey var ve ben bunun ne olduğunu biliyorum."

Moneo titremeye başladı. Tanrı-İmparator en kötü ruh halindeydi; söylediği her sözcük korkunç tehditler barındırıyordu.

"Bilincin emperyalizminden korkuyorsun sen," dedi Leto. "Ve korkmakta da haklısın. Hwi'ye söyle hemen buraya gelsin!"

Moneo dönüp ve hemen misafirhaneye kaçtı. Sanki bir arı kovanına girmişçesine, birkaç saniye sonra dışarı fırlayan balıkla-konuşanlar İmparator Arabasının etrafını sarmıştı. Saray mensupları misafirhanenin pencerelerinden baktı. Bazıları da dışarı çıkıp dam saçaklarının altında durdular, Leto'ya yaklaşmaya korkuyorlardı. Sonra geniş ana kapıdan Hwi çıktı ve bütün bu hengâmeyle tezat oluşturacak şekilde, gölgelerin arasından ağır ağır geçerek Leto'ya doğru yürüdü. Başını hafifçe yukarı kaldırmıştı ve Leto'nun yüzüne bakıyordu.

Leto, Hwi'yi gördüğünde sakinleştiğini hissetti. Kadının üstünde ilk kez gördüğü altın sarısı bir giysi vardı. Yakasındaki ve uzun yenlerindeki biyeler gümüşi ve yeşim rengindeydi. Neredeyse yeri süpüren eteklerinin ucunda kıpkırmızı süslemeler ve koyu yeşil püsküller vardı.

Hwi gülümseyerek Leto'nun karşısına gelip durdu.

"Günaydın sevgilim," dedi usulca. "Ne yaptın da zavallı Moneo'yu bu kadar ürküttün?"

Hwi'nin varlığıyla ve sesiyle rahatlayan Leto gülümsedi. "Her zamanki gibi onu etkiledim."

"Kesinlikle etkilemişsin. Balıkla-konuşanlara çok sinirli ve korkunç bir ruh halinde olduğunu söyledi. Gerçekten de korkunç

bir ruh halinde misin sevgilim?"

"Sadece kendi başına ayakta durmayı reddedenlere karşı."

"Ahhhh, evet." Hwi kendi etrafında dönerek yeni giysisini gösterdi. "Beğendin mi? Balıkla-konuşanların verdi. Süslemelerini onlar yapmış."

"Süslemeler mi?" dedi Leto, sesinde bir uyarı tınısı vardı. "Sevgilim, adaklar böyle süslenir!"

Hwi arabanın hemen yanına kadar gelip Leto'nun yüzüne eğilerek şakacıktan ciddileşti. "Yani beni kurban mı edecekler?" diye sordu.

"Bazıları istiyor."

"Ama sen izin vermezsin."

"Kaderlerimiz artık birleşti," dedi Leto.

"Öyleyse korkmam." Hwi, Leto'nun gümüşi ellerinden birine dokundu, ama Leto'nun parmakları titremeye başlayınca hemen elini çekti.

"Affedersin sevgilim. Bedenlerimizin değil, sadece ruhlarımızın birleştiğini unutmuşum."

Leto'nun kumalabalığı teni Hwi'nin dokunuşu yüzünden hâlâ titriyordu. "Nemli hava beni aşırı duyarlı yapıyor [illegible] ve titremeleri yavaşça geçti.

"Yapamayacağımız şeylere üzülmek istemiyorum," diye fısıldadı Hwi.

"Metin ol Hwi. Çünkü ruhun bana ait."

Misafirhaneden sesler gelince Hwi o tarafa döndü. "Moneo geliyor," dedi. "Lütfen onu korkutma sevgilim."

"Moneo da arkadaşın mı?"

"Mide arkadaşıyız. İkimiz de yoğurt seviyoruz."

Leto kıkırdarken, Moneo gelip Hwi'nin yanında durdu. Şaşkınca gülümseyerek Hwi'ye baktı. Leto'yu rahatlattığı için minnettar görünüyordu ve artık Hwi'ye karşı da itaatkâr gibiydi. "İyi misiniz Leydi Hwi?"

"İyiyim."

"Yemek vaktinde, mide arkadaşlıkları kurulmalı ve güçlendi-

rilmelidir," dedi Leto. "Haydi artık yola çıkalım Moneo. Tuono bizi bekliyor."

Moneo dönüp bağırarak balıkla-konuşanlara ve saray mensuplarına emirler verdi.

Leto Hwi'ye sırıttı. "Sabırsız damat rolünü nasıl da güzel oynuyorum ama?"

Hwi bir eliyle eteğini toplayarak arabaya çıktı. Leto, Hwi'nin koltuğunu açtı. Hwi ancak oturduktan sonra, sadece Leto'nun duyabileceği bir fısıltıyla yanıt verdi:

"Sırlarından birini daha öğrendim ruhumun aşkı," dedi.

"Söyle bakalım," dedi Leto aralarında yeni gelişmiş olan şakacılıkla.

"Sözcüklere pek ihtiyacın olmuyor," dedi Hwi. "Hayatın aracılığıyla doğrudan insanların duyularına hitap ediyorsun."

Leto'nun vücuduna bir ürperti yayıldı. Bir an konuşamadı. Sonrasında sesi öyle alçak çıktı ki, Hwi etraflarında toplanmakta olan insanların gürültüsünde onu güç işitti.

"Hem insan değilim, hem de üstün bir insanım," dedi Leto. "Bu ikisi arasında normal bir insan olabileceğim çok küçük bir alana sahibim. Ve bu küçük alan için sana çok teşekkür ederim sevgili, tatlı Hwi."

Evrenimin hiçbir yanında değişmeyen ve merhametsiz tek bir doğa kanununa bile rastlamadım. Bu evrende sadece değişen ilişkiler var, ki kısa ömürlü yaşamlar bazen bunları kanun sanıyorlar. Sonsuzluk ateşinde yanıp kavrulan fani vücutlarımız, faaliyetlerimizi sınırlayan ve onlarla birlikte değişen geçici koşulları algılar. Mutlak *denen şeyin asıl ismini kullanmalısınız:* Geçici.

— Çalınmış Günlükler

Yaklaşan korteji ilk gören Nayla oldu. Öğle sıcağında ter içinde kalmıştı ve İmparatorluk Yolu'nun kenarlarını belirten taş sütunlardan birinin yanında duruyordu. Çok uzaklarda bir parıltı görünce gözlerini kısarak oraya baktı ve birden o parıltının Tanrı-İmparator'un arabasından geldiğini fark ederek heyecanlandı.

"Geliyorlar!" diye seslendi.

Birden midesinin kazındığını hissetti. Sadece hedeflerinde odaklanıp heyecanlandıkları için hepsi de yanlarına yiyecek almayı unutmuşlardı. Fremenler yanlarında su getirmişti o kadar, çünkü "Fremenler siyeçten çıkarken yanlarına mutlaka su alırdı". Rutin bir işti bu.

Nayla kalçasındaki kılıfta duran lazer silahına bir parmağıyla dokundu. Köprü sadece yirmi metre ötesindeydi ve uçurumun üzerinden iki çorak diyarı birbirine bağlayan tuhaf bir masal yapısı gibi uzanıyordu.

Delilik bu, diye düşündü.

Ama Tanrı-İmparator emrini yinelemiş ve ona Siona'nın her dediğini yapmasını emretmişti.

Siona'nın emirleriyse fazlasıyla açık ve kesindi. Nayla, Tanrı-İmparator'un sözüne karşı gelemezdi. "Arabası köprünün ortasına gelene kadar bekle," demişti Siona.

"Ama neden?"

Şafağın soğuk havasında, Engel Yamacı'nın tepesinde, diğerlerinden epey uzakta durmuşlardı. Nayla orada kendini yapayalnız ve savunmasız hissetmişti.

Siona'nın yüzündeki ciddi ifade ve fısıltılı sesindeki tutku inkâr edilemezdi. "Tanrı'ya zarar verebileceğini mi sanıyorsun?"

"Ben ..." Nayla yalnızca omuzlarını silkmişti.

"Bana itaat *etmelisin*!"

"Evet," demişti Nayla.

Nayla yaklaşan korteje bakarken, saray maiyetini giysilerinden seçti. Balıkla-konuşan kardeşleri maviler içindeydi ... Lordunun arabası ışıl ışıl parlıyordu.

Bu yeni bir sınav olmalıydı. Tanrı-İmparator tüm bunları muhakkak biliyordu. Nayla'nın ona sadık olduğunu da biliyordu. Bu bir sınavdı. Tanrı-İmparator'un her emrine itaat edilmeliydi. Bir balıkla-konuşan olarak, çocukken öğrendiği ilk derslerden biri buydu. Tanrı-İmparator, Nayla'nın Siona'ya itaat etmesi gerektiğini söylemişti. Bir sınavdı bu. Başka ne olabilirdi ki?

Dört Fremene doğru baktı. Yolda Duncan Idaho'yla birlikte durarak, köprünün bu tarafındaki çıkışı kapıyorlardı. Nayla'ya sırtlarını dönerek oturmuş, köprüye bakan dört kahverengi cüppe yığını. Nayla, Idaho'nun onlara söylediklerini duymuştu.

"Buradan ayrılmayın. Onu burada karşılamalısınız. Yaklaştığını görünce ayağa kalkın ve eğilerek selam verin."

Karşılamak, evet.

Nayla başını sallayarak bu düşünceyi onayladı.

Nayla'yla birlikte Engel Yamacı'na tırmanmış olan diğer üç balıkla-konuşan köprünün ortasına gönderilmişti. Bildikleri tek şey, Siona'nın onlara Nayla'nın yanında söyledikleriydi. İmparator Arabası iyice yaklaşana dek bekledikten sonra dönüp dans ede ede arabadan uzaklaşacak, arabayı ve korteji yamacın Tuono'ya bakan kısmına yönlendireceklerdi.

Lazer silahımla köprüyü kesersem o üçü ölür, diye düşündü Nayla. *Lordumuzla birlikte gelen herkes de.*

Nayla eğilip kanyona baktı; buradan nehri göremese de uzaklardan gelen gümbürtü sesini duyuyordu.

Hepsi ölecek!

Tanrı bir mucize yapmazsa tabii.

Evet, sebep bu olmalıydı. Siona kutsal bir mucize için ortam hazırlıyordu. Zaten başka ne amacı olabilirdi ki? Siona artık sınanmış ve bir balıkla-konuşan komutanı olmuştu. Tanrı-İmparator'a yemin etmişti. Bizzat Tanrı tarafından Sareer'de sınanmıştı.

Nayla yalnızca gözlerini sağa çevirerek bu karşılamanın mimarlarına baktı. Siona ve Idaho, Nayla'nın yirmi metre kadar sağında, yolda omuz omuza durmaktaydılar. Hararetle konuşuyor ve bazen de birbirlerine bakıp başlarını sallıyorlardı.

Tam o anda Idaho, Siona'nın koluna dokundu – tuhaf bir sahiplenme hareketiydi bu. Bir kez daha başını sallayıp köprüye yürümeye başladı. Köprünün bir ayağının kenarında, Nayla'nın tam karşısında durup aşağı baktı ve diğer ayağın köşesine yürüyüp yine aşağı baktı. Dakikalarca baktıktan sonra Siona'nın yanına döndü.

Şu gulâm ne tuhaf bir yaratıktı. Yaptığı o müthiş tırmanıştan sonra Nayla onu artık bir insan olarak göremiyordu. Başka bir şeydi o, Tanrı'ya yakın bir demiurgostu. Ama üreyebiliyordu da.

Uzaklardan gelen bir haykırış Nayla'nın dikkatini çekti ve dönüp köprüye baktı. İmparatorluk yolculuklarının o bilinen hızıyla ilerleyen kortej köprüye birkaç dakikalık mesafe kala iyice yavaşlamıştı. Nayla, öncü olarak yürüyen Moneo'yu gördü. Bembeyaz üniformasının içinde dimdik önüne bakarak, düzenli adımlarla yürüyordu. Moneo'nun ardında, tekerlekleri üstünde ilerleyen İmparator'un aracının kapağı kapalıydı ve ayna gibi parlıyordu.

Nayla bütün bu olanları gizemli buluyordu.

Bir mucize gerçekleşmek üzereydi!

Sağındaki Siona'ya baktı. Siona da ona bakıp başıyla onayladı. Nayla lazer silahını çekip taş sütuna dayadı. Önce soldaki kabloya, sonra sağdaki kabloya, sonra da soldaki plaşçelik destek kafesine ateş edecekti. Elindeki lazer silahı kadına soğuk ve yabancı bir

nesne gibi geliyordu. Sakinleşmek için titrek bir nefes aldı.

İtaat etmeliyim. Bu bir sınav.

Moneo'nun başını kaldırıp yola baktığını ve sonra yürüyüş hızını değiştirmeksizin dönüp arkasına bağırarak bir şeyler söylediğini gördü. Ne dediğini duyamamıştı. Moneo tekrar önüne döndü. Nayla taş sütunun ardına gizlenmeyi sürdürdü.

Bir sınav.

Moneo köprüdeki ve diğer taraftaki insanları görmüştü. Üstlerindeki balıkla-konuşan üniformalarını fark ettiğindeyse onları kimin gönderdiğini merak etmiş ve dönüp bunu Leto'ya sormuştu. Ama Tanrı-İmparator'un arabasının kapağı kapalı olduğundan, ne Leto'yu ne de Hwi'yi görebilmişti.

Moneo köprünün diğer tarafında Siona ve Idaho'nun durduğunu fark ettiğinde köprüde iyice ilerlemişti. İmparator Arabası da rüzgârın getirdiği kumları ezerek arkasından gelmekteydi. Yolda oturan dört Müze Fremenini de fark etmişti. Zihnine şüphe düşmüştü, ama ne yapabilirdi ki? Başını çevirip aşağıya, öğleden sonra güneşinde ışıldayan nehre bakmaya cesaret etti. Arkasındaki arabanın gürültüsünü duyuyordu. Nehrin akışı, kortejin akışı, rol oynadığı bütün bu olayların muazzam önemi – tüm bunlar başını döndürüyor ve kaçınılmaz bir olayla karşı karşıya olduğu hissini uyandırıyordu.

Bizler buradan geçen sıradan insanlar değiliz, diye düşündü. *İki zaman dilimini birbirine bağlayan temel öğeleriz. Köprüden geçtiğimizde ardımızdaki her şey kesin sessizliğe, tıpkı Ixlilerin o yok-odası gibi bir yere yuvarlanacak. Ama yine de hiçbir şey geçişimizden öncesi gibi asla olmayacak.*

Sazcıların çaldığı şarkılardan birini hatırlayınca gözleri dalgınlaştı. O şarkıyı sevdiğini biliyordu, çünkü bir dilek şarkısıydı. Bütün bunların sona ermesini, her şeyin geçmişte kalmasını, tüm şüphelerin dağılmasını ve huzurun geri dönmesini dileyen bir şarkıydı. O kederli şarkı bilincinde duman gibi kıvrılarak geziniyordu:

Otların dibinden böcek sesleri geliyor.

Moneo şarkıyı mırıldanmaya başladı:

Sonun göstergesidir böcek sesleri.
Sonbaharın ve şarkının rengidir
O son yapraklar otların diplerindeki.

Moneo nakaratı söylerken başını sallayarak onayladı:

Gün bitti ve ziyaretçiler gitti
Gün bitti.
Siyecimizde gün bitti.
Geliyor fırtına sesleri.
Gün bitti ve ziyaretçiler gitti.

Söylenen bu ezgi hiç şüphesiz çok eski ve gerçek bir Fremen şarkısı olmalıydı. Moneo'nun hislerini ifade ediyordu. Ziyaretçilerin sahiden gitmesini, tüm bu heyecanın artık son bulup huzurun gelmesini istiyordu. Huzur öyle yakındaydı ki ... ama görevlerini bırakamazdı. Tuono'nun biraz ilerisine, kumların üstüne bırakılmış o yığını düşündü – çadırlar, yiyecekler, masalar, altın tabaklar ve mücevherli bıçaklar, kadim lambaların arabesk biçimlerine sokulmuş korküreler ... tamamen farklı yaşamlara ait zenginlikler ve beklentiler.

Tuonolular bir daha asla eskisi gibi olmayacaklar.

Moneo bir seferinde teftiş turundayken Tuono'da iki gece kalmıştı. Yemek ateşlerinin kokusunu hatırlıyordu – geceleri açık havada kokulu çalılar yakıyorlardı. Güneş enerjisiyle çalışan fırınlar kullanmıyor ve "en kadim yöntem budur" diyorlardı.

En kadim!

Tuono'da çok hafif bir melanj kokusu vardı. Ayrıca vaha çalılarının o ekşimsi ve güzel kokuları. Elbette... bir de lağım çukurlarının ve çürüyen çöplerin kokuları. Moneo o teftiş turuna dair raporunu sunduğunda Tanrı-İmparator'un söylediklerini anımsadı:

"Bu *Fremenler* hayatlarından neyin eksildiğini bilmiyor. Eski âdetlerin özünü koruduklarını sanıyorlar. Tüm müzelerde düşülen hatadır bu. Bir şeyler yok olur, sergilenen parçalardaki bir şeyler kuruyup kaybolur. Bu eksikliği müze yöneticilerinin ve o parçalara bakmaya gelen insanların pek azı fark edebilir. Eskiden hayatın sürmesine katkıda bulunan şeyler, o hayatla birlikte yok olur."

Moneo köprüde, biraz ilerisinde duran üç balıkla-konuşana

baktı. Kollarını kaldırıp dans etmeye başladılar; kendi çevrelerinde dönerek dans ediyor ve yavaşça uzaklaşıyorlardı.

Ne tuhaf, diye düşündü Moneo. *Böyle açıkta dans eden insanlar görmüştüm, ama balıkla-konuşanların dans ettiğini ilk kez görüyorum. Onlar sadece kendi mekânlarında ve kendi aralarında dans eder.*

Bunu düşünürken, bir lazer silahının korkunç uğultusunu duydu ve yürüdüğü köprünün sarsıldığını hissetti.

Bu gerçek olamaz, diye düşündü.

İmparator Arabası'nın yolda yana kaydığını ve kapağının açıldığını işitti. Arkasından çığlıklar ve haykırışlar geliyordu, ama dönüp bakamadı. Köprünün sağ tarafı iyice aşağı inmişti ve yere kapaklanan Moneo, dipsiz uçuruma doğru kayıyordu. Can havliyle kopmuş bir kabloya tutundu, ama kablo da onunla birlikte geldi. Her şey yoldaki kumlarla birlikte boşluğa kayıyordu. Kabloyu iki eliyle tutarak arkasına döndüğünde İmparator Arabası'nı gördü. Araba da aşağı doğru kayıyordu ve kapağı açıktı. Başını çıkarmış ve bir eliyle koltuğuna tutunmuş olan Hwi'nin bakışları bir an Moneo'yla karşılaştı.

Korkunç bir metal çığlığıyla birlikte, köprü biraz daha yan yattı. Kortejdeki insanlardan bazılarının aşağı düştüğünü gördü; ağızları açıktı ve kollarını sallıyorlardı. Tutunduğu kabloya bir şey çarptı. Bir kez daha etrafında dönüp kıvrandığında kolları tamamen yukarı uzanmış ve gerilmişti. Korkudan terleyen ellerinin kabloda kaydığını hissetti.

Tekrar İmparator Arabası'na baktı. Araba kırık köprü desteklerinin arasına sıkışırken Tanrı-İmparator da Hwi Noree'yi tutmaya çalışıyordu, ama boşunaydı ve Hwi arabadan fırlayıp uçuruma doğru sessizce düştü. Altın sarısı giysisi havayla dalgalanıyor ve düşerken bir oka benziyordu.

Tanrı-İmparator derin ve gürleyen bir sesle haykırdı.

Neden süspansörlerini çalıştırmıyor? diye merak etti Moneo. *Arabayı uçursa ya.*

Ama lazer silahı uğuldamaya devam ediyordu. Elleri kablonun ucundan kayarken Moneo lazer ışınlarının arabanın süspansör kürelerine çarpıp onları altın rengi dumanlar çıkararak patlattığını

gördü ve boşluğa düşerken ellerini başının üstüne doğru uzattı.

Dumanlar! Altın dumanlar!

Cüppesi yukarı çıkmış, baş aşağı uçuruma düşüyordu. Aşağıda köpürerek akan azgın nehir vardı. Moneo'nun hayatının yansıması-sıydı bu – şelaleler, girdaplar ve her şeyi önüne katan bir akıntı. Altın dumanların içinden düşerken Leto'nun sözlerini anımsadı: "*İhtiyatlılık sıradanlığı getirir. İnsanların çoğu elde edebilecekleri en iyi şeyin sorunsuz, sıkıcı ve sıradan bir hayat olduğunu sanır.*" Moneo kendini birden özgür hissetti. Evren artık berrak bir ayna gibi karşısındaydı ve her şey zamansızlıkta akıyordu.

Altın duman!

"Leto!" diye haykırdı. "Siaynoq! İnanıyorum!"

Cüppesi omuzlarından sıyrılıp gitti. O şiddetli rüzgârda başını kaldırdığında İmparator Arabası'nın köprüden düşmek üzere olduğunu gördü. Tanrı-İmparator arabadan dışarı kayıyordu.

Moneo'nun sırtına bir şey çarptı – duyduğu son his buydu.

Leto arabasından kayarak çıktığını hissetti. Bilincinde yalnızca Hwi'nin nehre çarpma görüntüsü vardı – bitişin efsanelerine ve düşlerine karıştığı yerde, o çarpma anında köpüklü sular fışkırmıştı. Sakin bir sesle söylediği son sözleri Leto'nun tüm belleğinde yankılanıyordu: "Önden gidiyorum, sevgilim."

Arabadan düşerken, nehrin gümüş bir pala gibi kıvrıldığını gördü. Yer yer gölgeli, yer yer ışıl ışıl parlayan ve sonsuzlukla bilenmiş bu amansız kılıç şimdi ona acı çektirmeye hazırdı.

Ağlayamam, hatta haykıramam bile, diye düşündü. *Artık gözyaşı bile dökemem. Çünkü onlar su. Birkaç saniye sonra suya yeterince gömüleceğim zaten. O zaman sadece inleyebileceğim. Yalnızım; hiç olmadığım kadar yapayalnızım.*

Devasa, bölütlü gövdesi bükülüyor ve döne döne düşüyordu. Dağılmış köprünün kenarında duran Siona'yı bir an için gördü.

Şimdi öğreneceksin! diye düşündü.

Döne döne düşmeye devam ederken nehrin yaklaşmasını izledi. Su içindeki balıkların bir an için göründüğü bir düş gibiydi ve bu görüntü ona granit bir havuzun başında verdiği şölene dair kadim bir anıyı hatırlattı – pembe etlere duyulan açlık.

Tanrıların ziyafetine katılmak üzere yanına geliyorum Hwi!

Suya daldığında bir fıskiye halinde patlayan sular tarafından kuşatılarak acıyla kıvranmaya başladı. Sert akıntılarıyla sular her yandan acımasız darbeler indiriyordu. Akıntıda sürüklenirken içgüdüsel çırpınışlarla yukarı çıkmaya çalışıyor ve kayalara sürtündüğünü hissediyordu. Islak ve simsiyah kanyon yamacı çılgın bakışlarının yanından hızla geçip gidiyordu. Derisini oluşturan pullar parçalanıp patlayarak uzaklaşıyor ve parçaları gümüşi bir yağmur halinde nehrin her yanına dökülüyordu. Hemen parçalanıp dağılan altın paraların çılgın hareketliliğinin göz kamaştırıcı çemberi içinde kalmıştı – kumalabalıklarının oluşturduğu ışıldayan pulları onu terk ederek kendi koloni hayatlarına başlıyordu.

Çektiği acılar sürüyordu. Leto hâlâ bayılmamış olup bedenini hissedebilmesine şaşırdı.

İçgüdüsel olarak hareket ediyordu. Bir kayaya tutunmaya çalıştığında şiddetli akıntı tarafından sürüklenirken bir parmağı koptu, ama bu acı, çektiği acı senfonisinde hafif bir sesti sadece.

Nehir sola kıvrıldı ve bu kadarı yeter dermiş gibi Leto'yu aniden sığ bir kıyı uzantısına fırlattı. Kıyıda bir an kalakaldı. Bedeninin ürettiği baharat-özü mavi dalgalar halinde suya karışıyordu. Solucan bedeni, çektiği acı yüzünden kendiliğinden hareket ederek sudan çıktı. Üstündeki tüm kumalabalıkları gittiği için her dokunuşu artık daha yoğun algılıyordu, ama hissettiği tek şey acıydı. Vücudunu göremese de solucan gövdesinin sudan çırpınarak çıktığını hissediyordu. Gözlerini yukarı çevirdi. Her şey yanıyordu sanki. Sonunda bulunduğu yeri tanıdı. Nehir onu Sareer'in bittiği yere kadar sürüklemişti. Tuono arkasında kalmıştı ve Engel Yamacı'nın biraz ilerisindeyse Tabr Siyeci'nin kalıntısı vardı – Leto tüm baharatını oraya, Stilgar'ın dünyasına saklamıştı.

Mavi dumanlar salıp çığlıklar atan bedeni kumsalda sürünürken ardında mavi bir iz bırakarak kayalıkların arasından geçip, belki de orijinal siyecin parçası olan nemli bir çukura girdi. Burası şimdi küçük bir mağaradan ibaretti. Diğer ucu bir heyelanla kapanmıştı. Nemli toprak ve berrak baharat-özü kokusu alıyordu.

Sesler duyduğunda arkasına döndü ve daracık mağaranın giri-

şine bir halat sarkıtıldığını gördü. Halattan aşağı biri kaydı. Nayla'ydı. Nayla aşağı atlayıp kayaların arasında çömelerek mağaranın içindeki gölgelere, Leto'ya baktı. Dünyayı hâlâ yanar gibi gören Leto alevlerin arasında Siona'nın da halattan indiğini fark etti. Siona ve Nayla koşarak Leto'nun yanına geldiler. Halattan üçüncü biri indi: Idaho. Delice bağırarak Nayla'nın üstüne saldırdı:

"Onu neden öldürdün? Hwi'yi öldürmemen gerekiyordu!"

Nayla sol kolunu sakince savurarak onu kolayca yere serdi. Sonra kayalara tırmanıp Leto'ya iyice yaklaştı.

"Lordum? Yaşıyor musunuz?"

Hemen sağında beliriveren Idaho, kadının belindeki lazer silahını kaptı ve Nayla şaşkınlıkla ona dönerken silahı kaldırıp tetiği çekti. Nayla'nın başı yanmaya başladı, sonra vücudu ikiye ayrıldı. Yanan üniformasından düşen parlak bir billurbıçak kayalara çarpıp kırıldı. Idaho bıçağı fark etmedi bile. Yüzü öfkeyle çarpılmış bir halde Nayla'nın parçalarını yakmayı sürdürdü, ta ki silahın şarjı bitene dek. Alevler söndüğünde geride sadece parlayan kayalara saçılmış ıslak, dumanı tüten et ve giysi parçaları kaldı.

Siona'nın beklediği an gelmişti. Idaho'nun yanına koşup elindeki işe yaramaz silahı çekip aldı. Idaho birden ona dönünce, kendini savunmaya hazırlandı. Ama Idaho'nun öfkesi sönmüştü.

"Neden?" diye fısıldadı Idaho.

"Olan oldu," dedi Siona.

Dönüp mağaranın gölgelerinde duran Leto'ya baktılar.

Leto ne gördüklerini hayal bile edemezdi. Artık kumalabalığı tenine sahip olmadığını biliyordu. Alt derideyse duyargaların açtığı delikler olmalıydı, ama bundan ötesine dair hiçbir fikri yoktu. Çektiği ıstırap alevlerinin içinden, Idaho ve Siona'ya baktı. Siona alevler arasındaki dişi bir iblis gibi görünüyordu. İblisin adını hatırlayıp yüksek sesle söyleyince, sesi mağaranın yankısı sayesinde beklediğinden çok daha gür çıktı:

"Hanmya!"

"Ne?" Siona ona bir adım yaklaştı.

Idaho elleriyle yüzünü örttü.

"Bak zavallı Duncan'a ne yaptın," dedi Leto.

"Kendine başka sevgililer bulur." Nasıl da taş kalpliydi; tıpkı Leto'nun öfkeli bir genç olduğu zamanları gibiydi.

"Sevgi nedir bilmiyorsun," dedi Leto. "Hayatında kime ne verdin ki?" Bir zamanlar elleri olan o çarpık şeyleri ovuşturdu. "Yeryüzü tanrıları adına! Oysa ben neler verdim!"

Siona iyice yanına geldi, ama sonra geri çekildi.

"Ben gerçeğim Siona. Bak bana. Varım ben. Cesaretin varsa dokun bana. Haydi uzat elini. Dokun!"

Siona yavaşça elini uzatıp eskiden Leto'nun ön bölütünün bulunduğu yere dokundu. Sareer'deyken o bölütün içinde uyumuştu. Geri çektiği eline mavi bir sıvı bulaşmıştı.

"Bana dokundun ve gövdemi hissettin," dedi Leto. "Evrendeki en tuhaf şey değil mi bu?"

Siona sırtını dönüp uzaklaşacak oldu.

"Hayır! Bana sırtını dönüp gitme! Bak, ne yaptığını gör Siona. Neden bana dokunabiliyorsun da kendine dokunamıyorsun?"

Kadın hışımla ona sırtını döndü.

"Aramızdaki fark *işte* bu," dedi Leto. "Sen Tanrı'nın bedenlenmiş halisin. Bu evrendeki en büyük mucizeyi barındıyorsun içinde, ama farkında değilsin. Ona dokunmayı, görmeyi, hissetmeyi ve inanmayı reddediyorsun."

Leto'nun bilinci karanlıkla çevrelenmiş bir odaya gitti; orada metal böcekler gibi çalışan gizli mekanik yazıcıların sesini duyuyordu sanki. Ix yapımı bu yok-odada hiç ışık yoktu. Evrenin geri kalanından tamamen soyutlanmış olduğu için insanın ruhuna kaygı ve yalnızlık hissi veren bir verdi.

Ama evrenle bağlantıya geçecek.

Birden kendi Ix yazıcılarının harekete geçtiğini hissetti. Bunu emretmemiş olmasına karşın, düşüncelerini kaydetmeye başlamışlardı.

Yaptıklarımı hatırlamalıyım! Beni hatırlayın! Yine masum olacağım!

Alevler arasında, Siona'nın yerini Idaho'nun almış olduğunu fark etti. Idaho'nun arkasında biri el sallıyordu. Tabii ya ... Siona Engel Yamacı'nın tepesindeki birilerine el kol hareketleriyle talimatlar veriyordu.

"Hâlâ yaşıyor musun?" diye sordu Idaho.

Leto iniltili bir sesle konuştu: "Bırak dağılsınlar Duncan. Bırak da evrende istedikleri yere kaçıp saklansınlar."

"Ne diyorsun kahrolası! Neden Hwi'nin ölmesine göz yumdun? Seçme şansım olsaydı seninle yaşamasına bile razı olurdum!"

"Göz yummak mı? Ben hiçbir şeye *göz yummadım*."

"Neden Hwi'nin ölmesine göz yumdun?" diye inledi Idaho. "Yanında olduğunu bilmiyorduk."

Idaho'nun başı kederle eğildi.

"Kaybın telafi edilecek," dedi Leto boğuk bir sesle. "Balıklakonuşanlarım Siona'yı değil, seni seçecek. Ona iyi davran Duncan. Siona sadece bir Atreides değil, aynı zamanda sizi kurtarabilecek kişi."

Leto tekrar anılarına daldı. Anıları hoş efsanelerdi artık. Geçmişi değiştirebilecek bir zaman kanalına girmiş olabileceğini seziyordu. Bazı sesler duyuyordu ve ne olduklarını anlamaya çalıştı. *Biri kayalara mı tırmanıyor?* Alevlerin arasında, Siona'nın Idaho'nun yanına geldiğini gördü. Bilinmeyen bir yere girmeden önce birbirlerinden cesaret alan iki çocuk gibi el ele tutuştular.

"Hâlâ nasıl yaşayabiliyor?" diye fısıldadı Siona.

Leto yanıt vermek için gücünü topladı. "Hwi bana yardım ediyor," dedi. "Aramızda pek az kişinin yaşayabildiği türden bir bağ vardı. Zayıflıklarımızı değil, güçlü yönlerimizi paylaşıyorduk."

"Bak sonunda ne hale geldin ama!" dedi Siona alayla.

"Evet. Duâ et de benim gibi ol," dedi Leto boğuk bir sesle. "Belki baharat sana zaman verir."

"Baharatın nerede?" diye sordu Siona.

"Tabr Siyeci'nin diplerinde. Duncan bulur. Orayı bilirsin Duncan. Şimdi Tabur diyorlar, ama görünce tanıyacaksın."

"Bunu neden yaptın?" diye fısıldadı Idaho.

"Size armağanım," dedi Leto. "Siona'nın torunlarını kimse bulamayacak. Kâhin gözü Siona'yı göremiyor."

"Ne?" dediler aynı anda ve onu daha iyi duyabilmek için öne eğildiler.

"Size yepyeni ve paralelsiz bir zaman türü veriyorum," dedi Leto. "Daima ayrılıp birbirlerinden uzaklaşacak ve kıvrımlarında ortak noktalar olmayacak. Size Altın Yol'u veriyorum. Armağanım bu. Bir daha asla zamanda paralellikler olmayacak."

Alevler görü alanını kapladı. Acısı diniyordu, ama kokuları ve sesleri hâlâ korkunç bir berraklıkla algılıyordu. Idaho ve Siona hızlı, kesik nefesler alıyordu. Leto tuhaf kinestetik hisler duymaya başladı – artık sahip olmadığını bildiği kemiklerini ve eklemlerini hissediyordu.

"Bak!" dedi Siona.

"Dağılıyor," dedi Idaho.

"Hayır," dedi Siona. "Kabuğu dökülüyor. Bak! Solucan!"

Leto acılarının tamamen dindiğini ve gövdesinin ılık bir yumuşaklığa ulaştığını hissetti.

"O delikler ne?" diye sordu Siona.

"Kumalabalıklarının bıraktığı izler galiba. Şekillerini görüyor musun?"

"Atalarımdan birinin yanıldığını kanıtlamak için buradayım," dedi Leto (veya dediğini düşündü. Ama sonuçta düşünceleri günlüğüne kaydedildiğinden fark etmezdi.). "İnsan olarak doğdum, ama insan olarak ölmeyeceğim."

"Bakamayacağım!" dedi Siona.

Leto, Siona'nın dönüp uzaklaştığını işitti.

"Hâlâ orada mısın Duncan?"

"Evet."

Demek hâlâ sesim var.

"Bak bana," dedi Leto. "İnsan rahmindeyken kiraz kadar, kanlı bir et parçasıydım. Bak dedim!"

"Bakıyorum," diye fısıldadı Idaho.

"Bir dev olduğumu sanıyordun, oysa bir cüce buldun," dedi Leto. "Artık eylemlerin sonucunda gelen sorumlulukları anlamaya başladın. Yeni kudretinle neler yapacaksın Duncan?"

Uzun bir sessizlik oldu ve ardından Siona "Onu dinleme!" diye haykırdı. "Delirmiş!"

"Elbette," dedi Leto. "Dehanın sırrı yöntemli deliliktir."

"Siona, neler olduğunu anlıyor musun?" diye sordu Idaho. Gulâmın sesi nasıl da sızlanıp yalvarırcasına çıkmıştı.

"Anlıyor," dedi Leto. "İnsan ruhu beklenmedik krizler yaşar. İnsanlar hep böyledir. Moneo ölürken bunu nihayet anladı."

"Geberse artık!" dedi Siona.

"Ben bölünmüş tanrıyım," dedi Leto, "ve siz beni bütünleştiriyorsunuz. Biliyor musun Duncan? Tüm Duncanlarım içinde en çok seni beğendim galiba."

"Beğenmek mi?" Idaho yine sinirlenmeye başlamıştı.

"Beğenim sihirlidir," dedi Leto. "Sihirli bir evrende her şey mümkündür. *Senin* yazgını belirleyen kâhindi, ben değildim. Şimdi kâhinin gizemli kaprislerini görünce, bunları düzeltmemi mi bekliyorsun? Elimde olsa daha da çoğaltırım."

Leto'nun içindeki *diğerleri* artık önplana çıkıyordu. Kimliğini koruması için kolonisel topluluğun desteği olmayınca, içindekiler arasındaki konumunu da yitirmeye başlamıştı. Sürekli EĞER deyip duruyorlardı. "Eğer şunu yapsaydın ... Eğer şöyle olsaydı ..." Leto bağırarak hepsini susturmak istedi.

"Geçmişi yeğleyen aptaldır!"

Leto sahiden bağırmış mı, yoksa bunu sadece düşünmüş müydü, bilmiyordu. Ama hem içine hem de dışına ansızın sessizlik çökmüştü. Eski kimliğine hâlâ biraz sahip olduğunu fark etti. Konuşmaya çalıştı ve bunu başardığını anladı, çünkü Idaho "Dinle bak, bir şeyler demeye çalışıyor," dedi.

"Ixlilerden korkmayın," dedi ve sesini ancak bir fısıltı halinde duydu. "Makineler yaratabiliyorlar, ama artık *arafel*'i yaratamazlar. Biliyorum, çünkü oradaydım."

Gücünü toplamak için sustu. Ama enerjisinin dışarı aktığını hissediyordu. Kontrol edemiyordu. İçindeki karmaşa tekrar yükseldi – yalvarıp bağrışan sesler.

"Susun salaklar!" diye haykırdı veya haykırdığını sandı.

Idaho ve Siona yalnızca bir tıslama duydular.

"Öldü galiba," dedi biraz sonra Siona.

"Herkes onu ölümsüz sanıyordu," dedi Idaho.

"Sözlü Tarih ne der bilir misin?" diye sordu Siona. "Ölümsüzlük istiyorsan biçimleri reddedeceksin. Biçimi olan her şey ölümlüdür. Biçimsizlik ölümsüzlüktür."

"*Onun* edeceği türden laflar," diye suçladı Idaho.

"Sanırım sahiden de o söylemişti," dedi Siona.

"Torunlarını kimsenin bulamayacağını ... saklanacaklarını söylerken ne demek istedi?" diye sordu Idaho.

"Yeni bir tür mimesis yarattı," dedi Siona. "Yeni bir biyolojik kopya. Başardığını biliyordu. Çünkü geleceğine baktığında beni göremiyordu."

"Nesin sen?" diye sordu Idaho.

"Yeni Atreides'im."

"Atreides ha!" dedi Idaho küfredercesine.

Siona bir zamanlar II. Leto Atreides ... ve başka bir şey olup şimdiyse çözülmekte olan kocaman gövdeye baktı. O *başka şey*, Leto'nun bedeninde baharat kokusunun en güçlü olduğu yerlerden açık mavi bir duman, bulutlar halinde yükseliyordu. Leto'nun eriyen bedeninin altında ve taşların arasında mavi sıvı birikintileri oluşmaya başlamıştı. Leto'nun insan halinden geriye pek az şey kalmıştı – köpüren, pembe etler, belki elmacık ya da alın kemiği olan kanlı bir kemik parçası...

"Ben farklıyım, ama yine de onun gibiyim," dedi Siona.

Idaho fısıltıyla konuştu: "Bütün ataları..."

"Evet, kalabalık orada, ama ben aralarında çok usulca gezindiğim için beni göremiyorlar. Eski imgeler kayboldu ve geride kalan öz onun Altın Yol'unu aydınlatıyor."

Dönüp Idaho'nun soğuk elini tuttu. Onu dışarıya, aydınlığa çıkardı – Engel Yamacı'ndan sarkan halatın davetkârca sallandığı, Müze Fremenlerinin korkuyla beklediği yere.

Bu zavallılarla evreni yeniden şekillendirmek çok zor, diye düşündü Siona. Ama onlarla idare etmek zorundaydı. Idaho'yu özenle baştan çıkarması gerekecekti. Belki zamanla birbirlerini sevebilirlerdi bile.

İnsan yapımı kanyondan akarak yemyeşil arazilere yayılan nehre baktığında, güneyden esen bir rüzgârın kara bulutlar getirdiğini gördü.

Idaho elini çekti, ama sakinleşmiş gibiydi. "Hava kontrolü giderek kötüleşiyor," dedi. "Moneo bunda Lonca'nın parmağı olduğunu düşünüyordu."

"Babam böyle konularda pek yanılmazdı," dedi Siona. "Bu meseleyi araştırmalısın."

Idaho birden nehirde Leto'nun bedeninden ayrılan gümüşi kumalabalıklarını hatırladı.

"Solucan'ın söylediklerini duydum," dedi Siona. "Balıkla-konuşanlar beni değil, seni izleyecekler."

Idaho, Siaynoq ayininde hissettiği o baştan çıkarıcı arzuyu hatırladı. "Göreceğiz," dedi. Dönüp Siona'ya baktı. "Ixlilerin *arafel*'i yaratamayacağını söylerken ne demek istedi?"

"Bütün günlüklerini okumadın," dedi Siona. "Tuono'ya gidince veririm, okursun."

"İyi ama *arafel* ne demek?"

"İlahi yargının karanlık bulutlarıdır. Eski bir öyküde geçer. Günlükleri okuyunca anlarsın."

Hadi Benotto'nun Dar'üs-Balat'ta yapılan keşiflere dair yazdığı gizli raporun özetinden alıntı:

İşte azınlık raporu. Elbette çoğunluğun kararına uyarak Dar'üs-Balat'ta bulunan günlükleri özenle inceleyip sansürden geçirerek yayıma hazırlayacağız, ama bize de kulak verilmeli. Kutsal Kilise'nin bu konuyla ilgilenmesi gerektiğini kabul ediyoruz, ayrıca siyasi tehlikelerin de bilincindeyiz. Kilise gibi biz de Rakis'in ve Bölünmüş Tanrı'nın Kutsal Mekânı'nın "aptal aptal bakınan turistlerin oyuncağına" dönüşmesini istemiyoruz.

Ama gerçekliği kanıtlanmış ve çevirileri yapılmış halde tüm günlükler artık elimizde olduğu için Atreides Tasarımı'nın amacını açıkça anlamış bulunuyoruz. Ben, atalarımızın yöntemlerini anlamak üzere Bene Gesseritler tarafından eğitilmiş bir kadın olarak, bulgularımızı paylaşmaya dair doğal bir arzu duyuyorum – ki bunlar sadece Dune'un önce Arrakis'e, sonra yine Dune'a ve ardından Rakis'e dönüşme süreciyle değil, çok daha başka şeylerle de ilgili.

Tarihe ve bilime karşı sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz. Bu günlükler Duncan Günleri ve Muhafız İncili döneminden kalma biyografilere ve kişisel koleksiyonlara yepyeni, değerli bir ışık tutuyor. *Idaho'nun Binlerce Oğlu Adına!* ve *Siona'nın Dokuz Kızı Adına!* gibi yeminler dilimizdeki varlığını sürdürürken bu bağlantıları görmezden gelemeyiz. Hâlâ varlığını koruyan Rahibe Chenoeh Mezhebi, bu günlüklerden öğrendiğimiz bilgilerin ışığında yeni bir önem kazanıyor. Kilise'nin kurduğu Yehuda/Nayla paralelliğinin dikkatle gözden geçirilmesi gerektiği de ortadadır.

Biz Azınlıklar siyasi sansürcülere şunu hatırlatırız ki, Rakis Rezervasyonlarında yaşayan zavallı kumsolucanları Ixlilerin Yönbulucu Makinelerinin alternatifi olamaz. Ne de Kilise'nin kontrolündeki az miktarda melanj ticari alanda Tleilaxu fıçılarının ürünleriyle boy ölçüşebilir. Hayır! Bizler efsanelerin, Sözlü Tarih'in, Muhafız İncili'nin, hatta Bölünmüş Tanrı'nın Kutsal Kitap-

ları'nın bile Dar'üs-Balat'taki günlüklerle karşılaştırılması gerektiğini savunuyoruz. Dağılış ve Kıtlık Zamanlarına ait her tarihsel bilgi gözden geçirilmelidir! Neden korkalım ki? Duncan Idaho ve Siona'nın torunları olarak, bizlerin yaptıklarını hiçbir Ix makinesi yapamaz. Kaç evrene yayıldık? Kimse tahmin bile edemiyor. Bunu hiç kimse de bilemeyecek. Kilise arada sırada beliren peygamberlerden korkuyor mu? Kâhinlerin bizi *göremediğini* ve kararlarımızı tahmin edemediğini biliyoruz. Hiçbir ölüm tehdidi insanoğlunun soyunu tüketemeyecek. Biz Azınlıklar sesimizi duyurabilmek için Dağılış'taki yoldaşlarımız gibi göçe mi çıkmalıyız? İnsanoğlunun özgün çekirdeğini cehalet ve bilgisizliğe mi terk etmeliyiz? Çoğunluk bizi buradan kovup uzaklaştırırsa, bir daha asla bulunamayacağımızı sizler biliyorsunuz elbette!

Biz gitmek istemiyoruz. Kumdaki o *inciler* bizi burada tutuyor. Kilise'nin inciye "kavrayışın güneşi" demesi çok ilginç. Günlüklerin bu açıdan sergiledikleri, hiçbir mantıklı insanın gözünden kaçmaz. Dikkat çekici olmasa da hayati önem taşıyan arkeolojiye hak ettiği değer artık verilmeli! Nasıl II. Leto'nun günlüklerini gizlemekte kullandığı ilkel makineler bizi kendi makinelerimizin evrimi hakkında bilgilendiriyorsa, aynı şekilde o kadim bilinçten de öğreneceklerimiz var. Günlükte yerleri belirtilen o "kavrayış incileri" ile iletişim kurma çabalarımızdan vazgeçersek, hem tarih hem de bilime karşı suç işlemiş oluruz. II. Leto sonsuz rüyasında yitip gitti mi, yoksa çağımızda tekrar uyandırılabilir ve tarihsel kusursuzluğun deposu olan bilincine tamamen kavuşturulabilir mi? Kutsal Kilise bu gerçeklerden nasıl korkabilir?

Azınlık olarak, bizler kökenimizden gelen bu sese tarihçilerin kulak vermesi gerektiğine inanıyoruz. Sadece günlükler bile olsalar, yine de dinlemeliyiz. Tıpkı geçmişimizde saklandığı onca süre kadar geleceğimizde de nice yıllar boyunca bu günlükleri dinlemeliyiz. O sayfalarda kim bilir daha ne keşifler yapılabilir ve bizler bu keşifler yapılmalıdır diyoruz. Bizlere kalan bu en önemli mirasa nasıl sırt çevirebiliriz? Şair Lon Bramlis'in dediği gibi: "Bizler sürprizler pınarıyız!"

İMPARATORLUK TERMİNOLOJİSİ

[Frank Herbert'ın *Dune* adlı eserinin sonunda yer alan, isimler ve kavramlara dair terminolojiyi, buraya hatırlatma olarak ve sadece *Dune Tanrı-İmparatoru*'nda geçen kavramlara yer vererek ekledik. –ed.]

ABA: Fremen kadınlarının giydiği uzun, bol giysi; genellikle siyahtır.

ARAYICI-AVCI: Yakınlarda bulunan bir uzaktan kumandalı kontrol paneli sayesinde idare edilen, süspansörlü, küçük ve ince bir metal kama; yaygın olarak kullanılan bir suikast silahı.

ARRAKEEN: Arrakis gezegenindeki ilk yerleşim yeri; çok uzun zamanlardır gezegenin yönetim merkezi.

ARRAKİS: Dune diye de bilinen gezegen; Canopus'un üçüncü gezegeni

AVUÇ KİLİDİ: Bir insan elinin avucuna göre ayarlanan ve avucun dokunuşuyla açılan kilit ya da mühür.

BAHARAT: Bkz. *Melanj*.

BALİSET: Dokuz telli bir müzik enstrümanı; doğrudan doğruya zithradan türetilmiştir. Chusuk gamına göre akortlanır ve tellerine vurularak çalınır. İmparatorluğun gezgin saz şairlerinin en gözde enstrümanıdır.

BAŞAR (Genellikle Albay Başar): Standart askeri sınıflandırmada "Albay"ın hemen üstünde olan sardokar subayı. Gezegensel bir alt-bölgenin askeri yöneticisi için yaratılmış bir rütbe. Kolordu Başarı ise yalnızca askeri kullanım için ayrılmış bir rütbedir.

BENE GESSERİT: "Düşünen makineler" denen nesnelerin ve robotların yok edildiği Butleryan Cihadı'nın ardından, asıl olarak sadece kız öğrenciler için kurulan kadim bir zihinsel ve fiziksel eğitim okulu.

BENE GESSERİT YÖNTEMİ: Bir gözlem sırasında en önemsiz ayrıntılara bile dikkat edilmesi.

BİLLURBIÇAK: Arrakis'teki Fremenlerin kutsal bıçağı. Ölü kumsolucanlarının billur dişlerinden iki şekilde yapılır. Bu iki şekil "sabitlenmiş" ve "değişken" diye adlandırılır. Değişken bir bıçağın, parçalara ayrılıp dağılmaması için insan bedeninin elektrik alanına yakın tutulması gerekmektedir. Sabitlenmiş bıçaklarsa bir işlemden geçirilerek depolanırlar. Billurbıçaklar yaklaşık 20 santimetre uzunluğundadır.

BUTLERYAN CİHADI: Bilgisayarlara, düşünen makinelere ve bilinçli robotlara karşı L.Ö. 201'de başlayıp L.Ö. 108'e kadar süren dinsel savaş. Savaşın temel ilkesi O. K. İncili'nde şöyle geçer: "İnsan aklına benzeyen makine yapmayacaksın."

BÜKLÜMGEMİSİ: Uzay Lonca'sının nakliyat sisteminde kullanılan büyük nakliye aracı.

BÜYÜK HANEDANLAR: Bir veya daha çok gezegenden oluşan tımarların yöneticileri; gezegenlerarası girişimciler. Bkz. Hanedan.

BÜYÜK SÖZLEŞME: Lonca, Büyük Hanedanlar ve İmparatorluktan oluşan güç dengesi tarafından korunup sürdürülen evrensel ateşkes. Temel kuralı, insani hedeflere karşı atomik silahların kullanılışının yasaklanmasıdır. Büyük Sözleşme'nin her maddesi şu cümleyle başlamaktadır: "İtaat edilmelidir ki ... "

CALADAN: Delta Pavonis'in üçüncü gezegeni; Paul-Müeddib'in doğduğu gezegen.

CHOAM: "Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles"in başharflerinden oluşturulmuş sözcük. İmparator ve Büyük Hanedanlar tarafından –Uzay Loncası ve Bene Gesseritlerin işlerin yürütülmesine karışmayan ortaklığıyla birlikte– kontrol edilen evrensel gelişim şirketi.

CİHAT: Dinsel bir sefer. Bkz. Butleryan Cihadı.

CORİOLİS FIRTINASI: Arrakis'teki büyük kum fırtınalarından biri. Açık düzlükler boyunca esen rüzgârlar, gezegenin kendi dönüş hızının da etkisiyle güçlenerek saatte 700 kilometre hıza ulaşabilirler.

CÜBBE: Arrakis'te genel olarak damıtıcı-giysinin üstüne giyilen (ısıyı emmeye veya yansıtmaya ayarlanabilir, bir hamağa ya da barınağa dönüştürülebilir) çok amaçlı pelerin.

DAMITICI-GİYSİ: Arrakis'te icat edilmiş, vücudu bütünüyle saran giysi. Mikro-sandviçler şeklindeki dokuması, ısıyı dağıtıp vücut atıklarını süzme özelliğine sahiptir. Geri kazanılan nem, toplayıcı-keselere bağlı su tüpü sayesinde yeniden kullanılır.

EĞİTİM: Bu yaygın terimin Bene Gesseritler için özel bir anlamı vardır; onlara göre "eğitim", bedenin sinir ve kas yapısının doğal fonksiyonlarının izin verebileceği en üst noktaya dek koşullandırılması demektir.

FREMENLER: Hayatta kalmayı başarmış Zensünni Gezginlerinin soyundan gelenlerin oluşturduğu ve Arrakis çöllerinde yaşayan özgür kabileler. (İmparatorluk Sözlüğü'nde "Kum Korsanları" adıyla geçerler.)

GALAÇ DİLİ: İmparatorluğun resmi dili. İnsanoğlunun uzun göç zinciri boyunca benimsenen kültürel terimlerin belirgin izlerini taşıyan melez İnglo-Slav dili.

GERÇEĞİSÖYLETEN: Gerçektransına girerek karşısındakinin samimiyetsizliğini veya yalan söyleyip söylemediğini anlayabilen Rahibe Ana.

GIEDI PRIME: Ophiuchi B (36) gezegeni. Harkonnen Hanedanının anayurdu. Etkin fotosentez genişliği düşük, orta kuşağı yaşama elverişli bir gezegen.

HANEDAN: Bir gezegenin ya da gezegen sisteminin hükümdar klanını tanımlamak için kullanılan deyim.

IX: Bkz. *Richese.*

İKİNCİ AY: Arrakis'in iki uydusundan küçük olanı; yüzeyindeki kanguru faresini andıran şekil özellikle dikkat çekicidir.

İLK AY: Arrakis'in büyük uydusu; geceleyin ilk yükselen ay; yüzeyinde insan yumruğuna benzeyen bir şekil göze çarpar.

İRK: Çok geniş kumul bölgesi, kum denizi.

KALKAN: *Bkz.* Savunma kalkanı.

KALKAN YAMACI: Arrakis'in kuzeyinde küçük bir bölgeyi gezegenin Coriolis fırtınalarının bütün etkisinden koruyan dağlık bir alan.

KORKÜRE: Süspansör sayesinde havada asılı durabilen aydınlatma aracı, (genellikle bir melanj baharatı kütlesi kullanılarak) kendi enerjisini kendisi sağlayan ve baharat rafineciliğinin ikinci aşamasında icat edilmiş bir alet.

KUİSATZ HADERAH: "Yolun Kısaltılışı". Bene Gesseritlerin genetik yoldan üretmeye çalıştıkları çözüme, "bilinmeyen"e, yani organik zihinsel güçleriyle uzay ve zaman arasında köprü kuracak erkek bir Bene Gesserite verdikleri isim.

KUMSOLUCANI: Bkz. *Şeyh Hulud.*

KÜÇÜK HANEDANLAR: Tek bir gezegenle sınırlanmış girişimci sınıf. Galaç dilinde: "Richece".

LAZER SİLAHI: Düzenli lazer dalgaları yayan projektör. Silah olarak kullanımı alan jeneratörlü kalkanlar kullanan topluluklarda yasaklanmıştır, çünkü ışınları bir kalkanla kesiştiğinde bir patlama (teknik olarak bir atomaltı füzyon) yaratmaktadır.

LONCA: Uzay Loncası. Büyük Sözleşme'yi koruyup sürdüren üç politik güçten biri. Lonca, Butleryan Cihadı'ndan sonra kurulan ikinci zihinsel-fiziksel eğitim okuluydu (Bkz. *Bene Gesserit*). Uzay yolculuğu, taşımacılık ve uluslararası bankacılık üstündeki Lonca tekelinin kuruluşu, İmparatorluk Takvimi'nin başlangıç noktası sayılır.

MELANJ: "Baharatlar baharatı". Yalnızca Arrakis'te bulunan bir ürün. Temel olarak yaşlanmayı geciktirici özelliğiyle tanınan melanj, az miktarda alındığında hafif, (beden ağırlığının her yetmiş kilosuna karşılık günlük iki gramdan fazla) alındığındaysa şiddetli bir bağımlılık yapar. Müeddib baharatın kehanet güçlerini açtığını iddia eder. Lonca Yönbulucuları da benzer iddialarda bulunmaktadır. İmparatorluk piyasasında fiyatı dekagramı 620.000 solariye dek yükselmektedir.

MENTAT: Üstün mantıksal başarılar elde etmek üzere eğitilen İmparatorluk vatandaşları sınıfı. "İnsan bilgisayarlar."

NAİB: Düşmanın eline sağ geçmemeye yemin etmiş kişi; Fremen liderlerinin geleneksel yeminidir.

ORANGE KATOLİK İNCİLİ: "Derlenmiş Kitap"; Ekümenik Çevirmenler Kurulu'nun ürettiği dini metin. Aralarında Maometh Sarri, Mahayana Hıristiyanlığı, Zensünni Katolikliği ve Budislamcı geleneklerin de olduğu en kadim dinlerden öğeler içerir. En yüce emrinin şu olduğu kabul edilir: "Ruhu çirkinleştirmeyeceksin".

ORNİTOPTER: Genel kullanımı "topter". Tıpkı kuşlar gibi kanat çırparak uçan bir hava aracı.

PAN: Altında bulunan katmanların çökmesiyle oluşan herhangi bir alçak bölgeye ya da çukurluk bir alana Arrakis'te verilen isim. Yeterli suyu olan gezegenlerde, pan o bölgenin eskiden suyla kaplı olduğunu belirten bir işarettir. Arrakis'te böyle en az bir bölge olduğu sanılmaktadır, ama bu konu henüz tartışmaya açıktır.

PLASÇELİK: Kristal yapısına stravidyum lifleri eklenerek sağlamlaştırılmış çelik.

RAHİBE ANA: Başlangıçtaki anlamı, "zihin açıcı bir zehri" bedeninin içinde dönüştürerek kendisini daha yüksek bir farkındalık düzeyine ulaştırmış bir Bene Gesserit gözetmenini tanımlamaktaydı. Bu unvan sonradan Fremenler tarafından benzer bir "zihin açıcı" eylemi gerçekleştiren kendi dini liderleri için de kullanılacaktır. *Bkz.* Bene Gesserit.

RICHESE: Etidani A'nın dördüncü gezegeni. Ix ile birlikte makine kültürünün en üst düzeye ulaştığı yer olarak kabul edilir. Minyatürleştirmeleriyle ünlüdür. (Richese ve Ix'in Butleryan Cihadı'ndan fazla zarar görmeden kurtuluşları hakkında *bkz.* Sumer ve Kautman'ın yazdıkları *Son Cihat*)

RÜZGÂR-KAPANI: Hâkim bir rüzgârın esiş yönüne göre yerleştirilen ve içinden geçen havadaki nemi toplayan alet, çoğunlukla kapanın içindeki ısının ani ve keskin bir şekilde düşürülmesi prensibiyle çalışır.

SALUSA SECUNDUS: Gamma Waiping'in üçüncü gezegeni; İmparatorluk Sarayı'nın Kaitain'a taşınışının ardından İmparatorluk Hapishane Gezegeni'ne dönüştürülmüştür. Corrino Hanedanı'nın anayurdu olan bu gezegen Zensünni Gezginlerinin göçleri sırasındaki ikinci uğrak yeridir. Fremen efsanelerinde S.S.'da dokuz nesil boyunca köle olarak kaldıkları anlatılır.

SARDOKAR: Padişah İmparator'un fanatik askerleri. Geldikleri ortam öyle vahşiydi ki, her onüç kişiden altısı onbir yaşına varmadan ölürdü. Aldıkları askeri eğitimin temeli acımasızlığa ve kişisel güvenliği neredeyse intiharsı denebilecek boyutta göz ardı etmeye dayanır. Çocuk yaşlarından itibaren zalimliği bir silah olarak kullanmayı öğrenir, böylece düşmanlarını dehşete düşürerek zayıflatırlar. Evrendeki olaylar üstündeki etkilerinin doruğunda oldukları dönemde silahşörlükteki ustalıklarının onuncu düzey Ginazlılarla boy ölçüşebileceği ve yakın dövüşte de neredeyse bir Bene Gesserit ustası kadar iyi oldukları söylenir. Bir sardokarın on sıradan Konsey askerine bedel olduğu düşünülürdü. IV. Şaddam döneminde hâlâ güçlü olsalar da aşırı özgüvenleri güçlerini azaltmış, savaşçı dinlerinin kendilerine destek veren mistikliği diğerlerini hor görmeleri yüzünden epey zayıflamıştı.

SAVUNMA KALKANI: Genellikle "kalkan" diye denir. Holtzman jeneratörü tarafından üretilen koruyucu bir alan. Bu alan gücünü süspansör durdurma etkisinin ilk safhasından alır. Bir kalkan, yalnızca çok düşük hızlarda (ayarlamaya bağlı olarak saniyede altı ila dokuz santimetre arasında değişen bir hızda) hareket eden cisimlerin geçmesine izin

verir; sadece güçlü bir elektrik alanıyla temas edince kısa devre yapar.

SES: Bene Gesserit kökenli birleştirilmiş bir eğitim; bir ustanın sadece seçilmiş ses tonlarının karanlık ayrıntılarını kullanarak diğerlerini kontrol edebilmesini sağlar.

SHADOUT: Güzel kepçe. Fremen dilinde bir şeref payesi.

SİYEÇ: Fremen dilinde "bir tehlike anında toplanılacak yer" anlamına gelir. Fremenler çok uzun bir süre boyunca sürekli tehlike altında yaşadıkları için genel kullanımda herhangi bir Fremen kabilesinin bir arada yaşadığı mağara anlamına gelir olmuştur.

SU TÜPÜ: Bir damıtıcı-giysi veya damıtıcı-çadırda, geri kazanılmış suyu toplayıcı-keseye veya toplayıcı-keseden kişinin ağzına taşıyan ince tüp.

SUU-SUU SÛK!: Arrakis'teki su satıcılarının geleneksel haykırışı. Sûk pazaryeri demektir.

SÜSPANSÖR: Bir Holtzman alan jeneratörünün ikincil (düşük güçlü) fazı. Göreceli kütle ve enerji tüketimine bağlı olarak belirli sınırlar çerçevesinde yerçekimi etkisini ortadan kaldırır.

ŞEYH HULUD: Arrakis kumsolucanı, "Çölün Yaşlısı", "Sonsuzluğun Yaşlı Babası" ve "Çöl Dedesi." Bu ismin belirli bir tonlamayla söylendiğinde veya büyük harfle yazıldığında Fremen yurdunun batıl inançlarındaki toprak tanrısını ifade etmesi dikkat çekicidir. Yetişkin kumsolucanları devasa boyutlara (çölün derinliklerinde 400 metreden uzunları bile görülmüştür) ulaşabilir ve hemcinsleri tarafından öldürülmez ya da onlar için zehirleyici bir etkisi olan suda boğulmazlarsa çok uzun süre yaşarlar. Kumsolucanlarının Arrakis'teki kumların büyük bölümünde gezindiklerine inanılır. *Bkz.* Küçük Yaradan

TLEİLAX: Thalim'in tek gezegeni; inançlarından dönmüş mentatların kaçak eğitim merkezi, "sapkın" mentatların üretildiği yer olarak bilinir.

TOPLAYICI-KESE: Filtreden geçirilmiş suyun toplanıp biriktirildiği damıtıcı-giysi kesesi.

UZAY LONCASI: *Bkz.* Lonca.

YARADAN: *Bkz.* Şeyh Hulud.

YARADAN KANCALARI: Bir Arrakis kumsolucanını yakalayıp üstüne tırmanmak ve onları sürmekte kullanılan kancalar.

Baba Frank Herbert'ın yarattığı Dune evreninin
katmanları açıldıkça o tuhaf derinliklere yolculuk sürdürüyor ...
Önce *Dune*, sonra *Dune Mesihi*, ardından da *Dune Çocukları* gelmişti
ve bu sayfayla birlikte *Dune Tanrı-İmparatoru*'nun da sonu geldi ...

Ama klasik Dune serisi ve Atreideslerin öyküsü
beşinci kitapla devam ediyor ...
Dune Sapkınları

DUNE

TANRI İMPARATORU

İmparatorluk takvimine göre yıl 13.725.
Bir zamanlar halkının Dune dediği Arrakis gezegeni Müeddib'in dönemine göre tamamen farklı bir durumda. Orası ne artık bir çöl gezegeni ne de kumsolucanlarının ve gururlu Fremenlerin yuvası. Fremenlerin ölümünün üstünden binlerce yıl geçti.
Artık II. Leto'nun barış dönemi hüküm sürüyor, zorla dayatılan ve sonu bir türlü gelmeyen barış yüzyılları. Üç bin yıldan uzun süren hükümdarlık dönemi II. Leto'yu bir padişahtan çok daha öte bir şeye, zalimliğiyle ün salmış bir tanrıya dönüştürmüş durumda. Her şeyin sırrı ve anahtarı onda. O hem bir Atreides hem de bir solucan. Çünkü Altın Yol bunu gerektiriyor. Bilinen evreni binlerce yıl boyunca düzene sokacak olan Altın Yol insanoğlunun hayatta kalabilmesi için tek şans.

Kimsenin hatırlayamayacağı kadar uzun yaşayıp dönüşümünü tamamlayan bir Atreides'in dediği gibi ... "Şuna inanın ki, ben kader kitabıyım. Sorular düşmanımdır, çünkü benim sorularım patlayıcıdır."

KLASİK DUNE SERİSİ
Dune, Dune Mesihi, Dune Çocukları
Dune Tanrı İmparatoru

DUNE HANEDANLAR ÜÇLEMESİ
Atreides Hanedanı
Harkonnen Hanedanı
Corrino Hanedanı

DUNE CİHAD ÜÇLEMESİ
Butleryan Cihadı
Makinelerin Seferi
Corrin Savaşı

ISBN 975-997-116-X
9 789759 9 8

ISBN 975-997-117-8
9 789759 971175

20.00 YTL